

Programmabegroting 2026–2029

gemeente
Haarlemmermeer

Colofon

Tekst, vormgeving en drukwerk

Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Telefoon 0900 1852

E-mail: info@haarlemmermeer.nl

Internet: www.haarlemmermeer.nl

Deze rapportage is online te raadplegen via
planningencontrol.haarlemmermeer.nl

Fotografie

Henk Roolvink

Kees van der Veer

Kelly Knufman

Eric Labordus

Jur Engelchor fotografie

NMCX

WV Productions

Gemeente Haarlemmermeer

September 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Infographic.....	4
Algemeen.....	8
Leeswijzer.....	9
Financiële hoofdlijnen.....	12
Samenstelling van de gemeenteraad en het college van B&W.....	27
Programma's.....	29
Bestuur, samenleving en publiekscontact.....	30
Veiligheid.....	44
Zorg en werk.....	56
Maatschappelijke ontwikkeling.....	79
Mobiliteit.....	105
Ruimtelijke ontwikkelingen.....	118
Wonen.....	138
Kwaliteit fysieke omgeving.....	151
Economische zaken.....	172
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	186
Overzicht overhead.....	200
Paragrafen.....	212
Inleiding.....	213
Lokale heffingen.....	214
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	223
Onderhoud kapitaalgoederen.....	242
Vastgoed.....	253
Subsidies.....	261
Financiering.....	274
Bedrijfsvoering.....	278

Verbonden partijen.....	283
Grondbeleid.....	305
Openbaarheid Wet open overheid (Woo).....	311
Financiële begroting.....	312
Grondslagen begroting.....	313
Overzicht van baten en lasten.....	317
Geprognosticeerde balans.....	319
Toelichting bij baten en lasten.....	320
Reserves en voorzieningen.....	328
Investerings.....	332
Overig.....	345
EMU saldo.....	346
Recapitulatie op taakveld.....	347
Financieel verloop reserves.....	355
Financieel verloop voorzieningen.....	356
Verklarende woordenlijst.....	357

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij presenteren wij u de Programmabegroting 2026-2029. Deze begroting is het resultaat van onze gezamenlijke inzet in het afgelopen jaar om onze financiën voor 2026 en 2027 op orde te krijgen. Dankzij het unanieme akkoord op het pakket maatregelen in maart en de extra incidentele middelen via de meicirculaire, start het komende begrotingsjaar financieel gezond en stabiel.

Onze gemeente staat er financieel sterk voor, met relatief weinig schulden ten opzichte van onze inkomsten – de laagste verhouding in vijftien jaar. Dit geeft ons ruimte en slagkracht om te blijven investeren in het verlichten van de woningnood, onderwijshuisvesting en het verbeteren van de leefbaarheid in onze wijken. Onze maatschappelijke voorzieningen, zoals sport en cultuur, blijven in stand en we voorkomen drastische ombuigingen

De financiële druk vanuit het Rijk neemt toe, zeker op het gebied van jeugdzorg, onderhoud en vervanging openbare ruimte en verduurzaming, terwijl de structurele middelen achterblijven bij de toename van taken en verantwoordelijkheden. Het is van groot belang dat er op termijn structurele rijksoplossingen komen, zodat onze gemeente haar taken naar behoren kan blijven uitvoeren voor onze inwoners. Met name na 2027 lijken stevige keuzes echter onvermijdelijk.

Met deze programmabegroting geven wij de nieuwe coalitie, die in 2026 zal aantreden, een solide en toekomstbestendig uitgangspunt om beleidsmatig en financieel richting te geven aan Haarlemmermeer. Samen blijven wij ons inzetten voor een gemeente waarin onze inwoners veilig en prettig kunnen wonen, waarin onze economie bloeit, waarin wij omkijken naar mensen die onze steun nodig hebben en waarin we voorbereid zijn op de uitdagingen van morgen.

Wij danken de raad voor het vertrouwen en de constructieve samenwerking en wij kijken uit naar verdere gezamenlijke stappen om Haarlemmermeer duurzaam en financieel gezond te houden.

Beryl van Straten
wethouder Financiën

Infographic

Inkomsten: waar komt het geld vandaan?

€ 684,7 miljoen

Eigen inkomsten gemeente

	Lokale heffingen (2)	€ 199,2 miljoen
	OZB	€ 108,2 miljoen
	Afvalstoffenheffing	€ 28,4 miljoen
	Toeristenbelasting	€ 19,6 miljoen
	Leges omgevingsvergunningen	€ 15,1 miljoen
	Rioolheffing	€ 15,5 miljoen
	Leges en retributies	€ 8,2 miljoen
	Precariobelasting	€ 0,1 miljoen
	Parkeergelden	€ 3,2 miljoen
	Reclamebelasting	€ 1,0 miljoen

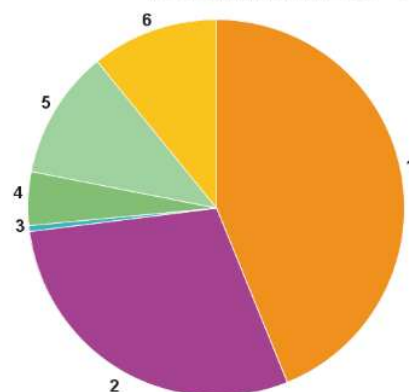
	Andere inkomstenbronnen	€ 185,2 miljoen
	Grondopbrengsten en winstnemingen (3)	€ 3,6 miljoen
	Reserves (4)	€ 31,5 miljoen
	Werk en inkomen (5)	€ 75,6 miljoen
	Overige (6)	€ 74,5 miljoen

Inkomsten van het Rijk

Uitkeringen gemeentefonds (1)
€ 300,3 miljoen

Hoeveel betaal ik gemiddeld in 2026 aan:

OZB	€ 404
Afvalstoffenheffing	€ 523
Rioolheffing	€ 199
Totale belastingdruk	€ 1.127
Gemiddelde belastingdruk in 2025	€ 1.067
Landelijk gemiddelde belastingdruk in 2025	€ 1.052

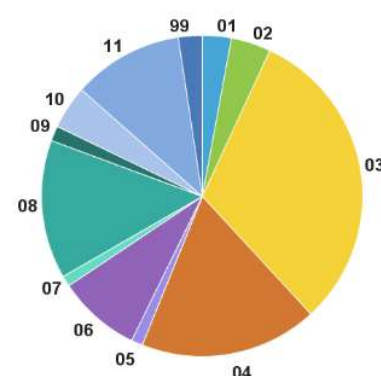

Uitgaven: waar gaat het geld naar toe?

€ 684,7 miljoen

	Bestuur, samenleving en publiekscontact (01)	€ 20,6 miljoen
	Veiligheid (02)	€ 28,4 miljoen
	Zorg en werk (03)	€ 218,6 miljoen
	Maatschappelijke ontwikkeling (04)	€ 125,8 miljoen
	Mobiliteit (05)	€ 7,8 miljoen
	Ruimtelijke ontwikkelingen (06)	€ 58,9 miljoen
	Wonen (07)	€ 7,5 miljoen
	Kwaliteit fysieke omgeving (08)	€ 97,9 miljoen
	Economische zaken (09)	€ 10,8 miljoen
	Algemene dekkingsmiddelen (10)	€ 30,3 miljoen
	Overhead (11)	€ 78,1 miljoen

Algemeen

Leeswijzer

Wat is een programmabegroting?

Een programmabegroting heeft verschillende doelen. Het is een instrument voor de gemeenteraad om kaders, zowel inhoudelijk als financieel, te stellen. In de begroting leggen wij vast: doelen en maatschappelijke effecten, de producten en diensten die we als gemeente leveren (output) en de middelen die hiervoor beschikbaar zijn gesteld. Daarnaast is de programmabegroting voor het college van burgemeester en wethouders een middel om collegeprioriteiten te benoemen. Vervolgens legt het college bij de jaarstukken op basis van de programmabegroting verantwoording af over het behaalde resultaat. In het kader van het programma 'Versterken informatiewaarde' hebben twee raadswerkgroepen de programma's 'Zorg en werk' en 'Wonen' geanalyseerd. De adviezen van deze werkgroepen en de aanbevelingen van rapporteurs Duisenberg, zijn in alle programma's verwerkt. Dit heeft geresulteerd in een herindeling van de programma's, die hieronder wordt toegelicht.

De programmabegroting bestaat uit de volgende onderdelen:

Algemeen

In dit onderdeel presenteren we het financiële meerjarenbeeld en de financiële weerbaarheid van onze gemeente. We lichten de ontwikkeling van het meerjarenbeeld toe ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025. U vindt hier ook de samenstelling van de raad en het college.

Programma's

Elk programma beschrijven wij in eenzelfde stramien. Het begint met het maatschappelijke doel en een korte toelichting daarop. Wij beschrijven het gewenste maatschappelijk effect en waar het programma als geheel zich op richt. Hierna volgt de naam van de verantwoordelijk portefeuillehouder, de bijbehorende baten en lasten en het aandeel hiervan in de totale begroting. Daarna volgen de beleidsdoelen en gaan wij in op wat wij als gemeente willen bereiken en wat wij daarvoor gaan doen en de vraag wat mag het kosten. De beschrijving per beleidsdoel heeft de volgende kopjes:

Vaste activiteiten

Wij lichten kort en bondig de vaste activiteiten toe die behoren tot onze taken en vermelden het taakveld waar de lasten die hierbij horen worden geregistreerd.

Activiteiten in 2026

Onder dit kopje lichten wij activiteiten toe anders dan vaste activiteiten. Dit kan gaan over zogenaamde flexibele activiteiten, speerpunten of eenmalige activiteiten. Deze activiteiten zijn concreet en hierbij beschrijven we ook het te bereiken resultaat en de benodigde financiële middelen en het taakveld waarop deze lasten worden geregistreerd.

BBV indicatoren

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) lichten wij in de programma's in de begroting (artikel 8 BBV) de beoogde en gerealiseerde maatschappelijke effecten van de verschillende programma's toe aan de hand van zogenaamde beleidsindicatoren. Deze indicatoren dragen bij aan het beleidsmatiger maken van begroting en jaarstukken. De raad kan zich op deze manier op belangrijke momenten in een beleidscyclus een beeld vormen over de behaalde en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten onderling te kunnen vergelijken, is in de [Regeling beleidsindicatoren](#) gemeenten een uniforme lijst van beleidsindicatoren vastgesteld. Voor de indicatoren wordt aangesloten bij reeds bestaande bronnen, zoals het CBS en DUO. De actuele lijst bestaat uit 34 verplichte indicatoren. Op basis van de informatie op de website [Waarstaatjegemeente.nl](#) worden de cijfers van Haarlemmermeer vergeleken met alle gemeenten van Nederland en met de groep Centrale woongemeenten met een landelijk karakter. Dit is de groep van gemeenten waarbij Haarlemmermeer is ingedeeld. Indien er nog geen data bekend zijn, is dit met 'n/b' (niet bekend) aangegeven. Op 7 augustus 2025 zijn de gegevens geactualiseerd. Bij de verplichte BBV-indicatoren staat in principe geen toelichting.

Indicatoren Haarlemmermeer

De raad heeft besloten een aantal niet-verplichte lokale indicatoren te hanteren. Bij deze indicatoren (als figuren opgenomen) staat, waar zinvol, een toelichting en soms een verwachting. Indien het beleidsdoel geen indicatoren heeft staat dit vermeld. Aanvullend biedt de website [onderzoek.haarlemmermeergemeente.nl](#) kennis en onderzoeksresultaten over de Haarlemmermeerse samenleving

Wat mag het kosten?

De baten en de lasten van de beleidsdoelen staan hier meerjarig in een tabel.

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

De baten en lasten worden gepresenteerd naar taakveld en komen overeen met de getallen in de tabel ervoor. De taakvelden zijn verplicht voorgeschreven. Een toelichting op de taakvelden staat in het [lv3 informatievoorschrift voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen 2025](#).

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

- Verschillen tussen de begrotingsjaren groter of gelijk aan € 200.000 lichten we toe conform de financiële verordening. Verschillen die voortvloeien uit het (in de financiële begroting opgenomen) investeringsplan in de vorm van kapitaallasten worden alleen globaal toegelicht wanneer deze groter zijn dan € 250.000.
- Conform de notitie overhead van de commissie BBV rekenen we de personeelslasten van het primaire proces aan de programma's toe. Het zijn lasten van werkzaamheden die direct aan de in de programma's opgenomen beleidsdoelen kunnen worden toegerekend. De lasten van het ondersteunende proces worden verantwoord onder het [Overzicht overhead](#). Een gewijzigde inzet van personeel kan leiden tot verschuivingen tussen programma's waardoor budgettaire neutrale voor- en nadelen kunnen ontstaan. Een [totaaloverzicht](#) van de formatie en salarissen per cluster staat in de financiële begroting.

Beïnvloedbaarheid lasten

In een grafiek geven we een indicatie van de mate van beïnvloedbaarheid van lasten. We maken onderscheid in vier categorieën:

- niet-beïnvloedbaar:
 - Wettelijke taken waarbij minimale uitvoering vereist is
 - Lasten gedekt door specifieke - en doeluitkeringen
 - Kapitaallasten voor lopende investeringen en investeringen die al zijn gedaan
 - Mutaties in voorzieningen (met uitzondering van onderhoudsvoorzieningen, die als beïnvloedbaar op middellange termijn worden gezien)
 - Reservemutaties
- beïnvloedbaar op middellange termijn (twee tot vier jaar)
 - Verstrekte subsidies
 - Wettelijke taken met enige ruimte voor sturing (zoals bijvoorbeeld onderhoudskosten openbare ruimte, wegenbeheer)
 - Afspraken met derden (contractuele verplichtingen, cofinanciering en samenwerkingsverbanden)
 - Mutaties in onderhoudsvoorzieningen
- beïnvloedbaar

- Budgetten waar geen contract voor afgesloten is
- Incidentele budgetten
- personeelslasten (beperkt beïnvloedbaar)
 - Bij het beëindigen van een activiteit kan het betrokken personeel niet volledig flexibel worden ingezet voor een andere activiteit. Personeelslasten zijn daarmee beperkt beïnvloedbaar.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

De financiële middelen worden samengevat met een totaaloverzicht van de baten en lasten van het programma uitgesplitst naar beleidsdoel. Daaronder staat een grafiek waarin we de baten en lasten over de jaren heen uitdrukken in een staafdiagram.

Verbonden partijen en relevant beleid

We sluiten het programma af met een overzicht en korte toelichting op de betrokken verbonden partijen en een opsomming van het relevante beleid met verwijzingen naar vastgestelde beleidsdocumenten.

Paragrafen

Het BBV bepaalt dat in de programmabegroting paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen worden vastgelegd over beheersmatige aspecten en lokale heffingen. Het beoogt informatie per onderwerp gebundeld weer te geven en zo de raad inzicht te geven.

Financiële begroting

In de financiële begroting zijn de algemene uitgangspunten en grondslagen opgenomen die gehanteerd zijn bij het opstellen van de programmabegroting. Verder worden verschillende financiële totaaloverzichten gepresenteerd. Hier vindt u onder andere een overzicht van de [maatregelen](#) [sluitende begroting](#), de [geprognosticeerde balans](#), beschrijvingen van de [reserves](#) en de [voorzieningen](#), [salarissen](#) en het [investeringsplan](#).

Overig

Onder het hoofdstuk Overig zijn diverse specificaties opgenomen zoals de recapitulatie van de taakvelden.

Afrondingsverschillen

In tabellen kunnen afrondingsverschillen voorkomen in optellingen. Dit komt doordat de tabellen automatisch samengesteld worden, waarbij bedragen gedeeld worden door 1.000.

Financiële hoofdlijnen

Het financiële beeld

De begroting 2026 en het meerjarenbeeld voor de jaren 2027-2029 zijn opgesteld op basis van de door de raad vastgestelde Voorjaarsrapportage 2025. Daarbij heeft de raad zijn verantwoordelijkheid genomen door het nemen van maatregelen om de jaren 2026 en 2027 structureel sluitend te maken. Het pakket maatregelen, waarmee de raad op 13 maart 2025 unaniem heeft ingestemd ([11753909](#)), is met de vaststelling van de voorjaarsrapportage definitief verwerkt in de cijfers. Hierbij was het wel noodzakelijk een groter beroep te doen op de Algemene dekkingsreserve ter dekking van structurele lasten. In totaal is in 2026 € 10,4 miljoen aan maatregelen verwerkt en in 2027 € 15,1 miljoen. In het onderdeel [Maatregelen sluitende begroting](#) worden de maatregelen waartoe besloten is toegelicht.

Bij de behandeling en vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad een aantal moties aangenomen, waarin ons college wordt opgeroepen voor diverse onderwerpen incidentele budgetten op te nemen in de Programmabegroting 2026-2029. Wij hebben de aangenomen moties verwerkt in het meerjarenbeeld voor wat betreft de jaren 2026-2029. Moties die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2025 worden betrokken bij de Najaarsrapportage 2025. In de jaren 2026 en 2027 is per jaar een bedrag van € 1,71 miljoen aan incidentele lasten verwerkt. Onderzocht wordt nog of alle moties uitgevoerd kunnen worden met de beschikbaar gestelde middelen.

Doordat de meicirculaire 2025 een voordeel gaf, kon de onttrekking aan de Algemene dekkingsreserve als structureel dekkingsmiddel in de jaren 2026 en 2027 verlaagd worden. Zie verder het onderdeel [Ontwikkeling meerjarenbeeld](#) voor een toelichting. Door deze verlaging sluiten deze jaren op € 0.

Bij de besluitvorming over de maatregelen is er bewust voor gekozen om nog geen beslissingen te nemen voor de resterende – nu voorziene – tekorten in 2028 en 2029. Na de verkiezingen in 2026 is er ruimte voor de nieuwe coalitie om keuzes te maken voor het structureel sluitend maken van de begroting vanaf 2028. Daarbij kan dan ook rekening worden gehouden met de laatste informatie over de ontwikkeling van de financiële bijdrage van het Rijk. De gemeenten en hun belangenorganisatie de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) blijven van mening dat het Rijk onvoldoende middelen beschikbaar stelt om de gemeentelijke taken uit te voeren. Dit wordt ook bevestigd door de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). De ROB concludeert dat gemeenten nu en in de toekomst te maken hebben met een disbalans tussen hun taken, bevoegdheden en de financiële middelen die ze van het Rijk krijgen ([Advies Afrekenen met disbalans](#)). Mede door de lobby van de gemeenten via de VNG zijn er in de Tweede – en Eerste Kamer moties aangenomen die het kabinet oproepen met oplossingen te

komen. Met de val van het kabinet verwachten wij niet dat er snel duidelijkheid komt of de gemeenten geholpen gaan worden, of door wet- en regelgeving waar gemeenten zich moeten houden aan te passen of door meer middelen beschikbaar te stellen.

De gemeenten, ook Haarlemmermeer, staan voor grote (financiële) uitdagingen. We kunnen onze taken voorlopig uitvoeren, mede dankzij de incidentele compensatie die voor de jaren 2026 en 2027 in de meicirculaire beschikbaar is gesteld. Drastische maatregelen hebben we weten te voorkomen, het maatschappelijk middenveld is ontzien en er zijn geen algemene lastenverhogingen, behoudens inflatiecorrectie, voor onze inwoners doorgevoerd. Naast de incidentele middelen voor 2026 en 2027 verwerkte het Rijk bij de meicirculaire 2025 een verhoogde taakstelling voor de Hervormingsagenda Jeugd vanaf 2028. De middelen zijn uitgenomen uit het gemeentefonds. De toekomst na 2027 vereist stevige keuzes, innovatieve oplossingen en vooral structurele rijksoplossingen. Zonder die oplossingen dreigen taken – zoals jeugdzorg, onderhoud openbare buitenruimte, ruimtelijke ontwikkelingen en verduurzaming – op termijn verder te worden uitgekleeft. Hierbij blijft de jeugdzorg een zware claim leggen op de gemeentefinanciën. Juist voor deze belangrijke taak, met een budget in 2026 van circa € 69 miljoen, is het lastig grip te krijgen op de kosten, omdat hier sprake is van openeinderegelingen. De uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd zou moeten zorgen voor meer beheersing van de kosten. Maar hiervoor is aanpassing van wet- en regelgeving door het Rijk nodig. In 2027 moet de deskundigencommissie een zwaarwegend en maatgevend advies uitbrengen waarin ze zowel terugkijkt op de periode 2025–2027 als vooruitkijkt naar 2028 en verder. Dit betekent hoogstwaarschijnlijk dat pas in de loop van 2027 er duidelijkheid komt of er een structureel toereikende bekostiging van de jeugdzorg mogelijk is.

Met de vaststelling van de voorjaarsrapportage heeft de raad middelen beschikbaar gesteld voor de doorontwikkeling van de projectenportfolio voor het fysieke domein. Het doel is om onderbouwde keuzes te kunnen maken over de fasering en temporisering van (investerings-)projecten. Ook moet daarbij voorkomen worden dat projecten worden toegevoegd aan het investeringsprogramma zonder dat inzichtelijk is wat dit voor gevolgen heeft voor de voorbereiding en uitvoering van de projecten en programma's waar eerder al toe besloten is. Hierbij speelt de beschikbare uitvoeringskracht een grote rol. Door de complexiteit van projecten, de krappe financiën en de krapte op de arbeidsmarkt wordt onze uitvoeringskracht negatief beïnvloed. Onder andere door de inrichting van een projectenportfolio willen wij beter inzicht krijgen in de benodigde en beschikbare arbeidscapaciteit en meer grip op de uitvoering van projecten. Mede op basis van dit inzicht kunnen wij en de raad strategische keuzes maken en projecten beter prioriteren en beheersen.

Met de nu voorliggende programmabegroting ligt er voor de jaren 2026 en 2027 een goed uitgangsperspectief voor de nieuwe coalitie, waarbij we onze taken en ambities binnen het sociaal én fysiek domein kunnen blijven uitvoeren. Daarbij is onze financiële weerbaarheid uitstekend; zo bereikte de netto schuldquote bij de Jaarstukken 2024 de laagste stand van de afgelopen 15 jaar. Voor de jaren na 2027 zijn er wel – wellicht lastige – keuzes nodig, waarbij de afhankelijkheid van de besluitvorming door het Rijk van invloed blijft. Het Rijk is aan zet om de disbalans tussen beschikbare middelen en de benodigde middelen om al onze taken goed te kunnen uitvoeren op te lossen.

Ontwikkeling meerjarenbeeld

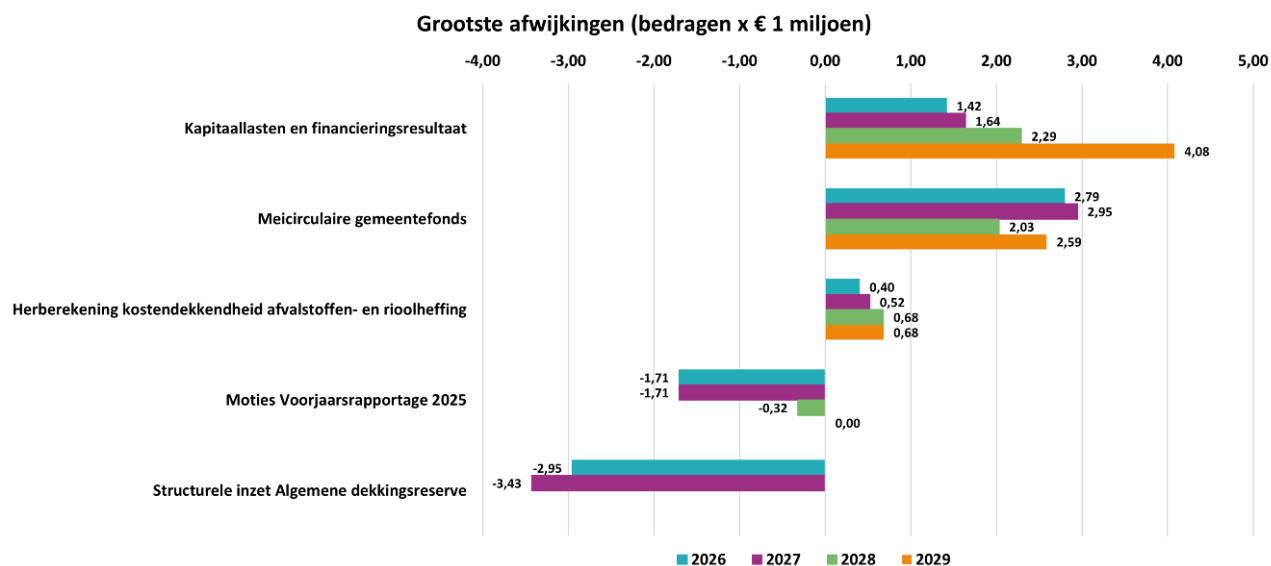
Mutaties

Na het vaststellen van het meerjarenbeeld 2026–2029 in de Voorjaarsrapportage 2025 zijn er autonome ontwikkelingen geweest waardoor het meerjarenbeeld is gewijzigd. In [Tabel 1](#) is weergegeven hoe het bijgestelde meerjarenbeeld tot stand is gekomen.

Tabel 1

Omschrijving (bedragen x € 1 miljoen; min is nadeel)	2026	2027	2028	2029
Geraamd saldo Voorjaarsrapportage 2025	0,09	0,08	-7,31	-17,87
Kapitaallasten en financieringsresultaat	1,42	1,64	2,29	4,08
Meicirculaire gemeentefonds	2,79	2,95	2,03	2,59
Herberekening kostendekkendheid afvalstoffen- en rioolheffing	0,40	0,52	0,68	0,68
Moties Voorjaarsrapportage 2025	-1,71	-1,71	-0,32	0,00
Verlaging structurele inzet Algemene dekkingsreserve	-2,95	-3,43	0,00	0,00
Diverse mutaties	-0,04	-0,04	-0,04	-0,04
Geactualiseerd meerjarenbeeld	0,00	0,00	-2,67	-10,57

Toelichting grootste afwijkingen

Figuur 1

Kapitaallasten en financieringsresultaat

De financieringsbehoefte voor de jaren 2026-2029 is geactualiseerd ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025. Hierbij is rekening gehouden met mutaties in het investeringsplan. Naar aanleiding van de besluitvorming bij de Voorjaarsrapportage 2025 zijn nieuwe investeringen in het investeringsplan opgenomen. Het voordeel in 2029 ontstaat doordat ook voor de nieuwe investeringen rekening is gehouden met een realisatiegraad van 57,5%.

Voor het aantrekken van geldleningen is gerekend met een rente van 3%. Omdat de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt onzeker zijn, is bij de berekening van het weerstandsvermogen in de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#) rekening gehouden met het risico dat de rente verder stijgt.

Meicirculaire gemeentefonds

Het netto-effect van de mutaties op basis van de meicirculaire 2025 gemeentefonds (brief aan de raad 25 juni 2025, [XS-25060201.1144](#)) wordt nu verwerkt. De algemene mutaties in de meicirculaire geven per saldo een voordeel voor alle begrotingsjaren. De voordelen worden met name veroorzaakt door een hoger dan verwacht volumeaccres en accres voor de loon- en prijsontwikkeling (LPO).

Herberekening kostendekkendheid afvalstoffen- en rioolheffing

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffen- en rioolheffing wordt rekening gehouden met de toerekening van kosten van overhead en de compensabele BTW. Als gevolg van hogere lasten wordt in 2026 een hoger bedrag aan compensabele BTW toegerekend.

Moties Voorjaarsrapportage 2025

Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad een aantal moties aangenomen, waarin ons college wordt opgeroepen voor diverse onderwerpen incidentele budgetten op te nemen in de Programmabegroting 2026-2029. Wij hebben de aangenomen moties verwerkt in het meerjarenbeeld voor wat betreft de jaren 2026-2029. Onderzocht wordt nog of alle moties uitgevoerd

kunnen worden met de beschikbaar gestelde middelen. Moties die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2025 worden betrokken bij de Najaarsrapportage 2025.

De volgende moties zijn verwerkt in de Programmabegroting 2026-2029:

Tabel 2

Omschrijving (bedragen x € 1 miljoen; min is nadeel)	2026	2027	2028	2029
MO13 : Tijdelijk jongerencentrum Badhoevedorp – investeren in jongeren, zorgvuldig in uitvoering	-0,25	-0,25	0,00	0,00
MO15 : Aanpak asociaal gedrag in verkeer	-0,25	-0,25	0,00	0,00
MO16 : Impuls voor kleine verkeersaanpassingen in Haarlemmermeer West	-0,10	-0,10	-0,10	0,00
MO17 : Behoud Jongerenwerk, ook in de school	-0,60	-0,60	-0,10	0,00
MO18 : Haarlemmermeerolie	-0,12	-0,12	-0,12	0,00
MO20 : Van groot naar nog beter	-0,09	-0,09	0,00	0,00
MO22 : Veilig winkelen in Haarlemmermeer	-0,30	-0,30	0,00	0,00
Totaal	-1,71	-1,71	-0,32	0,00

Verlaging structurele inzet Algemene dekkingsreserve

Onderdeel van de maatregelen voor het sluitend maken van de begroting is de inzet van de Algemene dekkingsreserve (ADR) ter dekking van structurele lasten. De inzet mag volgens de regelgeving maximaal 10% van het vrij besteedbare deel van de reserve zijn. Er is voor gekozen om niet het maximale bedrag in te zetten, omdat dit voor extra schuld zorgt en onze gemeente nog voor grote investeringen staat.

Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 is gezien de ontwikkeling van het meerjarenbeeld besloten in 2026 € 3,30 miljoen te onttrekken aan de ADR en in 2027 € 5,45 miljoen. Omdat ten opzichte van de voorjaarsrapportage het meerjarenbeeld positiever is geworden, wordt de onttrekking aan de ADR in 2026 met € 2,95 miljoen verlaagd en in 2027 met € 3,43 miljoen. Per saldo wordt er in 2026 nog € 0,35 miljoen aan de ADR onttrokken ter dekking van structurele lasten en in 2027 € 2,02 miljoen.

Samenvatting baten en lasten 2026-2029

Na verwerking van de hiervoor toegelichte mutaties is het meerjarenbeeld van de baten en lasten als volgt:

Tabel 3

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal van baten programma's	609.275	670.331	653.157	615.871	620.154	604.517
Totaal van lasten programma's	592.803	673.944	661.369	620.833	620.346	615.736
Saldo van baten en lasten (1)	16.473	-3.612	-8.212	-4.961	-191	-11.219
Totaal van baten reservemutaties	27.898	64.419	31.545	20.609	19.630	10.355
Totaal van lasten reservemutaties	26.172	53.881	23.333	15.648	22.112	9.704
Saldo reservemutaties (2)	1.727	10.538	8.212	4.962	-2.482	652
Resultaat (1+2)	18.199	6.926	0	0	-2.674	-10.567

De verdeling van de baten en lasten over de programma's is opgenomen in het [Overzicht van baten en lasten](#).

Maatregelen sluitende begroting

De raad heeft op 13 maart 2025 unaniem ingestemd ([11753909](#)) met een pakket aan maatregelen om de begroting voor 2026 en 2027 sluitend te maken. Hierbij is rekening gehouden met de belangrijkste voorkeurslijnen vanuit de begrotingsraad van 24 oktober 2024:

- nog niet te drastisch ombuigen;
- geen ombuigingen op het maatschappelijk middenveld;
- geen lastenverhoging voor de inwoners;
- iets risicovoller ramen met het oog op onderuitputting in de begroting;

- bij ombuigingen eerst kijken naar 'geen Haagse knaken, geen Haagse taken'.

Eén van de maatregelen is de structurele inzet van de Algemene dekkingsreserve (ADR). Gezien de ontwikkeling van het meerjarenbeeld ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025, is de onttrekking aan de ADR in 2026 en 2027 verlaagd tot respectievelijk € 0,346 miljoen en € 2,021 miljoen. Hierdoor is het saldo van deze jaren € 0 en zijn ze structureel sluitend. Na de verkiezingen is er ruimte voor de nieuwe coalitie om keuzes te maken voor het structureel sluitend maken vanaf 2028.

Met de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 zijn de onderstaande maatregelen verwerkt in het meerjarenbeeld 2026-2029.

Tabel 4

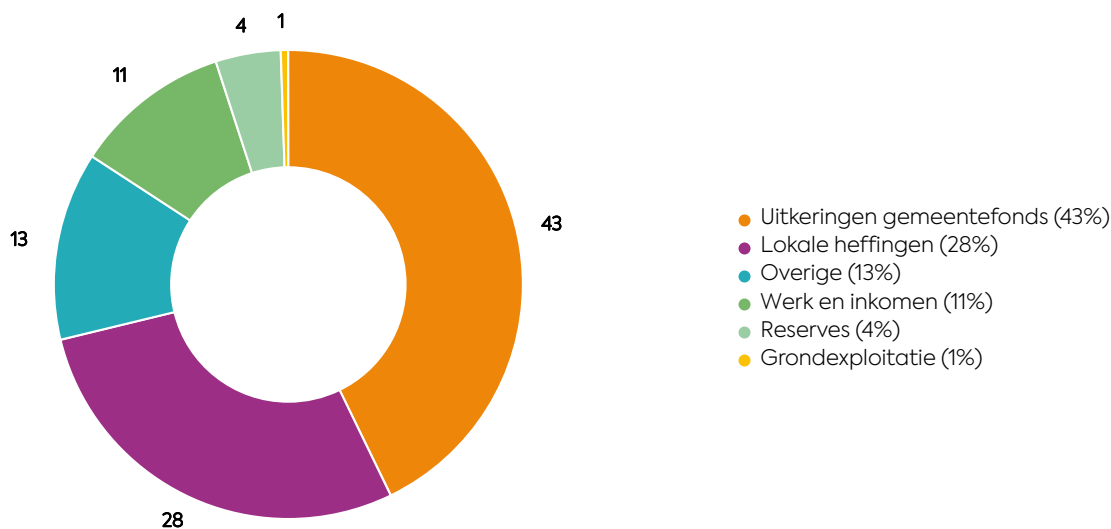
Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2026	2027	2028	2029
Inrekenen stelpost Hervormingsagenda Jeugd	0	2.133	9.854	9.746
Leges overall meer kostendekkend maken	4.255	4.255	4.255	4.255
Extra opbrengsten geliberaliseerde pacht en verhuur gronden	200	200	200	200
Verhogen toeristenbelasting	4.175	4.175	4.275	4.275
Structurele inzet Algemene dekkingsreserve	346	2.021	1.364	1.364
Areaaluitbreiding OZB niet-woningen	886	1.771	2.657	3.542
Onderuitputting budget opleidingskosten	500	500	500	500
Totaal	10.362	15.055	23.105	23.882

Voor een toelichting op deze maatregelen wordt verwezen naar de Financiële begroting, onderdeel [Maatregelen sluitende begroting](#).

Baten en lasten

Toelichting op de baten

De totale baten (inclusief storting in de reserves) van Haarlemmermeer worden voor 2026 geraamd op € 684,7 miljoen. Alle in de programmabegroting geraamde lasten moeten worden gedekt door de baten (inkomsten) om te komen tot een sluitende begroting. In [Figuur 2](#) is in hoofdlijnen aangegeven waar de baten uit bestaan.

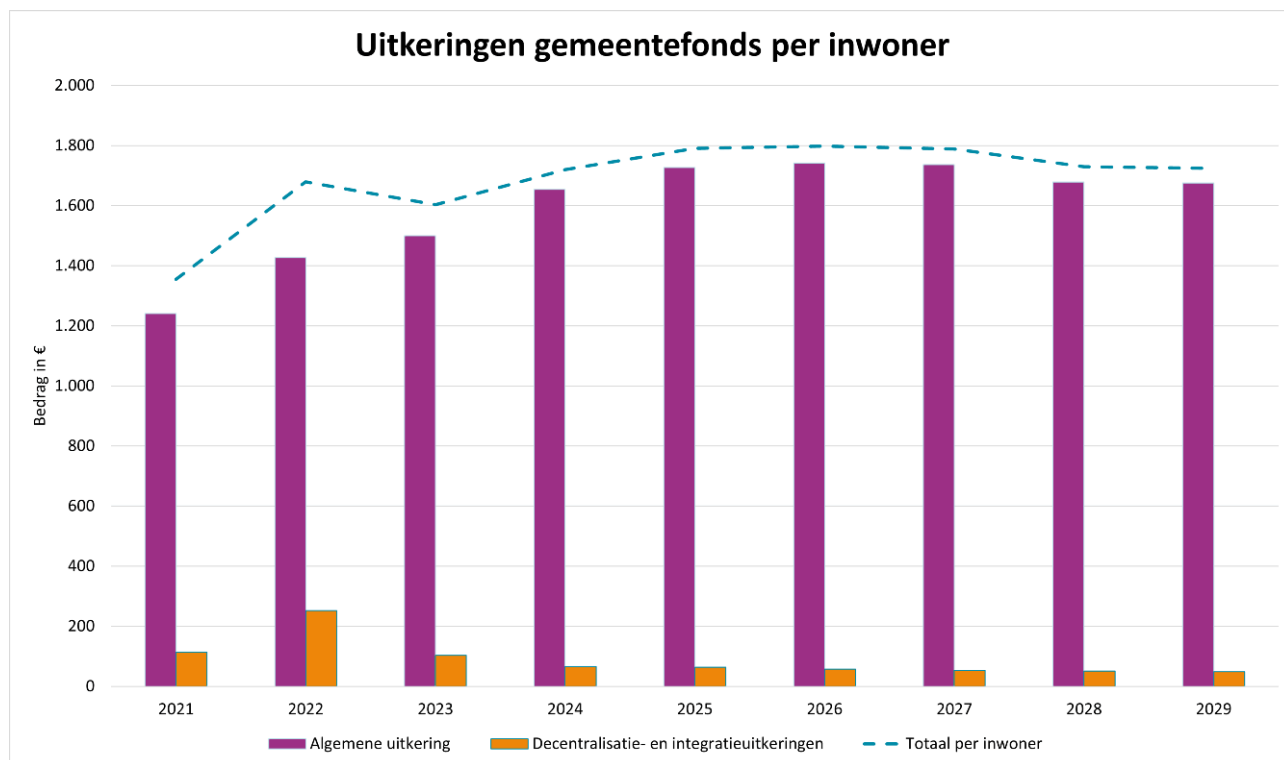

Figuur 2

De baten en de lasten van de grondexploitaties worden budgettair neutraal geraamd en worden verantwoord onder het programma Ruimtelijke ontwikkelingen. Een resultaat op de grondexploitaties wordt verrekend met de Algemene reserve grondzaken.

Uitkeringen gemeentefonds

De grootste inkomstenpost is de uitkeringen gemeentefonds die van het Rijk ontvangen wordt. Deze uitkeringen zijn vrij besteedbaar en worden verantwoord onder het Overzicht algemene dekingmiddelen, [onderdeel B: Uitkeringen gemeentefonds](#). Het meerjarig verloop van de uitkeringen uit het gemeentefonds per inwoner blijkt uit [Figuur 3](#).

Figuur 3

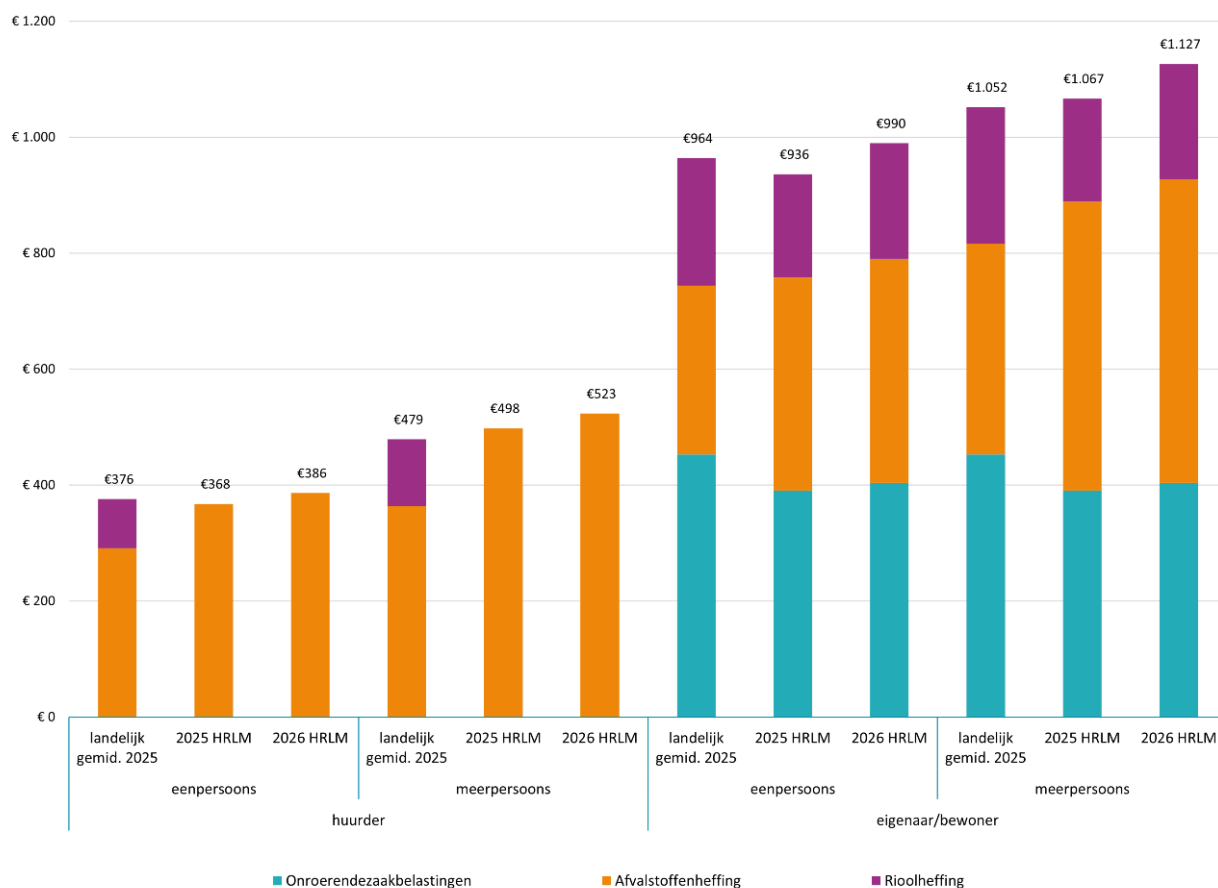
Gemeentelijke belastingen

Andere grote inkomstenbronnen zijn de gemeentelijke belastingen (lokale heffingen). Deze heffingen kunnen worden opgedeeld in de vrij besteedbare belastingen, met name de onroerendezaakbelastingen (OZB), en de heffingen voor een specifiek doel, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Heffingen met een specifiek doel mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. Bij de berekening van de tarieven is 100% kostendekkendheid het beleidsuitgangspunt. Bij het vaststellen van de opbrengsten van de vrij besteedbare belastingen heeft de raad een grote mate van vrijheid.

Belastingdruk huishoudens

Voor de huishoudens van Haarlemmermeer is de ontwikkeling van de gemeentelijke belastingdruk van belang. Uit [Figuur 4](#) blijkt dat de belastingdruk over 2026 voor eigenaren van woningen stijgt. Dit betreft de OZB die gemiddeld per huishouden met 3,4% inflatie stijgt. Verder stijgt de afvalstoffenheffing met 5,1% en de rioolheffing met 11,9%. De stijging van de rioolheffing is gebaseerd op het door de raad vastgestelde Programma riolering en stedelijk water (PRSW). In totaal stijgt de belastingdruk voor een meerpersoonshuishouden met een eigen huis met 5,6% ten opzichte van 2025. Voor een huurder met een meerpersoonshuishouden is de stijging 5,1%.

Belastingdruk huishoudens

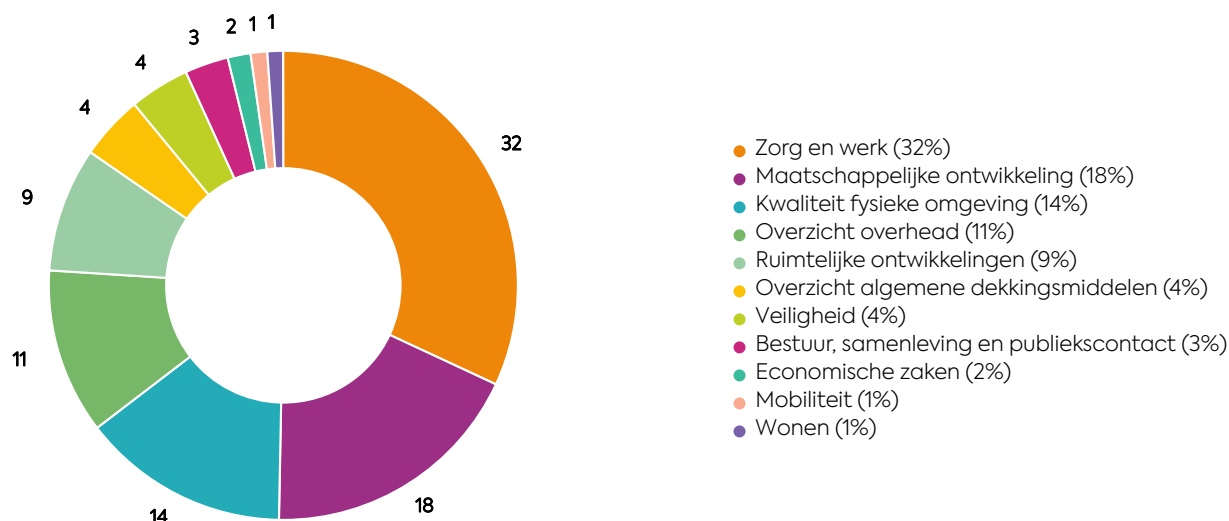

Figuur 4

In de berekening van de belastingdruk is voor een meerpersoonshuishouden voor de afvalstoffenheffing uitgegaan van het tarief voor een rolcontainer van 140 liter. Niet alle meerpersoonshuishoudens betalen dit tarief. Het tarief voor een 80-liter container is bijvoorbeeld € 137 per huishouden lager. In de [paragraaf Lokale Heffingen](#) worden de belastingen en heffingen uitgebreid toegelicht.

Toelichting op de lasten

De totale lasten (inclusief stortingen in de reserves) van Haarlemmermeer worden voor 2026 geraamd op € 684,7 miljoen. Met de lasten worden de beleidsdoelen van de programma's gerealiseerd. In de programmabegroting zijn de beleidsdoelen opgedeeld in negen programma's. Verder zijn er lasten die vallen onder de overzichten 'Algemene dekkingsmiddelen' en 'Overhead'. In [Figuur 5](#) is weergegeven hoe de lasten over de verschillende programma's en algemene dekkingsmiddelen en overhead zijn verdeeld.

Figuur 5

De programma's Zorg en werk en Maatschappelijke ontwikkeling behelzen samen € 344 miljoen. Binnen het programma Zorg en werk vallen de lasten voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. Onder Maatschappelijke ontwikkeling worden onder meer de kosten van onderwijshuisvesting, cultuur en sport verantwoord. De lasten voor het fysieke domein vallen vooral onder de programma's Ruimtelijke ontwikkelingen en Kwaliteit fysieke omgeving, samen € 157 miljoen.

Alle programma's, de algemene dekkingsmiddelen en de overhead worden uitgebreid toegelicht in het hoofdstuk [programma's](#).

Structureel begrotingssaldo

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting moet beoordeeld worden of alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Om dit te bepalen is in de programmabegroting het [Overzicht incidentele baten en lasten](#) opgenomen. Onder andere op basis van dit overzicht geeft het structureel begrotingsevenwicht het volgende beeld:

Tabel 5

Omschrijving (bedragen x € 1.000, min = nadeel)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo van baten en lasten	16.473	-3.612	-8.213	-4.961	-191	-11.219
Saldo toevoegingen en onttrekking (-) aan reserves	1.726	10.538	8.213	4.961	-2.482	652
Resultaat (a)	18.199	6.926	0	0	-2.674	-10.567
Waarvan incidentele baten en lasten (-) (saldo) (b)	-10.882	-12.287	-1.833	-1.379	-3.014	-2.986
Structureel begrotingssaldo (=a-b)	29.081	19.213	1.833	1.379	340	-7.581

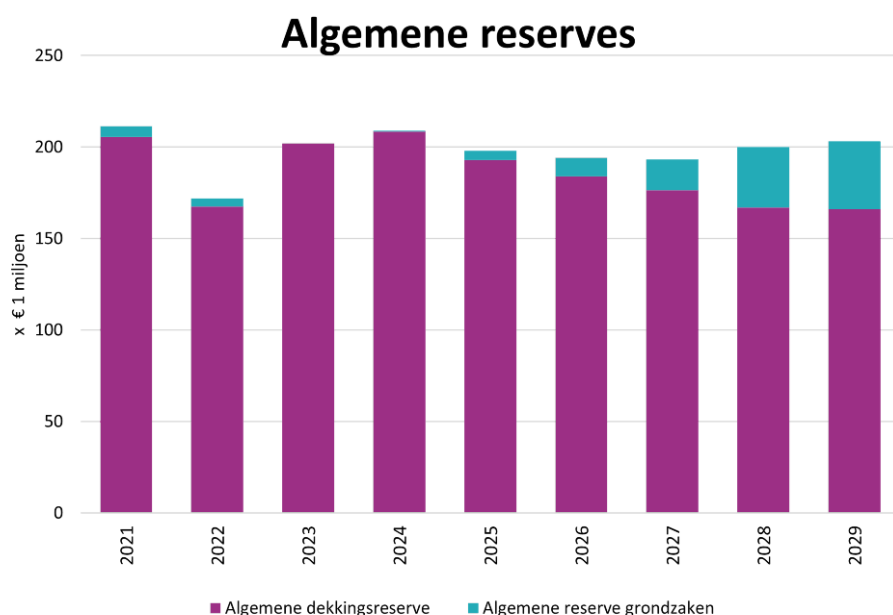
Het structureel begrotingssaldo wordt berekend door de totale lasten en baten te corrigeren met het saldo van de incidentele baten en lasten. Het saldo dat over blijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). Een positief structureel begrotingssaldo geldt voor 2026 en 2027. 2028 Laat een klein positief structureel begrotingssaldo zien. In 2029 is sprake van een structureel begrotingstekort. Dit is het directe gevolg van de terugval van de algemene uitkering uit het gemeentefonds doordat in het Coalitieakkoord Rutte IV het gemeentefonds is gekort. In het kader van het financieel beleid van onze gemeente hanteren we als beleidsuitgangspunt dat, wanneer als gevolg van de onzekere financieringssysteem van het Rijk naar de gemeenten tekorten ontstaan, maximaal de laatste twee jaren van het meerjarenbeeld negatief mogen staan.

Ontwikkeling van de reserves

Reserves zijn bedoeld voor het dekken van toekomstige (mogelijke) uitgaven. De raad beslist over de bestemming van de reserves. De reserves worden onderverdeeld in algemene reserves en bestemmingsreserves.

Algemene reserves

De algemene reserves dienen als dekkingsbron in het geval zich incidentele risico's voordoen. We hebben het dan over de Algemene dekkingsreserve en de Algemene reserve grondzaken. De geprognosticeerde meerjarige ontwikkeling blijkt uit [Figuur 6](#).

Figuur 6

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn ingesteld met een bepaald door de raad vastgesteld doel. Voor deze bestemmingsreserves geldt dat de raad kan besluiten om daar een ander doel aan te geven of om ze op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene dekkingsmiddelen. Uiteraard geldt hierbij dat een alternatieve dekking gevonden moet worden voor reeds aangegane verplichtingen op het moment dat de raad besluit tot wijziging of opheffing van een reserve.

Op de mogelijkheid om het bestedingsdoel van een bestemmingsreserve te wijzigen is één uitzondering, namelijk de bestemmingsreserve Dekking afschrijvingslasten. Conform de regelgeving van het BBV moet deze reserve als 'beklemd' reserve worden opgenomen. Deze is niet vrij besteedbaar, omdat de toekomstige afschrijvingslasten altijd gedekt moeten zijn. De ontwikkeling van de bestemmingsreserves wordt weergegeven in [Figuur 7](#).

Figuur 7

In het hoofdstuk Financiële begroting wordt het [doel van elke reserve](#) toegelicht. Het [meerjarig verloop per reserve](#) is opgenomen in het hoofdstuk Overig.

Investerings

Investerings zijn uitgaven waarvan het economisch – of maatschappelijk nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investerings worden geactiveerd op de balans en worden afgeschreven op basis van de economische levensduur van de investering. De kapitaallasten (rente en afschrijving) komen ten laste van de programma's en moeten worden gedekt binnen de baten en lasten van de programmabegroting.

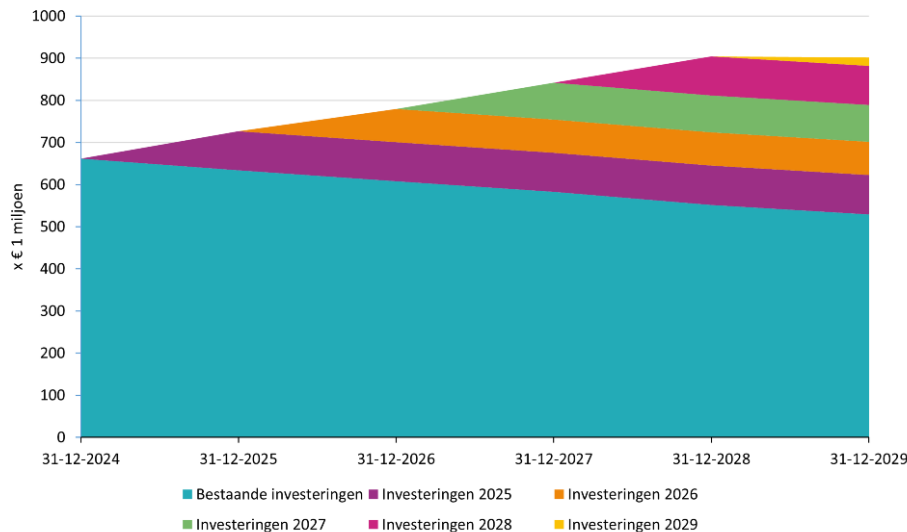
Het investeringsplan van Haarlemmermeer is ambitieus. In de periode 2025–2029 is de prognose dat voor € 462 miljoen wordt geïnvesteerd. Dit is de netto-investering, na aftrek van bijdragen van derden. Verder is hierbij uitgegaan van een realisatiegraad van 57,5% van de in een jaar geraamde investeringsbedragen. Dit omdat door allerlei externe – en interne oorzaken snel vertraging in de uitvoering kan optreden.

De totale waarde van de materiële vaste activa wordt per eind 2029 geraamd op € 901 miljoen. Dit is inclusief uitvoering van het Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs, waarvoor voor de periode 2025–2029 rekening is gehouden met een investering van € 108 miljoen (inclusief tijdelijke huisvesting). Verder zijn er investeringen voor onder andere de Vernieuwing openbare ruimte (VOR) en het Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM).

Een uitgebreide toelichting op de investeringen wordt gegeven in het Strategisch perspectief investeringen (SPI) dat tweemaal per jaar aan de raad ter bespreking en vaststelling wordt aangeboden. In het hoofdstuk Financiële begroting is een detailoverzicht van het [investeringsplan](#) opgenomen. Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2026–2029 wordt de raad gevraagd de investeringen tot € 2 miljoen waarvan de uitvoering start in 2026 te autoriseren en de jaarschijf 2026 van de nieuwe en lopende investeringen vrij te geven. Voor investeringen van € 2 miljoen en hoger ontvangt de raad separate raadsvoorstellen, met het verzoek deze te autoriseren.

De ontwikkeling van de materiële vaste activa voor de jaren 2025 – 2029 geeft het beeld in [Figuur 8](#) (realisatiegraad van 57,5%).

Ontwikkeling activa

Figuur 8

Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG)

Op basis van de prognoses in het MPG 2025 ([12013353](#)) wordt in de programmabegroting rekening gehouden met de opbrengsten en uitgaven die verband houden met de ontwikkeling van bouwgrondexploitaties. Het saldo van de bouwgrondexploitaties wordt naar de balans overgebracht, zodat een verschil in de baten en de lasten geen invloed heeft op het saldo van de programmabegroting. Als een bouwgrondexploitatie wordt afgesloten, dan wordt het resultaat verrekend met de Algemene reserve grondzaken. Voor meer informatie wordt verwezen naar het MPG.

De verwachte cumulatieve cashflow van de bouwgrondexploitaties is in [Figuur 9](#) weergegeven. De cashflow geeft het verschil aan tussen de opbrengsten en uitgaven gedurende een bepaalde periode. In de grafiek is te zien dat tot en met 2025 de gerealiseerde uitgaven hoger zijn dan de gerealiseerde opbrengsten. Na 2025 worden er minder kosten gemaakt en worden er meer opbrengsten ontvangen en komt de cashflow boven € 0. Dit betreft een inschatting van de fasering per jaar en is een momentopname. Bij elk volgend (t)MPG worden de prognoses geactualiseerd.

Cumulatieve kasstroom MPG 1-1-2025

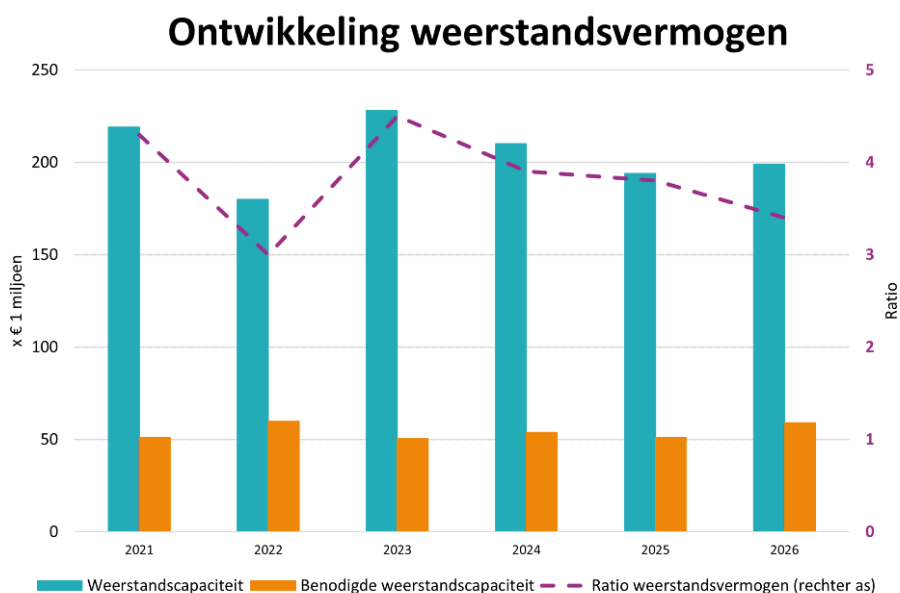

Figuur 9

Financiële weerbaarheid

Risico's

Een risico is een onzekere gebeurtenis of omstandigheid met één of meerdere mogelijke oorzaken en met eventuele negatieve gevolgen voor het behalen van de doelstellingen van Haarlemmermeer. Voor geconstateerde risico's worden beheersmaatregelen getroffen om de impact van een risico te verkleinen. De resterende risico's worden gekwantificeerd op basis van kans van optreden en de mogelijke financiële gevolgen. De kans- en gevolginschattingen zijn gemaakt op basis van expertise en ervaring met de omgeving waarin de risico's spelen en de beleidsdoelen waaraan ze bijdragen. Met behulp van een simulatie wordt de totale waarde van de resterende risico's berekend en deze totale waarde vormt de 'benodigde weerstandscapaciteit'. Om te bepalen of Haarlemmermeer in staat is de resterende risico's op te vangen wordt de 'beschikbare weerstandscapaciteit' berekend. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt in het BBV omschreven als 'de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken'. Het belangrijkste onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit is de Algemene dekkingsreserve (ADR). De ADR is de enige, directe en vrij beschikbare bron van de weerstandscapaciteit. Het aanhouden van een voldoende hoge ADR zorgt ervoor dat de gemeente de mogelijkheden heeft om de risico's op te vangen, zonder dat dit directe consequenties heeft voor de uitvoering van de programmabegroting. Om inzicht te krijgen in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om zich voor de risico's op te vangen, wordt de ratio weerstandsvermogen bepaald. De gemeenteraad heeft in de Notitie risicomanagement en weerstandsvermogen, vastgesteld op 5 oktober 2023 ([799971](#)), bepaald dat de streefwaarde van dit ratio minimaal 1,4 moet zijn. Met de ratio van 3,4 (classificatie uitstekend) in 2026 wordt hier ruimschoots aan voldaan. In [Figuur 10](#) wordt de ontwikkeling weergegeven van de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit en van de weerstandsratio. In de [paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#) is een uitgebreide toelichting opgenomen op het weerstandsvermogen en de risico's.

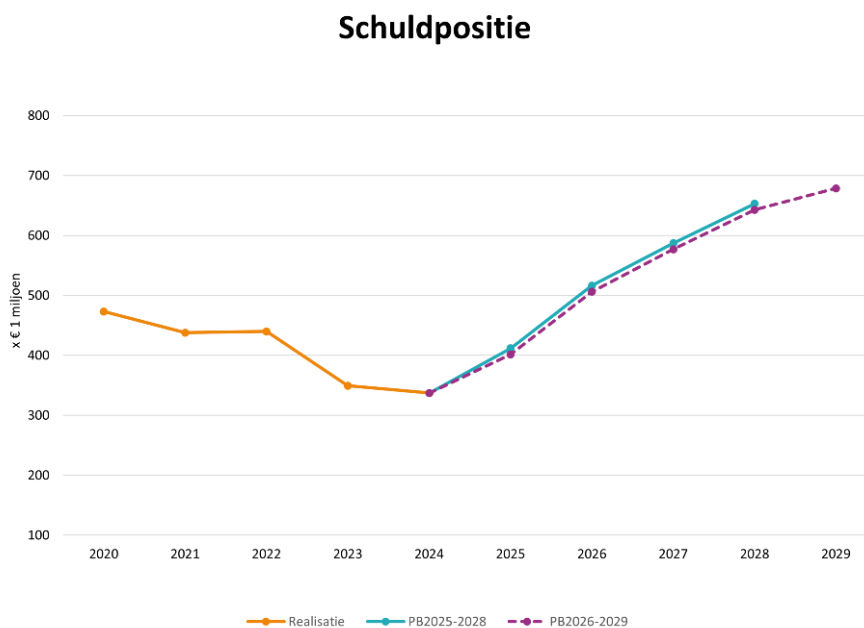
Figuur 10

Schuldpositie

Op basis van het in deze programmabegroting opgenomen meerjarenbeeld, het investeringsplan, de ontwikkeling van de reserves en de prognoses van het MPG (standlijn 1 januari 2025) is de ontwikkeling van de schuldpositie geactualiseerd. De verwachting is dat de schuldpositie (korte- en langlopende

geldleningen) in de jaren 2025–2029 toeneemt met circa € 340 miljoen. In 2026 wordt een stijging met € 105 miljoen verwacht. In de berekening van de schuldpositie is rekening gehouden met een realisatie van de investeringen van 57,5%. Haarlemmermeer is een groeigemeente, onze schuldpositie blijft hoog ten opzichte van andere gemeenten. Zie ook de toelichting hiervoor onder '[Investerings](#)'.

De meerjarige ontwikkeling van de schuld is weergegeven in [Figuur 11](#). Uit de lijnen PB2025–2028 en PB2026–2029 blijkt dat de schuld iets minder stijgt dan voorzien in de Programmabegroting 2025–2028, maar dat de geprognosticeerde stand van de schuld in het laatste jaar van het meerjarenbeeld iets hoger is dan de prognose van het laatste jaar uit het meerjarenbeeld van de vorige programmabegroting.

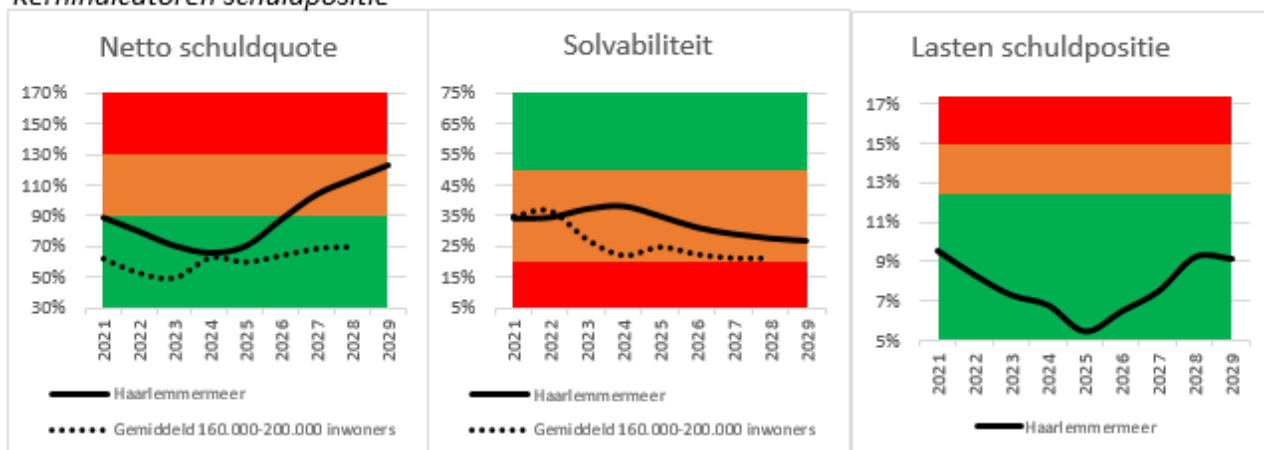

Figuur 11

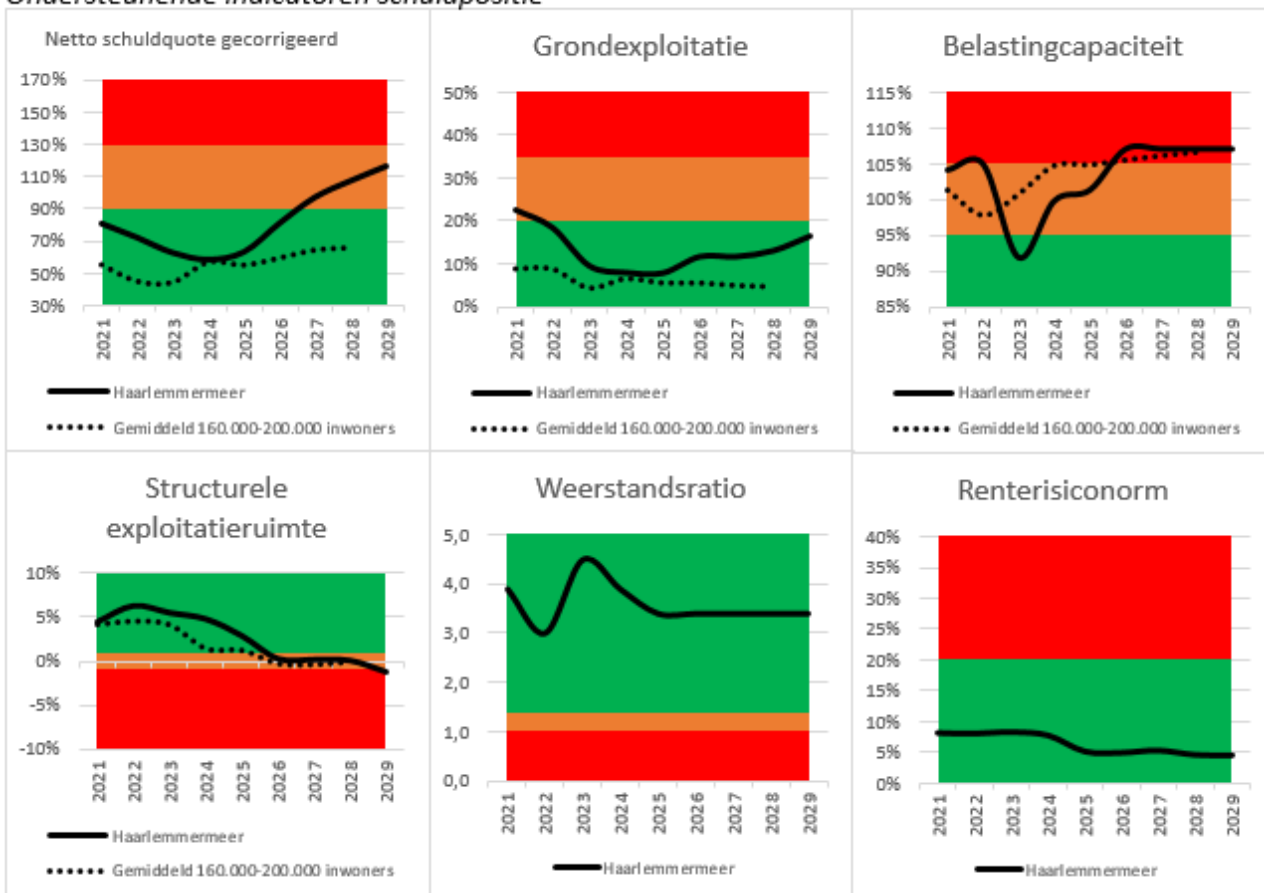
Kengetallen schuldpositie

In de [notitie meerjarig financieel inzicht voor de raad](#) van de commissie BBV is aangegeven dat de belangrijkste indicatoren en kengetallen van de balans en van de baten en lasten in samenhang dienen te worden gepresenteerd en toegelicht. De ontwikkeling van deze samenhang in de loop van de tijd wordt hierin verwerkt en de trends worden geduid. In de notitie [Schuldpositie 2023](#) heeft de raad besloten drie kernindicatoren schuldpositie aan te wijzen. In de programmabegroting en jaarstukken worden deze aangevuld met een aantal ondersteunende indicatoren, welke de kernindicatoren nuanceren, of in breder perspectief plaatsen. Daar waar het verplichte indicatoren betreft kunnen ook vergelijkende cijfers van het gemiddelde van gemeenten in de categorie 160.000 – 200.000 inwoners worden weergegeven omdat deze informatie wordt gepubliceerd. De onderstaande analyse richt zich op samenhang en trends, de ontwikkeling per kernindicator wordt toegelicht in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing bij het onderdeel [schuldpositie](#). De toelichtingen op de manier hoe de indicatoren dienen te worden berekend staan in de notitie Schuldpositie 2023.

Kernindicatoren schuldpositie

Ondersteunende indicatoren schuldpositie

De indicatoren geven in één oogopslag een beeld van de financiële gezondheid van de gemeente. Bij de kernindicatoren valt op dat twee van de drie kernindicatoren eind 2024 op groen staan. De netto schuldquote is op basis van de werkelijkheid eind 2024 hoger dan bij gemiddelde gemeenten van vergelijkbare omvang, maar bevindt zich in de categorie minst risicovol. Echter zijn de verschillen binnen de vergelijkingsgroep groot. De overdracht van de gronden GEM A4 zone west in 2023 heeft geleid tot een daling van de grondexploitatiequote tot nabij het gemiddelde. De daling van de netto schuldquote heeft zich in 2024 voortgezet en bevindt zich nu op de laagste stand van de afgelopen 15 jaar. Omdat de grondexploitatiequote zich nu nabij het gemiddelde bevindt, wordt de hoger dan gemiddelde netto schuldquote niet meer veroorzaakt door grondbezit, maar voornamelijk door de investeringen die in het kader van de ambities in het verleden zijn gedaan. Deze dalende netto schuldquote geeft in de toekomst meer ruimte totdat de signaalwaarde wordt bereikt. De solvabiliteit bevindt zich in oranje (neutraal), maar is duidelijk beter dan bij gemeenten van vergelijkbare omvang. Hierdoor heeft Haarlemmermeer een solide financiële positie in tijden van financiële tegenspoed. Ook de weerstandsratio bevestigt dit beeld.

Op de langere termijn bewegen de netto schuldquote en de solvabiliteit zich in de categorie neutraal (oranje). De lasten schuldpositie blijft gedurende het gehele meerjarenbeeld op groen. Hieruit blijkt dat de schuld betaalbaar blijft. De stijging van de netto schuldquote wordt enerzijds veroorzaakt door de voorgenomen investeringen, anderzijds neemt voorraad onderhanden werk fors toe. Dit komt omdat de ramingen van het MPG 2025 verwerkt zijn ten opzichte van de ramingen uit het (t)MPG 2024. Dit is ook terug te zien in de ratio grondexploitatie in de periode 2026-2029. Van de totale stijging van de netto schuldquote in 2029 wordt 12% verklaard door een stijging van de voorraad onderhanden werk. De solvabiliteit daalt als gevolg van geplande onttrekkingen aan de Algemene dekkingsreserve. Bij de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad besloten het meerjarenbeeld sluitend te maken met onttrekkingen uit de Algemene dekkingsreserve en daarnaast de programmakosten woningbouw uit de Algemene dekkingsreserve te dekken. Deze onttrekkingen leiden op termijn tot een lagere solvabiliteit, maar deze blijft beter als bij de vergelijkingsgroep. Bij de ondersteunende indicatoren zien we een lichte daling in de weerstandsratio, met name veroorzaakt door het toevoegen van het risico met betrekking tot de stelpost hervormingsagenda jeugd. Bij andere ondersteunende indicatoren zien we dat de belastingcapaciteit zich als gevolg van de stijgingen van de van de heffingen in het rood begeeft. Dit wordt toegelicht in de paragraaf lokale heffingen. De ratio voor 2026 zal nog dalen op het moment dat het landelijke gemiddelde over 2025 gepubliceerd is. De stijgende ratio belastingcapaciteit is wel een trend die ook bij vergelijkbare gemeenten te zien is. De indicator structurele exploitatieruimte is in 2025 nog ruim positief, in 2026 en 2027 bevindt deze zich nu ook in het groen op basis van de maatregelen sluitende begroting waartoe de raad besloten heeft. Vanaf 2028 beweegt de ratio naar oranje en vanaf 2029 in het rood.

Met twee kernindicatoren die zich binnen oranje bewegen is waakzaamheid voor de hoogte van de schuld wenselijk, maar er is nog geen reden tot noodzakelijk ingrijpen op hoogte van de schuld. Uit de analyse bij de notitie Schuldpositie 2023 is daarbij gebleken dat de kengetallen, zeker in de laatste jaarschijven, onzekerheid vertonen en in de praktijk, ondanks zorgvuldige ramingen, door diverse oorzaken beter uitvallen dan ingeschat. De goede uitgangspositie na 2024, de lage gemiddelde rente op de bestaande leningenportefeuille (1,51% bij de Jaarstukken 2024) en het weerstandsvermogen van de gemeente maken dat de last van de schuld op de langere termijn houdbaar is en blijft. De spreiding binnen de leningenportefeuille voorkomt daarnaast dat de gemeente kwetsbaar is voor een renteschok. Dit blijkt ook uit de ruimte die er is tot de renterisiconorm. Wel zien we de druk op het meerjarenbeeld terug in indicatoren als de solvabiliteit, belastingcapaciteit en structurele exploitatieruimte. De keuzes die in de nieuwe bestuursperiode worden gemaakt, zullen van invloed zijn op de ontwikkeling van deze indicatoren op de langere termijn.

Samenstelling van de gemeenteraad en het college van B&W

Gemeenteraad

De gemeenteraad is het hoogste orgaan van de gemeente. De raad is de lokale volksvertegenwoordiging, bepaalt de beleidskaders en controleert de uitvoering van het beleid door het college van burgemeester en wethouders.

De raad heeft 39 zetels. Deze zetels zijn als volgt verdeeld:

Tabel 6

Partij	2025	2022	2018	2014	2010
VVD	8	8	7	7	10
HAP	5	6	7	6	4
GroenLinks	5	5	4	3	4
D66	4	4	3	6	5
CDA	3	3	5	5	5
Forza!	3	3	5	4	3
PvdA	3	3	3	4	4
SRH (Sociaal Rechts Haarlemmermeer)	2	2	1	1	1
ChristenUnie-SGP	1	1	2	1	1
Forum voor Democratie (FvD)	1	1	-	-	-
EEN Haarlemmermeer	1	1	1	1	-
Belang van Nederland (BVNL)	1	1	-	-	-
GEZOND Haarlemmermeer	1	1	1	-	-
Lid Koolmoes	1	-	-	-	-
Overigen	-	-	-	1	2

De contactgegevens van fracties en de raadsleden staan op de website van de gemeenteraad, onder [raadsleden](#).

College van burgemeester en wethouders

De burgemeester is benoemd door de koning op voordracht van de raad. De wethouders zijn gekozen door de gemeenteraad. Ieder collegelid heeft zijn of haar eigen takenpakket (portefeuille). Samen zijn zij verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van de raadsbesluiten.

Het college van B&W bereidt de plannen voor waarover de gemeenteraad een beslissing moet nemen. Het college neemt ook zelf besluiten. Daarnaast voert het college de besluiten van de gemeenteraad uit. Samen zijn zij verantwoordelijk voor het bestuur van de gemeente.

De portefeuilles worden in [Tabel 7](#) weergegeven.

Tabel 7

Burgemeester Marianne Schuurmans-Wijdeven	Wethouder Marja Ruigrok	Wethouder Mariëtte Sedee-Schuitmaker	Wethouder Marjolein Steffens-van de Water
	1 ^e loco-burgemeester	2 ^e loco-burgemeester	3 ^e locoburgemeester
• Algemene en bestuurlijke zaken • Openbare orde & Veiligheid • Brandweer • Burgerzaken • Internationale betrekkingen • Communicatie & Onderzoek • Integriteitsbeleid • Kernencontacten (samen met wethouder Steffens-van de Water)	• Verkeer & Vervoer • Economische Zaken • Luchthavenzaken (exclusief Ruimtelijke ontwikkeling) • Cultuur Projecten: • Stadshart Hoofddorp (exclusief gemeentehuis)	• Sport & Volksgezondheid • Agrarische zaken • Vastgoed • Afval, Milieu & Water • Grootchalig groen & Recreatie • Subsidies Projecten: • PARK21	• Fysieke leefomgeving • Jeugd & Onderwijs • Woonbeleid • Dienstverlening • Doelgroepenbeleid & Emancipatie • Gebiedsgericht werken • Participatie • Kernencontacten (samen met burgemeester Schuurmans-Wijdeven) Projecten: • Nieuwe Kom Nieuw-Vennep
Wethouder Beryl van Straten	Wethouder Charif El Idrissi	Wethouder Charlotte van der Meij	Hermineke van Bockxmeer
4 ^e loco-burgemeester	5 ^e loco-burgemeester	6 ^e loco-burgemeester	Gemeentesecretaris
• Financiën, inclusief deelnemingen & grondzaken • Ruimtelijke ontwikkeling • Woningbouw	• Werk & Inkomen • Arbeidsmarktbeleid • Inburgering & Asielzaken • Inkoop- & aanbestedingsbeleid • Bedrijfsvoering • Personeel • Digitalisering	• Zorg & Welzijn • Klimaat & Energie • Juridische Zaken • Vergunningen • Handhaving (inclusief oneigenlijk grondgebruik) Projecten: • Gemeentehuis	• Secretaris van college van B&W • Algemeen directeur van de organisatie

Programma's

Bestuur, samenleving en publiekscontact

Maatschappelijk doel:

Het borgen van democratische en transparante besluitvorming en excellente dienstverlening aan inwoners, instellingen en ondernemers.

Portefeuillehouders:

Ruigrok, Schuurmans-Wijdeven, Steffens-van de Water

Het gemeentebestuur van Haarlemmermeer bestaat uit de gemeenteraad, de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Deze bestuursorganen geven invulling aan de lokale democratie via een transparant en zorgvuldig besluitvormingsproces. Op deze wijze is er voor inwoners sprake van een zichtbare en herkenbare gemeente en daarvoor onderhoudt het bestuur diverse relaties in regionale, nationale en internationale context.

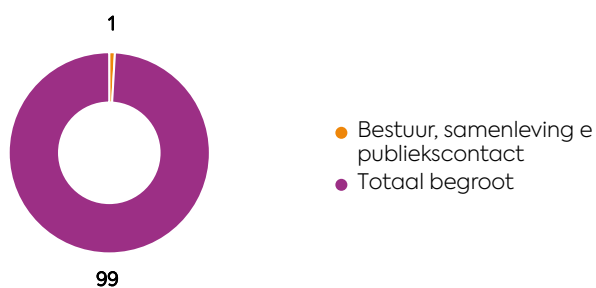
Wij willen een dienstbare, betrouwbare en daadkrachtige overheid zijn met een bestuur dat zichtbaar, herkenbaar en benaderbaar is.

Inwoners, instellingen en ondernemers willen meedenken, meepraten en meebeslissen over zaken die spelen in hun leefomgeving. Een eigentijdse overheid onderkent en waardeert dit en speelt actief in op deze behoefte. Het gemeentebestuur wil daarom de betrokkenheid van inwoners, instellingen en ondernemers vergroten en ruimte geven aan initiatieven uit de samenleving. Ook wil het gemeentebestuur zorgen voor voldoende draagvlak bij het ontwikkelen van beleid én de uitvoering daarvan. Zo versterken wij de lokale betrokkenheid tussen inwoners, instellingen en ondernemers.

Bestuur, samenleving en publiekscontact	Baten x € 1.000	6.205
	in % van totale begroting	0,9%
	Lasten x € 1.000	20.557
	in % van totale begroting	3,0%

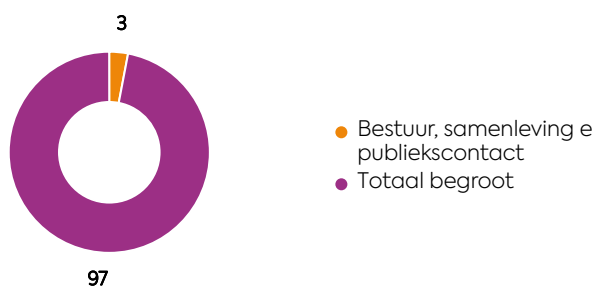
Baten

De baten van het programma Bestuur, samenleving en publiekscontact uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van het programma Bestuur, samenleving en publiekscontact uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Het goed functioneren en faciliteren van formele gemeentelijke organen (gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders, burgemeester en rekenkamer)

Wat willen wij bereiken?

Het gemeentebestuur bestaat uit de bestuursorganen gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders, en burgemeester. De gemeenteraad is als volksvertegenwoordiging het hoogste orgaan, stelt kaders en controleert het college. Daarom neemt hij onder voorzitterschap van de burgemeester besluiten, ondersteund door zijn eigen ambtelijk apparaat: de griffie. De gemeenteraad vergadert openbaar, zendt dit uit en plaatst alle besluitvorming op de website. De raadspleinvergaderingen zijn openbaar, waardoor alle raadsvoorstellen en -besluiten op de website staan. De rekenkamer is een instrument van de gemeenteraad. Zij doet onafhankelijk onderzoek om de gemeenteraad te ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende rollen. Het college van burgemeester en wethouders wordt ondersteund door de ambtelijke organisatie.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het faciliteren van de bestuursorganen van de gemeente	Het (politieke) besluitvormingsproces van de bestuursorganen moet zowel inhoudelijk als procesmatig ondersteund worden, op dagelijkse basis.	0.1
Het faciliteren van de rekenkamer	De rekenkamer onderzoekt hoe beleid uitpakt voor de inwoners, of geld goed wordt besteed en of de gemeente zich aan de afspraken houdt. De rekenkamer bestaat uit vijf leden en een secretaris, benoemd door de gemeenteraad.	0.1
Het voorbereiden en houden van verkiezingen	De voorbereiding voor een verkiezing begint met inventariserende werkzaamheden in het daaraan voorafgaande jaar en worden steeds concreter naarmate de verkiezing nadert. Het verkiezingenschema kan wijzigen door tussentijdse nieuwe ontwikkelingen. Het verkiezingenschema voor de periode 2026-2029 ziet er als volgt uit: 2026: Gemeenteraad 2027: Provinciale Staten/Waterschappen 2029: Europees Parlement	0.2

Activiteiten in 2026

Voor dit beleidsdoel zijn geen specifieke activiteiten in 2026 te benoemen.

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 8

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Het goed functioneren en faciliteren van formele gemeentelijke organen (gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders, burgemeester en rekenkamer).	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	11.141	8.094	8.345	8.386	8.335	8.335
	Saldo	-11.141	-8.094	-8.345	-8.386	-8.335	-8.335

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.1 Bestuur		10.432	7.643	7.464	7.464	7.464	7.464
0.2 Burgerzaken		708	450	881	922	871	871
Lasten		11.141	8.094	8.345	8.386	8.335	8.335
Saldo van baten en lasten (B-L)		-11.141	-8.094	-8.345	-8.386	-8.335	-8.335

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

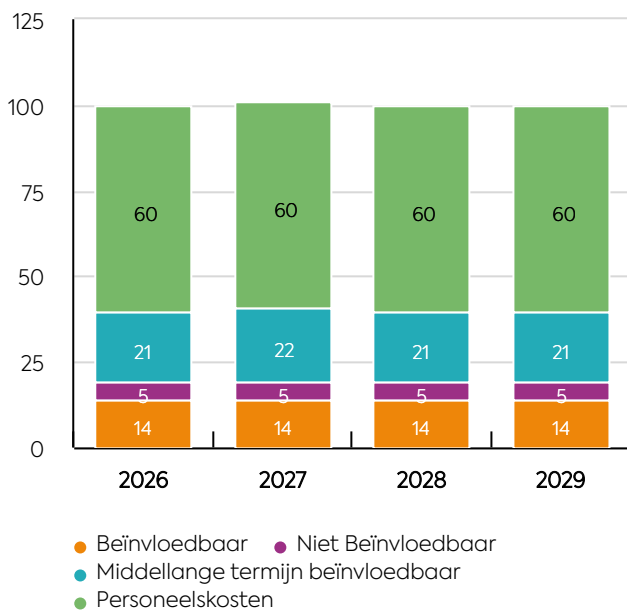
Lasten

1. Verkiezingen	-408	-41	51	-
2. Capaciteit bijzondere raadsvergaderingen	186	-	-	-
Overig	-29	-	-	-
Totaal Lasten	-251	-41	51	-

Lasten

- In 2025 zijn er geen budgetten voor verkiezingen geraamd. De kosten van de extra verkiezingen in 2025 als gevolg van de val van het kabinet worden in de Najaarsrapportage 2025 geraamd. Voor 2026 is rekening gehouden met de organisatie van de verkiezingen voor de gemeenteraad.
- Voor de raadsvergaderingen op locatie is de ambtelijke capaciteit in 2025 incidenteel uitgebreid.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 12

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn kosten voor raadscommissies en de rekenkamer, maar ook representatiekosten en kosten voor de verkiezingen vallen hieronder.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn lasten die voortvloeien uit (wettelijke) regelingen voor de vergoedingen van raadsleden en fracties.

Middelrange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn accountantskosten.

Beleidsdoel B: Wederzijdse betrokkenheid bij de besluitvorming en onze kennis over onze lokale samenleving vergroten

Wat willen wij bereiken?

Inwoners, instellingen en ondernemers kunnen bij uitstek meedenken én meewerken aan het verbeteren van hun omgeving. Wij betrekken ze intensief bij (beleids)ontwikkelingen en uitvoeringsplannen en borgen participatie. Dit doen wij via diverse instrumenten, zoals e-platform OpenStad. Door een gebiedsgerichte aanpak blijven wij in gesprek en zorgen wij voor verbinding in de gebieden tussen

gemeente en belanghebbenden. Wij werken samen aan huidige en toekomstige opgaven. Door de raad op locatie, activiteiten voor jongeren, openbare uitzendingen en gebruik van social media zoekt de raad actief contact met de inwoners.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Borgen van participatie	Wij werken aan het participatiebeleid, onder andere door het uitwerken van het uitdaagrecht. Wij doen actief mee aan participatietrajecten en verbeteren daarbij onze vaste werkwijze. Dit doen wij door trainingen te volgen, te leren van de praktijk, te evalueren en onze aanpak aan te passen in overleg met betrokkenen. Daarnaast adviseren wij de gemeenteraad bij welke onderwerpen het stellen van kaders bij participatie gewenst is, en over de rol die raad daarin kan pakken. We evalueren deze werkwijze nu deze drie keer is toegepast. De resultaten van deze evaluatie presenteren we in het eerste kwartaal van 2026 aan de raad.	0.2
Uitvoeren van gebiedsprogramma's	Wij voeren gebiedsprogramma's uit waarin de verwachte (middel)lange termijnontwikkelingen staan en hoe wij daarop willen anticiperen. Op basis van deze gebiedsprogramma's stellen wij samen met belanghebbenden jaarlijks een gebiedsagenda op, die wij vervolgens uitvoeren.	0.3
Uitwerken rol dorps- en wijkraden	Wij bespreken jaarlijks de samenwerkingsafspraken en verduidelijken de rol van dorps- en wijkraden bij participatie door in gesprek te blijven. Via 'de raad op locatie' blijven de dorps- en wijkraden in contact met de gemeenteraad en dragen zij bij aan de langetermijnvisie op de participatiedemocratie.	0.3
Het bieden van informatie aan inwoners en ondernemers	De gemeente Haarlemmermeer streeft naar open, toegankelijke en transparante communicatie die de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en andere partijen vergroot en inspeelt op hun behoeften. Wij zetten passende middelen in om deze groepen te informeren.	0.2
Het ondersteunen van de Jongeren-gemeenteraad en Kinderraad	Om democratie op vroege leeftijd te stimuleren kent Haarlemmermeer een permanente Jongerengemeenteraad en een jaarlijkse dag van de Kinderraad. Ook is er een jaarlijks Kindervragenuur.	0.1
Het doen van generiek onderzoek	Om trends en ontwikkelingen in de lokale samenleving te volgen en te analyseren verrichten wij generiek onderzoek. De onderwerpen stellen wij vast op basis van het coalitieakkoord.	0.1

Activiteiten in 2026

activiteit	Onderwerpen	Toelichting
Opstellen nieuwe gebiedsprogramma's	Resultaat	In het tweede kwartaal van 2026 willen wij komen tot integraal toegankelijke, digitale gebiedsprogramma's.
	Inhoud	Wij werken binnen onze gemeente gebiedsgericht. Gebiedsgericht werken betekent een samenhangende aanpak tussen sociale, economische en fysieke opgaven. Het instrument dat gebiedsmanagers gebruiken om sturing te geven aan deze opgave is het gebiedsprogramma. De huidige gebiedsprogramma's lopen tot 2026 en nieuwe voor de periode 2026-2030 dienen dus opgesteld te worden.
	Financien	Wij betalen deze activiteit uit de reguliere begroting (taakveld 0.1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 9

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Wederzijdse betrokkenheid bij de besluitvorming en onze kennis over onze lokale samenleving vergroten.	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	351	474	480	480	480	480
	Saldo	-351	-474	-480	-480	-480	-480

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.1 Bestuur	351	474	480	480	480	480
Lasten	351	474	480	480	480	480
Saldo van baten en lasten (B-L)	-351	-474	-480	-480	-480	-480

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

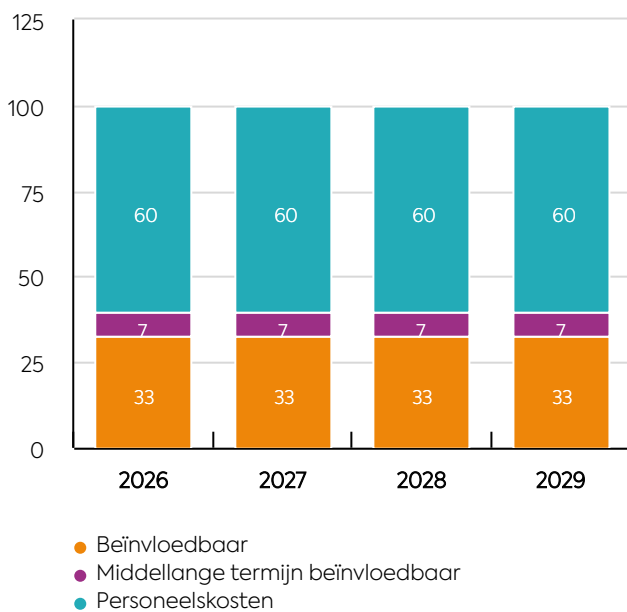
Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting

(bedragen × € 1.000; min = nadeel)

Lasten

	2026	2027	2028	2029
Overig	-6	-	-	-
Totaal Lasten	-6	-	-	-

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 13

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitbesteed werk voor externe communicatie.

Niet beïnvloedbaar

Er zijn geen niet-beïnvloedbare kosten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn kosten voor drukwerk en kopieerkosten.

Beleidsdoel C: Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking

Wat willen wij bereiken?

Haarlemmermeer richt zich op de regio en het nationale en Europese speelveld om haar belangen te behartigen en waar nodig een bijdrage te leveren aan bovenlokale vraagstukken. Daarbij werken wij op onze primaire gemeentelijke taken steeds vaker samen met partijen en partners. Gezamenlijke lobby is daarbij van belang.

Het gemeentebestuur wil voor inwoners, instellingen en ondernemers een gezaghebbende positie innemen in het publieke en bestuurlijke debat. Dat betekent een herkenbaar geluid, aansprekend

verhaal én ontvankelijk zijn voor signalen van anderen. Met dat laatste verrijken wij het beleid en de uitvoering en zetten wij communicatie in als strategisch instrument.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het deelnemen aan bestuurlijke samenwerkingsverbanden	Haarlemmermeer werkt actief samen om haar doelen te bereiken. Bestuurlijke deelname aan samenwerkingsverbanden is essentieel om onze stem in de regio te laten horen. Door onze agenda's, ambities en rollen goed op elkaar af te stemmen, vergroten wij de slagkracht van onze inzet. Wij blijven zichtbaar en betrokken binnen het AM, de Vervoerregio Amsterdam, de Metropoolregio Amsterdam (MRA), het G40-stedennetwerk en de VNG. Daarnaast intensiveren wij onze lobby richting het Rijk en de Europese Unie.	0.1
Het onderhouden van de stedenband	De vriendschapsband van de gemeente Haarlemmermeer met Cebu-City op de Filipijnen eindigt per 1 juli 2026. De raad heeft een motie aangenomen om een nieuwe stedenband te onderzoeken.	0.1

Activiteiten in 2026

Voor dit beleidsdoel zijn geen specifieke activiteiten in 2026 te benoemen.

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 10

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel C: Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.	Baten	281	375	287	287	287	287
	Lasten	1.291	1.324	1.354	1.354	1.354	1.354
	Saldo	-1.010	-949	-1.067	-1.067	-1.067	-1.067

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.1 Bestuur		281	375	287	287	287	287
Baten		281	375	287	287	287	287
0.1 Bestuur		1.291	1.324	1.354	1.354	1.354	1.354
Lasten		1.291	1.324	1.354	1.354	1.354	1.354
Saldo van baten en lasten (B-L)		-1.010	-949	-1.067	-1.067	-1.067	-1.067

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

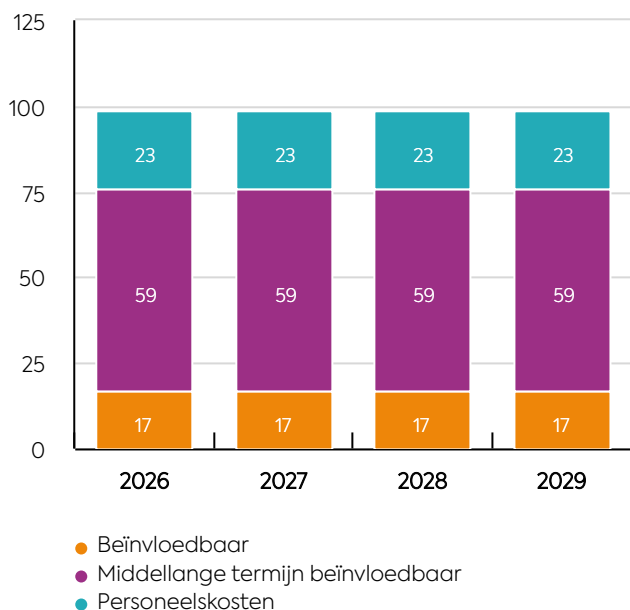
Baten

Overig	-88	-	-	-
Totaal Baten	-88	-	-	-

Lasten

Overig	-30	-	-	-
Totaal Lasten	-30	-	-	-

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 14

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitgaven voor promotie.

Niet beïnvloedbaar

Er zijn geen niet-beïnvloedbare lasten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn kosten voor regionale lidmaatschappen, waaronder het AM-overleg en de MRA.

Beleidsdoel D: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en beheren betrouwbare basisregistraties

Wat willen wij bereiken?

Onze dienstverlening sluit aan op de behoeften van onze 'klanten': de inwoners, ondernemers en instellingen in Haarlemmermeer. Zij ervaren onze dienstverlening als makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden. Wij zijn goed bereikbaar via verschillende kanalen. Er is altijd een digitaal kanaal beschikbaar en een hulpstructuur voor wie er zelf niet uitkomt.

Wij sluiten aan op landelijke initiatieven voor samenwerking ter verbetering van de dienstverlening en de ontwikkeling van (generieke) oplossingen, zoals dat gebeurt bij de landelijke standaardisatie van gemeentelijke diensten, processen en systemen. Digitalisering wordt ingezet als middel om de dienstverlening te verbeteren. Wij gaan door met het verminderen van administratieve lasten voor inwoners, instellingen en ondernemers.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het bereikbaar zijn via verschillende kanalen	Wij richten ons erop dat mensen in één keer goed geholpen worden. Wij zorgen dat het contact met de gemeente via onze kanalen (telefoon, balie, sociale media en website) wordt ervaren als makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden. Wij zijn goed bereikbaar via de verschillende kanalen en wij maken de dienstverlening zowel digitaal als fysiek toegankelijk en gebruiksvriendelijk.	0.2
Het verstrekken van	Via de Gemeentebalie Schiphol verstrekken we paspoorten, Nederlandse Identiteitskaarten en DigiD's aan Nederlanders woonachtig in het buitenland (niet-ingezetenen). De	0.2

activiteit	toelichting	taakveld
reisdocumenten en DigiD's aan niet-ingezetenen	Gemeentebalie Schiphol is een initiatief van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Buitenlandse Zaken in samenwerking met onze gemeente. Afspraken met het Rijk zijn vastgelegd in een convenant voor onbepaalde tijd.	
Het datagedreven doorvoeren van verbeteren van onze dienstverlening	Wij verbeteren onze dienstverlening voortdurend en datagedreven, met de behoefte van inwoners en ondernemers als uitgangspunt. Denk aan klantreizen, gebruikersonderzoek en tevredenheidsmetingen, waarmee klanten actief worden betrokken bij het ontwerpen en verbeteren van onze dienstverlening.	0.2
Het in contact staan met inwoners, instellingen en ondernemers volgens een gebiedsgerichte werkwijze	Via de gebiedsmanagers zijn wij zichtbaar en blijven we in gesprek met onze inwoners, instellingen en ondernemers. Desgewenst ondernemen wij actie met externe gesprekspartners met behulp van bijvoorbeeld het digitale gebiedsprogramma of informatiemarkten. Bij grotere of complexere opgaven zetten wij omgevingsmanagers in. Zij zorgen ervoor dat wij in contact blijven met de omgeving en organiseren participatie rond projecten wanneer dat nodig is.	0.2
Het beheren van basisregistraties	Wij registreren persoonsgegevens van onze inwoners in de Basisregistratie Personen (BRP) en leggen rechtsfeiten vast in de registers van de burgerlijke stand. Wij zorgen ervoor dat deze gegevens juist, actueel en veilig worden verwerkt. Dit is essentieel voor betrouwbare dienstverlening, een goede beleidsvoering, correcte uitvoering van wettelijke taken en het beschermen van de privacy van onze inwoners. Daarnaast zijn wij verantwoordelijk voor het inschrijven van uitgenodigde vluchtelingen in de BRP. Op basis van een verklaring onder ede registreren wij hun gegevens zorgvuldig en kennen wij hen een burgerservicenummer (BSN) toe. Hiermee kunnen zij gebruikmaken van voorzieningen in Nederland. Ook beheren wij basisregistraties met een geografische component. De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO) houden wij actueel, betrouwbaar en compleet op een technisch veilige manier en ontwikkelen deze verder op basis van de landelijke visie 'Zicht op Nederland' (ZoN).	0.2

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Overheidsbrede dienstverlening	Resultaat	Afgeronde pilot overheidsbrede dienstverlening
	Inhoud	Samen met MeerWaarde, het Maatwerk Expertise Team (MET), andere gemeenten en het Ministerie van BZK verkennen wij de mogelijkheden van eenvoudige en toegankelijke overheidsbrede dienstverlening. Dit ondersteunt inwoners bij vragen en helpt hen bij het regelen van zaken met de overheid. Om dit mogelijk te maken, faciliteren wij medewerkers met directe telefonische professionellijnen naar uitvoeringsorganisaties zoals het UWV, de Belastingdienst, het CAK en onze eigen gemeente.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de reguliere begroting (taakveld 0.2).
Klantsignaalmanagement	Resultaat	Verbeterde dienstverlening
		Klantsignalen vormen de basis van een aanpak waarbij signalen van inwoners en ondernemers worden verzameld, verwerkt, gevisualiseerd en verdiept om op basis daarvan voortdurend – datagedreven – de dienstverlening te verbeteren. Deze aanpak noemen wij klantsignaalmanagement. Klantsignalen zijn bijvoorbeeld feedback, klachten, meldingen, complimenten, inzichten uit klanttevredenheidsonderzoek, gebruikersonderzoek, klantreizen en informatie over doorlooptijden. Wij onderzoeken wat er nodig is om dit model ook in Haarlemmermeer te implementeren en stellen hiervoor een plan van aanpak op.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de reguliere begroting (taakveld 0.4).
Duidelijke brieven	Resultaat	Onze brieven voldoen aan de schrijfgeregels voor het schrijven van een duidelijke brief.
	Inhoud	Wij maken brieven duidelijk door standaardbrieven te herschrijven en bulkbrieven (voor meer dan 100 ontvangers) extra goed te controleren, zodat de teksten voldoen aan de schrijfgeregels voor het schrijven van een duidelijke brief. Het belangrijkste: wij houden de tekst kort, maken het makkelijk en denken zoveel mogelijk vanuit de lezer. Wij beoordelen

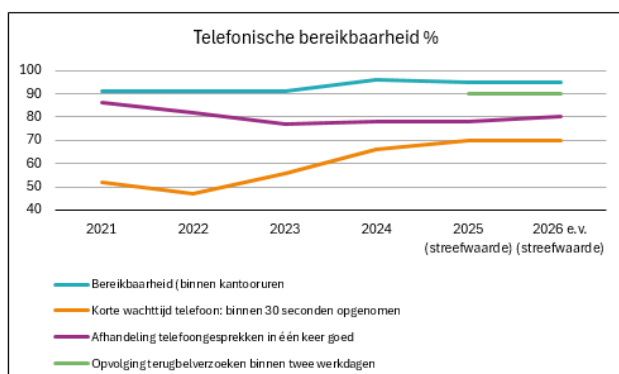
activiteit	onderwerp	toelichting
Kanaalstrategie	Financiën	jaarlijks de kwaliteit van onze brieven. De nieuwe brievenmonitor is in ontwikkeling, waar we een prestatieindicator aan kunnen koppelen.
	Resultaat	We betalen deze activiteit uit de reguliere begroting (taakveld 0.2).
	Inhoud	Verbeterde klantprocessen
	Financiën	Wij analyseren in samenspraak met inwoners serviceprocessen op zoek naar extra kwaliteit en efficiëntie en voeren verbeteringen door. Wij rapporteren jaarlijks de resultaten.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de reguliere begroting (taakveld 0.4).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Telefonische bereikbaarheid

Figuur 15

Voor de opvolging terugbelverzoeken binnen twee dagen is geen historische data beschikbaar.

Digitale toegankelijkheid

In het Dashboard Digitoegankelijk is te zien hoeveel websites de gemeente op dit moment heeft, en hoeveel daarvan er geheel of gedeeltelijk toegankelijk zijn. De laatste stand van zaken wordt jaarlijks gerapporteerd aan de gemeenteraad.

Tabel 11

Omschrijving	Meting		Prognose	
	2024	2025	2026	2027 e.v.
Voldoet aan wet				
A: Voldoet volledig	1	0	0	1
B: Voldoet gedeeltelijk	9	22	26	31
C: eerste maatregelen genomen	1	0		
Voldoet niet aan wet				
D: Voldoet niet	38	29	25	19
E: Geen verklaring	2	0	0	0

Deze cijfers zijn prognoses voor 2025–2029. Het streven is uiteraard dat zoveel mogelijk websites een status-A behalen (voldoen aan alle toegankelijkheidseisen). Dit is echter in de praktijk niet realistisch. Om een status A te behalen mag geen enkel toegankelijkheidsprobleem meer bestaan op een website. Dat is de komende jaren (hoogstwaarschijnlijk) nog niet haalbaar.

Kwaliteit basisregistraties

Wij zijn wettelijk verplicht jaarlijks aan te tonen via een zelfevaluatie dat de kwaliteit van onze Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en Basisregistratie Ondergrond (BRO) voldoen aan de door het ministerie BZK voorgeschreven minimaal te behalen scores (deze minimale scores zijn voor de BAG en BGT: 75% en voor de BRO: 60%). Bij de

zelfevaluatie worden de basisregistraties beoordeeld op basis van de criteria gegevenskwaliteit en proces en organisatie. Zowel voor de BAG, de BGT als voor de BRO worden op basis van de auditsystematiek Eenduidige Normatief Single Information Audit (ENSIA) controles uitgevoerd. Door deze eenduidige en gecombineerde systematiek ligt de nadruk niet op de informatieveiligheidsaspecten maar staat de gegevenskwaliteit centraal. Wij zijn op grond van artikel 4.3 van de Wet BRP verplicht jaarlijks onderzoek te doen naar de inrichting, de werking en de beveiliging van de basisregistratie, alsmede naar de verwerking van gegevens in de basisregistratie. De verwerking van de gegevens wordt objectief getoetst door het ministerie van BZK via de bestandscontrolemodule (BCM). Het opgenomen percentage betreft de personen waarbij geen fouten op hun persoonslijst is signaleerd door de BCM.

Tabel 12

Omschrijving	Bron	Metingen			Streefwaarden/ prognose		
		2022	2023	2024	2026	2027	2028
BAG	zelfevaluatie	89%	100%	100%	> 75%	> 75%	> 75%
BGT	zelfevaluatie	87%	100%	98%	> 75%	> 75%	> 75%
BRO	zelfevaluatie	100%	89%	100%	> 60%	> 60%	> 60%
BRP	zelfevaluatie			99,7%	> 95%	> 95%	> 95%

Wat mag het kosten?

Tabel 13

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel D: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en beheren betrouwbare basisregistraties.	Baten	5.387	5.386	5.918	6.287	5.921	4.466
	Lasten	9.283	10.138	10.379	10.555	10.350	9.553
	Saldo	-3.897	-4.752	-4.461	-4.268	-4.430	-5.088

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.2 Burgerzaken		5.386	5.386	5.918	6.287	5.921	4.466
1.2 Openbare orde en veiligheid		1	0	0	0	0	0
Baten		5.387	5.386	5.918	6.287	5.921	4.466
0.1 Bestuur		433	465	512	512	512	512
0.2 Burgerzaken		8.734	9.542	9.734	9.911	9.706	8.909
1.2 Openbare orde en veiligheid		62	74	74	74	74	74
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		53	58	58	58	58	58
Lasten		9.283	10.138	10.379	10.555	10.350	9.553
Saldo van baten en lasten (B-L)		-3.897	-4.752	-4.461	-4.268	-4.430	-5.088

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Documenten Burgerzaken	422	336	-329	-1.308
Overig	110	33	-37	-147
Totaal Baten	532	369	-366	-1.455
Lasten				
1. Burgerlijke Stand	-153	-	-	-
2. Documenten Burgerzaken	-112	-154	173	676
Overig	14	-22	32	121
Totaal Lasten	-251	-176	205	797

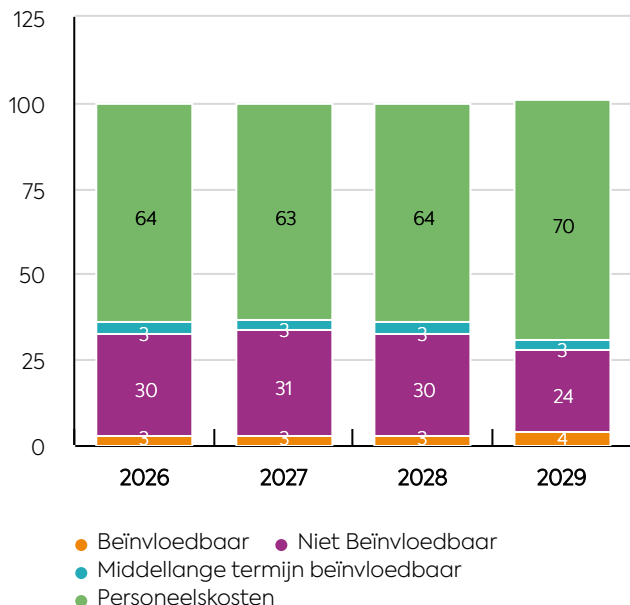
Baten

- De legesinkomsten zijn geactualiseerd op basis van het rekenmodel van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB), de verwachte vernieuwingen van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) en historische gegevens. Tegenover de hogere legesopbrengsten staan ook hogere afdrachten aan het Rijk.

Lasten

1. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel hoger geworden.
2. Zie voor een toelichting op de hogere lasten Documenten Burgerzaken de toelichting opgenomen bij de baten.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 16

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld uitgaven voor de uitgifte van documenten en kosten voor de ombudsfunctie.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld personeelskosten voor de Gemeentebalie Schiphol en de afdrachten aan het Rijk voor de afname van reisdocumenten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn exploitatiekosten voor de Gemeentebalie Schiphol zoals huur en telefoonkosten.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 14

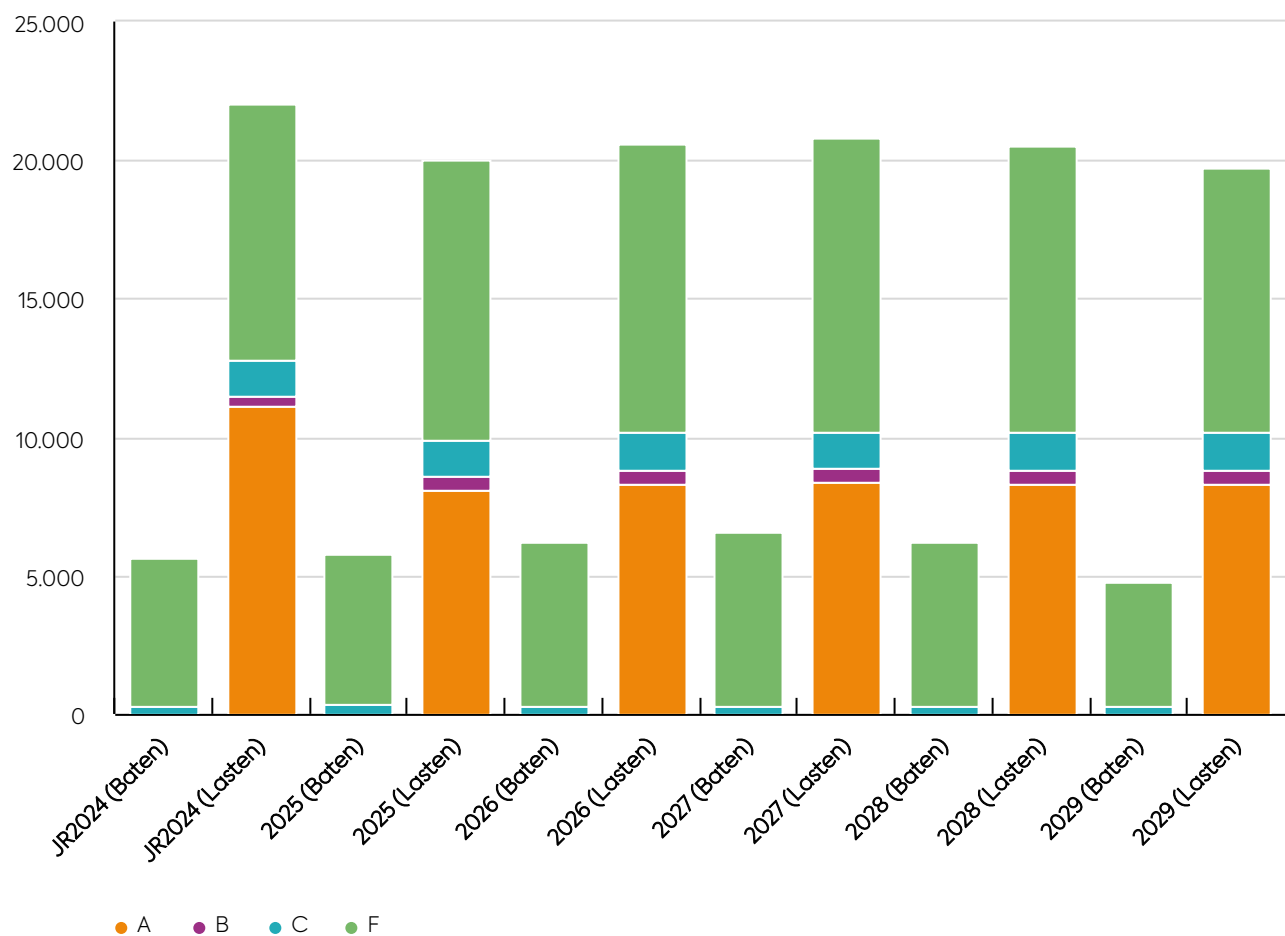
Bedragen × € 1.000.

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.

Bestuur, samenleving en publiekscontact

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bestuur, samenleving en publiekscontact	Baten	5.668	5.761	6.205	6.574	6.207	4.752
	Lasten	22.066	20.029	20.557	20.775	20.519	19.722
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	-16.398	-14.269	-14.353	-14.201	-14.311	-14.969
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
	Storting	-	-	-	-	-	-
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	-16.398	-14.269	-14.353	-14.201	-14.311	-14.969

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 17

Legenda

Beleidsdoel A: Het goed functioneren en faciliteren van formele gemeentelijke organen (gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders, burgemeester en rekenkamer).

Beleidsdoel B: Wederzijdse betrokkenheid bij de besluitvorming en onze kennis over onze lokale samenleving vergroten.

Beleidsdoel C: Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.

Beleidsdoel D: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en beheren betrouwbare basisregistraties.

F = beleidsdoel D: vanaf 2026 worden de beleidsdoelen D en E samengevoegd, vanwege administratieve redenen wordt nu beleidsdoel F in de staafdiagram getoond.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partij

Amstelland-Meerlanden Overleg (AM)

Het AM heeft tot doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten (Aalsmeer, Amstelveen, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn) te behartigen in onze regio en op die manier bij te dragen aan een evenwichtige ontwikkeling in de regio. Bestuurders vertegenwoordigen de deelregio AM in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en overleggen op het gebied van ruimte, economie, wonen, duurzaamheid, landschap, verkeer en vervoer.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partij, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Reglement van Orde gemeenteraad 2019 ([2018.0081485](#))
- Reglement van Orde Auditcommissie ([2005.29530](#))
- Verordening op de Auditcommissie Haarlemmermeer 2024 ([XS-24101507.609](#))
- Gedragslijn Integriteit Haarlemmermeer ([2014.3985](#))
- Verordening Rekenkamercommissie Haarlemmermeer 2024 ([10178584](#))
- Gedragscode integriteit Burgemeester en Wethouders Haarlemmermeer en handreiking integriteit ([2021.0001303](#))
- Actualisatie Participatiebeleid en Inspraakverordening 2008 ([2008.19950](#))
- Denk, praat en beslis mee! Plan van Aanpak Participatie ([2014.0047217](#))
- Participatieonderzoek 'Haarlemmermeer Weet raad!' ([2017.0063632](#))
- Werkwijze gemeenteraad bij participatie ([2021.0001261](#))
- Participatie over actualisatie van het participatiebeleid ([11608568](#))
- Samenwerkingsafspraken dorps- en wijkraden ([2020.3749462](#))
- Vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu (VHC) ([2021.0000421](#))
- Visie op communicatie van Haarlemmermeer ([2012.29134](#))
- Nota Verbetering Digitale Dienstverlening en IT-innovatie ([2017.0021302](#))
- Verordening gegevensverstrekking Basisregistratie personen gemeente Haarlemmermeer 2019 ([2019.0026890](#))
- Basisregistratie Grootschalige Topografie BGT ([2013.0086428](#))
- Vaststellen beleidsregel 'Briefadres Haarlemmermeer 2018' ([2018.0038684](#))
- Reglement burgerlijke stand 2022 ([2021.0001690](#))
- Belastingvoorstellen 2025 ([11166970](#))
- Visie dienstverlening; makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden 2022 ([2022.0000375](#))
- Visie op digitalisering: samen slimmer ([7225689](#))
- Het juiste kanaal op het juiste moment: een strategie voor klantcontact ([7705540](#))
- Uitvoeringsagenda Dienstverlening 2025-2026 ([11707095](#))

Veiligheid

Maatschappelijk doel:

Haarlemmermeer is een veilige gemeente en dat moet zo blijven.

Portefeuillehouders:

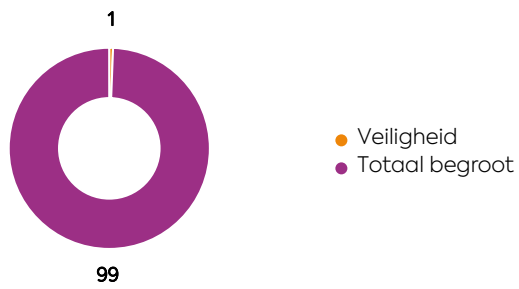
Schuurmans-Wijdeven, Van der Meij, El Idrissi

In onze huidige samenleving hebben we te maken met forse uitdagingen. Uitdagingen die ons gevoel van veiligheid aantasten, of die ervoor zorgen dat men het vertrouwen in de rechtstaat verliest. Een van die uitdagingen is de heersende jongerencultuur. Iedere jongere moet zich veilig kunnen voelen, toch zien we dat jongeren bijvoorbeeld steekwapens bij zich dragen omdat ze zich onveilig voelen. Ook glijden jongeren af naar de criminaliteit. We pakken dit met diverse programma's aan. Een andere grote uitdaging is de zorg voor mensen met onbegrepen gedrag en kwetsbare mensen. Met hun gedrag zorgen ze voor onveilige situaties, voor anderen maar ook voor zichzelf. Het is in het belang van ons allemaal dat mensen met onbegrepen gedrag hulp krijgen. De laatste grote uitdaging die wij als prioriteit zien, is ondermijning. Ondermijnende criminaliteit brengt mensen in gevaar, maar het tast bovendien het vertrouwen in de rechtstaat aan. We werken in regionaal verband aan programma's om de ondermijning aan te pakken. Naast deze speerpunten zijn ook andere onderwerpen belangrijk. Deze zijn te vinden in het Integraal Veiligheidsplan ([2022.0002554](#)).

Veiligheid	Baten x € 1.000	4.084
	in % van totale begroting	0,6%
	Lasten x € 1.000	28.378
	in % van totale begroting	4,1%

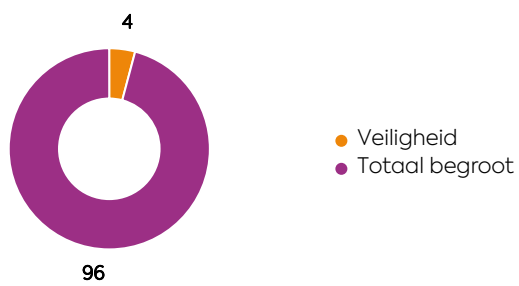
Baten

De baten van Programma Veiligheid uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Veiligheid uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers in de gemeente Haarlemmermeer

Wat willen wij bereiken?

Dit beleidsdoel gaat over de sociale veiligheid in Haarlemmermeer. Dit komt tot uitdrukking in veilig zijn en veilig voelen. Op basis van het IVP 2023–2026 zetten we in op onderstaande activiteiten. Het behouden van een (sociaal) veilige woon- en leefomgeving vormt een steeds grotere opgave. Uit onderzoek van de VNG ([De positie van het lokaal bestuur](#)) blijkt: 'dat het huidige veiligheidsbestel niet is opgewassen tegen de uitdagingen van nu en de toekomst. Dat heeft te maken met tekortschietende capaciteit bij de politie en met fundamentele veranderingen in het veiligheidslandschap, namelijk intensieve opgaven als terrorisme, radicalisering, polarisatie, cybercrime, desinformatie en ondermijnende criminaliteit'. Wij zien ook een toename van overlast door personen met onbegrepen gedrag.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

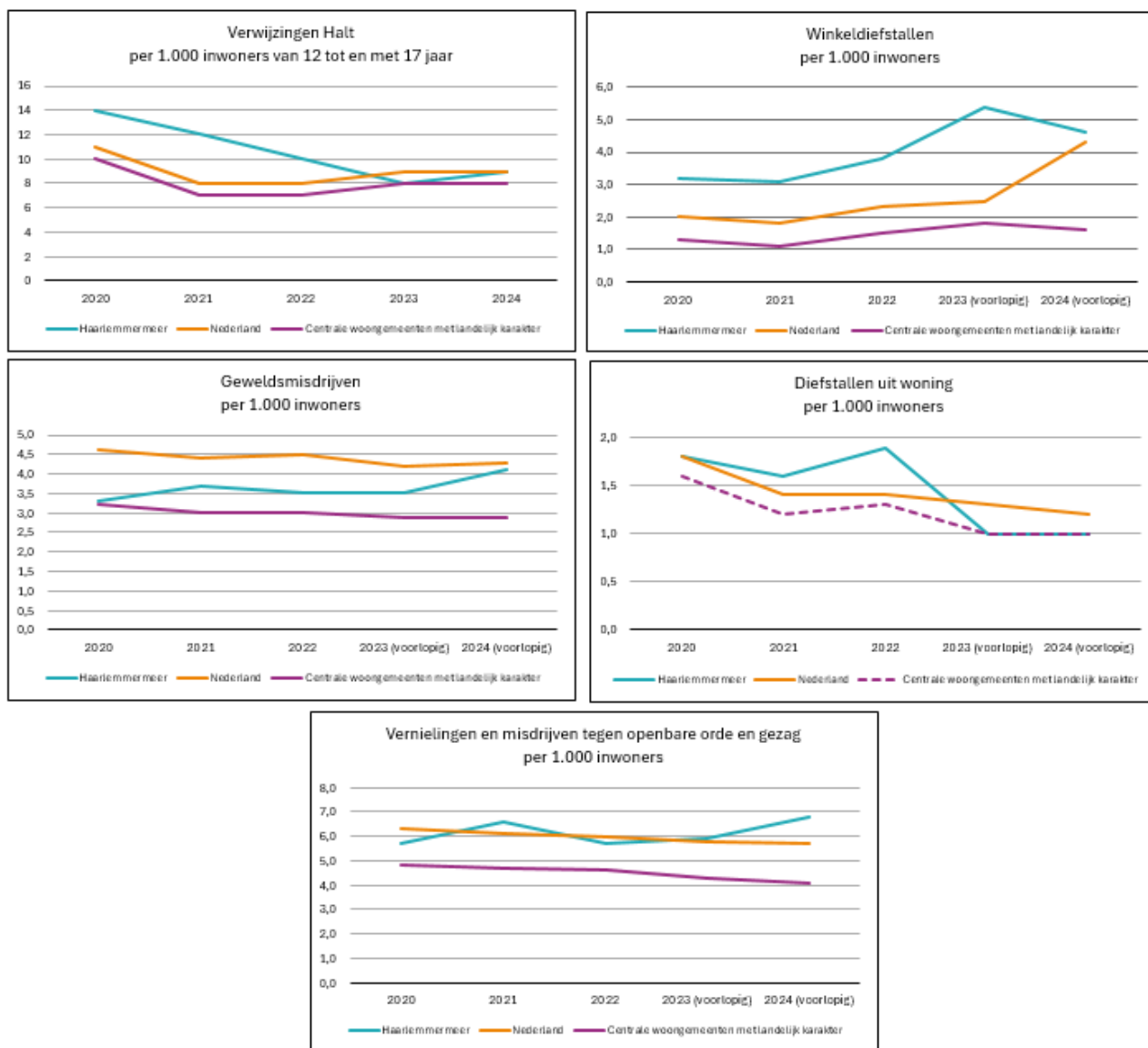
activiteit	toelichting	taakveld
Vergroten weerbaarheid jongeren tegen criminaliteit, wapens en drugs	We sluiten aan bij projecten vanuit Noord Holland (NH Veilig) en bij de campagne YouChoose. We werken samen met het voortgezet onderwijs via Veilig in en om School (VIOS). We zijn betrokken bij het vervolg op het landelijk actieplan Wapens en jongeren vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV).	1.2
Versterken digitale veiligheid	We sluiten als gemeente aan bij projecten georganiseerd vanuit NH Veilig en volgen daarbij ook de leidraad van de cyberwegenkaart.	1.2
Waarborgen zorg en veiligheid van kwetsbare personen	Een intensieve samenwerking met politie, sociaal domein, GGD, woningbouwcorporatie, het Zorg & Veiligheidshuis en andere ketenpartners voor een effectieve integrale aanpak. We werken met een persoonsgerichte aanpak en volgens de (nieuwe) aanpak voorkoming escalatie AVE-methode in samenwerking met alle partners in het sociaal- en veiligheidsdomein. Op afgestemde wijze worden verschillende interventies ingezet.	1.2
Aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit	1. In de aanpak van ondermijnende criminaliteit werken we integraal samen met politie, Koninklijke Marechaussee (KMar), Douane, Nederlandse Arbeidsinspectie, Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en andere partners. We werken zowel signaal gericht als thematisch. 2. De aanpak van ondermijnende (drugs)criminaliteit op Schiphol voeren we uit in samenwerking met publieke- en private partners onder de noemer Sterke Luchthaven. Er is een risico dat de SPUK-bijdrage hiervoor in 2026 10% wordt gekort door het Rijk, ook als de financiering niet in het gemeentefonds wordt opgenomen, zoals eerder aangekondigd. Dit betekent dat we minder taken kunnen uitvoeren.	1.2
Tegengaan van polarisatie, radicalisering en extremisme	We zetten in op het versterken van het signaleringsnetwerk en het netwerk sleutelfiguren. Daarnaast zetten we in op regionale samenwerking en sluiten we aan bij de projecten van NH Veilig. De persoonsgerichte aanpak wordt ingezet voor personen die signalen van extremistisch en radicaal gedrag laten zien waardoor zij een risico vormen voor de openbare orde en veiligheid.	1.2

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Opstellen Veiligheidsanalyse 2022–2025 en voorstel raadsprioriteiten veiligheid en leefbaarheid 2027–2030	Resultaat	Het vaststellen van de prioriteiten van veiligheid 2027–2030 door de raad.
	Inhoud	Aan de hand van de Veiligheidsanalyse 2022–2025 stellen we in 2026 de prioriteiten voor veiligheid voor aan de raad.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 1.2).
Maatschappelijke dienstverlening op Schiphol	Resultaat	Een snelle en pro-actieve aanpak van gevaarlijke of ontregelende situaties op de luchthaven die veroorzaakt worden door mensen met onbegrepen gedrag.
	Inhoud	Personen met onbegrepen gedrag of met complexe sociale problematiek verwijzen wij (in samenwerking met de Kmar, Schiphol, de

activiteit	onderwerp	toelichting
Programma Lokale Veerkracht en Samenredzaam- heid		gemeente Haarlem en de ministeries van JenV en Volksgezondheid Welzijn en Sport) actief door naar noodzakelijke hulpverleningsinstanties met de inzet van Schiphol Social Works (SSW).
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 1.2).
	Resultaat	• Versneld vergroten van de bereikbaarheid van de lokale (netwerk)samenleving in crisistijd, bewustwording van het belang van veerkracht en samenredzaamheid, en advies hierover; • in kaart brengen van verminderd zelfredzamen en – waar mogelijk – inzetten van bestaande en nieuwe middelen om veerkracht en basisbehoeften te versterken. Ook het verbeteren van de eigen bedrijfscontinuïteit valt hieronder; • uitvoering van landelijke en regionale agenda's (Rijk en Veiligheidsregio Kennemerland) ter versterking van crisisbeheersing en paraatheid van de samenleving.
	Inhoud	Volgens het Kabinet en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) neemt de militaire en hybride dreiging toe. Door de oorlog in Oekraïne en wereldwijde spanningen groeit de kans dat Nederland betrokken raakt bij een gewapend conflict. De overheid kan in zo'n geval niet alles oplossen, dus de samenleving moet zich bewuster worden van het belang van zelf- en samenredzaamheid. Tegelijk nemen nieuwe soorten calamiteiten, verstoringen in infrastructuur, polarisatie, activisme en bereidheid tot demonstreren toe, wat kan leiden tot maatschappelijke onrust. Gelet op deze geopolitieke ontwikkelingen en de impact op de lokale samenleving, is het noodzakelijk lokaal invulling te geven aan maatschappelijke weerbaarheid. Daarom zijn we inmiddels gestart met het programma Lokale veerkracht en samenredzaamheid.
	Financiën	Voor de benodigde uitvoeringscapaciteit zijn in de Voorjaarsrapportage 2025 middelen ter beschikking gesteld voor de jaren 2026 (€ 268.000) en 2027 (€ 155.000) (taakveld 1.2).

BBV indicatoren

Figuur 18

Verwijzingen HALT

Het aantal jongeren dat naar HALT is verwezen per 1.000 jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar, is in 2024 iets gestegen ten opzichte van 2023. Absoluut gezien is echter het aantal jongeren dat is verwezen naar HALT opnieuw gedaald. Van 160 in 2021, 144 in 2022, 105 in 2023 naar 90 in 2024.

Diefstallen uit woningen

Het aantal diefstallen daalde de laatste jaren. Tegen de landelijke trend in, stopte de daling begin 2025 in Haarlemmermeer en steeg het aantal woninginbraken juist. Dit heeft te maken met een aantal veelplegers. Duidelijk in de cijfers is te zien wanneer een veelpleger vastzit: in die periode (zoals in de zomer van 2025) is het aantal woninginbraken lager en zien we opnieuw een daling.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 15

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers in de gemeente Haarlemmermeer.	Baten	2.921	4.814	4.000	1.200	1.200	1.200
	Lasten	6.202	8.331	8.029	5.215	4.914	4.914
	Saldo	-3.281	-3.517	-4.029	-4.015	-3.714	-3.714

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.921	4.814	4.000	1.200	1.200	1.200
Baten	2.921	4.814	4.000	1.200	1.200	1.200
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.202	8.331	8.029	5.215	4.914	4.914
Lasten	6.202	8.331	8.029	5.215	4.914	4.914
Saldo van baten en lasten (B-L)	-3.281	-3.517	-4.029	-4.015	-3.714	-3.714

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Schiphol Social Work	-1.164	-	-	-
2. Sterke Luchthaven	300	-2.800	-	-
Overig	50	-	-	-
Totaal Baten	-814	-2.800	-	-
Lasten				
1. Schiphol Social Work	1.164	-	-	-
2. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	-308	-	-	-
3. Motie 'Veilig winkelen in Haarlemmermeer'	-301	-	300	-
4. Sterke Luchthaven	-300	2.800	-	-
Overig	47	14	1	-
Totaal Lasten	302	2.814	301	-

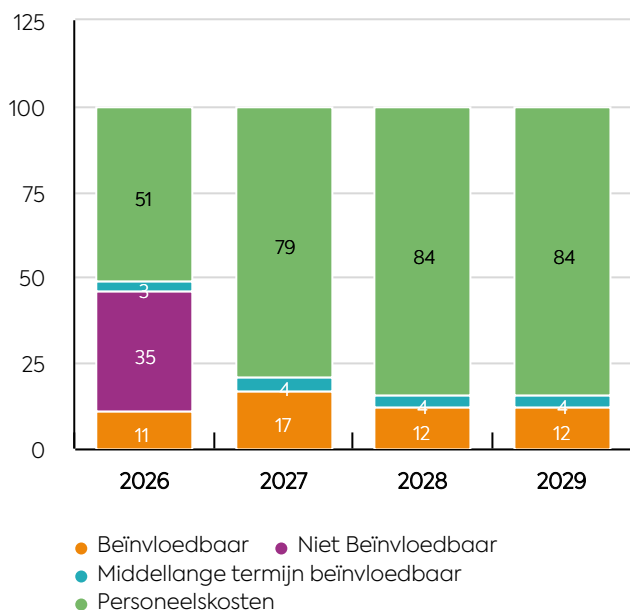
Baten

1. Voor het sociale werk op Schiphol heeft onze gemeente in 2025 het penvoerderschap overgenomen van de gemeente Haarlem. Het is onze taak om de financiële bijdragen van de verschillende participerende partijen (ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V), ministerie van Defensie, Schiphol, gemeente Haarlem en gemeente Haarlemmermeer) samen te brengen om daarmee de facturen te voldoen. Voor 2026 en komende jaren is opnieuw de oproep gedaan voor structurele medefinanciering vanuit het Rijk.
2. Met het programma Sterke Luchthaven treffen we maatregelen en voeren we activiteiten uit voor de publiek-private aanpak ter voorkoming van ondermijning op luchthaven Schiphol (landelijke mainportaanpak). Het ministerie van J&V stelt hier een specifieke uitkering voor beschikbaar.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Schiphol Social Work de toelichting opgenomen bij de baten.
2. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel hoger geworden.
3. Bij vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad de motie 'Veilig winkelen in Haarlemmermeer' aangenomen. De bijbehorende lasten voor 2026 en 2027 zijn in deze programmabegroting verwerkt, de mutatie voor 2025 zal worden verwerkt in de Najaarsrapportage 2025.
4. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Sterke Luchthaven de toelichting bij de baten.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 19

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn onder andere kosten voor bedrijfs- en werkkleding en kosten van opleiding en persoonlijke ontwikkeling met betrekking tot openbare orde, integrale veiligheid.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld overige uitgaven met een specifieke dekking van derden zoals het Programma Sterke Luchthaven.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn kosten van de gemeenschappelijke regeling VKR.

Ontwikkeling

Het deel niet beïnvloedbaar daalt in 2027 door de kosten van het Programma Sterke Luchthaven zoals beschreven bij de verschillenanalyse. Relatief stijgt hierdoor het aandeel personeelskosten, nominaal (in bedragen) blijft dit aandeel ongewijzigd.

Beleidsdoel B: Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening

Wat willen wij bereiken?

We willen dat, conform artikel 6 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), de veiligheidsregio de belangen van onze gemeente behartigt en de taken uitvoert op de volgende terreinen:

- veiligheid en publieke gezondheid;
- brandweezorg en jeugd;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing in brede zin;
- risicobeheersing;
- samenwerking en coördinatie in de uitvoering van rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- het beheer van een gemeenschappelijke meldkamer;
- het fungeren als overlegplatform voor onderwerpen op het gebied van veiligheid en gezondheid, maatschappelijke zorg en jeugd voor zover deze het verzorgingsgebied van de gemeenten gezamenlijk betreffen.

Belangrijke externe ontwikkelingen

Gemeenten zijn de grootste financier van de VRK, maar er zijn ook inkomsten direct of indirect van het Rijk. Het Rijk heeft op haar uitgaven een aantal bezuinigingen aangekondigd, die wellicht pas vanaf 2027 doorgang zullen vinden en de VRK raken. De programmabegroting 2026 van de VRK is opgesteld zonder vooruit te lopen op deze mogelijke bezuinigingen. Als de bezuinigingen van het Rijk doorgaan zal dit tot pijnlijke keuzes bij de VRK moeten leiden. Die keuzes worden als begrotingswijziging op de VRK begroting verwerkt.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het voorkomen van brand	Om brand te voorkomen focust de brandweer zich op voorlichting. De focus ligt op huisbezoeken, basisscholen en bijeenkomsten in seniorencomplexen en bij Verenigingen van eigenaren (VvE's). De brandweer is ook bezig met de ontwikkeling van voorlichting na een incident in de buurt	1.1
Deelnemen aan de gemeenschap-pelijke regeling VRK	Uitvoering van de volgende programma's • Publiek Gezondheid; • Jeugdgezondheidszorg; • Programma Brandweezorg; • Programma Ambulancezorg; • Programma Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR); • Programma Multidisciplinaire samenwerking; • Programma Meldkamer Noord-Holland • Programma Bevolkingszorg • Programma Zorg & Veiligheidshuis Kennemerland • Programma Veilig Thuis	1.1, 1.2, 6.1
Uitvoeren van inspecties op de brandveiligheidsvoor-schriften	Naast periodieke controles werkt de brandweer ook met zelfcontroles, op deze manier kunnen ze meer objecten bereiken. Bij het uitblijven van respons of een aantal tekorten zal er alsnog een controle plaatsvinden. Elk object wordt periodiek standaard meegenomen door de fysieke brandweercontroles.	1.1
Goede voorbereiding op crisis en incidenten	Met een doorlopend proces van planvorming, opleiden, trainen en oefenen bereiden we ons regionaal voor op crises en incidenten.	1.1

Activiteiten in 2026

Voor dit beleidsdoel zijn geen specifieke activiteiten in 2026 te benoemen.

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 16

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.	Baten	21.414	28.559	84	84	84	84
	Lasten	40.342	48.147	20.349	20.326	20.275	20,396
	Saldo	-18.928	-19.589	-20.265	-20.241	-20.191	-20.311

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	96	82	84	84	84	84
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.997	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	19.321	28.477	0	0	0	0
Baten	21.414	28.559	84	84	84	84
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	18.160	19.227	19.873	19.963	20.067	20.188
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.746	343	476	363	208	208
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	19.436	28.577	0	0	0	0
Lasten	40.342	48.147	20.349	20.326	20.275	20.396
Saldo van baten en lasten (B-L)	-18.928	-19.589	-20.265	-20.241	-20.191	-20.311

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Opvang ontheemden Oekraïne	-28.477	-	-	-
Overig	3	-	-	-
Totaal Baten	-28.474	-	-	-

Lasten

1. Opvang ontheemden Oekraïne	28.477	-	-	-
2. Bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	-687	-90	-104	-121
Overig	8	113	155	0
Totaal Lasten	27.798	-23	-51	-121

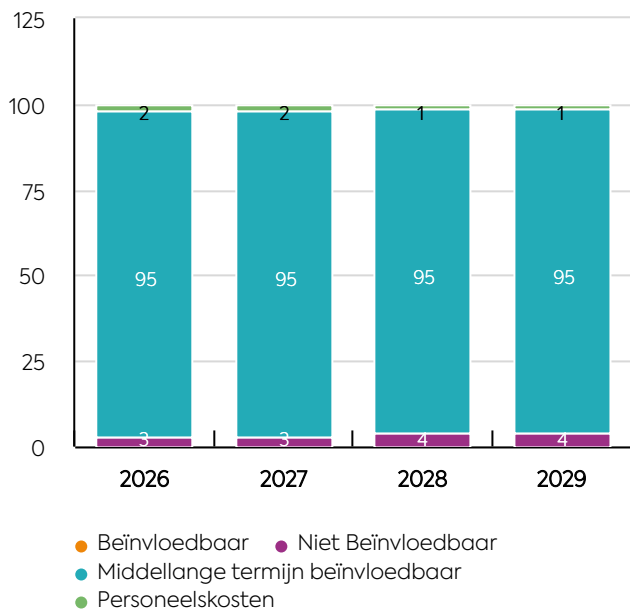
Baten

- De baten en de lasten van de opvang van Oekraïense ontheemden worden vanaf 2026 geraamd onder het programma Zorg en werk, beleidsdoel E: Inburgeringsplichtigen en Oekraïense ontheemden voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee in de samenleving. Door deze verschuiving zijn de baten en lasten voor beleidsdoel B van programma Veiligheid lager.

Lasten

- Zie voor een toelichting op de lagere lasten Opvang Oekraïense ontheemden de toelichting opgenomen bij de baten.
- Voor het onderdeel brandweezorg is in de ontwerp Programmabegroting 2026-2029 van de VRK rekening gehouden met een hogere bijdrage. Dit is voor loon- en prijsstijgingen.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 20

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld de kosten van brandweer algemeen, crisisbeheersing en lokale veerkracht en samenredzaamheid.

Niet beïnvloedbaar

De niet beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld uitgaven van de FLO regeling van brandweermensen bij de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn de kosten van de deelname aan de gemeenschappelijke regeling VRK.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 17

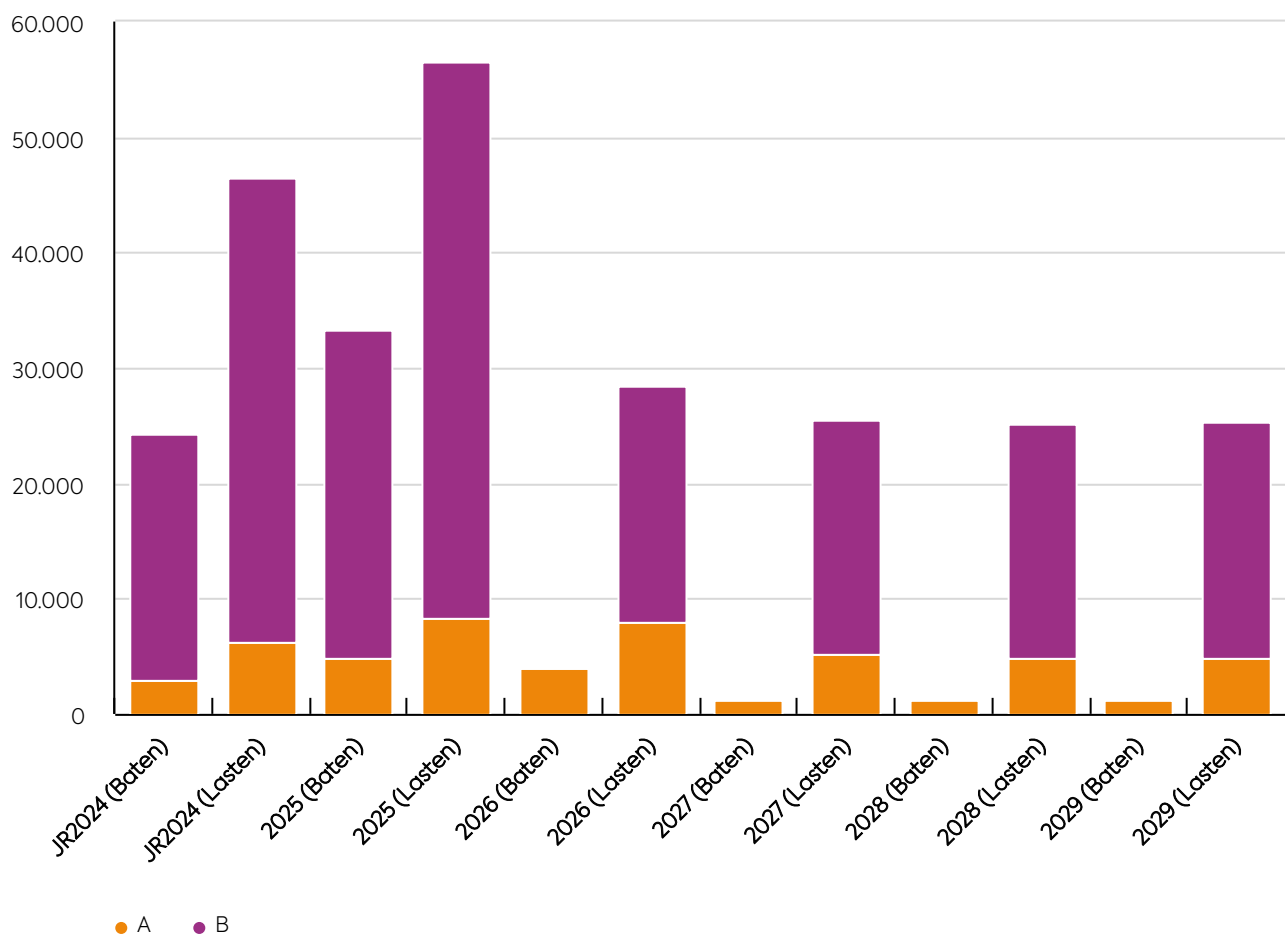
Bedragen × € 1.000.

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.

Veiligheid

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Veiligheid	Baten	24.335	33.372	4.084	1.284	1.284	1.284
	Lasten	46.544	56.478	28.378	25.541	25.189	25.310
Saldo van baten en lasten (B-L)		Saldo	-22.209	-23.106	-24.294	-24.257	-23.905
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
	Storting	-	-	-	-	-	-
Resultaat (Saldo+O-S)		Saldo	-22.209	-23.106	-24.294	-24.257	-23.905

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 21

Legenda

Beleidsdoel A: Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers in de gemeente Haarlemmermeer.

Beleidsdoel B: Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de daarop gebaseerde regelingen zijn onder andere eisen gesteld voor de brandweer, de organisatie en taken van de veiligheidsregio's en de crisisorganisatie. De VRK levert een bijdrage door het verzekeren van doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

De brandweer Kennemerland heeft in haar beleidsplan 2023-2026 vijf doelstellingen vastgesteld, namelijk:

- Maatschappelijk rendement: aantoonbaar en risicogericht
- Vroegtijdig en zichtbaar samenwerken in (interregionale) netwerken
- Vergroten aanpassingsvermogen in een complexer speelveld
- Vakkundigheid: kennisontwikkeling borgen in een lerende organisatie
- Leiderschap: duurzame inzetbaarheid en stimuleren van eigenaarschap

Per doelstelling zijn concrete resultaten geformuleerd die in de programmabegroting van de VRK terugkomen.

De koppeling tussen veiligheid en zorg wordt binnen de VRK steeds belangrijker. Wij hebben onze wettelijk plicht om een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden ingevuld door de GGD onder te brengen in de VRK. Daarnaast is een aantal andere taken belegd bij de VRK zoals die in het kader van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, Veilig Thuis (inclusief de Integrale Crisisdienst), het Regionaal Coördinatiepunt Ex-gedetineerden en de Multidisciplinaire Aanpak die voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, relationeel geweld en seksueel geweld.

Het Zorg- en veiligheidshuis is ook ondergebracht bij de VRK. Dit is een netwerkorganisatie waarin gemeenten, justitie, politie, justitiële organisaties en zorginstanties intensief samenwerken aan de persoonsgerichte aanpak van complexe problematiek.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Zie verbonden partijen in [Programma kwaliteit fysieke omgeving](#).

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Integraal Veiligheidsplan Haarlemmermeer 2023-2026 ([2022.0002554](#))
- Uitvoeringsprogramma veiligheid 2025 Haarlemmermeer ([11949697](#))
- Aanpak radicalisering ([2016.0050592](#))
- Beleidsregel Wet Bibob Haarlemmermeer 2022 ([2021.0003042](#))
- Damoclesbeleid gemeente Haarlemmermeer 2019 ([2018.0082620](#))
- Regionaal Beleidsplan Crisisbeheersing 2023-2026 Veiligheidsregio Kennemerland ([7502293](#))
- Algemene Plaatselijke Verordening 2021 ([2021.0000596](#))
- Programmabegroting VRK (<https://www.vrk.nl/Organisatie/Begroting-en-Jaarverslagen>)

Zorg en werk

Maatschappelijk doel:

Inwoners van Haarlemmermeer krijgen, waar nodig, zorg en ondersteuning gericht op het naar vermogen en zelfstandig deelnemen aan de samenleving.

Portefeuillehouders:

El Idrissi, Van der Meij

Ons doel is dat inwoners, ondanks eventuele problemen of beperkingen, zo lang mogelijk zelfstandig deelnemen aan de samenleving en de regie over hun eigen leven kunnen behouden.

Inwoners die er met hulp van het eigen netwerk en vrij toegankelijke ondersteuning niet meer in slagen zelfstandig thuis te wonen, zowel jeugdigen als volwassenen, kunnen een beroep doen op ondersteuning thuis of ondersteuning met verblijf.

Inwoners hebben recht op een bestaansminimum. Het is aan ons om daarin te voorzien als inwoners hiertoe niet zelf in staat zijn.

Met het algemeen beleidskader sociaal domein brengen we overkoepelend richting en focus aan in het sociaal domein. Dat doen we door het centraal stellen van vier thema's:

- meedoen stimuleren;
- bestaanszekerheid herstellen;
- kansengelijkheid vergroten;
- gezond leven makkelijker maken.

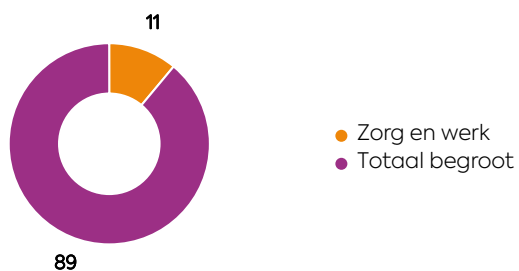
We hebben hierbij vooral aandacht voor inwoners in een kwetsbare situatie.

Met de monitor sociaal domein volgen we jaarlijks met een vaste set indicatoren hoe het er op hoofdlijnen voorstaat op de verschillende thema's. En doen we verdiepend onderzoek waar we dat nodig vinden. Met het jaarlijks (wettelijk verplicht) cliëntervaringsonderzoek Jeugd en Wmo meten we de tevredenheid van onze inwoners met de toegang tot, de kwaliteit van en het effect van onze dienstverlening. Jaarlijks doen we ook één of twee klantreizen om te achterhalen waar het in de dienstverlening van het sociaal domein beter kan voor inwoners in een kwetsbare situatie.

Zorg en werk	Baten x € 1.000	75.748
	in % van totale begroting	11,1%
	Lasten x € 1.000	218.640
	in % van totale begroting	31,9%

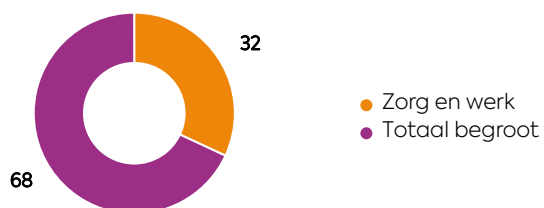
Baten

De baten van Programma Zorg en werk uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Zorg en werk uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis

Wat willen wij bereiken?

Ons doel is dat inwoners zo zelfstandig en veilig mogelijk thuis kunnen wonen, dat zij goed kunnen meedoen in de samenleving en de regie over hun eigen leven kunnen behouden. Dit ondanks eventuele problemen of beperkingen die zij hebben.

Inwoners die hier met hulp van het eigen netwerk en/of vrij toegankelijke ondersteuning niet (meer) in slagen, kunnen een beroep doen op ondersteuning thuis. Dit geldt zowel voor jeugdigen als volwassenen.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlakken met drie van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: meedoen stimuleren, bestaanszekerheid herstellen en kansengelijkheid vergroten.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

Activiteit	Omschrijving	Taakveld
Voorzien in zorg en ondersteuning voor jeugdigen	Wij bieden zorg en ondersteuning in de thuissituatie met als doel dat iemand gezond en veilig op kan groeien, te groeien naar zelfstandigheid, en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. Dit doen wij door een kwalitatief en dekkend hulpaanbod in te kopen bij gekwalificeerde zorgaanbieders. Hierbij zetten wij gericht in op lichtere vormen van ondersteuning waar dat mogelijk is. Waar dat niet mogelijk is in het vrijwillig kader, kan de kinderrechter een jeugdbeschermingsmaatregel opleggen. Gecertificeerde instellingen (GI) voeren voor ons de maatregelen jeugdbescherming en jeugdreclassering uit.	6.752, 6.753, 6.792, 6.821, 6.822, 6.92
Voorzien in zorg en ondersteuning voor volwassenen (uitvoering van de Wmo 2015)	Wij bieden zorg en ondersteuning in de thuissituatie met als doel dat iemand zo lang mogelijk zelfstandig thuis kan blijven wonen en zo lang mogelijk mee kan blijven doen aan de samenleving. Dit doen wij door een kwalitatief en dekkend hulpaanbod in te kopen bij gekwalificeerde zorgaanbieders. Hierbij zetten wij gericht in op lichtere vormen van ondersteuning waar dat mogelijk is.	6.60, 6.711, 6.712, 6.713, 6.714, 6.791, 6.91
Organiseren Veilig thuis	Veilig Thuis heeft een spilfunctie in meldingen en vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Inzet is gericht op het voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling en als het zich toch voordoet, direct in te grijpen en te stoppen, en daarbij met de ketenpartners ervoor te zorgen dat er wordt toegewerkt naar een duurzaam veilige situatie. Daarbij is samenwerking met de ketenpartners belangrijk en zetten we onze (onderzoeks)expertise zodanig in dat partners (regionaal/bovenregionaal) geholpen worden in hun verdere aanpak. Naast haar wettelijke taken voert Veilig Thuis extra taken uit zoals de Tijdelijk Huisverboden.	6.23
Handhaving Wmo en Jeugdwet	We zetten ons in voor bestrijding van oneigenlijk gebruik in het kader van de Wmo en de Jeugdwet. Dit doen wij door toezicht te houden op de rechtmatigheid. Het toezicht op de kwaliteit voor de Jeugdwet is landelijk belegd bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Het toezicht op de kwaliteit voor de Wmo hebben wij belegd bij GGD Kennemerland. Voor het toezicht op rechtmatigheid hebben we twee toezichthouders die zowel preventief, signaalgericht als risicogestuurd werken. Het toezicht richt zich vooral op aanbieders van zorg. Dit gebeurt bij zowel gecontracteerde zorg als ingekochte zorg met een persoonsgebonden budget.	6.91
Voorzien in Onafhankelijke cliënt-ondersteuning	Onafhankelijke cliëntondersteuning is een wettelijke taak binnen de Wmo. Het betreft levensbrede cliëntondersteuning, dus ook voor jeugd (en gezin) en voor werk en inkomen. Om inwoners snel de juiste ondersteuning en hulp te geven zodat de eigen regie, zelfredzaamheid en meedoen in de samenleving zoveel mogelijk worden ondersteund, bieden we een breed, kwalitatief en sluitend aanbod van onafhankelijke cliëntondersteuning.	6.23

Activiteiten in 2026

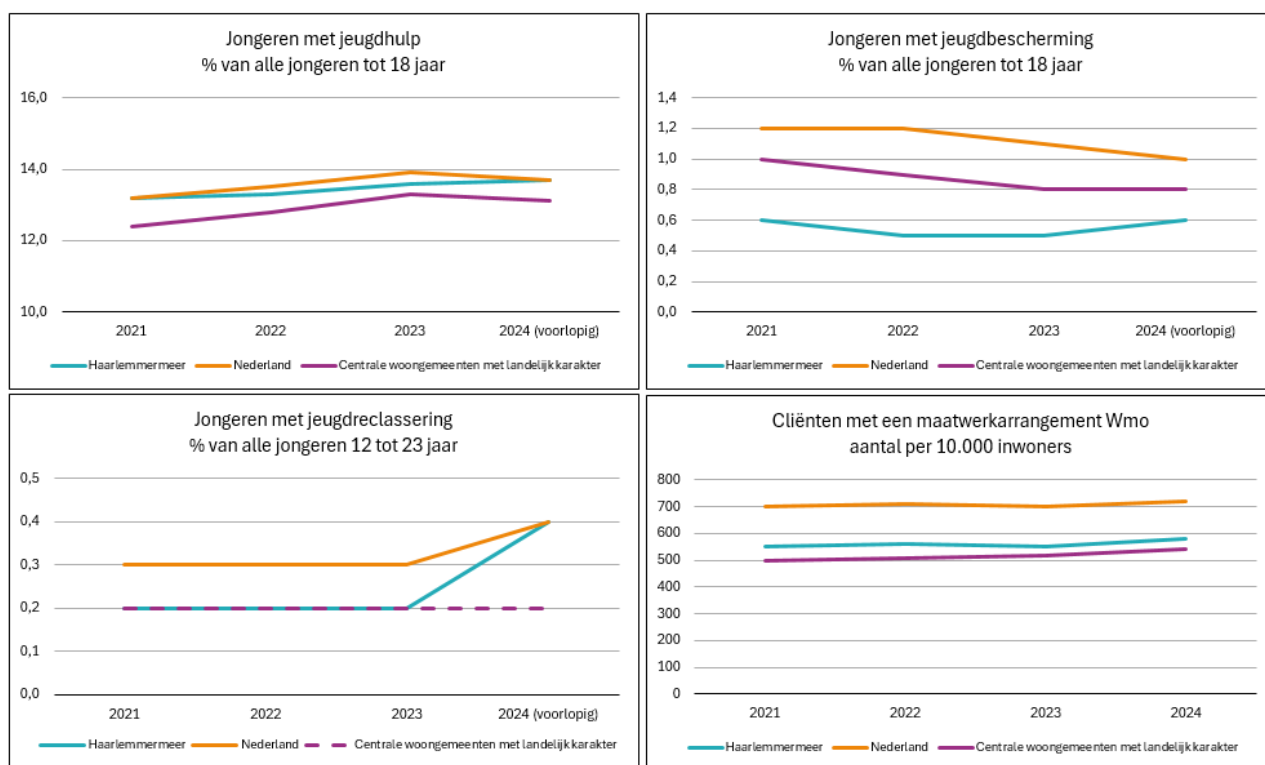
Activiteit	Onderwerpen	Toelichting
Toekomst-scenario Kind- en Gezins-bescherming	Resultaat	De gestelde ontwikkelopgaven voor 2026, die opgenomen zijn in het eind 2025 vast te stellen Koersplan, zijn behaald.
	Inhoud	In het Toekomstscenario komen de ketens huiselijk geweld en jeugdbescherming bij elkaar om een beweging te maken gericht op een eenvoudiger, gezinsgerichte aanpak die transparantie, rechtsbescherming en verbetering omarmt. Deze beweging wordt verder

Activiteit	Onderwerpen	Toelichting
	Financien	uitgewerkt in een Koersplan die in het najaar van 2025 wordt vastgesteld door alle colleges in de Veiligheidsregio Kennemerland. Voor het toekomstscenario zijn er middelen beschikbaar in de Veiligheidsregio Kennemerland onder de noemer 'Parlementaire Onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslagaffaire' (POK-middelen). Het is nog onduidelijk of en hoeveel van deze middelen direct ter beschikking komen van Haarlemmermeer. Dit bepaalt de mate van inspanning en de haalbaarheid van het resultaat.
Doorontwikkeling van het aanbod zorg en ondersteuning voor volwassenen (wmo)	Resultaat	Er zijn, naast individuele voorzieningen en vrij toegankelijke dagbesteding, lichtere vormen van ondersteuning beschikbaar, zoals bijvoorbeeld ondersteuning in groepsverband.
	Inhoud	De vraag naar ondersteuning neemt toe, onder andere als gevolg van extramuralisering en vergrijzing. Om voldoende en kwalitatief goede ondersteuning beschikbaar te houden voor de inwoners die dit echt nodig hebben, werken we samen met aanbieders aan doorontwikkeling van het aanbod. Hierbij staat centraal om meer gebruik te maken van algemene en vrij toegankelijke voorzieningen.
	Financien	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 6.711 en 6.71).
Uitvoeren ontwikkelagenda onafhankelijke client-ondersteuning	Resultaat	Bekendheid en doelmatigheid van onafhankelijke clientondersteuning zijn verbeterd ten opzichte van het clientervaringsonderzoek 2024 (39%).
	Inhoud	Samen met aanbieders voeren we de in 2025 opgestelde ontwikkelagenda onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) uit. Met de ontwikkelagenda zetten we in op een strategie die bestaat uit een drietal samenhangende speerpunten: 1. we zorgen voor een sluitend aanbod van OCO; 2. we vergroten de bekendheid en vindbaarheid van OCO; 3. we versterken de kwaliteit en deskundigheid van het OCO aanbod.
	Financien	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 6.23).

BBV indicatoren

Tabel 18

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Metingen			
				2021	2022	2023	2024
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	1	1	1	n/b

Figuur 22

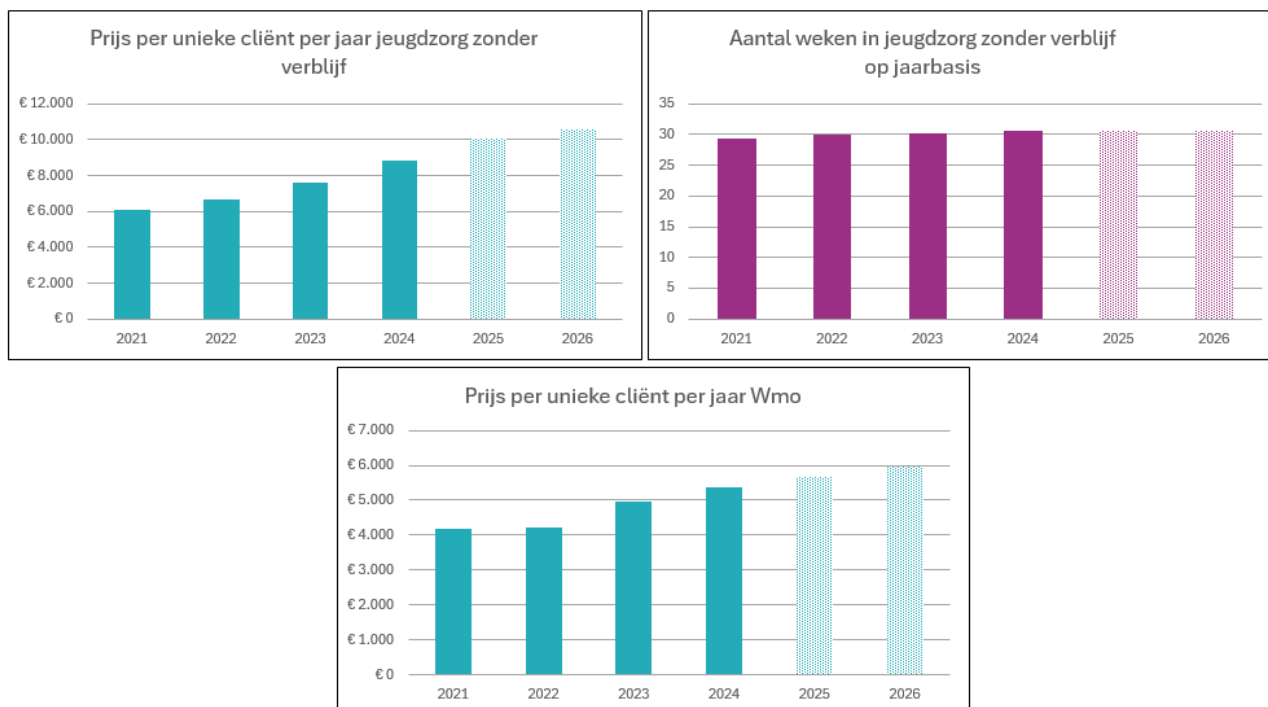
Jongeren met jeugdbescherming

Uit de grafiek Jongeren met jeugdbescherming in [Figuur 22](#) blijkt dat Haarlemmermeer relatief gezien minder jongeren in de jeugdbescherming heeft.

Clënten met een maatwerkarrangement Wmo

We zien een toename in maatwerkarrangementen Wmo, dit komt door een stijging van de hulp bij de huishouding en de GGZ doelgroep. Deze doelgroep wordt minder snel opgenomen in een instelling, maar meer thuis behandeld. Daarvoor is dan wel een maatwerkarrangement Wmo nodig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Figuur 23

Prijs per unieke client

De prijs per unieke client (Figuur 23) ontstaat uit de volgende berekening: prijs van de zorg per jaar delen door aantal unieke inwoners uit de zorgadministratie. Voor 2025 en 2026 is er rekening gehouden met indexatie.

Aantal weken in jeugdzorg zonder verblijf

De indicator aantal weken in jeugdzorg zonder verblijf is op de volgende wijze berekend: unieke jeugdigen per jaar delen door unieke jeugdige per maand voor jeugdzorg zonder verblijf maal 52 weken. Dit is over het algemeen stabiel. Voor 2025 en 2026 houden wij de verwachting constant.

Wat mag het kosten?

Tabel 19

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.	Baten	1.600	1.459	1.403	1.403	1.403	1.403
	Lasten	88.981	98.284	99.732	96.927	96.053	96.053
	Saldo	-87.381	-96.825	-98.330	-95.525	-94.651	-94.651

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	394	378	378	378	378	378
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	6	0	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	157	122	126	126	126	126
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	941	899	899	899	899	899
6.713 Dagbesteding (Wmo)	48	61	0	0	0	0
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	54	0	0	0	0	0
Baten	1.600	1.459	1.403	1.403	1.403	1.403
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.493	3.322	3.323	3.323	3.323	3.323
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	691	692	692	692	692	692
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	190	200	207	207	207	207
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	2.317	2.491	2.626	2.626	2.626	2.626
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	7.083	7.762	7.601	7.543	7.543	7.543
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	9.353	9.520	9.498	9.494	9.494	9.494
6.712 Begeleiding (Wmo)	7.963	8.680	8.680	8.680	8.680	8.680
6.713 Dagbesteding (Wmo)	3.917	3.397	3.336	3.336	3.336	3.336
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	2.087	1.364	1.729	411	411	411
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	46.044	45.389	44.289	44.289	44.289	44.289
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	530	0	0	0	0	0
6.791 PGB Wmo	798	883	964	964	965	965
6.792 PGB Jeugd	1.587	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
6.821 Jeugdbescherming	2.523	3.292	3.273	3.282	3.296	3.296
6.822 Jeugdreclassering	405	0	0	0	0	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	3.125	2.981	2.981	2.981	2.981
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	5.107	7.474	6.040	5.151	5.151
Lasten	88.981	98.284	99.732	96.927	96.053	96.053
Saldo van baten en lasten (B-L)	-87.381	-96.825	-98.330	-95.525	-94.651	-94.651

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen × € 1.000; min = nadeel)

Baten

Overig	-57	-	-	-
Totaal Baten	-57	-	-	-

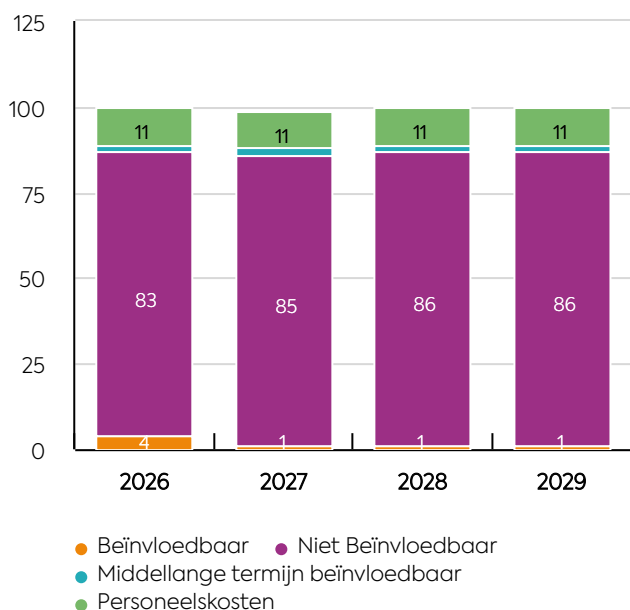
Lasten

1. Vervanging regiesysteem Wmo en jeugdzorg	-1.773	1.425	875	-
2. Eigen bijdrage WMO	-	1.318	-	-
3. Gewijzigde verdeling personeelslasten	-421	-	-	-
4. dienstverlening aan kwetsbare inwoners	315	-	-	-
5. Aanpak wachttijden jeugdzorg	300	-	-	-
Overig	131	62	-1	-
Totaal Lasten	-1.448	2.805	874	-

Lasten

1. Het regiesysteem MensCentraal inclusief Product Diensten Catalogus (PDC) en Sociale monitor (SOM) besteden wij opnieuw aan. Het uitgangspunt is dat de verwerving van een regiesysteem voor de uitvoering van de Wmo en de jeugdzorg inclusief PDC plaatsvindt gedurende 2025, met de implementatie in 2026 en met een gewenste ingebruikname van het nieuwe systeem per 1 januari 2027. De incidentele lasten hiervan dekken wij uit een bijdrage uit de Algemene dekkingsreserve zoals beschreven in het raadsvoorstel Verwerving en implementatie regiesysteem WMO en Jeugdzorg inclusief Product Diensten Catalogus en Sociale Monitor (11995903).
2. Het abonnementstarief in de Wmo wordt afgeschaft en vervangen door een herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Uitgangspunt is oog hebben voor het inkomenseffect met als doel een verlaging van het beroep op de Wmo. De verwachting is dat de kosten voor de Wmo vanaf 2027 afnemen. Daarnaast is er een structurele compensatie ontvangen vanuit het Rijk voor de gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo.
3. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
4. Vanwege een budgetoverheveling bij de Najaarsrapportage 2024 zijn er in 2025 extra middelen beschikbaar voor het versterken van de dienstverlening aan kwetsbare inwoners.
5. Vanwege een budgetoverheveling bij de Najaarsrapportage 2024 zijn er in 2025 extra middelen beschikbaar voor het uitvoeren van het project om de wachttijden in de jeugdzorg duurzaam aan te pakken.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 24

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn lasten die betrekking hebben met de vervanging regiesysteem voor jeugdzorg en Wmo

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld voor de jeugdzorg en voor de Wmo

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn voor Veilig thuis en de praktijkondersteuners jeugd.

Ontwikkeling

Het deel beïnvloedbaar daalt in 2027 en daarna in 2028 doordat de vervanging van het regiesysteem in 2026 en 2027 plaatsvindt.

Beleidsdoel B: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning met verblijf

Wat willen wij bereiken?

Voor sommige inwoners, jeugdigen of volwassenen, is (zelfstandig) thuis wonen op een gegeven moment niet meer mogelijk. Inwoners die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, willen we een zo thuis mogelijke plek (bij voorkeur in de eigen omgeving) geven, om op te groeien en/of toe te werken naar zelfstandigheid. Voor jeugdigen kiezen we zo veel als mogelijk voor opvang in een gezinssituatie (zoals pleegzorg of een gezinshuis) boven verblijf en behandeling in een instelling.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlakken met drie van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: meedoen stimuleren, bestaanszekerheid herstellen en kansengelijkheid vergroten.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taak-veld
Voorzien in Jeugdhulp met verblijf	Het uitgangspunt is dat jeugdigen thuis wonen en opgroeien, maar dit is niet altijd mogelijk. Voor jeugdigen voor wie dat niet mogelijk is bieden we passende alternatieven aan.	6.762, 6.763
Voorzien in Beschermd wonen (BW) en Maatschappelijke opvang (MO)	Het uitgangspunt is dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid, die op elk moment van de dag zorg nodig kunnen hebben, thuis wonen, zogenaamd beschermd thuis. Dit is niet altijd mogelijk. Inwoners die een meer beschermende woonomgeving nodig hebben, kunnen in aanmerking komen voor intramurale vormen van Beschermd wonen. De toegang voor BW voor onze inwoners loopt via onze gemeente. Voor inwoners die dakloos (dreigen te) worden, zetten we in op ondersteuning om dakloosheid te voorkomen. Voor inwoners die dakloos worden en zichzelf niet kunnen redden, passen we de aanpak Wonen Eerst toe, waarbij deze inwoners zo snel mogelijk een stabiele woonsituatie hebben met de nodige begeleiding. De bekostiging en uitvoering van MO is voor de regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer belegd bij centrumgemeente Haarlem.	6.812
Voorzien in kortdurend verblijf voor volwassenen	Wij bieden kortdurend verblijf (ook wel logeerszorg) voor volwassenen. Dit doen wij door dit hulpaanbod in te kopen bij gekwalificeerde (zorg)aanbieders. Met de inzet van kortdurend verblijf kunnen mantelzorgers tijdelijk ontlast worden, waardoor zij uiteindelijk hun mantelzorgtaken langer kunnen volhouden. Ook kan kortdurend verblijf worden ingezet om de inwoner zelf tijdelijk uit de omgeving te halen om escalatie te voorkomen, waardoor hij uiteindelijk langer zelfstandig kan wonen.	6.714

Activiteiten in 2026

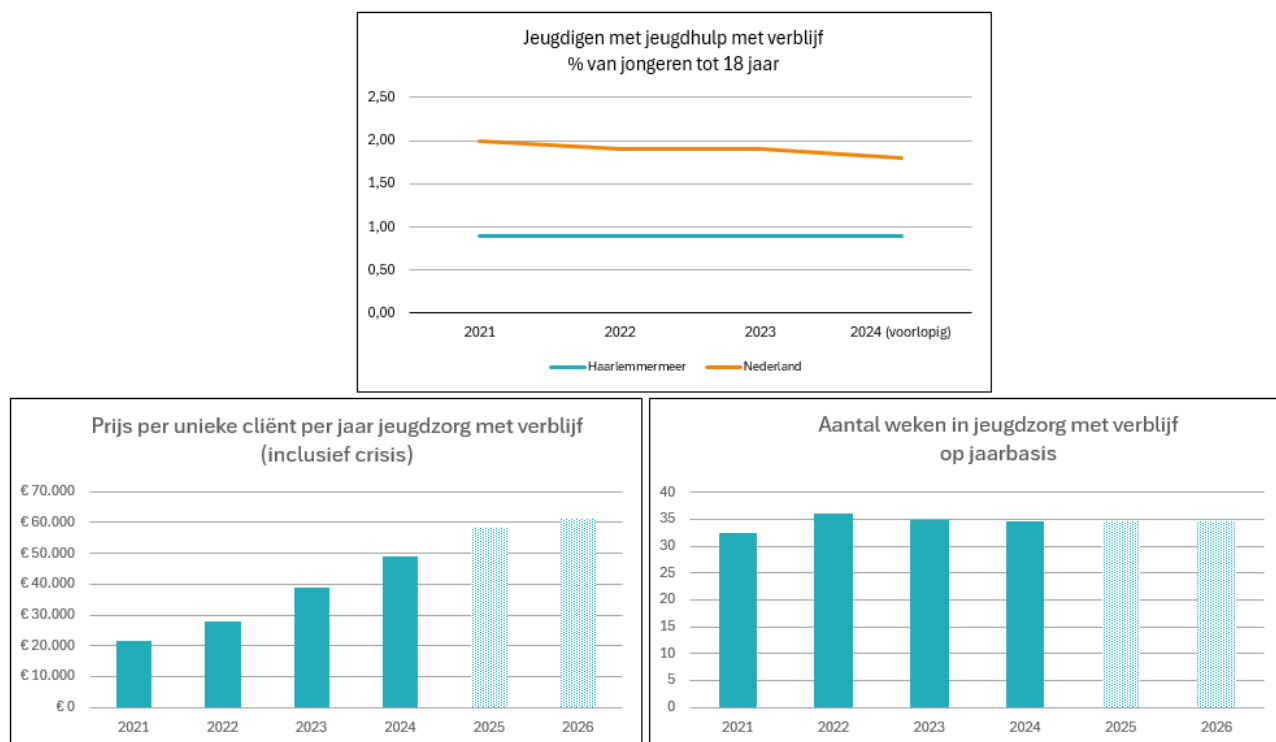
activiteit	onderwerp	toelichting
Wonen Eerst	Resultaat	Voor minimaal vijf inwoners/gezinnen is de aanpak Wonen Eerst toegepast.
	Inhoud	Met de aanpak Wonen Eerst uit het Regionaal Aanpak dakloosheid organiseren we dat de inwoner zo kort mogelijk in de opvang blijft en vervolgens snel naar een stabiele woonsituatie kan.
	Financiën	De centrumgemeente Haarlem bekostigt de eerste kosten uit regionale middelen van MO. Na de eerste periode betalen we begeleiding uit de reguliere begroting (taakveld 6.712).
Afbouw gesloten jeugdzorg en ombouw naar	Resultaat	Terugdringen van het aantal gesloten plaatsingen naar nul.
	Inhoud	Het organiseren van woonvoorzieningen die kleinschalig zijn en passen bij de leefwereld van de jeugdige. We werken op Noord-Hollandse schaal aan deze opgave in 'Een thuis voor Noordje'.

activiteit	onderwerp	toelichting
kleinschalige alternatieven.	Financiën	We betalen deze activiteit door een bijdrage van de gemeente Amsterdam die als coördinerende gemeente de SPUK 'Transformatie gesloten jeugdhulp' ontvangt (taakveld 6.762).
Doorontwikkeling van het aanbod van kortdurend verblijf	Resultaat	Het aanbod van kortdurend verblijf, één locatie bij één aanbieder, is uitgebreid.
	Inhoud	De afgelopen jaren is er zeer beperkt gebruik gemaakt van kortdurend verblijf. Uit eerder (beperkt) onderzoek blijkt dat het aanbod niet altijd aansluit op de behoefte en beperkt beschikbaar is. Er is één locatie voor kortdurend verblijf in Haarlemmermeer. Met de doorontwikkeling willen we het aanbod van zorg beter aan laten sluiten bij de behoefte van inwoners. Wij kijken hierbij ook naar samenwerking met andere gemeenten in de regio en combinaties met aanbod vanuit de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 6.714).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Figuur 25

Prijs per unieke client per jaar jeugdzorg met verblijf

De grafiek prijs per unieke client ontstaat uit de volgende berekening: totale kosten jeugdzorg met verblijf gedeeld door het aantal unieke jeugdigen uit de jeugdzorgadministratie. De grafiek laat een stijgende trend zien onder andere door de landelijk trend naar kleinschalige zorg. Vanaf 2023 wordt dit zichtbaar in de kosten per jeugdige. Daarnaast is er in 2026 ook geïndexeerd.

Aantal weken in jeugdzorg op jaarbasis

Deze indicator ontstaat uit de volgende berekening: jeugdigen per jaar delen door unieke jeugdige per maand voor jeugdzorg met verblijf maal 52 weken. Het verloop van het aantal weken varieert doordat de crisisplaatsingen per jaar een wisselende duur hebben.

Wat mag het kosten?

Tabel 20

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning met verblijf.	Baten	484	574	630	634	634	634
	Lasten	15.787	18.784	18.858	18.861	18.862	18.863
	Saldo	-15.302	-18.211	-18.228	-18.227	-18.228	-18.229

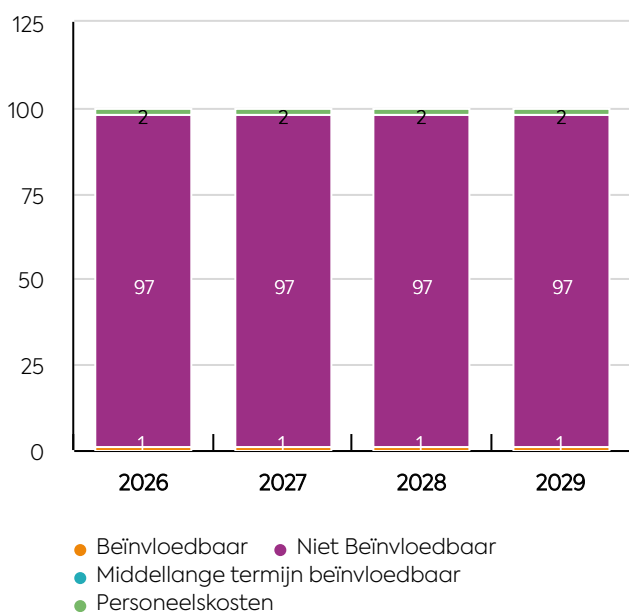
Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		204	0	0	0	0	0
6.811 Beschermd wonen (Wmo)		149	345	390	390	390	390
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)		131	229	240	244	244	244
Baten		484	574	630	634	634	634
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		3	11	11	11	11	11
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		15.302	17.504	17.528	17.528	17.529	17.530
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk		0	636	636	636	636	636
6.811 Beschermd wonen (Wmo)		149	345	390	390	390	390
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)		332	288	293	295	295	295
Lasten		15.787	18.784	18.858	18.861	18.862	18.863
Saldo van baten en lasten (B-L)		-15.302	-18.211	-18.228	-18.227	-18.228	-18.229

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Versillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		2026	2027	2028	2029
Baten					
Overig		56	4	-	-
Totaal Baten		56	4	-	-
Lasten					
Overig		-74	-3	-1	-1
Totaal Lasten		-74	-3	-1	-1

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 26

Toelichting

Beïnvloedbaar

Er zijn nagenoeg geen beïnvloedbare lasten.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld de lasten voor de jeugdzorg.

Middellange termijn beïnvloedbaar

Er zijn geen lasten die op middellange termijn te beïnvloeden zijn.

Beleidsdoel C: Het toeleiden naar werk en meedoen in de samenleving

Wat willen wij bereiken?

Ons doel is dat inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving en waar mogelijk zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien. We helpen inwoners hierbij op maat.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlakken met twee van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: meedoen stimuleren en kansengelijkheid vergroten.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Toeleiden van bijstands-gerechtigde naar werk (re-integratie)	Na een uitgebreide uitvraag op verschillende levensgebieden wordt samen met de inwoner besproken wat een passend traject zou zijn naar duurzaam werk. Afhankelijk van de situatie kan ofwel direct bemiddeld worden naar werk door het Werkgeversservicepunt of een training, opleiding of cursus worden gevolgd, om uit te stromen naar duurzaam werk. Dat wil zeggen dat we waar mogelijk klanten proberen te begeleiden naar werk in een kraptesector.	6.5
Activeren van inwoners met afstand tot arbeidsmarkt (participatie)	Inwoners met een bijstandsuitkering die (nog) niet in staat zijn te werken door belemmeringen die van zeer uiteenlopende aard kunnen zijn (fysiek, psychisch, moeilijke omstandigheden) stimuleren wij om mee te doen in de samenleving. Ook hier zoeken we met de inwoner naar passende activiteiten die kunnen variëren van het samen met een vrijwilliger koffie drinken in het buurthuis tot het zelf vrijwilligerswerk verrichten.	6.5
Toeleiden van inwoners met arbeidsbeperking naar werk	AM match is onze werkorganisatie die inwoners met een duurzame arbeidsbeperking begeleiden naar werk. Zij ondersteunen de doelgroep voormalig WSW (Wet sociale werkvoorziening), de doelgroep Banen afspraak en de doelgroep Nieuw Beschut.	6.4
Het samen-werken in arbeidsmarkt-regio Groot-Amsterdam	In de arbeidsmarktregio Groot Amsterdam werken we aan een toekomstbestendige samenwerking waarbij wij gezamenlijk de arbeidsmarkttuitdagingen aangaan. De betrokken partijen zijn regiogemeenten, sociale partners, onderwijs en werkgevers. De arbeidsmarktvraagstukken die de komende jaren spelen zijn: krapte op de arbeidsmarkt, het verkleinen van de mismatch tussen vraag en aanbod en zorgdragen voor een leven lang ontwikkelen.	6.5

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Wet van school naar duurzaam werk	Resultaat	Het doel van de nieuwe wet is jongeren in de leeftijd tot 27 jaar met (risico op) een afstand tot de arbeidsmarkt goede begeleiding te bieden in de overgang van school naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt. We bevorderen de kansengelijkheid en de kans op duurzame economische zelfstandigheid voor deze jongeren.
	Inhoud	Wij bereiden ons voor op de uitvoering van deze wet. Dit gebeurt zowel regionaal met het Doorstroompunt, gericht op het in beeld brengen van jongeren die voortijdig de school verlaten en waar nodig het bieden van begeleiding om een startkwalificatie te halen, als ook intern. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2026
	Financiën	Wij ontvangen vanaf 2026 jaarlijks een bedrag van € 92.000 (exclusief jaarlijkse indexering) voor uitvoering van de nieuwe taken. (taakveld 6.4)
Toename personen die in het doelgroepen register staan, bekend bij de gemeente	Resultaat	Het in beeld hebben en ondersteuning kunnen bieden waar nodig aan inwoners die ingeschreven staan in het doelgroepenregister.
	Inhoud	In het doelgroepenregister staan personen ingeschreven die een duurzame beperking hebben, waardoor zij niet in staat zijn om zelfstandig een minimumloon te verdienen. Wij zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning en begeleiding naar werk indien dat nodig is. Een deel van deze doelgroep kennen wij al (omdat ze deels in de bijstand zitten of

Financiën

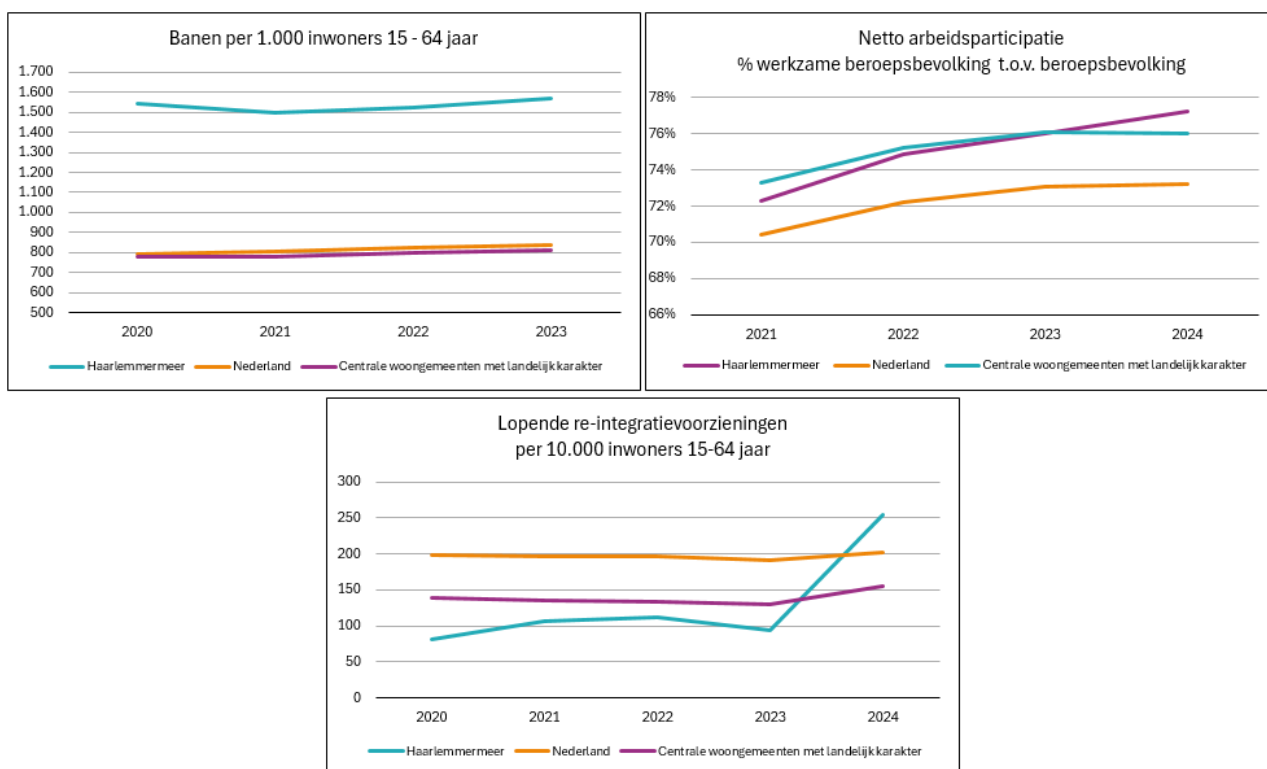
via AM match aan het werk zijn). Wij benaderen nu de nieuwe personen die het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) aan ons heeft doorgegeven, om kenbaar te maken dat als zij gebruik willen maken van ondersteuning vanuit ons dat mogelijk is. Het gaat om ongeveer 300 inwoners.

We betalen dit vanuit de regulier begroting (taakveld 6.4 en 6.5).

BBV indicatoren

Tabel 21

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Metingen			
				2021	2022	2023	2024
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	1	1	1	n/b

Figuur 27

Banen per 1.000 inwoners

Uit de grafieken in [Figuur 27](#) blijkt dat Haarlemmermeer heel goed scoort op het aantal banen per inwoner. Een van de verklaringen hiervoor is Schiphol, wat een hoge werkgelegenheid creëert.

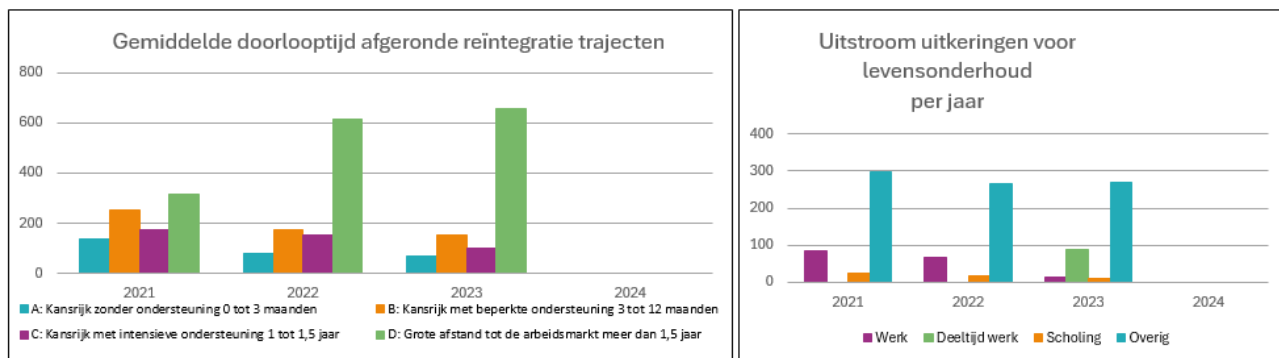
Netto arbeidsparticipatie

Als gevolg van het aantal banen per 1.000 inwoners, doen we het met de netto arbeidsparticipatie beter dan het gemiddelde.

Lopende re-integratievoorzieningen

Omdat er relatief weinig inwoners een uitkering ontvangen, heeft Haarlemmermeer ook relatief weinig inwoners in re-integratietrajecten.

Indicatoren Haarlemmermeer

Figuur 28

Gemiddelde doorlooptijd afgeronde reïntegratie trajecten

In 2020 heeft de coronapandemie ervoor gezorgd dat er trajecten (tijdelijk) afgebroken of niet gestart zijn. Hierdoor waren de doorlooptijden van trajecten trager en langer en werden minder trajecten afgerond. In de jaren daarna is het aantal personen dat hun traject afrondt weer groeiend.

Wat mag het kosten?

Tabel 22

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel C: Het toeleiden naar werk en meedoen in de samenleving.	Baten	2.540	2.137	2.137	2.137	2.137	2.137
	Lasten	12.845	13.278	13.683	13.725	13.747	13.735
	Saldo	-10.305	-11.141	-11.547	-11.589	-11.611	-11.599

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.3 Inkomensregelingen	1.838	2.106	2.106	2.106	2.106	2.106
6.5 Arbeidsparticipatie	702	31	31	31	31	31
Baten	2.540	2.137	2.137	2.137	2.137	2.137
6.3 Inkomensregelingen	2.086	2.289	2.348	2.348	2.348	2.348
6.4 WSW en beschermt werk	6.239	5.983	6.629	6.652	6.536	6.524
6.5 Arbeidsparticipatie	4.519	5.005	4.707	4.726	4.863	4.863
Lasten	12.845	13.278	13.683	13.725	13.747	13.735
Saldo van baten en lasten (B-L)	-10.305	-11.141	-11.547	-11.589	-11.611	-11.599

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
---	------	------	------	------

Baten

Overig	-	-	-	-
Totaal Baten	-	-	-	-

Lasten

1. Wet sociale werkvoorziening	-869	-	-	-
2. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	370	-	-	-
Overig	93	-42	-22	12
Totaal Lasten	-406	-42	-22	12

Lasten

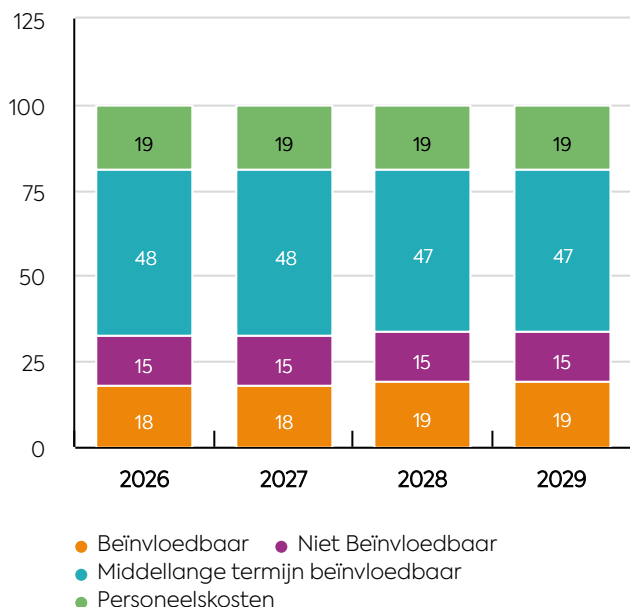
- Voor de uitvoering van een deel van de Participatiewet wordt een integratie-uitkering ontvangen. Bij de meicirculaire 2025 stijgt de hoogte van deze uitkering door een aantal oorzaken. In de eerste plaats wordt de uitkering verhoogd voor loon- en prijsstijgingen op participatie. Daarnaast zijn er twee beleidsmatige toevoegingen: een nieuw structureel budget voor de sociale infrastructuur en een incidentele compensatie voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel voor gedetacheerden in de WSW. Ook is er (impuls)budget beschikbaar om de infrastructuur van sociaal

Lasten

ontwikkelbedrijven te versterken. Deze uitkering is structureel, echter de toevoeging voor 2025 vindt pas plaats bij de Najaarsrapportage 2025.

2. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 29

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn de kosten voor participatietrajecten.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld de loonkostensubsidies.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden betreft de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling AM match.

Beleidsdoel D: Het zorg dragen voor financiële bestaanszekerheid van inwoners

Wat willen wij bereiken?

Inwoners hebben als onderdeel van bestaanszekerheid recht op een bestaansminimum om te kunnen voorzien in hun levensonderhoud. Hierbij ondersteunen we inwoners ook bij de aanpak van schulden.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlak met twee van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: bestaanszekerheid herstellen en kansengelijkheid vergroten.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

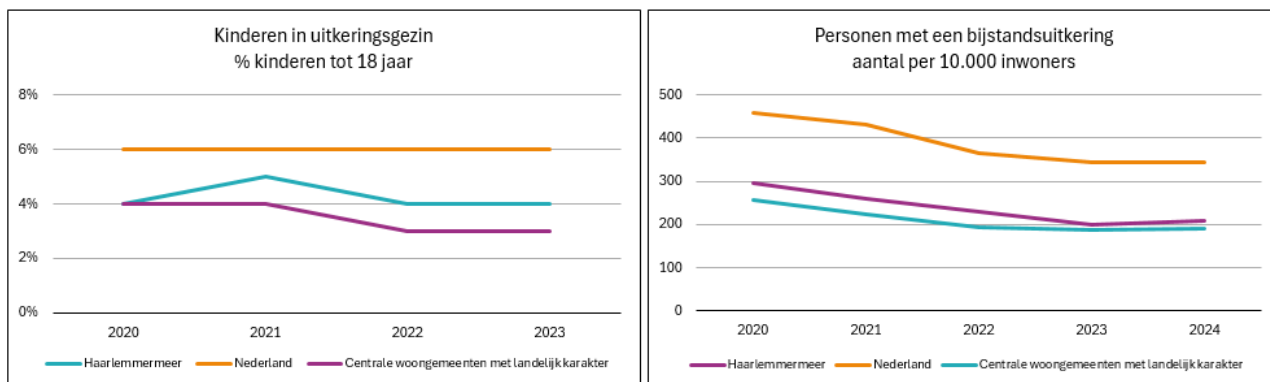
activiteit	toelichting	taakveld
Bieden van algemene bijstand door uitkeringen (levens- onderhoud)	We verstrekken bijstandsuitkeringen op basis van de Participatiewet om het inkomen van onze inwoners aan te vullen tot het sociaal minimum. Voor inwoners die kunnen werken is beleidsdoel C erop gericht om hen uit de bijstand te begeleiden naar financiële zelfstandigheid.	6.3
Bieden van aanvullende inkomens-ondersteuning (bijzondere bijstand en minimaregelingen)	Voor inwoners met een laag inkomen bieden wij extra inkomensondersteuning. Dit doen wij door middel van bijzondere bijstand, de individuele inkomensvoet en onze minimaregelingen. Het minimabeleid is erop gericht dat onze inwoners, ongeacht hun financiële situatie, goed kunnen meedoen aan de samenleving.	6.3
Toezicht houden op rechtmatig gebruik	We houden toezicht op het rechtmatig gebruik van de bijstandsuitkeringen. Op het gebied van terug- en invorderingen bieden we maatwerk en kijken we samen met de inwoner wat haalbaar is.	6.3
Bieden van schuldhulp-verlening	We bieden schuldenpreventie en schuldhulpverlening aan inwoners (ook inwoners met een onderneming) die dit nodig hebben. Vooralsnog is Verder B.V. de organisatie die dit voor ons uitvoert. Vanaf 2026 gaan wij delen van de schuldhulpverlening zelf uitvoeren. Het is de bedoeling dat we binnen enkele jaren alle taken die tot schuldhulpverlening behoren (op die voor ondernemingen na) zelf uitvoeren.	6.3

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Uitvoeren maatregelen wijziging Participatiewet in balans	Resultaat	We voldoen tijdig aan de wettelijke vereisten die de Participatiewet in balans met zich meebrengt in ons beleid en uitvoering.
	Inhoud	In 2026 en 2027 treden stapsgewijs de wijzigingen van het eerste spoor van de Participatiewet in balans in werking. Hiervoor passen we ons beleid aan. De maatregelen hebben als doel de wet minder stringent en humaner te maken en de regels van de Participatiewet sluiten beter aan op de omstandigheden en mogelijkheden van de inwoners voor wie ze bedoeld zijn. In de komende jaren richten het tweede en derde spoor van de Participatiewet in balans zich op een fundamentele herziening van het stelsel en het versterken van de vak kundigheid.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 6.3).
Hulp aan gedupeerde inwoners Kinderopvang-toeslagenaffaire	Resultaat	De brede ondersteuning heeft bijgedragen aan het emotioneel herstel en het realiseren van een nieuwe start voor gedupeerde inwoners van de kinderopvangtoeslagenaffaire in Haarlemmermeer.
	Inhoud	De brede ondersteuning is een aanvulling op de hulp en schadevergoedingen die deze inwoners van het Rijk ontvangen. Op grond van de vijf leefgebieden binnen het sociaal domein verzamelen wij de hulpvragen, maken wij met de inwoner een plan van aanpak, verwijzen we warm door naar de juiste hulpverleners binnen en buiten de gemeente en bieden wij nazorg.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit specifieke uitkeringen (SPUK) die de gemeente ontvangt in het kader van de brede ondersteuning voor gedupeerden van de toeslagenaffaire (taakveld 6.3).
Ondersteuning voor inwoners in de Alleen-verdieners-problematiek	Resultaat	Het voorkomen dat inwoners die te maken hebben met de alleenverdienersproblematiek onder de armoedegrens (minimuminkomen) vallen.
	Inhoud	We geven uitvoering aan de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek. In 2025, 2026 en 2027 betalen wij aan inwoners die vanwege een samenloop van regelingen te weinig toeslagen ontvangen ambtshalve een vaste tegemoetkoming. In Haarlemmermeer gaat het om circa 25 huishoudens. Vanaf 2028 wordt door de Belastingdienst in een definitieve oplossing voorzien via de inkomstenbelasting.
	Financiën	We betalen dit uit de van de decentralisatieuitkering Alleenverdienersproblematiek (taakveld 6.3).

activiteit	onderwerp	toelichting
Aanpak Geldzorgen, armoede en Schulden	Resultaat	Het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden voor onze inwoners op basis van een integrale aanpak. Inwoners weten de weg naar ons aanbod te vinden, kennen het ondersteuningsaanbod dat goed aansluit op de behoeften van onze inwoners.
	Inhoud	Op basis van de integrale aanpak Armoede en Schulden, die eind 2025 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden, voeren we de daarin genoemde activiteiten en werkwijze uit. De ingezette regelingen, activiteiten sluiten goed op elkaar aan, zodat zij elkaar versterken en een maximaal effect behalen. Dit doen we nadrukkelijk samen met onze samenwerkingspartners. Met deze aanpak geven wij onze lokale invulling aan de landelijke Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden.
Uitvoeren van herzien minimabeleid	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 6.3).
	Resultaat	Inwoners die werken gaan er financieel op vooruit. Het minimabeleid sluit aan op dit uitgangspunt.
	Inhoud	Vanaf 2026 voeren we een herzien minimabeleid uit op een zorgvuldige manier, waarbij we onze inwoners stimuleren om (méér) te werken en de armoedeval zoveel mogelijk te verzachten. Deze herziening doen we budgettair neutraal, zodat we onze inkomensondersteuning kunnen blijven garanderen op de langere termijn.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 6.3).

BBV indicatoren

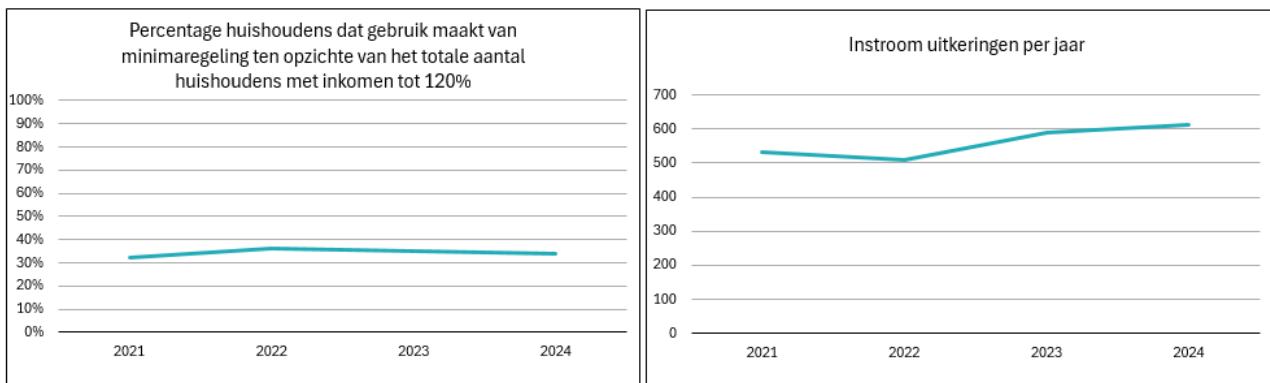

Figuur 30

Personen met een bijstandsuitkering

Uit de grafiek Personen met een bijstandsuitkering blijkt dat Haarlemmermeer ongeveer hetzelfde aantal personen met een bijstandsuitkering heeft als de vergelijkingsgroep. In vergelijking met de rest van Nederland doen we het goed.

Indicatoren Haarlemmermeer

Figuur 31

Instroom uitkeringen per jaar

Op de instroom in de bijstand hebben we weinig invloed. Als de conjunctuur aantrekt zien we over het algemeen minder instroom. Een andere verklaring voor de toename van de instroom van inwoners in de

bijstand is de landelijke trend waarbij het aantal bijstandsuitkeringen stijgt en de hogere taakstelling voor Haarlemmermeer voor het huisvesten van statushouders.

Wat mag het kosten?

Tabel 23

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel D: Het zorg dragen voor financiële bestaanszekerheid van inwoners.	Baten	39.839	41.266	40.266	40.266	40.266	39.966
	Lasten	50.873	55.215	52.625	52.631	52.637	52.337
	Saldo	-11.035	-13.949	-12.359	-12.365	-12.371	-12.371

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.2 Openbare orde en veiligheid		18	20	20	20	20	20
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		846	1.065	0	0	0	0
6.2.3 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal		432	235	300	300	300	0
6.3 Inkomensregelingen		38.542	39.946	39.946	39.946	39.946	39.946
6.5 Arbeidsparticipatie		0	0	0	0	0	0
Baten		39.839	41.266	40.266	40.266	40.266	39.966
1.2 Openbare orde en veiligheid		25	20	20	20	20	20
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		846	1.065	0	0	0	0
6.2.3 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal		384	235	300	300	300	0
6.3 Inkomensregelingen		49.391	53.540	51.951	51.955	51.960	51.960
6.5 Arbeidsparticipatie		227	355	354	356	357	357
Lasten		50.873	55.215	52.625	52.631	52.637	52.337
Saldo van baten en lasten (B-L)		-11.035	-13.949	-12.359	-12.365	-12.371	-12.371

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
---	------	------	------	------

Baten

1. Opvang Oekraïners	-1.065	-	-	-
2. Hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagaffaire	-	-	-	-300
Overig	65	-	-	-
Totaal Baten	-1.000	-	-	-300

Lasten

1. Opvang Oekraïners	1.065	-	-	-
2. Schuldhulpverlening	450	-	-	-
3. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	446	-	-	-
4. Hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagaffaire	-	-	-	300
5. Bijzondere bijstand	250	-	-	-
6. Schuldhulpverlening Eropaf	150	-	-	-
7. Alleenverdieners problematiek	108	-	-	-
Overig	121	-6	-6	-
Totaal Lasten	2.590	-6	-6	300

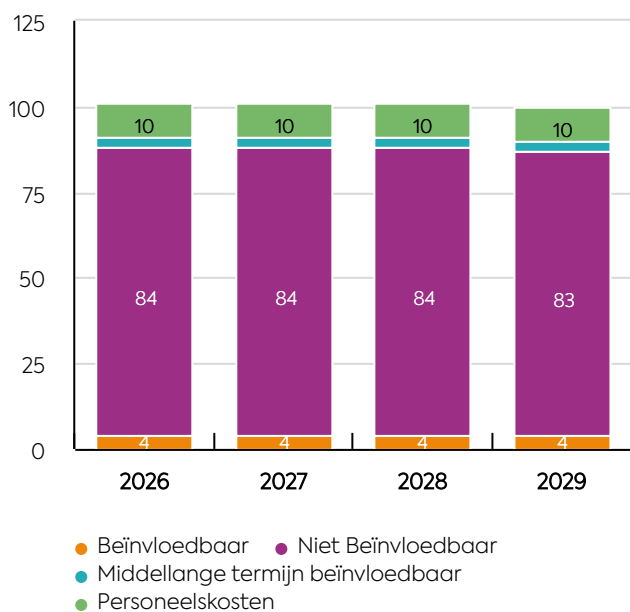
Baten

1. Sinds ontheemden van de oorlog in Oekraïne in de gemeente worden opgevangen, zijn we verantwoordelijk voor het verstrekken van leefgeld. Deze verstrekkingen en uitvoeringskosten worden vergoed door het Rijk met een specifieke uitkering. Verder biedt de regeling voor ontheemde Oekraïners de mogelijkheid voor het vergoeden van buitengewone kosten. Deze kosten declareren wij bij het Rijk.
2. De nazorgperiode voor hulp aan ouders die door de problemen met de kinderopvangtoeslagaffaire zijn getroffen heeft een doorlooptijd van 24 maanden. Er komen nog steeds nieuwe aanmeldingen binnen en daarom verwachten wij minimaal voor de jaren 2026, 2027 en 2028 nog kosten voor de uitvoering te hebben. Voor deze regeling ontvangen wij middelen van het Rijk.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de hogere lasten op de opvang Oekraïners de toelichting opgenomen bij de baten.
2. Vanwege een budgetoverheveling bij de Najaarsrapportage 2024 zijn er in 2025 extra middelen beschikbaar voor het uitvoeren van de implementatie van schuldhulpverlening.
3. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
4. Zie voor een toelichting op de hogere lasten van de hulp aan gedupeerden kinderopvang-toeslagaffaire de toelichting opgenomen bij de baten.
5. Vanwege een budgetoverheveling bij de Najaarsrapportage 2024 zijn er in 2025 extra middelen beschikbaar voor de bestrijding van armoede en het voorkomen van schulden.
6. Door de raad is het beleidsplan schuldhulpverlening gemeente Haarlemmermeer 2022-2026 vastgesteld (2022.0001926). Het project 'Eropaf' wil bij een vonnis tot uithuiszetting de inwoner de kans bieden om te werken aan herstel van zijn financiële situatie met als doel huisuitzetting te voorkomen. Er zijn incidenteel voor de jaren 2023, 2024 en 2025 middelen beschikbaar gesteld.
7. Vanwege een budgetoverheveling bij de Najaarsrapportage 2024 zijn er in 2025 extra middelen beschikbaar voor het uitvoeren van de financiële ondersteuning aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek onder het bestaansminimum komen. Deze lasten zijn in 2024 gedekt door een bijdrage van het Rijk via de uitkeringen van het gemeentefonds (septembercirculaire 2024).

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 32

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn kosten voor schuldhulpverlening en de lokale minimaregelingen.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld de bijstandsuitkeringen, leefgeld voor Oekraïners en de wettelijke bijzondere bijstand.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden betreffen grotendeels de collectieve aanvullende zorgverzekering voor de minima in het kader van de bijzondere bijstand.

Beleidsdoel E: Inburgeringsplichtigen en Oekraïense ontheemden voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee in de samenleving

Wat willen wij bereiken ?

We willen bereiken dat inburgeringsplichtigen de Nederlandse taal voldoende beheersen en binnen drie jaar het inburgeringsexamen halen. Ze nemen snel en volwaardig deel aan de samenleving, het liefst via betaald werk. Ze voelen zich thuis in Haarlemmermeer en weten de weg in de Nederlandse maatschappij te vinden. Daarnaast zorgen we voor opvang en begeleiding van Oekraïense ontheemden.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het bereiken van het hoogste haalbare taalniveau (leerroutes)	Aan de hand van de brede uitvraag stellen we het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) op. Dit bepalen we op basis van een leerbaarheidstoets gezamenlijk met de inburgeraar en onze taalaanbieders. In dit plan staat onder andere welke leerroute het beste bij de inburgeraar past.	6.5
Het naar vermogen participeren vanaf de start van het inburgerings-traject	Vanaf de start van het inburgeringsproces stimuleren we de inzet van duale trajecten (trajecten met de combinatie van taal en participatie) waarbij de focus ligt op het kennismaken met de Nederlandse samenleving en arbeidsmarkt.	6.5

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Opvang en begeleiding van Oekraïense ontheemden	Resultaat	Voldoen aan de inspanningsverplichting van het Rijk om Oekraïense ontheemden op te vangen in gemeentelijke opvanglocaties.
	Inhoud	Zorgen voor voldoende opvangplekken op vier verschillende locaties, zorgen voor begeleiding op de locaties, zorgen voor beveiliging, huismeester etc. Het uitvoeren wettelijke regelingen met betrekking tot Oekraïense ontheemden (innen eigen bijdrage en verstrekken leefgeld) verantwoorden we onder beleidsdoel D .
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK van het Rijk voor de opvang van Oekraïense ontheemden. (taakveld 6.1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 24

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel E: Inburgeringsplichtigen voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee in de samenleving.	Baten	1.752	3.312	31.312	3.312	3.312	3.312
	Lasten	3.630	5.273	33.741	5.741	5.741	5.741
	Saldo	-1.878	-1.961	-2.429	-2.429	-2.429	-2.429

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.673	3.312	31.312	3.312	3.312	3.312
6.5 Arbeidsparticipatie	79	0	0	0	0	0
Baten	1.752	3.312	31.312	3.312	3.312	3.312
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.673	3.312	31.325	3.325	3.325	3.325
6.5 Arbeidsparticipatie	1.957	1.961	2.416	2.416	2.416	2.416
Lasten	3.630	5.273	33.741	5.741	5.741	5.741
Saldo van baten en lasten (B-L)	-1.878	-1.961	-2.429	-2.429	-2.429	-2.429

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Opvang ontheemden Oekraïne	28.000	-28.000	-	-
Overig	-	-	-	-
Totaal Baten	28.000	-28.000	-	-

Lasten

1. Opvang ontheemden Oekraïne	-28.000	28.000	-	-
2. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	-344	-	-	-
Overig	-124	-0	-	-
Totaal Lasten	-28.468	28.000	-	-

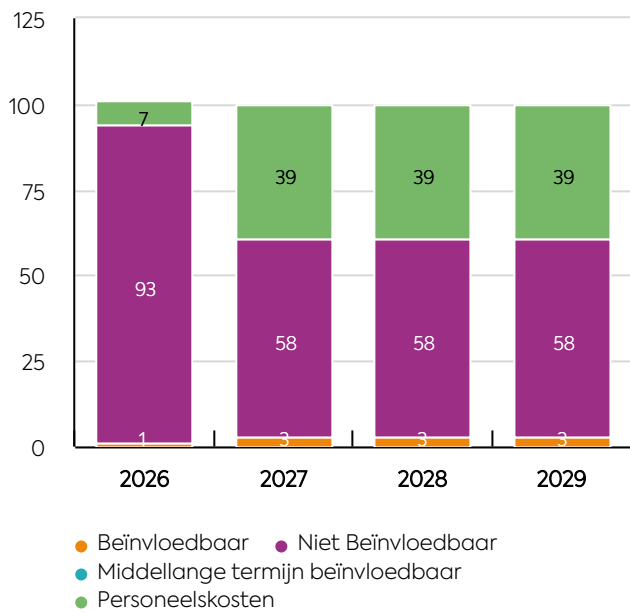
Baten

1. In onze gemeente worden Oekraïense ontheemden opgevangen. Vanaf 2026 worden de baten en lasten geraamd onder dit beleidsdoel. Tot en met 2025 werden deze nog verantwoord onder beleidsdoel B van het programma Veiligheid. De baten en lasten zijn tot en met 2026 geraamd. De kosten worden vergoed door het Rijk middels een specifieke uitkering. Vanwege de onvoorspelbaarheid zijn de baten en lasten niet geraamd voor 2027 en verder. Voor 2026 is een afgerond bedrag van € 28 miljoen aan baten en lasten geraamd. Indien noodzakelijk zal dit worden bijgesteld in een volgend P&C-product.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de hogere lasten Opvang Oekraïense ontheemden de toelichting opgenomen bij de baten.
2. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 33

Toelichting

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld de uitgaven met specifieke dekking van derden zoals de opvang van Oekraïense ontheemden en voor inburgeringstrajecten.

Ontwikkeling

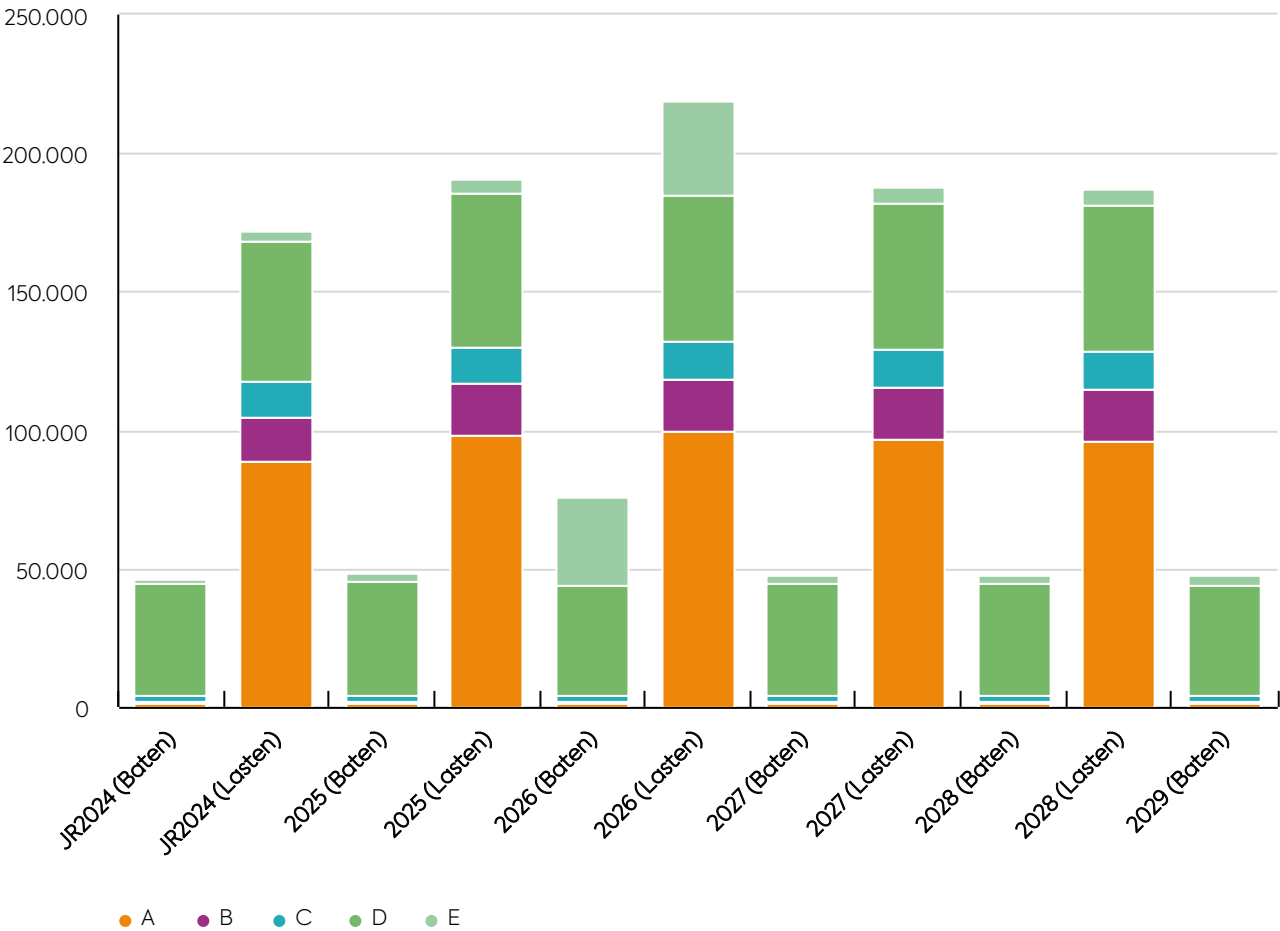
Het deel niet beïnvloedbaar daalt in 2027 door de kosten van de opvang van Oekraïense ontheemden zoals beschreven bij de verschillenanalyse. Relatief stijgt hierdoor het aandeel personeelskosten, nominaal (in bedragen) blijft dit aandeel ongewijzigd.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 25

Bedragen × € 1.000.		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Er kunnen afrondingsverschillen optreden.							
Zorg en werk							
Zorg en werk	Baten	46.215	48.749	75.748	47.752	47.752	47.452
	Lasten	172.116	190.834	218.640	187.886	187.041	186.730
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	-125.901	-142.085	-142.892	-140.134	-139.289	-139.278
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
	Storting	-	-	-	-	-	-
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	-125.901	-142.085	-142.892	-140.134	-139.289	-139.278

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 34

Legenda

- Beleidsdoel A: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.
- Beleidsdoel B: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning met verblijf.
- Beleidsdoel C: Het toeleiden naar werk en meedoen in de samenleving.
- Beleidsdoel D: Het zorg dragen voor financiële bestaanszekerheid van inwoners.
- Beleidsdoel E: Inburgeringsplichtigen voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee in de samenleving.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

AM match

AM match ondersteunt inwoners met een duurzame arbeidsbeperking bij het vinden en behouden van werk. Hieronder valt ook de groep inwoners die alleen op een beschutte werkplek kan werken of die tot de voormalige WSW-doelgroep behoort.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Onder de VRK vallen Veilig Thuis en het oppakken van meldingen op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

Meerlanden

Meerlanden verzorgt het aanleggen, aanpassen en verwijderen van gehandicaptenparkeerplaatsen via haar dochteronderneming De Waterwolf.

Gemeenschappelijke Regeling Beschermd wonen (GRBW)

De GRBW is voor de regionale samenwerking op het gebied van Beschermd wonen voor Haarlemmermeer en de gemeenten in de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Raadsvoorstel 'Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer' algemeen beleidskader voor het sociaal domein ([7532520](#)) met [bijlage](#)
- Samenwerkingsagenda 2023-2025 'Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer' ([8384049](#))
- Verordening sociaal domein 2025 ([12166095](#)) en bijbehorende beleidsregels ([11634851](#)/[12166128](#))
- Financieel besluit sociaal domein gemeente Haarlemmermeer 2025 ([11634851](#))
- Verordening en beleidsregels leerlingenvervoer 2023 ([7398179](#))
- Beleidsregels leerlingenvervoer 2025 ([12166128](#))
- Raadsvoorstel Toezicht Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo 2015) en Jeugdwet ([2022.0002279](#))
- Regionaal kader 'Opvang, Wonen en Herstel 2022 tot en met 2027' ([2021.0002925](#))
- Uitvoeringsprogramma Opvang, Wonen en Herstel 2024-2027 'Zo thuis mogelijk in Haarlemmermeer' ([11304923](#))
- Woonbeleidsprogramma Haarlemmermeer 2019-2025: Het verschil maken ([2019.0058049](#))
- Visie Wonen met Zorg 2030 ([2017.0026227](#))
- Uitvoeringsplan wonen met zorg ([2018.0022374](#))
- Aanpak implementatie nieuwe Wet inburgering ([2021.0001104](#))
- Begeleiding naar werk en re-integratie in Haarlemmermeer ([2021.0000848](#))
- Toegankelijkheid minimegelingen en bijzondere bijstand ([2018.0074541](#))
- Uitvoeringsplan AM Werkorganisatie en wijziging gemeenschappelijke regeling AM Groep ([2015.0052268](#))
- Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2022-2026 ([7812823](#))
- Bestrijding van armoede onder kinderen ([2017.0031369](#))
- Verordening Participatieraad gemeente Haarlemmermeer ([2018.0066546](#))

Maatschappelijke ontwikkeling

Maatschappelijk doel

Inwoners ontwikkelen zich naar vermogen, participeren actief in de samenleving en ontplooiën zich optimaal

Portefeuillehouders:

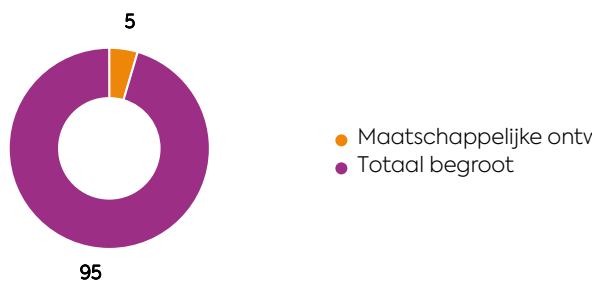
Van der Meij, Ruigrok, Schuurmans-Wijdeven, Sedee-Schuitmaker, Steffens-van de Water

We willen dat onze inwoners gezond en kansrijk opgroeien en zo min mogelijk sociale en gezondheidsproblemen ervaren. Daarom investeren we in preventie, mentale gezondheid en gelijke kansen voor alle leeftijden. We ondersteunen mantelzorgers, vrijwilligers en informele netwerken, en stimuleren sociale samenhang in inclusieve, leefbare wijken. Ook bevorderen we participatie van nieuwkomers en inwoners met diverse achtergronden. Kinderen en jongeren bieden we een veilige leeromgeving en ondersteuning richting werk. Onze maatschappelijke accommodaties vormen toegankelijke plekken voor ontmoeting, ontwikkeling en ondersteuning. Via onze cultuurvisie versterken we de rol van cultuur binnen zorg, welzijn en sport. We zetten in op een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zich verbonden voelt. Sport, beweging en recreatie dragen bij aan gezondheid, plezier en ontmoeting. Zo bouwen we samen met inwoners en partners aan een veerkrachtige en gezonde gemeenschap, die wij als sociale basis beschouwen. Dit is des te belangrijker omdat een stevige sociale basis bijdraagt aan een goede fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners, zodat de druk op de zorg minder groot kan zijn. Zo blijft de zorg nu en in de toekomst toegankelijk en betaalbaar.

Maatschappelijke ontwikkeling	Baten x € 1.000	31.268
	in % van totale begroting	4,6%
	Lasten x € 1.000	125.804
	in % van totale begroting	18,4%

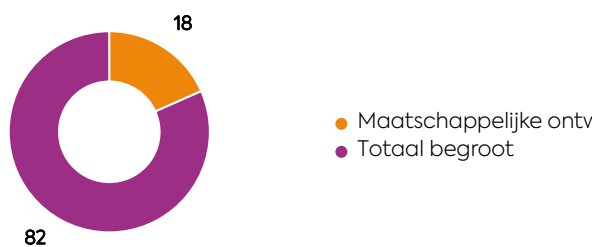
Baten

De baten van Programma Maatschappelijke ontwikkeling uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Maatschappelijke ontwikkeling uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl

Wat willen wij bereiken?

Onze doelen zijn dat onze jonge inwoners gezond opgroeien en dat onze volwassen inwoners zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen ervaren. Dit doen wij met onze inzet op publieke gezondheidszorg en op preventieve ondersteuning en activiteiten. We ondersteunen onze inwoners bij het gezond opgroeien, bij het maken van gezonde keuzes en bij het versterken van hun mentale gezondheid, in het bijzonder onze jongere inwoners. Hiermee voorkomen we sociale- en gezondheidsproblemen waar mogelijk. Mantelzorgers zijn onmisbaar in het bieden van zorg aan hun zorgbehoevende naasten. Zij verdienen onze maximale ondersteuning. We bieden de ondersteuning zo laagdrempelig mogelijk, samen met partners in de wijk, waarbij we Positieve Gezondheid als uitgangspunt hanteren. Dit is een manier om breder naar gezondheid te kijken: het accent ligt niet op de ziekte, maar op de mensen zelf, hun veerkracht en dat wat hun leven betekenis geeft.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Publieke gezondheidszorg	Verlenen van publieke gezondheidszorg door GGD Kennemerland aan alle inwoners, zoals: • Jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus, JGZ op scholen) • Infectieziektenbestrijding en vaccinatieprogramma's • Openbare geestelijke gezondheidszorg • Uitvoeren van gezondheidsmonitors • Medisch milieukundige zorg, dit betreft zorg vanwege gezondheidsrisico's vanuit omgevingsfactoren, zoals luchtvervuiling, geluid of chemische stoffen).	7.1
Preventieve opvoed- en opgroei-ondersteuning	Bieden van opvoed- en opgroei-ondersteuning aan ouders en kinderen, onder meer door het centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en GGD Kennemerland.	6.22, 6.752
Collectieve preventie	Uitvoeren van groepsgerichte preventieactiviteiten onder meer op het gebied van mentale gezondheid en verslaving, door Prezens en Parnassia/Brijder.	6.23
Informatie en advies	Bieden van informatie en advies en lichte begeleiding, zoals de hulp en ondersteuning aan inwoners die Meerwaarde biedt en de mantelzorgondersteuning door Mantelzorg & Meer.	6.23 6.1

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Suïcidepreventie	Resultaat	We stellen regionaal of lokaal een beleids- of actieplan suïcidepreventie op.
	Inhoud	Met ingang van 1 januari 2026 wordt suïcidepreventie een nieuwe taak van de gemeente.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 7.1).
Vroegsignalering inwoners met GGZ-problematiek	Resultaat	Een stevig integraal netwerk van bemoeizorgpartners opzetten zodat inwoners zo snel mogelijk de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om de problematiek te verminderen/op te lossen.
	Inhoud	We versterken het team Maatschappelijke Zorgcoördinatie van de GGD met outreachende verslavingszorg en plegen extra inzet voor het verbeteren van de samenwerking met de ketenpartners.
	Financiën	We betalen deze activiteit (€ 77.000) uit een subsidie van ZonMW (taakveld 7.1).
Valpreventie	Resultaat	De realisatie van een ketenaanpak valpreventie waarin integrale samenwerking tussen professionals uit zorg en welzijn centraal staat en versterkt wordt.
	Inhoud	De ketenaanpak valpreventie is gericht op het verminderen van valincidenten en de daaruit voortvloeiende letsels bij thuiswonende ouderen van 65 jaar of ouder. De samenwerking met zorgverleners en welzijnsorganisaties is hierin essentieel. Het betreft de volgende activiteiten: • organisatie van meerdere informatie- en wervingsbijeenkomsten; • afnemen van valrisicotesten bij thuiswonende 65-plussers;

activiteit	onderwerp	toelichting
		• minimaal 50 erkende valpreventie interventies cursussen verspreid over heel Haarlemmermeer; • realisatie van aanvullend beweegaanbod.
	Financiën	We betalen deze activiteit, € 382.000, uit de SPUK GALA (taakveld 7.1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 26

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.	Baten	2.042	1.965	901	105	105	105
	Lasten	16.140	18.043	16.878	16.082	16.082	16.082
	Saldo	-14.098	-16.079	-15.977	-15.977	-15.977	-15.977

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	16	81	73	0	0	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	224	231	267	105	105	105
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	1	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	1.802	1.652	560	0	0	0
Baten	2.042	1.965	901	105	105	105
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.318	4.221	3.675	3.602	3.602	3.602
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.727	2.538	2.554	2.391	2.391	2.391
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	324	516	567	567	567	567
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	106	110	86	86	86	86
7.1 Volksgezondheid	9.664	10.659	9.996	9.435	9.435	9.435
Lasten	16.140	18.043	16.878	16.082	16.082	16.082
Saldo van baten en lasten (B-L)	-14.098	-16.079	-15.977	-15.977	-15.977	-15.977

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

Baten

1. Oekraïense ontheemden	-800	-	-	-
2. Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	-299	-634	-	-
Overig	35	-162	-	-
Totaal Baten	-1.064	-796	-	-

Lasten

1. Oekraïense ontheemden	800	-	-	-
2. Gezond en actief leven akkoord (GALA)	299	634	-	-
Overig	66	162	-	-
Totaal Lasten	1.165	796	-	-

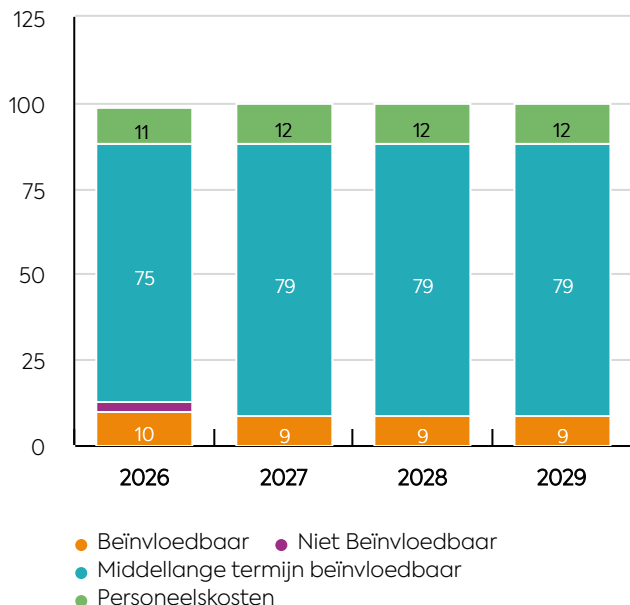
Baten

1. Voor de opvang en zorg voor Oekraïense ontheemden hebben wij in 2025 middelen van het Rijk ontvangen.
2. Voor de uitvoering van het Gezond en Actief leven akkoord zijn in de periode 2023 – 2026 middelen van het Rijk ontvangen.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Oekraïense ontheemden de toelichting opgenomen bij de baten.
2. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Gezond en actief leven akkoord (GALA) de toelichting opgenomen bij de baten.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 35

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitgaven zoals het mantelzorgcompliment.

Niet beïnvloedbaar

De lasten die niet-beïnvloedbaar zijn, zijn uitgaven en subsidies vanuit de SPUK Gezond en actief leven akkoord (GALA).

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn subsidies aan bijvoorbeeld stichting Meerwaarde, GGD en stichting Mantelzorg voor de vaste activiteiten op dit beleidsdoel.

Ontwikkeling

Het deel niet beïnvloedbaar daalt in 2027 door de uitvoering van het GALA tot en met 2026 zoals beschreven bij de verschillenanalyse.

Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent

Wat willen wij bereiken?

Wij investeren in kinderopvang en onderwijs zodat kinderen en jongeren hun talenten kunnen ontwikkelen, gelijke kansen krijgen en een stevige basis leggen voor hun toekomst. Wij zetten in op passende ondersteuning, veilige leeromgevingen en een soepele overgang naar werk, zodat ieder kind mee kan doen, de ruimte krijgt om te groeien en haar of zijn talenten te ontwikkelen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

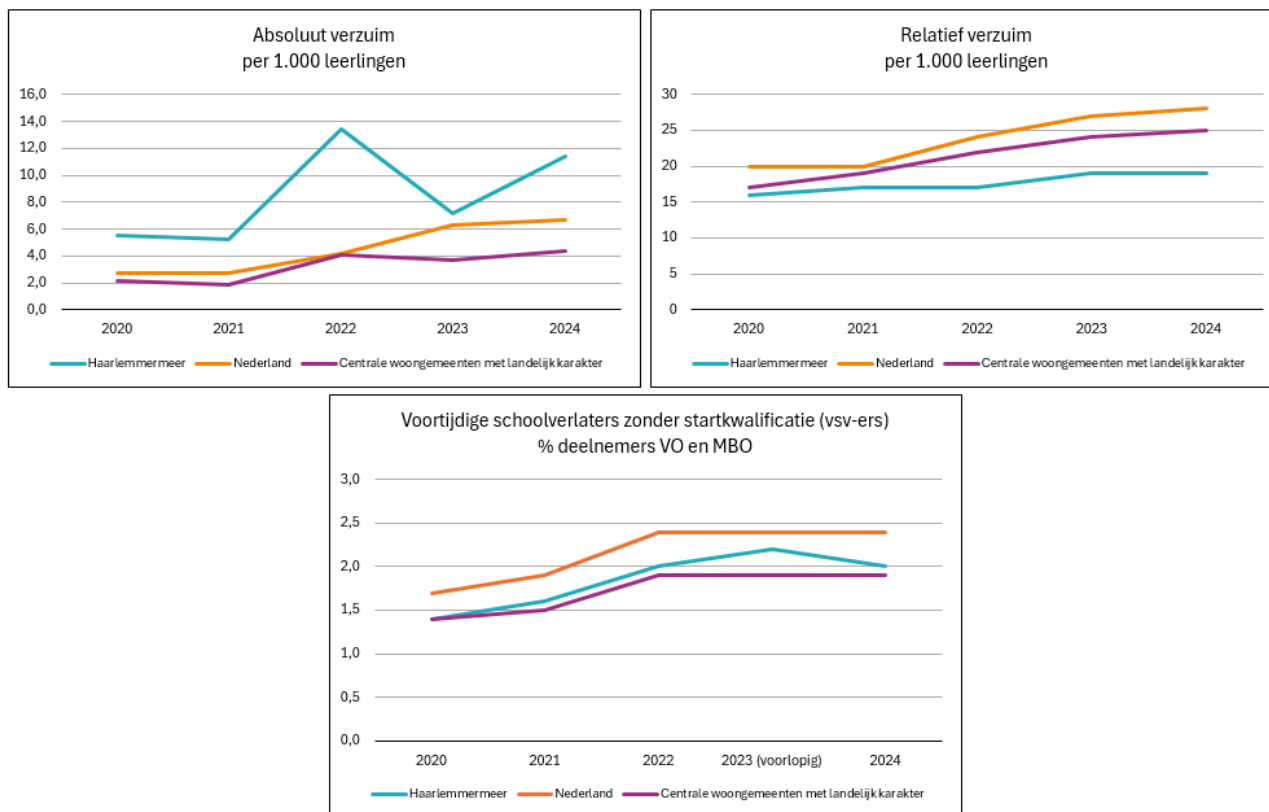
activiteit	toelichting	taakveld
Onderwijs-huisvesting	Samen met schoolbesturen bouwen we toekomstbestendige, duurzame en inclusieve scholen. We verwijzen hiervoor naar de paragraaf Vastgoed .	4.2
Kansengelijkheid & Inclusie	Wij bevorderen kansengelijkheid door voorschoolse educatie, taalcoaching in het onderwijs en ondersteuning voor nieuwkomers, zodat kinderen een goede start kunnen maken in het onderwijs. Met het actieprogramma Kansengelijkheid en Inclusie werken we aan passend onderwijs, een doorgaande ontwikkelijn en een aanbod dat aansluit bij de behoeften van kinderen op het gebied van vrije tijd, veiligheid, gezondheid en welzijn, evenals ondersteuning bij armoede. Op deze manier creëren we samen een stevige basis, waarin ieder kind gelijke mogelijkheden krijgt om zich optimaal te ontwikkelen en de kans krijgt om mee te doen en zich thuis te voelen in de samenleving.	4.3
Aanpakken schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten	We voorkomen en verminderen schooluitval door de uitvoer van preventieve gesprekken door de leerplichtambtenaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Wij houden toezicht op het naleven van de Leerplichtwet 1969. Met een beoogde ingangsdatum 1 januari 2026 voeren wij de wet Van school naar duurzaam werk uit, waarbij we voortijdige schoolverlating voorkomen en jongeren actief begeleiden van onderwijs naar duurzaam werk.	4.3

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Samenwerken leidt tot meer deelname aan onderwijs	Resultaat	Door het verbeteren van de interprofessionele samenwerking (IPSW) van onderwijs en jeugdhulpprofessionals zitten er in het schooljaar 2025-2026, 4% minder kinderen thuis volgens de landelijke norm voor thuiszitters dan in het schooljaar 2023-2024 (25) en zien we 2,5% afname in het verlenen van vrijstellingen van onderwijs (2023-2024): (123, vrijstellingen 5a).
	Inhoud	De aanpak voor het verbeteren van de IPSW op scholen zorgt voor een betere en efficiënte samenwerking tussen de experts op de scholen bij onder andere zorgoverleggen. Daarnaast wordt verschillende expertise gelijktijdig ingezet bij onderwijs-zorgarrangementen en (gespecialiseerde) jeugdhulp op school.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 4.3.).
Wet van school naar duurzaam werk	Resultaat	Wij houden ons aan de landelijke streefcijfers die door het Rijk worden opgesteld. In het derde kwartaal van 2025 zijn deze beschikbaar.
	Inhoud	We optimaliseren de verbinding tussen de Haarlemmermeerse arbeidsmarkt en het onderwijs. Zo verstevigen we het fundament voor een goed werkende arbeidsmarkt en benutten we ieders talent. Door de uitvoering van de Wet van school naar duurzaam werk, die ingaat in januari 2026, wordt meer loopbaanbegeleiding aangeboden. De leeftijd van de doelgroep voor het doorstroompunt wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar en er kan worden gewerkt aan verbetering van de samenwerking op regionaal niveau.
	Financiën	We betalen deze activiteit, € 250.000, uit de SPUK Aanpak voortijdig schoolverlaten en doorstroompunt. (taakveld 4.3)
Wet terugdringen schoolverzuim	Resultaat	Door de invoering van de nieuwe wet Terugdringen schoolverzuim is er 3% minder geoorloofd langdurig schoolverzuim en schooluitval te zien bij kinderen van 4 tot 18 jaar.
	Inhoud	Door de uitvoering van de nieuwe wet Terugdringen langdurig schoolverzuim, die gefaseerd ingaat per 1 augustus 2026, worden leerplichtambtenaren en samenwerkingsverbanden passend onderwijs eerder betrokken bij schoolverzuim, ook als er geen sprake is van ongeoorloofd verzuim.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 4.3).
Expertisepunt taalonderwijs primair onderwijs	Resultaat	In schooljaar 2025/2026 streven we naar 2% meer doorstroom naar regulier onderwijs door een gestructureerde aanpak van taalonderwijs. In 2026 willen we een professionele Nederlandse taalvoorziening realiseren, inclusief meting van het taalniveau bij instroom.
	Inhoud	Het taalonderwijs krijgt vorm via een gestructureerde aanpak, waarbij het expertisepuntcentrum ondersteuning biedt zonder het reguliere onderwijs extra te belasten. Er is aandacht voor maatwerk afgestemd op de individuele leerling en scholen delen actief hun expertise met elkaar.

activiteit	onderwerp	toelichting
Taalaanbod peuters 0-4 jaar	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 4.3.)
	Resultaat	In 2026 is er een professionele Nederlandse taalvoorziening voor kinderen op COA-locaties, zodat zij met een stevige basis kunnen instromen in het regulier onderwijs. Bij de start op de basisschool wordt hun taalniveau gemeten door de school.
	Inhoud	Het ontwikkelen van taalaanbod voor peuters 2- 4 jaar in samenwerking met de kinderopvang en het COA.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 4.3)

BBV indicatoren

Figuur 36

Absoluut en relatief verzuim

De grote piek die te zien is bij absoluut verzuim in 2022 heeft te maken met de instroom van een grote groep nieuwkomers die nog geen onderwijsinschrijving hadden en in de eerste instantie geregistreerd werden onder absoluut verzuim.

Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie

Zie voor een uitgebreide toelichting het [jaarverslag 2023-2024 Leerplicht en VSV](#).

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 27

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners rondt een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.	Baten	7.803	8.102	6.491	6.573	6.573	6.573
	Lasten	25.423	27.879	24.858	24.769	26.287	30.658
	Saldo	-17.620	-19.777	-18.366	-18.196	-19.714	-24.084

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
4.2 Onderwijshuisvesting	1.779	1.965	1.857	1.856	1.856	1.856
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	5.583	5.576	3.999	3.999	3.999	3.999
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	440	560	635	719	719	719
Baten	7.803	8.102	6.491	6.573	6.573	6.573
4.2 Onderwijshuisvesting	13.655	14.745	13.693	13.604	15.123	19.494
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	11.141	12.169	10.398	10.398	10.397	10.397
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	626	965	767	767	767	767
Lasten	25.423	27.879	24.858	24.769	26.287	30.658
Saldo van baten en lasten (B-L)	-17.620	-19.777	-18.366	-18.196	-19.714	-24.084

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Regio Deal Metropoolregio Amsterdam West	-6.740	-	-	-
2. Rijksmiddelen NPO	-1.044	-	-	-
3. Oekraïense ontheemden	-322	-	-	-
4. Suvis Braambos	-210	-	-	-
5. Rijksbijdrage Onderwijsachterstanden	-176	-	-	-
Overig	6.881	82	-	-
Totaal Baten	-1.611	82	-	-

Lasten

1. Regio Deal Metropoolregio Amsterdam West	6.470	-	-	-
2. Huisvesting onderwijs (IHP)	2.045	-38	-414	-
3. Kapitaallasten Huisvesting onderwijs (IHP)	-1.093	124	-1.105	-4.372
4. Rijksmiddelen NPO	1.044	-	-	-
5. Oekraïense ontheemden	322	-	-	-
6. Suvis Braambos	312	-	-	-
7. Rijksbijdrage Onderwijsachterstanden	176	-	-	-
Overig	-6.255	2	1	2
Totaal Lasten	3.021	88	-1.518	-4.370

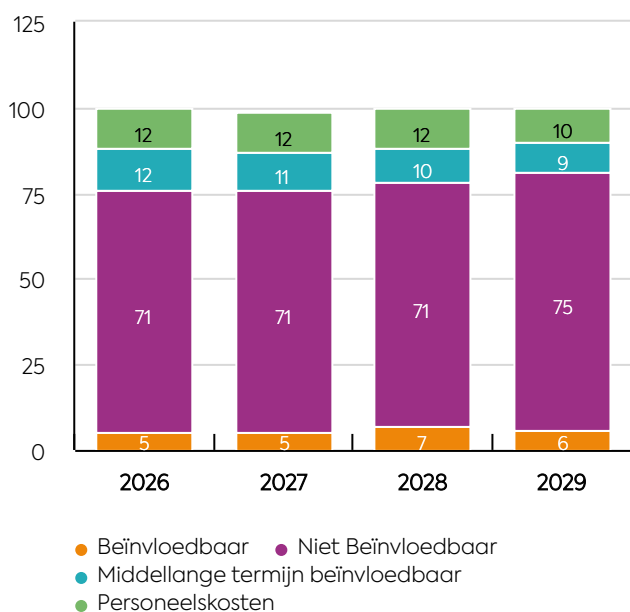
Baten

1. Voor de Regio Deal Metropoolregio Amsterdam (MRA) West verzorgt Haarlemmermeer de kassiersfunctie. Om deze reden lopen de middelen via onze begroting. De baten en lasten voor 2026 en verder worden in een volgend P&C-product geraamd op basis van de in de verschillende jaren te ontvangen voorschotten van het Rijk. Verder zijn bij de Najaarsrapportage 2025 de middelen overgeheveld naar het juiste programma en beleidsdoel.
2. De baten uit het Nationaal programma Onderwijs (voorheen Covid achterstanden) vervallen per 1 augustus 2025.
3. Voor het vervoer van Oekraïense ontheemden hebben wij in 2025 extra middelen van het Rijk ontvangen.
4. Vanwege een budgetoverheveling bij de Jaarstukken 2024 zijn er in 2025 extra middelen beschikbaar voor het uitvoeren van verbetering luchtkwaliteit bij basisschool Braambos, Hoofddorp vanuit de Specifieke uitkering ventilatie in scholen (Suvis).
5. Een Rijksbijdrage voor de Onderwijsachterstanden 2026 is lager begroot dan 2025. Gezien de bezuinigingen kunnen we nog geen schatting maken van de hoogte van de Rijksbijdrage in 2026, we gaan nu uit van een minimum bedrag.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de hogere lasten Regio deal MRA West de toelichting opgenomen bij de baten.
2. In verband met de uitvoering van het IHP zijn in 2025 incidentele middelen ter beschikking gesteld bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025. Dit betrof budget voor verhuizingen, werkzaamheden aan ventilatiesystemen, herstel gevels en een tijdelijke stroomvoorziening. Verder is in 2025 rekening gehouden met incidentele kosten van tijdelijke huisvesting die in 2026 grotendeels vervallen. In 2028 wordt weer rekening gehouden met incidentele lasten voor tijdelijke huisvesting van scholen.
3. Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. De planning van de investeringen zijn geactualiseerd aan de hand van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 (IHP) (11995929). Het investeringsplan is opgenomen in het Strategisch plan investeringen voorjaar 2025.
4. Tot 1 augustus 2025 worden de NPO middelen besteed voor diverse activiteiten en inhuur van personeel.
5. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Oekraïense ontheemden de toelichting opgenomen bij de baten.
6. Zie voor een toelichting op de hogere lasten Suvis Braambos de toelichting opgenomen bij de baten.
7. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Rijksbijdrage VVE Onderwijsachterstanden de toelichting opgenomen bij de baten.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 37

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn diverse uitgaven waaronder het zwemvervoer.

Niet beïnvloedbaar

De niet beïnvloedbare lasten zijn aan het onderwijsvastgoed gerelateerde lasten, zoals rente, afschrijving, en overige vaste lasten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn subsidies met betrekking tot onderwijsachterstanden.

Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun buurt of kern, actief deel aan de samenleving

Wat willen wij bereiken?

We werken aan leefbare, inclusieve buurten met zelfredzame en samenredzame inwoners. Dit doen we samen met inwoners, vrijwilligers en professionals. We bevorderen onderlinge verbondenheid van inwoners met onder meer de uitvoering van 'Woorden doen ertoe', actieplan aanpak moslimdiscriminatie en antisemitisme 2025-2027. Via onze maatschappelijke accommodaties bieden we toegankelijke ondersteuning, ontmoeting en ontwikkelmogelijkheden. We stimuleren kinderen en jongeren om veilig en kansrijk op te groeien en zetten in op weerbaarheid en sociale ontwikkeling. Ook bevorderen we een inclusieve samenleving met gelijke kansen voor iedereen. Vrijwilligers ondersteunen we actief en we versterken informele netwerken zodat zij hun waardevolle rol in de samenleving kunnen blijven vervullen. Tot slot dragen we bij aan de integratie van nieuwkomers en inwoners met diverse culturele achtergronden door participatie te bevorderen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Jeugd en veiligheid	Preventie van jeugdcriminaliteit onder andere door het creëren van bewustwording van de risico's van wapenbezit en drugscriminaliteit onder jongeren. Daarnaast zetten we ook in op de preventie van jeugdoverlast. Zie ook programma veiligheid .	1.2
Kinderen en jongeren	We werken samen met lokale partners aan een gezonde, veilige en kansrijke omgeving voor kinderen en jongeren. Dit doen we volgens de werkwijze van OKO (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving). We zorgen voor activiteiten die bijdragen aan het vergroten van de weerbaarheid, het jongerenwerk, de beschikbaarheid van en activiteiten in jongerencentra en het stimuleren van jeugdparticipatie.	6.1
Vrijwilligers(werk) en vrijwillige inzet	We willen vrijwilligers behouden en ondersteunen, via organisaties als Humanitas, Schuldhulpmaatje, senioren- en migrantenorganisaties. We bevorderen de sociale samenhang door het ondersteunen van inwonersinitiatieven.	6.1
Bevorderen participatie en integratie	We subsidiëren Vluchtelingenwerk bij het organiseren van activiteiten die de participatie en integratie van vluchtelingen en nieuwkomers bevordert. Hiermee dragen we ook bij aan programma Zorg en werk beleidsdoel E : Inburgeringsplichtigen voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee met de samenleving	6.1 6.812
Bevorderen inclusie	We geven uitvoering aan de Lokale Inclusie Agenda (VN-verdrag Handicap), de Regenboogagenda en 'Woorden doen ertoe', het actieplan moslimdiscriminatie en antisemitisme.	6.1
Sociaal-culturele accommodaties	We verlenen subsidies voor beheer en exploitatie van diverse dorpshuizen, wijk- en jongerencentra.	6.1

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Aanpak van moslim-discriminatie en antisemitisme	Resultaat	Jaarlijks tien bijeenkomsten over het thema met inwoners.
	Inhoud	We vragen meer partners hierover bijeenkomsten te organiseren die tot begrip en verbinding leiden. We spreken ons uit tegen discriminatie en stimuleren de meldingsbereidheid van onze inwoners. Voor meldingen van discriminatie of aangiften geldt een sterke onderregistratie omdat er heel weinig gemeld wordt. Slechts 3% van gedupeerden doet dit. Deze meldingen willen we laten toenemen, tenminste conform de stijgende lijn van de afgelopen jaren in de meldingen bij Discriminatie.nl.
	Financiën	Voor deze activiteit is bij de Voorjaarsrapportage 2025 incidenteel per jaar € 50.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2025 en 2026 (taakveld 6.1).
Aanpak van basisvaardigheden (laaggeletterdheid)		Het aantal Nederlandssprekende inwoners dat moeite heeft met één of meer basisvaardigheden, die wij weten te bereiken is ten opzichte van het voorgaande jaar met minstens 50% gestegen.
		We blijven ons actief inzetten voor het verbeteren van basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) bij volwassenen met speciale focus op Nederlandstalige inwoners.
		We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 6.1).

activiteit	onderwerp	toelichting
Opnemen additionele vragen inzake OKO in de reguliere gezondheids- monitor Jeugd	Resultaat	De extra vragen zijn opgenomen in de gezondheidsmonitor jeugd. De uitvoering van de monitor vindt plaats in het laatste kwartaal van 2026.
	Inhoud	Wij werken volgens de meerjarenaanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO). Monitoring is hierin een belangrijk onderdeel. We nemen extra OKO vragen op in de gezondheidsmonitor jeugd van de GGD. De meting vindt plaats op de scholen. De rapportage wordt een half jaar na het uitvoeren van de monitor verwacht.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 7.1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 28

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun buurt of kern, actief deel aan de samenleving.	Baten	3.249	3.438	3.303	1.784	1.641	1.499
	Lasten	18.006	19.432	19.599	17.749	16.518	16.109
	Saldo	-14.758	-15.995	-16.296	-15.965	-14.877	-14.609

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.249	3.438	3.303	1.784	1.641	1.499
Baten	3.249	3.438	3.303	1.784	1.641	1.499
1.2 Openbare orde en veiligheid	144	134	86	86	86	86
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	17.269	18.691	18.884	17.034	15.803	15.393
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	594	607	629	629	629	629
Lasten	18.006	19.432	19.599	17.749	16.518	16.109
Saldo van baten en lasten (B-L)	-14.758	-15.995	-16.296	-15.965	-14.877	-14.609

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen × € 1.000; min = nadeel)

Baten

	2026	2027	2028	2029
1. Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	-176	-316	-	-
2. Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)	142	-	-	-142
3. Integraal Zorg Akkoord (IZA)	-7	-1.133	-	-
Overig	-94	-69	-143	0
Totaal Baten	-135	-1.518	-143	-142

Lasten

	2026	2027	2028	2029
1. Strategische heroriëntatie	-	-	400	-
2. Jongerencentrum Badhoevedorp	-250	-	250	-
3. Taalhuis	-240	-	-	240
4. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	224	213	-	-
5. Jeugd en Jongerenwerk	-200	-	100	100
6. Leefbaarheidstoets	199	-	-	-
7. Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	176	316	-	-
8. Subsidie sociaal domein van de toekomst	-50	-	150	50
9. Jeugdoverlast	-35	211	-	-
10. Projectsubsidie Meerwaarde	30	114	186	-
11. Integraal Zorg Akkoord (IZA)	7	1.133	-	-
Overig	-28	-137	145	20
Totaal Lasten	-167	1.850	1.231	410

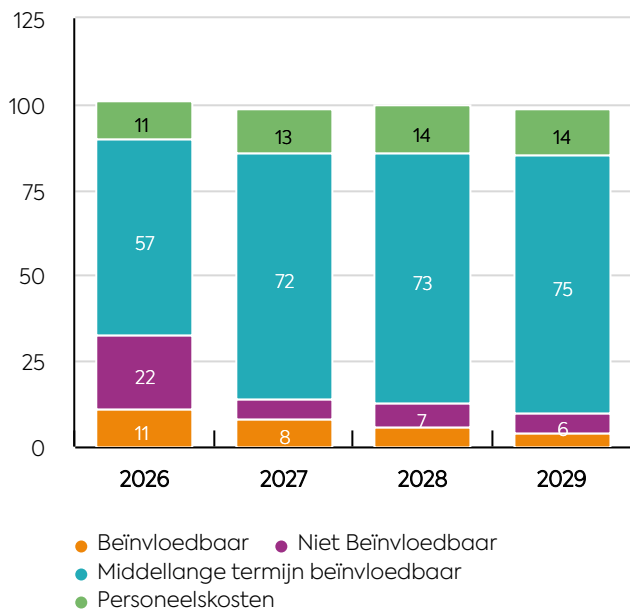
Baten

1. Tot en met 2026 worden er extra middelen van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van het Gezond en actief leven akkoord (GALA).
2. In de jaren 2026, 2027 en 2028 hebben wij op basis van de wet educatie en beroepsonderwijs incidentele middelen ontvangen voor taalhuisactiviteiten.
3. Tot en met 2026 worden er middelen van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van het integraal zorg akkoord (IZA).

Lasten

1. Vanwege de ombuigingen die onderdeel waren van de strategische heroriëntatie in 2021 is de subsidie voor jeugd- en jongerenwerk aan de Stichting Meerwaarde vanaf 2026 verlaagd. Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 besloten om deze bezuiniging voor de jaren 2026 en 2027 niet door te voeren.
2. Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad de motie 'Tijdelijk jongerencentrum Badhoevedorp – investeren in jongeren, zorgvuldig in uitvoering' aangenomen. De bijbehorende lasten voor 2026 en 2027 zijn in deze programmabegroting verwerkt, de mutatie voor 2025 zal worden verwerkt in de Najaarsrapportage 2025.
3. Vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) zijn middelen beschikbaar voor informeel educatieaanbod. Met dit bedrag wordt een subsidie verstrekt aan Cpunt ten behoeve van het Taalhuis voor de uitvoering van het educatieve aanbod.
4. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
5. Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld in de periode 2025 – 2028 om de Pilot Jongerenwerk in en om school te verbreden en uit te breiden naar het voortgezet onderwijs.
6. In 2023 zijn incidenteel middelen toegekend conform het coalitieakkoord 'Toekomstbestendig groeien' voor de leefbaarheidstoets Jongeren.
7. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) de toelichting opgenomen bij de baten.
8. In de periode 2025–2028 wordt de incidentele projectsubsidie Sociaal domein van de toekomst aan Stichting Meerwaarde verleend.
9. In 2025 en 2026 worden extra middelen ingezet voor een langere openstelling van jongerencentra ter voorkoming van jeugdoverlast.
10. In de periode 2025 – 2027 worden extra middelen ingezet voor projecten in het kader van sociaal werk van de toekomst.
11. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Integraal Zorg Akkoord (IZA) de toelichting opgenomen bij de baten.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 38

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn exploitatie en onderhoud van maatschappelijk vastgoed.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld rente- en afschrijvingslasten van maatschappelijk vastgoed.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn uitgaven voor huur, water, gas en verzekeringen van maatschappelijk vastgoed en subsidies.

Ontwikkeling

Het deel niet-beïnvloedbaar daalt in 2027 doordat in 2026 rekening is gehouden met een storting in de reserve dekking afschrijvingslasten. Relatief stijgt hierdoor het aandeel middellange termijn beïnvloedbaar, nominaal (in bedragen) blijft dit aandeel ongewijzigd.

Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden

Wat willen wij bereiken?

Ons doel is het uitvoeren van een divers cultureel beleid dat zoveel mogelijk aansluit bij de behoeften van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Dit doen we binnen de kaders van de cultuurvisie 'Ruimte voor Cultuur, Kansen voor ondernemerschap', het visiedocument voor ons cultuurbeleid tot 2030. We borduren voort op de accenten uit de laatste evaluatie van dit beleid maar zoeken ook naar nieuwe accenten. De activiteiten van onze culturele instellingen maken deel uit van de sociale basisinfrastructuur. Hierbinnen worden steeds nadrukkelijker verbindingen gelegd tussen cultuur, zorg, welzijn en sport.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Ondersteunen culturele sector middels onder andere verstrekken van subsidies.	Het onderhouden van een relatie met diverse partijen binnen de culturele sector, waarbij wij ondersteunen en (financieel) bijdragen aan de visie en doelstelling van deze organisaties die bijdragen aan onze visie op cultuur.	5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7
Realisering beeldende kunst in de openbare ruimte	In samenspraak met de Klankbordgroep Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte Haarlemmermeer wordt de openbare ruimte verrijkt met beeldende kunst. Naar aanleiding van de motie ' Streetart fleur op ' uit 2022 gaat hierbij veel aandacht uit naar streetart.	0.3,5.3
Deelname als lid van de kerngroep aan MRA –agenda cultuur	Invulling geven aan ambitie 7 uit de MRA Agenda 2025–2028: 'We willen dat het (inter-)nationale toerisme en de recreatiemogelijkheden bijdragen aan de leefkwaliteit van al onze inwoners'.	5.3
Implementeren en uitvoering van de erfgoedvisie 'Erfgoed omarmen en beleven 2020–2030'	We voeren de doelen uit de erfgoedvisie uit door het erfgoed van Haarlemmermeer zichtbaar en beleefbaar te maken, onder andere via Open Monumentendag en het subsidiëren van initiatieven. We beschermen het erfgoed door te zorgen voor een toegankelijke informatievoorziening, het uitvoeren van de subsidieregeling voor onderhoud en restauratie en het inbedden van erfgoed in de Omgevingswet. Verder verbinden we erfgoed en ruimtelijke ontwikkelingen door herbestemming te stimuleren en erfgoed in te zetten als inspiratiebron, onder meer via beeldkwaliteitsplannen.	5.5

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Onderhoudsplan kunst in de openbare ruimte	Resultaat	Het meerjaren onderhoudsplan komt beschikbaar in 2026.
	Inhoud	We stellen een onderhoudsplan voor onze beeldende kunst in de openbare ruimte op gebaseerd op een door een extern bureau opgestelde inventarisatie.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 5.3).
Ontwikkeling eenduidig beleid broedplaatsen	Resultaat	We stellen concreet broedplaatsenbeleid op.
	Inhoud	Alle broedplaatsen worden ondersteund door het beleid en op dezelfde wijze behandeld. Indien nodig kan maatwerk toegepast worden.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 5.3)
Vorming streekomroep	Resultaat	Vanaf 1 januari 2028 functioneert een volwaardige streekomroep.
	Inhoud	In overleg met alle betrokken partijen (lokale omroepen en gemeenten in Amstelland) wordt invulling gegeven aan de wettelijke eis tot het vormen van een streekomroep per uiterlijk 1 januari 2028.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 5.6)
Anticiperen op invoering wettelijke zorgplicht	Resultaat	We voldoen aan de zorgplicht voor bibliotheken per 1 januari 2027.
	Inhoud	In overleg met Cpunt vullen we de zorgplicht nader in.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 5.6)

activiteit	onderwerp	toelichting
bibliotheken per 1 januari 2027		
Opstellen van een Erfgoedkaart	Resultaat	De erfgoedkaart komt in 2027 gereed.
	Inhoud	We stellen een digitale erfgoedkaart op voor Haarlemmermeer. Daarin voegen we de bestaande gegevens uit de Geoviewer (zoals beschermde monumenten en archeologie) samen met andere – vaak al beschikbare – informatie over onder meer cultuurlandschappen, agrarische bebouwing en erfgoed langs de Ringdijk.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 5.5).
Actualiseren van aanwijzingsbeleid voor gemeentelijke monumenten	Resultaat	De raad stelt in 2026 het geactualiseerde aanwijzingsbeleid voor gemeentelijke monumenten vast.
	Inhoud	Het aanwijzen van gemeentelijke monumenten zal plaatsvinden op basis van duidelijke criteria die in een beleidsregel zijn opgenomen.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 5.5).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 29

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.	Baten	4.680	4.462	4.208	4.148	4.148	4.148
	Lasten	26.457	27.206	26.730	26.061	26.013	26.010
	Saldo	-21.777	-22.745	-22.522	-21.913	-21.865	-21.862

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	321	0	0	0	0	0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.095	3.222	2.944	2.884	2.884	2.884
5.5 Cultureel erfgoed	97	119	123	123	123	123
5.6 Media	1.167	1.121	1.141	1.141	1.141	1.141
Baten	4.680	4.462	4.208	4.148	4.148	4.148
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	1.100	732	807	807	807
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	16.193	16.047	15.793	15.615	15.569	15.568
5.4 Musea	1.196	1.303	1.352	1.352	1.352	1.352
5.5 Cultureel erfgoed	811	961	851	601	601	602
5.6 Media	8.216	7.752	7.959	7.642	7.640	7.638
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	42	44	44	44	44	44
Lasten	26.457	27.206	26.730	26.061	26.013	26.010
Saldo van baten en lasten (B-L)	-21.777	-22.745	-22.522	-21.913	-21.865	-21.862

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Baten

1. Impuls jongerencultuur	-370	-	-	-
Overig	117	-60	-	-
Totaal Baten	-254	-60	-	-

Lasten

1. Indexering subsidies	-621	-	-	-
2. Openbare bibliotheken	-	481	-	-
3. Impuls jongerencultuur	370	-	-	-
4. IKC Wereldwijs herstel gevel	346	-	-	-
5. Verzachting strategische heroriëntatie	230	100	43	-
6. Subsidieverordening gemeentelijk Erfgoed 2024	-	132	-	-
Overig	151	-44	5	3
Totaal Lasten	476	669	48	3

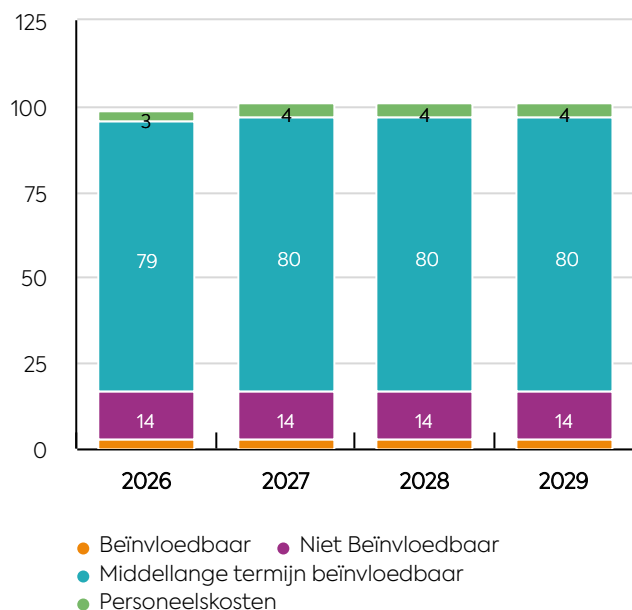
Baten

1. Voor cultuurparticipatie door jongeren is in 2025 een incidentele specifieke uitkering van het Rijk ontvangen.

Lasten

1. De indexering van de subsidies met 3,4% leidt tot een verhoging van de lasten op dit beleidsdoel.
2. Vanaf 2027 wordt een wettelijke zorgplicht voor gemeenten ingevoerd voor de openbare bibliotheek. Wij ontvangen hiervoor vanaf 2027 een structurele bijdrage via het gemeentefonds. In de jaren 2025 en 2026 ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden.
3. Zie voor een toelichting op de lagere lasten impuls jongerencultuur in 2025 de toelichting opgenomen bij de baten.
4. Om de veiligheid te waarborgen treffen we tijdelijke maatregelen bij de gevel en de gymzaal van IKC Wereldwijs in Hoofddorp. De school kan in het gebouw blijven totdat het project voor de vernieuwbouw start.
5. De strategische ombuiging van de subsidie aan C. wordt verzacht over de jaren 2025 tot en met 2027.
6. Het subsidieplafond van de 'subsidieverordening restauratie en onderhoud gemeentelijk erfgoed 2024' is hoger door een incidentele onttrekking uit de bestemmingsreserve 'monumenten' voor de jaren 2025 en 2026. Het aantal aanvragen is toegenomen door de aanpassing van de regeling begin 2024 en de communicatie hierover naar eigenaren. Deze reserve zetten wij in als aanvulling voor de huidige en toekomstige aanvragen onder de subsidieverordening 2024. Hiermee dragen wij bij aan het behoud van ons gemeentelijk erfgoed.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 39

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitgaven zoals klein onderhoud en exploitatielasten van culturele voorzieningen.

Niet beïnvloedbaar

De lasten die niet-beïnvloedbaar zijn de kapitaallasten en overige vaste lasten van culturele voorzieningen en de kosten van het Noord-Hollands Archief.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn subsidies aan bijvoorbeeld stichting C punt, stichting Haarlemmermeermuseum de Cruquius en stichting kunstfortactiviteiten voor de vaste activiteiten op dit beleidsdoel en de storting in de voorziening groot onderhoud.

Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport

Wat willen wij bereiken?

We streven naar een leefomgeving die uitnodigt om te wandelen, te fietsen, te sporten, te bewegen en te vermaken en die het ontmoeten stimuleert. Sport, bewegen en recreëren geeft mensen plezier, uitdaging, voldoening en beleving en draagt bij aan een samenleving waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen. Hierdoor hebben sport, recreatie en bewegen een gunstig effect op gezondheid en sociaal welzijn.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Zorgen voor een toegankelijk en laagdrempelig sport en beweegaanbod en ondersteuning van sportverenigingen	Conform de reguliere opdracht organiseert Team Sportservice Haarlemmermeer dagelijks verschillende activiteiten om zoveel mogelijk inwoners aan het sporten en bewegen te krijgen én sport als middel in te zetten. Daarbij is extra aandacht voor die doelgroepen die nog onvoldoende bewegen. Zowel in de reguliere opdracht van Team sportservice als binnen het Sportakkoord is aandacht voor het ondersteunen van verenigingen. Een speerpunt is het realiseren van een veilig sportklimaat bij de Haarlemmermeerse sportaanbieders.	5.1
Zorgen voor de realisatie en efficiënt beheer van gemeentelijke sportaccommodaties	De gemeente onderhoudt veel sportvelden en –banen in onze gemeente. Ook doen wij de nodige investeringen in de vervanging. Voor de binnensportaccommodaties onderhouden we huur- en exploitatieovereenkomsten met Sportfondsen Haarlemmermeer en Sportfondsen Koning Willem Alexander (SKWA). Deze overeenkomsten lopen tot en met 2028.	5.2, 4.2
Beheer en ontwikkeling recreatiegebieden	De gemeente is eigenaar van en beheert recreatiegebieden (Haarlemmermeerse Bos, Toolenburgerplas, PARK21). Daarnaast zijn wij deelnemer van het Recreatieschap Spaarnwoude en participeren wij met zelfstandige beheerorganisaties zoals Staatsbosbeheer. Wij ontwikkelen nieuwe recreatiegebieden in lijn met de visie Landschap en Recreatie Haarlemmermeer 2040 en de uitvoeringsagenda groen 2024–2028 'Groen Vooruit'.	5.7
Bevorderen gebruik recreatie en toerisme	Wij bevorderen het gebruik van de recreatieve en toeristische faciliteiten door organisaties, verenigingen, groepen en individuen gebruik te laten maken van deze faciliteiten.	5.7, 3.4

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Opstellen nota toekomstbestendige sportinfrastructuur	Resultaat	De nota toekomstbestendige sportinfrastructuur en bijbehorend investeringsprogramma worden in 2026 aangeboden aan de raad.
	Inhoud	In de nieuwe beleidsnota worden de beleidsregels vastgesteld die bepalen hoe we ervoor zorgen dat de sportinfrastructuur op niveau blijft. Het betreft het toekomstbestendig maken en houden van de sportverenigingen en hun accommodaties, maar ook het verbeteren van de beweegvriendelijke omgeving. In het bijbehorende investeringsprogramma werken we uit welke investeringen de komende jaren staan gepland.
	Financiën	De kosten van de voorbereiding betalen we uit de reguliere begroting (taakveld 5.1). Voor de dekking van de uitvoeringskosten wordt een voorstel gedaan bij de integrale afweging in de Voorjaarsrapportage 2026.
Evaluatie en advies exploitatie binnensport	Resultaat	In 2026 wordt een evaluatie- en adviesrapport opgeleverd. In dit rapport wordt de huidige exploitatie van de binnensportaccommodaties geëvalueerd en worden wij geadviseerd over de exploitatie van onze binnensportvoorzieningen vanaf 2029.
	Inhoud	Eind 2028 lopen de overeenkomsten met de huidige exploitanten van de binnensportaccommodaties af. We laten onderzoek doen naar de huidige exploitatie van de binnensportvoorzieningen en laten ons adviseren welke vorm van exploitatie het beste past bij de gemeente en onze wensen.
	Financiën	Voor de dekking van de uitvoeringskosten wordt een voorstel gedaan bij de integrale afweging in de Voorjaarsrapportage 2026 (taakveld 5.2).
We bevorderen sport en beweegdeelname van inwoners met een verstandelijke beperking	Resultaat	- In onze gemeente vinden de onderdelen zwemmen, basketbal, skeeleren en gymnastiek van de Special Olympics Nationale Spelen 2026 plaats. - Dankzij de erfenis van de Special Olympics is er in 2026 meer sport en beweegaanbod voor sporters met een verstandelijke beperking. In 2025 zijn er 22 verschillende aanbieders.
	Inhoud	Samen met Haarlem en Zandvoort organiseren we in 2026 de Special Olympics Nationale Spelen. We maken gebruik van dit momentum om

activiteit	onderwerp	toelichting
		samen met omliggende gemeenten meer inwoners met een verstandelijke beperking te stimuleren om te bewegen en/of sporten.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 5.1).
Oplevering sportaccommodaties De Veldpost en Sporthal Lincolnpark	Resultaat	In Badhoevedorp wordt in 2026 Sportpark de Veldpost opgeleverd met zes voetbalvelden, ruimte voor toekomstige uitbreiding, een honkbalveld en een softbalveld. In Lincolnpark wordt medio 2026 een nieuwe sporthal opgeleverd die door zowel het voortgezet onderwijs als op den duur ook de sportverenigingen gebruikt gaat worden.
	Inhoud	Sport Combinatie Pancratius Badhoevedorp '22 gaat verhuizen naar een nieuwe accommodatie, Sportpark de Veldpost. De opening is voorzien in de zomer van 2026. De accommodatie is direct geschikt voor ongeveer 1.600 leden, zowel voetballende leden als honkballende leden. Om de toekomstige groei van de vereniging te kunnen faciliteren is rekening gehouden door een ruimtereservering ter grootte van twee voetbalvelden. Sporthal Lincolnpark biedt vanaf 2026 ruimte voor het Bewegingsonderwijs van de VO scholen: Rietland College en Avantis College. Zodra Lincolnpark Centrum gereed is wordt de sporthal ook beschikbaar gesteld voor het gebruik door sportverenigingen.
	Financiën	De Veldport: Dit project wordt bekostigd uit de grondexploitatie, hierover wordt tweemaal per jaar gerapporteerd in het (t)MPG. Sporthal Lincolnpark: Voor dit project is krediet beschikbaar en de geraamde jaarschijf is € 3.576 miljoen.
Implementatie nieuwe tarievenstelsel sport	Resultaat	In 2026 starten we met het implementeren van nieuwe gebruikstarieven voor buitensportaccommodaties.
	Inhoud	De buitensportaccommodaties worden in gebruik gegeven aan sportverenigingen. Er zijn signalen dat sport in onze gemeente onder druk komt te staan wanneer we de huidige tarieven moeten toepassen op nieuwe overeenkomsten. De accommodatie is ons grootste instrument om verenigingssport in onze gemeente betaalbaar te houden; de tarieven liggen onder de integrale kostprijs. In 2025 bieden we een raadsvoorstel aan om opnieuw gebruikstarieven voor de buitensportaccommodatie vast te stellen. Deze tarieven willen we implementeren in 2026.
	Financiën	De aanpassing in de meerjarenbegroting worden in een separaat voorstel opgenomen en worden bij een eerstvolgend P&C product na besluitvorming verwerkt (taakveld 5.2).
Ontwikkeling Recreatiegebieden	Resultaat	Realisatie van nieuwe recreatiegebieden.
	Inhoud	Vorbereiden van deelprojecten in PARK21, Groene Kwadrant en aanleg van dorpsbos Abbenes, Uitbreiding Groene Carré Zuid, Zwanenburg West en de activiteiten die zijn gemeld in de Uitvoeringsagenda groen 2024-2028 'Groen Vooruit'
	Financiën	Voor de voorbereiding en uitvoering van deze projecten heeft de raad investeringskredieten beschikbaar gesteld.
Verduurzamen hotelshuttles	Resultaat	Verminderen van het aantal dieselbusjes door vervanging met elektrische hotelshuttles
	Inhoud	In samenwerking met Schiphol en Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Haarlemmermeer werken wij aan een gezamenlijk geëlektrificeerd hotelshuttlesysteem dat de dieselbussen van de individuele hotels vervangt door één hotelshuttlesysteem.
	Resultaat	We betalen deze activiteit uit de reguliere begroting. (taakveld 4.2)
Beheer Staatsbos-beheergebieden	Resultaat	Duurzame beheeroplossing voor de huidige Recreatie om de Stad (Rods) gebieden van Staatsbosbeheer in onze gemeente
	Inhoud	De huidige Staatsbosbeheergebieden in het zuiden van de Haarlemmermeerpolder kampen met een tekort aan beheergeld. Het beschikbare beheerbudget voor deze gebieden is ontoereikend voor goed kwalitatief recreatiebeheer. In 2024 en 2025 heeft een eenmalige kwaliteitsimpuls gedeeltelijk het achterstallig onderhoud kunnen wegwerken. Voor de toekomst zal een permanente oplossing nodig zijn die het beheer van deze gebieden garandeert. In 2026 verwachten wij

activiteit

onderwerp

toelichting

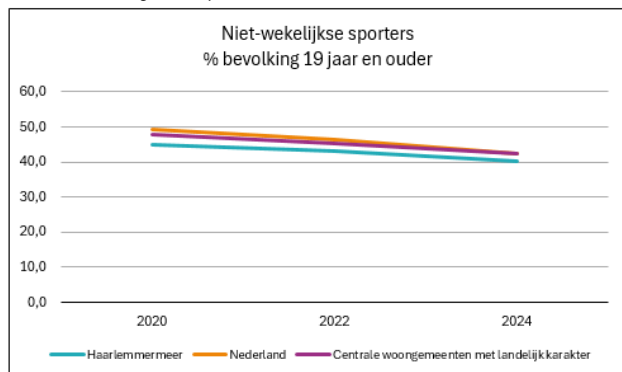
Resultaat

met betrokken partijen de onderzoeken te hebben afgerond en met voorstellen komen.

De eventuele financiële consequenties van de aanpassingen in de meerjarenbegroting worden in een separaat voorstel opgenomen en zo nodig meegenomen in de integrale afweging van een voorjaarsrapportage.

BBV indicatoren

Niet-wekelijkse sporters

Figuur 40

De indicator is gebaseerd op gezondheidsmonitor (en ouderen) van GGD'en, CBS en RIVM en wordt elke twee jaar georganiseerd.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 30

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.	Baten	9.210	16.058	8.951	8.102	8.102	8.102
	Lasten	30.825	41.845	33.696	32.874	33.914	33.621
	Saldo	-21.616	-25.787	-24.745	-24.772	-25.812	-25.519

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
4.2 Onderwijshuisvesting		718	945	1.000	1.000	1.000	1.000
5.1 Sportbeleid en activering		735	863	696	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties		6.649	6.020	6.213	6.213	6.213	6.213
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		1.108	8.230	1.043	890	890	890
Baten		9.210	16.058	8.951	8.102	8.102	8.102
3.4 Economische promotie		216	27	128	128	28	28
4.2 Onderwijshuisvesting		803	776	977	1.103	1.238	1.303
5.1 Sportbeleid en activering		2.653	2.751	2.609	1.913	1.913	1.913
5.2 Sportaccommodaties		20.717	21.993	21.229	21.659	21.573	21.565
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		6.436	16.299	8.753	8.071	9.162	8.812
Lasten		30.825	41.845	33.696	32.874	33.914	33.621
Saldo van baten en lasten (B-L)		-21.616	-25.787	-24.745	-24.772	-25.812	-25.519

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Baten

1. Brede Spuk 2023-2026	-	-696	-	-
2. Aanpak oneigenlijk grondgebruik	-460	-	-	-
3. Huurindexatie	246	-	-	-
Overig	-6.893	-153	-	-
Totaal Baten	-7.107	-849	-	-

Lasten

1. Kapitaallasten	-1.848	-7	-1.099	350
2. Aanpak oneigenlijk grondgebruik	1.124	-	-	-
3. Stichting Mainport en Groen projecten	759	59	-	-
4. Revitalisering Haarlemmermeerse Bos	715	-	-	-
5. Brede Spuk 2023-2026	-	696	-	-
6. Schade herstelwerkzaamheden SKWA	666	-	-	-
7. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	299	-	-	-
8. Flankerende maatregel verhogen toeristenbelasting	-100	-	100	-
Overig	6.534	74	-41	-57
Totaal Lasten	8.149	822	-1.040	293

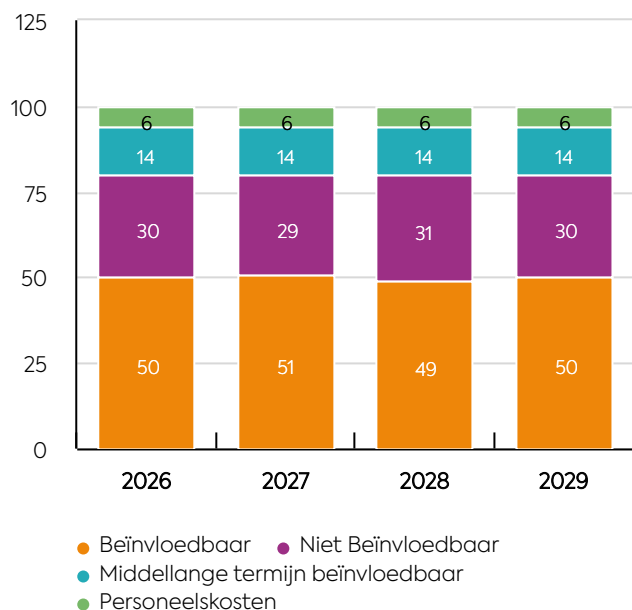
Baten

1. Tot en met 2026 ontvangen we van het Rijk een zogenaamde brede SPUK met uitvoeringsbudget voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis. Het zijn vijftien thema's, waaronder de Brede Regeling combinatiefuncties en Lokaal Sportakkoord.
2. Bij de Voorjaarsrapportage 2024 is budget verstrekt voor de aanpak van oneigenlijk grondgebruik in wijken en straten jonger dan 20 jaar om verjaring te voorkomen. Dit project loopt af in 2026.
3. Als gevolg van wijzigingen in de jaarlijkse huurindexatie is sprake van een mutatie op de huurprijzen op dit beleidsdoel.

Lasten

1. Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd.
2. Zie voor een toelichting op de lagere lasten aanpak oneigenlijk grondgebruik de toelichting opgenomen bij de baten.
3. In 2025 zetten wij een deel van de beschikbare middelen in voor recreatieve maatregelen en voor het opknappen van het buurthuis Rehoboth. Voor de aanpassing van het Project Groene As verwijzen wij naar het SPI voorjaar 2025. De lasten dekken we door een bijdrage uit de reserve Stichting Mainport en Groen.
4. In het programma van de gefaseerde revitalisering van het ruim 45 jaar oude recreatiegebied Haarlemmermeerse Bos worden in 2025 onder meer de oude sanitaire voorzieningen vernieuwd. Deze uitgaven dekken wij vanuit de bestemmingsreserve Haarlemmermeerse Bos.
5. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Brede Spuk 2023-2026 de toelichting opgenomen bij de baten.
6. In november 2024 is in het recreatiebad van het Sportcomplex Koning Willem Alexander (SKWA) een grote hoeveelheid tegels op de loopoppervlakken ('perrons') losgekomen, waardoor het recreatiebad niet meer gebruikt kon worden. Bij herstelwerkzaamheden kwam opnieuw op verschillende plekken een grote hoeveelheid tegels los. Vervolgens ontstond ook schade aan de tegels bij het naastgelegen doelgroepenbad. Voor beide baden moesten de tegels, molgoten, roostertegels en cementvloer van alle perrons in 2025 vervangen worden, in totaal 810 m².
7. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
8. Door de verhoging van de toeristenbelasting is een flankerende maatregel voor de jaren 2026 en 2027 opgenomen ter bevordering van het zakelijke toerisme door de organisatie Event Park Amsterdam in Hoofddorp. De verwachting is dat dit zal leiden tot meer zakelijke evenementen en hotelovernachtingen.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 41

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitgaven zoals exploitatieovereenkomsten met Sportfondsen Haarlemmermeer (SFH) en Sportfondsen Koning Willem Alexander (SKWA).

Niet beïnvloedbaar

De lasten die niet-beïnvloedbaar zijn de kapitaallasten en overige vaste lasten van sport en recreatievoorzieningen, subsidie aan Stichting Sportservice Noord-Holland vanuit de SPUK Gezond en actief leven akkoord (GALA) en uitgaven die gedekt worden vanuit bestemmingsreserves Mainport en Groen en de bestemmingsreserve Haarlemmermeerbos.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn subsidies aan bijvoorbeeld stichting Sportservice Noord-Holland, Stichting tot exploitatie van kinderboerderijen en stichting ETO voor de vaste activiteiten op dit beleidsdoel, de lasten van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude en de storting in de voorziening groot onderhoud sport en recreatie en overige uitbesteed werk voor het onderhoud van sport, speel en recreatievoorzieningen.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 31

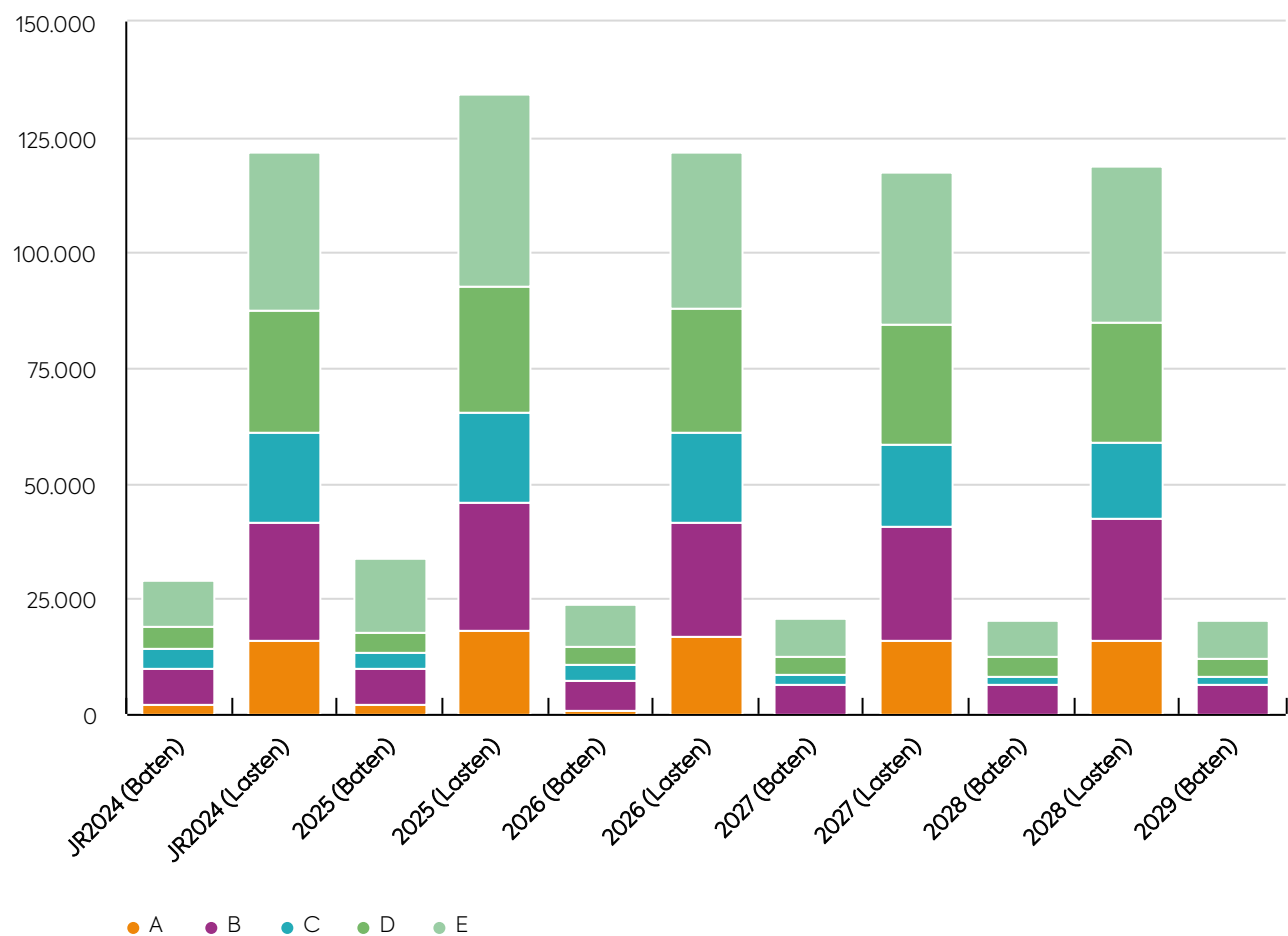
Bedragen × € 1.000.

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.

Maatschappelijke ontwikkeling

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Maatschappelijke ontwikkeling	Baten	26.983	34.024	23.854	20.713	20.569	20.428
	Lasten	116.852	134.405	121.761	117.535	118.815	122.479
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	-89.869	-100.382	-97.907	-96.822	-98.245	-102.052
Reservemutaties	Onttrekking	1.859	6.425	7.414	2.168	3.268	1.842
	Storting	4.928	3.238	4.044	285	285	285
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	-92.938	-97.195	-94.536	-94.939	-95.262	-100.495

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 42

Legenda

Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.

Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.

Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun buurt of kern, actief deel aan de samenleving.

Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.

Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.

Toelichting reserves

Tabel 32

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Onttrekking				
Dekking afschrijvingslasten	1.596	1.596	1.596	1.651
Reserve Maatschappelijke Voorzieningen	3.759	0	0	0
Reserve Monumenten	200	73	73	73
Reserve Stichting Mainport en Groen (SMG)	1.859	500	1.600	118
Totaal Onttrekking	7.414	2.168	3.268	1.842

Storting

Dekking afschrijvingslasten	3.859	100	100	100
Reserve Monumenten	73	73	73	73
Reserve Onderwijshuisvesting	112	112	112	112
Totaal Storting	4.044	285	285	285

Onttrekkingen

Dekking afschrijvingslasten

Ter dekking van de kapitaallasten van verschillende investeringen wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan de reserve dekking afschrijvingslasten. Dit betreft met name Sportcomplex Koning Willem-Alexander, Haarlemmermeer Lyceum, MFA Badhoevedorp, Dorpshuis Zwanenburg en verduurzaming vastgoed.

Maatschappelijke voorzieningen

De verduurzaming van de panden Cpunt Harmonieplein in Nieuw-Vennep en Wijkcentrum De Boskern Liesbos 24-26 in Hoofddorp wordt conform de besluitvorming bij de Voorjaarsrapportage 2025 € 3,8 miljoen bekostigd uit de reserve Maatschappelijke voorzieningen.

Monumenten

Zie de toelichting bij de lasten van beleidsdoel D, Subsidieverordening restauratie en onderhoud gemeentelijk erfgoed 2024 ([10220756](#)).

Stichting Mainport en Groen (SMG)

Zie de toelichting bij de lasten van beleidsdoel E, Stichting Mainport en Groen projecten.

Stortingen

Dekking afschrijvingslasten

De verduurzaming van de panden C punt Harmonieplein en Wijkcentrum De Boskern Liesbos 24-26 wordt conform de besluitvorming bij de Voorjaarsrapportage 2025 € 3,8 miljoen bekostigd uit de reserve Maatschappelijke voorzieningen. Volgens de wet- en regelgeving van het BBV moeten deze aanlegkosten worden geactiveerd en afgeschreven. Voor de dekking van de afschrijvingen wordt deze bijdrage gestort in de reserve Dekking afschrijvingslasten.

Om de reserve dekking afschrijvingslasten op juiste hoogte te brengen wordt verder jaarlijks € 100.000 gestort. Het gaat hier om een ingroeiscenario vanuit de voormalige gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

GGD Kennemerland is onderdeel van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). De meeste wettelijke taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg hebben wij bij GGD Kennemerland belegd. Hiermee draagt de GGD bij aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en het bevorderen van een gezonde leefstijl (beleidsdoel A). Zie voor meer informatie <https://www.vrk.nl/>.

Recreatieschap Spaarnwoude

Het Recreatieschap Spaarnwoude is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Haarlemmermeer, Haarlem, Velzen, Amsterdam en de provincie Noord-Holland. Het heeft als doel het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk landschappelijk milieu en het tot stand brengen en onderhouden van een landschap dat hierop is afgestemd. Het werkingsgebied van de regeling is gelegen tussen Amsterdam en Haarlem/Velsen, het Noordzeekanaal en de zuidkant van Hoofddorp, Het Spaarnwoude Park.

De participanten van Recreatieschap Spaarnwoude dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en de ontwikkeling van dit openbare gebied dat grotendeels samenvalt met de (voormalige) Bufferzone Amsterdam-Haarlem (landschappelijke buffer tegen aaneengroeien stedelijke gebieden). Ook het toezicht op en handhaven van de Algemene Verordening Spaarnwoude maakt onderdeel uit van het beheer. Het aantal bezoeken in Spaarnwoude is al jaren stijgende tot 8,4 miljoen in 2024. We verwachten wederom een stijging van het aantal bezoeken in de komende jaren. Zie voor meer informatie <https://www.spaarnwoudedepark.nl>.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Afbakening en inkoop Jeugd en Wmo 2023, Samen op koers ([2021.0002605](#))
- Samen sterk en in balans, visie informele zorg en vrijwillige inzet ([2020.0001281](#))
- Jong in Haarlemmermeer 2020–2024 ([2020.0003103](#))
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlemmermeer ([11995976](#))
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025–2040 ([11995929](#))
- Integraal Accommodatieplan 2020, ([2019.0058287](#))
- Visie Wonen met zorg 2030 ([2017.0026227](#))
- Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen Integraal Accommodatieplan ([2021.0000253](#))
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Haarlemmermeer ([2014.0048478](#))
- Visie Ringdijk en Ringvaart ([2015.0015816](#))
- Visie op de Geniedijk ([2009.0014576](#))
- Ruimte voor Cultuur, Kansen voor Ondernemerschap ([2012.0016382](#))
- 'Trotse dragers van het landschap, Visie polderlinten Haarlemmermeer en beeldkwaliteitsplan voor de erven' ([2021.0002371](#))
- Advies tot aanwijzing Meeromroep als lokale publieke media-instelling ([8240197](#))
- Visie Landschap en Recreatie Haarlemmermeer 2040 ([2021.0002744](#))
- Beleidskader Vastgoed ([2022.0002604](#))
- Regenboogagenda 2023–2026 ([7282020](#))
- Lokale Inclusie Agenda 2024 ([11651604](#))
- 'Haarlemmermeer met sport en bewegen positief gezond' – Sport- en Beweegvisie Haarlemmermeer 2019–2029([2019.0036310](#))
- Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer ([7532520](#))
- 'Kom in beweging!' – Speelruimte in gemeente Haarlemmermeer ([2021.0000721](#))
- Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer 2020–2025 ([2020.0000380](#))
- Voortgangsrapportage Groen en Recreatie 2019–2023 en Uitvoeringsagenda 2025–2028 'Groen Vooruit' ([10909008](#))
- Regionale Nota Gezondheidsbeleid 2021–2028 'Samen gezond in Kennemerland' ([2021.0001769](#))
- Erfgoedvisie gemeente Haarlemmermeer 2020–2030: 'Erfgoed omarmen en beleven' ([2020.0000051](#))
- Subsidieverordening restauratie en onderhoud gemeentelijk erfgoed 2024 ([10220756](#))

- Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Commissie omgevingskwaliteit Haarlemmermeer ([7999869](#))
- Verordening en beleidsregels leerlingenvervoer gemeente Haarlemmermeer ([7398179](#))
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Haarlemmermeer ([2014.0048478](#))
- Aanvullende voorziening verordening materiele financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Haarlemmermeer; voorziening verbetering ventilatie van bestaande schoolgebouwen ([11634953](#))
- Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2024 ([10421864](#))
- Uitwerkingsnota subsidies 2025 ([11571743](#))
- Algemene subsidieregeling 2025 Haarlemmermeer ([10973940](#))
- Vastgestelde subsidieregelingen voor 2025 ([11324492](#))

Mobiliteit

Maatschappelijk doel:

Haarlemmermeer is een verkeersveilige gemeente, met goed bereikbare voorzieningen en een efficiënt openbaar vervoer.

Portefeuillehouders:

Ruigrok

De gemeente Haarlemmermeer werkt aan een veilige, bereikbare en duurzame leefomgeving.

We zetten in op prettig bewegen voor alle verkeersdeelnemers. We hebben daarbij aandacht voor verkeersveiligheid via onze risicogestuurde aanpak. Onze netwerken groeien mee met de toenemende behoefte aan mobiliteit. We streven naar goede bereikbaarheid van onze woonkernen en werkgebieden, meer (hoogwaardige) fietsverbindingen en beter openbaar vervoer. We maken onze mobiliteit duurzamer. We stimuleren fietsen door te zorgen voor veilige wegen en aantrekkelijke fietspaden. Efficiënt en betrouwbaar openbaar vervoer is essentieel voor een toekomstbestendige gemeente. Daarom werken we samen met onze partners aan betere en nieuwe verbindingen. Ook de autobereikbaarheid blijft in onze groeiende gemeente op orde. Met slimme mobiliteitsoplossingen en duurzame keuzes bevorderen we de doorstroming en verminderen we de belasting op het milieu. We zorgen dat onze gemeente aantrekkelijk, leefbaar en goed bereikbaar blijft voor bestaande en nieuwe inwoners, ondernemers en bezoekers.

Mobiliteit	Baten x € 1.000	1.253
	in % van totale begroting	0,2%
	Lasten x € 1.000	7.810
	in % van totale begroting	1,1%

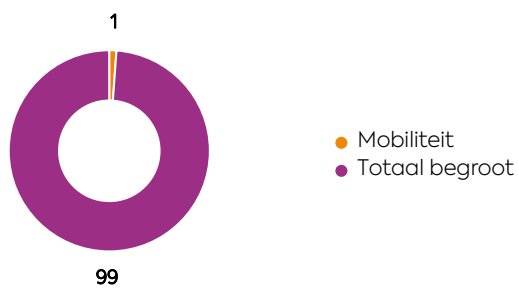
Baten

De baten van Programma Mobiliteit uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Mobiliteit uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer

Wat willen wij bereiken?

De neerwaartse trend in het aantal verkeersongevallen en verkeersslachtoffers stagneert, zowel in Nederland als in Haarlemmermeer specifiek. Zonder ingrijpen stijgt het aantal ongevallen en slachtoffers de komende jaren alleen maar, omdat er meer inwoners en bezoekers zullen zijn en daardoor veel meer verkeer (verkeersdruk). Wij focussen ons op de risico's om waar mogelijk ongevallen te voorkomen (kijken door de voorruit). Daarbij vergeten wij niet om locaties waar al ongevallen gebeuren aan te pakken (kijken door de achteruitkijkspiegel) en houden wij oog voor de signalen en beleving die onze inwoners en ondernemers ons aanreiken (kijken door de zijruiten).

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Pro-actief verbeteren van verkeersveilig gedrag	Samen met scholen, dorps- en wijkraden, verkeersorganisaties en Vervoerregio Amsterdam houden wij onze gemeente verkeersveilig via campagnes, educatie.	2.1
Duurzaam veilig inrichten van gemeentelijke wegen	Wij verbeteren de gemeentelijke wegen voortdurend door deze (her) in te richten volgens de meest recente handreiking van een duurzaam veilige weginrichting.	2.1
Handhaving op verkeersonveilig gedrag	Samen met handhavingsinstanties organiseren wij gerichte handhavingsacties en werken wij aan het plaatsen van (tijdelijke) verkeershandhavingcamera's (ook programma Veiligheid, taakveld 1.2).	2.1
Monitoren van verkeersongevallencijfers en -trends	Jaarlijks rapporteren wij via de Voortgangsrapportage Mobiliteit van juni over de meeste recente driejaarscijfers van verkeersongevallen (hotspots) op gemeentelijke wegen.	2.1

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Alle scholen en alle verkeersdeelnemers jaarlijks in aanraking brengen met verkeerseducatie	Resultaat	Verbeteren van de verkeersveiligheid door te sturen op (onveilig) gedrag.
	Inhoud	Circa 90% van de ongevallen ontstaat door gedrag. Door verkeersdeelnemers bewust en onbewust op hun gedrag te wijzen, willen wij de verkeersveiligheid verbeteren. Hiervoor gaan wij in 2026 onder andere smileys (snelheidsdisplays) aanschaffen.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 2.1).
Alle wegen met een snelheidslimiet van 30km/u of lager en 60km/u of lager voldoende veilig inrichten door middel van werk-met-werk maken.	Resultaat	Verbeteren van de verkeersveiligheid.
	Inhoud	Een verkeersveilige gemeente begint bij een verkeersveilige weginrichting. In de LIOR zijn hiervoor richtlijnen opgenomen. Door bij onderhoudsprojecten de weg gelijktijdig verkeersveilig in te richten zorgen we voor een (verkeers)veiliger en toekomstbestendiger inrichting.
	Financiën	Dit wordt gedekt vanuit het investeringskrediet uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.
Aanleg fietsstraten Vijfhuizen en Zwanenburg	Resultaat	Verbeteren van de verkeersveiligheid in de directe leefomgeving.
	Inhoud	Vanuit de Visie Ringdijk en Ringvaart (2017.0011195) willen wij de Ringdijk veiliger en attractiever maken voor (recreatieve) fietsers. In verschillende kernen doen wij dit door fietsstraten aan te leggen in het hart van de kern.
	Financiën	Wij betalen deze activiteit uit de SPUK bijdragen vanuit de Rijksimpuls (taakveld 2.1).
Het aantal verwijtbare	Resultaat	Verlagen van de verkeersslachtoffers in de risicodoelgroepen fietsers in de leeftijdsgroepen 12-24 jaar en 50+ jaar.

activiteit	onderwerp	toelichting
slachtoffers in de risicodoelgroepen op gemeentelijke wegen substantieel naar beneden brengen (minimaal 25% in 2030).	Inhoud	De groep fietsers in de leeftijdsgroepen 12-24 jaar en 50+ vormen de grootste risicodoelgroep. Deze slachtoffers hebben vaak indirect letsel doordat zij verkeerd vallen na een (eenzijdige) aanrijding. Door het gebruik van fietshelmen te stimuleren willen we voorkomen dat een (klein) ongeval tot ernstig (hoofd)letsel leidt. Hiervoor willen wij kortingsvouchers aanbieden.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 2.1).
Alle hoofdfietsroutes veilig befietsbaar maken	Doel	Risicogestuurd verbeteren van verkeersveiligheid op hoofdfietsroutes.
	Inhoud	De Vervoerregio Amsterdam maakt voortdurend analyses van de verkeersveiligheid op fietspaden. Door deze te koppelen aan onze onderhoudsplanning kunnen wij kostenefficiënt de verkeersveiligheid op deze routes verbeteren. Daarom nemen wij deel aan het Programma Veilige Fietspaden van Vervoerregio Amsterdam.
	Financiën	Dit wordt gedekt vanuit het investeringskrediet uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

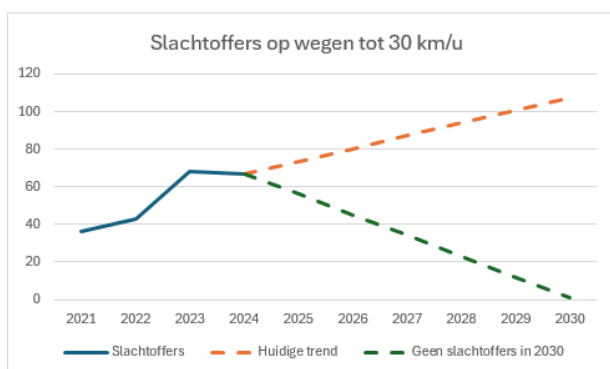
BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Weginrichting – slachtoffer op 30 km/u wegen

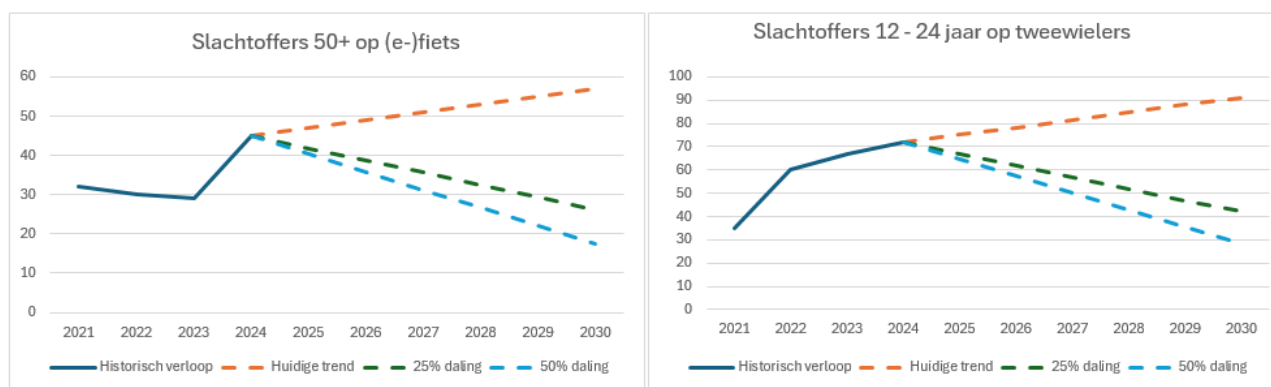
In 2030 zijn er geen verwijtbare slachtoffers meer op woonerven, schoolomgevingen en 30 km/u erftoegangswegen in woonwijken van onze gemeente.

Figuur 43

Ongevallen – slachtoffers (e)fiets

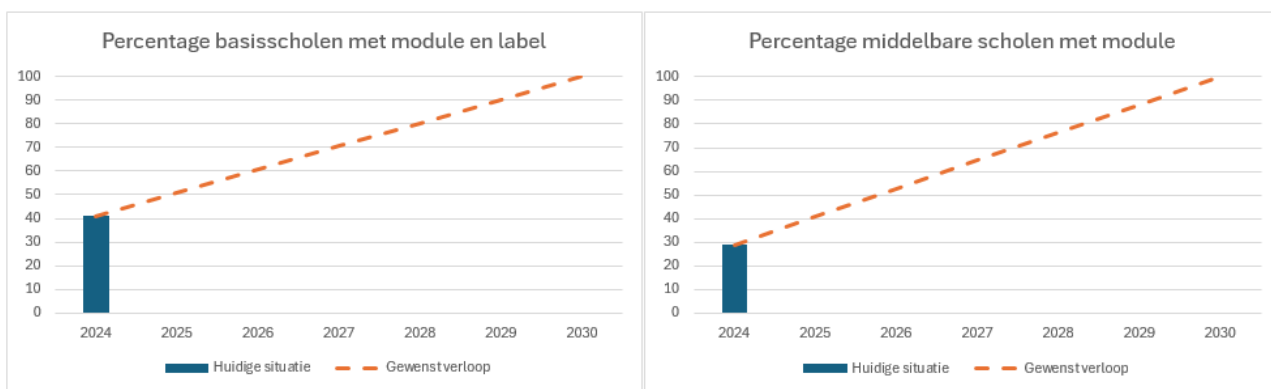
In 2030 is er minimaal 25% daling – maar wij streven naar 50% daling – van het aantal verwijtbare slachtoffers in de risicodoelgroepen (12 tot 24 jaar en 50+ op tweewielers) op gemeentelijke wegen ten opzichte van 2019. Het gaat hierbij om zowel om ernstige verkeersgewonden als verkeersdoden in de risicodoelgroepen.

Figuur 44

Verkeerseducatie

Uiterlijk in 2030 bieden alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs in Haarlemmermeer minimaal één module verkeerseducatie aan in hun jaarplanning en zijn zij in het bezit van een Ster in het Verkeer!-verkeerslabel (geldt alleen primair onderwijs).

Figuur 45

Er is geen data van voor 2024 beschikbaar. Het jaar 2024 is daarmee de nulmeting.

Wat mag het kosten?

Tabel 33

(Bedragen x € 1.000)

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer.	Baten	-	25	25	25	25	25
	Lasten	1.273	1.606	1.697	1.726	1.631	1.627
	Saldo	-1.273	-1.581	-1.672	-1.701	-1.606	-1.602

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
2.5 Openbaar vervoer	0	25	25	25	25	25
Baten	0	25	25	25	25	25
2.1 Verkeer en vervoer	1.056	1.282	1.368	1.417	1.322	1.318
2.2 Parkeren	217	299	304	284	284	284
2.5 Openbaar vervoer	1	25	25	25	25	25
Lasten	1.273	1.606	1.697	1.726	1.631	1.627
Saldo van baten en lasten (B-L)	-1.273	-1.581	-1.672	-1.701	-1.606	-1.602

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Baten

Overig	-	-	-	-
Totaal Baten	-	-	-	-

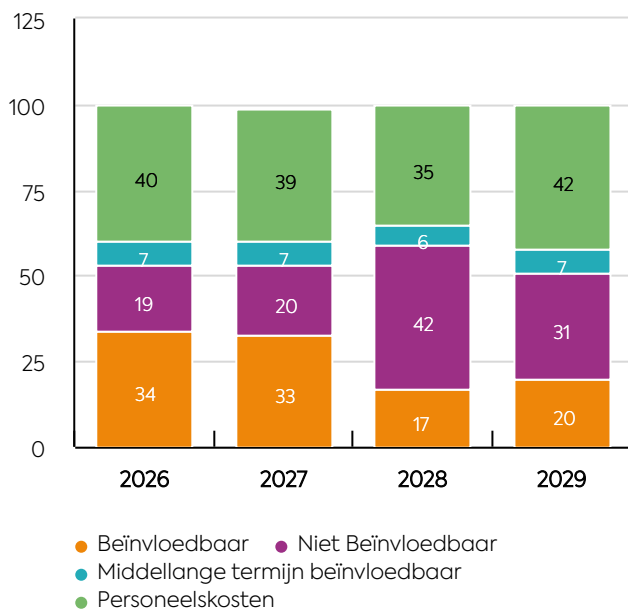
Lasten

1. Motie 'Aanpak asociaal gedrag in verkeer'	-250	-	250	-
2. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	163	-	-	-
3. Kapitaallasten	12	-48	-155	4
Overig	-16	20	-1	0
Totaal Lasten	-91	-29	94	4

Lasten

1. Bij vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad de motie 'Aanpak asociaal gedrag in verkeer' aangenomen. De bijbehorende lasten voor 2026 en 2027 zijn in deze programmabegroting verwerkt, de mutatie voor 2025 zal worden verwerkt in de Najaarsrapportage 2025.
2. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
3. Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. De investeringen zijn gerelateerd aan de verkeersveiligheidsmaatregelen uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 46

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn lasten zoals onderhoud aan bewegwijzering en verkeersmaatregelen.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld kapitaallasten op verkeersveiligheidsmaatregelen.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn lasten zoals onderhoud aan bewegwijzering en verkeersmaatregelen.

Ontwikkeling

Het deel niet beïnvloedbaar stijgt in 2027 en 2028 door de kosten kapitaallasten zoals beschreven bij de verschillenanalyse.

Beleidsdoel B: De vervoersnetwerken zorgen in samenhang voor een goede bereikbaarheid die in balans is met de leefbaarheid

Wat willen wij bereiken?

Door de groei van het aantal inwoners en banen in Haarlemmermeer dient ook de mobiliteit uitgebreid te worden en op orde te blijven. Om de veranderende omgeving leefbaar te houden zullen de principes van de Netwerkstudie Haarlemmermeer worden gevolgd. De mobiliteitsvisie vormt daarbij het kader voor onze jaarlijkse activiteiten. We zorgen voor een omgeving waarin we prettig kunnen bewegen. Daarbij kiezen we voor passende parkeeroplossingen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Beleidsontwikkeling en toepassing Mobiliteit	We maken mobiliteitsbeleid en passen het vastgestelde beleid toe in nieuwe gebiedsontwikkelingen voor alle modaliteiten. Daarnaast waarborgen we onze bereikbaarheid bij regionale en nationale studies en uitwerkingsplannen.	2.1
Bijhouden van het verkeersmodel	We onderhouden ons deelregionaal verkeersmodel om huidige en toekomstige ontwikkelingen te kunnen toetsen met dit model.	2.1
Uitbreiden en op orde houden van de laadinfrastructuur	We werken aan een steeds groter laadnetwerk in de gemeente.	2.1
Beleidsontwikkeling, beleidstoepassing en toetsing parkeren en beheren openbare parkeerfaciliteiten.	We maken beleid en passen dit toe voor parkeren in Haarlemmermeer bijvoorbeeld bij (woningbouw)ontwikkelingen in de gemeente. Daarnaast beheren en onderhouden wij binnen deze kaders de openbare parkeerfaciliteiten.	2.2
Beleidsstoepassing openbaar vervoer en bevorderen vervoersrechtvaardigheid	We onderzoeken de nieuwe (Hoogwaardige) Openbaar Vervoerverbindingen en knooppunten. Door het organiseren van het MeerOV-systeem houden wij kleine kernen en kwetsbare bestemmingen als seniorencomplexen bereikbaar en bevorderen daarmee de inclusiviteit.	2.5

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Uitrollen Programma SAM	Resultaat	Programma SAM (Strategisch Aanpak Mobiliteit) heeft tot doel om nieuwe woongebieden te ontsluiten en bereikbaar te maken met infrastructuur- en mobiliteitsmaatregelen.
	Inhoud	Met dit programma starten wij de dertien mobiliteitsprojecten waarvoor in 2022 rijkssubsidie is toegekend voor de woongebieden en brengen deze tot uitvoering.
	Financiën	Voor deze activiteit is incidenteel € 257.600 beschikbaar gesteld voor de jaren 2026 en 2027 (taakveld 2.1).
Deelnemen in project openbaar- vervoer- verbinding	Resultaat	Het verbeteren van de ontsluiting van Haarlemmermeer, het mogelijk maken van gebiedsontwikkelingen in het stationsgebied en het bijdragen aan het oplossen van de veiligheidsknelpunten op Schiphol.

activiteit	onderwerp	toelichting
Amsterdam-Haarlemmermeer (OVAH)	Inhoud	Wij nemen deel in het project openbaarvervoerverbinding Amsterdam-Haarlemmermeer (OVAH) waarvoor er in 2026 een voorkeursbesluit moet volgen.
	Financiën	Voor deze activiteit is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor 2026 (€325.000), 2027 (€325.000) en 2028 (€283.000) (taakveld 2.5).
Opstellen van Mobiliteits programma's van Eisen (MPvE's)	Resultaat	Wij borgen de mobiliteit bij nieuwe gebiedsontwikkelingen.
	Inhoud	Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen leggen wij de kaders op het gebied van mobiliteit voorafgaand aan de ontwikkeling vast in een MpvE . Ontwikkelaars dienen zich bij de ontwikkeling aan dit MpvE te houden. Wij toetsen hieraan.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 2,1).
Starten van nieuwe projecten uit het Uitvoerings-programma Mobiliteit (UPM)	Resultaat	Wij starten projecten uit het UPM om de gemeente bereikbaar te houden.
	Inhoud	In het UPM staan naast lopende projecten ook nieuwe projecten. Om deze nieuwe initiatieven tot project te maken, doorlopen we een wenselijkheids- en haalbaarheidsfase. Naast verkeerskundige onderzoeken worden ook bijvoorbeeld flora- en faunaonderzoeken gedaan.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 2,1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 34

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: De vervoersnetwerken zorgen in samenhang voor een goede bereikbaarheid die in balans is met de leefbaarheid.	Baten	153	1.089	788	243	242	187
	Lasten	4.701	6.663	6.113	5.770	5.988	5.279
	Saldo	-4.548	-5.575	-5.325	-5.527	-5.746	-5.092

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.2 Openbare orde en veiligheid	50	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	69	1.025	702	157	157	101
2.2 Parkeren	8	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	27	64	86	86	86	86
Baten	153	1.089	788	243	242	187
0.4 Overhead	0	217	258	258	258	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.461	516	676	676	676	676
2.1 Verkeer en vervoer	1.310	3.424	3.368	2.937	3.024	2.860
2.2 Parkeren	1.088	878	908	979	978	976
2.5 Openbaar vervoer	842	1.628	904	921	1.053	767
Lasten	4.701	6.663	6.113	5.770	5.988	5.279
Saldo van baten en lasten (B-L)	-4.548	-5.575	-5.325	-5.527	-5.746	-5.092

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. SPUK duurzame infrastructuur	-	-350	-	-
2. Zero Emissie Zone Schiphol	-273	-188	-	-55
Overig	-28	-7	-1	-0
Totaal Baten	-301	-545	-1	-55

Lasten

1. SPUK duurzame infrastructuur	-	350	-	-
2. OV-Verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer	-	-	-	283
3. Zero Emissie Zone Schiphol	273	188	-	55
4. Strategische Aanpak Mobiliteit	-	-	-	258
5. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	236	-	-	-
6. Kapitaallasten	-	-	-214	-
Overig	41	-194	-4	113
Totaal Lasten	550	344	-218	709

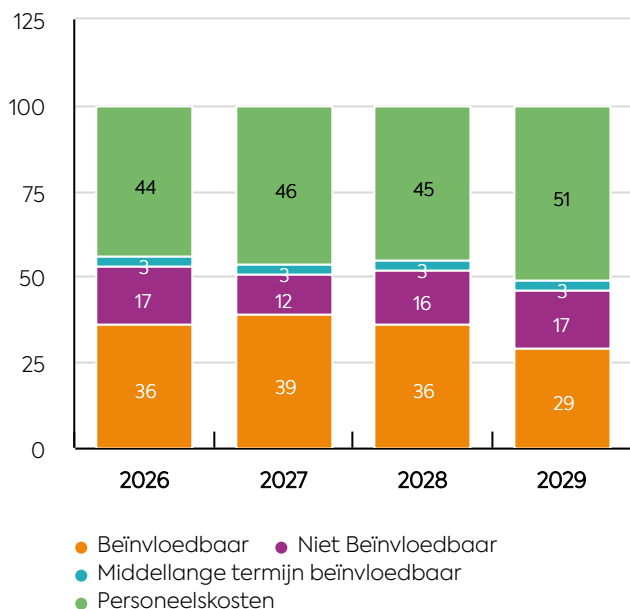
Baten

1. Voor de inzet van de middelen uit de specifieke uitkering Tijdelijke stimuleringsregeling doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021 is een planning gemaakt. De inzet van deze incidentele middelen loopt tot en met 2026.
2. Vanuit de regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) hebben wij middelen ontvangen voor het instellen van een Zero Emissie Zone op Schiphol. Ook van Schiphol ontvangen wij middelen. De inzet van de middelen is op basis van de planning geraamd en loopt tot en met 2028.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten SPUK duurzame infrastructuur de toelichting opgenomen bij de baten.
2. De middelen voor de OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer (OVAH) zijn incidenteel toegekend en lopen tot en met 2028.
3. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Zero Emissie Zone Schiphol de toelichting opgenomen bij de baten.
4. De middelen voor de Strategische Aanpak Mobiliteit zijn incidenteel toegekend.
5. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
6. Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 47

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitgaven zoals beleidsontwikkeling op mobiliteit en parkeren.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld kapitaallasten voor mobiliteit en parkeren en subsidies vanuit een rijksbijdrage.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn de lasten van de pontverbinding Rijsenhout-Aalsmeer.

Ontwikkeling

Het deel niet beïnvloedbaar daalt in 2027 door de kosten van de SPUK duurzame infrastructuur zoals beschreven bij de verschillenanalyse. Relatief stijgt hierdoor het aandeel personeelskosten, nominaal (in bedragen) blijft dit aandeel ongewijzigd.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 35

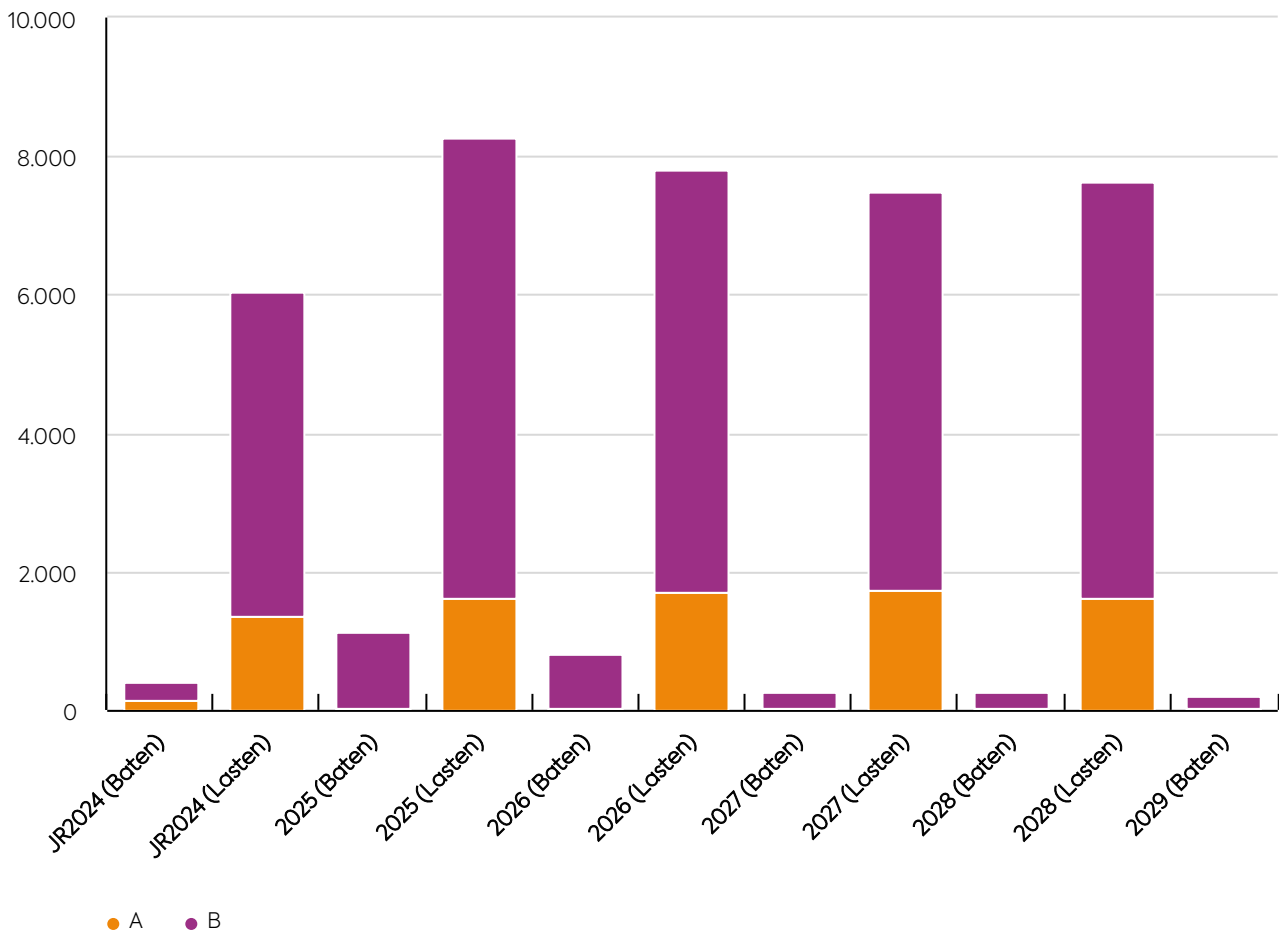
Bedragen × € 1.000.

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.

Mobiliteit

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Mobiliteit	Baten	153	1.114	813	268	267	212
	Lasten	5.974	8.269	7.810	7.495	7.619	6.906
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	-5.821	-7.156	-6.997	-7.227	-7.352	-6.694
Reservemutaties	Onttrekking	259	301	440	-129	946	1.063
	Storting	75	3.110	-	-	288	-
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	-5.637	-9.965	-6.557	-7.356	-6.694	-5.632

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 48

Legenda

Beleidsdoel A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer.

Beleidsdoel B: De vervoersnetwerken zorgen in samenhang voor een goede bereikbaarheid die in balans is met de leefbaarheid.

Toelichting reserves

Tabel 36

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Onttrekking				
Dekking afschrijvingslasten	440	-129	946	1.063
Totaal Onttrekking	440	-129	946	1.063
Storting				
Dekking afschrijvingslasten	0	0	288	0
Totaal Storting	0	0	288	0

Onttrekkingen

Dekking afschrijvingslasten

De onttrekkingen betreft de dekking van afschrijvingslasten die uit bijdragen vanuit, met name, de bouwgrondexploitaties en anterieure overeenkomsten gedekt worden. Conform de voorschriften van het BBV mogen deze bijdragen, vanuit de reserve RIH, niet in één keer ten gunste van de betreffende investering worden gebracht. De economische levensduur moet gehanteerd worden, zowel voor de afschrijvingslast als de dekking uit de reserve.

Storting

Dekking afschrijvingslasten

In 2028 wordt een storting van een bijdrage uit de reserve Verbeteren stadscentrum Hoofddorp geraamd voor een deel van 35% co-financiering vanuit onze gemeente voor zeven infrastructuurprojecten in het Stadscentrum van Hoofddorp.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Vervoerregio Amsterdam

De [Vervoerregio Amsterdam](#) (VRA) stelt het regionale verkeer en vervoersbeleid op in samenwerking met de gemeenten. Jaarlijks wordt een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld. In dit uitvoeringsprogramma staan ook Haarlemmermeerse projecten met een regionaal belang, waar de vervoerregio een financiële bijdrage aan levert.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partij, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018 ([2018.0008775](#))
- Strategisch parkeerbeleid ([2017.0004524](#))
- Herziening van de beleidsregel 'Handboek parkeernormen gemeente Haarlemmermeer 2018 (herziening 2025)' ([11897014](#))
- Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 ([2021.0003036](#))
- Mobiliteitsvisie Haarlemmermeer ([2018.0065348](#))
- Investeringsagenda Mobiliteit 2024–2027 ([7644588](#))
- Netwerkstudie Haarlemmermeer 2040 ([2021.0001681](#))
- Adaptieve agenda ([2022.0002251](#))
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2023 ([2022.0000701](#))
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2024 ([10178865](#))
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2025 ([10994251](#))
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2026 ([12166153](#))
- Actualisatie 2020 Verkeersstructuurplan Badhoevedorp ([2020.0000444](#))
- Verkeersstructuurplan Nieuw-Vennep ([2023.7366817](#))
- Verkeersstructuurplan Hoofddorp ([7563505](#))
- Visie Ringdijk en Ringvaart ([2017.0011195](#))
- Fietsplan Haarlemmermeer ([10833380](#))
- Vervolg integrale aanpak parkeren Stadscentrum Hoofddorp ([10244323](#))
- Actieplan Verkeersveiligheid 'Prettig bewegen. Veilig onderweg' ([11778009](#))

Ruimtelijke ontwikkelingen

Maatschappelijk doel:

Een aantrekkelijke, veilige, efficiënte, duurzame en goed functionerende ruimtelijke omgeving.

Portefeuillehouders:

Ruigrok, Sedee-Schuitemaker, Steffens-van de Water, Van der Meij, Van Straten

Haarlemmermeer is in veel opzichten een prettige gemeente om in te wonen, werken, naar school te gaan en te recreëren. Dat willen we zo houden. Naast de noodzakelijke bouw van veel woningen, bijbehorende infrastructuur, voorzieningen en bedrijvenparken willen we het kenmerkende open en groene karakter van de polder behouden en blijven we hierin investeren, evenals in een groene, kleurrijke en goed onderhouden leefomgeving.

Dit alles vraagt op het gebied van ruimtelijke ordening om een zorgvuldige afweging en duidelijke sturing en keuzes. We willen namelijk een prettige, veilige en duurzame woon-, werk- en recreatieve omgeving waarin ook oog is voor economische ontwikkeling. Hierbij zijn belangrijke rollen weggelegd voor het milieu, verkeer, externe veiligheid, landschap, historische waarden en beleidsregels van andere overheden die het algemeen ruimtelijk belang moeten waarborgen. De Omgevingswet het wettelijk kader hiervoor. De beleidsbasis voor de ontwikkeling van de gemeente is de Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040.

Ruimtelijke ontwikkelingen	Baten x € 1.000	52.102
	in % van totale begroting	7,6%
	Lasten x € 1.000	58.893
	in % van totale begroting	8,6%

Baten

De baten van Programma Ruimtelijke ontwikkelingen uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Ruimtelijke ontwikkelingen uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: De ruimtelijke omgeving is het resultaat van een zorgvuldige afweging om het welzijn van de inwoners, ondernemers, werkenden, bezoekers en recreanten te vergroten

Wat willen wij bereiken?

Door het actief betrekken van inwoners en ondernemers bij ruimtelijke ontwikkelingen en het creëren van draagvlak bij direct belanghebbenden, maken we ruimtelijke plannen. Werken en wonen, wonen en recreëren, winkelen en wonen, uitgaan en wonen, alles wordt in samenhang gebracht om een stabiel evenwicht tussen diverse ruimtelijke spanningsvelden te vormen voor het algemeen belang. Wij kiezen hierbij voor een gebiedsgerichte aanpak, waarbij per gebied, samen met de in het gebied betrokkenen, integrale visies en plannen kunnen worden gemaakt. Ruimtelijke kwaliteit en een goed en gezond leefmilieu zijn daarbij onze uitgangspunten.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Versterken van omgevingskwaliteit	De Omgevingsvisie moet een goede vertaling krijgen naar regels voor het beoordelen van bouwinitiatieven in het Omgevingsplan. Daarvoor stellen we een Nota Omgevingskwaliteit op, een paraplu-nota waar alles bij elkaar komt, bestaand en toekomstig beleid, om regie te kunnen voeren op de samenhang en de stap naar beoordelingsregels voor het Omgevingsplan te kunnen maken.	8.1
Samen met Rijk en Metropoolregio Amsterdam werken aan een leefbare en duurzame regio	Samen met het Rijk en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) zorgen voor een regio waar het prettig wonen, werken en reizen is. Daarbij staat duurzaamheid centraal, met aandacht voor klimaatadaptatie, energietransitie en een gezonde leefomgeving.	8.1
Omgevingswet	Sinds 2024 werken we met de omgevingswet. Na de vaststelling van de Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 zijn er drie belangrijke producten te onderscheiden waar we de komende jaren nog aan werken: het omgevingsplan, de omgevingsvergunning en het omgevingsloket.	8.1

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Opstellen kaders voor landzijdige ontwikkeling van Schiphol	Resultaat	Kaders voor Schiphol NoordWest en ZuidOost, uitgangspunten voor het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan van Schiphol en een beeldkwaliteitsplan voor Schiphol.
	Inhoud	Schiphol heeft grootschalige investeringen aangekondigd. Onder meer om de pieren grootschalig te renoveren. Om voorbereid te zijn op ontwikkelingen in de directe luchthavenomgeving buiten het luchthaventerrein willen we ruimtelijke kaders opstellen voor de inpassing van de luchthaven in de omgeving. Dat geeft ons ook de mogelijkheid om met Schiphol mee te denken over de ruimte die gezocht wordt voor functies en bebouwing om beter in te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Dit willen we vastleggen in het omgevingsplan voor Schiphol.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 8.1).
Ontwikkelen van een afwegingskader gezondheid	Resultaat	Een afwegingskader voor nieuwe projecten waarmee we de wenselijkheid en haalbaarheid van ruimtelijke plannen op het gebied van gezondheid kunnen beoordelen. Zo wordt gezondheid een volwaardig en meer objectief onderdeel van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
	Inhoud	Het afwegingskader bevat onder andere een 'mengpaneel', een methode om verschillende gezondheidsaspecten tegen elkaar af te wegen bij een gebiedsontwikkeling. Voor het ene aspect kunnen we meer hinder accepteren als dat op andere vlakken wordt gecompenseerd. Daarnaast bevat het afwegingskader een beschrijving van mogelijke mitigerende maatregelen en ontwerpprincipes om gezondheid te borgen.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 8.1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

De Leefbaarometer

De [leefbaarometer](#) is een instrument dat de leefbaarheid van een wijk of buurt in kaart brengt op basis van verschillende factoren zoals woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang, overlast en onveiligheid. Het is ontwikkeld door onder meer het ministerie van BZK en wordt vaak gebruikt door gemeenten om beleidskeuzes te onderbouwen. De leefbaarometer geeft een score in leefbaarometerklasse (Uitstekend, Zeer goed, Goed, Ruim voldoende, Voldoende, Zwak, Onvoldoende, Ruim onvoldoende en Zeer onvoldoende) en laat ook de ontwikkeling in de tijd zien, waardoor beleidsmakers trends kunnen volgen en gericht kunnen ingrijpen om de leefbaarheid te verbeteren. Onze gemeente is beoordeeld met goed.

Tabel 37

Omschrijving	Eenheid	Bron	2018	2020	2022	2024
Leefbaarometer	Oordeel	Min. BZK	ruim voldoende	goed	goed	n/b

Wat mag het kosten?

Tabel 38

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: De ruimtelijke omgeving is het resultaat van een zorgvuldige afweging om het welzijn van de inwoners, ondernemers, werkenden, bezoekers en recreanten te vergroten.	Baten	1.585	2.450	341	341	341	341
	Lasten	8.996	9.951	7.710	6.542	5.942	3.583
	Saldo	-7.411	-7.501	-7.369	-6.200	-5.600	-3.242

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
8.1 Ruimtelijke ordening	1.585	2.450	341	341	341	341
Baten	1.585	2.450	341	341	341	341
8.1 Ruimtelijke ordening	8.996	9.951	7.710	6.542	5.942	3.583
Lasten	8.996	9.951	7.710	6.542	5.942	3.583
Saldo van baten en lasten (B-L)	-7.411	-7.501	-7.369	-6.200	-5.600	-3.242

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)

Baten

	2026	2027	2028	2029
1. RIH opbrengsten	-1.619	-	-	-
2. Gebiedsontwikkeling Spoorzone	-500	-	-	-
Overig	11	-	-	-
Totaal Baten	-2.108	-	-	-

Lasten

	2026	2027	2028	2029
1. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	940	-	-	-
2. Omgevingswet	626	668	-	-
3. Gebiedsontwikkeling Spoorzone	582	-	-	-
4. Stadscentrum Hoofddorp	355	-	-	-
5. Programmakosten woningbouw	-225	400	500	2.359
Overig	-37	100	100	-1
Totaal Lasten	2.241	1.168	600	2.359

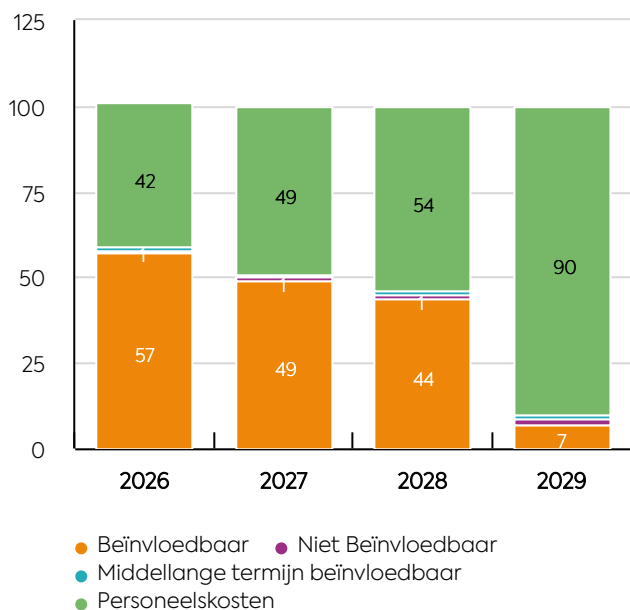
Baten

1. Dit betreffen de inkomsten uit anterieure overeenkomsten. Deze worden gestort in de reserve RIH (Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer), zie hiervoor de toelichting bij het onderdeel reserves van dit programma. De stortingen zijn gebaseerd op de geprognosticeerde RIH-bijdragen uit diverse projecten. Voor nadere informatie verwijzen wij naar het Meerjaren Perspectief Grondzaken (MPG, standlijn 1 januari 2025).
2. Vanuit het Rijk wordt via een specifieke uitkering een bijdrage ontvangen voor de inrichting van het projectbureau voor de gebiedsontwikkeling Spoorzone. De bijdrage voor 2025 is geraamd bij de Najaarsrapportage 2024. De bijdrage en uitgaven 2026 worden nog geraamd.

Lasten

1. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
2. Voor de invoering en implementatie van de Omgevingswet zijn incidentele budgetten beschikbaar gesteld. De hoogte van het budget verschilt per jaarschijf.
3. Vanwege een budgetoverheveling bij de Jaarstukken 2024 is er in 2025 € 81.800 aan extra middelen beschikbaar. Zie voor een verdere toelichting op de lagere lasten in 2026 Gebiedsontwikkeling Spoorzone de toelichting opgenomen bij de baten.
4. Het budget voor advieskosten is in het jaar 2025 al volledig begroot voor Stadscentrum Hoofddorp. De middelen voor 2026 worden op een later moment in de begroting geraamd.
5. De middelen voor de programmakosten woningbouw zijn incidenteel toegekend. De middelen zijn gefaseerd begroot over de jaarschijven.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 49

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn lasten zoals programmakosten voor de woningbouw. Dit zijn vooral incidentele personeelslasten die noodzakelijk zijn om de woningbouwprogramma's te realiseren.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld kapitaallasten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn onderhoudscontracten ten behoeve van automatisering.

Ontwikkeling

Het deel beïnvloedbaar daalt in 2029 door de Programmakosten woningbouw zoals beschreven bij de verschillenanalyse. Relatief stijgt hierdoor het aandeel personeelskosten, nominaal (in bedragen) blijft dit aandeel ongewijzigd.

Beleidsdoel B: Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel

Wat willen wij bereiken?

Door zelf de uitvoering van ruimtelijke projecten ter hand te nemen geeft de gemeente actief invulling aan het realiseren van de ruimtelijke opgave waar de gemeente voor staat. Daarbij is Haarlemmermeer de afgelopen jaren verstedelijkt. De verwachting is dat door de grote woningbouwopgave zich dit de komende jaren zal voortzetten, met name in en bij de grote kernen Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Aan ons de opgave om die verstedelijking in goede banen te leiden om de leefbaarheid te garanderen en waar mogelijk te verbeteren. Onder andere door toevoegen van projecten op het gebied van wonen, werken, voorzieningen en recreatie.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Realiseren van woningbouwprojecten	Meer hierover is opgenomen in het programma Wonen .	8.2
Realiseren van werklocaties	Meer hierover is opgenomen in het programma Economische zaken .	3.2
Realiseren van groen - en recreatieprojecten	Om tegemoet te komen aan de behoefte tot recreëren in het buitengebied zet de gemeente met name in op de realisatie van nieuwe recreatieve verbindingen en nieuwe recreatiegebieden. Meer hierover is opgenomen in het programma Maatschappelijke ontwikkeling .	5.7
Realiseren van infrastructuurprojecten	Meer hierover is opgenomen in het programma Mobiliteit .	2.1
Ontwikkelen Spoorzone Hoofddorp	Spoorzone Hoofddorp transformeert in de komende twee decennia fasegewijs van een gedateerd kantoren- en bedrijfsgebied naar een gebied waar onze inwoners (en bezoekers), kunnen wonen, werken en verblijven. Als basis voor de verdere uitwerking in planproducten geldt het vastgesteld Ontwikkelkader Spoorzone Hoofddorp (11066373).	8.2
Ontwikkelen Stadscentrum Hoofddorp	Op basis van de vastgestelde visie stadscentrum Hoofddorp 2024 'Van dorpshart naar stadscentrum' (8414059) bouwen we aan een levendig en bereikbaar stadscentrum. Het stadscentrum wordt een centrale, aantrekkelijke, bereikbare en duurzame ontmoetingsplek voor iedereen, die wil wonen, werken, ontspannen en winkelen.	8.2
Versnellen woningbouwlocaties	Sinds 2017 zijn we gestart met de versnelling woningbouw. De voortgang wordt gerapporteerd in de Bouwmonitor (10765305). In 2023 is de MRA Woondeal ondertekend (7398219), waarin afspraken zijn gemaakt over de woningproductie en is het aandeel betaalbare woningen regionaal vastgelegd. Tijdens de woontop 2024 zijn afspraken gemaakt over de realisatie van 6.500 woningen in Haarlemmermeer West.	8.2

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Gebiedsontwikkeling Rijsenhout	Resultaat	Uitwerken van een gebiedsperspectief voor Rijsenhout als beleidskader voor de ruimtelijk programmatische ambities voor het dorp.
	Inhoud	We stellen het 'Gebiedsperspectief Rijsenhout groen- en waterstructuur, 400 woningen' (gebiedsperspectief) op als beleidskader voor de ruimtelijk programmatische ambities voor het gebied. In het gebiedsperspectief zijn onder andere de locaties voor de woningen benoemd en de randvoorwaarden die van toepassing zijn.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 8.1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Aantal gerealiseerde projecten en aantal projecten in ontwikkeling

De voortgang van de opgaven in het ruimtelijk domein worden nu weergegeven in verschillende bestuurlijke voortgangsrapportages. In de Voorjaarsrapportage 2025 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de bestuurlijke sturing fysieke projectenportfolio. Het doel is om onderbouwd keuzes te kunnen maken over de fasering en temporisering van (investerings-)projecten. In het kader van het versterken van de informatiewaarde verkennen we hoe we in de volgende bestuurlijke periode de voortgang van de bestuurlijke ambities met concretere indicatoren kunnen weergeven. Mogelijk kunnen we daarbij gebruik maken van een database die we in de tweede helft van 2025 gaan ontwikkelen, waarin alle ruimtelijke opgaven centraal en uniform worden geregistreerd.

Grondexploitaties

Grondexploitatie projecten kennen relatief grote risico's met schommelingen in jaaruitgaven en projectresultaten. In het verleden is er daarom voor gekozen uitgaven en inkomsten uit projecten neutraal te administreren binnen de begroting. Deze informatie omvat wel winstuitnames en reserve mutaties maar geven daarom geen beeld van voortgang in projecten.

In het (t)MPG ([12013353](#)) wordt hierover uitgebreid gerapporteerd. Hieronder een overzicht op hoofdlijnen van de geschatte kasstromen binnen de grondexploitatie projecten.

Tabel 39

Niet bedrijven (wonen) / Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kosten	12.102	16.936	11.707	13.297	17.425	34.299
Opbrengsten	27.080	29.518	17.412	17.980	22.377	12.078
Saldo	14.978	12.583	5.705	4.684	4.952	-22.221

Tabel 40

Bedrijven Locaties/ Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kosten	2.956	1.046	1.300	1.431	4.895	6.011
Opbrengsten	6.600	8.610	3.515	3.457	2.012	9.215
Saldo	3.644	7.564	2.215	2.026	-2.883	3.204

Wat mag het kosten?

Tabel 41

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.	Baten	14.671	26.622	22.344	19.417	27.093	8.850
	Lasten	11.902	22.799	20.071	16.039	15.337	9.215
	Saldo	2.768	3.824	2.273	3.378	11.756	-365

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3.725	845	874	874	874	874
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.317	2.073	3.581	4.125	8.057	2.389
7.4 Milieubeheer	0	1	1	1	1	1
8.1 Ruimtelijke ordening	5.192	19.742	13.425	9.114	8.390	2.273
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	7.070	3.963	4.465	5.304	9.773	3.313
Baten	14.671	26.622	22.344	19.417	27.093	8.850
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	765	242	242	242	242	242
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.838	214	714	601	644	644
7.4 Milieubeheer	863	735	874	874	874	874
8.1 Ruimtelijke ordening	6.841	13.509	8.340	7.528	8.865	2.749
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.595	8.099	9.901	6.794	4.711	4.706
Lasten	11.902	22.799	20.071	16.039	15.337	9.215
Saldo van baten en lasten (B-L)	2.768	3.824	2.273	3.378	11.756	-365

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Baten

1. Grondexploitaties	-2.831	572	9.737	-18.244
2. Te ontvangen RIH-bijdragen	-1.476	-3.499	-2.062	-
Overig	29	-1	1	1
Totaal Baten	-4.278	-2.928	7.676	-18.243

Lasten

1. Grondexploitaties	3.348	811	-1.298	6.121
2. Uitgaven RIH	-670	3.221	2.000	-
Overig	50	0	0	1
Totaal Lasten	2.728	4.032	702	6.122

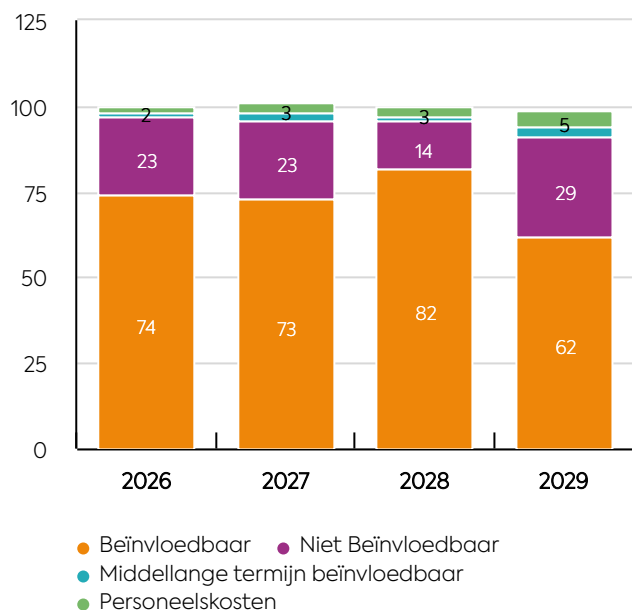
Baten

1. De post bouwgrondexploitaties is de vertaling naar de begroting van het Meerjarenperspectief Grondzaken standlijn 1 januari 2025 (MPG). De baten betreffen voornamelijk opbrengsten uit grondverkoop en overboekingen naar de balans als onderhanden werk (bouwgrond in exploitatie). Voor meer informatie verwijzen wij naar het MPG. De baten en de lasten worden budgettair neutraal geraamd. Een saldo wordt verrekend met de Algemene reserve grondzaken.
2. De geraamde RIH-bijdrages zijn gebaseerd op bijdrages uit de grotere projecten binnen de gemeente. Hiervoor worden anterieure overeenkomsten afgesloten. Deze projecten worden over een langere periode in fases uitgewerkt. Dit effect vertaalt zich ook naar de RIH-bijdrages. De betaling is vaak gekoppeld aan het indienen van een bouw- of omgevingsvergunning voor de woningen, en niet zoals bij de kleinschalige woningbouw aan het afsluiten van de anterieure overeenkomst. Wel worden er dan garantie afspraken gemaakt over de betaling van de RIH. In de kasstroom van de RIH is dit effect zichtbaar. Hierin zijn de verwachte planningen van de bijdrages opgenomen. Verder geldt dat de gemeente voor de ontvangsten afhankelijk is van de verkoop van de woningen. Voor meer informatie verwijzen wij naar het MPG.

Lasten

1. De post bouwgrondexploitaties is de vertaling naar de begroting van het MPG standlijn 1 januari 2025. De lasten betreffen voornamelijk projectkosten voor de grondexploitaties en overboekingen naar de balans als onderhanden werk (bouwgrond in exploitatie). Voor meer informatie verwijzen wij naar het MPG.
2. De bestedingen uit de reserve RIH zijn gebaseerd op in het verleden genomen raadsbesluiten en verstrekte kredieten en betreffen diverse projecten voor de aanleg/renovatie van grootschalige infrastructuur of bovenplanse groengebieden.
De uitgaven verschillen per jaar omdat er wordt uitgekeerd naar mate de realisatie van de projecten doorloopt. Afhankelijk van de planning en de eventuele noodzakelijk infrastructuur voor de nieuwe woongebieden kunnen de verwachte uitgaven in de toekomst wijzigen. Voor meer informatie verwijzen wij naar het MPG.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 50

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn kosten zoals het realiseren van de ruimtelijke opgave.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld projectkosten voor de grondexploitaties en overboekingen naar de balans als onderhanden werk (bouwgrond in exploitatie).

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn subsidies.

Ontwikkeling

Het deel beïnvloedbaar daalt in 2029 door de kosten grondexploitaties zoals beschreven bij de verschillenanalyse.

Beleidsdoel C: Het gebruik van de openbare ruimte sturen in overeenstemming met het beleid

Wat willen wij bereiken?

Op grond van het omgevingsplan geven we omgevingsvergunningen af voor de onderdelen bouw en gebruik. En als er initiatieven zijn die niet passen in het omgevingsplan, maar wel passen in onze beleidskaders en of ambitie dan kunnen we met afwijkingen op het omgevingsplan (Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (bopa)) deze initiatieven mogelijk maken. Hierdoor kunnen we daadwerkelijk komen tot realisatie van de gewenste bouwplannen en openbare ruimte. Daarnaast biedt het omgevingsplan ook de basis om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan en handhavend op te treden.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Uitvoeren van de wettelijke taak van het houden van bouw- en woningtoezicht	Wij treden, vanwege de beperkt beschikbare toezicht- en handhavingscapaciteit, in beginsel alleen op naar aanleiding van een melding of een verzoek om handhaving. Bij een melding handhaven wij alleen als dit in een hoge prioriteitscategorie valt. Wij handhaven alleen als wij een formeel verzoek om handhaving ontvangen.	8.3
Het begeleiden van diverse projecten op het gebied van kabels en leidingen	Wij begeleiden diverse projecten op het gebied van kabels en leidingen, zoals de aanleg van een nieuw transformatorstation van TenneT aan de Incheonweg op Schiphol Logistics Park, bouwactiviteiten in Hoofddorp-Centrum en verschillende nieuwbouwprojecten zoals in Hoofddorp (Hyde Park), Lincolnpark, Vijfhuizen, Badhoevedorp en Nieuw-Vennep.	8.3
Adviseren over initiatieven	Wij staan open voor (bouw)initiatieven uit de samenleving, deze worden integraal beoordeeld met een 'ja-het-kan-houding'. Wij streven ernaar om de initiatiefnemers te helpen om hun bouwinitiatieven te realiseren binnen de ruimtelijke randvoorwaarden en kwaliteit om de leefbaarheid te verbeteren.	8.1

Activiteiten in 2026

Voor dit beleidsdoel zijn geen specifieke activiteiten in 2026 te benoemen.

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Aantal vergunningen in voorbereiding en aantal verleende vergunningen

Momenteel onderzoeken we op welke manier wij de informatie in de Programmabegroting 2027-2030 kunnen verwerken.

Wat mag het kosten?

Tabel 42

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel C: Het gebruik van de openbare ruimte sturen in overeenstemming met het beleid.	Baten	6.601	10.588	14.645	14.645	14.645	14.645
	Lasten	8.455	9.101	9.697	9.581	9.546	9.546
	Saldo	-1.854	1.487	4.948	5.064	5.099	5.099

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
8.3 Wonen en bouwen		6.601	10.588	14.645	14.645	14.645	14.645
Baten		6.601	10.588	14.645	14.645	14.645	14.645
8.1 Ruimtelijke ordening		11	230	124	44	44	44
8.3 Wonen en bouwen		8.444	8.871	9.573	9.537	9.502	9.502
Lasten		8.455	9.101	9.697	9.581	9.546	9.546
Saldo van baten en lasten (B-L)		-1.854	1.487	4.948	5.064	5.099	5.099

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen × € 1.000; min = nadeel)

		2026	2027	2028	2029
Baten					
1. Leges		4.057	-	-	-
Overig		1	-	-	-
Totaal Baten		4.058	-	-	-

Lasten

1. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	-458	-	-	-
2. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	-366	-	-	-
3. Vervanging VTH systeem	235	-	-	-
Overig	-7	116	36	-
Totaal Lasten	-596	116	36	-

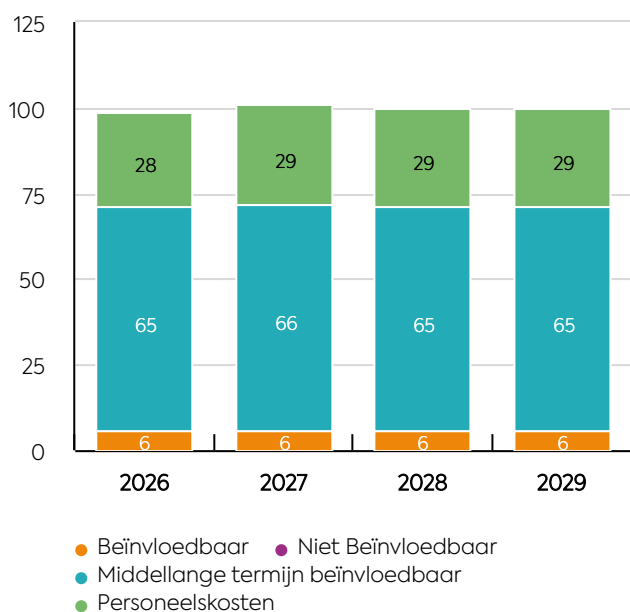
Baten

1. Bij de maatregelen voor een sluitende begroting is besloten om de leges overall meer kostendekkend te maken. De extra baten in dit beleidsdoel betreffen de legesopbrengsten omgevingsvergunningen en de legesopbrengsten van C-evenementen.

Lasten

1. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel hoger geworden.
2. In 2025 is sprake van een onderschrijding van de lasten van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Het bijbehorende voordeel is verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2025. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat de formatie niet volledig op sterkte is, lagere implementatiekosten van een nieuw VTH-systeem, lagere kosten voor groot onderhoud en lagere kosten van de implementatie Omgevingswet.
3. In 2025 is rekening gehouden met de aanbesteding, gunning en implementatie van de vervanging van het Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)-systeem. De lasten hiervoor zijn geraamd bij de Voorjaarsrapportage 2025.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 51

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten betreffen juridisch advies, uitbesteed werk en inhuur.

Middelrange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn de kosten van de deelname aan de gemeenschappelijke regeling OD NZKG.

Beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO₂-neutraal

Wat willen wij bereiken?

We willen invulling geven aan de doelstellingen uit het nationale Klimaatakkoord op het gebied van energietransitie, met als uiteindelijk doel van bijna nul CO₂-emissies in 2050. Doel voor 2030 is een reductie van broeikasgassen van 49%; het gemeentelijke uitgangspunt is een CO₂-reductie van 55% en – als er gelden vanuit het Rijk of Europa beschikbaar komen – kijken we of de ambities naar 60% verhoogd kunnen worden. Deze doelen vergen een stevige inzet op het verminderen van de energievraag en het opschalen van de productie van duurzame energie in de gemeente.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Grootschalige opwek	Doel voor 2050 is dat alle warmte, elektriciteit en brandstof die dan in Haarlemmermeer wordt gebruikt, afkomstig is uit duurzame bronnen.	7.4
Energiesysteem	We zorgen ervoor dat de energietransitie, woningbouw, mobiliteit en het vestigingsklimaat zo min mogelijk wordt gehinderd door het gebrek aan netcapaciteit.	7.4
Energie besparen	Dit richt zich op de gebruikerskant van het energiesysteem, waarbij het doel is om in 2050 het finaal energiegebruik te halveren ten opzichte van 2016 met behoud van de economische ontwikkeling en de resterende energievraag zonder aardgas in te vullen.	7.4
Warmtetransitie	Aan de warmtetransitie wordt kaderstellend invulling gegeven door het Warmteprogramma. Het Warmteprogramma beschrijft de gemeentelijke plannen voor de verduurzaming van wijken voor de komende tien jaar.	7.4
Betrokkenheid (iedereen doet mee)	Het proces van verandering moet met betrokkenen worden doorlopen, zodat de transitie van iedereen wordt, betrokkenheid borgen we in alle projecten/onderwerpen.	7.4

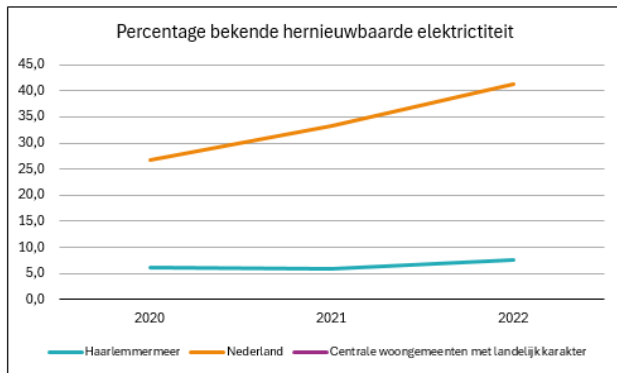
Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Grootschalig en kleinschalig zon op objecten	Resultaat	We streven naar 225 megawatt (MW) op daken inclusief Zonnecarport.
	Inhoud	We houden de groei van zonnepanelen op daken op peil om in 2030 ten minste 225 MW geïnstalleerd vermogen aan zonnepanelen op daken en parkeerterreinen te hebben. Daarvoor faciliteren we de autonome groei en stimuleren we doelgroepen en oppervlakten die achterblijven.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (taakveld 7.4). De kosten voor 2026 zijn nog niet bekend en een beschikking vanuit het Rijk is nog niet ontvangen.
Versnellen realisatie energie infrastructuur	Resultaat	Vertraging van netinfrastructuuruitbreidingen voorkomen en belangen van Haarlemmermeer behartigen.
	Inhoud	Bijdrage leveren aan de locatie en ontwikkeling van A9-Zuid, aanlanding wind aan zee, uitbreiding hoogspanningsstation Vijfhuizen. Strategische gronden voor nieuwe Lianderstations in Lissbroek, Badhoevedorp en Zwanenburg.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4). De kosten voor 2026 zijn nog niet bekend en een beschikking vanuit het Rijk is nog niet ontvangen. Voor werkzaamheden van netuitbreidingen maken we gebruik van de provinciale subsidieregeling Transformatorstations en tracés Noord-Holland.
Programmeren energiesysteem	Resultaat	Het energiesysteem van de toekomst uitwerken en optimaliseren, de benodigde energieinfrastructuur komt daardoor sneller in beeld en kan daardoor sneller worden gerealiseerd. Door slimme keuzes aan de voorkant te maken kunnen netuitbreidingen worden voorkomen.
	Inhoud	Hierbij brengen we het toekomstbeeld in kaart voor woningbouw, bedrijvigheid, industrie en energietransitie. Regionaal doen we dat via de provinciale energievisie en het (provinciale) Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat ((p)MIEK). Lokaal doen we dat via het Energiesysteem Actieplan met Liander.

activiteit	onderwerp	toelichting
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4). De kosten voor 2026 zijn nog niet bekend en een beschikking vanuit het Rijk is nog niet ontvangen.
Slimme energiesystemen	Resultaat	Implementeren van de uitvoeringsagenda's Energie Systeem Actie Plan (ESAP) en (p)MIEK.
	Inhoud	Systeemoptimalisaties mogelijk maken. Denk daarbij aan het ontwikkelen van batterijbeleid, het beter benutten van energieopwek, opslag en slimgebruik.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4). De kosten voor 2026 zijn nog niet bekend en een beschikking vanuit het Rijk is nog niet ontvangen.
SPUKS isolatie en energiearmoede	Resultaat	Voor isolatie streven we naar geen E,F,G-labels bij woningen (doelstelling 2030) en het opstellen van de Soortenmanagementplan. In het thema energiearmoede, streven we ernaar om de gemiddelde LIHELEK naar 2% te brengen. (LIHELEK = Laag Inkomen én Hoge Energiequote of woning van een Lage Energetische Kwaliteit.)
	Inhoud	We gebruiken de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (LAI) om subsidie te verstrekken aan inwoners voor isolatiemaatregelen, zoals vloer- en glasisolatie. Een Soortenmanagementplan is een plan om gebouwbewonende diersoorten in een bepaald gebied te beschermen en hun leefomgeving te verbeteren. Het fungeert als basis voor een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor een heel gebied (onze gemeente). Hiermee kunnen inwoners makkelijker hun woning na-isoleren.
	Financiën	We betalen het Soortenmanagementplan á € 960.000 uit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (taakveld 8.3) en de benodigde capaciteit betalen we á € 120.000 uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4). We betalen de activiteiten die betrekking hebben op energiearmoede á € 105.000 uit de SPUK Aanpak Energiearmoede (taakveld 8.3).
Collectieve warmte	Resultaat	Invullen randvoorwaarden collectieve warmteoplossingen
	Inhoud	De Warmtevisie Haarlemmermeer 2030 geeft aan dat voor een beperkt aantal kernen met oudere bebouwing een collectieve warmteoplossing mogelijk is. De randvoorwaarden hiervoor moeten worden onderzocht.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4). De kosten voor 2026 zijn nog niet bekend en een beschikking vanuit het Rijk is ook nog niet ontvangen.
Wijkaanpak	Resultaat	Twaalf wijkuitvoeringsplannen, in vijf kernen, waarvan twee uitgevoerd.
	Inhoud	Voor de wijkaanpak/gebiedsgerichte aanpak streven we naar een integrale aanpak voor warmtetransitie, riolering, verlichting en vernieuwing van de openbare ruimte.
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4). De kosten voor 2026 zijn nog niet bekend en een beschikking vanuit het Rijk is ook nog niet ontvangen.
Rol van ondernemingen	Resultaat	Herdefiniëren van dit dossier waarbij we ons meer willen richten op de gevolgen van netcongestie, collectieve aanpak van energieopwek, energiebesparing en energiehubs.
	Inhoud	Het stimuleren, adviseren en faciliteren van ondernemingen om minder CO ₂ uit te stoten en economisch minder afhankelijk te zijn van de volatiele energieprijzen en netcongestie.
	Financiën	We betalen deze activiteit á € 129.700 uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4) en uit de provinciale subsidie ter hoogte van € 121.100. Twee bedrijventerreinen, namelijk Polanenpark en Nieuw-Vennep Zuid worden financieel gestimuleerd door de provincie Noord-Holland.
Warmteprogramma	Resultaat	Warmteprogramma vastgesteld in 2026.
	Inhoud	Alle gemeenten leggen uiterlijk eind 2026 in een warmteprogramma vast welke wijken, buurten en dorpskernen voor 2035 van het aardgas afgaan en hoe (Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie - WGIW).
	Financiën	We betalen deze activiteit uit de SPUK CDOKE (taakveld 7.4). De kosten voor 2026 zijn nog niet bekend en een beschikking vanuit het Rijk is ook nog niet ontvangen.

BBV indicatoren

Percentage bekende hernieuwbaarde elektriciteit

Figuur 52

De gegevens van 2023 en 2024 zijn nog niet bekend.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren aanwezig.

Wat mag het kosten?

Tabel 43

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO ₂ -neutraal.	Baten	2.563	6.893	2.527	1.602	32	32
	Lasten	3.989	8.829	4.238	3.294	1.729	1.729
	Saldo	-1.426	-1.936	-1.711	-1.692	-1.697	-1.697

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
7.4 Milieubeheer		2.132	4.945	1.417	1.502	32	32
8.3 Wonen en bouwen		431	1.948	1.110	100	0	0
Baten		2.563	6.893	2.527	1.602	32	32
7.4 Milieubeheer		3.558	6.881	3.128	3.194	1.729	1.729
8.3 Wonen en bouwen		431	1.948	1.110	100	0	0
Lasten		3.989	8.829	4.238	3.294	1.729	1.729
Saldo van baten en lasten (B-L)		-1.426	-1.936	-1.711	-1.692	-1.697	-1.697

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Versillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		2026	2027	2028	2029
Baten					
1. Klimaatmiddelen Rijk		-1.651	-190	-1.066	-
2. Geothermie		-1.600	400	-400	-
3. Aanpak energiearmoede		-756	-100	-	-
4. Energie infrastructuur		-109	-	-	-
5. Lokale Aanpak Isolatie		-82	-892	-	-
Overig		-168	-143	-104	-
Totaal Baten		-4.366	-925	-1.570	-

Lasten

1. Klimaatmiddelen Rijk	1.651	190	1.066	-
2. Geothermie	1.600	-400	400	-
3. Aanpak energiearmoede	756	100	-	-
4. Energietransitie	259	-	-	-
5. Energie infrastructuur	109	-	-	-
6. Lokale Aanpak Isolatie	82	892	-	-
Overig	133	162	100	-
Totaal Lasten	4.590	944	1.566	-

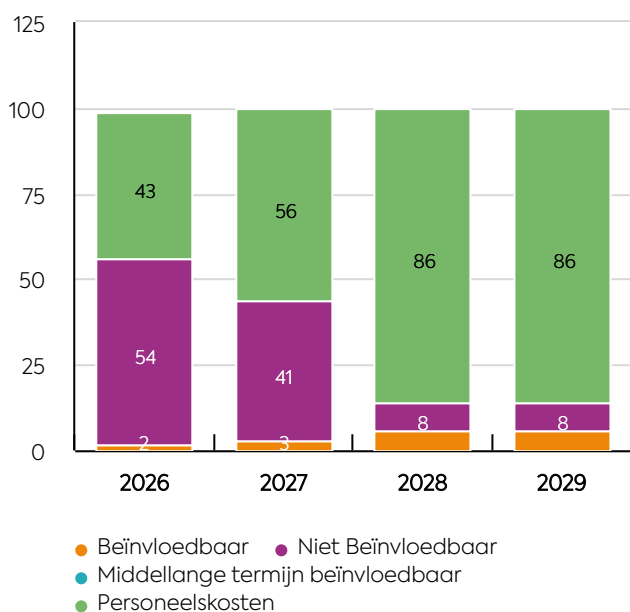
Baten

1. Door het Rijk zijn incidenteel middelen toegekend vanuit de regeling CDOKE. De middelen zijn gefaseerd begroot over de jaarschijven.
2. Door de provincie Noord-Holland zijn incidenteel middelen toegekend voor een onderzoek naar geothermie. De middelen zijn gefaseerd begroot over de jaarschijven.
3. Door het Rijk zijn incidenteel middelen toegekend vanuit de regeling Aanpak Energiearmoede. De middelen zijn gefaseerd begroot over de jaarschijven.
4. Door de provincie Noord-Holland zijn in 2025 incidenteel middelen toegekend voor Energie infrastructuur.
5. Door het Rijk zijn incidenteel middelen toegekend vanuit de regeling Lokale Aanpak Isolatie. De middelen zijn gefaseerd begroot over de jaarschijven.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Klimaatmiddelen Rijk de de toelichting opgenomen bij de baten.
2. Zie voor een toelichting op de lagere en hogere lasten Geothermie de toelichting opgenomen bij de baten.
3. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Aanpak Energiearmoede de toelichting opgenomen bij de baten.
4. Voor de energietransitie zijn incidenteel middelen toegekend.
5. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Energie infrastructuur de toelichting opgenomen bij de baten.
6. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Lokale Aanpak Isolatie de toelichting opgenomen bij de baten.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 53

Toelichting*Beïnvloedbaar*

De beïnvloedbare lasten zijn uitgaven aan beleidsontwikkeling Energie.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld kapitaallasten en subsidies vanuit een rijksbijdrage en vanuit de provincie Noord-Holland.

Ontwikkeling

Het deel niet beïnvloedbaar daalt in 2028 door de kosten Klimaatmiddelen Rijk zoals beschreven bij de verschillenanalyse. Relatief stijgt hierdoor het aandeel personeelskosten, nominaal (in bedragen) blijft dit aandeel ongewijzigd.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 44

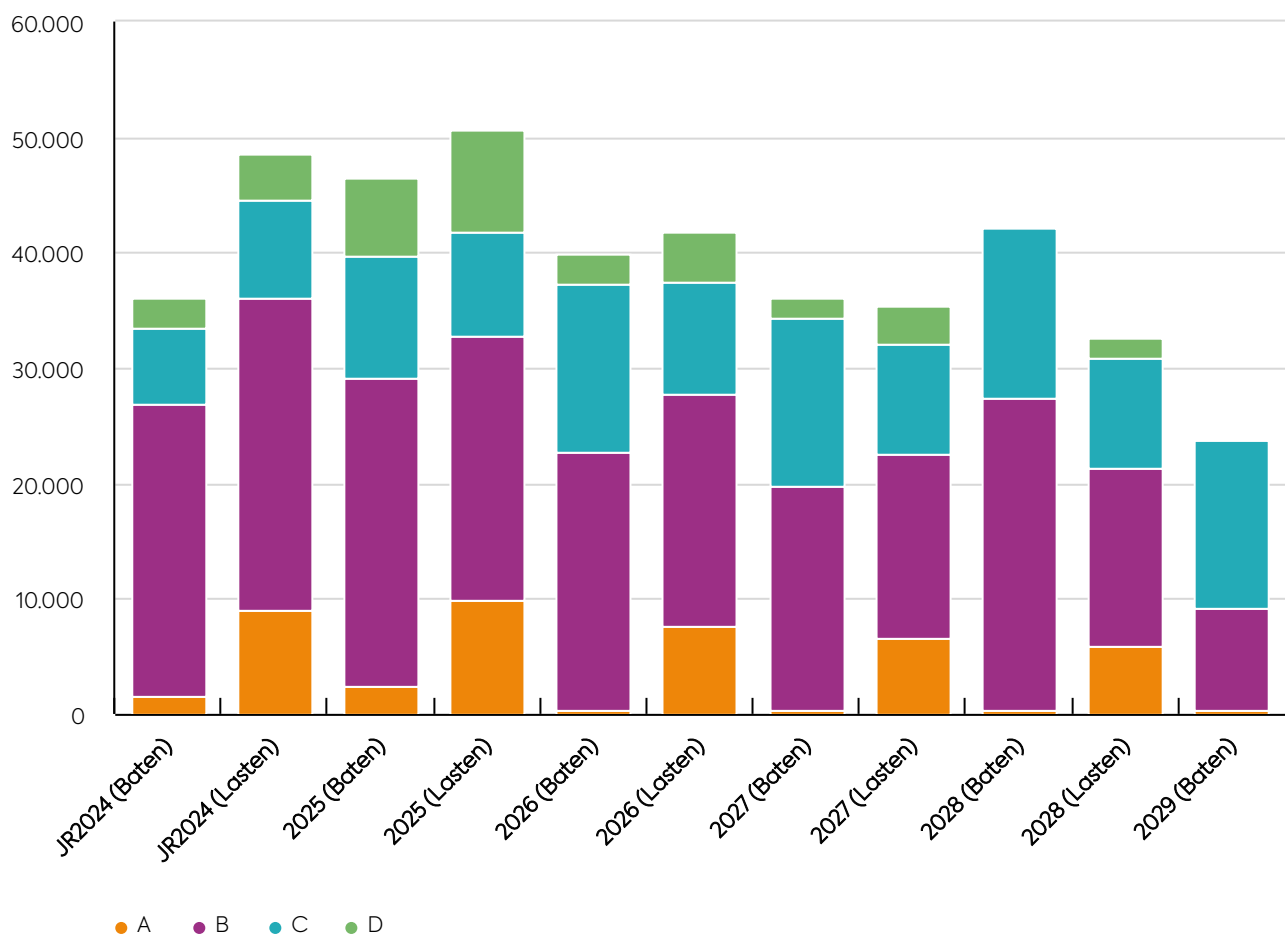
Bedragen × € 1.000.

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.

Ruimtelijke ontwikkelingen

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ruimtelijke ontwikkelingen	Baten	25.420	46.552	39.858	36.005	42.111	23.868
	Lasten	33.343	50.678	41.716	35.456	32.553	24.072
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	-7.923	-4.126	-1.858	549	9.558	-204
Reservemutaties	Onttrekking	10.681	19.877	12.244	7.526	5.993	5.835
	Storting	15.235	45.610	17.177	13.952	21.140	9.264
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	-12.477	-29.859	-6.792	-5.877	-5.589	-3.634

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 54

Legenda

Beleidsdoel A: De ruimtelijke omgeving is het resultaat van een zorgvuldige afweging om het welzijn van de inwoners, ondernemers, werkenden, bezoekers en recreanten te vergroten.

Beleidsdoel B: Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.

Beleidsdoel C: Het gebruik van de openbare ruimte sturen in overeenstemming met het beleid.

Beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO₂-neutraal.

Toelichting reserves

Tabel 45

(bedragen × € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Onttrekking				
Algemene reserve grondzaken	2.226	2.226	2.226	2.226
Dekking afschrijvingslasten	98	388	566	696
Reserve Programma stadscentrum Hoofddorp	0	0	288	0
Reserve RIH	9.283	4.913	2.913	2.913
Reserve Schaalsprong	637	0	0	0
Totaal Onttrekking	12.244	7.526	5.993	5.835
Storting				
Algemene reserve grondzaken	7.411	8.834	18.084	6.208
Dekking afschrijvingslasten	1.150	0	0	0
Reserve Indexatie subsidies woningbouw	2.400	2.400	2.400	2.400
Reserve RIH	6.216	2.718	656	656
Totaal Storting	17.177	13.952	21.140	9.264

Onttrekkingen

Algemene reserve grondzaken

De onttrekkingen zijn gebaseerd op het Meerjaren Perspectief Grondzaken (MPG), standlijn 1 januari 2025.

Dekking afschrijvingslasten

De onttrekkingen betreft de dekking van afschrijvingslasten die uit bijdragen vanuit, met name, de bouwgrondexploitaties en anterieure overeenkomsten gedekt worden. Conform de voorschriften van het BBV mogen deze bijdragen, vanuit de reserve RIH, niet in één keer ten gunste van de betreffende investering worden gebracht. De economische levensduur moet gehanteerd worden, zowel voor de afschrijvingslast als de dekking uit de reserve.

Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer (RIH)

De onttrekkingen zijn ten behoeve van onder andere PARK21, Hyde Park en het Wegennetwerk Pionier-Bols (voor nadere informatie verwijzen wij naar het MPG).

Schaalsprong

De tijdelijk exploitatietekorten van de Diamantlaan 6 en de Saturnusstraat 40-62 te Hoofddorp worden gedekt uit de reserve Schaalsprong.

Programma stadscentrum Hoofddorp

Er is een rijksbijdrage uit de 'Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur' voor zeven infrastructuurprojecten in het Stadscentrum van Hoofddorp toegekend. De rijksbijdrage dekt niet de volledige kosten en stelt als voorwaarde een cofinanciering van 35%. De dekking uit de reserve Programma stadscentrum Hoofddorp is onderdeel van deze 35% cofinanciering.

Stortingen

Algemene reserve grondzaken

De stortingen zijn gebaseerd op het MPG, standlijn 1 januari 2025.

Dekking afschrijvingslasten

Voor de realisatie van bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Pionier-Bolsterrein wordt in 2026 een bedrag van € 1.150.000 gestort in de reserve dekking afschrijvingslasten. Deze bijdrage wordt gedekt uit de de reserve RIH.

Indexatie subsidies woningbouw

Voor de woningbouwopgave is door het Rijk een groot bedrag toegezegd. Een deel van de toezeggingen is reeds ontvangen als voorschot. Over dit bedrag ontvangen we rente die wij inzetten als dekking voor toekomstige indexatie in verband met loon- en prijsstijgingen. Bij de Jaarstukken 2024 hebben we hiervoor de bestemmingsreserve 'Indexatie subsidies woningbouw' ingesteld. De rente wordt jaarlijks in de reserve gestort.

Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH)

De stortingen zijn gebaseerd op de geprognoseerde RIH-bijdragen uit diverse projecten. Voor nadere informatie verwijzen wij naar het MPG, standlijn 1 januari 2025.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Om onze maatschappelijke doelen en beleidsdoel(en) te bereiken werken we samen met Schiphol Area Development Company (SADC, gronduitgifte bedrijventerreinen), Hoofdvaart BV, GEM A4 Zone West CV, GEM President CV en GEM Polanenpark CV (ontwikkeling van bedrijventerreinen), Energiebedrijf Haarlemmermeer BV (Tegenstroom), Zonnepanelen Haarlemmermeer BV (Tegenstroom voor Ymere) en Stedin Holding NV (Stedin).

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) controleert aanvragen van ondernemingen en de grote infrastructurele werken. Zie voor een verdere toelichting het programma [Kwaliteit fysieke omgeving](#).

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 ([2021.0003036](#))
- Verdichtingsvisie Haarlemmermeer 2040 ([2022.0000047](#))
- Visie Polderlinten en beeldkwaliteitsplan voor de erven ([2022.0000056](#))
- Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer ([2022.0000040](#))
- Beeldkwaliteitsplan Ringvaart en Ringdijk Haarlemmermeer ([2021.0000696](#))
- Verdichtingsplan Stationsgebied Hoofddorp Centrum ([2021.0001986](#))
- Investeringsstrategie Schaalsprong wonen ([7736120](#))
- Stadscentrum Hoofddorp: nieuwe gemeentelijke huisvesting ([2020.0000976](#))
- Datacenterbeleid gemeente Haarlemmermeer ([2020.0002126](#))
- Model-omgevingsplan Haarlemmermeer ([2020.0001356](#))
- Actualisatie Programma Energietransitie 2022-2026 ([2022.0002591](#))
- Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid 1.0 ([2021.0000778](#))
- Bestemmingsplan en mer PARK21 ([7225811](#))
- Visie Stadscentrum Hoofddorp ([8414059](#))
- Programmatische aanpak Energietransitie Haarlemmermeer ([2019.0037699](#))
- Beleidskader Zonneakkers Haarlemmermeer ([2020.0000707](#))
- Beleidskader Lokaal Eigenaarschap in zon- en windprojecten ([2021.0000755](#))
- Warmtevisie Haarlemmermeer 2030 ([2021.0002134](#))

Wonen

Maatschappelijk doel:

Voor zowel onze huidige inwoners als voor mensen die in Haarlemmermeer willen gaan wonen, zijn er voldoende woningen die aansluiten bij de woonbehoeften in verschillende levensfasen. De variëteit in woonmilieus sluit daar goed bij aan.

Portefeuillehouders:

Steffens–van de Water, Van Straten

We willen een vitale en kwalitatief goede woningvoorraad in aantrekkelijke wijken en kernen, in woonmilieus waar alle mensen prettig samenleven, met de voorzieningen waar zij behoefte aan hebben. We willen een divers woningaanbod voor de verschillende (toekomstige) inwoners van Haarlemmermeer, met voldoende goede en betaalbare woningen, geschikt voor de diverse doelgroepen. Voor inwoners die zorg nodig hebben, willen wij dat die zorg geleverd kan worden en dat de woning daarvoor geschikt is of kan worden gemaakt. We willen een toegankelijke woningmarkt voor iedereen: starters en doorstromers, één-, twee- en meerpersoonshuishoudens, jongeren, ouderen, aandachtsgroepen en woningzoekenden van binnen en buiten Haarlemmermeer. Wij willen dat een woning haalbaar en betaalbaar is voor onze lokale woningzoekenden en nemen ons aandeel in de regionale woningbehoefte. We willen meer woningen in het goedkope en middeldure segment.

Wonen	Baten x € 1.000	3.903
	in % van totale begroting	0,6%
	Lasten x € 1.000	7.460
	in % van totale begroting	1,1%

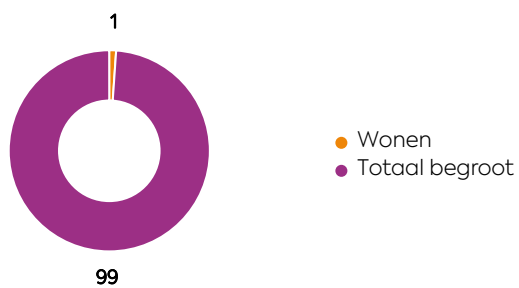
Baten

De baten van Programma Wonen uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Wonen uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Door woonbeleid en woningprogrammering voorwaarden scheppen voor voldoende en gedifferentieerde woningen. De woningvoorraad sluit aan op de behoeften van verschillende doelgroepen

Wat willen wij bereiken?

We realiseren een gemengd woningbouwprogramma naar eigendoms categorie en prijsklasse. We verhogen het aandeel betaalbare woningen in het woningbouwprogramma op basis van de regionale behoefte en afspraken. Zowel grote als kleine projecten moeten hieraan bijdragen. We zetten hiermee betekenisvolle stappen om toe te groeien naar 30% sociale huur in de woningvoorraad. Hiermee vergroten we de slaagkansen voor actieve woningzoekenden binnen de sociale huur. We zetten middelen in om betaalbare woningen betaalbaar te houden. Daarbij is ook de groeiende energiearmoede een aandachtspunt.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Afspraken met ontwikkelaars	In overeenkomsten met partijen die woningbouw ontwikkelen leggen wij de afspraken vast die nodig zijn om onze visie en beleidsdoelstellingen te bereiken.	8.3
Regionale afstemming woonbeleid en woningbouw-opgave	Met het Rijk, de provincies en gemeenten in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de deelregio Amstelland-Meerlanden (AM) bespreken wij de voortgang van de woningbouwopgave. Ook het woonbeleid stemmen wij af met deze overheden.	8.3
Beter benutten bestaande woningvoorraad	Wij onderzoeken mogelijkheden om bestaande woningen beter te benutten en gaan daarover in gesprek met verhuurders.	8.3
Monitoring woonbeleid en woningbouw	In de Bestuurlijke Voortgangsrapportage Wonen en de Bouwmonitor monitoren wij de voortgang van woningbouwplannen en de realisatie van het woonbeleid.	8.3

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Vergroten van het aanbod betaalbare woningen	Resultaat	Een hoger aandeel betaalbare woningen in nieuwbouwplannen.
	Inhoud	Tot in 2025 was ons beleid dat in woningbouwprojecten met meer dan 30 woningen minimaal 50% woningen in het goedkope en middeldure segment moeten worden gerealiseerd. In 2025 is in de Omgevingsvisie opgenomen dat wij dit aandeel willen verhogen. In het volkshuisvestingsprogramma wordt een concrete doelstelling opgenomen over het aandeel betaalbare woningen in nieuwe projecten. Ook in lopende projecten zetten wij waar mogelijk in op een verhoging van het aandeel betaalbare woningen.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 8.3)
Woningaanbod voor bijzondere doelgroepen	Resultaat	Onderzoek naar huisvestingsbehoeften van verschillende doelgroepen.
	Inhoud	We streven naar een woningmarkt waarin het woningaanbod past bij de vraag. Wij sluiten geen doelgroepen uit. Enkele doelgroepen verdienen bijzondere aandacht. Dat zijn kleine huishoudens, (studerende) jongeren, starters en senioren die zorg nodig hebben. Wij onderzoeken de woningbehoeften van deze doelgroepen en richten ons woningbouwbeleid daarop in.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 8.3)

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 46

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Door woonbeleid en woningprogrammering voorwaarden scheppen voor voldoende en gedifferentieerde woningen. De woningvoorraad sluit aan op de behoeften van verschillende doelgroepen.	Baten	1.506	55	57	57	57	57
	Lasten	1.581	2.047	1.279	1.103	879	879
	Saldo	-75	-1.991	-1.222	-1.046	-822	-822

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		0	55	57	57	57	57
8.3 Wonen en bouwen		1.506	0	0	0	0	0
Baten		1.506	55	57	57	57	57
8.3 Wonen en bouwen		1.581	2.047	1.279	1.103	879	879
Lasten		1.581	2.047	1.279	1.103	879	879
Saldo van baten en lasten (B-L)		-75	-1.991	-1.222	-1.046	-822	-822

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen × € 1.000; min = nadeel)

Baten

	2026	2027	2028	2029
Overig	2	-	-	-
Totaal Baten	2	-	-	-

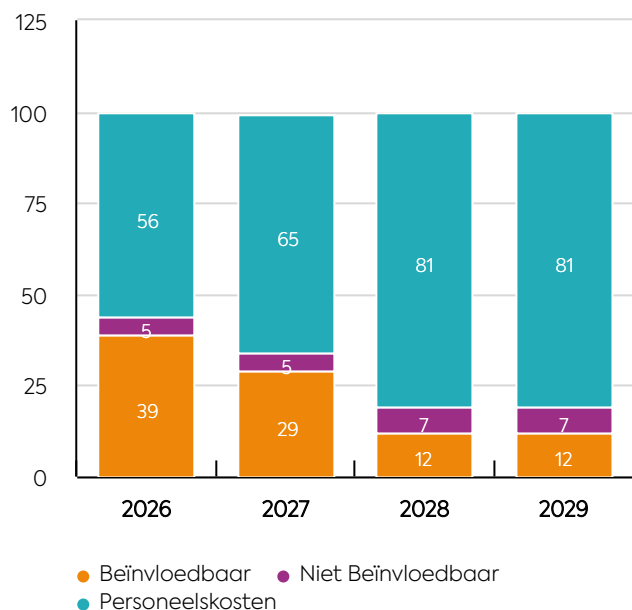
Lasten

	2026	2027	2028	2029
1. Huisvesting statushouders Planeetbaan 2	557	-	-	-
2. Huisvestingsopgave statushouders	235	300	-	-
3. Flexwonen	-	-	224	-
Overig	-25	-124	-	-
Totaal Lasten	767	176	224	-

Lasten

- In 2023 en 2024 zijn er statushouders gehuisvest in het pand Planeetbaan 2 te Hoofddorp. Voor de gemaakte extra kosten ontvangen wij per gehuisveste statushouder een bijdrage van het COA. In 2025 zijn wij gestopt met deze huisvestingsvorm.
- In de jaren 2025 en 2026 zijn incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld voor de huisvestingsopgave statushouders.
- In 2027 is er incidenteel budget beschikbaar voor flexwonen. Dit budget is bestemd voor de dekking van de exploitatiebijdrage van het flexwonencomplex Sarabande in de jaren 2027-2030.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 55

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn onder andere exploitatielasten van flexwonen en budget asielopgave.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld rente en afschrijvingslasten over vastgoed.

Ontwikkeling

Het deel beïnvloedbaar daalt door de kosten huisvestingsopgave asielzoekers zoals beschreven bij de verschillenanalyse. Relatief stijgt hierdoor het aandeel personeelskosten, nominaal (in bedragen) blijft dit aandeel ongewijzigd.

Beleidsdoel B: Door woonbeleid waarborgen van een toegankelijke en toekomstbestendige woningmarkt voor huidige en nieuwe inwoners van Haarlemmermeer

Wat willen wij bereiken?

We streven naar een woningmarkt waarin het woningaanbod past bij de vraag. Wij sluiten geen doelgroepen uit. Wel noemen wij enkele doelgroepen die bijzondere aandacht verdienen in de woonruimteverdeling. Wij zetten ons in voor een eerlijke verdeling van de schaarste en in het bijzonder voor de huisvesting van bijzondere doelgroepen (sociaal-medisch urgenten, statushouders en mensen die uitstromen uit maatschappelijke instellingen) en voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Ook behoeft de (tijdelijke) huisvesting van arbeidsmigranten en woonwagenbewoners aandacht.

Wij rapporteren over de voortgang in de Bouwmonitor ([10765305](#)) en de Bestuurlijke Voortgangsrapportage Wonen ([7650404](#)). Verder werken wij mee aan het tweejaarlijkse onderzoek 'Wonen in de Metropoolregio Amsterdam' ([11171154](#)).

Wat gaan wij daarvoor doen?

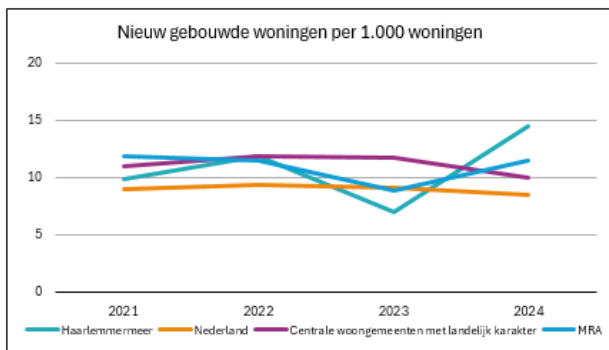
Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Uitvoeren regels woonruimte-verdeling	We zorgen voor een rechtvaardige en transparante verdeling van de schaarse sociale huurwoningen. Daarvoor bespreken we met corporaties hoe we een goede balans houden tussen de huisvesting van bijzondere doelgroepen en die van reguliere woningzoekenden.	8.3
Uitvoeren prestatie-afspraken	Samen met de woningcorporaties Ymere, Eigen Haard, DUWO, Woonzorg Nederland en Rochdale en met de huurdersorganisaties Vereniging Huurders Haarlemmermeer (VHH) en Alert voeren wij de Prestatieafspraken Haarlemmermeer 2024 tot en met 2027 uit. Wij verlenen subsidie aan VHH om haar in staat te stellen haar rol te vervullen.	6.1
Uitvoeren van de starterslening	Starters op de koopwoningmarkt die voldoen aan voorwaarden in de Verordening starterslening Haarlemmermeer 2020 kunnen een starterslening aanvragen. Wij toetsen de aanvragen aan de voorwaarden. Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) verstrekt de leningen en int de rente en aflossing. SVn beheert ons fonds hiervoor.	8.3
Samenwerken aan wonen met zorg	We willen inwoners met een zorgbehoefte in staat stellen om langer of weer zelfstandig thuis te wonen. We werken hierin samen met onze partners om dit te realiseren en denken mee in het ontwikkelen van nieuwe woonconcepten.	8.3
Huisvesten statushouders, waaronder alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv)	We huisvesten statushouders, waaronder alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). We huisvesten hen op een manier zodat zij kunnen werken aan hun integratie. We proberen zo goed mogelijk te voldoen aan de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Hiervoor kijken we naar flexwoningen en naar woningen in de vrije, sociale en particuliere sector.	6.1 en 8.3
Uitvoeren Spreidingswet	We voeren de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen uit (Spreidingswet). We realiseren voldoende opvangplekken voor asielzoekers en werken hiervoor samen in het Regionaal Programma Opvang en Asiel Kennemerland.	8.3

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Evaluatie van het puntensysteem voor woonruimte-verdeling	Resultaat	Inzicht in de effecten van het puntensysteem
	Inhoud	Het puntensysteem dat in 2023 is ingevoerd, wordt op regionaal niveau geëvalueerd. In elk geval wordt onderzocht wat de effecten zijn op de kansen op een woning voor hen die deze het hardst nodig hebben. De evaluatie wordt gedaan door middel van data-analyse en interviews met betrokken partijen. Eind 2025 wordt besloten of er ook een enquête onder woningzoekenden zal worden uitgezet.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 8.3).

BBV indicatoren

Figuur 56

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

Wij willen tot 2040 minimaal 20.000 nieuwe appartementen en grondgebonden woningen bouwen, waarvan meer dan 3.000 in deze collegeperiode. De voortgang monitoren we aan de hand van drie indicatoren. Deze BBV indicator (Figuur 56) geeft het aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 (bestaande) woningen weer in vergelijking met Nederland, de Metropoolregio Amsterdam en met vergelijkbare gemeenten (typologie Waarstaatjegemeente.nl).

Indicatoren Haarlemmermeer

Figuur 57

Nieuwbouw: opgeleverd en planning

Van 2022 tot en met 2025 bouwen wij meer dan 3.000 woningen. Per jaar is de gemiddelde streefwaarde 750 nieuwbouwwoningen. Dit telt op tot 3.000. In 2026 worden naar verwachting 1.348 woningen opgeleverd waarvan 969 binnen de gebiedsontwikkeling Hyde Park in Hoofddorp en 114 binnen Wickevoort in Cruquius.

Aandeel nieuwbouwwoningen naar prijssegment

Voor de meeste woningen die in 2026 worden opgeleverd, gelden de regels die zijn vastgelegd in het Woonbeleidsprogramma Haarlemmermeer 2019–2025: Het verschil maken ([2019.0058049](#)). Hierin is opgenomen dat wij 50% van de nieuwbouwwoningen willen bouwen in het betaalbare segment. De eis om 50% betaalbaar te bouwen, geldt echter alleen voor projecten met meer dan 30 woningen. Onze nieuwbouw bestaat voor een aanzienlijk aandeel uit kleine projecten (21% van de opgeleverde woningen in 2023). In deze kleine projecten worden vaak minder of zelfs geen betaalbare woningen gebouwd. Het aandeel betaalbaar in alle projecten samen is mede daardoor lager dan 50%. Aanvullende informatie over woningbouwprojecten is te vinden in de [Bouwmonitor](#) die we jaarlijks opstellen.

We streven naar een groter aanbod van betaalbare huur- en koopwoningen. Helaas zien we dat het betaalbare woningaanbod nog meer onder druk is komen te staan, doordat de woningprijzen de afgelopen twee jaar verder zijn gestegen. De prijsklassen wijzigingen jaarlijks door inflatie en soms ook door beleidswijzigingen.

Tabel 47

Percentage woningaanbod per prijsklasse

	2021	2023
Sociale huur ¹	23%	22%
Middeldure huur ²	6%	4%
Goedkope koop ³	8%	5%
Totaal	37%	31%

¹ Prijsklasse sociale huur tot € 752 (2021), tot € 808 (2023)

² Prijsklasse middeldure huur: € 752–€ 1.033 (2021), € 808 – € 1.123 (2023)

³ Prijsklasse goedkope koop: tot € 296.000 (2021), tot € 355.000 (2023)

Met een groter aanbod van betaalbare huur- en koopwoningen denken we de zoektijden te kunnen verkorten.

Wachttijd en zoektijd sociale huurwoningen in jaren

Het aantal actief woningzoekenden en het aantal sociale verhuringen zijn een indicator van schaarste. Hierin maken we onderscheid tussen wachttijd (de inschrijftijd inclusief eventuele extra inschrijftijd op basis van overgangsregelingen) en zoektijd (het gemiddeld aantal jaren tussen de eerste reactie van de woningzoekende tot aan de toewijzing). We zien dat zowel de wachttijd als de zoektijd de afgelopen jaren licht is afgenomen. Kanttekening bij deze cijfers is dat begin 2023 het nieuwe woonruimteverdeelsysteem is geïntroduceerd. In het nieuwe systeem kun je door actief te zoeken, zoekpunten krijgen waarmee je meer kans maakt op een woning. Daardoor zijn de cijfers voor en na de introductie van het nieuwe puntensysteem moeilijk vergelijkbaar.

Aantal sociale verhuringen

Tabel 48

Aantal sociale verhuringen	2021	2022	2023	2024
Nieuwe verhuringen	756	801	694	762
Actief woningzoekenden	5.254	5.610	6.890	8.799

Wat mag het kosten?

Tabel 49

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Door woonbeleid waarborgen van een toegankelijke en toekomstbestendige woningmarkt voor huidige en nieuwe inwoners van Haarlemmermeer.	Baten	4.325	3.979	3.661	3.741	4.713	343
	Lasten	5.603	6.426	5.855	6.003	11.285	2.668
	Saldo	-1.278	-2.447	-2.194	-2.262	-6.572	-2.324

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		4.324	3.979	3.661	3.561	4.713	343
8.3 Wonen en bouwen		1	0	0	180	0	0
Baten		4.325	3.979	3.661	3.741	4.713	343
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		3.192	3.311	3.338	3.350	8.908	290
8.3 Wonen en bouwen		2.412	3.115	2.517	2.653	2.377	2.377
Lasten		5.603	6.426	5.855	6.003	11.285	2.668
Saldo van baten en lasten (B-L)		-1.278	-2.447	-2.194	-2.262	-6.572	-2.324

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen x € 1.000; min = nadeel)

Baten

	2026	2027	2028	2029
1. Planeetbaan 2	-329	-100	1.151	-4.369
2. Regeling huisvesting aandachtsgroepen	-	180	-180	-
Overig	11	-0	1	-0
Totaal Baten	-318	80	972	-4.369

Lasten

1. Kapitaallasten	-	-	-6.424	8.359
2. Exploitatie Planeetbaan 2	-	-	866	190
3. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	441	-	-	-
4. Regeling huisvesting aandachtsgroepen	-	-180	180	-
5. Planeetbaan 2	-	-	179	-
6. Wet betaalbare huur	116	-	-	-
7. Spreidingswet	109	-	-	-
Overig	-95	32	-83	69
Totaal Lasten	571	-148	-5.282	8.618

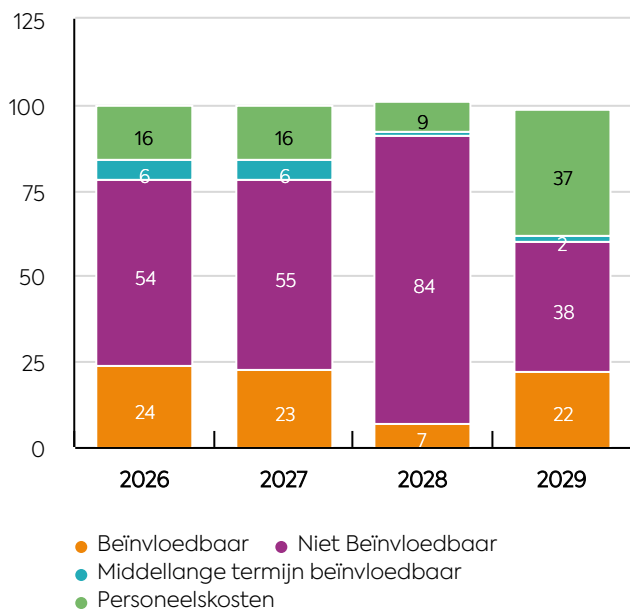
Baten

1. Planeetbaan 2 te Hoofddorp is verworven in het kader van gebiedsontwikkeling Spoorzone Hoofddorp (2022.0002314). Dit perceel wordt ter zijner tijd herontwikkeld en wordt nu tijdelijk geëxploiteerd. Dit vindt plaats door de huurovereenkomst met het Centraal orgaan opvang asielzoeker (COA). Het inkomstenbedrag loopt jaarlijks geleidelijk af in verband met een contractueel lagere afname van het COA.
In 2028 wordt het pand uit de exploitatie genomen, met als voornemen het dan in te brengen in een nog te openen grondexploitatie. Hierdoor worden de huurinkomsten met € 2,6 miljoen verlaagd en de interne verkoopopbrengst van € 3,8 miljoen geraamd.
In 2029 vervalt het laatste deel van de huurinkomsten en de geraamde interne verkoopopbrengst.
2. In 2027 ontvangen wij incidenteel een bijdrage van het Rijk in het kader van de regeling huisvesting aandachtsgroepen.

Lasten

1. Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. Dit betreft de mutatie van de afboeking van het pand Planeetbaan 2. Een deel van deze afboeking wordt gedekt door een bijdrage uit de Algemene dekkingsreserve. De resterende waarde wordt ingebracht in een nog te openen bouwgrondexploitatie. Hiervoor is een opbrengst geraamd.
2. De exploitatie van Planeetbaan 2 loopt jaarlijks geleidelijk af en naar verwachting ingebracht in een nog te openen grondexploitatie. Hierdoor vervallen geleidelijk de beheer- en exploitatielasten.
3. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel lager geworden.
4. Zie voor een toelichting op de hogere lasten Regeling huisvesting aandachtsgroepen de toelichting bij de baten.
5. Vanaf 2024 heeft het Rijk budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de wet betaalbare huur. De middelen van 2024 zijn incidenteel overgeheveld naar 2025.
6. In 2025 heeft het Rijk incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de spreidingswet.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 58

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn exploitatie en onderhoudskosten voor vastgoed en overige uitgaven zoals kosten voor woonruimteverdeling.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld rente over de uitstaande middelen bij SVn (Stichting Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) en rente en afschrijvingskosten over vastgoed.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn verzekeringen van vastgoed, beleidsontwikkeling en subsidies.

Ontwikkeling

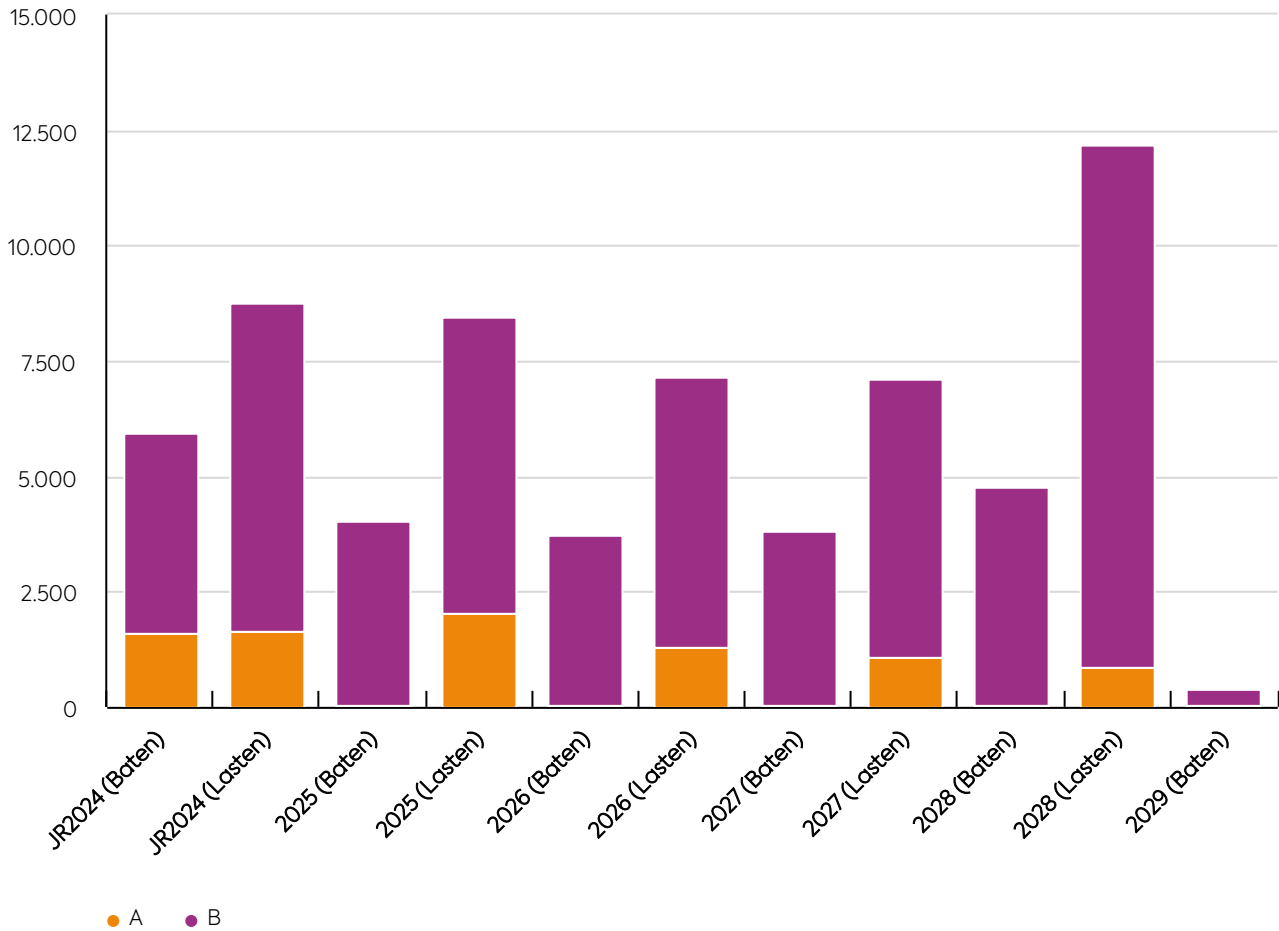
Het deel niet beïnvloedbaar stijgt in 2028 door de kosten Planeetbaan 2 zoals beschreven bij de verschillenanalyse.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 50

Bedragen × € 1.000.		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Er kunnen afrondingsverschillen optreden.								
Wonen								
Wonen	Baten	5.831	4.035	3.718	3.798	4.770	401	
	Lasten	7.184	8.472	7.134	7.106	12.164	3.547	
Saldo van baten en lasten (B-L)		Saldo	-1.353	-4.438	-3.416	-3.308	-7.394	-3.146
Reservemutaties	Onttrekking	112	160	185	160	4.401	160	
	Storting	1.570	1.138	326	213	48	48	
Resultaat (Saldo+O-S)		Saldo	-2.811	-5.416	-3.557	-3.361	-3.041	-3.034

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 59

Legenda

Beleidsdoel A: Door woonbeleid en woningprogrammering voorwaarden scheppen voor voldoende en gedifferentieerde woningen. De woningvoorraad sluit aan op de behoeften van verschillende doelgroepen.

Beleidsdoel B: Door woonbeleid waarborgen van een toegankelijke en toekomstbestendige woningmarkt voor huidige en nieuwe inwoners van Haarlemmermeer.

Toelichting reserves

Tabel 51

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Onttrekking				
Algemene dekkingsreserve	0	0	4.241	0
Reserve Wonen	185	160	160	160
Totaal Onttrekking	185	160	4.401	160

Storting

Algemene dekkingsreserve	278	165	0	0
Reserve Wonen	48	48	48	48
Totaal Storting	326	213	48	48

Onttrekkingen

Algemene dekkingsreserve

Het voornemen is om het pand Planeetbaan 2 te Hoofddorp in 2028 in te brengen in een nog te openen grondexploitatie. De inbreng moet gebeuren tegen de marktwaarde. Het verschil tussen de boekwaarde en de marktwaarde wordt gedekt door een bijdrage uit de Algemene dekkingsreserve. Deze bijdrage is gelijk aan het jaarlijks exploitatieresultaat dat gedurende de exploitatieperiode van vijf jaar gestort wordt in deze reserve.

Stortingen

Algemene dekkingsreserve

Dit betreft de storting van het exploitatieresultaat van het pand Planeetbaan 2. Dit pand is verworven in het kader van gebiedsontwikkeling Spoorzone Hoofddorp (2022.0002314). Dit perceel wordt te zijner tijd herontwikkeld en nu tijdelijk geëxploiteerd. Het exploitatieresultaat wordt gebruikt om na de huurperiode van vijf jaar de boekwaarde van het pand af te waarderen naar de marktwaarde.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen bij het maatschappelijk doel Wonen.

Relevant beleid

- Raadsbesluit Verlengen Woonbeleidsprogramma Haarlemmermeer 2019-2025: Het verschil maken ([10994323](#))
- Woonbeleidsprogramma 2019-2025 Het Verschil Maken ([2019.0058049](#))
- Visie wonen en volkshuisvesting (12233598)
- Nota Versnelling Woningbouw ([2017.0037218](#))
- Visie Wonen en Zorg ([2017.0026227](#)) en Uitvoeringsplan ([2018.0022374](#))
- Verhuiskostenregeling Van Groot Naar Beter Haarlemmermeer ([2020.0003087](#))
- Verordening Starterslening Haarlemmermeer ([2021.0000586](#))
- Prestatieafspraken Haarlemmermeer 2024 tot en met 2027 ([10220976](#))
- Woonwagengebeleid Haarlemmermeer ([8414029](#))
- Rugensteunregeling urgenten met zoekprofiel 'midstay' ([2019.0004933](#))
- Woonakkoord provincie Noord-Holland -AM-regio ([2021.0000905](#))
- Nota Betaalbaar wonen in Haarlemmermeer, instrumenten en acties ([2021.0002546](#))
- Huisvestingsverordening gemeente Haarlemmermeer 2022 ([7366751](#)) - inclusief tweede wijziging
- Nadere regels voor de nieuwe woonruimteverdeling bij de Huisvestingsverordening gemeente Haarlemmermeer 2022 ([2022.0002383](#))
- Beleidsregel Urgentieregeling gemeente Haarlemmermeer 2023 ([7563471](#))
- Beleidsregel Doorstroming vergunninghouders gemeente Haarlemmermeer 2023 ([7563471](#))
- Woondeal MRA ([7398219](#))
- Nota Huisvestingsopgave wonen met zorg ([2022.0000403](#))
- Manifest - Samen leven, wonen en zorgen in Haarlemmermeer ([2022.0000403](#))
- Regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026 ([11373355](#))

Kwaliteit fysieke omgeving

Maatschappelijk doel: Een schone, duurzame, hele en veilige openbare ruimte.

Een schone, duurzame, hele en veilige openbare ruimte.

Portefeuillehouders:

Sedee-Schuitemaker, Steffens-van de Water, Van der Meij

Onze ambitie voor de fysieke leefomgeving is een schone, duurzame, hele, kleurrijke en veilige openbare ruimte. Dit betekent dat wij de kwaliteit van de fysieke leefomgeving op duurzame wijze in stand houden binnen de kaders van de wettelijke bepalingen om de veiligheid en de volksgezondheid te waarborgen. Daarnaast vinden wij een goed toegankelijke, groene en aantrekkelijke leefomgeving belangrijk, met een goede kwaliteit, die tegemoetkomt aan maatschappelijke behoeften zoals leefbaarheid, mobiliteit, recreatie, ontmoeten en een gezonde levensstijl. Wij hebben de ambitie de leefomgeving verder te vergroenen.

Kwaliteit fysieke omgeving	Baten x € 1.000	51.307
	in % van totale begroting	7,5%
	Lasten x € 1.000	97.947
	in % van totale begroting	14,3%

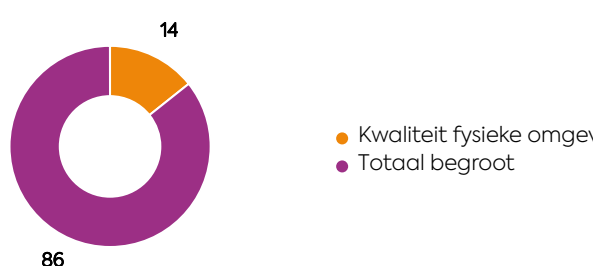
Baten

De baten van Programma Kwaliteit fysieke omgeving uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Kwaliteit fysieke omgeving uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte

Wat willen wij bereiken?

Openbaar groen en bomen zijn belangrijk voor de kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving en kunnen helpen om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. Wij houden onze bomen en beplanting in de openbare ruimte veilig en vitaal door goed onderhoud en door te voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor bomen. Daarnaast vergroenen we de leefomgeving verder en versterken we de biodiversiteit en zorgen wij voor een kleurrijke leefomgeving door een gevarieerde soortenrijkdom. Tijdens deze collegeperiode planten we 8.000 extra bomen. De gemeentelijke begraafplaatsen vallen ook onder dit beleidsdoel. Wij onderhouden deze plekken voor het herdenken van dierbaren goed en zorgen ervoor dat zij goed toegankelijk zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het duurzaam onderhouden van openbaar groen en bomen	Wij onderhouden openbaar groen en bomen zodat zij een zo hoog mogelijke levensduur bereiken. Hiervoor beschermen wij bomen en vervangen bomen die vanuit de wettelijke inspecties als onveilig worden aangemerkt. Wij willen het percentage slechte en zeer slechte bomen verminderen tot 1,5% in 2026 en het percentage slechte tot zeer slechte beplanting verminderen tot 3,5% in 2026. In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vervanging van openbaar groen en bomen.	5.7
Het duurzaam beheren van de gemeentelijke begraafplaatsen	Wij beheren de begraafplaatsen op niveau A (hoog) van het Beheerkwaliteitplan, om recht te doen aan deze bijzondere gedenkparken. In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vervanging op de begraafplaatsen. In de paragraaf Lokale heffingen is een berekening van de kostendekkendheid van de gemeentelijke begraafplaatsen opgenomen.	7.5
Het vergroten van de betrokkenheid van de gebruikers van openbaar groen, bomen en de begraafplaatsen	Wij vergroten de betrokkenheid van inwoners door: - delen van de groene buitenruimte in zelfbeheer uit te geven en vormen van zelfbeheer door inwoners, zoals buurt- en geveltuinen en boomspiegels, te stimuleren; - inwoners te betrekken bij het renoveren van het openbaar groen en bij het vergroenen van de bestaande openbare ruimte; dit laatste in samenwerking met NMCX, centrum voor duurzaamheid; - met NMCX een boomfeestdag te organiseren; - ondernemers via parkmanagementorganisaties op negen bedrijventerreinen te betrekken bij het onderhoud van de openbare ruimte; - ondernemers bij het beheer en onderhoud van rotondes te betrekken via adoptierotondes; - samen met rechthebbenden en vrijwilligers publieksactiviteiten op de begraafplaatsen te organiseren en informatie over de (cultuur)historie van de begraafplaatsen te verstrekken.	5.7

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Het vergroenen van de leefomgeving en het versterken van de biodiversiteit.	Resultaat	Wij vergroenen 3.500 m ² per jaar. De specifieke locaties worden samen met de dorps- en wijkraden en inwoners bepaald. Daarnaast vergroenen wij extra op locaties waar wij de openbare ruimte vernieuwen.
	Inhoud	Wij vergroenen de leefomgeving verder door waar mogelijk verhardingen (tegels/straatstenen) te vervangen door groen. Voorbeelden hiervan zijn het vergroenen van parkeerplaatsen door tegels waarin gras kan groeien en het versmallen van stoepen en straten, waardoor groenstroken ontstaan.
	Financiën	Voor deze activiteit is incidenteel € 390.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2022 tot en met 2026 (taakveld 5.7).
Het planten van 8.000 bomen.	Resultaat	Wij breiden het aantal bomen uit tot 100.000 in 2026.
	Inhoud	Nieuwe bomen worden met name geplant in grootschalig groen en recreatiegebieden. Binnen de bestaande leefomgeving worden waar mogelijk extra bomen geplant, bijvoorbeeld op verzoek van inwoners.
	Financiën	We betalen dit uit projectmiddelen en uit de reguliere begroting (Vernieuwing Openbare Ruimte, taakveld 5.7).

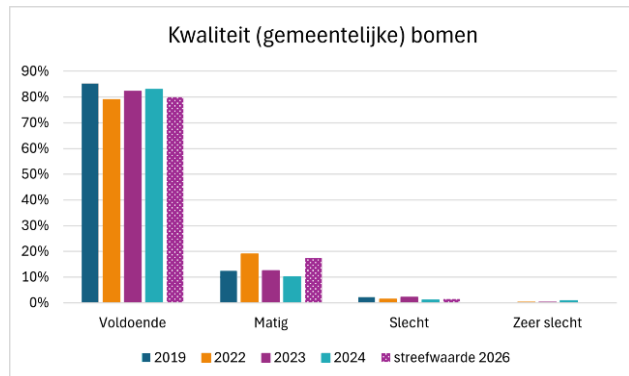
BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Kwaliteit bomen

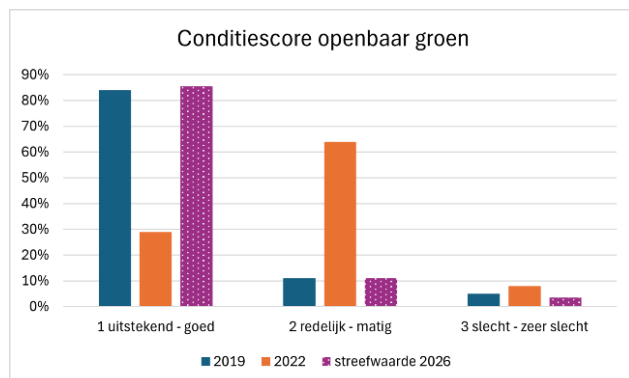
De kwaliteit van de bomen en de streefwaarden geven we weer in onderstaande grafiek. Voor de onderliggende tabel en nadere toelichting verwijzen we naar de paragraaf [Onderhoud Kapitaalgoederen](#).

Figuur 60

Kwaliteit beplanting

De kwaliteit van de beplanting en de streefwaarden geven we weer in onderstaande grafiek. Voor de onderliggende tabel en nadere toelichting verwijzen we naar de paragraaf [Onderhoud Kapitaalgoederen](#).

Figuur 61

Wat mag het kosten?

Tabel 52

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.	Baten	2.371	2.017	2.048	2.048	2.048	2.048
	Lasten	15.088	15.599	15.931	16.158	16.584	16.495
	Saldo	-12.717	-13.583	-13.883	-14.110	-14.536	-14.447

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		1.113	1.117	1.118	1.118	1.118	1.118
7.5 Begraafplaatsen en crematoria		1.258	900	930	930	930	930
Baten		2.371	2.017	2.048	2.048	2.048	2.048
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		13.762	14.151	14.428	14.655	15.103	15.014
7.5 Begraafplaatsen en crematoria		1.326	1.449	1.503	1.503	1.481	1.480
Lasten		15.088	15.599	15.931	16.158	16.584	16.495
Saldo van baten en lasten (B-L)		-12.717	-13.583	-13.883	-14.110	-14.536	-14.447

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Baten

Overig	31	-	-	-
Totaal Baten	31	-	-	-

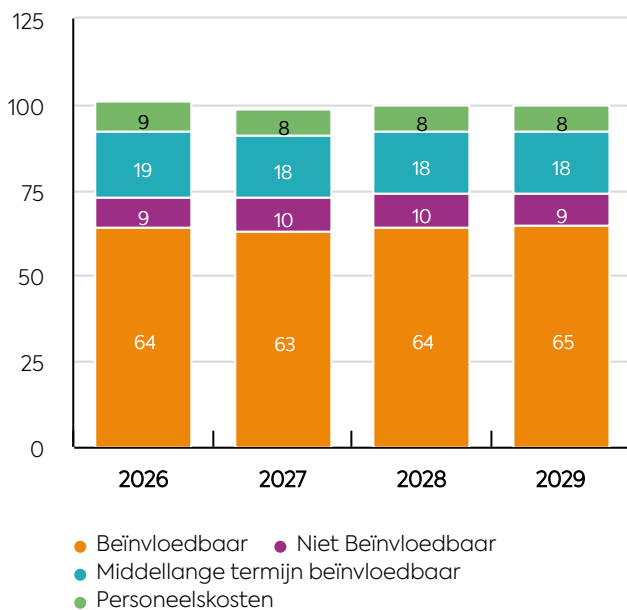
Lasten

1. Kapitaallasten	-401	-227	-45	219
2. Beheerlasten Groot Vennep/ Park-Evenemententerrein	-	-	-380	-
Overig	70	-	-1	-130
Totaal Lasten	-332	-227	-426	89

Lasten

- Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. Specifiek gaat het hier om investeringen voor vervangingen van openbaar groen en op begraafplaatsen en PARK21.
- Vanaf 2028 worden de jaarlijkse beheerlasten van de deelgebieden Groot Vennep, Park-Evenemententerrein, Flumen en Park-Polderlanden opgenomen in de begroting. Zie raadsvoorstel 'Addendum op overeenkomst beëindiging baggerdepot MeerGrond, kredietaanvraag PARK21 voor deelgebied Park-Evenemententerrein en aanvraag beheerlasten' van 9 juli 2024 (11140485).

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 62

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn lasten zoals algemeen groen, dagelijks onderhoud groen, fontein, algemeen onderhoud en het onderhoud van begraafplaatsen.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld kapitaallasten (rente en afschrijving) op investeringen in groen en begraafplaatsen.

Middelrange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn te beïnvloeden zijn contracten met externen voor het onderhoud van openbaar groen en begraafplaatsen zoals contracten met Waterwolf en contracten inzake gas, electra en verzekeringen.

Beleidsdoel B: Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik

Wat willen wij bereiken?

Wij werken toe naar 'Nederland circulair in 2050' door stappen te zetten in het landelijke VANG-programma (Van Afval- naar Grondstofinzameling). Binnen dit programma is de recycledoelstelling voor 2030 gesteld op 60%. [Zie hier een korte uitleg](#). Wij hebben deze VANG-recycledoelstelling in 2024 met 67% al ruimschoots gehaald. Door de hoeveelheid grondstoffen in het restafval zien wij nog genoeg ruimte voor verbetering. Ook de hoeveelheid spullen bij het grofvuil biedt mogelijkheden om hergebruik te stimuleren en zo stappen te zetten op [de R-ladder](#) naar meer hergebruik en afvalpreventie.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

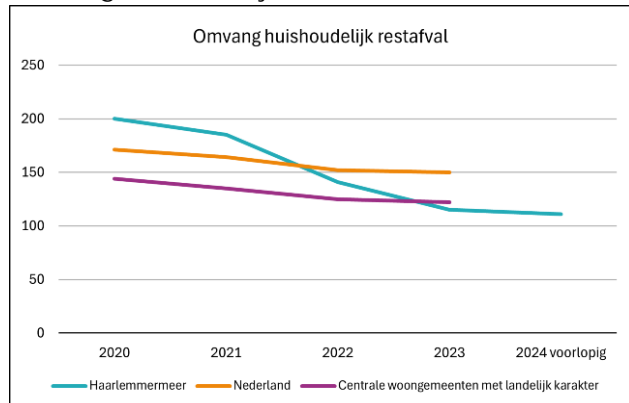
activiteit	toelichting	taakveld
Het communiceren met inwoners over hergebruik van grondstoffen en afvalpreventie	Wij informeren en instrueren inwoners over het sorteren van grondstoffen, het belang van hergebruik en afvalpreventie in samenwerking met Meerlanden. Hiervoor gebruiken wij huis-aan-huis brieven, de afvalkalender en algemene communicatiemiddelen zoals internet en de krant. Een voorbeeld is de website Een nieuwe manier van afval scheiden . Wij werken aan VANG 2026. Een onderdeel hiervan is de afvalscheiding te verbeteren, minder restafval te maken en hiervoor een participatietraject te starten.	7.3
Het inzamelen van huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk afval en gesorteerde grondstoffen	Wij zamelen alle huishoudelijke afvalstoffen in, waarop de Wet milieubeheer van toepassing is. Hierbij leggen wij de nadruk op een vermindering van de hoeveelheid restafval en een uitbreiding van de hoeveelheid ingezamelde, gesorteerde grondstoffen. Op basis van de evaluatie van VANG 2020 maken wij beleid om ook in de laagbouwwijken met verzamelcontainers meer grondstoffen in te zamelen en minder restafval tegen lagere kosten voor inwoners (VANG 2026). Wij besteden extra aandacht aan het voorkomen van bijplaatsingen en aan het bereiken van schone grondstofstromen. Wij richten de tweede Milieustraat in als Circulair Ambachtscentrum, waarmee producten en materialen een langer leven krijgen. In de paragraaf Lokale heffingen is een berekening van de kostendekkendheid van de afvalinzameling opgenomen.	7.3
Het bestrijden van zwerfafval	Onze inzet voor het bestrijden van zwerfafval bestaat uit vegen en handmatig zwerfafval rapen. Tevens staan prullenbakken op strategische plekken, zoals in centrumgebieden, woongebieden, langs centrale infrastructuur en op bedrijventerreinen.	7.3

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Zwerfafval-preventie	Resultaat	Het zoveel mogelijk voorkomen van zwerfafval.
	Inhoud	Voor zwerfafval geldt vanaf 2024 de Uitgebreide Producentverantwoordelijkheid (UPV) Zwerfafval. Dit betekent dat producenten meebetalen aan het opruimen van zwerfafval en dat zij consumenten moeten aansporen plastic zwerfafval te voorkomen. NMCX voert dit voor ons uit, bijvoorbeeld: • informeren over de schadelijkheid van sigarettenpeuken in het milieu en wat men kan doen om dat te voorkomen; • het geven van zwerfafvallessen aan scholen; • ondersteunen inwoners en ondernemers die zwerfafval willen rapen; • onder de aandacht brengen dat ondernemers 25 meter rondom hun onderneming schoon moeten houden; • onder de aandacht brengen dat ondernemers een afvalbak moeten hebben; • onder de aandacht brengen dat Verpact aan ondernemers, kantoren, scholen en verenigingen een kosteloos gescheiden afvalinzamelstelsel bieden en de inzameling daarvan verzorgt; • het begeleiden van jaarlijks terugkomende schoonmaakevenementen (nieuwjaarsvegen, opschoondag); • ondersteunen van inwoners en wijkraden bij het voorkomen van bijplaatsingen.
	Financiën	Daarnaast stellen wij het reinigingsbeleid op. Van Verpact ontvangen wij een zwerfafvalvergoeding van € 3,49 per inwoner (prijsspeil 2025). Op basis van de meest recente CBS-cijfers (163.128 inwoners in 2024) komt dit neer op € 569.300 aan inkomsten.

BBV indicatoren

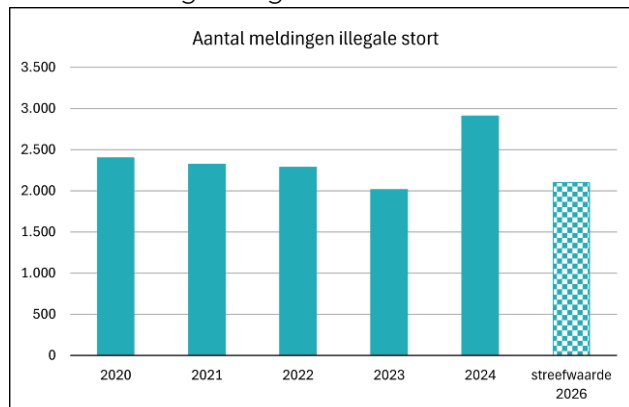
Omvang huishoudelijk restafval

Figuur 63

Indicatoren Haarlemmermeer

Aantal meldingen illegale stort

Figuur 64

Er is slechts een lichte toename van illegale stort, maar meer inwoners hebben hierover een melding gedaan.

Wat mag het kosten?

Tabel 53

(Bedragen × € 1.000)

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik.	Baten	25.975	29.128	29.858	29.824	29.824	29.824
	Lasten	22.127	23.733	24.233	24.033	24.033	24.033
	Saldo	3.848	5.396	5.625	5.791	5.791	5.791

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
7.3 Afval	25.975	29.128	29.858	29.824	29.824	29.824
Baten	25.975	29.128	29.858	29.824	29.824	29.824
6.3 Inkomensregelingen	794	865	865	865	865	865
7.3 Afval	21.333	22.868	23.368	23.168	23.168	23.168
Lasten	22.127	23.733	24.233	24.033	24.033	24.033
Saldo van baten en lasten (B-L)	3.848	5.396	5.625	5.791	5.791	5.791

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Baten

1. Afvalstoffenheffing	730	-	-	-
Overig	-0	-34	-	-
Totaal Baten	730	-34	-	-

Lasten

1. Milieustraat Nieuw-Vennep	-717	-	-	-
2. Stop bijplaatsen en verrommeling	-	200	-	-
3. Voorziening afvalstoffenheffing	188	-	-	-
Overig	28	-	-	-
Totaal Lasten	-501	200	-	-

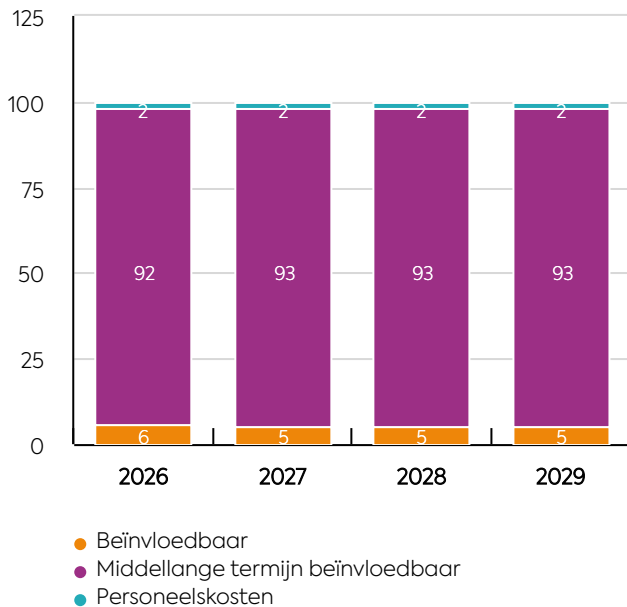
Baten

- De opbrengst van de afvalstoffenheffing stijgt als gevolg van een verhoging van de tarieven met 5,1% om de kosten van afvalinzameling en -verwerking 100% kostendekkend te houden. Zie hiervoor de toelichting onder lasten.

Lasten

- De ingebruikname van de milieustraat in Nieuw-Vennep is verschoven naar 1 september 2025. De kosten van 2025 vallen daarom lager uit.
- Voor de motie 'Stop bijplaatsen verrommeling' zijn voor de periode 2025 - 2026 middelen beschikbaar gesteld.
- De mutaties vanuit de Voorjaarsrapportage 2025 die gerelateerd zijn aan de afvalinzameling en -verwerking geven voor 2025 een voordeel dat wordt gestort in de Voorziening tariefsegalisatie afvalstoffenheffing.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 65

Toelichting

De lasten van dit beleidsdoel worden volledig gedekt uit de afvalstoffenheffing. Een verlaging van de lasten betekent dat de tarieven van de afvalstoffenheffing naar beneden bijgesteld moeten worden en geeft daarmee geen voordeel voor de algemene middelen.

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn lasten zoals reiniging-handhaving, afvalverwijdering en -verwerking en kwijscheldingen.

Niet beïnvloedbaar

Er zijn geen niet-beïnvloedbare lasten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn kosten zoals de kosten van afvalverwijdering en -verwerking van Meerlanden en lasten heffing afvalverwijdering.

Beleidsdoel C: Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater

Wat willen wij bereiken?

Door een adequaat en duurzaam beheer van grond-, hemel- en afvalwater in de openbare ruimte beschermen wij de volksgezondheid, de leefomgeving en het milieu. Ons doel is een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem, met een goede waterkwaliteit, en een goed afvalwaterstelsel, dat voorkomt dat verontreinigd afvalwater in de bodem of in het oppervlaktewater terechtkomt. De landelijke ambitie is Nederland in 2050 klimaatbestendig te hebben ingericht (Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie). Onze ambities voor klimaatbestendigheid zijn opgenomen in het Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer ([2022.0000040](#)) en uitgewerkt in het Programma riolering en stedelijk water (PRSW) ([8414039](#)). In de [paragraaf Lokale heffingen](#) is een berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing opgenomen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
De aanleg en het onderhoud van drainage en de monitoring van grondwater ter verbetering van het grondwater-beheer	Wij zetten de voorbereiding van de aanleg van drainage voort in de wijk Welgelegen in Nieuw-Vennep. Daarnaast onderhouden wij de drainage en breiden wij het grondwatermeetnet in risicogebieden uit.	7.2
Het klimaat-bestendig maken van de leefomgeving voor wat betreft water	Wij willen de bestaande openbare ruimte gefaseerd klimaatbestendig inrichten tegen wateroverlast, hitte en droogte. Dit betekent zowel ondergrondse als bovengrondse aanpassingen van de openbare ruimte, waaronder de riolering, en dat we gemengde rioolstelsels vervangen door een gescheiden stelsel. Waar mogelijk doen wij dit in een gebiedsgerichte aanpak. Wij bereiden deze aanpak voor in Rijsenhout-Dorp, Spaarndam en delen van Zwanenburg. Voorafgaand hieraan onderzoeken wij het stedelijk watersysteem, op grond waarvan wij benodigde maatregelen bepalen. Ook bij nieuwbouw richten wij het openbaar gebied zoveel mogelijk klimaatbestendig in.	7.2
Het duurzaam beheren en onderhouden van afvalwaterstelsels en oppervlaktewater	Door het beheren van de afvalwaterstelsels en het oppervlaktewater (kolken, riolering, gemalen en infiltratie-voorzieningen) zorgen wij voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt binnen ons grondgebied. De basis hiervoor is het PRSW 2024-2028. De gebiedsgerichte aanpak voor klimaatadaptatie is hier een onderdeel van. Wij werken daarnaast in regionaal verband samen om de kwaliteit van de waterketen te verbeteren. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vervanging van riolering.	7.2
Het duurzaam beheren van de watergangen en waterbodem-beheer	Wij voeren het dagelijks onderhoud van de watergangen buiten de bebouwde kom uit op basis van de regels van het hoogheemraadschap van Rijnland. Wij combineren het onderhoud van gemeentelijke sloten en vaarten met onderhoud door het hoogheemraadschap om kosten te besparen. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vervanging van beschoeiing, duikers en stuwen.	7.2

Activiteiten in 2026

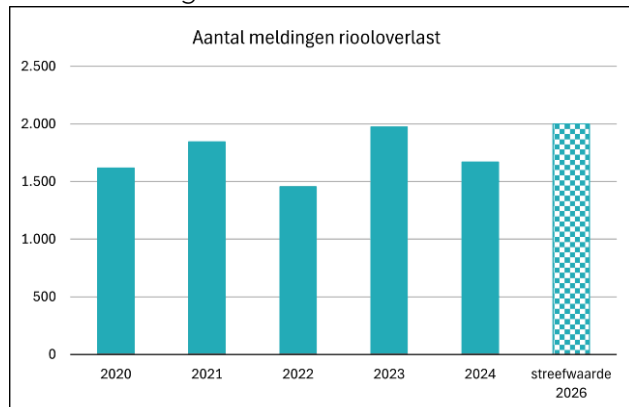
activiteit	onderwerp	toelichting
Evalueren van het PRSW 2024-2028	Resultaat	Met de evaluatie van het PRSW toetsen wij of de beoogde maatregelen nog voldoen aan de actuele klimaatrisico's.
	Inhoud	Wij evalueren het PRSW halverwege de planperiode.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 7.2).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Aantal meldingen van riooloverlast

Figuur 66

Door meer categorieën meldingen bij de meting te betrekken is het aantal meldingen riooloverlast hoger dan voorheen.

Wat mag het kosten?

Tabel 54

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel C: Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.	Baten	12.568	16.364	17.143	17.298	17.554	17.580
	Lasten	9.032	12.446	12.726	12.910	13.158	13.179
	Saldo	3.536	3.918	4.417	4.387	4.396	4.400

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
7.2 Riolering	12.568	16.364	17.143	17.298	17.554	17.580
Baten	12.568	16.364	17.143	17.298	17.554	17.580
2.4 Economische havens en waterwegen	710	1.043	1.111	1.223	1.220	1.217
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	900	900	900	900	900
7.2 Riolering	8.322	10.503	10.715	10.788	11.038	11.062
Lasten	9.032	12.446	12.726	12.910	13.158	13.179
Saldo van baten en lasten (B-L)	3.536	3.918	4.417	4.387	4.396	4.400

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Rioolheffing woningen	1.566	1.100	-	-
2. Voorziening tariefegalisatie rioolheffing	-916	-1.113	256	25
3. Rioolheffing niet-woningen	129	168	-	-
Overig	0	-1	1	0
Totaal Baten	779	154	257	25

Lasten

1. Kapitaallasten	-299	-309	-432	-21
Overig	19	125	185	-0
Totaal Lasten	-280	-184	-248	-21

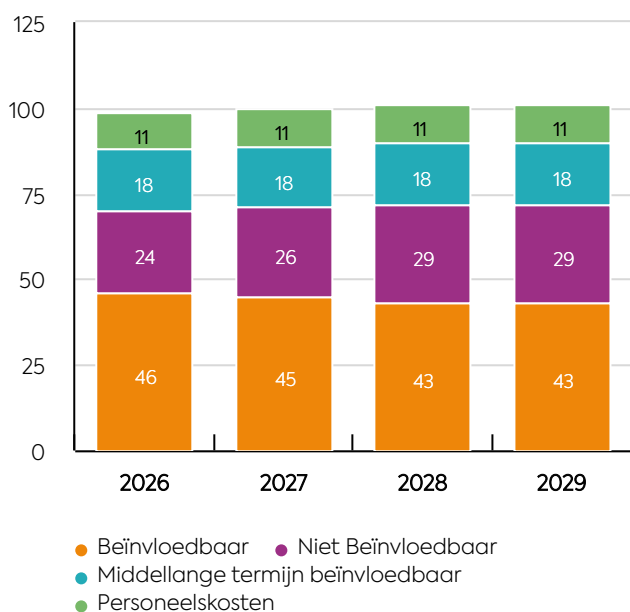
Baten

1. De opbrengsten vanuit de rioolheffing zijn geactualiseerd. De opbrengst stijgt als gevolg van de stijging van het aantal woningen. Tevens worden de tarieven met 11,9% verhoogd om de rioolheffing 100% kostendekkend te houden.
2. De mutatie op de voorziening tariefsegalisatie rioolheffing wordt bepaald door het verschil te berekenen tussen de baten en de lasten. Waarbij bij de hoogte van de lasten rekening wordt gehouden met de compensabele BTW (BCF) en de toerekenbare kosten van overhead. Door het verschil tussen de baten en de lasten te muteren op de voorziening, wordt de rioleringstaak kostendekkend geraamd. Zie ook de toelichting in de paragraaf Lokale heffingen.
3. De opbrengsten vanuit de rioolheffing zijn geactualiseerd. De opbrengst stijgt als gevolg van de stijging van het aantal niet-woningen. Tevens worden de tarieven met 11,9% verhoogd om de rioolheffing 100% kostendekkend te houden.

Lasten

1. Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. Specifiek gaat het hier om investeringen uit het Programma riolering en stedelijk water (PRSW).

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 67

Toelichting

De lasten van dit beleidsdoel worden volledig gedekt vanuit de rioolheffing. Een verlaging van de lasten betekent dat de tarieven van de rioolheffing naar beneden bijgesteld moeten worden en geeft daarmee geen voordeel voor de algemene middelen.

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn kosten van uitbesteed werk met betrekking tot rioleringen, waterkering en afwatering en het PRSW.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn de kapitaallasten (rente en afschrijving) op investeringen met betrekking tot rioleringen.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn lasten met betrekking tot dagelijks onderhoud waterkeringen, baggeren binnenstedelijke wateren, roleringen, gemalen, dagelijks onderhoud waterbeheer, facilitaire kosten met betrekking tot het PRSW en lasten heffing rioolrecht zoals werk door derden (Waterwolf), gas, electra, telefoonkosten en verzekeringen.

Beleidsdoel D: Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig

Wat willen wij bereiken?

Wij willen dat onze gemeentelijke wegen, straten en pleinen goed begaanbaar, schoon en veilig zijn. Wij passen duurzame materialen, innovatieve, energiebesparende technieken en werkwijzen toe die leiden tot een vermindering van CO₂-uitstoot. Voorbeelden hiervan zijn gerecyclede materialen in asfalt of bestrating. Ook gebruiken we levensduurverlengende technieken, waardoor onderhoudskosten worden bespaard. We willen de fysieke leefomgeving vergroenen en klimaatbestendiger maken door verhardingen die niet meer in gebruik zijn te vervangen door groen. Wij willen dat wegen en fietspaden schoon en veilig zijn, ook bij winterse omstandigheden. Onder dit beleidsdoel vallen ook civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting en verkeersregelininstallaties (VRI's).

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het duurzaam beheren van wegen, straten en pleinen	Onze meest recente uitgevoerde globale visuele inspecties komen uit 2024. Hieruit is weliswaar gebleken dat 81% van ons areaal voldoet aan de gestelde eisen, maar we zien ook grote verschillen tussen asfaltverharding (94% voldoet) en open verhardingen (70% voldoet). Bij asfaltverharding scoort een groot gedeelte matig. Dit voldoet nog wel, maar te verwachten is dat binnen vijf jaar onderhoud nodig is. Wij richten ons vooral op het herstel van open verhardingen. Naast deze activiteiten kijken we hoe de verharding binnen de gemeente kan bijdragen aan de biodiversiteit, het terugdringen van hittestress, vergroening en het afvoeren van regenwater. Hiervoor gaan we op plekken waar dit mogelijk is groenparkeren invoeren. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vernieuwing van verhardingen.	2.1
Het schoonhouden van straten	Wij voeren straatreiniging uit op het afgesproken beeldkwaliteitsniveau, zoals vastgelegd in het Beheerkwaliteitplan (BKP).	2.1
Het bestrijden van gladheid op wegen en fietspaden	Bij gladheid zetten we in op preventieve bestrijding, gericht op de veiligheid van weggebruikers en het beperken van milieubelasting. We gebruiken meetpunten in het wegdek om gladheid vroegtijdig te signaleren. Door te strooien met nat zout en gebruik te maken van routeoptimalisatie, beperken we het zoutverbruik en daarmee ook de milieubelasting.	2.1
Het duurzaam beheren van de civieltechnische kunstwerken	Door regelmatige inspecties bepalen we de conditie van ons areaal. Op basis daarvan passen we de meerjarenplanning aan en prioriteren we het onderhoud. We verbeteren kunstwerken duurzaam met de beschikbare middelen en gebruiken waar mogelijk milieuvriendelijke materialen en innovatieve technologieën. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vernieuwing van de civieltechnische kunstwerken.	2.1
Het duurzaam beheren van de openbare verlichting	Om energie te besparen is 92% van de 47.500 lichtpunten van de openbare verlichting (OVL) op dit moment voorzien van nieuwe lichtbronnen met dimbare ledverlichting. Naar verwachting is de vervanging van conventioneel naar led in 2026 grotendeels gereed. Hiermee voldoen wij al in dat jaar aan de doelstelling van het landelijke Energieakkoord (50% energiebesparing ten opzichte van 2013) in plaats van in 2030. Daarnaast voldoen we aan de motie van de Tweede Kamer, waardoor alle gemeenten in 2028 voorzien moeten zijn van 100% ledverlichting. Het kabelnet van de OVL vervangen wij aan het einde van de levensduur door eigen OVL-net om storingen beter te kunnen verhelpen. We gaan het aantal slimme OVL-meetverdeelkasten verder uitbreiden, waarbij we schakelen op lichtcellen en waarmee defecten aan de ondergrondse OVL-kabel automatisch worden gemeld. Hierdoor kunnen we meer energie besparen. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vernieuwing van de OVL.	2.1
Het duurzaam beheren van de Verkeersregelinstallaties (VRI's)	Om de doorstroming van het verkeer te verbeteren en de uitstoot van CO ₂ te beperken passen wij innovatieve technieken toe, zoals wachttijdvoorspellers en thermische camera's voor het langzaam verkeer en aftellers voor het autoverkeer. Binnen het landelijke programma 'Slimme en Duurzame Mobiliteit' passen wij intelligente VRI's (IVRI's) toe, die voertuigen herkennen en inspelen op de actuele verkeersdruk. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan wij nader in op het onderhoud en de vernieuwing van de VRI's.	2.1

Activiteiten in 2026

Voor dit beleidsdoel zijn geen specifieke activiteiten in 2026 te benoemen.

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel hanteren wij de volgende indicatoren:

Kwaliteit verhardingen

Tabel 55

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Metingen ¹			Streefwaarden/ prognose	
				2020	2022	2024	2026	2028
Kwaliteit van alle verhardingen, CROW normering	%voldoende/matig ²	Lokaal	Gisib	75%	84%	81%	>83%	>85%
Kwaliteit van gesloten verhardingen (asfaltwegen), CROW normering	%voldoende/matig	Lokaal	Gisib	90%	90%	94%	>90%	>90%
Kwaliteit van open verhardingen (klinkerverharding, trottoirs,) CROW normering	%voldoende/matig	Lokaal	Gisib	63%	80%	70%	>75%	>77%

¹ Metingen vinden tweejaarlijks plaats.

² Matig betekent dat de staat van het wegdek nog niet onvoldoende is, maar de verwachting is dat binnen drie tot vijf jaar onderhoud nodig is.

Conditieniveau vaste kunstwerken

Tabel 56

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen ¹		Streefwaarden/ prognose	
			2018	2025 ²	2029	2034
Conditieniveau vaste kunstwerken ³	% Uitstekend	Conditiemeting NEN 2767-4	56%	51%	59%	61%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Goed	Conditiemeting NEN 2767-4	28,4%	26%	29%	29%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Redelijk	Conditiemeting NEN 2767-4	14,6%	17%	11%	9%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Matig	Conditiemeting NEN 2767-4	0,8%	6%	1%	1%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Slecht	Conditiemeting NEN 2767-4	0,2%	0%	0%	0%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Zeer slecht	Conditiemeting NEN 2767-4	0%	0%	0%	0%

¹ Kunstwerken worden vanaf 2029 één keer per vijf jaar geïnspecteerd (wettelijke verplichting). In 2024 is een veiligheidsschouw uitgevoerd waarover we in de Jaarstukken 2024 hebben gerapporteerd. Vanaf 2025 tot en met 2028 wordt elk jaar 25% van het areaal geïnspecteerd.

² Op basis van 25% van het areaal.

³ De twaalf beweegbare bruggen in ons beheer worden vanaf 2025 geïnspecteerd op onderdeelniveau op basis van NEN 2767-4. Op basis van die inspectieresultaten wordt het onderhoud dan wel de vervanging van onderdelen ingepland. Op het moment van opstellen van de Programmabegroting 2026-2029 zijn de eerste resultaten van de NEN 2767-4 inspectie nog niet bekend. Naast de NEN 2767-4 inspecties worden de bruggen elk kwartaal gemonitord op functionaliteit en veiligheid. Door dit inspectieregime is de kwaliteit van de beweegbare bruggen tenminste niveau 'redelijk'.

Openbare verlichting

Tabel 57

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen			Streefwaarden/ prognose		
			2022	2023	2024	2026	2027	2028
Conventionele armaturen Openbare Verlichting vervangen door LED	% vervangen	LMS	75%	82%	87%	100%	100%	100%
Energiebesparing Openbare Verlichting	% ten opzichte van 2013	LMS	32%	38%	40%	50%	50%	50%
Kabelnet Openbare Verlichting Liander vervangen door eigen net	% vervangen	LMS	93%	94%	95%	97%	98%	99%
Kwaliteit Verkeersregelinstallaties	% goed	LMS	97,3%	93,2%	94,6% ¹	100%	100%	100%

¹ 94,62% goed betekent dat de resterende VRI's (vier stuks) aan het einde van de levensduur zijn. Vanwege de veiligheid streven wij naar 100% goed en vervangen wij VRI's geheel of gedeeltelijk aan het einde van de levensduur.

Wat mag het kosten?

Tabel 58

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel D: Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.	Baten	1.167	1.385	1.936	1.386	1.386	1.386
	Lasten	31.273	35.065	37.349	38.630	40.534	43.558
	Saldo	-30.106	-33.680	-35.413	-37.244	-39.148	-42.172

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
2.1 Verkeer en vervoer	1.167	1.365	1.916	1.366	1.366	1.366
7.4 Milieubeheer	0	20	20	20	20	20
Baten	1.167	1.385	1.936	1.386	1.386	1.386
1.2 Openbare orde en veiligheid	54	158	159	159	159	159
2.1 Verkeer en vervoer	31.219	34.907	37.190	38.471	40.374	43.399
Lasten	31.273	35.065	37.349	38.630	40.534	43.558
Saldo van baten en lasten (B-L)	-30.106	-33.680	-35.413	-37.244	-39.148	-42.172

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Storting afkoopsom Schipholweg te Badhoevedorp	550	-550	-	-
Overig	2	-	-	-
Totaal Baten	552	-550	-	-
Lasten				
1. Kapitaallasten	-2.219	-1.306	-1.963	-3.009
Overig	-66	25	59	-15
Totaal Lasten	-2.285	-1.281	-1.904	-3.024

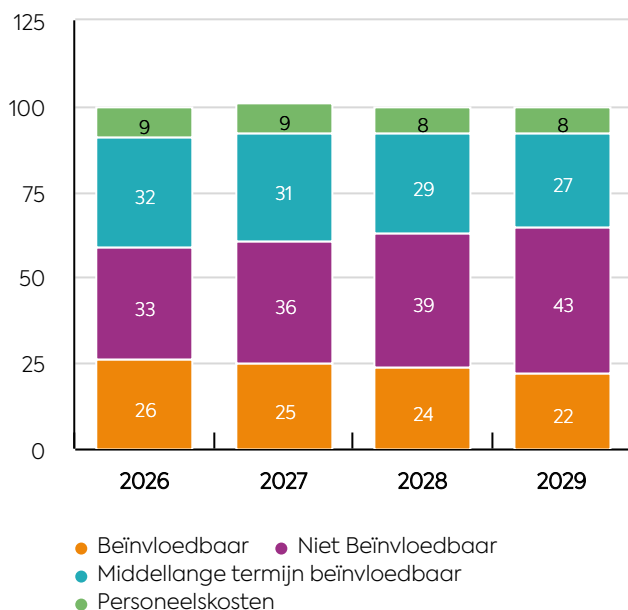
Baten

- De ontvangen afkoopsom van de provincie Noord-Holland van € 0,55 miljoen voor het dagelijks beheer en onderhoud voor de Schipholweg in Badhoevedorp storten we in de Algemene dekkingsreserve.

Lasten

- Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. Specifiek gaat het hier om nieuwe en in uitvoering zijnde investeringen zoals de Vernieuwing openbare ruimte (VOR), de wijkvernieuwing Welgelegen in Nieuw-Vennep, Weg om de Zuid, snelfietsroute De Hoek-A4 en het doortrekken van de S106 Badhoevedorp.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 68

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitbesteed werk en advieskosten met betrekking tot gesloten verhardingen, open verhardingen, schone openbare ruimte, kunstwerken, beweegbare bruggen, kunstwerk coating Calatravabridges, openbare verlichting, verkeerslichten, onderhoud fietspaden en dagelijks onderhoud wegen.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld kapitaallasten (rente en afschrijving) op investeringen met betrekking tot gesloten verhardingen, open verhardingen, kunstwerken, beweegbare bruggen, openbare verlichting, onderhoud fietspaden en verkeerslichten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn lasten met betrekking tot schone openbare ruimte, dagelijks onderhoud graffiti, beweegbare bruggen, open verhardingen, openbare verlichting, gladheidsbestrijding, straatreiniging, verkeerslichten en dagelijks onderhoud wegen zoals werk door derden (Waterwolf), werkzaamheden door Meerlanden, gas, electra, telefoonkosten en verzekeringen.

Beleidsdoel E: Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat

Wat willen wij bereiken?

We streven naar een gezond leefklimaat voor onze inwoners door de bescherming van de leefomgeving te waarborgen. Dit betekent dat de lucht, de bodem, het oppervlaktewater en grondwater zo schoon mogelijk zijn. Milieubeheer, bodembescherming en bodembeheer dragen hieraan bij. We willen de kwaliteit van de bodem behouden en deze waar mogelijk verbeteren. Daarnaast zorgen we dat er zo beperkt mogelijke hinder is van geluid, licht, geur of magneetvelden.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
Het duurzaam beheren van de bodem	Bij nieuwe aanleg in de openbare ruimte wordt de bodem duurzaam geschikt gemaakt voor de functie.	7.4
Het saneren van de bodem vanuit maatschappelijk oogpunt	Wanneer in de openbare buitenruimte een zichtbare bodemverontreiniging wordt aangetroffen dan verwijderen wij deze.	7.4
Rekening houden met gezondheidsbescherming bij de inrichting van de fysieke ruimte	Op 25 februari 2025 is het Uitvoeringsplan Schone Lucht Akkoord (11826609) vastgesteld. Doel is om in 2030 50% gezondheidswinst te realiseren ten opzichte van 2016 en te voldoen aan de WHO-advieswaarden uit 2005. Uit de jaarlijkse GGD-rapportage blijkt dat Haarlemmermeer in 2024 al aan deze waarden voldoet. Ook worden zowel de huidige als de strengere wettelijke grenswaarden voor NO ₂ en fijnstof (PM10 en PM2.5), die vanaf 2030 gelden, al gehaald. Voor de aangescherpte WHO-advieswaarden uit 2021 zijn echter aanvullende inspanningen nodig, met name op NO ₂ en PM2.5. De belangrijkste bronnen van luchtvervuiling zijn mobiliteit en houtstook. We stimuleren fietsgebruik, breiden de laadinfrastructuur uit, bereiden een Zero Emissie-zone rond Schiphol-Centrum voor en starten een campagne over de risico's van houtstook. Via citizen science-projecten, zoals het snuffelfiets-fijnstofmeetproject en deelname aan Hollandse Luchten, betrekken we scholen en inwoners actief bij luchtkwaliteitsmetingen. Zo vergroten we het bewustzijn en het draagvlak voor schonere lucht in onze gemeente.	7.4

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Bodemregels opstellen bij gevoelig gebruik	Resultaat	Wij willen voor een veilig en gezond gebruik van de bodem kunnen eisen dat deze wordt gesaneerd bij de aanleg van een moestuin of kinderspeelplaats.
	Inhoud	Wij willen regels opstellen waaraan de bodem moet voldoen wanneer deze wordt gebruikt voor moestuinen en kinderspeelplaatsen.

activiteit	onderwerp	toelichting
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 7.4).
Aanpassen omgevingsplan	Resultaat	Een actueel omgevingsplan.
	Inhoud	Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ons gebiedsspecifiek beleid voor bodem automatisch terechtgekomen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan . Wij willen de raad voorstellen dit op te nemen in het definitieve omgevingsplan.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 7.4).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 59

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel E: Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat.	Baten	305	55	56	56	56	56
	Lasten	7.377	7.609	7.707	7.671	7.636	7.636
	Saldo	-7.073	-7.554	-7.651	-7.615	-7.580	-7.580

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
7.4 Milieubeheer		305	55	56	56	56	56
Baten		305	55	56	56	56	56
7.4 Milieubeheer		7.377	7.609	7.707	7.671	7.636	7.636
Lasten		7.377	7.609	7.707	7.671	7.636	7.636
Saldo van baten en lasten (B-L)		-7.073	-7.554	-7.651	-7.615	-7.580	-7.580

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

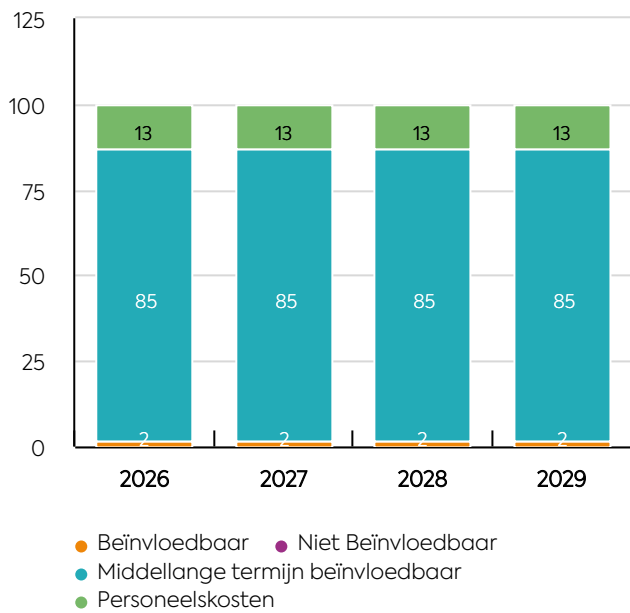
Baten

Overig	2	-	-	-
Totaal Baten	2	-	-	-

Lasten

Overig	-99	36	36	-
Totaal Lasten	-99	36	36	-

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 69

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn kosten met betrekking tot uitbesteed werk en uitgaven voor milieuhandhaving, Vergunning, toezicht en handhaving (VTH-handhaving) en bodemverontreiniging.

Niet beïnvloedbaar

Er zijn geen niet-beïnvloedbare lasten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn lasten zoals de bijdrage aan de OD NZKG en lasten op het gebied van ontsmetting/ongediertebestrijding zoals kosten van Meerlanden en de bestrijding van het mediterrane draaigatje.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 60

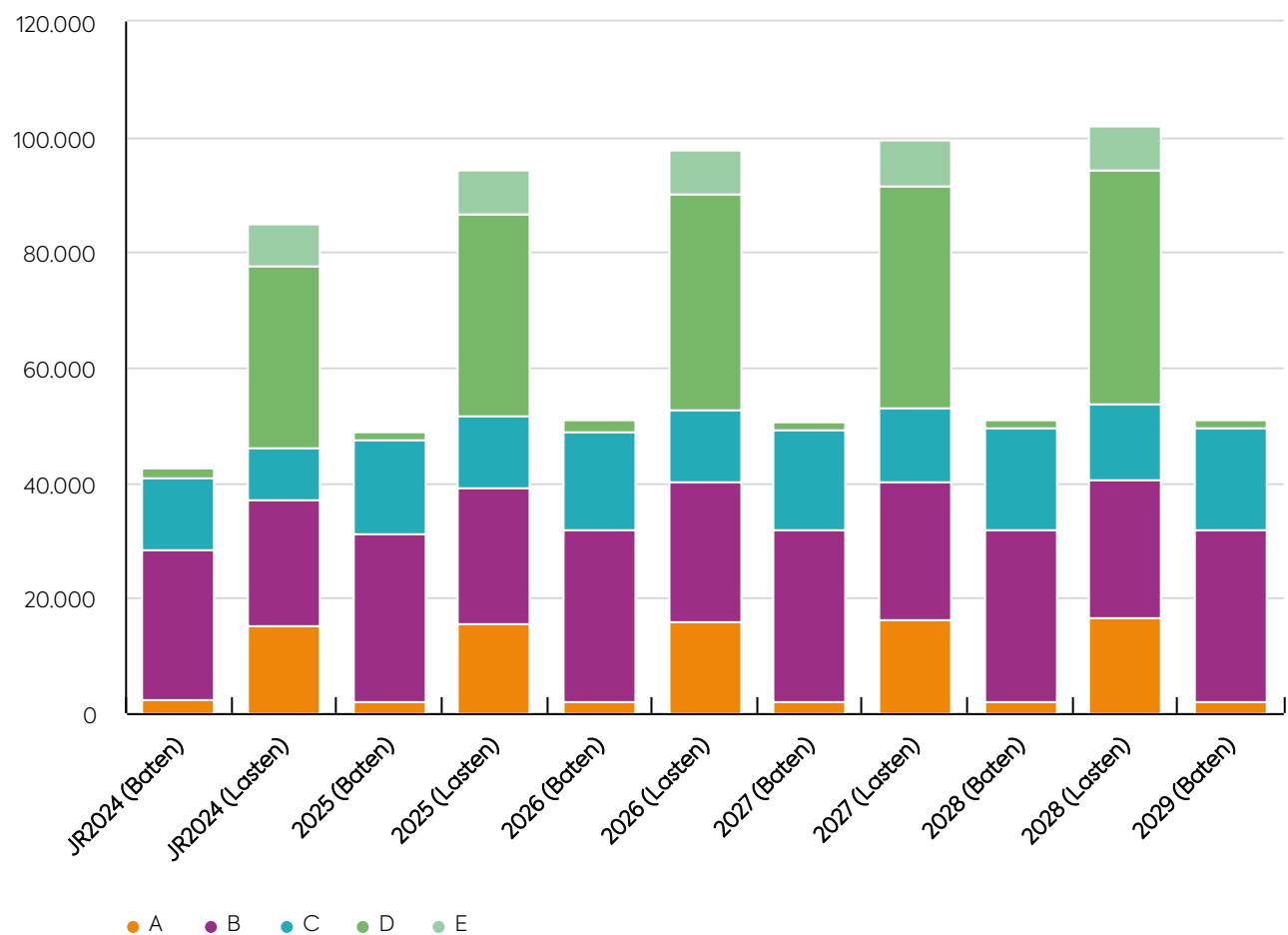
Bedragen × € 1.000.

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.

Kwaliteit fysieke omgeving

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kwaliteit fysieke omgeving	Baten	42.385	48.948	51.042	50.612	50.868	50.893
	Lasten	84.897	94.451	97.947	99.402	101.944	104.900
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	-42.512	-45.503	-46.905	-48.791	-51.076	-54.007
Reservemutaties	Onttrekking	546	444	265	138	136	6
	Storting	-	219	-	-	-	-
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	-41.966	-45.279	-46.640	-48.653	-50.940	-54.001

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 70

Legenda

Beleidsdoel A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.

Beleidsdoel B: Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik.

Beleidsdoel C: Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.

Beleidsdoel D: Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.

Beleidsdoel E: Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat.

Toelichting reserves

Tabel 61

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

Onttrekking

	2026	2027	2028	2029
Dekking afschrijvingslasten	6	6	6	6
Reserve Calatravabruggen	128	0	0	0
Reserve Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)	132	132	130	0
Totaal Onttrekking	265	138	136	6

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

De verbonden partijen voor het programma Kwaliteit fysieke omgeving zijn Meerlanden Holding NV en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. In 2025 zijn Meerlanden en Waterwolf BV samengevoegd.

Meerlanden

Meerlanden voert werkzaamheden uit op het gebied van Afval- en Grondstoffeninzameling en een schone en veilige openbare ruimte (vegen, onkruidbestrijding, ongediertebeheersing en zwerfafvalverwijdering).

De door Meerlanden uitgevoerde gladheidsbestrijding is mede gericht op het veilig kunnen gebruiken van de openbare ruimte. Bij de uitvoering van de werkzaamheden besteedt Meerlanden veel aandacht aan duurzaamheid. Meerlanden wil een bijdrage leveren aan een duurzaam afval- en grondstoffenbeheer door het gescheiden inzamelen van grondstoffen en het zo duurzaam mogelijk organiseren van de verwerking ervan, met maximaal hergebruik als doel. Meerlanden hanteert voor de aandeelhoudende gemeenten uniforme tarieven voor afvalverwijdering, straatreiniging en gladheidsbestrijding.

Via haar dochteronderneming De Waterwolf wordt gezorgd voor het heel en veilig houden van de openbare ruimte door het uitvoeren van diverse onderhoudswerkzaamheden. Dit omvat het groenonderhoud via beeldbestekken, maar ook het afhandelen van meldingen van gebruikers van de openbare ruimte. Via een integrale raamovereenkomst, waarin klein civieltechnisch onderhoud is opgenomen, zetten wij De Waterwolf gebiedsgericht in. Daarnaast verrichten zij het beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen, worden de beweegbare bruggen door hen bediend en verzorgen zij de besturing van de pontverbinding tussen Rijsenhout en Aalsmeer.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) voert de wettelijk verplichte taken ('basistaken') en een aantal aanvullende taken ('plustaken') op het gebied van het omgevingsrecht voor ons uit. Het gaat in het bijzonder om vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de werkvelden bouw, milieu en bodem. De (minimale) kwaliteit van de uitvoering van de taken is wettelijk vastgelegd. Dat is voor ons geregeld in de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Haarlemmermeer. Ieder jaar spreken wij met de OD NZKG af welke taken zij in dat jaar voor ons gaat uitvoeren. Die afspraken en de begroting van de kosten staan in de Uitvoeringsovereenkomst (UVO). Na afloop van het jaar legt de OD NZKG verantwoording aan ons af over de geleverde producten en diensten.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Beheerkwaliteitplan 2009 (B&W 2009.0019558), geactualiseerd in 2017 ([2016.0069196](#)) en in 2022 ([2022.0002403](#))
- Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) 2023 ([10258517](#))
- Actualisering Beheerplannen Fysieke Leefomgeving 2024 tot en met 2028([10164415](#)), inclusief document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)
- Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 ([2021.0003036](#))
- Visie Boombeleid 2015 ([2014.0056392](#))
- Beleid Monumentale en Waardevolle bomen ([2020.0002903](#))
- Kadernota Vervanging en Herplant 2015 ([2014.0056392](#))
- Kadernota Boomveiligheid en Zorgplicht 2015 ([2014.0056392](#))
- Kadernota Beheer en Overlast van bomen 2015 ([2015.0053367](#))
- Leidraad "Groene, gezonde leefomgeving, omgaan met ons groen in bebouwd gebied en toelichting groenstructuurkaarten' ([7735848](#))
- Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer (2011) (2011.0035034) en eerste wijziging ([2016.0053740](#))
- Wijzigingsverordening "Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer 2011 2e wijziging" ([2020.0002677](#))
- Verordening graf- en begraafrechten 2021 (lijkbezorgingsrechten) ([2020.0002299](#))

- Uitvoeringsregeling Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2016 ([2016.0053740](#))
- Afvalstoffenverordening gemeente Haarlemmermeer 2021 ([2021.0000178](#))
- Invoering opt-in systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk (jasticker) ([2021.0002294](#))
- Gladheidsbestrijdingsplan 2022-2025 ([2022.0001021](#))
- Strategische Samenwerkingsagenda hoogheemraadschap van Rijnland en gemeente Haarlemmermeer 2020-2035 ([2021.0001877](#))
- Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer ([2022.0000040](#))
- Programma Riolering en Stedelijk Water (PRSW) 2024-2028 gemeente Haarlemmermeer ([8414039](#))
- Programmatische aanpak Energietransitie Haarlemmermeer ([2019.0037699](#))
- Aanpak 'Van afval- naar grondstofinzameling' ([2018.0030093](#))
- Aanpassing Aanpak 'Van afval- naar grondstofinzameling' ([2020.0000853](#))
- Wijziging Nota Bodembeheer gemeente Haarlemmermeer ([10178887](#))
- Beleidskader en beleidsregels bodem onder de Omgevingswet en voorbereidingsbesluiten omgevingsplan ([10207878](#))
- Wijziging Omgevingsplan gemeente Haarlemmermeer 'Bodem' ([12018917](#))
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Haarlemmermeer ([2016.0018300](#))
- Herijking aanpak van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond ([7502314](#))
- Natuurvisie Haarlemmermeer 2040 ([2021.0000462](#))

Economische zaken

Maatschappelijk doel:

De gemeente Haarlemmermeer streeft naar een toekomstbestendige economische ontwikkeling op zowel lokaal als regionaal niveau met inachtneming van de kwaliteit van de leefomgeving.

Portefeuillehouders:

Ruigrok, Schuurmans-Wijdeven, Steffens-van de Water

De gemeente Haarlemmermeer streeft naar een toekomstbestendige ontwikkeling die economische groei combineert met een gezonde leefomgeving. Met ruim 20.000 bedrijven, circa 165.000 banen en een toegevoegde waarde van circa € 16 miljard vormt onze economie een stabiele factor in de top 5 van Nederland.

We spelen in op uitdagingen zoals de druk op de arbeidsmarkt, toenemende zorgvraag, netcongestie, bereikbaarheid, het belang van autonomie en circulariteit, opkomst van kunstmatige intelligentie en de veranderende strategische positie van Europa. De markten waarin we sterk zijn – kantoren, distributie, datacentra, horeca en internationale hoofdkantoren – veranderen voortdurend. We haken hierop in door te innoveren, transformeren en diversifiëren, met focus op groeimarkten van de toekomst.

Binnen ons economisch beleid staan duurzaamheid, kwaliteit van leven en ondernemen centraal. Dit vraagt van ons dat we selectiever omgaan met ruimte en scherpe keuzes maken. Omdat ruimte schaarser wordt, gebruiken we deze slimmer door hoger te bouwen en functies te combineren. Als gemeente bouwen we samen met de regio aan posities in toekomstige groeimarkten, zoals zorg en medische technologie, (digitale) technologie en automatisering/robotica.

Economische ontwikkeling gaat hand in hand met goede bereikbaarheid, hoogwaardige voorzieningen, ontmoetingsplekken en voldoende groen. Zo groeien bedrijven zonder dat dit ten koste gaat van onze kwaliteit van leven.

Economische zaken	Baten x € 1.000	5.677
	in % van totale begroting	0,8%
	Lasten x € 1.000	10.803
	in % van totale begroting	1,6%

Baten

De baten van Programma Economische zaken uitgedrukt in % van de totale baten

Lasten

De lasten van Programma Economische zaken uitgedrukt in % van de totale lasten

Beleidsdoel A: Haarlemmermeer is en blijft een aantrekkelijke, toekomstbestendige en veilige vestigingsplaats voor gevestigde en nieuwe kleine en (middel)grote ondernemingen

Wat willen wij bereiken?

Haarlemmermeer wil, conform het Programma Economische Koers, bij de vijf kwalitatief beste economieën van Nederland horen. We willen onze economie versterken en verbreden. Waarbij we de economie zich gericht laten ontwikkelen in kansrijke sectoren gesteund op drie pijlers: diversificatie, selectiviteit en kwaliteit.

We zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor alle ondernemers. We stimuleren lokaal ondernemerschap, bijvoorbeeld bij duurzame, innovatieve en sociale initiatieven.

We ontwikkelen nieuwe werklocaties en maken bestaande locaties toekomstbestendig. Door herstructurering en multifunctioneel gebruik verbeteren we de werk- en leefomgeving. Werken, wonen en voorzieningen brengen we waar mogelijk bij elkaar.

Door digitalisering en klimaatverandering verandert de economie snel. We spelen hierop in met flexibel beleid dat ruimte geeft aan vernieuwing en samenwerking. Zo blijven ondernemers bijdragen aan welvaart en goede kwaliteit van leven.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
We ondersteunen, faciliteren en stimuleren (startend) ondernemerschap en het MKB bij innovatie en duurzame groei.	We helpen ondernemers groeien door betere toegang tot informatie, bedrijfsregelingen en netwerken. Startende ondernemers krijgen coaching (Zaai programma). We bevorderen de samenwerking tussen het bedrijfsleven en het onderwijs en ontwikkelen samen 'high impact publiek private samenwerking' in de MRA.	3.1 en 3.3
We verbeteren de kwaliteit van de fysieke bedrijfsinfrastructuur en de aansluiting van het aanbod op de veranderde vraag.	Haarlemmermeer wil meer regie krijgen op werklocaties. Als startpunt hebben we ruimtelijk-economische basisprofielen opgesteld. We sturen op kwaliteit, toekomstbestendigheid en inrichting om beter in te spelen op veranderingen in de economie. Door groeiende vraag naar ruimte moeten we selectiever kiezen en zorgvuldiger afwegen bij nieuwe ontwikkelingen.	3.1 en 3.2
We ondersteunen de ontwikkeling van commerciële voorzieningen in onze groeiende gemeente.	Het beleid commerciële voorzieningen biedt ruimte voor ondernemerschap en vernieuwing (actualisatie in 2025). Door de forse woningbouw ontstaat er extra behoefte aan commerciële voorzieningen. Binnen de gebiedsontwikkeling worden voorzieningencentra toegevoegd aan de hoofdstructuur. Toekomstbestendige werklocaties vragen vaak ook om passende ondersteunende voorzieningen. Wij blijven ruimte geven aan horeca als onderdeel van levendige centrumgebieden.	3.1 en 3.2
We voeren economisch (markt)onderzoek uit en actualiseren onze datasystemen.	We voeren economisch onderzoek uit en maken rapportages op regionaal en lokaal niveau. We onderzoeken werkgelegenheid, markttrends, sectoren, vestigingsklimaat en ondernemersbehoeften. De raad ontvangt Economie Monitor , onze werkgelegenheidsbrief en de Bestuurlijke Voortgangsrapportage Bedrijven & Kantoren . Dit vormt de basis voor het ontwikkelen en evalueren van ons economisch beleid en onze economische promotie.	3.1

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
Uitvoering van de programma onderdelen van onze Economische Koers ('van grijs groeien naar groen ontwikkelen', 2024)	Resultaat	We streven naar de vestiging van waardevolle en innovatieve bedrijven en kennisinstellingen binnen onze gemeente. Dit doen we door het verkrijgen van meer regie en een sterke positionering van onze gemeente voor de thema's en focussectoren uit de Economische Koers. Binnen het programma bouwen we aan langdurige samenwerking met kennispartners en marktpartijen, gericht op een zo hoogwaardig mogelijke ruimtelijk-economische inrichting van onze werklocaties, vitale wijken en een krachtig MKB. We ontwikkelen als gemeente een stevige regie en een sterke profilering binnen de regio voor thema's en focussectoren uit de Economische Koers.
	Inhoud	We werken in langlopende allianties met bedrijven, kennisinstellingen en andere overheden. Samen ontwikkelen we passende initiatieven zoals technologieclusters, campussen of hoogwaardige bedrijfsvestigingen in onze focussectoren. Hierbij benutten we onze bestaande programma's, netwerkpartners en ondernemersbijeenkomsten.
	Financiën	Voor deze activiteit is incidenteel € 329.000 beschikbaar gesteld voor 2026 (taakveld 3.1).
Vernieuwen bestaande werklocaties	Resultaat	De gemeente werkt aan toekomstbestendige werklocaties door zowel bestaande terreinen te vernieuwen als nieuwe locaties gefaseerd te ontwikkelen. Daarbij staan kwaliteit, ruimte-efficiëntie en aansluiting op veranderende marktomstandigheden centraal.
	Inhoud	Samen met ondernemers starten we verbetertrajecten op geselecteerde pilotlocaties, zoals Nieuw-Vennep Zuid, De Weeren, Hoofddorp Noord en Badhoevedorp Centrum. Op basis van ondernemerswensen en ruimtelijke kaders richten we ons hier op thema's als vergroening, parkeren, energievoorziening, functiemenging en intensiever ruimtegebruik. Om de beschikbare ruimte op alle werklocaties optimaal te benutten, doen we aanvullend onderzoek naar verdichting en slimme inrichting. Denk aan hoogbouw, gecombineerd ruimtegebruik en gedeelde voorzieningen. De uitkomsten helpen ons om onze aanpak continu te verbeteren en toe te passen op bestaande én nieuwe locaties.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 3.2) en het beschikbare budget van Programma Toekomstbestendige werk- en winkellocaties. Voor de pilot locaties vullen we dit aan met nog te verwerven subsidies van provincie en Rijk.
Strategie Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) versterken	Resultaat	We richten een platform en/of projecten in waarmee lokale initiatieven zichtbaar worden voor ondernemers. Zo brengen we vraag en aanbod samen. Wij stimuleren maatschappelijk verantwoord en sociaal ondernemen door ondernemers met duurzame ambities te verbinden en te ondersteunen bij het verduurzamen van hun bedrijfsvoering.
	Inhoud	We ondersteunen ondernemers via workshops, netwerkbijeenkomsten en advies over circulaire economie, duurzame inkoop en maatschappelijke betrokkenheid. Met hulp van partners zoals NMCX organiseren we praktijkgerichte sessies op bedrijfslocaties. Door kennisdeling en toegang tot subsidies vergroten we de impact van ondernemers en versterken we de lokale economie.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 3.1).
Doorontwikkeling van Ondernemersplein	Resultaat	Fase één van het verbeteren van het Ondernemersplein, waarin het accent lag op goede dienstverlening bij vergunningen en initiatieven en realisatie van de miniwebsite en nieuwsbrief voor ondernemers, is succesvol afgerond. In lijn met de aanbevelingen van het onderzoek 'Doorontwikkeling Ondernemersplein' Berenschot (2025), verbreden we de doelen in 2026 naar andere belangrijke ondernemersbehoeften.
	Inhoud	We onderzoeken de reputatie van het Haarlemmermeerse vestigingsklimaat onder ondernemers en werken aan verbetering daarvan. We ontwikkelen een breder servicepakket voor ondernemersvragen (zoals energie, privaat - publieke samenwerking, evenementen, etc.). We optimaliseren de persoonlijke dienstverlening, onder meer door inzet van nieuwe webtechnologie en kunstmatige intelligentie (AI).

activiteit	onderwerp	toelichting
Vergroten en verbeteren van de organisatiegraad van onze ondernemers	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 3.3).
	Resultaat	We werken op basis van een gedegen onafhankelijk vooronderzoek een voorstel uit voor de raad ter verbetering van de organisatiegraad van de ondernemers binnen onze gemeente. Dit kan eventueel door het instellen van een ondernemersfonds. In ons vooronderzoek staan participatie en draagvlak bij de ondernemers centraal.
	Inhoud	We maken de samenwerking met ondernemers sterker. We ontwikkelen nieuwe manieren van samenwerken die beter passen bij wat ondernemers in de toekomst nodig hebben. Een voorbeeld is een ondernemersfonds. Hiermee kunnen ondernemers in de (hele) gemeente samenwerken en samen nieuwe plannen maken. We kijken eerst wat ondernemers willen en wat goed werkt in andere gemeenten. In 2026 brengen we de verwachte opbrengsten en organisatievormen in kaart, alsmede de relatie tot bestaande structuren zoals Bedrijven investeringszones (BIZ'en) en parkmanagement. Zo bouwen we aan een oplossing die het beste past bij Haarlemmermeer.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 3.1).
We sturen op een kwalitatief evenwichtig en gevarieerd aanbod van verblijfsaccommodaties.	Resultaat	Haarlemmermeer heeft een uitgebreid hotelaanbod. We willen bestaande accommodaties behouden en verbeteren.
	Inhoud	We streven naar een toekomstbestendig en gevarieerd aanbod van hotels en andere verblijfsaccommodaties dat aansluit bij de vraag van zakelijke en toeristische gasten. Hierbij combineren we kwaliteit, selectiviteit en diversiteit. In 2026 actualiseren we ons verblijfsaccommodatiebeleid.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 3.1 en 3.2).

BBV indicatoren

Figuur 71

Indicatoren Haarlemmermeer

De zeven kwaliteitsdimensies die in onze Economische Koers 2024 zijn beschreven, zijn de leidinggevende indicatoren:

1. economisch presterend
2. aandeel diversificatiesectoren
3. efficiënt ruimtegebruik

4. duurzaam & circulair
5. innovatief
6. sociaal en maatschappelijk verbonden
7. aantrekkelijk bedrijfsleven/werkgeverschap

In het kader van het versterken van de informatiewaarde worden deze nader gekwantificeerd, zodat we in de volgende bestuurlijke periode de voortgang van de bestuurlijke ambities met concretere indicatoren kunnen weergeven.

Wat mag het kosten?

Tabel 62

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel A: Haarlemmermeer is een aantrekkelijke, toekomstbestendige en veilige vestigingsplaats voor kleine en (middel)grote ondernemingen.	Baten	16.628	18.441	5.130	3.788	3.788	3.788
	Lasten	14.170	15.245	7.964	6.263	6.263	6.262
	Saldo	2.458	3.196	-2.833	-2.474	-2.474	-2.474

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		15.021	16.458	2.956	1.614	1.614	1.614
1.2 Openbare orde en veiligheid		60	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer		6	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling		30	20	20	20	20	20
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		1.511	1.963	2.155	2.155	2.155	2.155
Baten		16.628	18.441	5.130	3.788	3.788	3.788
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		10.531	11.118	4.125	2.424	2.424	2.424
1.2 Openbare orde en veiligheid		209	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer		42	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling		713	845	814	814	814	814
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		1.051	717	694	694	694	694
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		1.624	2.565	2.331	2.331	2.331	2.331
Lasten		14.170	15.245	7.964	6.263	6.263	6.262
Saldo van baten en lasten (B-L)		2.458	3.196	-2.833	-2.474	-2.474	-2.474

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen x € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Baten				
1. Verkoop grond	-9.876	-	-	-
2. Vrijval voorziening Pionier-Bolsterrein	-3.575	-	-	-
3. Saturnusstraat 40-62	-	-1.042	-	-
4. Diamantlaan 6	-274	-300	-	-
5. Opbrengsten geliberaliseerde pacht en verhuur	221	-	-	-
6. Bedrijveninvesteringszones	112	-	-	-
Overig	81	-	-	-
Totaal Baten	-13.311	-1.342	-	-
Lasten				
1. Verkoop grond Pionier-Bols	7.070	-	-	-
2. Kapitaallasten	-	1.448	-	-
3. Compensatie ondernemers NAVO-top	500	-	-	-
4. Saturnusstraat 40-62	-	200	-	-
5. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	-150	-	-	-
6. Bedrijveninvesteringszones	-109	-	-	-
Overig	-30	53	-	0
Totaal Lasten	7.281	1.701	-	0

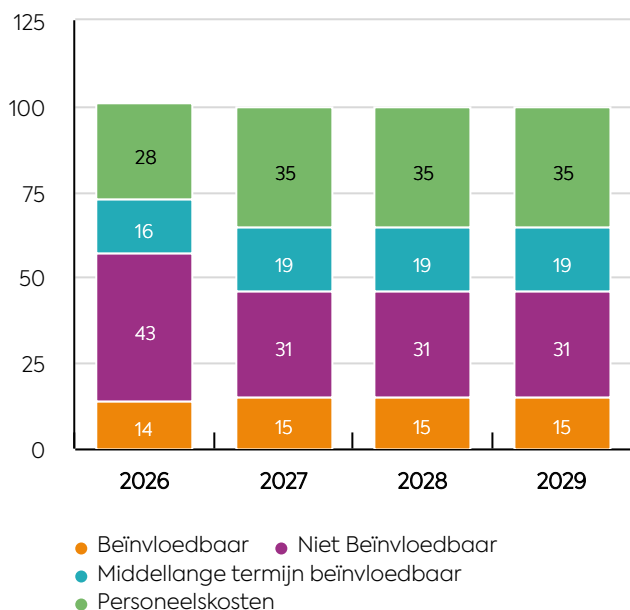
Baten

1. In verband gebiedsontwikkelingen in Nieuw-Vennep (Pionier-Bolsterrein) en Hoofddorp-Centrum vinden in 2025 twee grondverkopen plaats. Het resultaat op deze grondverkopen wordt gestort in respectievelijk de reserve Pionier-BOLS en de reserve Stadscentrum Hoofddorp onder het programma Ruimtelijke ontwikkelingen.
2. In verband met de grondverkoop in 2025 in de gebiedsontwikkeling Bionier-Bols in Nieuw-Vennep valt de gevormde voorziening voor deze grond vrij. Per saldo geeft de grondverkoop een netto-resultaat van € 3,9 miljoen. Dit resultaat wordt gestort in de bestemmingsreserve Pionier-Bols.
3. Saturnusstraat 40-62 is verworven in het kader van gebiedsontwikkeling Spoorzone Hoofddorp (7621436). In afwachting van de herontwikkeling van het gebied wordt de exploitatie van het pand voortgezet. Op dit moment is voorzien dat de locatie in 2027 ingebracht gaat worden in de gebiedsontwikkeling, daarom zijn vanaf 2027 geen opbrengsten voor huur en servicekosten opgenomen.
4. Diamantlaan 6 is verworven in het kader van gebiedsontwikkeling spoorzone Hoofddorp (7999895). In afwachting van de herontwikkeling van het gebied wordt de exploitatie van het pand voortgezet. Het tijdelijk exploitatieresultaat wordt ten laste gebracht van de reserve Schaalsprong (zie programma Ruimtelijke ontwikkelingen). Op dit moment is voorzien dat de locatie in de loop van 2026 ingebracht gaat worden in de gebiedsontwikkeling, derhalve is in 2026 geen exploitatiebegroting opgenomen. In 2026 zijn er lagere huuropbrengsten en in 2027 vervallen de huuropbrengsten helemaal.
5. De geliberaliseerde pachtinkomsten en de inkomsten uit de verhuur van overige gronden over 2023, 2024 en 2025 laten zien dat meer inkomsten begroot kunnen worden.
6. De Bedrijveninvesteringszone (BIZ) De Weeren is als nieuwe BIZ toegevoegd.

Lasten

1. In verband met de gebiedsontwikkeling Pionier-Bolsterrein in Nieuw-Vennep vind in 2025 een grondverkoop plaats. In verband hiermee wordt de boekwaarde van deze grond afgeboekt. Deze verkoop is ook opgenomen als opbrengst in de begroting in 2025.
2. Door de geplande inbreng van de panden Saturnusstraat 40-62 en Diamantlaan 6 te Hoofddorp vervallen de kapitaallasten van deze panden in 2027.
3. De raad heeft bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2025 het amendement 'NAVO-top: Ondernemers verdienen ook dekking' aangenomen en hiervoor in 2025 middelen opgenomen in de begroting. In 2026 vervalt dit budget.
4. Zie voor een toelichting op de lasten Saturnusstraat 40-62 de toelichting opgenomen bij de baten.
5. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel in 2026 hoger geworden.
6. Zie voor een toelichting op de lasten Bedrijveninvesteringszones de toelichting opgenomen bij de baten.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 72

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn lasten zoals het ontwikkelen van onderhouden van werklocaties maar ook het onderhouden van gronden en gebouwen.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld lasten aan kapitaallasten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn nutsvoorzieningen van gebouwen en de bijdragen aan Bedrijveninvesteringszones (BIZ'zen).

Ontwikkeling

Het deel niet beïnvloedbaar daalt in 2026 door de kosten Verkoop grond Pionier-Bols zoals beschreven bij de verschillenanalyse.

Beleidsdoel B: Versterken van de strategische positie en economische structuur via samenwerking in de regio, met inzet op nieuwe sectoren en goede maatschappelijke inpassing van de luchthavensector

Wat willen wij bereiken?

We werken aan een sterke economie die klaar is voor de toekomst. Daarbij kijken we goed naar waar bedrijven zich kunnen vestigen en hoe nieuwe werklocaties worden ingericht. We kiezen bewust. Kwaliteit, spreiding van sectoren en ruimte voor verschillende soorten bedrijven zijn belangrijk. De toekomstprofielen uit de Ruimtelijke Economische Uitwerking Werklocaties (REUW) zijn ons vertrekpunt. Samen met partners binnen en buiten de gemeente denken we na over belangrijke keuzes. Denk aan de verdeling van ruimte, meer groen, duurzamer bouwen, combinatie van functies en goede voorzieningen. Zo zorgen we voor voldoende passende ruimte voor bedrijven van de toekomst. We blijven ons onderscheiden als een sterke en maatschappelijk betrokken regio. Ook in een wereld die steeds sneller verandert.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Vaste activiteiten

activiteit	toelichting	taakveld
We sturen op krachtige	In de regionale samenwerking MRA werken we onder andere samen met Amsterdam Economic Board en ROM-InWest aan onderwerpen die gemeentegrenzen overstijgen. We	3.1

activiteit	toelichting	taakveld
regionale samenwerking binnen de MRA en faciliteren deze.	richten ons op duurzaamheid, economie, innovatie, mobiliteit en ruimtelijke vraagstukken, ook vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief. Het Programma Amsterdam Logistics start in 2026 haar tweede termijn, waarbij we de uitkomsten van de strategische heroriëntatiestudie (2025) implementeren.	
We zetten marketing, lobby en economische promotie in voor acquisitie en behoud van (inter)nationale bedrijven.	We zorgen ervoor dat bedrijven die hier gevestigd zijn, blijven en kunnen ontwikkelen. Ook willen we nieuwe bedrijven naar Haarlemmermeer halen, door promotie en versterking van ons vestigingsklimaat. Deze bedrijven dragen bij aan een sterke economie, conform onze Economische Koers.	3.4
We sturen op een goede balans tussen een gezonde leefomgeving en een duurzame economie.	We werken hierbij samen met relevante partners, zoals Amsterdam International Business, Amsterdam Airport Area. We willen gezond en plezierig samenleven in een vitale gemeente. We zetten ons daarom op alle werklocaties en wijken in voor een gemeente waar onze inwoners gezond kunnen wonen, leven en werken mét economisch sterke, innovatieve en bereikbare centra, werklocaties en luchthaven. We stimuleren de lokale arbeidsmarkt. Met betrekking tot de luchthaven vertegenwoordigen we de belangen van de gemeente bij het rijk in direct contact met de betrokken ministeries, via de Bestuurlijke Regie Schiphol en andere belangrijke belanghebbenden. We dragen voorstellen aan die bijdragen aan verbetering van de ruimtelijke ontwikkeling en de gezonde leefomgeving rondom de luchthaven bijvoorbeeld in de Luchtruimherziening en de actualisatie van het Luchthavenindelingsbesluit (LIB). Jaarlijks stellen we de rapportage luchthavenzaken op.	3.1
We versnellen de overgang naar een circulaire economie en ondersteunen passende initiatieven.	We focussen op circulair inkopen, duurzame voedselketens, hergebruik van afval en circulaire gebiedsontwikkeling. Het MKB dat duurzaam werkt, krijgt onze steun. We werken samen met netwerken zoals SHARE Meets, Circulair West en C-Creators. Zo helpen we bij groene projecten en maken we werkplekken klaar voor de toekomst. Bestaande programma's zoals MRA Circulaire Economie en het Convenant Houtbouw krijgen meer bekendheid. Circulariteit krijgt een plek in ons nieuwe monitoringsysteem.	3.1

Activiteiten in 2026

activiteit	onderwerp	toelichting
We ontwikkelen onze nieuwe toekomstbestendige werklocaties	Resultaat	De gemeente werkt aan toekomstbestendige werklocaties door nieuwe locaties gefaseerd te ontwikkelen. Daarbij staan kwaliteit, ruimte-efficiëntie en aansluiting op veranderende marktomstandigheden centraal
	Inhoud	We ontwikkelen nieuwe werklocaties, waaronder Schiphol Trade Park, Schiphol Logistics Park Midden, Beukenhorst Oost-Oost, Badhoevedorp Zuid en De President 2.0. Dit gebeurt in samenwerking met partners zoals SADC en volgens een stapsgewijze aanpak, waarin publieke doelen, innovatie en focus op groeisectoren worden meegenomen.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 3.2) en het beschikbare budget van het Programma Toekomstbestendige werk- en winkellocaties.
We zetten een monitoring-instrument in bij de implementatie van het uitvoeringsprogramma van de Economische Koers.	Resultaat	Ontwikkelen en toepassen van een monitor die de voortgang en opbrengsten van de uitvoering van ons economisch beleid voor het Uitvoeringsprogramma Economische Koers en Werklocaties meet. Deze monitor kan worden gebruikt om beleid te sturen en te rapporteren aan ons college en de raad.
	Inhoud	De zeven kwaliteitsdimensies die in onze Economische Koers 2024 zijn beschreven, zijn de leidinggevende indicatoren: economisch presterend; aandeel diversificatiesectoren, efficiënt ruimtegebruik, duurzaam & circulair, innovatief, sociaal en maatschappelijk verbonden, aantrekkelijk bedrijfsleven/werkgeverschap. Deze worden in de monitor nader gekwantificeerd in het kader van het versterken van de informatiewaarde.
	Financiën	We betalen dit uit de reguliere begroting (taakveld 3.1).

BBV indicatoren

Voor dit beleidsdoel zijn geen BBV indicatoren aanwezig.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 63

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beleidsdoel B: Het versterken van onze strategische positie door samenwerking in de regio, met een focus op de logistiek, kennisintensieve en (inter)nationale dienstensectoren en op de maatschappelijke inpassing van de luchtvaart.	Baten	7	-	-	-	-	-
	Lasten	2.083	3.735	2.840	2.511	2.511	2.024
	Saldo	-2.076	-3.735	-2.840	-2.511	-2.511	-2.024

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		7	0	0	0	0	0
8.1 Ruimtelijke ordening		1	0	0	0	0	0
Baten		7	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer		174	191	195	195	195	195
3.1 Economische ontwikkeling		1.025	2.618	1.715	1.386	1.386	899
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		638	664	675	675	675	675
8.1 Ruimtelijke ordening		246	262	255	255	255	255
Lasten		2.083	3.735	2.840	2.511	2.511	2.024
Saldo van baten en lasten (B-L)		-2.076	-3.735	-2.840	-2.511	-2.511	-2.024

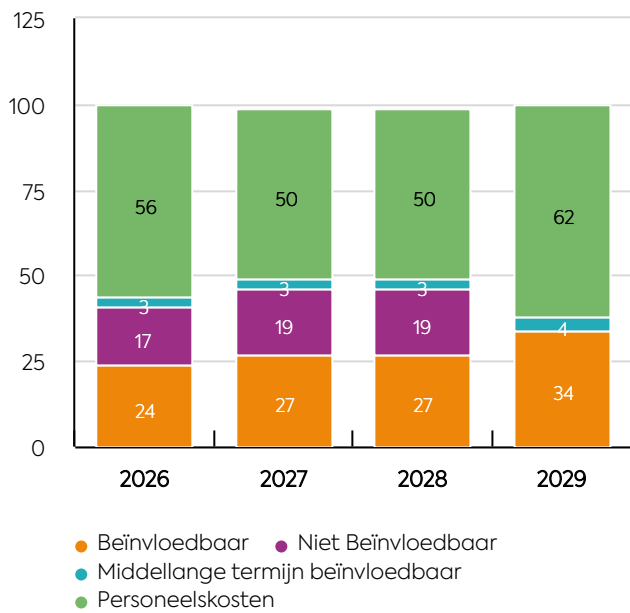
Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Versillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen x € 1.000; min = nadeel)		2026	2027	2028	2029
Lasten					
1. Regionale projecten versterking logistieke sector		1.234	-	-	487
2. Gewijzigde verdeling van personeelslasten		-286	329	-	-
Overig		-53	-0	-	-
Totaal Lasten		895	329	-	487

Lasten

- Dit betreft de inzet van de reserve Versterking van de (lucht)vrachtketen voor de dekking van goedgekeurde regionale projecten ter versterking van de logistieke sector. De projecten worden goedgekeurd door het Amsterdam Logistics Programma (ALP). Voor 2025 zijn de volgende projecten goedgekeurd: Smart Cargo Mainport Program fase 4 (€ 954.000), simulatietool Hogeschool van Amsterdam (€ 218.600), simulatietool Centrum voor Wiskunde en Informatica (€ 234.000), studie ALP (€ 45.000) en Connected Trade Corridor (€ 269.000). In totaal € 1,7 miljoen. Voor de jaren 2026 tot en met 2028 wordt rekening gehouden met een subsidie van € 487.000 in de jaren 2026 tot en met 2028 voor het Smart Cargo Mainport Program fase 4.
- Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel in 2026 hoger geworden en in 2027 lager.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 73

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn uitgaven voor het Uitvoeringsprogramma Economische Koers en marketing en acquisitie.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld subsidies van het Smart Cargo Mainport Program.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn lasten zoals bedrijfslidmaatschappen en contributies.

Ontwikkeling

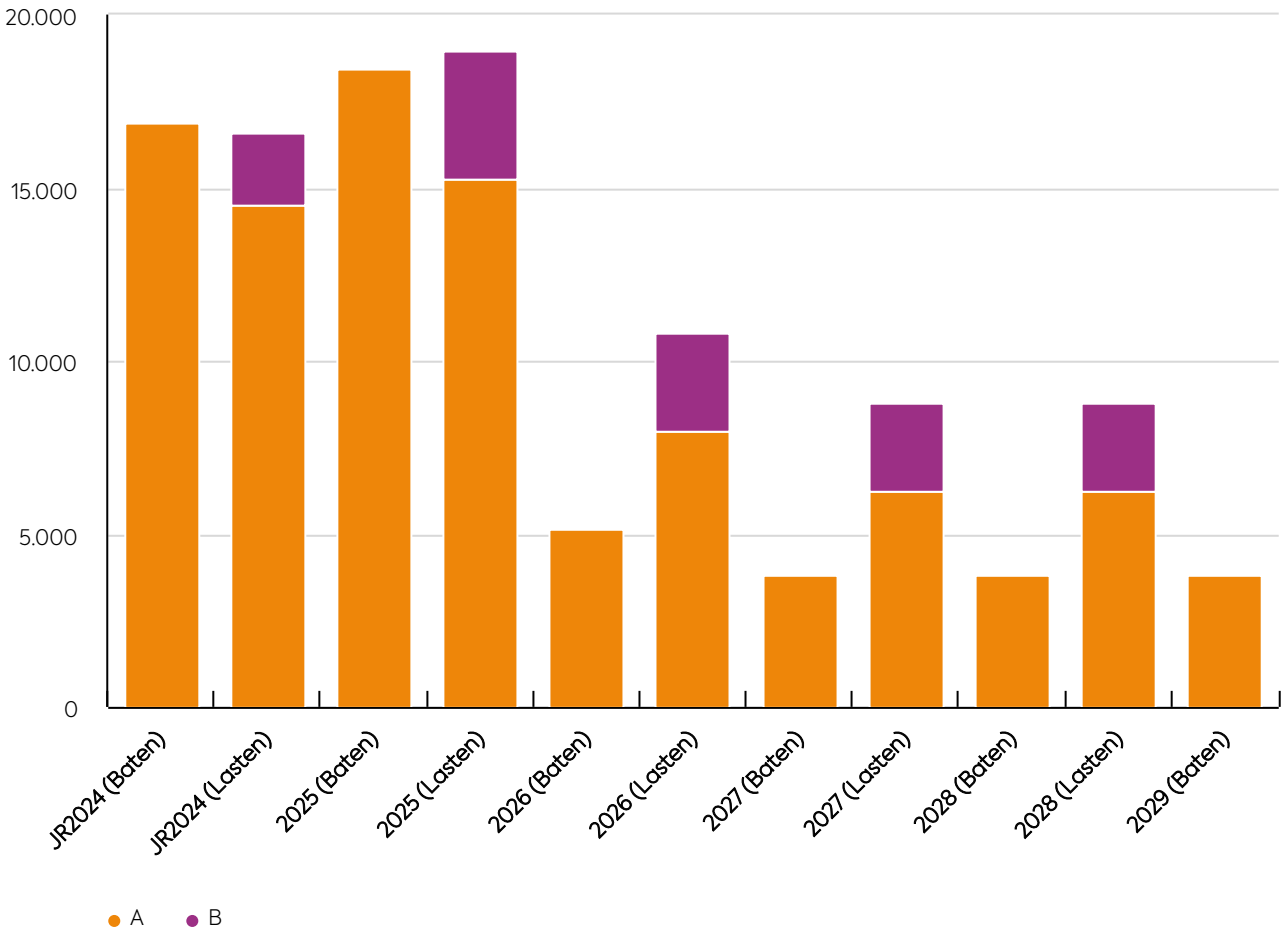
Het deel niet beïnvloedbaar daalt in 2029 door de kosten Regionale projecten versterking logistieke sector zoals beschreven bij de verschillenanalyse.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 64

Bedragen × € 1.000.		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Er kunnen afrondingsverschillen optreden.							
Economische zaken							
Economische zaken	Baten	16.635	18.441	5.130	3.788	3.788	3.788
	Lasten	16.253	18.979	10.803	8.773	8.773	8.286
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	382	-538	-5.673	-4.985	-4.985	-4.498
Reservemutaties	Onttrekking	226	1.721	547	547	547	60
	Storting	313	-	-	-	-	-
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	295	1.182	-5.126	-4.438	-4.438	-4.438

Vergelijking over de jaren per beleidsdoel

Figuur 74

Legenda:

- Beleidsdoel A: Haarlemmermeer is een aantrekkelijke, toekomstbestendige en veilige vestigingsplaats voor kleine en (middel)grote ondernemingen.
- Beleidsdoel B: Het versterken van onze strategische positie door samenwerking in de regio, met een focus op de logistiek, kennisintensieve en (inter)nationale dienstensectoren en op de maatschappelijke inpassing van de luchtvaart.

Toelichting reserves

Tabel 65

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

Onttrekking

	2026	2027	2028	2029
Dekking afschrijvingslasten	60	60	60	60
Reserve Versterking van de (lucht)vrachtketen	487	487	487	0
Totaal Onttrekking	547	547	547	60

Onttrekkingen

Versterking van de (lucht)vrachtketen

Ten laste van deze reserve komt het subsidie voor het Smart Cargo Mainport Program fase 4 € 487.000 per jaar in de jaren 2026 tot en met 2028.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Schiphol Area Development Company (SADC)

Om onze maatschappelijke doelen en beleidsdoel(en) te bereiken werken we samen met SADC aan gebiedsontwikkeling, (inter)nationale marketing en promotie en het verbinden van publieke en private partijen.

InWest Regio BV

De MRA staat vanuit de omvangrijke transitieopgaven op het gebied van energie en circulaire economie voor grote economische uitdagingen. Dit vraagt om een aanpak waarmee de economie gestimuleerd wordt om enerzijds werkgelegenheid te behouden en anderzijds nieuwe duurzame werkgelegenheid en producten te creëren. De regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest levert een belangrijke financiële bijdrage aan de overgang van de 'oude, lineaire' naar een 'nieuwe duurzame/circulaire' economie. Een groot aantal MRA-gemeenten neemt deel aan ROM InWest en geeft hiermee naast transitie naar een duurzame/circulaire economie een belangrijke impuls aan een innovatief en sterk ondernemersklimaat in Noord-Holland. Sinds eind 2024 zijn de aandeelhouders van InWest Regio BV direct aandeelhouder van in ROM InWest BV.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Beleidskader 'De agrarische sector in perspectief' ([2013.0015671](#))
- Kadernota herstructurering werklocaties Haarlemmermeer ([2009.0023450](#))
- Flexibilisering bestemmingen bedrijventerreinen ([2014.0009011](#))
- Ontwikkelingsstrategie Ruimtelijk Economische Visie Schipholregio ([2012.0034204](#))
- Regionale Hotelstrategie 2016-2022 ([2013.0073991](#))
- Sociaal Ondernemen in Haarlemmermeer ([2017.0013476](#))
- Beleid voor commerciële voorzieningen Haarlemmermeer; regels en ruimte ([2019.0057889](#))
- Verblijfsaccomodatiebeleid gemeente Haarlemmermeer 2021 -2025 ([2020.00026640](#))
- Tijdelijke regels over terrassen Haarlemmermeer 2021, eerste herziening ([2021.0000680](#))
- Actualisatie koers herstructurering werklocaties ([10475335](#))
- Economische koers Haarlemmermeer 2024 'van grijs groeien naar groen ontwikkelen' ([10973869](#))

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Maatschappelijk doel:

Haarlemmermeer is een financieel gezonde gemeente tegen een aanvaardbaar lastenniveau.

Portefeuillehouders:

Van Straten

De programma's worden afgesloten met de overzichten algemene dekkingsmiddelen en overhead. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de rioolheffing waar baten en lasten direct aan elkaar zijn gekoppeld of specifieke uitkeringen vanuit de rijksoverheid. De omvang van de algemene dekkingsmiddelen en de toelichting daarop worden in dit hoofdstuk gepresenteerd. Ook zijn hierin de posten voor onvoorziene uitgaven en onverdeelde lasten (stelposten) opgenomen. De volgende algemene dekkingsmiddelen zijn te onderscheiden:

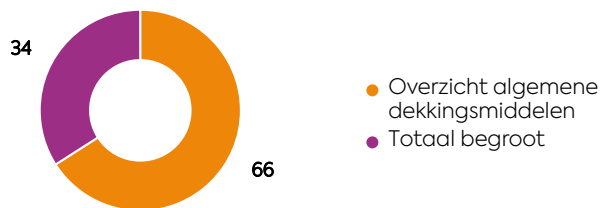
- belastingen (lokale heffingen) waarvan de besteding niet gebonden is;
- uitkeringen uit het gemeentefonds;
- financiering, bespaarde rente en dividend.

Verder worden de in de begroting opgenomen stelposten en de te betalen vennootschapsbelasting toegelicht.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Baten x € 1.000	451.556
	in % van totale begroting	65,9%
	Lasten x € 1.000	30.289
	in % van totale begroting	4,4%

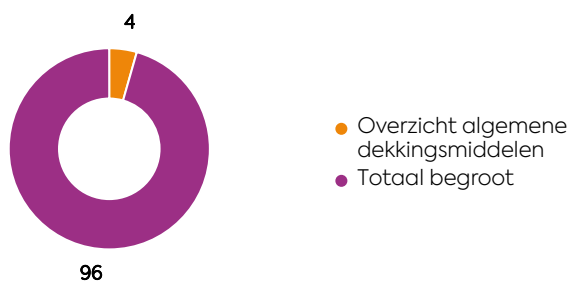
Baten

De baten Algemene dekkingsmiddelen uitgedrukt in % van de totale baten

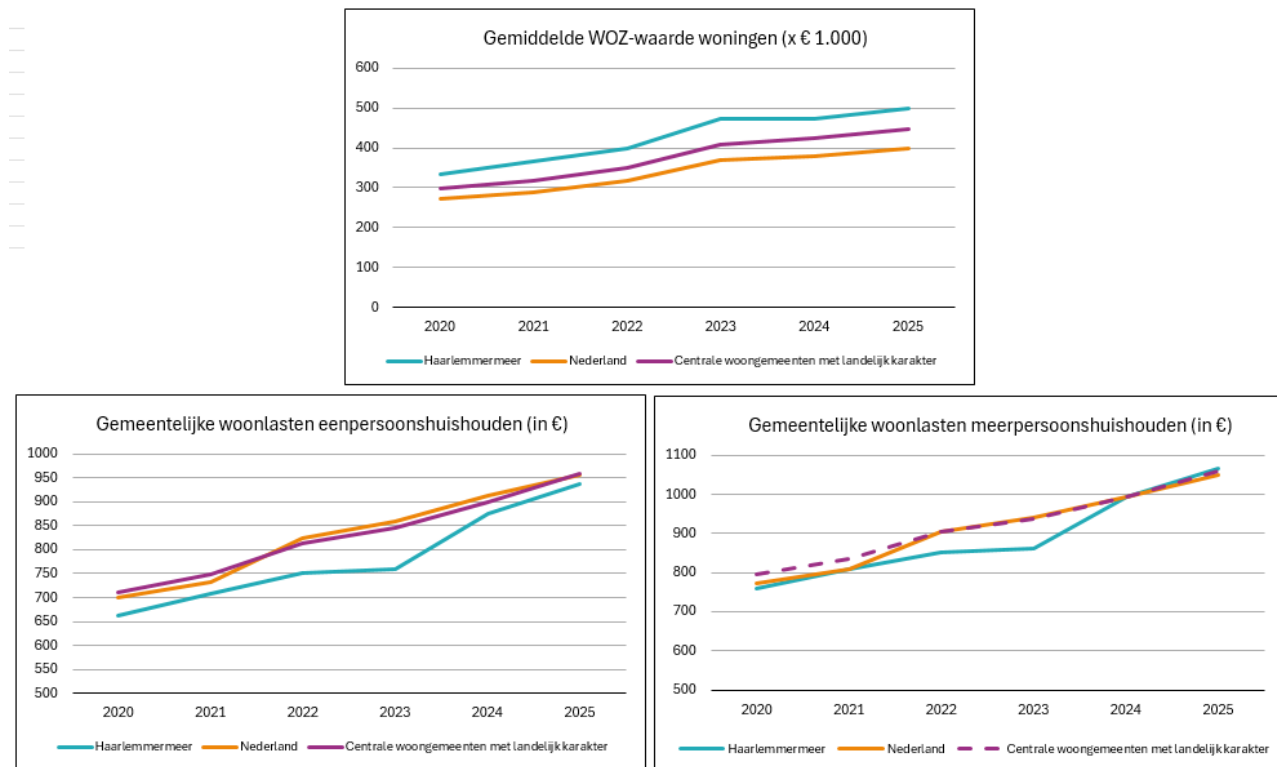
Lasten

De lasten Algemene dekkingsmiddelen uitgedrukt in % van de totale lasten

Onderdeel A: Belastingen (OZB, parkeren, toeristenbelasting, precariobelasting)

BBV indicatoren

Figuur 75

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit onderdeel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel 66

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel A: Belastingen (OZB, parkeren, toeristenbelasting, precariobelasting).	Baten	120.947	123.239	132.315	133.766	135.327	137.146
	Lasten	3.888	4.197	4.377	4.377	4.377	4.377
	Saldo	117.059	119.042	127.938	129.389	130.950	132.770

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.61 OZB woningen	24.207	23.814	24.816	25.351	25.997	26.900
0.62 OZB niet-woningen	77.360	79.805	83.561	84.476	85.392	86.307
0.63 Parkeerbelasting	4.072	3.221	3.228	3.228	3.228	3.228
0.64 Belastingen overig	1.181	1.073	1.109	1.109	1.109	1.109
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	14	14	14	14	14
3.4 Economische promotie	14.093	15.281	19.556	19.556	19.556	19.556
8.3 Wonen en bouwen	29	32	32	32	32	32
Baten	120.947	123.239	132.315	133.766	135.327	137.146
0.61 OZB woningen	1.120	1.086	1.110	1.110	1.110	1.110
0.62 OZB niet-woningen	2.410	2.758	2.908	2.908	2.908	2.908
0.63 Parkeerbelasting	28	31	42	42	42	42
0.64 Belastingen overig	47	44	44	44	44	44
3.4 Economische promotie	282	279	273	273	273	273
Lasten	3.888	4.197	4.377	4.377	4.377	4.377
Saldo van baten en lasten (B-L)	117.059	119.042	127.938	129.389	130.950	132.770

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

Baten

	2026	2027	2028	2029
1. Onroerendezaakbelastingen	4.758	1.451	1.561	1.819
2. Toeristenbelasting	4.275	-	-	-
Overig	43	0	-0	0
Totaal Baten	9.076	1.451	1.561	1.819

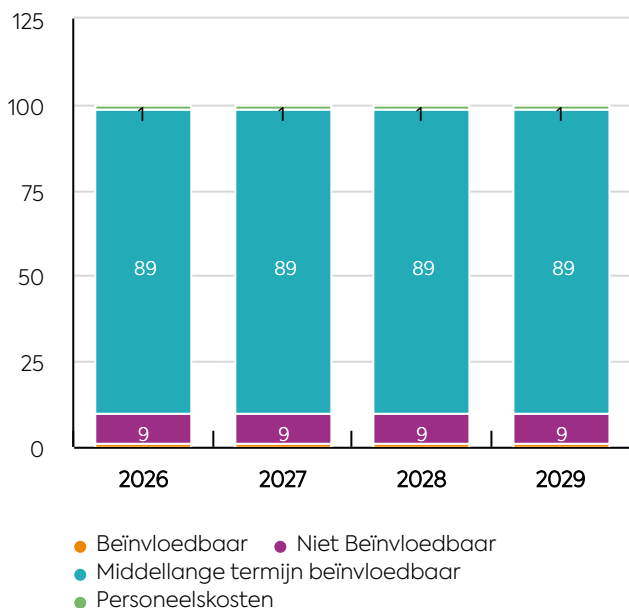
Lasten

Overig	-180	-	-	-
Totaal Lasten	-180	-	-	-

Baten

- De opbrengst van de onroerendezaakbelastingen (OZB) voor het bestaande areaal in 2026 is verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,4%, conform de uitgangspunten zoals vastgesteld in de Voorjaarsrapportage 2025. Dit geeft een meeropbrengst van circa € 3,5 miljoen. Verder is rekening gehouden met areaaluitbreiding bij woningen en niet-woningen wat een extra opbrengst van € 1,3 miljoen geeft in 2026.
Voor de jaren 2027 en verder wordt rekening gehouden met een stijging van de OZB als gevolg van areaaluitbreiding van de woningen en niet-woningen.
- In het pakket maatregelen sluitende begroting is rekening gehouden met een structurele verhoging van de opbrengst van de toeristenbelasting vanaf 2026. Zie ook het onderdeel maatregelen sluitende begroting in de Financiële begroting.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 76

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn advieskosten voor het opstellen van de belastingverordeningen.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten betreft de geraamde storting in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden betreft de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus voor de heffing en inning van de belastingen.

Onderdeel B: Uitkeringen gemeentefonds

Wat mag het kosten?

Tabel 67

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel B: Uitkeringen gemeentefonds.	Baten	280.881	293.031	300.290	301.890	297.890	304.940
	Lasten	-	-	-	-	-	-
	Saldo	280.881	293.031	300.290	301.890	297.890	304.940

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		280.881	293.031	300.290	301.890	297.890	304.940
Baten		280.881	293.031	300.290	301.890	297.890	304.940
Saldo van baten en lasten (B-L)		280.881	293.031	300.290	301.890	297.890	304.940

Toelichting

De uitkeringen uit het gemeentefonds laten in vergelijking met de Voorjaarsrapportage 2025 het volgende beeld zien:

Tabel 68

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Voorjaarsrapportage 2025	295.350	295.050	299.650	306.050
Mutaties meicirculaire 2025	4.950	6.850	-1.750	-1.100
Afrondingsverschillen	-10	-10	-10	-10
Programmabegroting 2026-2029	300.290	301.890	297.890	304.940

Mutaties meicirculaire 2025

De algemene mutaties in de meicirculaire gaven per saldo een voordeel voor alle begrotingsjaren. De raad is hierover geïnformeerd in de brief van 25 juni 2025 ([XS-25060201.1144](#)). De voordelen worden met name veroorzaakt door een hoger dan verwacht volumeaccres en accres voor de loon- en prijsontwikkeling (LPO). Vanaf 2028 daalt de omvang van het gemeentefonds en daarmee de te ontvangen middelen voor onze gemeente. Dit wordt veroorzaakt doordat het Rijk verwacht dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd dan het beoogde effect zullen hebben en doordat het Rijk het besparingspotentieel van de hervormingsagenda met € 0,5 miljard heeft verhoogd. Dit leidt voor Haarlemmermeer tot een aanvullende taakstelling op de Hervormingsagenda Jeugd van ruim € 3 miljoen. Daarnaast vindt er vanaf 2028 een uitname uit het gemeentefonds plaats in verband met de invoering van een eigen bijdrage jeugdzorg en het sturen op de trajectduur jeugdzorg. De uitwerking hiervan is neutraal in verband met de te verwachten bijdrage/besparing.

Voordelen als gevolg van taakmutaties komen ten gunste van het betreffende beleidsdoel, ter uitvoering van de extra lasten van de betreffende taak. Bij een nadeel wordt het budget van het betreffende beleidsdoel verlaagd. In de meicirculaire waren de volgende taakmutaties opgenomen:

Tabel 69

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Kinderopvang pleegouders	24	24	25	26
Uitstel vervanging abonnementsstarief Wmo	1.322			
Wmo hulpmiddelen	58			
Aanpassen regeling dienstverlening aan huis	11	11	12	12
BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	-71	-71	-71	-71
Jeugdhulp kinderen in een AZC	-26	-26	-26	-26
Armoedebestrijding kinderen	-30	-30	-30	-30
Antidiscriminatie voorzieningen	23			
Impulsbudget sociale infrastructuur	336	336	336	336

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Loon- en prijsbijstelling Participatie	533	543	576	564
Totaal mutaties	2.180	787	822	811

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de brief aan de raad over de meicirculaire 2025 ([XS-25060201.1144](#)).

Onderdeel C: Financiering/bespaarde rente/dividend

Wat mag het kosten?

Tabel 70

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel C: Financiering/bespaarde rente/dividend.	Baten	11.436	11.469	8.501	7.823	7.721	7.753
	Lasten	1.889	-4.658	-2.211	-1.004	456	1.566
	Saldo	9.547	16.127	10.712	8.827	7.265	6.187

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.5 Treasury		11.436	11.469	8.501	7.823	7.721	7.753
Baten		11.436	11.469	8.501	7.823	7.721	7.753
0.5 Treasury		1.889	-4.658	-2.211	-1.004	456	1.566
Lasten		1.889	-4.658	-2.211	-1.004	456	1.566
Saldo van baten en lasten (B-L)		9.547	16.127	10.712	8.827	7.265	6.187

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen x € 1.000; min = nadeel)	2026	2027	2028	2029
---	------	------	------	------

Baten

1. Verkoop aandelen	-2.392	-	-	-
2. Ontvangen rente	-346	-520	-	-
3. Bespaarde rente	-230	-154	-100	34
Overig	0	-4	-3	-2
Totaal Baten	-2.968	-678	-103	32

Lasten

1. Hogere rentelasten	-2.447	-1.207	-1.456	-1.110
Overig	0	0	-4	-0
Totaal Lasten	-2.447	-1.207	-1.460	-1.110

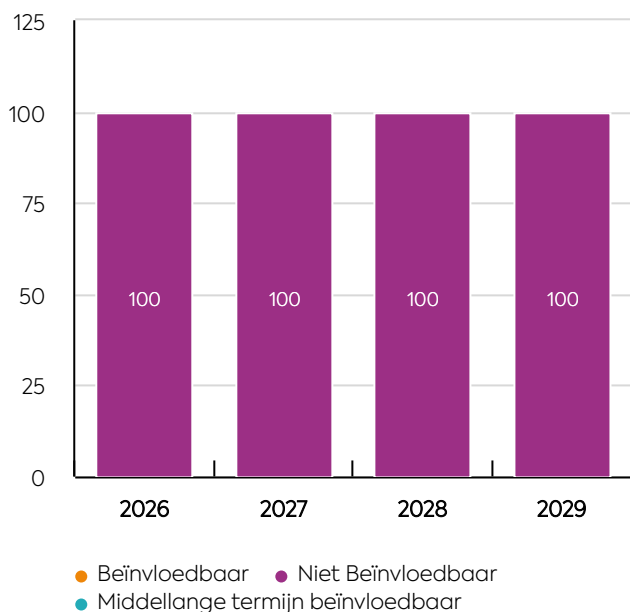
Baten

1. In 2025 worden de aandelen van De Waterwolf verkocht.
2. De ontvangen rente van overige instellingen daalt vanwege de verwachte daling van de middelen die bij ons uitstaan.
3. De bespaarde rente over de reserves en voorzieningen daalt vanwege de geraamde daling van de omvang van de reserves en voorzieningen.

Lasten

1. Als gevolg van de geraamde investeringen stijgen de rentelasten omdat nieuwe leningen aangetrokken moeten worden.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 77

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn overige lasten.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn rentelasten over activa en investeringen.

Middellange termijn beïnvloedbaar

Er zijn geen lasten die op middellange termijn beïnvloedbaar zijn.

Onderdeel D: Onvoorzien/saldo kostenplaatsen

Wat mag het kosten?

Tabel 71

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel D: Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.	Baten	57	-	-	-	-	-
	Lasten	3.999	8.880	25.336	25.938	23.820	29.061
	Saldo	-3.942	-8.880	-25.336	-25.938	-23.820	-29.061

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.8 Overige baten en lasten		57	0	0	0	0	0
Baten		57	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten		3.999	8.880	25.336	25.938	23.820	29.061
Lasten		3.999	8.880	25.336	25.938	23.820	29.061
Saldo van baten en lasten (B-L)		-3.942	-8.880	-25.336	-25.938	-23.820	-29.061

Onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven is een bedrag geraamd van € 35.000 per jaar. De post onvoorziene uitgaven is bestemd voor kleine posten die onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar zijn. Hierbij is het uitgangspunt dat deze in eerste instantie binnen de beschikbare budgetten opgevangen moeten worden. Pas in tweede instantie kan de raming voor onvoorziene uitgaven worden benut. Voor relatief grote tegenvallers is de raming voor onvoorziene uitgaven niet bedoeld. Grote tegenvallers komen direct ten laste van het resultaat en de Algemene dekkingsreserve.

Stelposten

In de Programmabegroting 2026–2029 zijn de volgende stelposten geraamd:

Tabel 72

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stelpost areaalsystematiek groei van de gemeente	2.552	5.633	10.989	18.106
Stelpost volume groei jeugdzorg en Wmo	1.469	2.949	4.443	5.953
Stelpost schaa sprong wonen	1.970	1.943	1.943	1.943
Stelpost bedrijfsvoering	258	258	258	258
Stelpost versterking organisatie	366	366	366	366
Stelpost kapitaallasten/realisatiegraad investeringen	-3.769	-5.672	-7.187	-10.715
Stelpost indexaties (loon- en pijsstijgingen)	22.520	22.623	22.891	22.925
Stelpost ombuigingen	-500	-2.633	-10.354	-10.246
Totaal stelposten	24.866	25.467	23.349	28.590

De mutaties op deze stelposten ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025 staan in het overzicht '[Verloop stelposten](#)', in het hoofdstuk Financiële begroting.

Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2024 ([7735887](#)) is besloten een areaalsystematiek in te voeren om de stijging van de lasten als gevolg van de groei van de gemeente te verwerken in het meerjarenbeeld. De areaalsystematiek brengt de financiële impact van de autonome groei op de primaire processen, waarbij de gehele begroting wordt betrokken, in beeld. Middels de stelpost 'areaalsystematiek groei van de gemeente' zijn de hogere lasten geraamd in het meerjarenbeeld. In de Voorjaarsrapportage 2026 wordt de stelpost bijgesteld op basis van de werkelijke groei in 2025 en volgt besluitvorming over toekenning van budgetten aan de verschillende programma's/beleidsdoelen.

Voor de volumegroei jeugdzorg en Wmo voor de huidige inwoners is rekening gehouden met een groei van 1% voor de jaren 2026 en verder. De hogere lasten als gevolg van de volumegroei door de stijging van het aantal inwoners is verwerkt in de areaalsystematiek groei van de gemeente.

Voor het dekken van de kapitaallasten van investeringen in verband met de schaa sprong wonen is vanaf 2024 een stelpost opgenomen. Conform een besluit van de raad bij de vaststelling van de Investeringsstrategie Wonen ([2021.0002603](#)) wordt in een begrotingsjaar resterend bedrag van deze stelpost in de jaarrekening van dat jaar gestort in de reserve Schaa sprong.

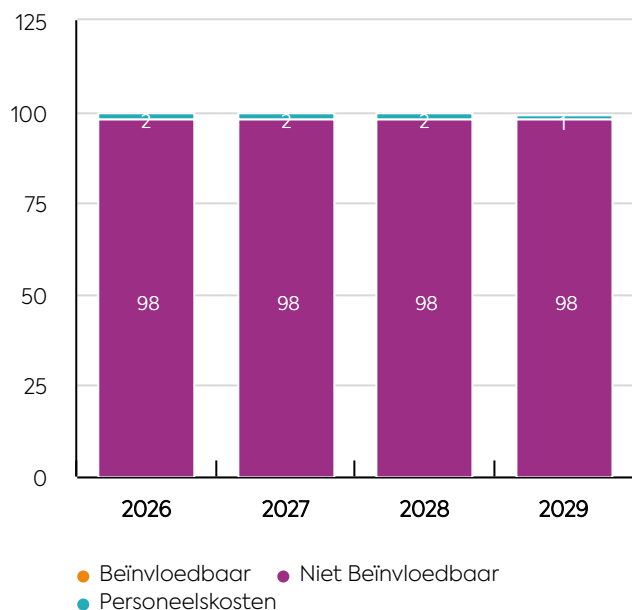
Een deel van de middelen voor de versterking van de organisatie, die beschikbaar zijn gesteld op basis van het coalitieakkoord 2022–2026, is nog niet toegewezen voor de jaren 2026 en verder. Hiervoor wordt later de afweging gemaakt waar een verdere versterking het meest noodzakelijk is.

De stelpost kapitaallasten betreft met name het geraamde voordeel op de investeringen als gevolg van de aanname dat 57,5% van de geraamde investeringsbedragen gerealiseerd wordt.

De stelpost indexaties is gebaseerd op de in de Voorjaarsrapportage 2025 vastgestelde indexeringen. In de paragraaf '[Grondslagen begroting](#)' zijn deze vermeld.

Een deel van de maatregelen voor een sluitende begroting (stelpost ombuigingen) kan nog niet worden geraamd op concrete begrotingsposten en zijn daarom als stelpost geraamd. Dit betreft vanaf 2026 de structurele onderuitputting op opleidingskosten en vanaf 2027 de te realiseren besparingen op grond van de Hervormingsagenda Jeugd.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 78

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten betreft de raming voor onvoorziene uitgaven.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn de in de begroting opgenomen stelposten.

Onderdeel E: Vennootschapsbelasting

Wat mag het kosten?

Tabel 73

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel E: Vennootschapsbelasting.	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	90	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
	Saldo	-90	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000

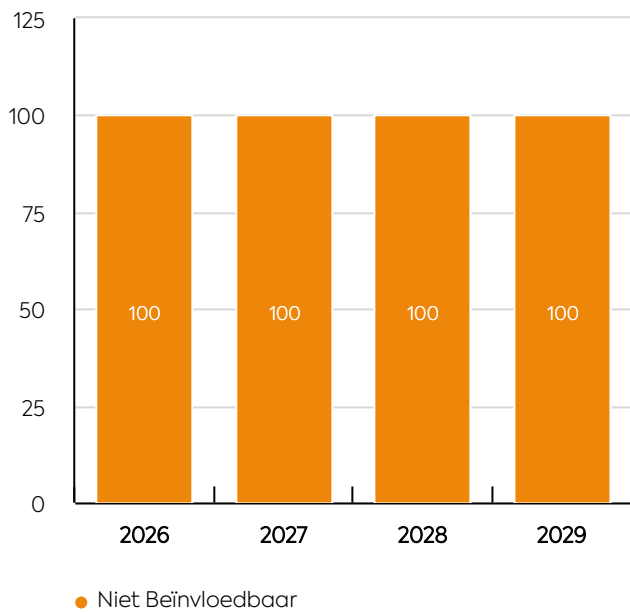
Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)		90	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Lasten		90	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Saldo van baten en lasten (B-L)		-90	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Er wordt in de begroting rekening gehouden met een vast bedrag aan te betalen vennootschapsbelasting. Afhankelijk van de te verwachten fiscale winst wordt de begroting per jaar bijgesteld. Het resultaat verschilt per jaar.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 79

Toelichting

Niet beïnvloedbaar

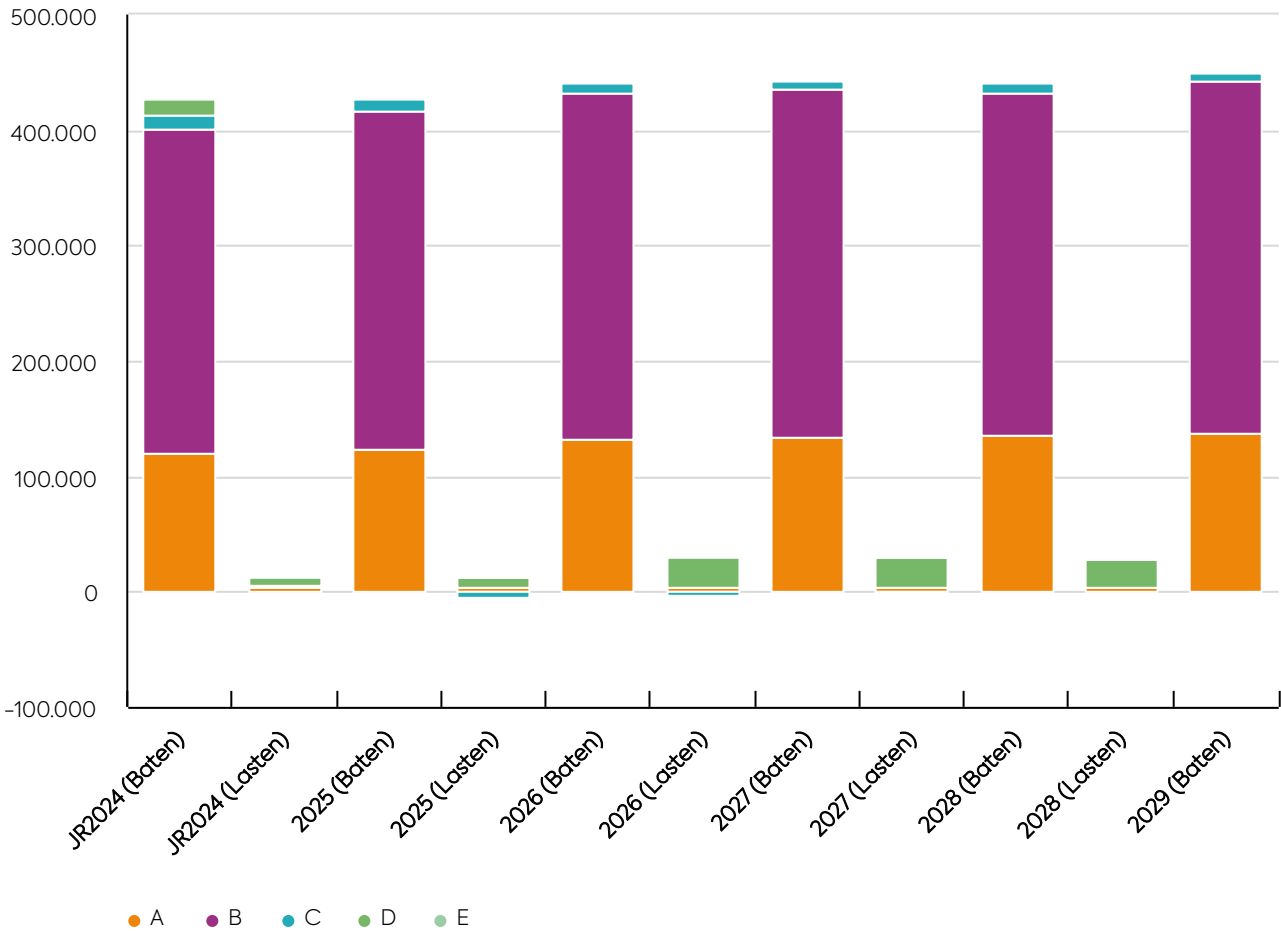
De niet-beïnvloedbare lasten betreft de wettelijk verplicht te betalen vennootschapsbelasting.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 74

Bedragen × € 1.000.		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Er kunnen afrondingsverschillen optreden.							
Overzicht algemene dekkingsmiddelen							
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Baten	413.321	427.738	441.106	443.479	440.937	449.839
	Lasten	9.865	9.419	28.502	30.310	29.652	36.003
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	403.456	418.319	412.604	413.169	411.285	413.836
Reservemutaties	Onttrekking	14.216	35.492	10.451	10.199	4.339	1.390
	Storting	2.406	565	1.787	1.198	352	107
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	415.266	453.246	421.268	422.170	415.272	415.119

Vergelijking over de jaren per onderdeel

Figuur 80

Legenda:

- Onderdeel A: Belastingen (OZB, parkeren, toeristenbelasting, precariobelasting).
- Onderdeel B: Uitkeringen gemeentefonds.
- Onderdeel C: Financiering/bespaarde rente/dividend.
- Onderdeel D: Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.
- Onderdeel E: Vennootschapsbelasting.

Toelichting reserves

Tabel 75

(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

Onttrekking

	2026	2027	2028	2029
Algemene dekkingsreserve	10.451	10.199	4.339	1.390
Totaal Onttrekking	10.451	10.199	4.339	1.390

Storting

Algemene dekkingsreserve	1.787	1.198	352	107
Totaal Storting	1.787	1.198	352	107

Onttrekkingen

Algemene dekkingsreserve (ADR)

Ter dekking van incidentele lasten wordt in 2026 € 6,2 miljoen onttrokken. Dit betreft de dekking van de programmakosten grote woningbouwprojecten en Vervanging regiesysteem Wmo en jeugdzorg waartoe besloten is bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025.

Als gevolg van de tijdelijke huisvesting van de gemeentelijke organisatie in verband met de nieuwbouw van het gemeentehuis is er sprake van incidentele nadelen. In 2026 is sprake van een nadeel van € 0,9 miljoen en in 2027 € 2,8 miljoen. Deze nadelen worden conform raadsvoorstel Stadscentrum Hoofddorp: nieuwe gemeentelijke huisvesting (2020.0000976) onttrokken. In 2027 is het geraamde nadeel hoger dan in de jaren daarvoor, omdat in dat jaar rekening wordt gehouden met verhuiskosten en dubbele huisvestingslasten.

In 2026 wordt € 0,1 onttrokken voor beeldende kunst in de openbare ruimte. Dit betreft de inzet van het restantbudget voor de aanschaf van het kunstwerk IDA in PARK21. Op 8 juni 2021 is de raad geïnformeerd dat dit project niet door gaat.

In verband met budgetoverhevelingen wordt in 2026 € 2,8 miljoen onttrokken, in 2027 € 1,3 miljoen en in 2028 € 0,3 miljoen.

Toets maximale structurele inzet ADR

In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFv) van 21 november 2023 hebben de VNG, IPO en UVW nieuwe afspraken over de inzet van reserves en overschotten voor het dekken van structurele lasten. Hierdoor kunnen gemeenten het surplus in de algemene reserve (de reserves waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel (het surplus) mogen gemeenten maximaal 10% inzetten als structureel dekkingsmiddel. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft.

Het surplus en het maximaal als structureel dekkingsmiddel in te zetten bedrag van de ADR wordt in [Tabel 76](#) berekend.

Tabel 76

Omschrijving (bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Geraamde stand ADR 1-1	192.822	184.436	175.600	167.372
Benodigde weerstandscapaciteit (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing)	-59.000	-59.000	-59.000	-59.000
Dekking bijdrage Noord/Zuidlijn	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
Surplus ADR	109.822	98.482	86.218	77.990
Maximaal in te zetten voor dekken structurele lasten: 10%	10.982	9.848	8.622	7.799
Geraamde onttrekking voor dekking structurele lasten	346	2.021	1.364	1.364

Uit deze berekening blijkt dat we minder inzetten voor de dekking van structurele lasten dan maximaal is toegestaan. Voor de berekening van de solvabiliteit wordt verwezen naar de paragraaf [weerstandsvermogen en risicobeheersing](#). De geraamde solvabiliteit blijft groter dan 20% in deze meerjarenperiode.

Stortingen

Algemene dekkingsreserve

De op basis van het MPG geraamde winsten van de bouwgrondexploitatie Badhoevedorp worden gestort in de Algemene dekkingsreserve. Dit ter compensatie van de eerder ten laste van deze reserve gebrachte bijdrage in de omlegging van de A9. In 2026 is dit geraamd op € 1,2 miljoen, in 2027 € 0,5 miljoen en in 2025 € 0,4 miljoen.

Verder wordt in 2026 de van de provincie Noord-Holland te ontvangen afkoopsom (€ 0,6 miljoen) voor beheer en onderhoud van de Schipholweg gestort. Dit omdat de gemeente deze provinciale weg overneemt van de provincie, waartoe besloten is bij raadsbesluit van 30 januari 2025 ([11657461](#)).

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Cocensus

Cocensus voert voor onze gemeente de volgende werkzaamheden uit: het waarderen van onroerende zaken (WOZ) en het heffen en invorderen van diverse belastingen en heffingen. Cocensus heeft een bedrijfsmatige grondslag en biedt tegen een redelijk tarief en goede kwaliteit haar diensten integraal aan.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De BNG is onze huisbankier. De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen.

Stedin Holding NV

Onze gemeente heeft een klein belang in Stedin Holding BV. Gezien het kleine belang draagt de deelname aan deze verbonden partij niet bij aan het bereiken van gemeentelijke doelstellingen. Wel wordt er dividend ontvangen waarmee de verbonden partij bijdraagt aan de ontvangen algemene dekkingsmiddelen.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

- Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (eerste wijziging) ([11373188](#))
- Notitie Schuldpositie 2023 ([7282099](#))
- Beleidsnotitie Planning- en controlcyclus 2024 ([11527123](#))
- Treasurystatuut 2019 ([2019.0054201](#))
- Activabeleid gemeente Haarlemmermeer 2019 ([2019.0054155](#))
- Garantiebeleid 2019 ([2019.0057727](#))
- Notitie Reserves en voorzieningen 2020 ([2019.0058406](#))

Overzicht overhead

Maatschappelijk doel:

Haarlemmermeer realiseert haar doelen met aanvaardbare overhead.

Portefeuillehouders:

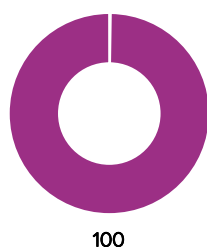
El Idrissi, Van der Meij, Van Straten

Overhead is van belang om de beleidsdoelen van Haarlemmermeer op een adequate en efficiënte manier te realiseren. In het BBV is bepaald dat gemeenten de lasten aan overhead in een apart overzicht moeten tonen. Ook is in het BBV bepaald welke lasten hieronder vallen. Het uitgangspunt hiervan is om de vergelijkbaarheid met andere gemeenten te vergroten. Het gevolg is dat in de programma's alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces, wat wil zeggen dat in de programma's alleen de apparaatskosten worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet. Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief de griffie en het bestuur.

Overzicht overhead	Baten x € 1.000	1.599
	in % van totale begroting	0,2%
	Lasten x € 1.000	78.122
	in % van totale begroting	11,4%

Baten

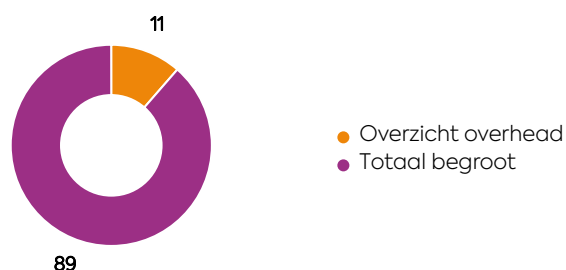
De baten Overhead uitgedrukt in % van de totale baten

- Overzicht overhead
- Totaal begroot

Lasten

De lasten Overhead uitgedrukt in % van de totale lasten

Toelichting overhead

Het Overzicht overhead is onderverdeeld in vijf onderdelen. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de lasten van overhead. De verschillen in de lasten per jaar van elk onderdeel worden hieronder kort toegelicht. Verder is voor de wettelijk voorgeschreven BBV-kengetallen [Tabel 78](#) opgenomen met de beschikbare vergelijkende cijfers 2024 en 2025 van drie gemeenten. Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van het BBV uit de volgende onderwerpen:

- Bestuursondersteuning en beleidsadvisering
- Financiën
- Personeelszaken en organisatie
- Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep)
- Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening (DIV)
- Facilitaire zaken en huisvesting (inclusief beveiliging)
- Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie
- Verzekeringen
- Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen en de staven van de clusters

De definitie voor overhead die is vastgesteld door de commissie BBV creëert een nieuwe discussie over de kosten van de gemeentebrede bedrijfsvoering en de toerekening hiervan. Omdat iedere gemeente anders is georganiseerd, is het niet eenvoudig om de overhead met andere gemeenten te vergelijken. Onze gemeente is een regiegemeente wat zich uit in relatief weinig fte per inwoner, omdat veel uitvoerende taken niet door de gemeente zelf worden uitgevoerd. Hierdoor hebben wij uitvoerend personeel voor het primaire proces niet meer in eigen dienst, terwijl het personeel dat aan overhead moet worden toegerekend wel bij ons in dienst blijft. Die overhead betreft bijvoorbeeld de lasten voor bestuursondersteuning, beleidsadvisering en de planning- en controlcyclus die niet lager worden bij uitbesteding van werkzaamheden, maar wel worden vergeleken met (afgezet tegen) de lasten in het primaire proces (de programma's) die als gevolg van uitbesteding lager zijn geworden.

Deze diverse manieren van organiseren maakt een discussie over de overhead complex. We voeren benchmarks uit met andere gemeenten. Vanuit de uitkomsten van deze benchmarks wordt dieper onderzocht waar de leerpunten voor onze organisatie liggen.

BBV indicatoren

In [Tabel 77](#) zijn de in de regeling beleidsindicatoren gemeenten voorgeschreven kengetallen in relatie tot de overhead opgenomen.

Tabel 77

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Realisatie	Primaire begroting		
				2024	2025	2026	2027
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	BBV	Eigen gegevens	7,5	7,3	7,3	7,2
Bezetting ¹	Fte per 1.000 inwoners	BBV	Eigen gegevens	7,6	7,3	7,3	7,2
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	BBV	Eigen begroting	€ 959	€ 937	€ 937	€ 939
Externe inhuur ²	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	BBV	Eigen begroting	18,7	5,5	4,0	4,1
Overhead	% van totale lasten	BBV	Eigen begroting	11,8	12,6	12,9	14,0

¹ Werkelijke bezetting per 1 januari jaar t-1 (conform definitie beleidsindicatoren)

² Dit is het percentage gebaseerd op de primaire begroting 2025, 2026 en 2027 (standlijn 1 januari). De kolom 2024 zijn de werkelijke uitkomsten. De hogere realisatie wordt onder andere veroorzaakt door inhuur externen in verband met vacatures. Deze inhuurkosten worden gedekt uit vrijvallende salariskosten. Gekeken wordt naar wat nodig is op een bepaald moment en welke dekking dan beschikbaar is.

De hiervoor genoemde kengetallen moeten door alle gemeenten in hun programmabegroting en jaarstukken opgenomen worden. Hierdoor is het mogelijk een vergelijking met andere gemeenten te maken. Voor 2024 en 2025 is het beeld als volgt:

Tabel 78

Omschrijving	Eenheid	Haarlemmermeer		Zaandam		Haarlem		Apeldoorn	
		JS 2024 ¹	PB 2025	JS 2024	PB 2025	JS 2024	PB 2025	JS 2024	PB 2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,5	7,3	9,4	n/b	8,2	7,5	8,5	8,5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,6	7,3	8,9	n/b	7,8	7,8	8,9	8,1
Apparaatskosten	Kosten per inwoner in euro's	€ 959	€ 937	€ 1.018	€ 940	€ 969	€ 924	€ 1.175	€ 1.063
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	18,7	5,5	21,4	8,4	19,1	12,0	21,6	9,9
Overhead	% van totale lasten	11,8	11,8	7,9	n/b	8,5	9,4	10,1	10,8

¹ JS = Jaarstukken; PB = Programmabegroting

Kengetal Externe inhuur

In de primaire begroting wordt het op dat moment begrote bedrag voor inhuur afgezet tegen de totale begrote bedragen voor loon- en inhuurkosten. In de loop van het jaar worden via Planning & Control producten regelmatig budgetten voor inhuur toegevoegd, met daar tegenover incidentele dekking. Ook worden vacatures die niet meteen vervuld kunnen worden vaak ingevuld via inhuur. Minder vaste formatie betekent dan meer inhuur, wat relatief gezien bij de jaarstukken een hoger inhuurpercentage met zich meebrengt.

Indicatoren Haarlemmermeer

Voor dit beleidsdoel zijn geen indicatoren beschikbaar.

Opbouw in fte's

In [Tabel 79](#) is een overzicht van de opbouw in fte's die voor 2026 zijn toegerekend aan de exploitatie (direct) en aan het Overzicht overhead.

Tabel 79 Toerekening fte's Overhead en Direct aan programma's

	Cluster	Direct	Overhead	Eindtotaal
PIOFACH¹	Directie		5,00	5,00
	Staf, Bestuur en Directie		42,85	42,85
	Corporate Control		13,39	13,39
	Communicatie		45,84	45,84
	Human Resource Management		40,91	40,91
	Inkoop & Juridische Zaken		40,18	40,18
	Financiën & Administratie		61,88	61,88
	Info+		66,88	66,88
	Facility Management		52,09	52,09
Totaal PIOFACH		0,00	369,02	369,02

	Cluster	Direct	Overhead	Eindtotaal
Direct	Grifie	8,38	0,00	8,38
	Projecten	41,98	3,54	45,52
	Grond- en vastgoedzaken	38,55	7,37	45,92
	Ruimte, economie en duurzaamheid	72,92	8,16	81,08
	Ingenieursbureau	38,75	4,89	43,64
	Samenleving, Sport en Cultuur	36,79	12,45	49,24
	Sociale Dienstverlening	120,80	8,00	128,80
	Maatschappelijke Ondersteuning & Zorg	90,99	13,95	104,94
	Beheer en Onderhoud	83,94	11,61	95,55
	Veiligheid	108,16	9,45	117,61
	Gebieds & Relatiemanagement	27,78	1,45	29,23
	Klant Contact Centrum	59,96	18,14	78,10
Totaal Direct		729,00	99,01	828,01
Eindtotaal		729,00	468,03	1.197,03

1 PLOFACH staat voor Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting.

Onderdeel A: Directie, bestuursondersteuning, concern control, communicatie, personeel en organisatie, financiën, inkoop en juridische zaken

Wat mag het kosten?

Tabel 80

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel A: Directie, bestuursondersteuning, concern control, communicatie, personeel en organisatie, financiën, inkoop en juridische zaken.	Baten	2.184	1.434	1.434	1.434	1.434	1.434
	Lasten	40.130	40.615	37.092	36.928	36.970	36.970
	Saldo	-37.946	-39.181	-35.659	-35.495	-35.537	-35.536

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.4 Overhead	2.184	1.434	1.434	1.434	1.434	1.434
Baten	2.184	1.434	1.434	1.434	1.434	1.434
0.4 Overhead	40.130	40.615	37.092	36.928	36.970	36.970
Lasten	40.130	40.615	37.092	36.928	36.970	36.970
Saldo van baten en lasten (B-L)	-37.946	-39.181	-35.659	-35.495	-35.537	-35.536

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

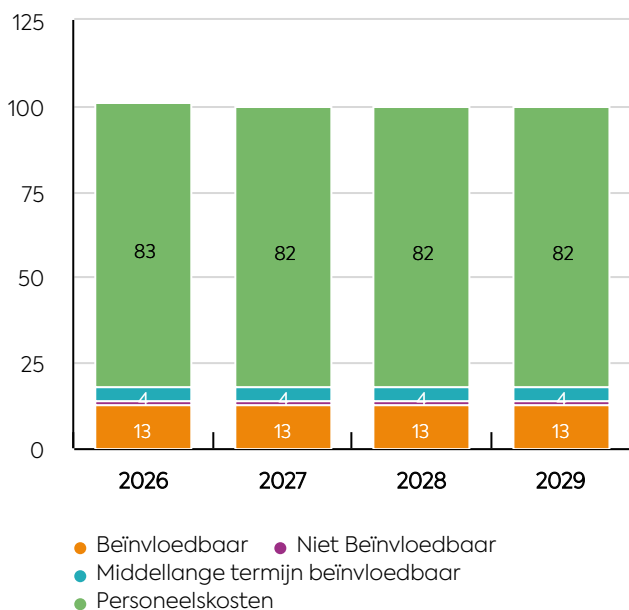
Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
Overig	-	-	-	-
Totaal Baten	-	-	-	-
Lasten				
1. Aanbesteding financieel- en HRM systeem	2.908	-	-	-
2. Bestuurlijke sturing fysieke projectenportfolio	337	-222	-115	-
3. Programma IBP & IOO	-	292	-	-
4. Onderzoek klimaatrisico's	218	-	-	-
Overig	60	94	73	1
Totaal Lasten	3.523	164	-42	1

Lasten

1. Voor de aanbesteding en implementatie van het financiële systeem en het personeels- en salarissysteem, was tijdelijk budget beschikbaar. In 2026 loopt dit af.
2. De ambtelijke capaciteit voor sturing op de projectenportefeuille wordt voor twee jaar (2026 en 2027) gedekt uit onderuitputting op personeelslasten. Deze onderuitputting is als stelpost opgenomen in dit onderdeel van het Overzicht overhead.
3. Om aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy te gaan voldoen is er een onderzoek gestart. Hiervoor is tijdelijk capaciteit beschikbaar gesteld welke in 2027 afloopt.
4. In 2025 is incidenteel budget beschikbaar voor een onderzoek naar klimaatrisico's. Deze middelen komen in 2026 te vervallen.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 81

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld opleidingskosten, reis- en verblijfskosten en kosten voor uitbesteed werk. Ook de kosten voor de ondernemingsraad vallen hieronder.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn alleen de bankkosten.

Middelrange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn softwarekosten voor het financiële- en HRM-systeem en kosten voor verzekeringen.

Onderdeel B: Management en managementondersteuning primair proces

Wat mag het kosten?

Tabel 81

(Bedragen × € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel B: Management en managementondersteuning primair proces.	Baten	2	-	-	-	-	-
	Lasten	13.586	14.216	14.179	14.071	14.071	14.071
	Saldo	-13.584	-14.216	-14.179	-14.071	-14.071	-14.071

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen × € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.4 Overhead	2	0	0	0	0	0
Baten	2	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	13.586	14.216	14.179	14.071	14.071	14.071
Lasten	13.586	14.216	14.179	14.071	14.071	14.071
Saldo van baten en lasten (B-L)	-13.584	-14.216	-14.179	-14.071	-14.071	-14.071

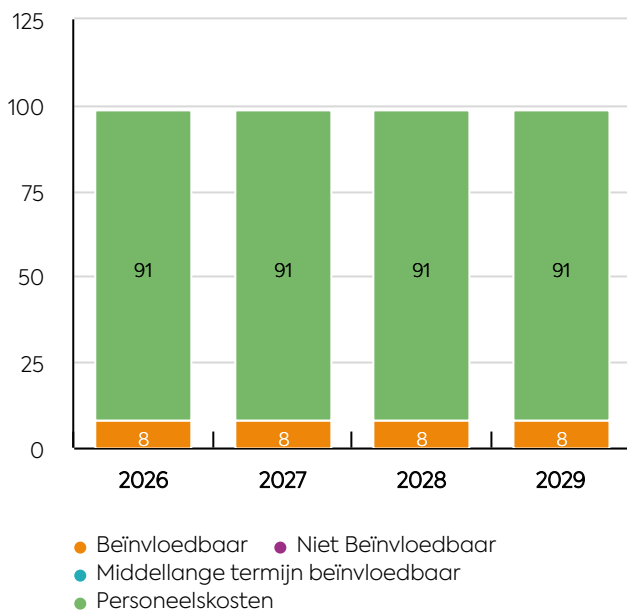
Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen × € 1.000; min = nadeel)

Lasten

	2026	2027	2028	2029
Overig	38	108	-	-
Totaal Lasten	38	108	-	-

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 82

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn opleidingskosten.

Niet beïnvloedbaar

Er zijn geen niet-beïnvloedbare lasten.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden bestaan uit een onderhoudscontract voor automatisering.

Onderdeel C: Informatievoorziening en automatisering

Wat mag het kosten?

Tabel 82

(Bedragen × € 1.000)

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel C: Informatievoorziening en automatisering.	Baten	144	144	144	144	144	144
	Lasten	17.051	17.763	17.882	18.746	18.231	18.161
	Saldo	-16.907	-17.619	-17.738	-18.602	-18.087	-18.017

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.4 Overhead	144	144	144	144	144	144
Baten	144	144	144	144	144	144
0.4 Overhead	17.051	17.763	17.882	18.746	18.231	18.161
Lasten	17.051	17.763	17.882	18.746	18.231	18.161
Saldo van baten en lasten (B-L)	-16.907	-17.619	-17.738	-18.602	-18.087	-18.017

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

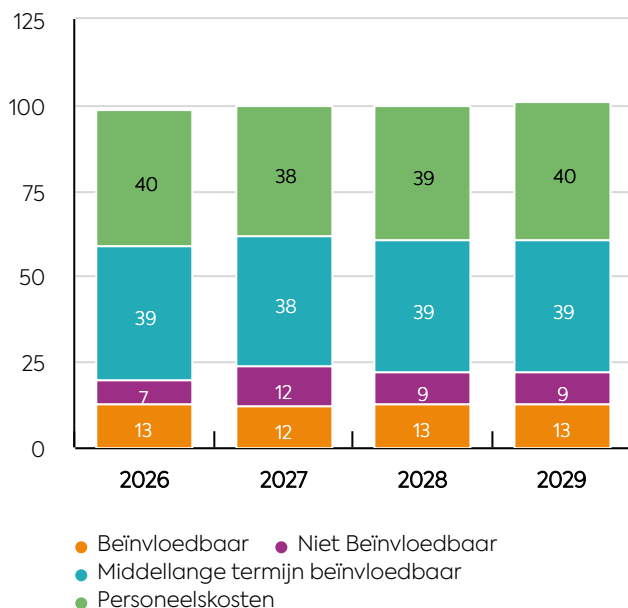
Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

	2026	2027	2028	2029
Baten				
Overig	-	-	-	-
Totaal Baten	-	-	-	-
Lasten				
1. Kapitaallasten	-88	-981	633	70
Overig	-31	118	-118	0
Totaal Lasten	-119	-863	515	70

Lasten

- Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. De mutatie wordt met name veroorzaakt door de vervanging hardware (laptops e.d.) voor de medewerkers in 2026. Dit betreft het project De Nieuwe Werkplek 2026 in het investeringsplan.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 83

Toelichting

Beïnvloedbaarheid

De beïnvloedbare lasten zijn kosten voor innovatieprojecten op het gebied van digitale dienstverlening.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn kapitaallasten op ICT investeringen in software en werkplekken.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn onderhoudscontracten en licenties van software.

Onderdeel D: Facilitaire zaken en huisvesting

Wat mag het kosten?

Tabel 83

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel D: Facilitaire zaken en huisvesting.	Baten	-	21	22	22	22	22
	Lasten	14.658	15.911	15.633	17.473	13.470	15.244
	Saldo	-14.658	-15.890	-15.611	-17.452	-13.448	-15.222

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.4 Overhead		0	21	22	22	22	22
Baten		0	21	22	22	22	22
0.4 Overhead		14.658	15.911	15.633	17.473	13.470	15.244
Lasten		14.658	15.911	15.633	17.473	13.470	15.244
Saldo van baten en lasten (B-L)		-14.658	-15.890	-15.611	-17.452	-13.448	-15.222

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Baten

Overig	0	-	-	-
Totaal Baten	0	-	-	-

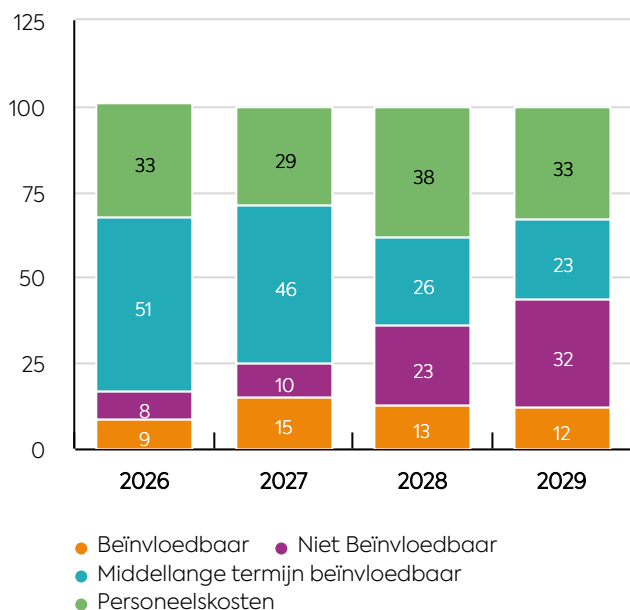
Lasten

1. Huisvesting gemeentelijke organisatie	-	-1.263	5.287	-
2. Kapitaallasten	450	-557	-1.296	-1.774
3. Gewijzigde verdeling van personeelslasten	-214	-	-	-
Overig	43	-21	12	0
Totaal Lasten	279	-1.841	4.003	-1.774

Lasten

1. In verband met de overgang naar het nieuwe gemeentehuis zijn in 2027 budgetten opgenomen voor verhuizing en dubbele huisvestingslasten. Vanaf 2028 zijn budgetten voor het nieuwe gemeentehuis opgenomen in de meerjarenbegroting en komen de budgetten voor de huur van locaties Polderlanden en Beukenhorst te vervallen.
2. Door aanpassingen in investeringen zijn de kapitaallasten op dit beleidsdoel gewijzigd. Dit is inclusief de kapitaallasten van de tijdelijke huisvesting en het nieuwe gemeentehuis.
3. Door aanpassingen in de verdeling van personeel over de beleidsdoelen is de doorbelasting naar dit beleidsdoel hoger geworden.

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 84

Toelichting

Beïnvloedbaar

De beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld kantoorbenodigheden, portokosten en vakliteratuur.

Niet beïnvloedbaar

De niet-beïnvloedbare lasten zijn bijvoorbeeld afschrijvingslasten op investeringen in de tijdelijke huisvesting.

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden hebben betrekking op huur van de kantoorlocaties en facilitaire diensten zoals schoonmaak en beveiliging.

Ontwikkeling

Het deel op middellange termijn beïnvloedbaar daalt in 2028 door de wegvallende huurlasten van locaties Beukenhorst en Polderlanden. Daar komen niet beïnvloedbare kapitaallasten van het nieuwe gemeentehuis voor in de plaats.

Onderdeel E: Interne doorbelastingen

Wat mag het kosten?

Tabel 84

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderdeel E: Interne doorbelastingen.						
Baten	-	-	-	-	-	-
Lasten	-7.716	-6.579	-6.664	-6.664	-6.664	-6.664
Saldo	7.716	6.579	6.664	6.664	6.664	6.664

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

(Bedragen x € 1.000)

	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.4 Overhead	-7.716	-6.579	-6.664	-6.664	-6.664	-6.664
Lasten	-7.716	-6.579	-6.664	-6.664	-6.664	-6.664
Saldo van baten en lasten (B-L)	7.716	6.579	6.664	6.664	6.664	6.664

Toelichting op de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar

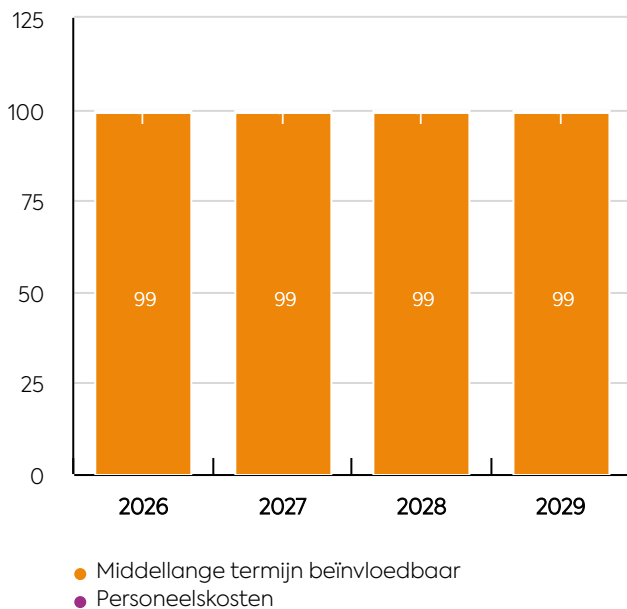
Verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting
(bedragen x € 1.000; min = nadeel)

2026 2027 2028 2029

Lasten

Overig	85	-	-	-
Totaal Lasten	85	-	-	-

Beïnvloedbaarheid lasten uitgedrukt in %

Figuur 85

Toelichting

Middellange termijn beïnvloedbaar

De lasten die op middellange termijn zijn te beïnvloeden zijn de opbrengsten uit interne uren die middels verrekeningen ten laste komen van verschillende projecten. Deze opbrengsten worden conform de voorschriften als negatieve lasten verantwoord in het Overzicht overhead.

Totaaloverzicht: Wat mag het kosten?

Tabel 85

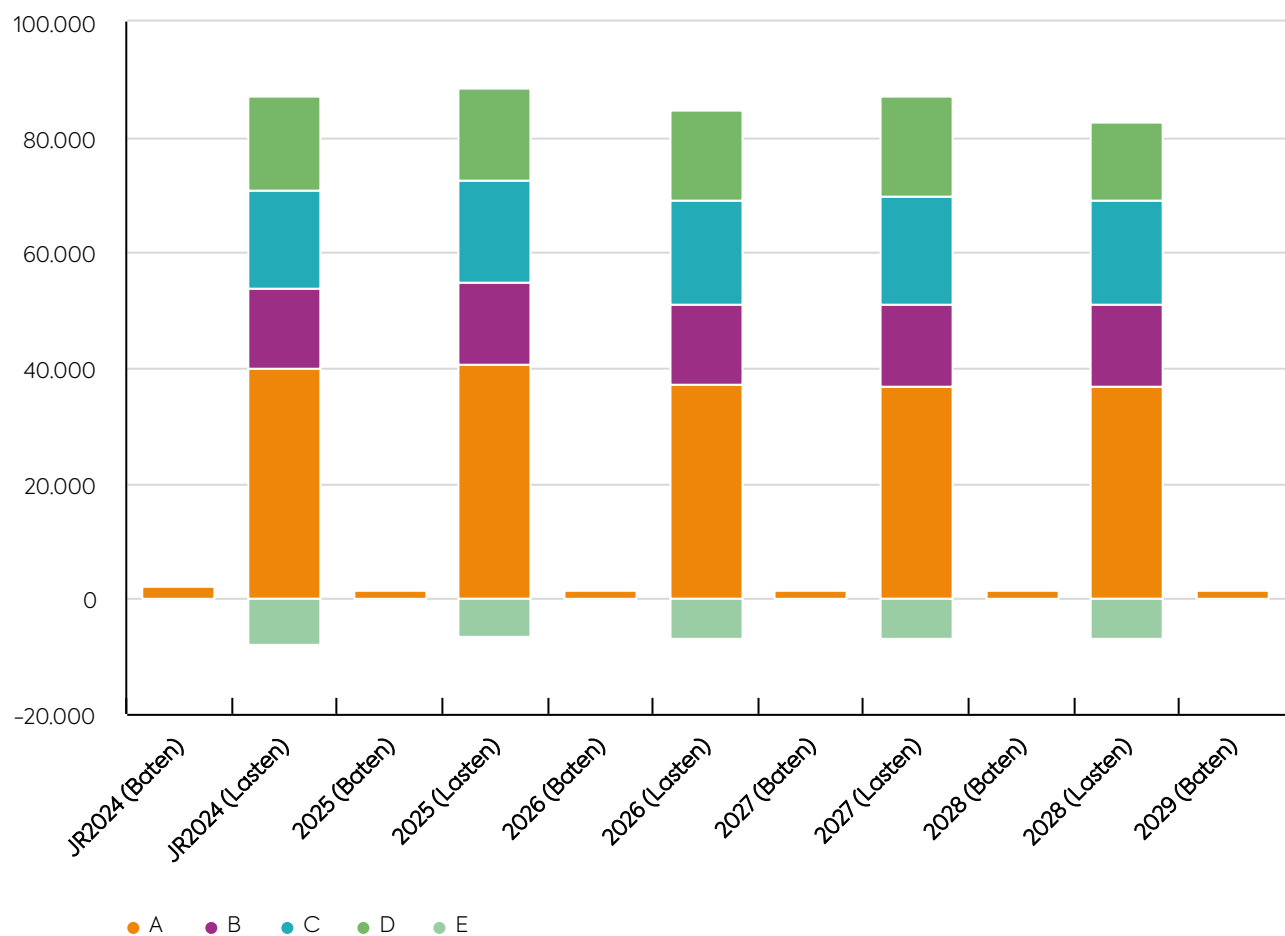
Bedragen × € 1.000.

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.

Overzicht overhead

		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overzicht overhead	Baten	2.330	1.599	1.599	1.599	1.599	1.599
	Lasten	77.709	81.927	78.122	80.554	76.078	77.781
Saldo van baten en lasten (B-L)	Saldo	-75.379	-80.328	-76.523	-78.955	-74.479	-76.182
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
	Storting	1.645	-	-	-	-	-
Resultaat (Saldo+O-S)	Saldo	-77.025	-80.328	-76.523	-78.955	-74.479	-76.182

Vergelijking over de jaren per onderdeel

Figuur 86

Legenda

Onderdeel A: Directie, bestuursondersteuning, concern control, communicatie, personeel en organisatie, financiën, inkoop en juridische zaken.

Onderdeel B: Management en managementondersteuning primair proces.

Onderdeel C: Informatievoorziening en automatisering.

Onderdeel D: Facilitaire zaken en huisvesting.

Onderdeel E: Interne doorbelastingen.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Dimpact

Dimpact zorgt er onder andere voor dat bestaande en nieuwe ICT functionaliteiten (door)ontwikkeld worden en de daarmee gepaarde kosten gedeeld kunnen worden met de betrokken gemeenten. Zo blijft de kwaliteit van dienstverlening voorop staan en worden de kosten per gemeente verminderd. Op dit moment nemen wij de diensten Open Online (gemeentelijke website) en Open formulieren af via Dimpact.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partij, zie de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

Relevant beleid

Er is geen relevant beleid van toepassing bij dit deel van de programmabegroting.

Paragrafen

Inleiding

Het BBV bepaalt dat in de programmabegroting paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht, zodat de raad voldoende inzicht wordt geboden. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting en leveren daarmee extra informatie voor het beoordelen van de financiële positie.

Een korte toelichting op de paragrafen:

- *Lokale heffingen*
hierin worden de beleidsvoornemens voor de lokale lasten en een overzicht van de diverse belastingen en heffingen opgenomen.
- *Weerstandsvormogen*
hierin worden de risico's gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Ook zijn in deze paragraaf financiële kengetallen opgenomen.
- *Onderhoud kapitaalgoederen*
aan de orde komen de onderhoudstoestand en de kosten van tien soorten kapitaalgoederen.
- *Vastgoed*
in deze paragraaf wordt ingegaan op het beheer van de vastgoedportefeuille.
- *Subsidies*
deze paragraaf geeft een overzicht van de begrotingssubsidies en een korte beschrijving van het doel van het subsidie.
- *Financiering*
hierin wordt het uitvoeren van de treasuryfunctie beschreven en inzicht gegeven in de rentelasten.
- *Bedrijfsvoering*
deze paragraaf beschrijft de ontwikkelingen op het terrein van sturing en beheersing van de organisatie.
- *Verbonden partijen*
een beschrijving van onze participaties in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen zijn gemoeid.
- *Grondbeleid*
in deze paragraaf worden de hoofdlijnen van het grondbeleid verwoord.
- *Openbaarheid Wet open overheid (Woo)*
artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet.

Lokale heffingen

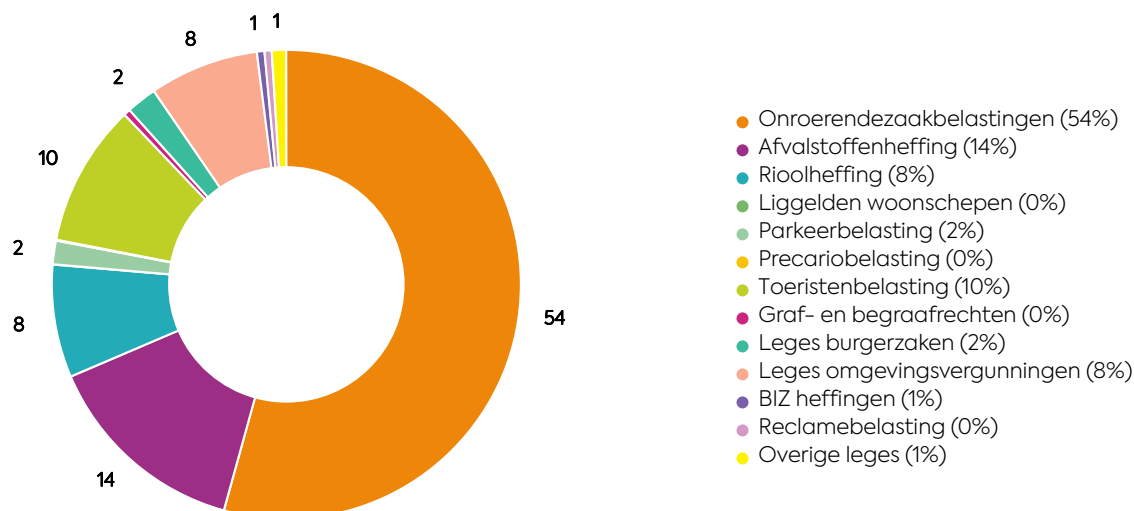
Portefeuillehouder: Van Straten

Deze paragraaf geeft inzicht in de door de gemeente Haarlemmermeer geheven belastingen (conform artikel 220 tot en met 228 Gemeentewet) en heffingen (conform 228A en 229 Gemeentewet). Aan de orde komen de tariefontwikkelingen, de opbrengsten, de lokale lastendruk, de kostendekkendheid van retributies en informatie over het kwijtscheldingsbeleid. De doelstelling van lokale heffingen is: 'inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties leveren een rechtvaardige bijdrage aan de gemeentelijke voorzieningen'.

Haarlemmermeer kent de volgende heffingen:

- *Belastingen*
Tot deze groep behoren onroerendezaakbelastingen (OZB), toeristenbelasting, parkeerbelasting, reclamebelasting en precariobelasting.
- *Retributies*
Tot deze groep behoren rioolheffing, afvalstoffenheffing, begraafrechten, liggeld voor woonschepen en leges.

Verdeling begrote opbrengsten belastingen en heffingen 2026

Uitgangspunten en beleid gemeentelijke belastingen

Lokaal beleid bij gemeentelijke belastingen

De raad heeft een grote mate van vrijheid bij het vaststellen van belastingtarieven. Conform de uitgangspunten over de loon- en prijsontwikkelingen in de Voorjaarsrapportage 2025 worden de opbrengsten van de OZB en overige tarieven met 3,4% verhoogd. Dit percentage is opgebouwd uit een nacalculatie van de inflatie voor de jaren 2024 en 2025 en de voorspelde inflatie voor 2026 gebaseerd op het Centraal Economisch Plan 2025 van het Centraal Planbureau. De rioolheffing stijgt met 11,9% en de afvalstoffenheffing stijgt met 5,1%. Voor de leges in verband met dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet wordt een voorstel gedaan tot aanpassing van de tarieven zodat de maatregel 'Leges overall meer kostendekkend maken' in het kader van het sluitend maken van de begroting wordt gerealiseerd.

Hieronder staat per belasting/heffing de toelichting. Bij retributies mogen de inkomsten echter niet hoger zijn dan de uitgaven voor de desbetreffende dienst. Winst maken is in dat geval niet toegestaan. Bij sommige diensten, zoals het opmaken van een akte van de burgerlijke stand of het behandelen van naturalisatieverzoeken, gelden wettelijk vastgelegde tarieven die in het gehele land gelijk zijn. In een aantal gevallen, zoals bij de afgifte van paspoorten en identiteitskaarten, gelden maximumtarieven.

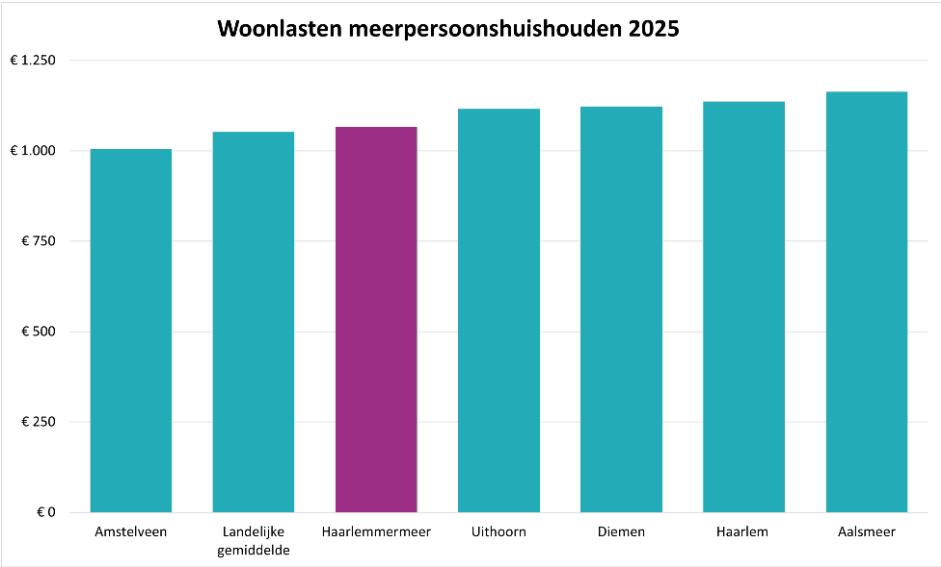
Uitgangspunten toerekening overhead

Voor het berekenen van kostendekkende tarieven wordt rekening gehouden met de lasten van overhead, zoals deze verantwoord zijn in het overzicht overhead. In de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (artikel 17 lid 5) is vastgelegd, dat het totaal van de nettolasten van het Overzicht overhead in de programmabegroting omgerekend wordt in een opslag per productief uur van het directe personeel (al het personeel dat niet valt onder overhead). Het totaal aan overhead dat wordt toegerekend, wordt berekend door het totaal aantal in de programmabegroting geraamde uren voor een taak te vermenigvuldigen met de berekende opslag per productief uur. De opslag per productief uur is in 2026 € 77.

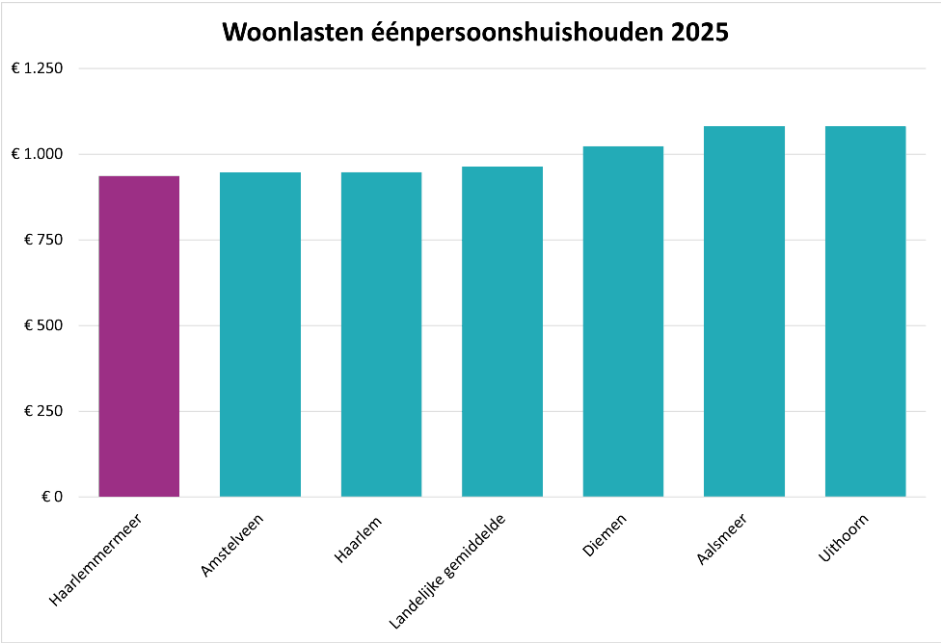
Lokale lastendruk

Het Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden (Coelo) verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen brengt jaarlijks een [Atlas van de lokale lasten](#) uit. Deze Coelo-Atlas geeft woonlastenberekeningen (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor alle Nederlandse gemeentes en biedt daarmee een goed inzicht in de lokale lastendruk. Voor 2025 bedragen de Haarlemmermeerse

woonlasten voor meerpersoonshuishoudens € 1.067 en voor een éénpersoonshuishouden € 936. In 2024 was dit respectievelijk € 993 en € 876. [Figuur 87](#) geeft een vergelijkend overzicht van woonlasten 2025 voor meerpersoonshuishoudens van onze gemeente met andere gemeenten in de regio en het landelijk gemiddelde. [Figuur 88](#) geeft een vergelijking voor de éénpersoonshuishoudens met een eigen woning.

Figuur 87

Figuur 88

Belastingvoorstellen 2026

Onroerendezaakbelastingen

De ontwikkeling van de tarieven in de periode van 2024 tot en met 2026 geeft het volgende beeld:

Tabel 86

Jaar	Tarief woningen (percentage) waarde		Tarief niet-woningen (percentage) waarde		
	Eigenaar	Totaal	Eigenaar	Gebruiker	Totaal
2024	0,07226	0,07226	0,31335	0,27699	0,59034
2025	0,06843	0,06843	0,29896	0,26131	0,56027
2026	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Er zal een algehele hertaxatie plaatsvinden, zodat de aanslagen voor 2026 gebaseerd zijn op de waarde op de peildatum 1 januari 2025. Wij gaan voor 2026 uit van een stijgende lastendruk van 3,4% voor inwoners en ondernemers. Bij het vaststellen van de tarieven wordt rekening gehouden met de gemiddelde stijging of daling van de WOZ-waarden. Voor 2026 wordt de opbrengst geraamd op afgerond € 108,2 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met een extra opbrengst van € 1,3 miljoen als gevolg van areaaluitbreiding. Per saldo is de geraamde opbrengst voor het bestaande areaal dan € 106,9 miljoen.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing ter dekking van de lasten van de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. De heffing is afhankelijk van de grootte van de container, de manier van inzamelen en de ontwikkeling van de kosten. Bij het bepalen van de tarieven is het uitgangspunt dat de netto-lasten voor 100% worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Voor 2026 wordt voorgesteld de tarieven te verhogen met 5,1%. De bedragen zijn zodanig afgerond dat ze deelbaar door twaalf zijn in verband met de maandelijkse verrekening met belastingplichtigen. De verhoging van de tarieven is noodzakelijk door een structurele stijging van de kosten van de inzameling van huishoudelijk afval.

Tabel 87

Tarief	2024	2025	2026
Standaardtarief	346,92	388,44	408,24
Rolemmer 80 liter restafval	328,32	367,68	386,40
Rolemmer 140 liter restafval	444,84	498,12	523,44
Rolemmer 240 liter restafval alleen maatwerk	444,84	498,12	523,44
Hoogbouw, boven- en/of ondergronds inzamelen	346,92	388,44	408,24
Wijken met ondergrondse inzameling	398,16	445,92	468,60

Conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (eerste wijziging) wordt bij het bepalen van de te dekken lasten rekening gehouden met de compensabele BTW en de kwijtschelding. Tevens wordt rekening gehouden met de toe te rekenen lasten van overhead en rente over de boekwaarde van investeringen ten behoeve van het taakveld afval. De toe te rekenen rente is het omslagpercentage van 2%.

Tabel 88

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000; - = voordeel)	2026
Lasten taakveld inclusief rente en kwijtschelding	24.612
Baten taakveld, exclusief heffingen	-1.410
Netto lasten taakveld	23.202
Toe te rekenen lasten:	
Overhead	821
Compensabele BTW	4.632
Totaal te dekken lasten	28.654
Opbrengst Afvalstoffenheffing	-28.448
Saldo van baten en lasten	206
Mutatie voorziening tariefseglisatie afvalstoffenheffing	-6
Saldo	200
Kostendekkendheid exclusief mutatie voorziening	99%
Kostendekkendheid inclusief mutatie voorziening	99%

Uit [Tabel 88](#) blijkt dat in 2026 sprake is van een geraamde kostendekkendheid van afgerond 99%. Een bedrag van € 200.000 wordt niet gedekt uit de afvalstoffenheffing. Dit betreft de kosten van de uitvoering van de motie 'Stop bijplaatsen en verrommeling' die de raad op 4 juli 2024 heeft aangenomen. Deze extra incidentele lasten worden gedekt uit de algemene middelen.

Rioolheffing

De aanleg, het onderhoud en de vervanging van het gemeentelijk rioolstelsel wordt betaald via de rioolheffing. In het Programma riolering en stedelijk water (PRSW), vastgesteld door de raad op 21 december 2023 ([8414039](#)), staan de uitgangspunten van het klimaatadaptatiebeleid. Daarnaast streven wij naar een duurzaam, goed beheerbaar afvalwaterstelsel, waarbij wordt voorkomen dat verontreinigd afvalwater in de bodem of in het oppervlaktewater terechtkomt. Door sloten, tochten en vaarten (watergangen) goed te onderhouden, houden wij de waterkwaliteit en waterkwantiteit op voldoende niveau. Om dit te kunnen borgen wordt voorgesteld in 2026 de tarieven met 11,9% te verhogen. De in het PRSW voor 2026 opgenomen verhoging is 8,5% exclusief inflatie. De inflatiecorrectie is 3,4%.

Tabel 89

Jaar	per aansluiting	per 10 m³ boven 250 m³
2024	€ 156,36	€ 6,00
2025	€ 177,93	€ 6,82
2026	€ 199,10	€ 7,63

De mate van kostendekkendheid van de riolering wordt in [Tabel 90](#) weergegeven. Conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (eerste wijziging) wordt bij het bepalen van de te dekken lasten rekening gehouden met de compensabele BTW. Tevens wordt rekening gehouden met de toe te rekenen lasten van overhead en rente over de boekwaarde van investeringen ten behoeve van de riolering. De toe te rekenen rente is het omslagpercentage van 2%.

Tabel 90

Kostendekkendheid Rioolheffing (bedragen x € 1.000; - = voordeel)	2026
Lasten taakveld inclusief rente	13.419
Baten taakveld, exclusief heffingen	-51
Netto lasten taakveld	13.368
Toe te rekenen lasten:	

Kostendekkendheid Rioolheffing (bedragen x € 1.000; - = voordeel)	2026
Overhead	1.515
Compensabele BTW	2.193
Totaal te dekken lasten	17.076
Opbrengst Rioolheffing	-15.504
Saldo van baten en lasten	1.572
Mutatie Voorziening tariefegalisatie riolering	-1.572
Saldo programmabegroting	0
Kostendekkendheid exclusief mutatie voorziening	91%
Kostendekkendheid inclusief mutatie voorziening	100%

Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf met overnachten binnen de gemeente wordt via toeristenbelasting een directe belasting geheven. De toeristenbelasting is een bijdrage in de lasten van gemeentelijke voorzieningen door personen die niet in de gemeentelijke basisadministratie personen (BRP) zijn ingeschreven.

In de Programmabegroting 2025–2028 lieten de jaren 2026 en 2027 een tekort zien. Naar aanleiding daarvan heeft de raad besloten tot een aantal maatregelen ([11753909](#)), waaronder een verhoging van de geraamde opbrengst van de toeristenbelasting met € 4.275.000.

Op basis van de gerealiseerde opbrengsten over het belastingjaar 2024, de ontwikkeling van het aantal hotelkamers en de verwachte prijsontwikkeling in 2025 en 2026 is berekend wat de verhoging van het tarief moet zijn om de totaal geraamde opbrengst in 2026 van € 19.556.000 te realiseren.

Tabel 91

Omschrijving (bedragen x € 1.000)

Gerealiseerde opbrengst 2024	14.488
Stijging aantal hotelkamers in 2025 en 2026	1.879
Verwachte prijsontwikkeling in 2025 en 2026	1.678
Verwachte opbrengst 2026 exclusief tariefaanpassing	18.045

Dit betekent dat om de geraamde opbrengst voor 2026 te realiseren door de aanpassing van het tarief, de opbrengst nog met € 1.511.000 moet stijgen. Afgerond is de noodzakelijke tariefsstijging 10%. Het tarief voor 2026 wordt dan 6,92% van de overnachtingsvergoeding (het tarief in 2025 is 6,29%).

Liggeld woonschepen

Het liggeld wordt geheven voor de woonboten in de Ringvaart waar de gemeente de beschoeiingen verzorgt. Het liggeld mag maximaal kostendekkend zijn en met de tarieven van 2023 is de kostendekkendheid bereikt. Wij stellen voor om de tarieven voor het liggeld voor woonschepen niet te verhogen en voor 2026 als volgt vast te stellen:

Tabel 92

Eerste 15 meter lengte	Elke volgende meter
€ 403,27	€ 56,56

Voor 2026 wordt de opbrengst geraamd op € 32.200.

Parkeerbelasting

In het raadsvoorstel 'Vervolg integrale aanpak parkeren Stadscentrum Hoofddorp' ([10244323](#)) is het volgende opgenomen: het parkeerregime in het centrumgebied vanaf 1 juni 2025 aan te passen om zo beter te sturen op het gebruik van de beschikbare parkeerplaatsen. In het raadsvoorstel is een aantal maatregelen opgenomen over uitbreiding van het betaald parkeren gebied, een uitbreiding van de parkeertijden en een extra tariefsverhoging. De aanpassingen van het parkeerregime zijn nog in

ontwikkeling. Voorgesteld wordt de uitwerking van dit raadsvoorstel af te wachten en de tarieven te verhogen per juli 2026.

Tabel 93

Tarieven 2025

A-zone (stop&go)	1 ^e halfuur	€ 0,55
	1 ^e volgend uur	€ 3,45
B-zone (kort parkeren)	1 ^e uur	€ 1,30
	2 ^e uur	€ 1,75
C-zone (lang parkeren)	alle uren	€ 0,85
Schiphol	alle uren	€ 6,00

De opbrengst van de parkeerbelastingen wordt geraamd op € 3.227.800.

Ingeval niet aan de aangifteverplichting is voldaan dan wel geen of onvoldoende parkeerbelasting is betaald, wordt de te weinig betaalde belasting door middel van een naheffingsaanslag alsnog in rekening gebracht. De lasten welke hieraan verbonden zijn, worden gelijktijdig met de niet-betalde parkeerbelasting (uurtarief) in rekening gebracht. De maximaal toegestane hoogte van het doorberekenen van lasten is vastgelegd in het 'Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen' en is in 2025 vastgesteld op € 78,80.

Precariobelasting

Voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond kan een precariobelasting worden geheven. Er wordt voorgesteld de tarieven te verhogen met 3,4% inflatiecorrectie. Voor 2026 wordt de opbrengst geraamd op € 129.500. Voorbeelden van de precariobelasting zijn de standplaatsen en de grond bij de ligplaatsen aan de Ringvaart.

Graf- en begraafrechten

De tarieven van de graf- en begraafrechten zijn niet kostendekkend, daarom wordt voorgesteld de tarieven met de inflatiecorrectie van 3,4% te verhogen.

Voor 2026 wordt daarmee de opbrengst begraven geraamd op afgerond € 930.000.

De mate van kostendekkendheid van begraven wordt in [Tabel 94](#) weergegeven. In de lasten is de kostprijsverhogende BTW begrepen. Conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (eerste wijziging) wordt rekening gehouden met de toe te rekenen lasten van overhead en rente over de boekwaarde van investeringen ten behoeve van de begraafplaatsen. De toe te rekenen rente is het omslagpercentage van 2%.

Tabel 94

Kostendekkendheid Begraven (bedragen x € 1.000; - = voordeel)	2026
Lasten taakveld inclusief rente en BTW	1.503
Baten taakveld, exclusief heffingen	0
Netto lasten taakveld	1.503
Toe te rekenen lasten:	
Overhead	106
Totale te dekken lasten	1.609
Opbrengst begraven	-930
Saldo programmabegroting	679
Kostendekkendheid	58%

Leges

De gemeente levert op aanvraag van individuele inwoners een uiteenlopend pakket aan diensten. Door het heffen van leges worden de lasten die hiervoor worden gemaakt in principe verhaald op de inwoner die de dienst afneemt. Leidend is bij de leges het profijtbeginsel: de gebruiker betaalt. Om de

kostendekkendheid te handhaven moeten de meeste legestarieven stijgen. Voor 2026 wordt voorgesteld de prijs van producten met vaste tarieven te verhogen met 3,4% inflatiecorrectie, dit met uitzondering van de tarieven die wettelijk vastgesteld worden. In [Tabel 95](#) is met deze verhoging rekening gehouden. oor de leges in verband met dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet wordt een voorstel gedaan tot aanpassing van de tarieven zodat de maatregel 'Leges overall meer kostendekkend maken' in het kader van het sluitend maken van de begroting wordt gerealiseerd. Het totaal aan te ontvangen leges mag wettelijk niet meer dan 100% zijn op begrotingsbasis.

In [Tabel 95](#) staat de kostendekkenheid van de belangrijkste hoofdstukken per titel. Bij de berekening van de kostendekkendheid is, conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (eerste wijziging), bij het bepalen van de toe te rekenen lasten rekening gehouden met overhead, met de compensabele BTW (BCF) en rente over de boekwaarde van investeringen ten behoeve van de producten waar leges voor geheven worden. De toe te rekenen rente is het omslagpercentage van 2%.

Tabel 95

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Lasten taak- velden	Overhead	BCF	Totale lasten	Leges	Kosten- dekkend- heid
Titel 1: Algemene dienstverlening						
Burgerlijke stand	776	521	36	1.332	310	23%
Reisdocumenten	3.810	1.619	145	5.574	2.771	50%
Rijbewijzen	1.189	610	55	1.854	900	49%
Verstrekingen uit de Basisregistratiepersonen	578	416	36	1.030	97	9%
Overige publiekszaken	221	147	13	381	100	26%
Verkeer en vervoer	112	132	7	252	351	140%
In deze titel niet benoemde vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of andere diensten	2.420	1.350	95	3.865	97	3%
Totaal titel 1	9.106	4.793	388	14.288	4.626	32%
Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning						
Omgevingsvergunning	10.035	3.653	1.536	15.224	15.051	99%
Totaal titel 2	10.035	3.653	1.536	15.224	15.051	99%
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn						
Horeca	152	169	9	331	186	56%
Organiseren evenementen	228	254	14	496	247	50%
Kinderopvang	40	0	0	40	26	65%
Totaal titel 3	420	424	23	866	459	53%
Totaal alle titels	19.561	8.870	1.947	30.378	20.136	66%

Bedrijven Investeringszones (BIZ) heffingen

Een BIZ is een afgebakend gebied, waarin bedrijven een private organisatie oprichten (vereniging of stichting) om de leefbaarheid, veiligheid en ruimtelijke kwaliteit gezamenlijk te verbeteren. Het is een instrument voor en door ondernemers en is toepasbaar op bedrijventerreinen en winkel- en horecagebieden.

Er zijn zeven BIZ'zen voor een periode van vijf jaar, te weten: Spoorzicht, Hoofddorp Centrum, De Hoek, Cruquius, Centrum Nieuw-Vennep Graan voor Visch en De Weeren. De vijf eerstgenoemde lopen per eind 2026 af. De totale opbrengst van de BIZ'zen wordt geraamd op € 1.036.000.

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt geheven over openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg. Voor de belastingheffing is het voldoende dat er sprake is van een tot het publiek gerichte aankondiging met het doel de aandacht van het publiek te trekken. De reclamebelasting is een algemene belasting waarvan de opbrengsten vrij besteedbaar zijn. Wij stellen voor om de tarieven met 3,4% te laten stijgen. De opbrengst wordt geraamd op € 979.600.

Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van het betalen van gemeentelijke heffingen. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing en het liggeld voor woonschepen. Of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt getoetst aan de betalingscapaciteit en de hoogte van het vermogen van een belastingschuldige. Hier zijn wettelijke normeringen voor. Minimaal 80% van de betalingscapaciteit moet worden aangewend ter voldoening van belastingschulden. De betalingscapaciteit wordt berekend door het netto besteedbaar inkomen te verminderen met de genormeerde kosten van bestaan. Deze genormeerde kosten van bestaan betreffen een percentage van de uitkering die de belastingschuldige naar de normen van de bijstandsregelgeving zou kunnen krijgen. Gemeente Haarlemmermeer kent in het kwijtscheldingsbeleid een 100%-norm. Dit is het wettelijk maximaal toegestane percentage.

Voor 2026 is een bedrag aan kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing geraamd van € 850.000.

Verordeningen 2026

Gelet op de voorliggende tariefvoorstellen en onder het aanbrengen van enkele redactionele wijzigingen, stellen wij voor om voor 2026 nieuwe (wijzigings)verordeningen vast te stellen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Portefeuillehouder:

Van Straten

Inleiding

In de uitvoering van onze taken zijn risico's niet te vermijden, maar we moeten er rekening mee houden dat ze impact kunnen hebben op de realisatie van onze doelen. Daarom gaan we zorgvuldig om met risico's, willen we bewuste afwegingen maken bij het aangaan van risico's en passende beheersmaatregelen nemen. Indien risico's zich toch manifesteren willen wij zorgen dat we dit kunnen dragen. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen. Het geeft een beeld van de robuustheid van onze financiële situatie. Een gezond weerstandsvermogen stelt ons in staat om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit ons tot bezuinigen dwingt ten koste van het uitvoeren van bestaande taken.

Op 5 oktober 2023 is door de raad de Notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen ([7999971](#)) vastgesteld. Hierin is onder meer gedefinieerd hoe we omgaan met risico's, wat de weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen zijn en hoe ze worden bepaald. In deze paragraaf rapporteren we over de voornaamste risico's en het weerstandsvermogen volgens de in de notitie vastgelegde richtlijnen. Daarnaast zijn in deze paragraaf ook de vijf, in het BBV, voorgeschreven financiële kengetallen opgenomen en wordt er gerapporteerd over de kern- en ondersteunde indicatoren uit de notitie Schuldpositie 2023 ([7282099](#)).

Risico's

Van al onze geïdentificeerde en geregistreerde risico's is bepaald wat de kans is dat de gebeurtenis zich voordoet en wat de gevolgen daarvan zouden zijn. Deze risico's zijn allen meegenomen in de analyse van het weerstandsvermogen, in een kans- en gevolgklasse.

Conform het beleidskader dat uiteen is gezet in de notitie Risicomanagement rapporteren wij in de P&C producten over de voornaamste risico's met financiële gevolgen (risico's vanaf € 1 miljoen, aangevuld met de risico's vanaf € 0,4 miljoen waarbij de kans van optreden 70% of hoger is). De geactualiseerde inventarisatie heeft vierentwintig voornaamste risico's met financiële gevolgen opgeleverd. Deze worden hieronder toegelicht. De wijze van sturen, beheersen en rapporteren van onze risico's is nader uitgewerkt in de notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2023.

In de weergave van de voornaamste risico's wordt inzicht gegeven in de kans en het gevolg. Naast de kans en gevolgklassen geven wij ook aan of een risico structurele (S) of incidentele (I) gevolgen heeft. Indien een risico structureel is, laten wij het meerjarige financiële gevolg zien. De informatie hierover vindt u in de koptekst van de risico's (K(ans); G(evolg); S of I). Een overzicht van kans en gevolgklassen is opgenomen in [Tabel 96](#). Naast de kans en gevolgklasse worden bij ieder risico, conform de notitie, de beheersmaatregelen weergegeven. In gevallen waarbij dit de belangen van de gemeente kan schaden (zoals juridische geschillen) doen wij in deze paragraaf geen uitspraak over de kans en/of de financiële gevolgen. Risico's waarover in een eerder P&C product gerapporteerd is, zijn opgenomen in de alinea voornaamste risico's. Nieuwe of vervallen risico's worden apart weergegeven. Indien actualisatie heeft geleid tot een aanpassing van kans- of gevolgklasse, worden deze verwerkt onder de gewijzigde risico's.

Tabel 96

Kans	Percentage	Gevolg	Omvang	Type
K1	10%	G1	< € 0,1 miljoen	S = Structureel
K2	30%	G2	€ 0,1 miljoen – € 0,4 miljoen	I = Incidenteel
K3	50%	G3	€ 0,4 miljoen – € 1 miljoen	
K4	70%	G4	€ 1 miljoen – € 5 miljoen	
K5	90%	G5	> € 5 miljoen	

Belangrijkste mutaties ten opzichte van de Jaarstukken 2024

Ten opzichte van de Jaarstukken 2024 en de Voorjaarsrapportage 2025 zijn de reeds bekende voornaamste risico's inhoudelijk geactualiseerd.

Bij het actualiseren van de risico's in deze programmabegroting is een nieuw risico toegevoegd. Dit betreft het risico 'De stelpost voor de Hervormingsagenda Jeugd vanaf 2027 is onhaalbaar (R391)'. Het risico 'Het niet meer kunnen uitvoeren van Inburgering vanaf 2026' (R341) is komen te vervallen. Bij de actualisatie van het risico 'Rentestijging' (R331) is de kansklasse aangepast.

Klimaatverandering resulteert ook in onze gemeente in klimaatrisico's waarvan de aard en omvang nog onvoldoende zijn in te schatten. De raad heeft bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2024 de motie 'Klimaatrisico's in beeld' aangenomen, waarin is verzocht om de klimaatrisico's zoveel mogelijk in beeld te brengen en te kwantificeren. Momenteel wordt een onderzoek uitgevoerd naar de financiële impact van klimaatrisico's voor de gemeente. De resultaten van dit onderzoek worden dit najaar verwacht.

Voornaamste risico's

Risico	Projectspecifieke risico's bij negatieve grondexploitatieprojecten (R20)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgsklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	Door middel van grondexploitaties ontwikkelen wij gronden die in ons bezit zijn. Daaraan zijn financiële risico's verbonden: het risico dat de prijzen niet of minder stijgen dan waarmee gerekend is, het risico dat het beoogde programma niet of niet geheel kan worden uitgevoerd en het risico dat de grondverkoop niet volgens het geplande tempo verlopen. Het maximum risicobedrag is het ongewogen risicobedrag van de negatieve grondexploitaties, het minimumbedrag is het gewogen risicobedrag. De getallen zijn op basis van het MPG 2025, stand 1 januari 2025. Ondanks toenemende onzekerheden in de ontwikkeling van de grondprijzen, de stijging van de bouwkosten en daarmee de parameters, het uitstellen van grondverkoop als gevolg van onder andere netcongestie en onduidelijkheden bij procedures is het gewogen financiële gevolg (minimum risico) bij de verliesgevendende grondexploitaties gelijk gebleven. Het ongewogen financiële gevolg (maximum risico) is flink toegenomen, dit komt mede doordat een project van winstgevend naar verliesgevend is gegaan. Het inboeken van kansen zorgt voor een verbetering van het saldo van het project, maar ook dat het risicoprofiel, doordat de risico's ongewijzigd blijven, toeneemt.
Beheersmaatregel	Veranderen van gevolgen (beheersen). Voor alle actieve grondexploitaties wordt een register van risico's (en kansen) bijgehouden, en daarin zijn voor alle onderliggende risico's waar mogelijk de beheersmaatregelen aangegeven.

Risico	Strategische gronden GEM A4 Zone West en De President (R41)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgsklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K1, I
Beschrijving	In de grondexploitatie van GEM A4 Zone West C.V. (STP) wordt rekening gehouden met de inbreng van de waarde van de gronden zoals de gemeente Haarlemmermeer ze op haar balans heeft staan. Voor de gronden van De President 2.0 (grondbank Hillegondshoeve) is er een algemene afspraak om deze gronden op gelijke wijze als De President 1.2 te ontwikkelen. Vanwege regionale afspraken kunnen de gronden van De President 2.0 in principe pas na 2030 worden ontwikkeld. Vanwege aanhoudende vraag wordt gekeken of De President 2.0 versneld tot ontwikkeling kan worden gebracht.
Beheersmaatregel	Veranderen van de gevolgen (beheersen) Voor de gronden ten behoeve van GEM A4 Zone West zijn nadere afspraken gemaakt over de wijze en snelheid van inbreng van de (resterende) gronden. Door deze afspraken, in combinatie met gesloten overeenkomsten (koop-, reserverings- en intentie overeenkomsten) en de afzetprognose, zullen naar verwachting alle gronden voor 2030 zijn ingebracht. In totaal is qua waarde ongeveer 71% van de gronden geleverd aan GEM A4 Zone West. Er volgt nog ongeveer 16% in 2025. STP heeft de waarde hiervan al aan de gemeente betaald. De laatste 13% van de gronden volgt bij betaling van de resterende € 8 miljoen. Gronden voor De President 2.0 worden volgens de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst ingebracht. Gesprekken over de waardebepaling worden naar verwachting in 2025 samen met de betreffende GEM opgepakt.

Risico	Grootschalige investeringsprojecten (R90)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgsklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K1, I
Beschrijving	Dit zijn de projecten die zijn opgenomen in het investeringsplan. Het risico bestaat onder andere uit mogelijke kredietoverschrijdingen bij de realisatie als gevolg van nieuwe (bouw)eisen, vertraging, wegvallen van subsidies of andere onvoorziene omstandigheden.
Beheersmaatregel	Veranderen van gevolgen (beheersen). Voor alle actieve grondexploitaties wordt een register van risico's (en kansen) bijgehouden en daarin zijn voor alle onderliggende risico's waar mogelijk de beheersmaatregelen aangegeven.

Risico	Badhoevedorp Zuid (R251 t/m R256)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen

Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G, K, I
Beschrijving	De gemeente wordt verweten onrechtmatig gehandeld te hebben omdat wij ons niet of onvoldoende zouden hebben ingespannen mee te werken aan ontwikkelingsmogelijkheden in Badhoevedorp Zuid. Er is een uitspraak van de rechtbank Amsterdam, hiertegen zijn we in hoger beroep gegaan. Tegelijkertijd loopt er een schadestaatprocedure waarbij de tegenpartij de schade heeft opgemaakt. Als reactie daarop hebben wij uitgebreid onderzoek laten doen met gespecialiseerde bureaus. De resultaten daarvan zijn meegenomen in de geactualiseerde risicoanalyse die adviesbureau Naris medio 2019 met de gemeente heeft uitgevoerd. Op basis daarvan is de conclusie dat, naar de stand van zaken van deze procedures, geen voorziening nodig is. De risicoanalyse is onderdeel van de berekening die gemaakt wordt ten behoeve van het weerstandsvermogen. Op 16 maart 2020 is bekend gemaakt dat de aandelen van TeleVerde BV door een overname in handen zijn gekomen van een andere partij. Het feit dat TeleVerde B.V. nieuwe aandeelhouders heeft gekregen is nog niet direct van invloed op de lopende procedures tussen de gemeente en TeleVerde BV. De gemeente heeft medio 2024 de risicoanalyse geactualiseerd in verband met het rentedragende karakter van de claim. De afgelopen jaren zijn intensieve besprekingen tussen gemeente en de nieuwe aandeelhouders van TeleVerde B.V. gevoerd over het realiseren van een gebiedsontwikkeling. Gedurende deze onderhandelingen zijn het hoger beroep en de schadestaatprocedure 'on hold' gezet om te onderzoeken of er tot een oplossing gekomen kon worden. Ondanks dat de besprekingen nog niet hebben geleid tot een inhoudelijk nader tot elkaar komen van partijen, is recent de Intentieovereenkomst verlengd tot 1 december 2025 en zijn partijen nog in overleg met elkaar. De risicoanalyse wordt de komende periode geactualiseerd indien nodig.
Beheersmaatregel	Verminderen Bij het voeren van de gerechtelijke procedures laten wij ons bijstaan en adviseren door onze huisadvocaat en expertisebureaus.

Risico	Daling grondprijzen 10% bij actieve grondexploitaties (R265)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	De commissie BBV beveelt aan om conjuncturele risico's op te nemen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Op basis van een gevoeligheidsanalyse op de actieve grondexploitaties is de top 3 van conjunctureel risico's opgenomen. Een van de risico's houdt in dat de grondprijzen in de grondexploitaties met 10% dalen.
Beheersmaatregel	Delen van het risico met (een) andere partij(en) Er wordt getracht om de grondprijzen in contracten met partijen vast te leggen zodat deze ongevoelig blijven voor het eventueel dalen van de grondprijzen in een economisch mindere periode. In de contracten worden afspraken gemaakt over het indexeren van de grondprijzen bij het verschuiven van het prijspeil.

Risico	Kostenstijging investeringsramingen grondexploitaties (R266)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	De commissie BBV beveelt aan om conjuncturele risico's op te nemen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Op basis van een gevoeligheidsanalyse op de actieve grondexploitaties is de top 3 van conjunctureel risico's opgenomen. Een van de risico's houdt in dat de kosten van de investeringen in de grondexploitaties stijgen door een oververhitte markt door onder andere geopolitieke spanningen. Het risico van kostenstijging is grotendeels opgetreden en het effect op de NCW zit verwerkt in de cijfers van het MPG 2025, maar is beperkter dan bij met MPG 2024 werd geprognosticeerd. Voor de komende jaren is tot en met 2025 in verband met de onzekerheid een (hogere) gedifferentieerde kostenstijging opgenomen in de grondexploitaties en vanaf 2028 terugkeert naar het langjarig gemiddelde. Dit geeft aanleiding om voor dit risico terug te gaan naar 1% hogere kostenstijging ten opzichte van de gehanteerde parameter in de grondexploitatie.
Beheersmaatregel	Delen van het risico met (een) andere partij(en) Strategisch omgaan met aanbestedingen zoals het vroegtijdig contracteren van aannemers voor de uitvoering van de investeringswerkzaamheden en bijvoorbeeld over de schaalgrootte van het gebied (opknippen versus samenvoegen). We hanteren tot en met 2025

	gedifferentieerde parameters als gevolg van onzekerheid alvorens vanaf 2028 het langdurig gemiddelde aan te houden.
Risico	Geen opbrengstenstijging in de grondexploitaties (R267)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	De commissie BBV beveelt aan om conjuncturele risico's op te nemen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Op basis van een gevoeligheidsanalyse op de actieve grondexploitaties is de top 3 van conjuncturele risico's opgenomen. Een van de risico's houdt in dat de geraamde opbrengsten 1% dalen
Beheersmaatregel	Delen van het risico met (een) andere partij(en) Er wordt getracht om de stijging van de grondprijzen (indexeringen) in contracten met partijen vast te leggen zodat deze ongevoelig blijven voor het eventueel niet meer stijgen van de grondprijzen (opbrengsten) in een economisch mindere periode.
Risico	ICT-systemen kunnen uitvallen (R289)
Programma	Overzicht Overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K1, I
Beschrijving	Hoewel vrijwel alle ICT-systemen dubbel zijn uitgevoerd, kunnen er systemen uitvallen. Hierdoor kunnen diensten aan inwoners en ondernemers tot stilstand komen. Dit leidt in ieder geval tot productieverlies, maar kan ook leiden tot andere nadelige gevolgen. De kans op groot dataverlies is klein.
Beheersmaatregel	Veranderen van de gevolgen (beheersen) Netwerkkomponenten, lijnverbindingen en ons datacenter zijn in meervoud aanwezig, zodat uitval van een component kan worden opgevangen door een tweede exemplaar. Het uitwijkdatacenter is buiten het grondgebied van de gemeente Haarlemmermeer geplaatst. Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) Omdat wijzigingen een belangrijke oorzaak zijn van uitval, is het belangrijk om het wijzigingenproces goed vast te leggen en hierop te sturen. We hanteren een 'change process' met een change manager. Wekelijks worden alle gewenste wijzigingen besproken in een change advisory board (CAB) waarin de juiste deskundigheden zijn vertegenwoordigd.
Risico	Gemeentefonds (R291)
Programma	Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K3, S
Beschrijving	De grootste inkomstenbron voor onze gemeente betreft de uitkering gemeentefonds (45% van de totale inkomsten van Haarlemmermeer). Het gemeentefonds wordt gevoed door het Rijk. Zowel de voeding van het fonds, als de verdeling ervan, is afhankelijk van een complex geheel van factoren. Als gevolg van externe ontwikkelingen bij de voeding en verdeling van het gemeentefonds bestaat de kans dat ons aandeel vanuit het gemeentefonds positief of negatief afwijkt van de verwachting, waardoor een niet direct te beïnvloeden voor- of nadeel in de begroting kan ontstaan. Op basis van ervaringen uit het verleden bij afwijkingen in het gemeentefonds gaan wij nu uit van een afwijking van maximaal 1%. Dit kan een structureel effect van € 3,0 miljoen hebben op onze begroting. Het kabinet is inmiddels demissionair. In het regeerprogramma had het kabinet het voornemen opgenomen om de specifieke uitkeringen (SPUKS) naar het gemeentefonds over te brengen voorzien van een korting van 10%. Op basis van ons aandeel in de korting die in het hoofdlijnenakkoord is ingerekend is de omvang hiervan ingeschat op € 3 miljoen. Slechts acht van de 185 SPUKS zijn overgebracht naar de algemene uitkering. De vakdepartementen van het Rijk kunnen de bezuiniging op verschillende manieren doorvoeren. Voor elke SPUK die niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds zijn er volgens het afwegingskader drie opties: het verlagen van prestatie-eisen, het maken van afspraken over doelmatiger uitvoering of het intern vinden van alternatieve dekking. Het Rijk geeft daarbij geen garantie dat de korting niet op de gemeenten wordt afgewend.
Beheersmaatregel	Beheersmaatregel: behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren)

	Actief volgen van publicaties (onder andere circulaire's) van het ministerie van BZK en verwerken van de uitkomsten in de P&C cyclus
Risico	Ongewenste toegang gemeentelijke systemen (R293)
Programma	Overzicht Overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	Ondanks de genomen maatregelen, kan nooit worden uitgesloten dat een hacker toegang krijgt tot de gemeentelijke systemen. In het ergste geval worden gegevens ontoegankelijk gemaakt, al dan niet permanent. Vaak heeft de hacker financiële motieven en vraagt losgeld om de systemen weer vrij te geven.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) We zorgen voor het bijhouden van de kennis en kunde, het aanbrengen van de laatste updates en het monitoren van kwetsbaarheden. Doordat hackers wereldwijd actief kunnen zijn, kunnen ze beschikken over ruime middelen en gespecialiseerde hackers. Het is daarom belangrijk om continu alert te zijn, de hackers een stap voor te blijven en het zo lastig mogelijk maken.
Risico	Sociaal domein – Participatiewet en wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening kunnen duurder uitvallen (R321)
Programma	Zorg en werk
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, S
Beschrijving	De gemeente moet de zorg, ondersteuning en inkomensvoorzieningen die nodig is, aanbieden en betalen. De Participatiewet is een zogenaamde open-einde regeling. Hoeveel kosten we jaarlijks maken, is vooraf niet precies te voorspellen. Vooraf is niet precies bekend hoeveel vraag er is en welke inkomensvoorzieningen onze inwoners nodig hebben. Door de daling van de koopkracht is het aannemelijk dat meer inwoners een beroep doen op minimaregelingen (bijzondere bijstand). Het risico bestaat dat er meer kosten worden gemaakt dan begroot.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) We monitoren de budgetten door middel van prognoses. In de reguliere P&C-cyclus wordt hierover gerapporteerd.
Risico	Sociaal domein – Jeugdwet kan duurder uitvallen (R322)
Programma	Zorg en werk
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K4, S
Beschrijving	De gemeente moet de zorg, ondersteuning en inkomensvoorzieningen die nodig is, aanbieden en betalen. De Jeugdwet is een zogenaamde open-einde regeling. Hoeveel kosten we jaarlijks maken, is vooraf niet precies te voorspellen. Vooraf is immers niet precies bekend hoeveel vraag er is en welke zorg onze jeugdigen nodig hebben. Het rijksbeleid op Jeugdzorg en de Hervormingsagenda Jeugd brengen ook nog onzekerheden met zich mee. Meerjarig is rekening gehouden met een volumegroei van 1% voor Jeugd en Wmo voor de huidige inwoners die zorg nodig hebben. Daarnaast is er de groei van de gemeente en hiermee de verwachte groei van inwoners die gebruik maken van zorg meegenomen in de areaalsystematiek 'groei van de gemeente'. Het risico bestaat dat de daadwerkelijke volumegroei voor de huidige inwoners hoger is dan de geprognosticeerde volumegroei en er meer kosten worden gemaakt dan begroot. Daarnaast is het risico aanwezig dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van zorg sneller stijgt dan de groei van het aantal inwoners, waar rekening mee gehouden wordt in de areaalsystematiek. Dit leidt tot een overschrijding van de budgetten. Ook zien we een verschuiving naar kleinschalige woonvoorzieningen. Dit is een beweging die vanuit het Rijk gestimuleerd wordt, maar dit leidt ook tot hogere kosten waarvoor het Rijk ons niet compenseert.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) De afgelopen jaren is meer aandacht voor contractmanagement. Daarbij wordt op het contract, maar ook op de budgetten gelet. Hierdoor zitten we er dichter op, waardoor de uitschieters minder groot zijn. Daar staat tegenover dat de jeugdzorg ook onvoorspelbaar is, waardoor het maximale risico bij de Programmabegroting 2025 – 2028 is afgevlakt van € 5 miljoen naar € 3 miljoen.

Risico	Arrest Didam (R329)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	Op 26 november 2021 heeft de Hoge Raad een arrest gewezen, waarin regels worden geformuleerd waar de gemeente zich aan heeft te houden als zij onroerend goed verkoopt (of verhuurt, uitgeeft in erfpacht of in een recht van opstal). De regels vloeien voort uit het oordeel dat de gemeente daarbij het gelijkheidsbeginsel in acht moet nemen, wat in deze context betekent dat de gemeente transparant moet handelen en in beginsel mededingingsruimte moet bieden. Dat laatste betekent dat (potentiële) gegadigden een gelijke kans hebben om voor aankoop van onroerende zaak in aanmerking te komen. Er hoeft geen mededingingsruimte te worden geboden indien bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat op grond van objectieve, toetsbare en redelijke criteria slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt voor de aankoop. In dat geval dient het voornemen tot verkoop tijdig voorafgaand aan de verkoop bekend te worden gemaakt. In de bekendmaking dient te worden gemotiveerd waarom slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt. In november 2024 heeft de Hoge Raad het langverwachte tweede arrest in de Didam-kwestie gewezen. In dit tweede arrest verduidelijkt de Hoge Raad wat de gevolgen zijn van het niet naleven van de regels uit het eerste arrest van 26 november 2021. In het tweede arrest heeft de Hoge Raad verduidelijkt dat een overeenkomst die in strijd met de Didam-regels is gesloten, in beginsel niet nietig of vernietigbaar is. Dergelijke overeenkomsten blijven dus in stand. In dat geval kan echter wel sprake zijn van onrechtmatig handelen van een bestuursorgaan jegens een (potentiële) gegadigde die ten onrechte geen gelijke kans heeft gekregen. Bij een aantal afgeronde en lopende projecten (vastgoed en grondzaken) is het de vraag of en hoe de gemaakte afspraken passen binnen de door de Hoge Raad gestelde Didam-regels. In dossiers waarin de verkoop en/of juridische levering nog moet plaatsvinden, bestaat het risico dat de gemeente haar contractuele verplichtingen niet kan nakomen (wanprestatie) met als gevolgen vertraging, vergoeding van schade en extra plankosten in verband met begeleiding en juridische ondersteuning. In dossiers waarin de juridische levering al heeft plaatsgevonden bestaat het risico dat een derde de gemeente aansprakelijk stelt op basis van onrechtmatige daad met als gevolgen vergoeding van schade en extra plankosten in verband met begeleiding en juridische ondersteuning. De basisinventarisatie van deze contracten is in 2023 uitgevoerd door een intern team en is extern getoetst en deze is recent opnieuw getoetst. Op basis hiervan heeft recent een nadere kwantificering van de risico's plaatsgevonden, waarmee het risicoprofiel is gebaseerd op de actuele situatie. In algemene zin wordt hierbij opgemerkt dat kans en impact van het Didam arrest lastig in te schatten zijn, mede omdat dossiers lopend en nog aan verandering onderhevig zijn en er steeds nieuwe ontwikkelingen zijn op het gebied van jurisprudentie en wet- en regelgeving rondom het Didam arrest. De actualisatie laat een lichte daling van het risico zien.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (Accepteren) De hele vastgoed- en grondpositieportefeuille is recent getoetst, verder worden van het ontwikkelingen Didam arrest (jurisprudentie) gevolgd. Dit risico wordt periodiek geactualiseerd.

Risico	Aankopen en exploitatie in het kader van Wvg Stationskwartier en Graan voor Visch Zuid te Hoofddorp (R337)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K3, I
Beschrijving	In het kader van Wet voorkeursrecht gemeente (Wvg) doet de gemeente strategische aankopen in het Stationskwartier en Graan voor Visch Zuid in Hoofddorp. De intentie van deze aankopen is om deze later in te zetten in gebiedsontwikkelingsprojecten of vastgoedontwikkeling. Aan deze aankopen gaat een onderhandelingstraject vooraf. Deze aankopen zijn nog niet in een grond- of vastgoedexploitatie opgenomen. Het risico is dat bij geen doorgang of vertraging van het project, de dan geldende marktwaarde lager is dan de boekwaarde en er dus extra kosten voor rekening van de gemeente komen. Daarnaast kan bij verwerving sprake zijn van aankoop inclusief zittende huurders wat risico's met zich meebrengt. Zekerheidshalve wordt daarom thans 10% van het aankoopbedrag opgenomen als risico. Dit percentage zal als er meer aankopen komen, jaarlijks worden herzien.
Beheersmaatregel	Veranderen van de gevolgen (beheersen) Omdat deze investeringen onder de materiële vaste activa worden opgenomen, worden er,

	anders dan bij grondexploitaties, geen bijkomende kosten toegevoegd. Door verhuur en tijdelijke exploitatie worden inkomsten verworven om de kosten te dekken.
Risico	Zorglandschap jeugdzorg (R353)
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G3, K4, I
Beschrijving	De kans bestaat dat we geen dekkend zorglandschap meer hebben. Aanbieders binnen de jeugdzorg ondervinden veel hinder van de personeelskrapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor worden vacatures ingevuld met inhuur, wat meer geld kost. Ook de landelijke ontwikkelingen zoals afbouw van jeugdzorgplus hebben financiële consequenties tot gevolg. Beide ontwikkelingen vergroten de kans dat de afgesproken tarieven onvoldoende blijken te zijn. Zonder extra financiële bijdrage kan een zorgaanbieder failliet gaan. Er is dan geen dekkend zorglandschap meer.
Beheersmaatregel	Behouden van het risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) We zijn met de aanbieders in overleg welke mogelijkheden er zijn om deze problemen op te lossen. De personeelskrapte is echter een factor waar beide partijen weinig aan kunnen doen
Risico	Datalekken (R362)
Programma	Overzicht Overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, I
Beschrijving	Ondanks toegenomen aandacht voor beveiliging, privacy en datamanagement, bestaat het risico dat er datalekken optreden. Dit kan leiden tot boetes, schadevergoedingen en imagoschade. Vanwege de kans op boetes of schadevergoedingen is er sprake van een financiële risicogevolgcategorie. Doordat de overheid door een datalek negatief in het nieuws kan komen, kan weerstand in de samenleving ontstaan tegen overheidshandelen. Doordat misbruik van de persoonsgegevens soms kan leiden tot identiteitsfraude of chantage, ontstaat een gevolg voor de veiligheid. Het kan bijvoorbeeld leiden tot het (tijdelijk) stopzetten van een project omdat er onvoldoende privacy-beschermende maatregelen zijn genomen.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) • We organiseren bewustwordingstrainingen voor alle medewerkers. • Werkprocessen kunnen worden verbeterd aan de hand van een Data Protection Impact Assessment (DPIA).
Risico	Bescherming persoonsgegevens (R363)
Programma	Overzicht overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, I
Beschrijving	Doordat niet voor alle werkprocessen een DPIA is uitgevoerd, weten we niet of alle persoonsgegevens goed beschermd zijn. Hierdoor kunnen mogelijk niet geautoriseerde personen toegang krijgen tot persoonsgegevens. Bij processen met hoge privacyrisico's voor betrokkenen is het uitvoeren van een DPIA wettelijk verplicht. Mogelijke gevolgen van het niet uitvoeren van een DPIA zijn misbruik van persoonsgegevens en een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) Om onjuist gebruik van persoonsgegevens te voorkomen, is het uitvoeren van een DPIA een goed hulpmiddel. Bij processen met hoge privacyrisico's voor betrokkenen is het uitvoeren van een DPIA zelfs een wettelijke verplichting. Een DPIA is een instrument om (voorafgaand aan de verwerking van persoonsgegevens) privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen, zodat een organisatie passende maatregelen kan nemen om de privacyrisico's te verkleinen.
Risico	Tijdelijke huisvesting noodzakelijk voor Dik Trom-school (R370)
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K2, I
Beschrijving	De lasten voor de tijdelijke huisvesting van de Dik Trom-school bedragen naar verwachting maximaal € 2 miljoen. Er is een potentieel risico dat deze lasten niet worden gedekt indien de grondexploitatie Purmer/Wormerstraat niet wordt vastgesteld.

Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) Bij het vaststellen van de grondexploitatie Purmer/Wormerstraat, zal dit risico vervallen. Mocht er geen grondexploitatie worden vastgesteld dan zal dit risico optreden.
------------------	---

Risico	Garantstelling lening Fort Hoofddorp (R379)
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G3, K4, I
Beschrijving	De Stichting Fort van Hoofddorp heeft sinds 2015 een erfpachtovereenkomst met de gemeente voor Fort Hoofddorp. Voor de financiering van de verbouwing is onder andere een lening bij het Restauratiefonds aangegaan waarvoor de gemeente garant staat. De stichting heeft inmiddels een achterstand opgelopen in het nakomen van de canonverplichtingen. Conform afspraak heeft de stichting een nieuw plan opgesteld. Dit plan biedt echter nog onvoldoende zekerheden om de risico-inschatting aan te passen.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (kans) (beheersen) Het vergroten van de inkomsten door de stichting door te zoeken naar alternatieve inkomstenbronnen.

Risico	Vervangen gevel IKC Wereldwijs (R382)
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G3, K4, I
Beschrijving	De gevel van IKC Wereldwijs is in zeer slechte staat en dient vervangen te worden. Tegelijkertijd staat de renovatie/vernieuwbouw van IKC Wereldwijs vooraan in de planning van het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs). Er dient onderzoek gedaan te worden of het nog zinvol is om de gevel te vervangen of gelijk naar (ver)nieuwbouw over te gaan.
Beheersmaatregel	Wegnemen van de risicobron (beheersen) Onderzoeken of de gevel vervangen moet worden of dat de (ver)nieuwbouw naar voren wordt gehaald.

Risico	Vervanging dak brede school Floriande Midden (R384)
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K5, I
Beschrijving	Het dak van de brede school Floriande Midden lekt in toenemende mate. Verschillende onderzoeken tonen aan dat het dak niet deugdelijk is aangelegd. Dit betekent dat voor zowel het deel dat in eigendom van de gemeente is, als het deel dat in eigendom van de schoolbesturen (vanwege een constructiefout) is, de gemeente verantwoordelijk is voor herstel.
Beheersmaatregel	Wegnemen van de risicobron (beheersen) Nader onderzoek (laten) uitvoeren naar de oorzaak van de lekkages en vaststellen dat de ondeugdelijke constructie daadwerkelijk de oorzaak is.

Risico	Groenonderhoud (R386)
Programma	Kwaliteit fysieke omgeving
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K4, S
Beschrijving	Vanuit buurgemeenten (Amstelveen) komen signalen dat de aanneemsommen bij nieuwe aanbestedingen van groencontracten fors stijgen. Hiervoor zijn diverse oorzaken: de grote vraag op de markt, de arbeidsmarktkrapte, de gevolgen van de klimaatverandering en de extra eisen aan een duurzame uitvoering, stuwen de prijzen op. Ook in Haarlemmermeer worden in 2025 enkele groencontracten opnieuw aanbesteed (bomen rooien/planten, groenonderhoud en maaien bermen/watergangen). Het risico is groot dat ook onze gemeente voor fors hogere kosten zal komen te staan. Daarnaast volgen wij de Gedragscode Unie van Waterschappen die per 1 april 2025 in werking is getreden en voldoen hiermee aan vigerend beleid en regelgeving. Voor het grootschalig maaibeheer onder het contract bermen en watergangen werkten wij vanwege de samenwerking met het hoogheemraadschap van Rijnland ook voorgaande jaren met de toen vigerende gedragscode van de waterschappen. Omdat nu alleen nog maar in uitzonderingssituaties geklept mag worden zijn er fors hogere kosten te verwachten.

Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (Accepteren) Een eventuele budgetaanvraag zal bij de P&C producten worden betrokken
Risico	Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) (R388)
Programma	Overzicht overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K1, I
Beschrijving	Wij maken voor de dagelijkse bedrijfsvoering gebruik van eigen medewerkers en van ingehuurd medewerkers die voor een vastgestelde periode werkzaamheden verrichten. In de wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie) is vastgelegd dat werkgever en werknemer gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor afspraken over en de juiste kwalificatie van de arbeidsrelatie. De wet DBA moet mogelijke schijnzelfstandigheid, kort gezegd dat iemand wordt ingehuurd als zelfstandige terwijl er volgens het arbeidsrecht sprake is van een dienstverband, voorkomen. Met ingang van 1 januari 2025 heeft de Belastingdienst het handhavingsmoratorium op de naleving van de wet opgeheven. Tot genoemde datum gaf de Belastingdienst organisaties slechts aanwijzingen als onvoldoende naleving van de wet bij organisaties werd geconstateerd. Vanaf 1 januari 2025 hanteert de Belastingdienst de normale regels. Indien schijnzelfstandigheid wordt vastgesteld dan volgen direct correctieverplichtingen en naheffingsanslagen loonbelasting. In 2025 worden nog geen boetes opgelegd. Het risico van het omgaan met de wet DBA is tweeledig. Enerzijds een organisatorisch risico indien afscheid wordt genomen van externen wanneer dit niet gecompenseerd kan worden door nieuwe vaste medewerkers (verlies van capaciteit, kwaliteit, kennis en kunde) en daarmee risico dat organisatorische opgaven niet of beperkt waargemaakt kunnen worden. Anderzijds een fiscaal/financieel risico wanneer gecontinueerd wordt met externe inhuur. Van beide risico's is de kans en impact en dus de materialiteit nog niet gecalculeerd dus onduidelijk.
Beheersmaatregel	Veranderen van de gevolgen (beheersen) Wij zijn bezig meer inzicht te krijgen in de daadwerkelijke kwalificatie van het type arbeidsrelatie van alle momenteel ingehuurd medewerkers. Dit inzicht is noodzakelijk om mogelijke fiscale risico's in kaart te brengen inclusief financiële vertaling. Voor de langere termijn willen wij onze aantrekkelijkheid als werkgever nog verder vergroten door meer mensen te werven op posities die nu door externen worden ingevuld. Hierdoor wordt kwaliteit, kennis en kunde direct verbonden aan de organisatie en de afhankelijkheid van ingehuurd medewerkers verkleind.

Vervallen risico's

Risico	Het niet meer kunnen uitvoeren van Inburgering vanaf 2026 (R341)
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, S
Beschrijving	In de Voorjaarsrapportage 2025 zijn extra structurele middelen voor inburgering verwerkt waardoor dit risico komt te vervallen.

Gewijzigde risico's

Risico	Rentestijging (R331)
Programma	Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, S (was: G5, K1, S)
Beschrijving	Het huidige economisch perspectief is onzeker. Er was de afgelopen jaren sprake van hoge inflatie. Om die inflatie te bestrijden heeft de Europese Centrale Bank (ECB) in 2022 en 2023 enkele renteverhogingen doorgevoerd. Sinds 2024 wordt de economie weer gestimuleerd door de ECB en heeft de ECB besloten de rente in acht stappen van ieder een kwart procent omlaag te brengen, uiteindelijk naar 2% in juni 2025. De inflatie bevindt zich op dit moment rond de doelstelling van de Raad van Bestuur van de ECB van 2% op middellange termijn. Tijdens de volgende vergaderingen van de Raad van Bestuur van de ECB wordt opnieuw naar de rentetarieven gekeken. Eventuele aanpassingen werken door in de rentetarieven die de gemeente verschuldigd is voor nieuw af te sluiten leningen. Bij de Voorjaarsrapportage 2025 is de rente voor de nieuw aan te trekken leningen verlaagd naar 3%. De rente van de ECB werkt direct door in de tarieven van kortlopende leningen. De tarieven voor langlopende geldleningen worden, naast de standen van de ECB, beïnvloed door de geopolitieke omstandigheden. De huidige geopolitieke omstandigheden, met onder andere dreigende handelsbarrières en stijgende defensie-uitgaven, leiden tot onzekerheden bij inschattingen van de renteontwikkeling. De kans is aanwezig dat de rente toch weer gaat stijgen en de

Risico	Rentestijging (R331)
	rentelasten in het meerjarenbeeld toenemen. In de kwantificering van dit risico wordt rekening gehouden met een stijging tot 4% in 2029. Bij de Jaarstukken 2024 hebben wij de kans op dit risico verlaagd naar 10%, met de huidige geopolitieke ontwikkelingen verhogen wij dit risico weer naar 30%.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) Actief volgen van de ontwikkelingen van de kapitaalmarkt en verwerken in de P&C-cyclus. In het uiterste geval kan er ook voor gekozen worden te prioriteren bij de voorgenomen investeringen.

Nieuwe risico's

Risico	De stelpost voor de Hervormingsagenda Jeugd vanaf 2027 is onhaalbaar (R391)
Programma	Zorg en werk
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K3, S
Beschrijving	In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd (hierna Hervormingsagenda) vastgesteld. Vanaf 2027 is hiervoor een stelpost begroot in de Programmabegroting 2026-2029. Wij verwachten echter onvoldoende compensatie te ontvangen van het Rijk en verwachten de besparingen niet te realiseren. In de meicirculaire 2025 zijn de financiële ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda anders verwerkt dan verwacht werd uit de voorjaarsnota van het Rijk. De dekking van het ravijnjaar is verantwoord onder categorie Jeugd. Ook de compensatie van 50% over de jaren 2023 en 2024 door de deskundigencommissie heeft ons ertoe genooddaakt om dit risico in de begroting 2026 op te nemen. De verwachting is dat wij de stelposten niet gaan halen.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) We houden de ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda Jeugd in de gaten.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit, een indicatie voor de mogelijkheden om toekomstige niet begrote financiële tegenvallers op te vangen, kan worden gezien als een noodzakelijke buffer om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. Een dergelijke buffer ligt deels in de sfeer van de exploitatie (de begroting van baten en lasten) en deels in de vermogenssfeer (reserves). Hieronder geven we een inschatting van deze capaciteit.

Weerstandscapaciteit in de exploitatiesfeer

Posten in de exploitatiesfeer dragen bij aan de structurele weerstandscapaciteit, omdat zij na aanwending meerdere jaren een positief effect hebben. In de sfeer van de exploitatie zijn de volgende aspecten van belang voor de weerstandscapaciteit:

1. raming voor onvoorzien en een eventueel positief begrotingssaldo in het lopende jaar
2. onbenutte belastingcapaciteit
3. eventuele stelposten waarvoor nog geen verplichting is aangegaan
4. te inventariseren mogelijke ombuigingen/heroverwegingen

Achtereenvolgens lichten wij deze aspecten toe.

1. Raming onvoorzien en eventueel positief begrotingssaldo

Jaarlijks nemen we in de begroting een budget voor het opvangen van incidentele onvoorziene lasten op. Dit budget is vastgesteld op € 35.000. In de notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2023 is uitgelegd dat het positieve resultaat van de begroting automatisch bijdraagt aan de incidentele weerstandscapaciteit.

2. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Bij de gemeente Haarlemmermeer zit deze ruimte in de belastingen en met name in de onroerendezaakbelastingen (OZB). De raad is vrij de belastingtarieven te verhogen. Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is, maken wij gebruik van de ruimte tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële

verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde artikel 12-norm is 0,16480%. Het gemiddelde OZB-tarief van Haarlemmermeer is 0,16554% en daarmee hoger dan de artikel 12-norm. Op basis hiervan wordt er geen rekening gehouden met onbenutte belastingcapaciteit.

3. Stelposten waarvoor nog geen verplichting is aangegaan

In de begroting 2026 zijn geen stelposten opgenomen waarvoor nog geen verplichting is aangegaan.

4. Te inventariseren mogelijke bezuinigingen/heroverwegingen

Indien bezuinigingen leiden tot incidentele of structurele lastenverminderingen, kan dit ertoe leiden dat meer middelen naar de algemene reserves vloeien. In dat geval wordt dit bedrag meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Bij het huidige stand aan het eind van ons meerjarenperspectief is dit niet aan de orde.

Tabel 97

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Structureel	Incidenteel
Raming voor onvoorzien	-	35
Onbenutte belastingcapaciteit	-	-
Stelposten waarvoor geen verplichting is aangegaan	-	-
Mogelijke bezuinigingen	-	-
Totaal	0	35

Weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer

Bij de posten in de vermogenssfeer is sprake van incidentele weerstandscapaciteit. Dit houdt in dat ze eenmalig kunnen worden aangewend en alleen in het jaar van aanwending een positief resultaat opleveren. De weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer bestaat uit de algemene reserves en de stille reserves. Beide onderdelen worden hierna toegelicht.

Algemene reserves

Algemene reserves zijn reserves waarvoor geen specifieke bestemming is bepaald en die daarom vrij kunnen worden ingezet voor het afdekken van risico's en dergelijke; dit in tegenstelling tot bestemmingsreserves waaraan wel een specifieke bestemming is gegeven en waar dus niet vrij over kan worden beschikt. De reserves hebben een inkomensfunctie en kunnen worden ingezet als financieringsmiddel. De rente die hierdoor wordt bespaard, wordt structureel ingezet als dekkingsmiddel voor de begroting. Dit betekent dat inzet van de reserves structurele negatieve consequenties heeft. De algemene reserves bestaan uit twee onderdelen, namelijk de Algemene dekkingsreserve en de Algemene reserve grondzaken. De aard van deze reserves lichten we hierna nader toe.

(bedragen x € 1.000)	Stand	Stand	Stand	Stand	Stand	Stand
Omschrijving	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Algemene dekkingsreserve	208.459	192.822	184.436	175.600	167.372	166.089
Algemene reserve grondzaken	548	4.955	10.140	16.748	32.606	36.588
Totaal reserves	209.007	197.777	194.576	192.349	199.978	202.677

Algemene dekkingsreserve

De Algemene dekkingsreserve is gevormd door het doteren van diverse uitkeringen en overschotten. De reserve is een buffer voor het opvangen van tegenvallers en het afdekken van risico's. Daarmee is expliciet duidelijk gemaakt dat deze reserve wordt meegerekend tot de weerstandscapaciteit.

Algemene reserve grondzaken

De Algemene reserve grondzaken is een risicobuffer voor negatieve resultaten van grondexploitaties. Afhankelijk van de resultaten vindt respectievelijk een dotatie aan (bij positief resultaat) dan wel een onttrekking uit (bij negatief resultaat) de Algemene reserve grondzaken plaats. Op grond van regels met betrekking tot de minimale en maximale stand van de Algemene reserve grondzaken kan er aanvulling dan wel afroaming van de reserve plaatsvinden. Een aanvulling wordt onttrokken uit de

Algemene dekkingsreserve, een afroaming wordt gedoteerd aan de Reserve Schaalsprong. Omdat de Algemene reserve grondzaken specifiek is bedoeld voor het opvangen van risico's met betrekking tot grondexploitaties en omdat deze risico's worden meegenomen in de totale risicoanalyse wordt de stand van deze reserve ook meegenomen in de bepaling van de weerstandscapaciteit.

Stille reserves

Stille reserves zijn bezittingen van de gemeente die momenteel op de balans lager zijn gewaardeerd dan hun huidige marktwaarde. Dit betekent dat verkoop van deze bezittingen een eenmalig financieel voordeel voor de gemeente kan opleveren. Voorwaarde hiervoor is wel dat de verkoop op korte termijn tegen die marktwaarde kan geschieden en dat de verkoop de bedrijfsvoering van de gemeente niet beperkt. In het raadsvoorstel 'beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen Integraal Accommodatieplan' ([2021.0000253](#)) is voor de verkoop van vastgoed dat niet tot de kern-portefeuille behoort over een termijn van tien jaar rekening gehouden met een netto verkoopresultaat van € 8 miljoen. Onder aftrek van de opbrengsten van het reeds verkochte vastgoed resteert een stille reserve van € 1,2 miljoen. Conform het raadsbesluit 'Routekaart duurzaamheid maatschappelijk vastgoed' ([7963379](#)) wordt de netto-verkoopopbrengsten in de reserve Maatschappelijke voorzieningen gestort.

Weerstandscapaciteit geconsolideerd

Een overzicht van de totale weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000) levert het volgende beeld op:

Tabel 98

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Structureel	Incidenteel
<i>Weerstandscapaciteit exploitatie:</i>		
Raming voor onvoorzien	-	35
Onbenutte belastingcapaciteit	-	-
Stelposten zonder aangegane verplichting	-	-
Mogelijke bezuinigingen / heroverwegingen	-	-
<i>Weerstandscapaciteit vermogen</i>	-	-
Algemene (vrij besteedbare) reserves (stand 1 januari 2026)	-	197.777
Stille reserves	-	1.201
Totale weerstandscapaciteit	0	199.013

Ratio weerstandsvermogen

Om inzicht te krijgen in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit in staat is om zich voor doende risico's op te vangen, wordt de ratio weerstandsvermogen bepaald. Hiervoor hanteren wij een risicosimulatie waarin aan de risico's een bedrag en een kanspercentage wordt gekoppeld. Bij de simulatie wordt een zekerheidsniveau van 90% gehanteerd. Dit betekent dat het totaalbedrag dat uit de simulatie volgt in 90% van de gevallen voldoende zal zijn om alle daadwerkelijk uitgekomen risico's te dekken. Hiermee is vervolgens de ratio van het weerstandsvermogen te berekenen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{totale weerstandscapaciteit}}{\text{financiële impact risico's bij 90 \% zekerheid}}$$

Figuur 89

Voor deze ratio hanteren wij een streefwaarde van minimaal 1,4 ('Voldoende'). De risico's die zijn meegenomen in de analyse, zijn hiervoor in deze paragraaf beschreven.

Structurele risico's en weerstandscapaciteit

Omdat bij het berekenen van de ratio weerstandsvermogen zowel de weerstandscapaciteit als het risicobedrag bij wijze van momentopname als één bedrag wordt uitgedrukt, moeten de structurele

componenten geconverteerd worden naar een eenmalig bedrag. Hiervoor hanteren wij, conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (Naris) een factor van 2,5. Dit wil zeggen dat de structurele posten voor 2,5 maal hun waarde meetellen.

Uitkomst risicoanalyse

Uit de analyse, uitgevoerd op 6 augustus 2025, volgt dat de totale financiële impact van alle risico's tezamen bij een zekerheidsniveau van 90% uitkomt op € 59 miljoen. Vergeleken met een totale weerstandscapaciteit van € 199 miljoen komen we op een ratio weerstandsvermogen van 3,4. Dit valt onder de classificatie 'Uitstekend' en betekent dat er op dit moment geen corrigerende actie vereist is.

Beoordelingstabel weerstandsvermogen

Tabel 99

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	1,4 – 2	Ruim voldoende
C	1 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Inzicht in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen

De ontwikkeling van het weerstandsvermogen over jaren zegt meer dan een eenmalige beoordeling. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen meerjarig is weergegeven in het hoofdstuk [Financiële weerbaarheid](#).

Schuldpositie

In de notitie Schuldpositie 2023 ([7282099](#)), door de raad vastgesteld op 23 maart 2023, is besloten om voor het monitoren van de schuldpositie drie kernindicatoren te hanteren en daarvoor normen vast te stellen. Op basis van deze door de raad vastgestelde normen kan bepaald worden of een indicator op groen, oranje of rood staat (stoplichtenmodel). Door gebruik te maken van drie kernindicatoren kan genuanceerd gekeken worden naar de schuldpositie. Hierbij is de volgende sturing van toepassing:

1. één rode indicator: verhoogde waakzaamheid, aandacht voor de schuld;
2. twee rode indicatoren: sterk verhoogde waakzaamheid, speciale aandacht op verlaging van de schuld;
3. drie rode indicatoren: direct inzetten van het handelingsrepertoire noodzakelijk met als doel versnelde afbouw van de schuld.

De volgende kernindicatoren worden gebruikt: Netto schuldquote, Lasten schuldpositie en Solvabiliteit.

De kernindicatoren schuldpositie worden in de programmabegroting en de jaarstukken aangevuld met ondersteunende indicatoren. De ondersteunde indicatoren bevatten informatie die het beeld uit de kernindicatoren nuanceren, of in breder perspectief plaatsen. De mix van indicatoren geeft een overzicht van vermogenspositie, (druk op de) exploitatie en weerbaarheid, waarmee een totaalbeeld over de financiële houdbaarheid kan worden verkregen. Daarbij wordt een kwalitatieve duiding (trends) gevoegd waardoor in één oogopslag een integraler beeld over de financiële houdbaarheid kan worden gevormd. Hiervoor wordt verwezen naar de [Financiële hoofdlijnen](#).

Ontwikkeling indicatoren

De drie kernindicatoren laten de volgende ontwikkeling zien ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025:

Netto schuldquote

P&C-Product		realisatie 2024		raming 2025		raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029
Programmabegroting 2026 – 2029		65%		70%		88%		105%		115%		124%
Voorjaarsrapportage 2025 (juni 2025)		65%		73%		87%		103%		110%		109%

Lasten schuldpositie

P&C-Product		realisatie 2024		raming 2025		raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029
Programmabegroting 2026 – 2029		6,8%		5,5%		6,5%		7,5%		8,2%		9,1%
Voorjaarsrapportage 2025 (juni 2025)		6,8%		5,5%		6,8%		7,8%		8,7%		9,7%

Solvabiliteit

P&C-Product		realisatie 2024		raming 2025		raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029
Programmabegroting 2026 – 2029		38,2%		35,2%		31,3%		28,9%		27,5%		26,7%
Voorjaarsrapportage 2025 (juni 2025)		38,2%		32,9%		30,8%		28,7%		27,6%		27,9%

Toelichting

Bij de berekening van de indicatoren is er van uitgegaan dat van het investeringsplan 57,5% van de voor een jaar geraamde investeringsbedragen gerealiseerd worden. Dit percentage werd bij de Voorjaarsrapportage 2025 aangepast omdat de realisatie van de investeringen achterblijft bij de begroting. Deze middelen worden ingezet voor capaciteit om onderbouwd keuzes te kunnen maken over de fasering en temporisering van de investeringsprojecten. Deze aanpassing draagt ook bij aan een realistischere raming bij de indicatoren. De verschillen tussen de ratio's zoals berekend bij de Voorjaarsrapportage 2025 en deze programmabegroting zijn dan ook betrekkelijk klein. Ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025 wordt de stijging van de Netto schuldquote door twee redenen

veroorzaakt. Als eerste zijn de uitbreidings- en vervangingsinvesteringen uit de Voorjaarsrapportage 2025 aan het investeringsplan toegevoegd. Het betreffen onder andere de actualisatie van het IHP (€ 6 miljoen) en het toevoegen van de jaarschijf 2029 van de VOR 2026, 2027 en 2028 (€ 20 miljoen). Zie voor een toelichting [paragraaf 3.8](#) van de [Voorjaarsrapportage 2025](#). De tweede reden van de stijging betreft de verwerking van de financieringsbehoefte van het MPG per 1 januari 2025. De voorraad onderhanden werk neemt fors toe ten opzichte van de ramingen uit het (t)MPG 2024. Dit is ook terug te zien in de ratio grondexploitatie in de periode 2026-2029. Van de totale stijging van de netto schuldquote in 2029 wordt 12% verklaard door een stijging van de voorraad onderhanden werk. Zie hiervoor het onderdeel [kengetallen financiële positie](#). Zoals beschreven in de notitie Schuldpositie 2023, zijn stijgingen van de netto schuldquote voor de ontwikkeling van gronden niet noodzakelijkerwijs een probleem, omdat bij verkoop (minimaal) hetzelfde bedrag weer beschikbaar komt om de schulden af te lossen.

De indicator Lasten schuldpositie geeft een vergelijkbare uitkomst ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025. Bij de voorjaarsrapportage is rekening gehouden met een daling van de te betalen rente naar 3%. Ondanks de lagere rente, zullen we door eerdergenoemde redenen in het meerjarenbeeld meer leningen aan moeten trekken. Hierdoor blijft de indicator vrijwel op hetzelfde niveau als werd verwacht bij de [Voorjaarsrapportage 2025](#). De indicator staat in het gehele meerjarenbeeld nog ruim op groen. Zoals toegelicht bij het risico 'Rentestijging' (R331) ontwikkelt de inflatie in Europa zich rondom de doelstelling van de Europese Centrale Bank (ECB). De huidige geopolitieke omstandigheden, met onder andere dreigende handelsbarrières en stijgende defensie-uitgaven, leiden tot onzekerheden bij inschattingen van de renteontwikkeling. De kans is aanwezig dat de rente toch weer gaat stijgen en de rentelasten in het meerjarenbeeld toenemen. De kans blijft dus bestaan dat de ECB de rente weer verhoogt. Dit zal dan op termijn tot uitdrukking komen in in deze ratio.

Voor zowel de ratio's Netto schuldquote en Lasten schuldpositie is het totaal van de geraamde baten, exclusief reservemutaties in een begrotingsjaar van belang. Uit het overzicht baten en lasten blijkt dat dit totaal fluctueert, maar vanaf 2027 een sterke daling vertoont. Dit wordt deels veroorzaakt door het effect van de baten en lasten voor de opvang Oekraïense ontheemden. De baten en lasten zijn tot en met 2026 geraamd. De kosten worden vergoed door het Rijk middels een specifieke uitkering. Vanwege de onvoorspelbaarheid zijn de baten en lasten niet geraamd voor 2027 en verder. Vanaf dat jaar ontstaat daardoor een daling in de baten. In 2028 komt daar de korting op het gemeentefonds bij. Vanaf 2029 stijgen de baten vanuit het gemeentefonds weer, maar in dat jaar wordt dit effect teniet gedaan door een lagere opbrengst vanuit de grondexploitaties. Door dit noemereffect maken de ratio's Netto schuldquote en Lasten schuldpositie vanaf 2027 een sprong omhoog in het meerjarenbeeld. Omdat in het meerjarenbeeld geen rekening wordt gehouden met indexatie als gevolg van inflatie, zal het totaal van de baten vanaf 2027 nog wel enigszins stijgen als gevolg van autonome ontwikkelingen. Dit temporeert de stijging in deze ratio's.

De solvabiliteit neemt in de eerste jaarschijven van het meerjarenbeeld toe ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025. In de laatste jaren zien we een afname. Dit wordt veroorzaakt door zowel deler- als noemereffecten. Bij de delereffecten zien we als eerste een stijging. Dit wordt veroorzaakt door een actualisatie van het meerjarenbeeld van de reserves, de storting van het resultaat uit 2024 leidt in de eerste jaren direct tot een stijging. Bij de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad besloten het meerjarenbeeld sluitend te maken met onttrekkingen uit de Algemene dekkingsreserve en daarnaast de programmakosten woningbouw uit de Algemene dekkingsreserve te dekken. Deze onttrekkingen leiden op termijn tot een lagere solvabiliteit. Daarnaast komt het noemereffect dat verbonden aan de toelichting bij de netto schuldquote is. Als gevolg van de verwerking van de investeringen van de Voorjaarsrapportage 2025 en de stijging van de voorraad onderhanden werk grondexploitaties stijgt de benodigde omvang van het vreemd vermogen, waardoor de solvabiliteit daalt.

Conclusie

De schuldpositie van de gemeente Haarlemmermeer blijft hoog ten opzichte van andere gemeenten. Omdat Haarlemmermeer een groeigemeente is, zal dit nog lang het geval zijn. Het blijft noodzakelijk grote investeringen te doen. Enerzijds voor het in stand houden van voorzieningen, anderzijds voor nieuwe voorzieningen, onder andere infrastructuur en groen ten behoeve van de woningbouw. Om deze investeringen, die 20 tot 40 jaar meegaan, te kunnen doen, is het noodzakelijk langlopende geldleningen aan te trekken. Hierbij is steeds het uitgangspunt dat alleen de noodzakelijke investeringen gedaan worden. Het is aan de raad om te bepalen welke investeringen dit betreft.

De prognoses van de indicatoren laten voor 2026 twee groene en één oranje waarde zien. Bij geen van de indicatoren is een overschrijding van de grens naar rood in beeld. Wel zien we bij de netto schuldquote een ontwikkeling naar oranje, met name veroorzaakt door de voorraad onderhanden werk grondexploitaties. Er blijft echter voldoende ruimte om eventuele renteverhogingen van nieuw aan te trekken leningen en nieuwe investeringen in de toekomst te kunnen dragen. Dit blijkt met name uit de ruimte binnen de indicator lasten schuldspositie. De ratio solvabiliteit zal naar verwachting oranje blijven in de meerjarenperiode. Zoals in het onderdeel financiële hoofdlijnen kan worden teruggevonden valt het op dat Haarlemmermeer, ondanks dat deze op oranje staat, hiermee vergelijkbaar scoort als andere gemeenten in dezelfde categorie van inwoners. Deze waarden geven aan dat er nu geen aanleiding is om actie te ondernemen. Wel blijft waakzaamheid geboden, zeker gezien de maatregelen die genomen zijn om de begroting van 2026 en 2027 sluitend te maken en het tekort in het meerjarenbeeld dat vanaf 2028 resteert.

Met de huidige renteprognoses en de uitstekende ratio weerstandsvermogen wordt het risico van de schuldspositie op dit moment als laag ingeschat. Op de indicatoren van de schuldspositie vindt een actieve monitoring plaats en bij financiële besluiten van € 25 miljoen en hoger wordt het effect op de schuldspositie meegenomen in de afweging.

Berekeningswijze

Netto Schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen en is dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken.

$$\text{netto schuldquote} = \frac{\text{netto schuld}}{\text{totale inkomsten (voor bestemming reserves)}}$$

Lasten schuldspositie

De (in)flexibiliteit van de begroting wordt beïnvloed door de rente- en afschrijvingslasten, die gedekt moeten worden. Hoe hoger dit aandeel is, hoe minder mogelijkheid er is om middelen in te zetten voor andere prioriteiten. Tevens geeft de hoogte van de rentelasten aan over welk deel van de begroting een risico wordt gelopen als gevolg van grote rentefluctuaties.

$$\text{procentuele lasten schuldspositie} = \frac{\text{rente / afschrijvingslasten}}{\text{totale inkomsten (voor bestemming reserves)}}$$

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hoger percentage duidt op een hogere financiële weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteit wordt in de literatuur tevens genoemd als meest omvattende globale indicator van de vermogenspositie. Gemeenten die goed scoren op deze indicator blijken relatief vaak ook goed te scoren op andere financiële indicatoren, voor gemeenten met een slechte score blijkt dit juist omgekeerd. Met deze indicator zijn wij in staat de omvang van de schuld af te wegen tegen de financiële gezondheid van de gemeente.

$$\text{solvabiliteit} = \frac{\text{totaal eigen vermogen}}{\text{totaal passiva}} \times 100\%$$

De normeringen worden hierna weergegeven in het onderdeel [Kengetallen financiële positie](#).

Kengetallen financiële positie

Om tot een beter inzicht te komen in de financiële positie van de gemeenten en deze te kunnen vergelijken met andere gemeenten, is in het BBV een standaardtabel van financiële kengetallen voorgeschreven. Deze tabel is hieronder weergegeven. De tabel is aangevuld met de ondersteunde indicatoren zoals benoemd in de notitie Schuldpositie 2023. Voor de ontwikkeling in de loop der tijd en een trendanalyse wordt verwezen naar het onderdeel [Financiële hoofdlijnen](#).

Tabel 100

Kengetallen	Werkelijk 2024	Begroting 2025 ¹	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Kernindicatoren						
Netto schuldquote	65,3%	69,5%	87,5%	104,5%	115,2%	123,7%
Lasten schuldpositie	6,8%	5,5%	6,5%	7,5%	8,2%	9,1%
Solvabiliteitsratio	38,2%	35,2%	31,3%	28,9%	27,5%	26,7%
Ondersteunende indicatoren						
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	58,8%	63,5%	81,4%	98,0%	108,7%	117,1%
Grondexploitatie	7,8%	7,7%	11,6%	11,6%	13,0%	16,5%
Structurele exploitatieruimte	4,8%	2,9%	0,3%	0,2%	0,1%	-1,3%
Belastingcapaciteit	99,9%	101,4%	107,1%	107,1%	107,1%	107,1%
Ratio weerstandsvermogen	3,9	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Renterisiconorm	7,7%	5,0%	4,8%	5,2%	4,5%	4,4%

¹ Begroting na wijziging

De raad heeft bij vaststelling van de notitie Schuldpositie 2023 per indicator een normering vastgesteld. Deze wordt hieronder weergegeven. Bij de bepaling van deze normeringen is aangesloten bij normeringen uit het [Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader 2020](#) die door de provinciaal toezichthouder gebruikt worden of in benchmarks gebruikelijk zijn.

Tabel 101

Kengetal	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Kernindicatoren			
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Lasten schuldpositie	0% - 12,4%	12,5 - 15%	> 15 %
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Ondersteunende indicatoren			
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0,4%	-0,4 % - 0,4%	<-0,4%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%
Ratio weerstandsvermogen	>1,4	1 - 1,4	<1
Renterisiconorm	<20%	n.v.t.	>20%

Netto schuldquote, lasten schuldpositie en solvabiliteit

De toelichting is opgenomen in het onderdeel [Schuldpositie](#).

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of deze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de door de gemeente verstrekte leningen. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De schuldquote is lager als begroot als gevolg van de hierboven beschreven oorzaken.

Grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Het kengetal Grondexploitatie drukt de geactiveerde waarde van in exploitatie genomen bouwgronden uit in een percentage van het totaal van de baten. De waarde van de gronden wordt in het (t)MPG goed onderbouwd en is daarom reëel. De verkoop van de gronden zal bijdragen aan het verbeteren van de schuldquote en de solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt in de structurele en incidentele baten en lasten. Is het percentage positief, dan betekent dat dat er lagere structurele lasten dan baten zijn. Dit geeft aan dat sprake is van een structureel en reëel sluitende begroting voor het jaar 2026.

Belastingcapaciteit

Het kengetal Belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Voor de bepaling van de hoogte van de belastingdruk is het landelijk gemiddelde niet maatgevend. Haarlemmermeer heeft zijn eigen beleid vastgesteld. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door te delen door het landelijk gemiddelde van de woonlasten van het afgelopen begrotingsjaar. De ratio voor 2026 zal nog dalen op het moment dat het landelijke gemiddelde over 2026 gepubliceerd is.

Ratio weerstandsvermogen

Deze is toegelicht in het onderdeel [weerstandscapaciteit](#).

Renterisiconorm

Het renterisico is het risico dat de rentelasten van de gemeente ineens fors stijgen als nieuw aan te trekken leningen een hogere rente hebben dan de (oude) leningen die worden afgelost. Als de rente in tussentijd stijgt, kan dit gevolgen hebben voor de exploitatie van de gemeente. De renterisiconorm wordt toegelicht in de paragraaf Financiering, onderdeel [rente](#).

Onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouder: Sedee-Schuitemaker, Steffens-van de Water

Een substantieel deel van de begroting heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen, openbaar groen, riolering en openbare verlichting. De onderhoudslasten zijn verspreid over diverse programma's en gebaseerd op de door de raad gemaakte keuze(s) van het onderhoud- en kwaliteitsniveau.

Deze paragraaf gaat in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen. Het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd is opgenomen in de desbetreffende programma's.

Per soort kapitaalgoed is beschreven:

- het door de raad gewenste kwaliteitsniveau van onderhoud;
- de actuele staat van onderhoud;
- de in de begroting opgenomen onderhoudslasten.

De basis voor deze gegevens zijn de geactualiseerde Beheerplannen voor de fysieke leefomgeving 2024 tot en met 2028 ([10164415](#)). De resultaten hiervan hebben wij opgenomen in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) ([10164415, bijlage 4](#)), dat in december 2023 is vastgesteld door de raad. Hoe wij de riolering en de watergangen onderhouden is opgenomen in het Programma Riolering en Stedelijk Water (PRSW) ([8414039](#)), waarin de gebiedsgerichte aanpak voor klimaatadaptatie en de energietransitie een plaats krijgen. Het PRSW dient tevens als onderbouwing voor de rioolheffing. Het onderhoudsniveau is beschreven in het Beheerkwaliteitplan 2009 (B&W 2009.0019558), geactualiseerd in 2017 ([2016.0069196](#)) en in 2022 ([2022.0002403](#)).

Sportterreinen

Wij beheren 23 sportparken waarop circa 95 sportvelden zijn gelegen. Het onderhoud van sportvelden bestaat uit diverse activiteiten die beschreven zijn in het Beheerplan Sportparken.

Het onderhoud betreft onder andere het onderhouden van natuur- en kunstgrasvelden, bestaande uit het onderhoud van groen en verhardingen, onkruidbestrijding, het repareren van hekwerken, groot

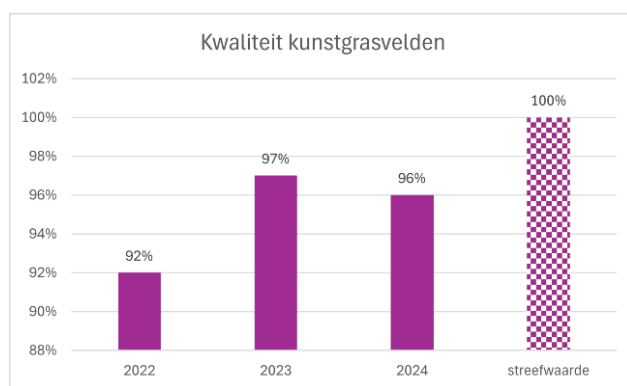
onderhoud en vervanging. Over het algemeen zijn onze sportvelden van goede kwaliteit en voldoen deze aan de sporttechnische eisen van de betreffende sportbond en NOC*NSF. Bij buitensportcomplexen hebben wij 26 kunstgras (voetbal)velden, drie kunstgras korfbalvelden en negen kunstgras hockeyvelden. Op grond van de sporttechnische eisen moeten alle kunstgrasvelden na het achtste speelseizoen na certificering opnieuw een keuring ondergaan. Wij laten alle kunstgrasvelden ouder dan zes jaar ieder jaar keuren door een externe keuringsinstantie, zodat wij op de hoogte blijven van de actuele stand van zaken van de velden en op tijd kunnen bijsturen. In [Tabel 102](#) is de actuele kwaliteit van de kunstgrasvelden opgenomen.

Tabel 102

Omschrijving

	Eenheid	Bron	2022	Meting 2023	2024	Steef- waarden/ prognose 2026	2027	2028
Kwaliteit kunstgrasvelden	% goed	Gisib	92%	97%	96% ¹	100%	100%	100%

¹ 96% goed betekent dat 4% van de kunstgrasvelden (in 2024 betreft het drie velden) niet meer voldoen aan de sporttechnische eisen van de betreffende sportbond en NOC*NSF. Vanwege de veiligheid streven wij naar 100% goed.

Figuur 90

Sportvelden die niet meer voldoen aan de sporttechnische eisen vervangen wij uit de Vernieuwing Openbare Ruimte (VOR). In 2026 vervangen wij veld 4 van SV Overbos in Hoofddorp, Veld 1 van SV Kagia in Lissbroek en de velden 1 en 2 van SV DSOV in Vijfhuizen.

Openbare speel-, sport- en ontmoetingsvoorzieningen

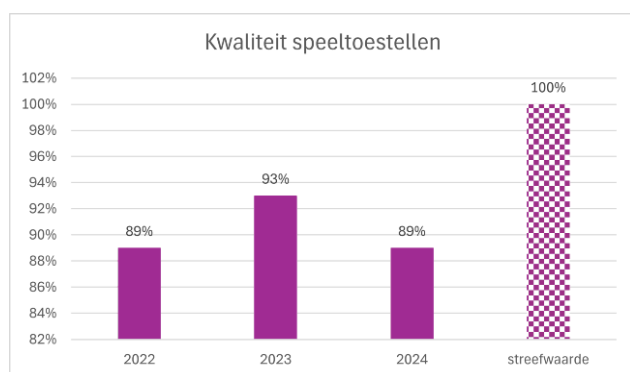
Wij onderhouden en vervangen openbare speel-, sport- en ontmoetingsplekken in de buitenruimte voor de Haarlemmermeerse kinderen en jongeren. In het [beheerplan Speelvoorzieningen 2024-2028](#) is opgenomen hoe wij de speel- en sporttoestellen onderhouden.

Wij waarborgen de veiligheid van de toestellen door deze conform de wettelijke veiligheidseisen te inspecteren. De toestellen zijn hierdoor heel en veilig. Speeltoestellen die aan het einde van de technische levensduur zijn, vervangen wij vanuit de VOR. Hierbij overleggen wij met de omwonenden van een speelplek hoe deze moet worden ingericht. Dit is ook afhankelijk van de demografische situatie in de buurt rondom de speelplek. Het areaal speeltoestellen veroudert. Dit betekent dat de komende jaren veel speeltoestellen vervangen moeten worden. Onze vervangingsopgave is daarom hoger dan gebruikelijk. In [Tabel 103](#) is de actuele kwaliteit van speeltoestellen weergegeven.

Tabel 103

Omschrijving	Eenheid	Bron	2022	Meting 2023	2024	Steefwaarden/prognose 2026	2027	2028
Kwaliteit speeltoestellen	% goed	Gisib	89%	93%	89% ¹	100%	100%	100%

¹ 89% goed betekent dat de resterende speeltoestellen (77 stuks) niet meer voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen. Een lager percentage goed heeft niet te maken met een teruggang in kwaliteit maar geeft aan dat meer speeltoestellen van een bepaalde leeftijd in een jaar moeten worden vervangen. Vanwege de veiligheid streven wij naar 100% goed.

Figuur 91

Wij vervangen onder andere speeltoestellen in de Oosterschelde (Hoofddorp) en in de Weleveld (Nieuw-Vennep). Bij de vervanging van speeltoestellen toetsen wij of de speellocaties voldoen aan ons speelruimtebeleid 'Kom in Beweging!'- Speelruimte in de gemeente Haarlemmermeer ([2021.0000721](#)).

Wij beheren een aantal goed bezochte, gemeentelijke recreatiegebieden: het Haarlemmermeerse Bos (115 ha), de Toolenburgerplas (85 ha), deelgebied 1 van PARK21 (28 ha), Stadspark Hoofddorp (recent heringericht) en Vliegerweide in Vennepshout (recent ingericht). Deze gebieden vervullen een belangrijke functie voor onze inwoners voor dagrecreatie (sport, spel en evenementen) en dragen tevens bij aan een gezonde levensstijl door de mogelijkheden tot recreëren en bewegen. In het [beheerplan Recreatiegebieden 2024-2028](#) is beschreven hoe wij de recreatiegebieden onderhouden. Onderhoud vindt plaats aan verhardingen, beplantingen, oeverinrichting en terreinmeubilair. Wij vervangen bomen, beplanting en verhardingen aan het einde van de levensduur vanuit de VOR.

Wegen

Het begrip Wegen omvat de gemeentelijke verhardingen die worden aangetroffen binnen het wegprofiel: rijbaan, parkeervak, bushalte, fietspad, trottoir, voetpad et cetera. Hoe de verhardingen worden onderhouden is opgenomen in het [beheerplan Verhardingen 2024-2028](#).

Wegen, straten en pleinen (verhardingen) beheren wij duurzaam door:

- het houden van inspecties;
- het beheren van een materialendepot voor her te gebruiken bestratingsmaterialen;
- het uitvoeren van klein onderhoud van de bestrating op basis van klachten en meldingen;
- het uitvoeren van klein onderhoud asfalt door de hotbox (kleine asfaltreparaties);
- het uitvoeren van groot onderhoud op basis van inspecties;
- het onderhoud van markeringen;
- het vervangen van verhardingen.

Onze meest recente uitgevoerde globale visuele inspecties komen uit 2024. Hieruit is weliswaar gebleken dat 81% van ons areaal voldoet aan de gestelde eisen, maar we zien ook grote verschillen tussen asfaltverharding (94% voldoet) en open verhardingen (70% voldoet). Bij asfaltverharding scoort een groot gedeelte matig. Dit voldoet nog wel, maar te verwachten is dat binnen vijf jaar onderhoud nodig is. Wij richten ons vooral op het herstel van open verhardingen. De kwaliteit van deze verhardingen heeft een relatie met de leeftijd van het areaal. Het samenvallen van de opgaven in de openbare ruimte (klimaatadaptieve inrichting, energietransitie en verouderd areaal dat aan vervanging toe is) biedt kansen voor een gebiedsgerichte aanpak. De voorbereiding van de eerste gebiedsgerichte projecten is gestart. Deze projecten hebben echter een lange voorbereidingstijd nodig. In de tussentijd richten wij ons op het veilig houden van het areaal. Naast deze activiteiten kijken we hoe de verharding kan bijdragen aan de biodiversiteit, het terugdringen van hittestress, vergroening en het afvoeren van regenwater. Hiervoor gaan we op plekken waar dit mogelijk is groenparkeren invoeren.

Tabel 104

Kengetallen	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Verharding (gesloten)	4,0 km ²	4,0 km ²	4,1 km ²	4,1 km ²	4,1 km ²	4,1 km ²

Kengetallen	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Verharding (open)	4,9 km ²	5,0 km ²	5,1 km ²	5,1 km ²	5,2 km ²	5,1 km ²

Vanuit de VOR vernieuwen wij onder andere de wegvakken opgenomen in [Tabel 105](#).

Vernieuwingen van verhardingen

Tabel 105

Kern	Wegvak	Activiteit
Hoofddorp	Kruisweg tussen Paxlaan en Van Heuven Goedhartlaan	voorbereiding
Nieuw-Vennep	IJweg, inclusief fietspad (Noordelijke Randweg-Venneperweg)	voorbereiding
Hoofddorp	Rijnlanderweg, inclusief fietspad (Bennebroekerweg-Taurusavenue)	uitvoering
Hoofddorp	Rijnlanderweg (Turfsteen-A5)	voorbereiding en uitvoering
Buitenkaag	Hoofdweg Westzijde (Lisserdijk-Abbenes)	voorbereiding en uitvoering
Hoofddorp/Nieuw-Vennep	Hoofdweg Westzijde (Hoofddorp - komgrens Nieuw-Vennep)	uitvoering
Hoofddorp	Kelloggpad fietspad verbreding	voorbereiding
Hoofddorp	Paxlaan voet- en fietspad (Gandhistraat-Steve Bikostraat)	voorbereiding
Hoofddorp	IJweg (Bosweg-Geniedijk)	voorbereiding
Nieuw-Vennep	Hoofdweg Oostzijde (Zuiderdreef-Valutaweg)	voorbereiding
Nieuw-Vennep	diverse asfalt wandelpaden Linqenda	voorbereiding en uitvoering
Nieuw-Vennep	diverse asfaltpaden Nieuw-Vennep West	voorbereiding
Oude Meer	Schipholdijk fietspad	voorbereiding
Hoofddorp	Graan voor Visch deel 2	uitvoering
Zwaanshoek	Hanepoel	uitvoering
Cruquius	Kruisweg Cruquius Oost	voorbereiding
Cruquius	Oude Kruisweg	uitvoering

Groot onderhoud aan verhardingen

Wij richten ons op onderhoud op diverse (kleinere) plekken, verspreid over de gemeente. Dit betreft vooral open verhardingen (bestrating), stoepen en parkeervakken.

Civiltechnische kunstwerken

Civiltechnische kunstwerken, waaronder bruggen, tunnels, viaducten, damwanden en steigers, vormen een essentiële schakel in de stedelijke infrastructuur. Het doel van het onderhoudsbeleid is het waarborgen van veiligheid, functionaliteit en duurzaamheid. Deze uitgangspunten zijn vastgelegd in het [beheerplan Kunstwerken 2024 - 2028](#).

De veroudering en het intensiever gebruik van een groot deel van de civiltechnische kunstwerken vereisen steeds vaker herstelonderhoud of vervanging. Daarnaast zorgt complexer contractbeheer voor oplopende kosten.

Het beheerplan benoemt de noodzakelijke onderhouds- en vervangingsmaatregelen op korte en middellange termijn. De onderhoudsstrategie is gericht op levensduurverlenging en inzet van duurzame materialen. Vervanging wordt uitsluitend overwogen wanneer groot onderhoud niet langer volstaat. Klein en dagelijks onderhoud voeren wij uit via onderhoudscontracten, waarin alleen voor de functionaliteit en veiligheid noodzakelijke werkzaamheden worden opgenomen. Eind 2024 hebben we twee nieuwe contracten aanbesteed voor de vaste kunstwerken en voor de beweegbare bruggen.

De komende periode ligt de focus nog steeds op het doorontwikkelen van het beheersysteem, conform de principes van assetmanagement. Dit omvat risicogestuurd beheer, toepassing van levenscycluskosten, prestatiesturing en functioneel beheer. Regelmatige inspecties vormen de basis voor prioritering en besluitvorming.

De meeste kunstwerken verkeren in goede staat. Er is minimaal sprake van achterstallig onderhoud. Daarbij is gericht herstel vaak niet toereikend. In voorkomende gevallen wordt ingezet op het behoud van functionaliteit en het beperken van kapitaalverlies, in afwachting van volledige vernieuwing via het programma VOR. Hierbij blijft het streven gericht op duurzaamheid en verlenging van de levensduur. In onderstaande opsomming van werkzaamheden die in 2026 gestart en/of afgerond zullen worden, wordt onder 'vernieuwing' zowel renovatie als vervanging verstaan.

Tabel 106

Kengetallen	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Kunstwerken (bruggen, tunnels, kademuur, enz.) ¹	727 stuks	721 stuks	730 stuks	736 stuks	741 stuks	788 stuks ²

¹ Het aantal kunstwerken is inclusief kunstwerken die wij in eigendom hebben, maar die wij door andere partijen laten beheren.

² Het hoge aantal kunstwerken komt door een inhaalslag van de beheergegevens, zodat we meer inzicht in ons areaal hebben.

Vernieuwingen van civieltechnische kunstwerken

Tabel 107

Kern	Straat	Kunstwerk	Project
Zwaanshoek	Bennebroekerdijk	Beweegbare brug	Voortzetting voorbereiding
Hoofddorp	Holmscholenpad	Voetgangers-/fietsbrug	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering
Hoofddorp	Birkholm	Voetgangersbrug	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering
Hoofddorp	Clausholm	Voetgangers-/fietsbrug	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering
Hoofddorp	Van Heuven Goedhartlaan	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering
Hoofddorp	Hoofdweg-Oostzijde	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering
Hoofddorp	Paxlaan	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering
Lijnden	Fietspad Rijksweg A5	Voetgangers-/fietsbrug	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering
Rijsenhout	Lijzijde	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding en start en afronding uitvoering
Rijsenhout	Den Adelszwet	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding en start en afronding uitvoering
Hoofddorp	Vliehors/ Vuurboetsduin	Voetgangersbrug	Voortzetting voorbereiding en start en afronding uitvoering
Nieuw-Vennep	Vivaldisingel/ Flierveld	Voetgangers-/fietsbrug	Start voorbereiding vernieuwing
Hoofddorp	Wilsonpad/ Liniepad	Voetgangers-/fietsbrug	Start voorbereiding vernieuwing
Hoofddorp	Waterlinie/ Liniepad	Voetgangers-/fietsbrug	Start voorbereiding vernieuwing
Nieuw-Vennep	Dotterbloemstraat/ Zuiderdreef	Verkeersbrug	Start uitvoering vernieuwing
Nieuw-Vennep	Oosterdreef/ Zuiderdreef	Verkeersbrug	Start uitvoering vernieuwing
Lisserbroek	Muntstraat	Voetgangersbrug	Start voorbereiding vernieuwing
Lisserbroek	Rietstraat	Damwand/vlonder	Start voorbereiding vernieuwing
Badhoevedorp	Nieuwemeerdijk/ Langsom (Sloten)	Beweegbare brug	Voortzetting voorbereiding
Hoofddorp	Liesbos	Grondkerende constructie	Start voorbereiding vernieuwing
Nieuw-Vennep	Langemoor	Voetgangersbrug	Start voorbereiding vernieuwing
Nieuw-Vennep	Kinlozen	Voetgangersbrug	Start voorbereiding vernieuwing

Riolering

Om aan de zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater te voldoen beheren en onderhouden wij het bijbehorende waterstelsel. Verbeteringsmaatregelen en vervangingen van het bestaande rioolstelsel zijn hier een onderdeel van.

Wij hebben extra aandacht voor het scheiden van afval- en hemelwater (afkoppelen) om de hoeveelheid afvalwater bij de zuivering te verminderen en het zuiveringsproces te verbeteren. In Spaarndam vervolgen wij bijvoorbeeld de voorbereiding van het integrale project Klimaatbestendig Spaarndam. Wij werken in delen van Zwanenburg en Rijsenhout aan een gebiedsgerichte aanpak, waarbij wij streven naar een integrale aanpak van vernieuwing van de openbare ruimte integraal, waaronder rioleringsmaatregelen, warmtetransitie en een klimaatbestendige inrichting.

Wij reinigen en inspecteren circa 100 km van de riolering. De resultaten van inspecties en een risico-analyse zijn de basis voor het bepalen van de benodigde maatregelen. Vanwege de hoge leeftijd van ons rioolstelsel inspecteren en monitoren wij meer. Wij willen voor circa 4 km van ons rioolstelsel levensduur verlengende maatregelen (relinen van de leiding) en herstelmaatregelen treffen. Deze maatregelen zijn minder kostbaar en veroorzaken nagenoeg geen overlast voor inwoners.

Vervanging van riolering vindt hoofdzakelijk plaats in integrale projecten en kleinschalige herstelwerkzaamheden. Deze laatste plannen wij jaarlijks aan de hand van inspecties. Dit betreft met name spoedmaatregelen.

Tabel 108

Kengetallen	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Riolering lengte vrijverval riool ¹	862,4 km	884,1 km	876 km	988 km	1.003,68 km	1.011,43 km
Riolering lengte mechanisch riool	181,6 km	185,9 km	193,0 km	196 km	200,91 km	202,11 km

¹ Dit betreft het areaal exclusief drainage.

Openbaar Groen

Het openbaar groen bestaat uit bomen en groenvakken (onder andere gazon, heesters, hagen, bosplantsoen). Hoe wij het openbaar groen onderhouden is opgenomen in het [beheerplan bomen en beplanting 2024-2028](#).

Goed onderhoud heeft invloed op de leefomgeving en draagt bij aan een positieve belevingswaarde van de woon- en leefomgeving. Het onderhoud bestaat uit de volgende maatregelen:

- om de kwaliteit goed in beeld te houden inspecteren wij indien nodig alle bomen minimaal één keer per vier jaar op veiligheid; monumentale bomen inspecteren wij elk jaar;
- we snoeien de bomen één keer per vier jaar om de kwaliteit voldoende te houden;
- daarnaast beschermen we bomen tijdens werkzaamheden en bij renovatieprojecten geven we bestaande bomen indien nodig extra ondergrondse ruimte en voeding;
- als de veiligheid in het geding is, dan worden maatregelen getroffen, zoals het snoeien of vervangen van de boom;
- beplantingsvakken worden onkruidvrij gehouden en deze worden gesnoeid om onder andere de (verkeers)veiligheid te waarborgen;
- de kwaliteit van beplantingen inspecteren wij één keer per vier jaar via de metingsmethodiek NEN 2767;
- beplantingen met een slechte kwaliteit vervangen wij.

Wij bestrijden daarnaast de eikenprocessierups zoveel mogelijk biologisch door hun natuurlijke vijanden (vogels en vleermuizen) aan te trekken door nestkasten te plaatsen. Ook kruidenrijke grassen leveren een bijdrage aan de bestrijding van de eikenprocessierups, omdat insecten in deze grassen vogels aantrekken.

Tabel 109

Kengetallen	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Bomen ¹	90.547 stuks	92.144 stuks	94.123 stuks	93.341 stuks	97.575 stuks	98.289 stuks ²
Groenvakken (gazon, heesters, hagen, bos-plantsoen, enz.) ³	11,6 km ²	12,3 km ²	12,8 km ²	12,7 km ²	12,9 km ²	12,9 km ²

¹ Bomen in beheer bij de gemeente, inclusief recreatiegebieden, begraafplaatsen, parkmanagement. Hieronder vallen niet: bomen in beheer bij particulieren (met uitzondering van particuliere monumentale en waardevolle bomen), bomen in beheer bij Rijkswaterstaat, de provincie Noord-Holland, het Recreatieschap Noord-Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland.

² Het areaal fluctueert en het aantal is een momentopname.

³ Groenvakken in beheer bij de gemeente, inclusief recreatiegebieden, begraafplaatsen, parkmanagement. Hieronder vallen niet: groenvakken in beheer bij particulieren, Rijkswaterstaat, de provincie Noord-Holland, het Recreatieschap Noord-Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland.

Kwaliteit bomen

De kwaliteit van bomen is over het algemeen goed. Uit de meest recente veiligheidsinspecties van onze bomen komt het volgende beeld naar voren:

Tabel 110

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen				Streefwaarden prognose		
			2019	2022	2023	2024	2026 ¹	2027	2028
Kwaliteit (gemeentelijke) bomen	Voldoende	Veiligheidsinspectie bomen	85,2%	79,0%	82,2%	83,0%	80,0%	80,0%	80,0%
Kwaliteit (gemeentelijke) bomen	Matig	Veiligheidsinspectie bomen	12,5%	19,0%	12,5%	10,1%	17,5%	18,5%	18,5%
Kwaliteit (gemeentelijke) bomen	Slecht of zeer slecht	Veiligheidsinspectie bomen	2,3%	1,7%	2,3%	2,0%	1,5%	1,5%	1,5%

¹ Het percentage bomen telt niet op tot 100% omdat jonge bomen (jonger dan 5 jaar) nog niet geïnspecteerd worden.

Uit de veiligheidsinspecties is gebleken dat het aantal bomen dat in slechte en zeer slechte kwaliteit verkeert licht is afgenomen ten opzichte van de meting uit 2023. Ook het aantal bomen met kwaliteitsniveau 'matig' is afgenomen. Het aantal bomen met kwaliteitsniveau 'voldoende' is licht toegenomen.

Wij willen het aantal slechte en zeer slechte bomen (2% in 2024) verminderen om de kwaliteit van ons bomenareaal te verbeteren. Zie voor onze doelstellingen het Programma [Kwaliteit Fysieke Omgeving](#). Ons vervangingsplan en onze onderhoudscyclus richten wij op het verlagen van het percentage slechte en zeer slechte bomen. Voor de slechte bomen beoordelen wij of deze vervangen dienen te worden of dat extra onderhoud volstaat. Een kanttekening hierbij is dat de kwaliteit van bomen wordt beïnvloed door weersomstandigheden als storm, droogte of wateroverlast door klimaatverandering, waardoor het niet altijd mogelijk is om de kwaliteit van bomen in alle opzichten optimaal te houden.

Kwaliteit beplantingen

Beplantingen inspecteren wij één keer per vier jaar via de methode voor kwaliteitsmeting NEN 2767, waarbij de conditiescore van beplantingen wordt bepaald. De geïnspecteerde plantvakken kunnen een conditiescore van 1 tot 6 krijgen (van zeer goed tot zeer slecht). Uit de kwaliteitsmeting openbaar groen komt het beeld opgenomen in [Tabel 111](#) naar voren.

Tabel 111

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen				Streefwaarden prognose		
			2019	2022	2023	2024	2026 ¹	2027	2028
Kwaliteit (gemeentelijke) beplanting	Uitstekend tot goed	Kwaliteitsmeting NEN 2767	84,0%	29,0% ²	-	-	85,50%	-	-
Kwaliteit (gemeentelijke) beplanting	Redelijk tot matig	Kwaliteitsmeting NEN 2767	11,0%	64,0%	-	-	11,0%	-	-
Kwaliteit (gemeentelijke) beplanting	Slecht tot zeer slecht	Kwaliteitsmeting NEN 2767	5,0%	8,0%	-	-	3,50%	-	-

¹ Het percentage bomen telt niet op tot 100% omdat jonge bomen (jonger dan 5 jaar) nog niet geïnspecteerd worden.

² Beplanting wordt eens per vier jaar geïnspecteerd volgens de NEN 2767-systeem. Wij hebben in 2019 voor het eerst volgens deze nieuwe systematiek geïnspecteerd. In 2026 volgt een nieuwe inspectie.

In de jaren 2021 en 2022 was het voorjaar extreem droog en warm. Dit is zichtbaar in de resultaten van de kwaliteitsmeting van het openbaar groen. Met name nieuwe aanplant heeft hier last van. Wij geven nieuwe aanplant om die reden structureel een langere periode van nazorg (waaronder extra water geven indien nodig). Tevens planten wij soorten die beter bestand zijn tegen droogte en hitte. Daarnaast voeren wij onderzoeken uit naar de kwaliteit van de bodem van beplantingsvakken en

standplaatsen van bomen. Op sommige locaties is de bodem te sterk verdicht, zodat bomen en beplanting in droge periodes dieper liggend grondwater niet kunnen bereiken. Op andere locaties kan in een natte periode het water door de verdichting niet goed in de grond zakken en is de bodem te vochtig, zodat beplanting verdrinkt. Een verdichte bodem bevat vaak geen zuurstof en hierdoor geen bodemleven (voedingsstoffen voor planten). Wij doorbreken de verdichte bodemlaag en dienen tevens bemesting toe om de bomen en/of beplanting te laten herstellen.

Onze vervangingsplannen zijn gericht op het vervangen van beplanting met een slechte (score 5) en zeer slechte (score 6) kwaliteit, waarbij het doel is de percentages hiervan te verminderen. Zie voor onze doelstellingen Programma [Kwaliteit Fysieke Omgeving](#). De plantvakken met een matige, slechte of zeer slechte conditie (score 4, 5 en 6) vervangen wij in gecombineerde projecten. Beplantingen met een slechte en zeer slechte kwaliteit (score 5 en 6) vervangen wij ook als losstaande projecten.

Wij vervangen bomen en beplanting op de volgende locaties:

Tabel 112

Kern	Straat	Project
Tussen Beinsdorp en Nieuw-Vennep	Venneperweg	Bomen vervangen
Tussen Vijfhuizerweg en viaduct A5	Hoofdweg Westzijde	Bomen vervangen
Hele gemeente	Diverse locaties	Vervangen versleten beplanting
Hele gemeente	Diverse locaties	Versterken bomenstructuren door planten nieuwe bomen
Hele gemeente	Diverse locaties	Planten nieuwe bomen voor vergroening

Openbare verlichting

Het onderhoud van Openbare Verlichting (OVL) is beschreven in het [beheerplan Openbare Verlichting 2024 -2028](#). Wij hebben invulling gegeven aan de installatieverantwoordelijkheid binnen onze organisatie, waarbij wij keuringen uitvoeren op basis van de leeftijd van onze elektrische installatie volgens de NEN3140-normen, waarmee ze daarna weer voldoen aan de richtlijnen voor de elektrische veiligheid.

Aanleg en onderhoud van de OVL en van de elektrische installatie worden door één huisaannemer uitgevoerd.

Om energie te besparen vervangen wij de bestaande verlichting door dimbare ledverlichting in de diverse kernen binnen Haarlemmermeer en schakelt een steeds groter deel van het areaal op lichtcellen. Daarnaast veranderen wij een kwart van de meetverdeelkasten in 'slimme' kasten, waardoor kabelstoringen automatisch gemeld worden en de verlichting op afstand geschakeld kan worden.

Bij het vervangen van het kabelnet kiezen wij ervoor om het kabelnet in eigendom van Liander aan het einde van de levensduur te vervangen door eigen net. Eigen kabelnet leidt tot minder storingen. Storingen die zich wel voordoen, kunnen wij sneller verhelpen. Dit leidt tot minder klachten van inwoners. Wij vervangen het kabelnet in delen van Hoofddorp, Nieuw-Vennep en Haarlemmerliede. De lichtmasten langs het Venneperpad in Nieuw-Vennep worden hergebruikt door deze te refurbishen.

Tabel 113

Kengetallen	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Openbare Verlichting (lichtpunten)	41.777 stuks	43.154 stuks	44.303 stuks	46.405 stuks	47.036 stuks	47.500 stuks
Kabelnet Openbare Verlichting	1.364 km	1.400 km	1.480 km	1.493 km	1.575 km	1.600 km
Meetverdeelkasten Openbare Verlichting	451 stuks	460 stuks	468 stuks	478 stuks	496 stuks	505 stuks

Verkeersregelininstallaties (VRI's)

Het onderhoud van de VRI's is beschreven in het [beheerplan VRI's 2024-2028](#). De kwaliteit van de VRI's is goed als gevolg van de juiste onderhoudsfrequentie en de tijdige vervanging aan het einde van de

levensduur. Alle VRI's zijn aangesloten op onze verkeerscentrale. Urgente storingen worden automatisch door de VRI's gemeld aan de verkeerscentrale en de onderhoudsaannemer en worden binnen de geldende responsetijden opgelost. Bij het beheer van de VRI's passen wij innovatieve en/of energiebesparende technieken toe. De VRI's zijn uitgerust met energiezuinige LED-lampen. Om de VRI's af te stemmen op de verkeersbehoefte worden deze in het kader van verkeerskundig beheer regelmatig geschoond en indien nodig worden zij opnieuw afgesteld op bijvoorbeeld gewijzigde verkeersstromen.

Tabel 114

Kengetallen	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Verkeersregelinstallaties	71 stuks	72 stuks	74 stuks	74 stuks	74 stuks	74 stuks

Wij starten met de voorbereiding en/of de uitvoering van de vervanging de VRI's opgenomen in [Tabel 115](#).

Tabel 115

Kern	VRI op kruising
Nieuw-Vennep	KP23, Hoofdwegen / Zuiderdreef
Hoofddorp	KP25, Bennebroekerweg / IJweg
Hoofddorp	KP85, FOP IJweg / Fanny Blankers Koenpad (IJweg thv huisnummer 1240)
Hoofddorp	KP86, Bennebroekerweg / Nelson Mandeladreef
Hoofddorp	KP87, Nelson Mandeladreef / Op-afrit A4

Watergangen

Wij beheren watergangen buiten de bebouwde kom en langs de polderwegen, enkele fortgrachten en diverse vijvers binnen het stedelijke gebied. Hoofdwatergangen, zoals tochten en vaarten, worden door het hoogheemraadschap van Rijnland beheerd. Voor het beheer van watergangen in stedelijk gebied hebben wij een overeenkomst met het hoogheemraadschap afgesloten.

Het onderhoud van de watergangen bestaat uit het samen met het hoogheemraadschap van Rijnland maaien en uithalen van de gemeentelijke watergangen, het baggeren en het verwijderen van drijfvuil. Voor het verwijderen van bagger uit watergangen buiten de kom zijn wij zelf verantwoordelijk.

Het hoogheemraadschap onderhoudt de watergangen binnen de bebouwde kom, waaronder het baggeronderhoud. Hierdoor worden de watergangen op diepte gehouden en wordt de waterkwaliteit in stand gehouden. Wij proberen zoveel mogelijk bagger op de kant te brengen. Bagger die verontreinigd is of technisch niet op de kant kan worden gebracht, wordt op kosten van het hoogheemraadschap afgevoerd naar een professionele verwerker. De kosten van bagger waarvan wij het vanwege omwonenden of vanwege het bevorderen van de biodiversiteit niet wenselijk vinden dat deze op de kant wordt gebracht, zijn voor onze rekening omdat wij een ontvangstplicht hebben voor deze bagger.

Om de vrijkomende bagger zoveel mogelijk te kunnen accepteren en duurzaam en kosteneffectief voor hergebruik geschikt te maken zijn nieuwe baggerdepots in voorbereiding. Dit betreft zowel bagger die vrijkomt bij onze eigen werkzaamheden, als bij baggerwerkzaamheden door het hoogheemraadschap, waarvoor wij een ontvangstplicht hebben.

In 2025 hebben wij de beheerplannen voor beschoeiingen, duikers en stuwen en het baggerbeheerplan afgerond. Deze beheerplannen zijn de basis voor het onderhoud en de vervangingen aan deze onderdelen in 2026.

Begraafplaatsen

De gemeente bezit zes gemeentelijke begraafplaatsen. Twee begraafplaatsen liggen in Nieuw-Vennep (de Taxushof en de Lindenhof), twee in Hoofddorp (de Iepenhof en de Wilgenhof), één in Zwaanshoek (de Meerterpen) en één in Spaarnwoude (De Akker Gods). Wij onderhouden wegen, paden en groen op

het hoogste niveau om een goede toegankelijkheid en uitstraling van de begraafplaatsen te bereiken. Hierbij hebben wij oog voor de flora en fauna op de begraafplaatsen en versterken wij de aanwezige groen- en natuurwaarden. Het onderhoud bestaat met name uit het dagelijks onderhoud van de graven, het groen, de paden en de objecten en vervangingen. De uitvoerende taken op het gebied van het dagelijks onderhoud en op het gebied van begraven hebben wij uitbesteed aan De Waterwolf.

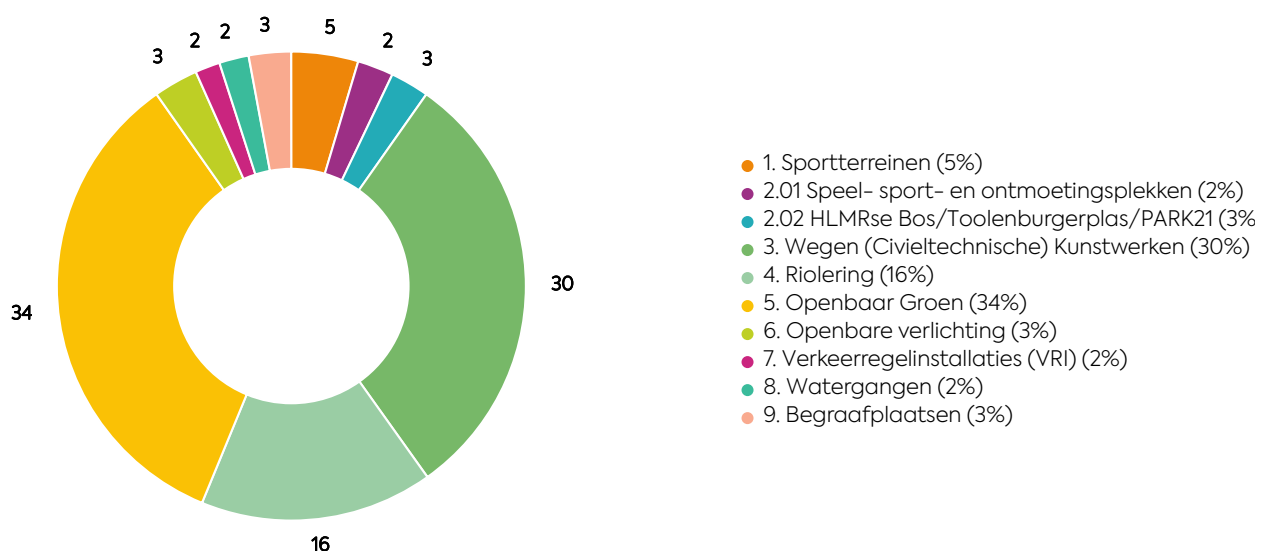
Jaarlijkse onderhoudslasten

Tabel 116

Onderhoud Kapitaalgoederen (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taakveld	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
1. Sportterreinen	5.2	1.677	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631
2.01 Speel- sport- en ontmoetingsplekken	5.7	904	880	880	880	880	880
2.02 het HLMRse Bos/ Toolenburgerplas/PARK21	5.7	875	945	945	945	945	945
3. Wegen (Civieltechnische) Kunstwerken	2.1	9.413	10.850	10.750	10.725	10.665	10.680
4. Riolering	7.2	4.503	5.507	5.686	5.561	5.376	5.376
5. Openbaar Groen	5.7	11.757	12.161	12.037	12.037	12.417	12.547
6. Openbare verlichting	2.1	1.140	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086
7. Verkeerregelinstallaties (VRI)	2.1	321	608	608	608	608	608
8. Watergangen	2.4	427	717	717	717	717	717
9. Begraafplaatsen	7.5	957	1.034	1.034	1.034	1.034	1.034
Totaal		31.974	35.418	35.374	35.224	35.359	35.504

Voorheen werden de kosten van de jaarlijkse onderhoudslasten van gemeentelijk vastgoed ook in deze tabel opgenomen. Deze informatie is nu opgenomen in de tabel bij de [paragraaf Vastgoed](#).

De jaarlijkse onderhoudslasten betreffen alle uitbestede werkzaamheden en de voorbereidingen daarvan door onze eigen organisatie.

Figuur 92

Toelichting

5. Openbaar Groen

In raadsvoorstel 'Addendum op overeenkomst beëindiging baggerdepot MeerGrond, kredietaanvraag PARK21 voor deelgebied Park-Evenemententerrein en aanvraag beheerlasten' van 9 juli 2024 ([11140485](#)) is besloten om de jaarlijkse beheerlasten vanaf 2028 van de deelgebieden Groot Vennep, Park-Evenemententerrein, Flumen en Park-Polderlanden op te nemen in de begroting.

Vastgoed

Portefeuillehouder: Sedee-Schuitmaker en Steffens-van de Water

Inleiding

De gemeente beschikt over een diverse en dynamische vastgoedportefeuille die bestaat uit gebouwen, gronden en zakelijke rechten. Dit vastgoed wordt primair ingezet voor het huisvesten van maatschappelijke organisaties en ter ondersteuning van beleidsdoelen. Een deel van de portefeuille is strategische voorraad en dient als instrument voor gebiedsontwikkelingen voor de korte en lange termijn. Daarnaast hebben wij een wettelijke taak als het gaat om onderwijshuisvesting.

De opgaven waar wij de komende jaren voor staan zijn omvangrijk. Op basis van de routekaart verduurzaming zijn wij in 2022 begonnen met de stapsgewijze verduurzaming van de vastgoedportefeuille met als doel 95% CO₂-reductie in 2050. Deze verduurzaming wordt uitgerold in nauwe samenhang met de vernieuwing of renovatie van de grotendeels gedateerde portefeuille. De benodigde lange termijn investeringen zijn verwerkt en inzichtelijk gemaakt in het Strategisch Perspectief Investerings (SPI).

Voor de onderwijshuisvestingsportefeuille geldt dat een groot deel van de gebouwenvoorraad is verouderd. Aan de hand van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2025-2040 werken wij samen met de schoolbesturen aan de doorlopende vervangingsopgave. We hebben gemiddeld 12 tot 14 projecten onderhanden, waarvan er de komende jaren gemiddeld vier in de uitvoeringsfase zijn.

Het beheren van niet maatschappelijke vastgoed, zoals de aangekochte panden in Spoorzone Hoofddorp, vraagt in toenemende mate personele capaciteit. Dit geldt ook voor het oppakken van een rol bij de huisvesting van huisartsen, nieuwkomers, statushouders, Oekraïners en spoedzoekers en de wettelijke taakstelling die de gemeente hierbij krijgt opgelegd.

Activiteiten

De voornaamste doelstelling van de vastgoedportefeuille is het huisvesten van de ambtelijke organisatie en beleidsmatige activiteiten zoals sport, cultuur, welzijn, recreatie, wonen en onderwijs. Daarnaast houden wij vastgoed aan als strategisch instrument. Vastgoed dat geen beleidsdoel meer dient of geen strategisch nut heeft wordt in beginsel voorgedragen voor verkoop.

Wij streven naar een optimale balans tussen maatschappelijk en financieel rendement. Het uitgangspunt van ons vastgoedbeheer is om de portefeuille zo doeltreffend en doelmatig mogelijk in te zetten. Vastgoed is een middel en geen doel op zich, het in bezit hebben van vastgoed is dit ook niet. Het huisvesten in accommodaties van derden is ook een alternatief om in een (tijdelijke) vraag te kunnen voorzien.

De afgelopen jaren heeft de vastgoedorganisatie zich ontwikkeld van een operationele organisatie naar een meer tactisch en strategisch opererende organisatie met een grote advieskracht. Er is een stevig beleidsmatig kader waarmee zij goed uitgerust is om haar taken uit te voeren. Het opstellen en de uitvoering van IHP Onderwijs en de beheerstaken rondom onderwijshuisvesting behoren ook tot de werkzaamheden. Met de vaststelling van het IHP 2025-2040 hebben wij afgesproken in de programmabegroting en jaarstukken specifiek te rapporteren over de voortgang van de vervangings- en nieuwbouwopgave van onze schoolgebouwen. Dit doen wij binnen deze paragraaf Vastgoed.

Desalniettemin blijven er uitdagingen in relatie tot alle ontwikkelingen die organisatiebreed spelen waarbij vastgoed een rol speelt. Zo vragen de verkoopopdrachten, de werkzaamheden die voortvloeien vanuit strategische aankoop- en beheertrajecten, de toegenomen woonhuisvestingsvraag en niet in de laatste plaats de vernieuwings- en verduurzamingsopgave onverminderd veel inzet.

De verantwoording over het portefeuillebeheer doen wij via de paragraaf Vastgoed in de jaarstukken, de programmabegroting en het tweejaarlijkse [Meerjarenperspectief Vastgoed](#) (MPV).

Verduurzaming

De verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille is een omvangrijke opgave. De Routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed ([7963379](#)) geeft invulling hieraan met als doel een vermindering van de gebouwgebonden CO₂-uitstoot van ten minste 55% in 2030 en 95% in 2050. De routekaart werkt niet alles tot in detail uit, maar geeft strategische kaders om stapsgewijs tot uitvoering te komen.

Wij gaan de doelstelling via vijf methoden bereiken:

- door het omzetten van de meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) naar duurzame MJOP's (DMOP);
- door het projectmatig verduurzamen van vastgoed;
- door het vervangen van een deel van de portefeuille door sloop of nieuwbouw;
- door te compenseren met de inkoop van groen opgewekte energie daar waar volledige verduurzaming niet mogelijk is;
- door de verkoop van vastgoed ter verkleining van de portefeuille en directe vermindering van de CO₂-uitstoot.

Tot 2030 ligt de focus op het projectmatig verduurzamen van zes panden. Hiervoor zijn de eerste haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. Als blijkt dat het aanpakken van de panden daadwerkelijk leidt tot de gewenste verduurzaming, zullen we overgaan tot uitvoering. In 2025 beginnen we met de uitvoering van de eerste twee projecten waarbij de gymzalen in Bornholm, Hoofddorp als eerste aan de beurt zijn. De investering die dit vergt wordt gedekt volgens de Spelregels verduurzaming maatschappelijk vastgoed ([11039308](#)).

Voor de verduurzaming wordt de reserve Maatschappelijke voorzieningen ingezet. Deze reserve is en wordt gevormd door 100% van het netto verkoopresultaat (verkoopopbrengst na aftrek van kosten en eventuele boekwaarde) van de verkoop van gemeentelijk vastgoed. Het doel van deze reserve is het dekken van vervangingen, verduurzamen of investeringen in bestaand gemeentelijk vastgoed met een maatschappelijke functie. Onttrekken uit deze reserve mag alleen voor deze specifieke doelen én met toestemming van de raad. De stand van de reserve is per 31 december 2024 € 4,761 miljoen en is momenteel gemaximeerd op € 6 miljoen.

Gronden voor maatschappelijk gebruik

Voor buitensportaccommodaties worden de integrale kosten – in tegenstelling tot de verhuur van gemeentelijke panden – nog niet volledig doorberekend, terwijl dit op grond van de Wet Markt en Overheid (M&O) wel verplicht is. Om het gebruik van deze voorzieningen betaalbaar te houden, is een algemeen belang-besluit ([12044941](#)) vastgesteld. Dit maakt het mogelijk om af te wijken van de doorberekening van de volledige kostprijs, in lijn met de gedragsregels uit de wet. Voor de sportgronden die onder de strekking van het algemeen belang besluit vallen stellen wij uniforme tarieven vast. Dit

betekent dat veel van de huidige overeenkomsten herzien zullen moeten worden. Zie hiervoor ook Programma Maatschappelijke ontwikkeling [beleidsdoel E](#).

Inkoopstrategie

Binnen onze vastgoedportefeuille zijn voor het onderhoud van onze panden verschillende leveranciers actief. Tot nu toe werd hierbij vaak per afzonderlijke werkzaamheid een aparte offerte aangevraagd of aanbesteding georganiseerd. Dit proces biedt ruimte voor verbetering in termen van efficiëntie en samenhang. Daarom hebben wij in 2025 gewerkt aan het opstellen van een centrale inkoopstrategie. Met als doel om het onderhoud in de toekomst niet alleen efficiënter maar ook uniformer en voorspelbaarder te laten plaatsvinden. De komende jaren gaan wij het onderhoud per type werkzaamheid – zoals schilderwerk, dakonderhoud en installatietechnisch onderhoud – gebundeld en afzonderlijk aanbesteden. Deze nieuwe inkoopstrategie en de uitvoering ervan ligt in lijn met de ingezette ontwikkeling naar strategisch beheer van onze vastgoedportefeuille.

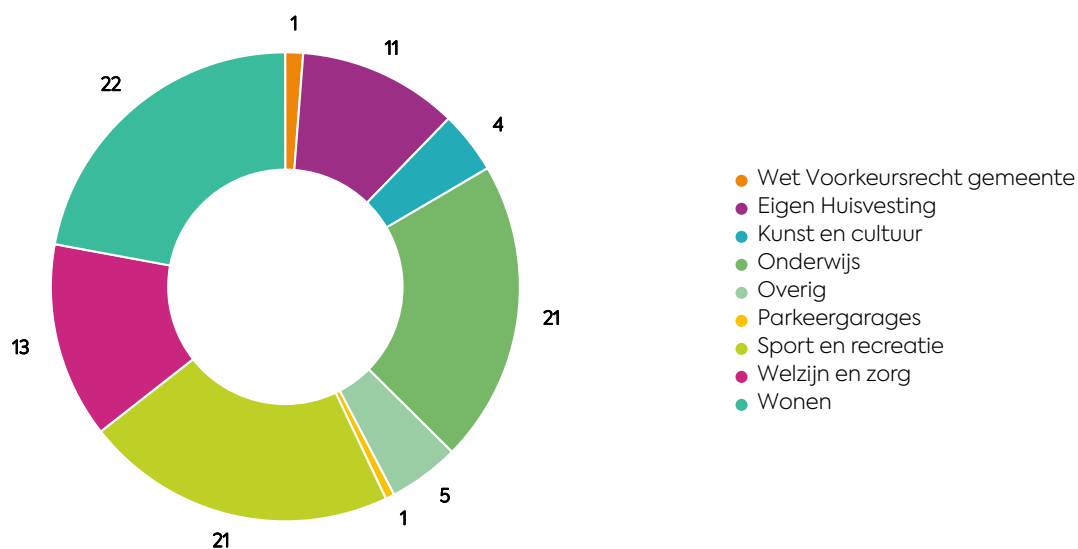
Nieuwe meerjarenonderhoudsplannen

In 2026 laten wij nieuwe meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) opstellen voor onze panden. Een belangrijk verschil ten opzichte van de huidige MJOP's is dat verduurzaming hierin een plek krijgt. Dit maakt het mogelijk om onderhoudswerkzaamheden en verduurzamingsmaatregelen beter op elkaar af te stemmen. Een concreet voorbeeld is het (na)isoleren van daken op het moment dat de dakbedekking wordt vervangen. Daarnaast wordt ook de Erkende Maatregelenlijst meegenomen in de MJOP's. Deze lijst, die periodiek door het Rijk wordt geactualiseerd, bevat verduurzamingsmaatregelen die binnen vijf jaar terugverdiend kunnen worden. Voor gebouwen met een bepaald minimaal gas- of elektriciteitsverbruik is de uitvoering van deze maatregelen verplicht. Binnen de gemeente Haarlemmermeer geldt dit voor elf panden in onze portefeuille.

Vastgoedportefeuille

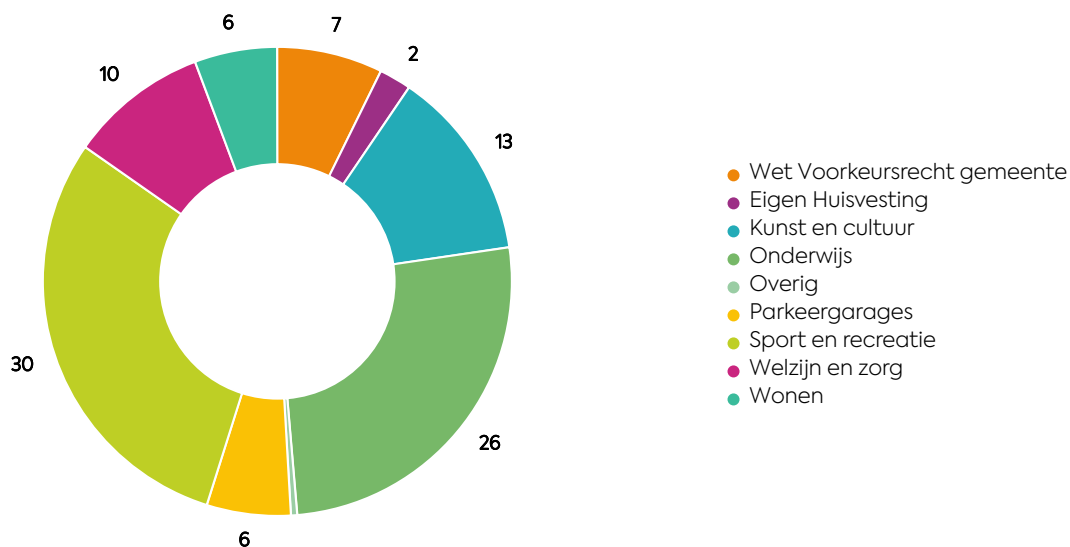
Haarlemmermeer heeft op 1 januari 2025 in totaal 621 objecten in eigendom, waarvan 163 panden en 458 gronden. In [Figuur 93](#) en [Figuur 94](#) is het aantal panden en het aantal vierkante meters (m²) bruto vloeroppervlak (BVO) per deelportefeuille weergegeven.

Het aantal panden per deelportefeuille

Figuur 93

Het aantal m² BVO per deelportefeuille

Figuur 94

Huur en ingebruikgeving

De gemeente heeft niet alleen objecten in eigendom, ook huurt de gemeente vastgoed van derden. Voor huren wordt vaak gekozen wanneer sprake is van een ruimtetekort van tijdelijke aard. In totaal huren we 17 panden, waarvan 12 worden gebruikt door de eigen ambtelijke organisatie.

Overzicht van baten en lasten van de vastgoedportefeuille

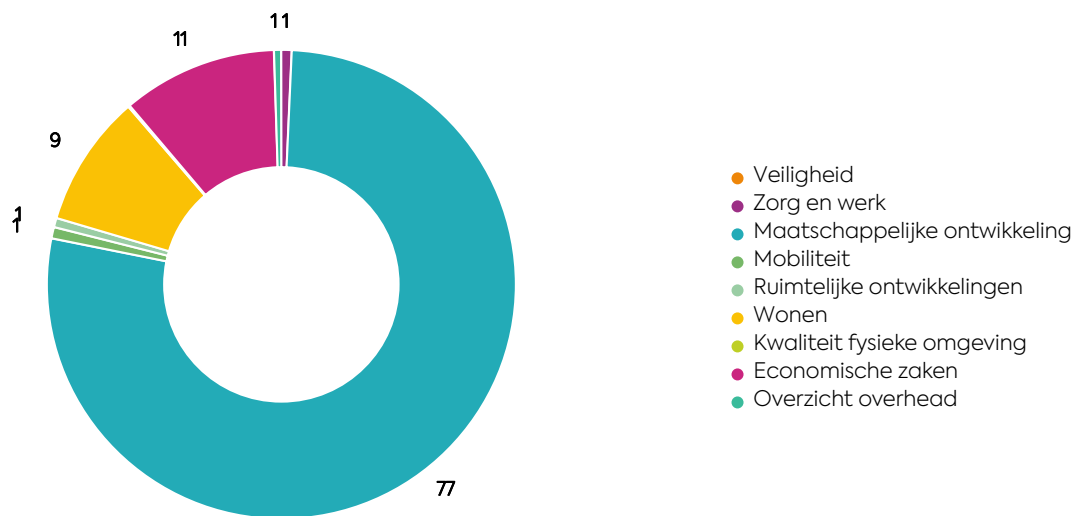
Lasten en baten gebouwen per programma

In Tabel 117 zijn de baten en lasten van gebouwen per programma opgenomen.

Tabel 117

Programma omschrijving (Bedragen × € 1.000)	Beheer	Onderhoud	Kapitaal	Totaal	Baten
Veiligheid	-	0	1	1	-84
Zorg en werk	26	71	180	277	-240
Maatschappelijke ontwikkeling	6.609	3.714	19.586	29.908	-15.938
Mobiliteit	106	89	109	304	0
Ruimtelijke ontwikkelingen	9	0	233	242	-874
Wonen	1.245	218	2.065	3.528	-3.718
Kwaliteit fysieke omgeving	35	8	0	43	0
Economische zaken	1.202	294	2.629	4.125	-2.956
Overzicht overhead	167	29	0	196	-5
Totaal	9.398	4.423	24.804	38.624	-23.814

Totale beheerslasten per programma uitgedrukt in % van het totaal

Figuur 95

Onderhoudsvoorziening

Planmatig onderhoud wordt conditiegestuurd uitgevoerd, waarbij de conditie van een gebouwdeel bepaalt wanneer onderhoud nodig is. Elke vijf jaar voert een onafhankelijke partij deze conditiemeting uit in overeenstemming met het Beleidskader Vastgoed. Voor het planmatige onderhoud wordt door middel van een jaarlijkse storting (dotatie) een onderhoudsregalisatievoorziening opgebouwd om de fluctuerende jaarlijkse onderhoudskosten op te vangen. Het verloop tot 2031 van de onderhoudsvoorziening is in [Tabel 118](#) weergegeven. Zoals hierboven aangegeven worden in 2026 nieuwe MJOP's opgesteld waarin ook (kleinschalige) verduurzamingsingrepen worden meegenomen. De verwachting is dat de dotatie naar boven bijgesteld moet worden.

Tabel 118

Verloop Onderhoudsvoorziening (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Beginstand	5.538	4.030	2.513	1.690	2.141	1.284	591
Dotatie	2.165	2.165	2.165	2.165	2.165	2.165	2.165
Uitgaven	3.673	3.682	2.988	1.714	3.022	2.858	2.723
Eindstand	4.030	2.513	1.690	2.141	1.284	591	33

Toekomstige investeringen

Om de (financiële) impact op lange termijn inzichtelijk te maken is voor het gemeentelijk vastgoed een overzicht uitgewerkt van de investeringsambitie tot 2040. Een groot deel van de vastgoedportefeuille, voornamelijk uit de jaren '70 en '80, nadert het einde van de technische levensduur, wat renovatie of nieuwbouw noodzakelijk maakt. Daarnaast is verduurzaming essentieel, zoals beschreven in de routekaart, wat invloed heeft op investeringen in de portefeuille. Vooral gymzalen vertonen verouderingsproblemen zoals slechte akoestiek, ventilatie en temperatuurregeling. Al deze feiten beïnvloeden de keuze voor renovatie of nieuwbouw en is afhankelijk van kosten, techniek, functionaliteit en urgentie. Het Integraal Accommodatieplan (IAP) biedt daarbij aanvullende inzichten om de juiste keuzes te maken.

Tot 2030 zijn grootschalige investeringen gepland voor twaalf panden, waarbij gelet wordt op mogelijke functiecombinaties binnen gebouwen om ruimte optimaal te benutten en kosten te verlagen. In [Tabel 119](#) zijn de toekomstige noodzakelijke en gewenste investeringen opgenomen tot 2030 opgenomen als ook de objecten die het betreft.

Tabel 119

2026-2030	
Aantal panden	12
Investeringsbedrag per soort activiteit In bedragen x € 1.000	
Verduurzamen	€ 21.974
Verduurzamen-renovatie	€ 3.240
Sloop/nieuwbouw	€ 8.903
Totaal investeringen	€ 34.117

In onderstaande tabel staat de planning van de gebouwen opgenomen.

Tabel 120

Object	Type investering	Start jaar	Deelportefeuille
Skagerrak 186 t/m 188, Hoofddorp	Verduurzamen-renovatie	2025	Sport en recreatie
Adelaarstraat 15B, Badhoevedorp	Sloop/nieuwbouw	2026	Sport en recreatie
Pampusstraat 30, Rijsenhout	Sloop/nieuwbouw	2026	Sport en recreatie
Harmonieplein 2, Nieuw-Vennep	Verduurzamen	2026	Kunst en cultuur
Liesbos 24 t/m 26, Hoofddorp	Verduurzamen-renovatie	2025	Welzijn en zorg
Dennenlaan 133A, Zwanenburg	Verduurzamen	2025	Welzijn en zorg
Bennebroekerweg 800 t/m 802, Hoofddorp	Verduurzamen	2027	Sport en recreatie
Kinheim 10, Zwanenburg	Sloop/nieuwbouw	2027	Sport en recreatie
Noorderdreef 104, Nieuw-Vennep	Sloop/nieuwbouw	2027	Sport en recreatie
Wormerstraat 23, Hoofddorp	Sloop/nieuwbouw	2027	Sport en recreatie
Zijdewinde 40, Vijfhuizen	Sloop/nieuwbouw	2028	Sport en recreatie
Raadhuisplein 3 t/m 9, Hoofddorp	Verduurzamen	2028	Kunst en cultuur

Onderwijshuisvesting

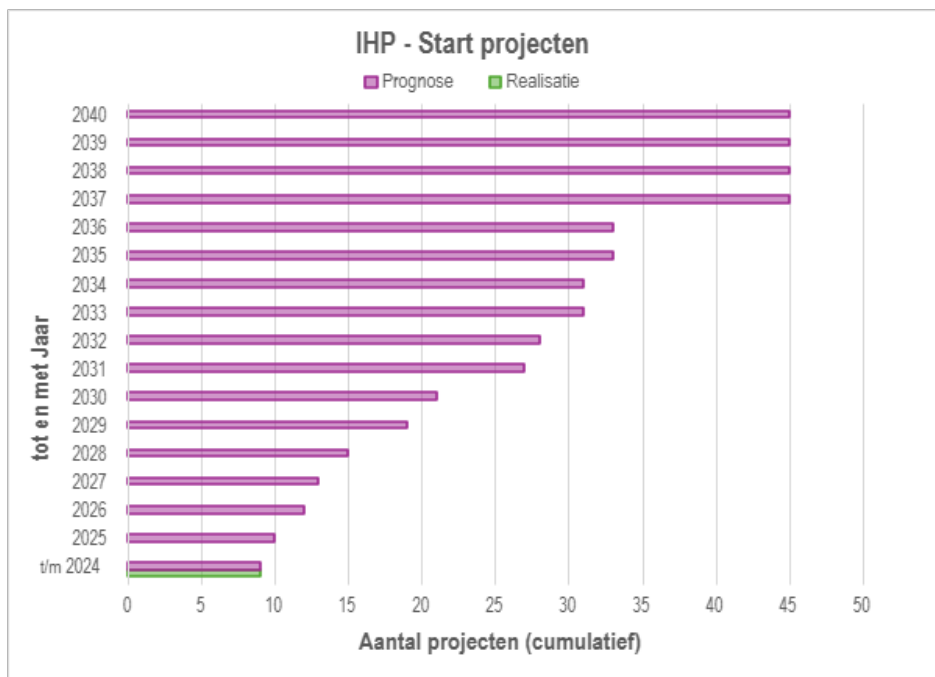
De onderwijshuisvestingsportefeuille bestaat uit 89 gebouwen, waarvan de gemeente op 1 januari 2025 van 32 gebouwen het volledige juridisch eigendom (exclusief twee gebouwen tijdelijke huisvesting) heeft en van 57 schoolgebouwen het economisch claimrecht. Dit laatste betekent dat het schoolbestuur het juridisch eigendom heeft en bij het beëindigen van het onderwijs in een gebouw, het gebouw 'om niet' terugvalt aan de gemeente. De wettelijke verplichting om te voorzien in adequate onderwijshuisvesting geldt voor zowel het juridische als economische eigendom.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

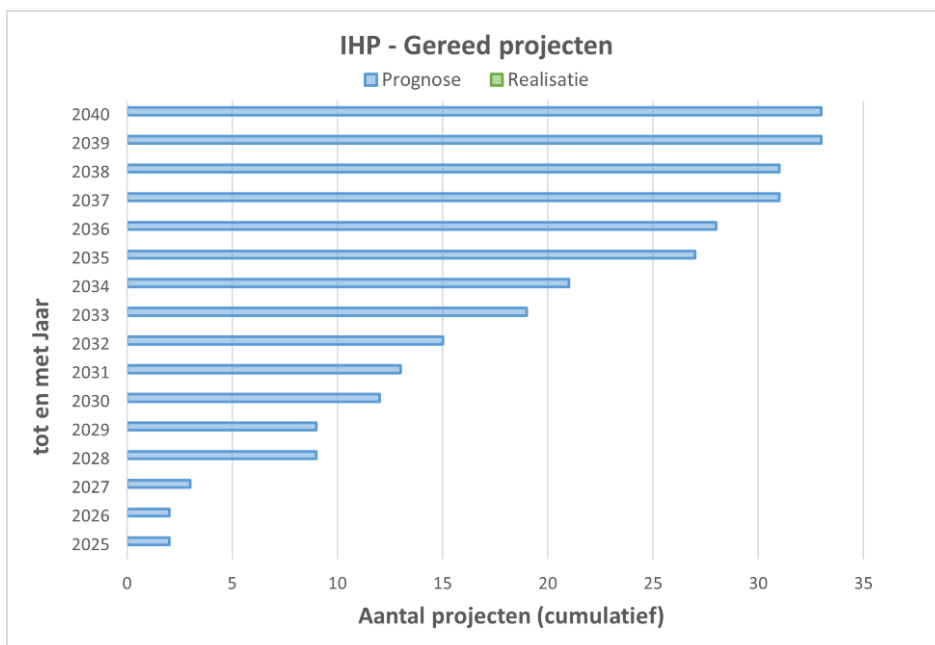
In 2025 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 (IHP) vastgesteld ([11995929](#)). Het IHP is een langetermijnvisie voor onderwijshuisvesting voor de periode 2025-2040. Het plan geeft weer wat de opgaven zijn voor nieuwbouw, vernieuwbouw of uitbreiding van scholen. Het IHP is het resultaat van een proces waarin vanuit de gezamenlijke maatschappelijke opgave met alle Haarlemmermeerse schoolbesturen is gekeken naar de onderwijshuisvestingsvraagstukken. De gemeente bekostigt het geldende bouwbesluit plus Frisse Scholen klasse B. Daarnaast spreken we, in aansluiting op de verwachte wetswijziging per 1 januari 2026, in het nieuwe IHP niet meer van renovatie maar van vernieuwbouw. Vernieuwbouw is een vergelijkbaar alternatief voor nieuwbouw met een financiële gelijkstelling.

Uitvoering

Onderdeel van het IHP is een meerjarenuitvoeringsplan. Aan de hand van de volgende drie indicatoren rapporteren wij over de voortgang: start projecten, projecten gereed, de vernieuwing van de voorraad schoolgebouwen.

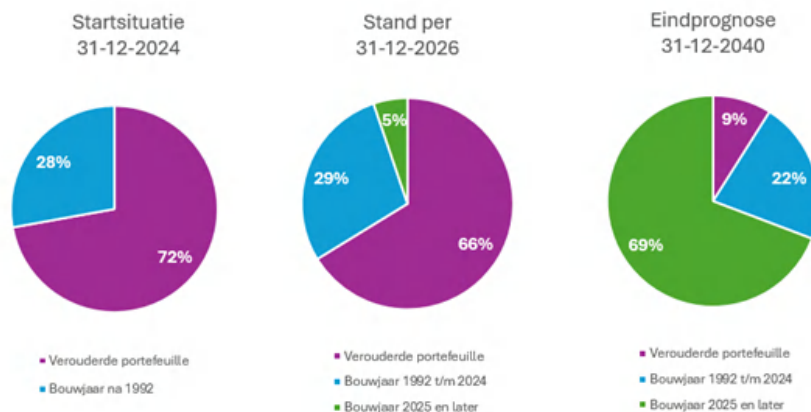

Figuur 96

Figuur 97

De bovenstaande grafieken geven de prognose voor de start en oplevering van projecten weer, zoals deze volgen uit het IHP. Dit is het vertrekpunt om te informeren over de prestatie-indicatoren start projecten en projecten gereed. In 2025 zijn conform het meerjarenuitvoeringsplan in het IHP twee projecten gestart. Daarnaast zijn het Avantis-Rietland College te Hoofddorp en de Kameleon te Zwanenburg in 2025 opgeleverd en in gebruik genomen. In de periode 2026-2029 verwachten wij zeven schoolgebouwen op te leveren.

Figuur 98

Bovenstaande taartdiagrammen geven de kwaliteitsindicator weer: de staat van de gebouwenvoorraad. Het linker diagram laat de startsituatie zien. Het middelste diagram geeft de verwachte stand aan per 31 december 2026 en het rechter diagram het op basis van dit IHP geprognosticeerde eindbeeld in 2040.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen bij de paragraaf Vastgoed.

Relevant beleid

- Beleidskader Vastgoed ([2022.0002604](#));
- Integraal Accommodatieplan (IAP) ([2019.0058287](#));
- Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen IAP ([2021.0000253](#));
- Evaluatie en gewijzigde voortzetting Integraal Accommodatieplan ([7476711](#));
- Routekaart duurzaamheid maatschappelijk vastgoed ([7963379](#));
- Spelregels verduurzaming maatschappelijk vastgoed ([11039308](#));
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlemmermeer 2025 ([11995976](#));
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025–2040 ([11995929](#)).

Subsidies

Portefeuillehouder: El Idrissi, Ruigrok, Schuurmans-Wijdeven, Sedee-Schuitmaker, Steffens-van de Water, Van der Meij

Subsidies die zijn bedoeld voor een specifieke organisatie worden door de gemeente verstrekt op basis van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 4:23, 3e lid onder c. Dit worden begrotingssubsidies genoemd, omdat de subsidieontvanger en het bedrag dat maximaal als subsidie verleend kan worden expliciet staan genoemd in de gemeentebegroting.

Een begrotingssubsidie kan als een projectsubsidie of als een boekjaarsubsidie worden verstrekt. In de Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2024 ([10421864](#)) is een projectsubsidie gedefinieerd als 'subsidie voor de kosten van de uitvoering van één activiteit of een beperkt aantal activiteiten' en een boekjaarsubsidie als 'een subsidie die voor één of meerdere boekjaren aan een organisatie wordt verstrekt voor de exploitatiekosten van de uitvoering van meerdere samenhangende activiteiten met een voortdurend karakter'. In [Tabel 121](#) staat aangegeven of de subsidie als projectsubsidie of als boekjaarsubsidie wordt verstrekt en aan welk programma en beleidsdoel de subsidie bijdraagt. Onder de tabel wordt per subsidieontvanger een verdere toelichting gegeven.

Subsidiestaat 2026

Subsidies op basis van de Algemene wet bestuursrecht artikel 4:23, derde lid onder c:

Tabel 121

Subsidieontvanger	Maximaal beschikbare subsidiebedrag 2026	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
Stichting Vriendschapsband Haarlemmermeer - Cebu	€ 37.000	projectsubsidie	Samenwerkingsactiviteiten van Haarlemmermeesters met Cebu, Filippijnen.	Programma Bestuur, samenleving en publiekscontact. Beleidsdoel C: Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.
Stichting GGZ inGeest	€ 145.800	projectsubsidie	a: Bevorderen van gezondheid en gezond gedrag van inwoners, specifiek het voorkomen en verminderen van het aantal inwoners met stress, depressies en/of angst: maximaal € 85.800.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.

Subsidieontvanger	Maximaal beschikbare subsidiebedrag 2026	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
			b: Bemoeizorg bij geestelijke gezondheidsproblemen: maximaal € 60.000.	Programma Zorg en werk. Beleidsdoel A: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.
Stichting Slachtofferhulp Nederland - District Noord-Holland	€ 35.500	projectsubsidie	Ondersteuning van vrijwilligers bij het bieden van hulp aan slachtoffers van ongevallen en criminaliteit.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
Stichting Maatvast	€ 5.369.300	boekjaarsubsidie	Beheer en exploitatie van 26 dorpshuizen, sociaal-culturele accommodaties en jongerencentra: Organisatie uitvoering van het cursusbureau.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Dorpshuis Zwaanshoek/Oase	€ 8.300	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Dorpscentrum Spaarndam	€ 173.000	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Dorpshuis Abbenes	€ 32.700	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Zwanenburg-Halfweg	€ 337.800	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Discriminatie.nl Kennemerland	€ 159.200	projectsubsidie	Registreren, monitoren en behandelen van klachten van inwoners over discriminatie en taakuitvoering voor onderzoek en voorlichting.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Mantelzorg & Meer	€ 360.800	boekjaarsubsidie	Bieden van ondersteuning aan mantelzorgers.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
Veiligheidsregio Kennemerland	€ 481.600	projectsubsidie	a: Bevorderen van gezondheid en gezond gedrag van de inwoners van Haarlemmermeer.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
			b: Signaleren van geestelijke gezondheidsproblemen en bieden van noodhulp.	
			c: Indiceren van peuters voor voorschoolse educatie (VE) en toeleiding naar VE peuteropvang.	
			d: Preventieve opvoed- en opgroei-ondersteuning aan ouders/opvoeders en jongeren: maximaal € 468.200	
Stichting Vluchtelingenwerk Nederland	€ 1.617.700	projectsubsidie	Een effectieve, veilige en onafhankelijke toeleiding van doelgroep peuters met een indicatie voor voorschoolse educatie (VE-indicatie) naar een kinderopvangorganisatie met een VE-aanbod: maximaal € 13.400	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.
			Maatschappelijke begeleiding van statushouders en hun familieleden om hun integratie en participatie te bevorderen: maximaal € 489.300.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun buurt of kern, actief deel aan de samenleving.
			Bieden van hulp aan statushouders bij het inburgeren: maximaal € 1.128.400.	Programma Zorg en werk.. Beleidsdoel E: Inburgeringsplichtigen voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee in de samenleving
Stichting Zelfhulp Nederland	€ 6.500	projectsubsidie	Nazorg aan mensen met een verslavingsproblematiek met zelfhulpgroepen en voorlichting.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
Parnassia Groep BV	€ 190.200	projectsubsidie	Preventie van het gebruik van verslavende middelen.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale-

Subsidieontvanger	Maximaal beschikbare subsidiebedrag 2026	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
				en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
Vereniging Humanitas, afdeling Haarlemmermeer	€ 30.600	projectsubsidie	Ondersteuning door vrijwilligers bij rouwverwerking, eenzaamheid en thuisadministratie van inwoners.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer	€ 20.000	projectsubsidie	Belangenbehartiging mensen met een beperking.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Halt	€ 81.200	projectsubsidie	Preventie jeugdcriminaliteit en signalering en verwijzing naar jeugdhulpverlening.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Marhaba	€ 7.200	projectsubsidie	Een veilige woon- en leefomgeving in de gemeente Haarlemmermeer, door de inzet van buurtvaders tijdens de jaarwisseling.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting De Aanloop	€ 18.200	projectsubsidie	Organiseren van activiteiten voor mensen met een verstandelijke beperking met behulp van vrijwilligers.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Meerwaarde	€ 7.227.000	boekjaarsubsidie	a: Versterken van sociale netwerken en samenredzaamheid van inwoners en vergroten van de participatie in de samenleving, in het bijzonder van kwetsbare doelgroepen.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun buurt of kern, actief deel aan de samenleving.
			b: Bereiken, activeren, ondersteunen en informeren van met name kwetsbare jongeren, participatie van jongeren. Maximaal € 4.600.500.	
			c: Vergroten van de zelfredzaamheid en het mentale welbevinden van inwoners, in het bijzonder voor kwetsbare doelgroepen.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
			d: Preventieve activiteiten met en voor gezinnen in een kwetsbare situatie. Maximaal € 2.626.500.	
Stichting NMCX centrum voor duurzaamheid	€ 347.400	boekjaarsubsidie	Natuur en milieueducatie voor inwoners, scholen en bedrijven.	Programma Ruimtelijke ontwikkelingen. Beleidsdoel B: Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.
Vereniging Vriendenkring De Heimanshof	€ 130.000	projectsubsidie	Beheer heemtuin Heimanshof en natuureducatie en -beleving.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners rondt een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.
Stichting Speel- en theek De Blokkendoos	€ 18.600	projectsubsidie	Beheren en uitlenen van speelgoed voor kinderen om hun ontwikkeling te stimuleren.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners rondt een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.
Stichting Cpunt	€ 17.384.500	boekjaarsubsidie	Bibliotheekfunctie, erfgoed- en architectuurfunctie, cultuureducatieve functie, poppodiumfunctie en theaterfunctie: maximaal € 17.308.300.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.
			BoekStart is een programma dat het lezen met kinderen van 0-4 jaar wil bevorderen én ouders met jonge kinderen samen wil laten genieten van boeken. Maximaal € 19.200.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners rondt een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.
			Het JIP Haarlemmermeer ondersteunt jongeren van 12-23 jaar met laagdrempelige hulp en advies via inlooppreekuren, online contact en voorlichtingen op scholen. In samenwerking met partners versterkt het JIP de zelfredzaamheid en participatie van jongeren. Maximaal € 57.000.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
	€ 141.800	projectsubsidie	Taalhuis; uitvoering van informeel educatie aanbod	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners rondt een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.

Subsidieontvanger	Maximaal beschikbare subsidiebedrag 2026	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
Stichting Cultureel Erfgoed Korenmolen De Eersteling	€ 6.200	projectsubsidie	Organiseren van Ambachtendag.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Stichting Organisatie Sportevenementen Haarlemmermeer	€ 10.300	projectsubsidie	Organiseren van Sportpark 21 run.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Stichting SportFair	€ 7.800	projectsubsidie	Organiseren van Sport- en Cultuurfair.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Stichting Kortebaandraverij Hoofddorp	€ 5.200	projectsubsidie	Organiseren van Kortebaandraverij Hoofddorp.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling . Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Stichting Kortebaandraverij Zwanenburg/Halfweg	€ 5.200	projectsubsidie	Organiseren van Kortebaandraverij Zwanenburg.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Stichting Muziekiefhebbers Hollands Midden	€ 20.700	projectsubsidie	Organiseren van MHM Markt&Muziek en het MHM Jeugdfestival.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Amsterdam Sport Events B.V.	€ 13.400	projectsubsidie	Organiseren van triatlon Haarlemmermeer.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Stichting Karavaan Exceptionel	€ 100.800	projectsubsidie	Organiseren van cultureel festival Grazende Zwaan.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.
Stichting Kunstfortactiviteiten	€ 231.400	boekjaarsubsidie	Exploiteren van een presentatie-instelling hedendaagse kunst, organiseren van educatieve activiteiten en het onderhouden van een permanente historische tentoonstelling.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.
Stichting Crash Research inAviation	€ 51.300	boekjaarsubsidie	Exploiteren van een museum en organiseren van publieksmanifestaties, tentoonstellingen en educatieve activiteiten.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.
Stichting Haarlemmermeermuseum De Cruquius	€ 375.300	boekjaarsubsidie	Exploiteren van een museum en organiseren van publieksmanifestaties, tentoonstellingen en educatieve activiteiten.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.
Stichting tot exploitatie van Kinderboerderijen	€ 476.400	boekjaarsubsidie	Beheer en exploitatie van de kinderboerderijen in de gemeente ten behoeve van de sociale functies die zij vervullen.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Stichting Sportservice Noord-Holland	€ 1.680.900	boekjaarsubsidie	Door middel van een gevarieerd sport-, bewegings- en ondersteuningsaanbod de positieve gezondheid van inwoners bevorderen en de sport- en beweegdeelname vergroten.: maximaal € 1.588.200.	Programma Maatschappelijke Ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
			Met sport en bewegen als middel wordt bijgedragen aan de gezondheid van onze inwoners. Hierbij is extra aandacht voor het thema valpreventie en het bevorderen van een gezonde leefstijl van jongerenMaximaal € 92.700.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
Stichting Olympisch Netwerk Noord-Holland	€ 92.400	projectsubsidie	Het ondersteunen van verschillende topsport-, talentensportorganisaties en talenten met activiteiten die een bijdrage leveren aan het sportklimaat	Programma Maatschappelijke Ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.

Subsidieontvanger	Maximaal beschikbare subsidiebedrag 2026	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
			en de sportinfrastructuur van Haarlemmermeer.	
Stichting GinDS	€ 25.000	projectsubsidie	Exploiteren van een culturele broedplaats.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.
Stichting ETO	€ 316.800	boekjaarsubsidie	Beheer en exploitatie Sportpark 21 in Hoofddorp.	Programma Maatschappelijke Ontwikkeling. Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Vereniging Huurders Haarlemmermeer	€ 25.900	projectsubsidie	Ondersteuning van huurders.	Programma Wonen. Beleidsdoel B: Door woonbeleid waarborgen van een toegankelijke en toekomstbestendige woningmarkt voor huidige en nieuwe inwoners van Haarlemmermeer.
Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland	110.800	boekjaarsubsidie	Schoolmaatschappelijk werk	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.
Dorpshuis de Kern	4.100	projectsubsidie	Beheerskosten	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Het Dijkhuis	15.800	projectsubsidie	Beheerkosten	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun kern of wijk actief deel aan de samenleving.
Stichting Herstelacademie & Meer	53.600	projectsubsidie	bijdragen aan herstel en sociale participatie van inwoners met een psychische kwetsbaarheid.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.
Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer	194.700	projectsubsidie	voorkomen van taalscherstand bij de doelgroep.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.
Totaal	€ 38.185.900			

Toelichting per subsidieontvanger

Stichting Stedenband Cebu

Stichting Vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu gebruikt de subsidie om middels projecten de leefomstandigheden van kinderen en volwassenen te verbeteren. Cebu stopt definitief per 1 juli 2026. De subsidie voor 2026 wordt daarom verlaagd.

GGZ inGeest

De subsidie is voor twee onderwerpen:

1. Collectieve preventie gericht op het bevorderen van gezondheid en gezond gedrag van inwoners, specifiek het voorkomen en verminderen van het aantal inwoners met stress, depressies en/of angst.
2. De inzet van een sociaal verpleegkundige, die de adviesfunctie voor het bemoeizorgteam Haarlemmermeer van GGD Kennemerland verzorgt. Wanneer er bij inwoners waar dit team contact mee krijgt sprake is van psychiatrische problematiek, kan de medewerker OGGZ een advies geven aan het team en zo nodig mee op huisbezoek gaan naar de inwoner. Doel van de inzet is contact leggen, vertrouwen winnen, samen met de inwoner een hulpvraag formuleren en onderzoeken welke vorm van reguliere GGZ-zorg of andere zorg passend is bij de hulpvraag van de inwoner. Kerngedachte van de aanpak is vasthoudendheid en niet opgeven. Naast aanmeldingen via de GGD kan de medewerker ook ingaan op meldingen van andere zorgverleners of gemeente (Meerteam).

Stichting Slachtofferhulp Nederland – District Noord-Holland

De subsidie is bedoeld voor het ondersteunen van Haarlemmermeerse inwoners die slachtoffer zijn geworden van een verkeersongeval, vandalisme of criminaliteit op vrijwillige basis. Hiermee wordt beoogd de schade, zowel materieel als immaterieel, waarmee slachtoffers van strafbare feiten en verkeersongelukken geconfronteerd worden, zoveel mogelijk te verhelpen, te beperken en te voorkomen.

Stichting Maatvast

Maatvast is in 2013 opgericht om het beheer en de exploitatie van een aantal dorpshuizen, wijkcentra en jongerencentra in Haarlemmermeer te verzorgen. Met de subsidie wordt het vrijwilligersorganisaties, professionele maatschappelijke organisaties en particulieren mogelijk gemaakt om in de accommodaties een aantrekkelijk programma en dienstenaanbod aan te bieden. De accommodaties huisvesten zoveel mogelijk maatschappelijke voorzieningen, functies en initiatieven. Het zijn ook plekken waar inwoners terecht kunnen voor ontmoeting, participatie, activering, informatie, ontwikkeling en ontplooiing en daarmee zijn ze essentieel voor een sterke sociale basis in de wijken en kernen. Maatvast verzorgt jongerenactiviteiten en ondersteunt en faciliteert vrijwilligersinitiatieven. Als beheerder en exploitant van de accommodaties fungeert Maatvast als verbinder tussen inwoners, wijken, organisaties en vrijwilligers. De subsidie is bedoeld voor activiteiten/diensten met betrekking tot:

1. beheer en exploitatie van de accommodaties;
2. zorgdragen en stimuleren van een uitnodigend en toegankelijk programma aan activiteiten en diensten evenals signalering en toeleiding naar ander (maatschappelijk) aanbod;
3. het cursusbureau;
4. beheren van de vijf jongerencentra en twee jongerenhuiskamers welke een veilige plek vormen waar jongeren (vanaf tien jaar) terecht kunnen voor ontmoeting, ontspanning, ontwikkeling, informatie en advies.
5. Het subsidieplafond voor Stichting Maatvast wordt verhoogd om de extra kosten van de verhuizing naar een nieuwe locatie in Rijsenhout te dekken. Zonder deze aanpassing ontstaat een exploitatietekort, wat de continuïteit van de dienstverlening in gevaar brengt. Daarnaast is de verhoging bedoeld voor de openstelling van jongerencentra, waaronder in Badhoevedorp, en voor de huur van de locatie aan de Hijmanshof in Hoofddorp.

Stichting Dorpshuis Zwaanshoek/Oase

Stichting Dorpsraad Zwaanshoek is in 1969 opgericht. Sinds april 1977 beheert en exploiteert deze stichting het dorpshuis de Oase in Zwaanshoek. Met de subsidie wordt het mogelijk gemaakt om professionele maatschappelijke organisaties en particulieren in de accommodatie een aantrekkelijk programma en dienstenaanbod aan te bieden. De accommodatie huisvest daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke voorzieningen, functies en initiatieven. Het is ook een plek waar inwoners terecht kunnen voor ontmoeting, ondersteuning, participatie, activering, informatie, ontwikkeling en ontplooiing en het dorpshuis is daarom essentieel voor een sterke sociale basis in Zwaanshoek. De subsidie is bedoeld om de hiervoor genoemde functies te borgen en zorg te dragen voor een veilige en goed onderhouden accommodatie, welke toegankelijk is voor alle inwoners.

Stichting Dorpscentrum Spaarndam

Stichting Dorpscentrum Spaarndam is in 1977 opgericht. Sinds 1978 beheert en exploiteert deze stichting het dorpscentrum in Spaarndam. In 2023 vond een feestelijke heropening plaats naar aanleiding van een grootschalige verbouwing van het dorpshuis.

Met de subsidie wordt het mogelijk gemaakt om professionele maatschappelijke organisaties en particulieren in de accommodatie een aantrekkelijk programma en dienstenaanbod aan te bieden. De accommodatie huisvest daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke voorzieningen, functies en initiatieven. Het is ook een plek waar inwoners terecht kunnen voor ontmoeting, ondersteuning, participatie, activering, informatie, ontwikkeling en ontplooiing en het dorpshuis is daarom essentieel voor een sterke sociale basis in Spaarndam. De subsidie is bedoeld om de hiervoor genoemde functies te borgen en zorg te dragen voor een veilige en goed onderhouden accommodatie, welke toegankelijk is voor alle inwoners.

Stichting Dorpshuis Abbenes

Stichting Dorpshuis Abbenes beheert en exploiteert dorpshuis het Praatpunt sinds 1974. In 2021 is het pand gerenoveerd aan de hand van de behoeften van de inwoners. Met de subsidie wordt het mogelijk gemaakt om professionele maatschappelijke organisaties en particulieren in de accommodatie een aantrekkelijk programma en dienstenaanbod aan te bieden. De accommodatie huisvest daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke voorzieningen, functies en initiatieven. Het is ook een plek waar inwoners terecht kunnen voor ontmoeting, ondersteuning, participatie, activering, informatie, ontwikkeling en ontplooiing en het dorpshuis is daarom essentieel voor een sterke sociale basis in Abbenes. De subsidie is bedoeld om de hiervoor genoemde functies te borgen en zorg te dragen voor een veilige en goed onderhouden accommodatie, welke toegankelijk is voor alle inwoners.

Stichting Zwanenburg-Halfweg

Stichting Zwanenburg-Halfweg is in 2009 opgericht. Sinds april 2020 beheert en exploiteert deze stichting het dorps huis Zwanenburg-Halfweg. Met de subsidie wordt het mogelijk gemaakt om professionele maatschappelijke organisaties en particulieren in de accommodatie een aantrekkelijk programma en dienstenaanbod aan te bieden. De accommodatie huisvest daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke voorzieningen, functies en initiatieven. Het is ook een plek waar inwoners terecht kunnen voor ontmoeting, ondersteuning, participatie, activering, informatie, ontwikkeling en ontplooiing en het dorps huis is daarom essentieel voor een sterke sociale basis in Zwanenburg en Halfweg. De subsidie is bedoeld om de hiervoor genoemde functies te borgen en zorg te dragen voor een veilige en goed onderhouden accommodatie, welke toegankelijk is voor alle inwoners.

Stichting Discriminatie.nl Kennemerland

Deze professionele organisatie draagt zorg voor een lokaal meldpunt voor discriminatie, wettelijk voorschrift voor de gemeente op grond van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen. Zij neemt klachten in behandeling, informeert betrokkenen en bemiddelt, draagt bij aan onderzoek en geeft voorlichting aan derden. Er is actieve samenwerking met de gemeente op preventief beleid en het bevorderen van bewustwording, concreet voor het gemeentelijk regenboogbeleid en bewustwording van het gedeeld (koloniaal) verleden en de afschaffing van slavernij.

Stichting Mantelzorg & Meer

Deze subsidie is bedoeld voor het opzetten en onderhouden van het mantelzorgsteunpunt in Haarlemmermeer zodat mantelzorgers en hun omgeving meer kwaliteit van leven ervaren en zij langer zelfstandig blijven wonen. Het mantelzorgsteunpunt ondersteunt, begeleidt en waardeert mantelzorgers en deelt kennis en expertise op gebied van mantelzorg en de ondersteuning daarvan.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)/GGD

De subsidie is voor meerdere doelen:

1. Het bevorderen van een gezonde leefstijl van kinderen en jongeren. Dit gebeurt door de uitvoering van de Gezonde School aanpak, een landelijk erkende gezondheidsinterventie. De Gezonde School aanpak helpt scholen om planmatig en structureel te werken aan gezondheid en een gezonde leefstijl van leerlingen. De scholen worden hierbij begeleid en ondersteund door de GGD. De subsidie is bedoeld voor de personele inzet vanuit de GGD.
2. De inzet van outreachende bemoeizorg en zorgcoördinatie waardoor inwoners met zeer complexe, meervoudige problemen als hardnekkige zorgmijding, dakloosheid en veelpleging kunnen worden toegeleid naar reguliere zorg. Het effect van de ingezette bemoeizorg en zorgcoördinatie is: het contact met de inwoner blijft behouden ook als deze alle hulpverlening afwijst; immers, de gezondheidssituatie en menselijke waardigheid vereisen dit.
3. Een effectieve, veilige en onafhankelijke toeleiding van doelgroeppeuters met een indicatie voor voorschoolse educatie (VE-indicatie) naar een kinderopvangorganisatie met een VE-aanbod. Wij streven naar een hoog bereik van doelgroeppeuters. Voor de toeleiding wordt een digitale VE-monitor gebruikt. Wij vinden het belangrijk dat deze monitor goed functioneert, actueel is en dat op een veilige manier doelgroeppeuters worden toegeleid en mutaties worden doorgegeven.
4. Opvoed- en opgroei-ondersteuning van jongeren. De GGD zet vanuit deze subsidies allerlei producten in om dit doel te bevorderen. Denk hierbij aan groepsbijeenkomsten, opvoedspreekuren en programma's zoals Stevig Ouderschap. De subsidie is voor het overgrote deel voor personele inzet.

Stichting Vluchtelingenwerk Nederland

Sinds 2015 verzorgt Stichting Vluchtelingenwerk Nederland de begeleiding aan statushouders en hun familie gericht op een zo succesvol mogelijke integratie en participatie in onze gemeente. De subsidie is bedoeld voor:

- het huisvestingstraject;
- eerste opvang/introductie in de gemeente;
- begeleiding van doorstromers;
- maatschappelijke begeleiding op het gebied van wonen, werken, financiën, gezondheid, zorg, onderwijs, sociaal netwerk en vrije tijd;
- financiële begeleiding;
- participatieverklaringstraject;
- taalontwikkeling;
- binding en ontmoeting;

- publieksvoorlichting;
- begeleiding van vrijwilligers en juridische begeleiding.

Stichting Zelfhulp Nederland

Deze subsidie wordt verstrekt om te zorgen dat inwoners van Haarlemmermeer die te kampen hebben met verslavingsproblematiek op een laagdrempelige en anonieme wijze in contact kunnen komen met (ervaringsdeskundige) lotgenoten. De stichting werkt met vrijwilligers die een wekelijkse gespreksgroep organiseren op de locatie van Brijder in Hoofddorp waar inwoners contact, steun en informatie met betrekking tot verslavingsproblematiek kunnen krijgen. Inwoners die de stap naar deze gespreksgroep nog niet durven/kunnen nemen, kunnen gebruik maken van online ondersteuning. Zelfhulp organiseert voorlichtingsbijeenkomsten en verspreidt foldermateriaal om inwoners te attenderen op de mogelijkheid van deze ondersteuning.

Parnassia Groep BV

De subsidie is voor Brijder Jeugd, het onderdeel van de Parnassia Groep dat zich richt op preventie van verslaving en het minimaliseren van gezondheidsschade door middelengebruik, gamen en online gokken van jongeren. De te subsidiëren activiteiten zijn informatieverstrekking, publieksvoorlichting, het aanbieden van testen, gesprekken met jongeren en hun omgeving. Daarnaast wordt samengewerkt met ketenpartners in de vorm van beleidsadvies, consultaties aan, casuïstiekbesprekingen met, en deskundigheidsbevordering van professionals in Haarlemmermeer.

Stichting Humanitas

Deze organisatie van vrijwilligers ondersteunt Haarlemmermeerse inwoners individueel of in groepsverband met rouwverwerking en het tegengaan van eenzaamheid of bij financiën en thuisadministratie ter bevordering van hun zelfredzaamheid.

Stichting Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer

Deze organisatie van vrijwilligers met ervaringskennis behartigt individuele en collectieve belangen van inwoners met beperkingen, geeft informatie en verwijst door naar derden. Er vindt actief samenwerking met de gemeente plaats voor de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda vanwege het VN Verdrag Handicap, door onder meer het gevraagd en ongevraagd uitvoeren van toetsen op fysieke toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte en daaruit volgende advisering.

Stichting Halt

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren weerbaar en veilig opgroeien. De subsidie aan Halt draagt hieraan bij. Met gastlessen over veiligheid informeert Halt kinderen preventief over de risico's van bijvoorbeeld crimineel en/of overlast gevend gedrag. Met spreekuren op school levert Halt maatwerkgerichte begeleiding om risicogedragingen terug te dringen. Met advies en ondersteuning aan professionals levert Halt ook een bijdrage aan het handelingsperspectief van deze partijen waardoor zij beter kunnen signaleren en inspelen op risico-gedrag. Ook zet Halt met het nieuw te implementeren 'Dialoog in de Klas' in op het goede gesprek over lastige onderwerpen. Zo draagt Halt bij aan het tegengaan van polarisatie.

Stichting Marhaba

Nadat in 2004 onder jongeren tijdens de jaarwisseling veel incidenten ontstonden, brand werd gesticht en het wijkcentrum werd vernield, ontstond in 2005 het idee om samen te werken met partners in de wijk Graan voor Visch te Hoofddorp om de wijk veiliger te maken, vooral met oud en nieuw. Stichting Marhaba werkt hierin samen met (vrijwillige) buurtvaders die tijdens de jaarwisseling de hele nacht patrouilleren om jongeren in de gaten te houden en indien nodig aan te spreken. Er is contact met de politie en indien nodig worden zij ingeschakeld. De jaarwisseling wordt in een feestelijke sfeer gehouden. Er wordt gegeten en gedanst. Op deze manier proberen ze ervoor te zorgen dat jongeren geen overlast veroorzaken en voorkomen ze incidenten.

Stichting De Aanloop

Deze organisatie van vrijwilligers zorgt voor laagdrempelige mogelijkheden tot ontmoeting en ontspanning voor inwoners met verstandelijke beperkingen (kinderen en volwassenen) op verschillende locaties in Haarlemmermeer.

Stichting MeerWaarde

MeerWaarde is onze brede welzijnsinstelling die Algemeen maatschappelijk werk, Ouderenadvies en Sociaal Raadswerk uitvoert. MeerWaarde is een belangrijke partner in onze sociale basis. Inwoners kunnen bij MeerWaarde terecht wanneer ze in de knel zitten en/of hulp en advies nodig hebben over diverse leefgebieden, zoals wonen, leven, financiën en psychosociale vraagstukken. MeerWaarde ondersteunt inwoners die het (even) niet alleen redden. Hun dienstverlening organiseren ze zichtbaar, toegankelijk en nabij de inwoners. Zo leveren ze een belangrijke bijdrage aan het welzijn van jong en oud. De subsidie voor de Stichting MeerWaarde is bedoeld voor activiteiten die zich enerzijds richten op het activeren van en participeren door inwoners: kinderen, jeugd, volwassen en ouderen en anderzijds op het informeren, signaleren, ondersteunen van inwoners: kinderen, jeugd, volwassen en ouderen.

Stichting NMCX centrum voor duurzaamheid

NMCX is in 2008 door de gemeente opgericht om een modern, innovatief en onafhankelijk Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer te realiseren. Inwoners, onderwijs, ondernemers en instellingen kunnen sindsdien terecht bij NMCX met vragen en oplossingen aangaande duurzaamheid en natuur. NMCX is dé partner in het lokale duurzaamheidsnetwerk. Vanaf 2025 ligt de focus van de subsidie volledig op de natuur- en milieueducatie (NME). Het doel van NME is om bekendheid en kennis van natuur, milieu en duurzaamheid te laten leiden tot meer betrokkenheid, respect en natuur- en milieuvriendelijk handelen. NME wordt gegeven op scholen voor primair – en voortgezet onderwijs, maar betreft ook voorlichting, educatie, burgerparticipatie en communicatie voor een algemeen publiek. Met meer dan 100 verschillende lessen wordt op de scholen bijvoorbeeld kennis over de energietransitie overgebracht. De leerlingen leren wat (groene) energiebronnen zijn, hoe je kunt besparen en gaan aan de hand van workshops praktisch aan de slag.

Vereniging Vriendenkring De Heimanshof

De Heimanshof vervult voor Haarlemmermeerse inwoners een functie als frontoffice voor bevordering van natuur en biodiversiteit en als basiseducatief kennisplatform. Ook worden vanuit De Heimanshof biodiversiteitsinitiatieven begeleid en ondersteunt. De subsidie is bedoeld voor het beheer van de heemtuin met vrijwilligers en voor natuur- en milieuvriendelijke activiteiten (NME). Leerlingen worden uitgedaagd om mee te doen met NME-activiteiten en bewust gemaakt van het belang van een duurzame samenleving. Ook is de subsidie bedoeld voor het beantwoorden van vragen van inwoners en media en het actief informeren en voorlichten daarvan, presentaties en groepsexcursies en voor het organiseren van groenwerkzaamheden voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Stichting Speel-o-theek De Blokkendoos

De subsidie is bedoeld voor (laagdrempelige) uitleen van verantwoord speelgoed en spel- en ontwikkelingsmateriaal voor het bevorderen en stimuleren van de motorische, creatieve, sociaal-emotionele en educatieve (spel) ontwikkeling van alle kinderen in Haarlemmermeer, in het bijzonder kwetsbare gezinnen.

Stichting Cpunt (begrotingssubsidie)

Alle inwoners van Haarlemmermeer moeten actief en passief deel kunnen nemen aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maximaal hun talent kunnen ontwikkelen. De subsidie voor Cpunt is bedoeld om hieraan invulling te kunnen geven via de zes hoofdlijnen van het Meerjarenbeleidsplan 2022-2025 van Cpunt:

1. programmering;
2. cultuureducatie en leesbevordering in het onderwijs;
3. cultuureducatie in de vrije tijd;
4. publieke dienstverlening;
5. kennis en ontwikkeling;
6. cultureel en commercieel ondernemerschap.

Thema's die door al deze hoofdlijnen heen lopen zijn talentontwikkeling en digitalisering. Nadrukkelijke aandacht moet worden besteed aan de wijze waarop cultuur in alle kernen van de gemeente kan worden gebracht en aan de rol van Cpunt als spil in het culturele netwerk in de gemeente.

Stichting Cpunt (web) (projectsubsidie)

Vanuit de SPUK Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) zijn middelen beschikbaar voor informeel educatieaanbod. Met deze middelen wordt een subsidie verstrekt aan Cpunt ten behoeve van het Taalhuis, gericht op de uitvoering van het educatieve aanbod.

Stichting MeerOmroep

Op basis van een uitspraak van de voorzieningenrechter is vastgesteld dat de bekostiging van de kosten van de lokale omroep dient te geschieden op grond van artikel 2.170b van de Mediawet 2008. Dit artikel vormt de juridische grondslag voor de financiële ondersteuning van de lokale omroep en bepaalt dat deze niet langer als subsidie kan worden aangemerkt. Om die reden mag de bekostiging niet plaatsvinden onder de Algemene subsidieverordening (Asv) of de Algemene wet bestuursrecht (Awb), maar dient het als structurele bekostiging te worden ingericht.

Stichting Cultureel Erfgoed Korenmolen De Eersteling

Dit is een subsidie voor een kernevenement. Tijdens de Open Monumentendagen organiseert Korenmolen De Eersteling in Hoofddorp de Ambachtendag. Er zijn verschillende soorten ambachten te bewonderen. Aanwezig zijn onder andere een stoelenmatter, klompenmaker, bijenkorfvechter en een goudsmid. Er zijn verse pannenkoeken en springkussens.

Stichting Organisatie Sportevenementen Haarlemmermeer

Dit is een subsidie voor het kernevenement de Sportpark 21 Run. Er zijn verschillende afstandsuitdagingen bij deze run, waar voor iedere loper een passende afstand wordt geboden, waaronder ook voor deelnemers met een handicap.

Stichting SportFair

Dit is een subsidie voor het kernevenement Sportfair. Sport en cultuur gaan deze dag hand in hand. Iedereen kan gratis kennis maken met het vrijetijdsaanbod in Haarlemmermeer. De verenigingen nodigen iedereen uit om mee te doen met hun activiteiten. Een mooie manier om in korte tijd kennis te maken met veel sporten en cultuur in Haarlemmermeer.

Stichting Kortebaandraverij Hoofddorp

Dit is een subsidie voor het kernevenement de kortebaandraverij in Hoofddorp. Een kortebaandraverij is een drafwedstrijd voor paarden waarbij de rijder, of pikeur, zich op een sulky achter het paard bevindt. De 'kortebaan' wordt verreden op een parcours van ±300 meter, meestal op een hiervoor speciaal afgebakend stuk openbare weg of soms op gras. De wedstrijd verloopt volgens het zogenaamde 'knock-out'-systeem. Per serie races draven telkens twee paarden tegen elkaar: het paard dat als eerste twee ritten wint gaat door, het andere paard valt af. Paarden mogen alleen in draf gaan. Zodra een paard in galoppade vervalt, is de rit verloren.

Stichting Kortebaandraverij Zwanenburg/Halfweg

Dit is een subsidie voor het kernevenement de kortebaandraverij in Zwanenburg/Halfweg. Zie de uitleg bij de Stichting Kortebaandraverij Hoofddorp.

Stichting Muziek liefhebbers Hollands Midden

Dit is een subsidie voor een kernevenement. Tijdens het MHM festival zorgen twaalf orkesten waaronder harmonieën, bigbands, een accordeonorkest, een klein orkest, marching bands en een dweilorkest voor doorlopende livemuziek. Daarnaast is er een ruim opgezette markt (100 kramen en grondplaatsen met nieuwe en vooral gebruikte producten/artikelen) rond het horecaplein met diverse foodtrucks. Ook wordt een MHM Jeugdfestival gehouden inclusief de Nederlandse Kampioenschappen.

Amsterdam Sport Events B.V.

Dit is een subsidie voor het kernevenement Haarlemmermeer triathlon met verschillende disciplines en afstanden in en rond het Haarlemmermeerse Bos.

Stichting Karavaan Exceptionel

De subsidie is voor het uitdragen van de unieke waarden van Haarlemmermeer voor een groot publiek met presentaties en projecten op het gebied van geschiedenis, theater, hedendaagse kunst, architectuur en het landschap in samenwerking met (lokale) partners. Dit gebeurt door onder andere: locatietheatervoorstellingen voor volwassenen, familievoorstellingen, straattheater, circus, muziek, kinderconcert, workshops en theatrale installaties op diverse locaties. Festival Grazende Zwaan van Stichting Karavaan Exceptionel vindt plaats op PARK21. In 2026 vindt de tiende editie plaats van de afgesproken tien edities.

Stichting Kunstfortactiviteiten

Met de subsidie kan het Kunstfort bij Vijfhuizen een concrete bijdrage leveren aan een divers cultureel bestel binnen onze gemeente. De subsidie heeft als doel:

1. het publiek van Haarlemmermeer kennis laten maken met moderne conceptuele kunst;
2. met inspirerende presentaties een extra dimensie geven aan het fort;
3. door intensieve samenwerking met culturele partners een meerwaarde geven aan de gemeentelijke culturele infrastructuur;
4. het organiseren en aanbieden van educatieve activiteiten voor het onderwijs en voor de bezoekers;
5. het laten organiseren van publieksmanifestaties.

Stichting Crash Research in Aviation

Met de subsidie kan de stichting inwoners en bezoekers kennis laten maken met dit historisch museum en de cultuurhistorische kenmerken tonen en verbindingen leggen tussen de hedendaagse en toekomstige ontwikkelingen in onze gemeente. De subsidie is bedoeld voor:

1. het exploiteren van het museum;
2. het organiseren en aanbieden van publieksmanifestaties, lezingen, filmavonden, tentoonstellingen enzovoort;
3. het organiseren en aanbieden van educatieve activiteiten voor het onderwijs en museumbezoeker;
4. het ontwikkelen en uitvoeren van cultureel ondernemerschap (inclusief publieksbereik).

Stichting Haarlemmermeermuseum De Cruquius

Met de subsidie wordt ervoor gezorgd dat de bijzondere ontstaansgeschiedenis van Haarlemmermeer op een representatieve museale en laagdrempelige wijze wordt gepresenteerd. De subsidie is bedoeld voor:

1. het exploiteren van een museum;
2. het organiseren en aanbieden van publieksmanifestaties en tentoonstellingen en het organiseren van lezingen of debat;
3. het organiseren en aanbieden van educatieve activiteiten voor het onderwijs en museumbezoeker;
4. het ontwikkelen en uitvoeren van cultureel ondernemerschap (inclusief publieksbereik);
5. het doelgericht verzamelen, bewaren, beheren, ontzamen en registreren van objecten over de materiële en immateriële geschiedenis van Haarlemmermeer.

Stichting tot exploitatie van Kinderboerderijen

Stichting tot Exploitatie Kinderboerderijen in Amstelland en de Meerlanden is vanaf 2003 verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en behoud van vier kinderboerderijen voor de gemeente Haarlemmermeer (in Badhoevedorp, Hoofddorp, Nieuw-Vennep en Zwanenburg). In het beheer en onderhoud wordt aan cliënten van Stichting Ons Tweede Thuis (O.T.T) een zinvolle dagbesteding geboden en worden de cliënten begeleidt bij de uitvoering van de werkzaamheden. De subsidie is bedoeld voor het beheer en exploitatie van de vier kinderboerderijen en het bieden van zinvolle dagbestedingsactiviteiten aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, het bieden van een laagdrempelige en betaalbare voorziening in de buurt met ruime openingstijden en het verzorgen van educatieve activiteiten aan kinderen/leerlingen van omliggende scholen.

Stichting Sportservice Noord-Holland

Met de subsidie wordt ervoor gezorgd dat met een gevarieerd sport-, bewegings- en ondersteuningsaanbod de positieve gezondheid van inwoners wordt bevorderd en de sport- en beweegdeelname wordt vergroot. De subsidie is bedoeld voor:

1. een sterke en toekomstbestendige sportinfrastructuur Haarlemmermeerbreed (de toegankelijkheid van de sport wordt verbeterd, het aanbod sluit aan op de vraag van (potentiële) sporters, sport wordt sociaal veilig en verantwoord georganiseerd en sportaanbieders worden versterkt);
2. specifieke sport- en beweegstimulering (zoveel mogelijk kinderen en jongeren sporten en bewegen met plezier en op hun eigen niveau, én inwoners die achterblijven in de sport- en beweegdeelname gaan sporten en bewegen);
3. sport als middel voor maatschappelijke opgaven - het vergroten van de zichtbare maatschappelijke waarde van sport (samenwerking van sport en zorg-, welzijnsorganisaties bij de realisatie van doelen van het gezond en actief leven akkoord Haarlemmermeer én aansporen, motiveren stimuleren van lokale partners om de JOGG gedachte uit te dragen);
4. Lokaal sportakkoord (coördinatie van het Haarlemmermeers Sportakkoord waarbij in gezamenlijkheid met lokale partners uitvoering wordt gegeven aan dit akkoord).

Stichting Olympisch Netwerk Noord-Holland

De subsidie is bedoeld voor het ondersteunen en coördineren van activiteiten voor verschillende topsport- en talentensportorganisaties en hun sporters, zodat het klimaat voor talenten geoptimaliseerd wordt en zij zo lang mogelijk in hun eigen omgeving de weg naar de topsport kunnen volgen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het sportklimaat en de sportinfrastructuur van Haarlemmermeer, zoals opgenomen in de sport- en beweegvisie 'Haarlemmermeer met sport en bewegen positief gezond'.

Stichting GinDS

Met de subsidie wordt aan de historische, gerestaureerde stellingonderdelen zoals de Batterij aan de Sloterweg, de acht munitiebunkers en de twee kazematten een culturele, kunstzinnige, creatieve en commerciële functie gegeven. Hiermee wordt een culturele plek gecreëerd voor inwoners van Haarlemmermeer en omliggende gemeenten en een plek waar kunstenaars geïnspireerd kunnen worden door de bijzondere omgeving. De subsidie is bedoeld voor onder meer:

1. de organisatie van tentoonstellingen en publieksevenementen in de Batterij aan de Sloterweg;
2. de organisatie van een jaarlijks evenement in samenwerking met culturele instellingen in Haarlemmermeer.

Deze subsidie betreft een pilot van tien jaar en zal voor eind 2027 geëvalueerd worden.

Stichting ETO

Met de subsidie wordt bijgedragen aan een zo stabiel en efficiënt mogelijke exploitatie en beheer van het ambitieuze Sportpark 21, met zo min mogelijke financiële en operationele risico's voor de gemeente en de gebruikers van het complex.

Vereniging Huurders Haarlemmermeer

De subsidie is bedoeld om de positie en participatie van huurders te versterken door belangenbehartiging van huurders in Haarlemmermeer, het ondersteunen van bewonersbelangen in de wijken, beleidsadvies en gesprekspartner voor corporaties, overige verhuurders en de gemeente.

Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland

De subsidie schoolmaatschappelijk werk wordt verleend zodat er een laagdrempelige voorziening ontstaat en aanwezig is op scholen, die erop gericht is om problemen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken. Het is belangrijk dat het schoolmaatschappelijk werk zorgt voor een brugfunctie tussen kind, ouders, school en (jeugd)zorginstellingen en zich richt op het kind bij wie de ontwikkeling stagneert. De begeleiding dient zich mede te richten op degenen die invloed hebben op die situatie. Enerzijds zijn dit de ouders en verzorgers, anderzijds zijn dat bijvoorbeeld leraren/mentoren en de (jeugd)hulpverlening. Op deze wijze kan er in een vroeg stadium met lichte hulp zwaardere zorg worden voorkomen.

Dorpshuis de Kern

Het bestuur van dorps huis De Kern heeft een nieuwe beheerder aangesteld, die hiervoor een passende vergoeding zal ontvangen.

Het Dijkhuis

De beschikbare middelen voor dorps huizen zijn herverdeeld, zodat er structureel financiële ruimte is voor Het Dijkhuis.

Stichting Herstelacademie en Meer

Deze subsidie is in 2025 nog verleend op basis van de SR verdeelregel Opvang Wonen en Herstel. Deze verdeelregel komt in 2026 niet meer terug en daarom wordt deze subsidie per 2026 een begrotingssubsidie. Het doel van de subsidie is het bijdragen aan herstel en sociale participatie van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Hiertoe biedt de organisatie een (individueel/groeps)aanbod van peer to peer supportactiviteiten.

Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer

De subsidie aan Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer (SKH) wordt op dit moment bekostigd vanuit verschillende budgetten. Deze middelen kunnen budgetneutraal en structureel worden omgezet naar een projectsubsidie voor SKH.

Subsidies per programma

De voor 2026 begrote omvang van de begrotingssubsidies is € 38,1 miljoen. In [Tabel 122](#) is de verdeling naar de programma's zichtbaar.

Tabel 122

Programma (bedragen x € 1.000)	Soort subsidie	2026
Bestuur, samenleving en publiekscontact	projectsubsidie	37
Totaal Bestuur, samenleving en publiekscontact		37
Zorg en werk	projectsubsidie	1.128
Totaal Zorg en werk		1.128
Maatschappelijke ontwikkeling	boekjaarsubsidie	33.585
	projectsubsidie	3.063
Totaal Maatschappelijke ontwikkeling		36.648
Ruimtelijke ontwikkelingen	boekjaarsubsidie	347
Totaal Ruimtelijke ontwikkelingen		347
Wonen	projectsubsidie	26
Totaal Wonen		26
Totaal begrotingssubsidies		38.186

Financiering

Portefeuillehouder: Van Straten

In de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (eerste wijziging) is in artikel 26 opgenomen dat wij jaarlijks bij de begroting en de jaarstukken in de paragraaf Financiering verslag doen van de wijze waarop wij de treasuryactiviteiten uitvoeren. Hierbij komen in ieder geval de volgende punten aan de orde:

- de kasgeldlimiet
- de renterisiconorm
- de rentekosten en renteopbrengsten van de financieringsfunctie
- de schulden met een looptijd korter dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage
- de schulden met een looptijd langer dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage
- de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte
- de rentevisie

Hiermee is deze paragraaf het instrument voor het transparant maken en daarmee het sturen, beheersen en controleren van de treasuryfunctie.

De uitgangspunten en richtlijnen voor het treasurybeleid zijn vastgelegd in de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (artikel 20). De regels voor de uitvoering van de treasuryfunctie zijn opgenomen in het door de raad vastgestelde Treasurystatuut ([2019.0054201](#)).

Doelstellingen treasurybeleid

De treasuryfunctie van onze gemeente:

- zorgt voor duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities, zodat er te allen tijde voldoende middelen zijn om de gemeentelijke taken uit te voeren;
- beheerst de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's;
- streeft, binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido), de bijbehorende ministeriële regelingen en het treasurystatuut, naar een optimale financieringsstructuur tegen zo laag mogelijke kosten;
- ondersteunt en adviseert alle onderdelen binnen de gemeentelijke organisatie bij financieringsvraagstukken;
- waarborgt dat de taken en verantwoordelijkheden van de treasuryfunctie duidelijk worden geregeld.

Rente

Renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft, om de zwakke economische groei in de eurozone te stimuleren, de rente vanaf juni 2024 totaal acht keer met 0,25% verlaagd; de laatste keer in juni 2025 naar uiteindelijk 2%. Ook is de inflatie inmiddels gedaald naar een voor de ECB acceptabel niveau van 2%. Medio 2025 ligt het percentage voor de 3 maands rente rond de 2%. Het rentepercentage voor langlopende leningen (tien jaar) ligt medio 2025 rond de 2,7%. De verwachting is dat de percentages voor kort- en langlopende leningen langzaam zullen stijgen.

Bij de berekening van de financieringslasten is rekening gehouden met de volgende rentepercentages:

- kort geld: 3,00% in 2026 en verder
- lang geld: 3,00% in 2026 en verder

Op basis van de huidige inzichten bieden deze percentages voldoende ruimte om de gevolgen van de fluctuaties in de geld- en kapitaalmarkt op te vangen.

Renterisico kort- en langlopende financiering

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de korte schuld (< 1 jaar) tot 8,5% van de totale lasten (inclusief reservemutaties) van de primaire programmabegroting. Voor 2026 bedraagt de limiet voor de gemeente Haarlemmermeer afgerond € 58 miljoen.

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast. Het rijk heeft de maximale omvang van leningen met een rente-aanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal (inclusief reservemutaties). In 2026 bedraagt de renterisiconorm € 137 miljoen. Wij moeten in 2026 een bedrag van € 33 miljoen herfinancieren en blijven hiermee ruim onder de renterisiconorm.

Financiering

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de toekomstige kasstromen. Deze kasstromen bestaan uit:

1. de kasstroom uit operationele activiteiten (de exploitatie);
2. de kasstroom uit investeringen en grondexploitaties;
3. de kasstroom uit financieringsactiviteiten (aflossingen en stortingen van aangetrokken en uitgezette geldleningen).

Het inzicht hierin wordt verkregen door het permanent actualiseren van onze liquiditeitsplanning. Hierbij zijn de ontvangsten en uitgaven volgens de programmabegroting, het investeringsplan en het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) het uitgangspunt. Op basis van ervaringscijfers, inschatting van de uitgaven en ontvangsten en de mutaties in de leningenportefeuille voorzien wij voor 2026 een financieringsbehoefte van € 133 miljoen. Daarbij is rekening gehouden met de ervaring dat de realisatie van een gedeelte (57,5%) van de investeringsbudgetten in een later jaar plaats vindt dan gepland.

Tabel 123 geeft een specificatie van de mutaties in de leningenportefeuille.

Tabel 123

Omschrijving (Bedragen x € 1 miljoen)	Mutaties leningenportefeuille o/g	
	2025	2026
Stand per 1 januari	335	355
Nieuwe leningen	57	133
Reguliere aflossingen	-37	-33
Extra aflossingen	0	0
Stand per 31 december	355	455

Financieringswijze

Indien nodig worden langlopende leningen aangetrokken. Bij de keuze van de looptijden van financieringsmiddelen is het uitgangspunt, dat deze zoveel mogelijk moeten aansluiten bij de financieringsbehoefte uit de liquiditeitsplanning. Als sprake is van een tijdelijke financieringsbehoefte wordt gekozen voor het gebruik van korte termijn financiering. Gestreefd wordt naar zo laag mogelijke rentekosten.

EMU saldo

Het EMU-saldo van de overheid is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de overheid. Het EMU-saldo van de lokale overheden telt mee voor het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Om te komen tot een beheerste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid, zijn lokale overheden verplicht de meerjarige EMU-begrotingsgegevens in de begroting op te nemen. Daarnaast wordt de ontwikkeling van het EMU-saldo gevolgd door middel van verplichte rapportages over de uitvoering aan het CBS. Voor 2026 is voor onze gemeente een EMU-saldo van € -101,8 miljoen geraamd. Het gerealiseerde EMU-saldo over boekjaar 2024 was € -7,7 miljoen. In de Financiële begroting treft u een berekening aan van het geraamde [EMU-saldo](#) voor de periode 2025-2029.

Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde en berekende rente over onze financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten en de doorberekende rente over de vaste activa. Het voordelige financieringssaldo voor 2026 is geraamd op € 4,8 miljoen.

Netto-rentelasten

De netto-rentelasten die de gemeente verschuldigd is voor de aangetrokken geldleningen worden via het renteomslagpercentage verdeeld over de programma's. Verder wordt een deel van de rente doorbelast aan de bouwgrondexploitaties (grexen) en de kosten van de riolering waar een kostendekkend tarief tegenover staat. Het saldo van deze doorbelasting komt ten gunste of ten laste van het overzicht algemene dekkingsmiddelen.

In [Tabel 124](#) wordt inzicht gegeven hoe het financieringsresultaat tot stand komt.

Tabel 124

Berekening omslagrente (bedragen x € 1.000)		2026		2027		2028		2029	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		9.593		12.665		15.191		17.156
b.	De externe rentebaten		-1.994		-1.470		-1.468		-1.466
	Totaal door te berekenen externe rente		7.599		11.195		13.723		15.690
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend		-1.618		-2.106		-12.009		-2.194
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		0		0		0		0
	Saldo door te berekenen externe rente		5.981		9.089		11.714		13.496
d1.	Rente over eigen vermogen	1,16%	4.153	1,16%	4.024	1,16%	3.927	1,16%	3.956
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	1,16%	955	1,16%	917	1,16%	900	1,16%	895
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente (renteomslag)		11.089		14.030		16.541		18.347
e.	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	2,0%	15.921	2,0%	17.168	2,0%	18.256	2,0%	18.984
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		4.832		3.138		1.715		637
	Boekwaarde gefinancierde activa		720.988		786.904		852.839		910.428

Berekening omslagrente (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Het percentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt	1,54%	1,78%	1,94%	2,02%
Verschil omslagrente en werkelijk toegerekend percentage	0,46%	0,22%	0,06%	-0,02%
Renteresultaat ten opzichte van toe te rekenen rente	44%	22%	10%	3%

Garanties

De kaders en uitgangspunten voor de inzet van garantstellingen zijn vastgelegd in het [Garantiebeleid 2019](#). Onder de financiële kaders is opgenomen dat:

- voor garanties met een publiek gemeentelijk belang een plafond € 36 miljoen geldt, met een revolverend karakter (er is sprake van gemeentelijk belang als de activiteiten bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente);
- voor garanties met een regionaal strategisch karakter het afbouwscenario tot nihil wordt voortgezet. Dit is reeds gerealiseerd.

In [Tabel 125](#) wordt inzicht gegeven in de huidige garantiepositie en de toekomstige ruimte.

Tabel 125

Prognose garantstellingen per ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Garantie publiek gemeentelijk belang					
Ouderenzorg	601	563	526	488	450
Sportverenigingen	2.600	2.424	2.262	2.112	1.981
Sociaal culturele en Maatschappelijke Instellingen	2.135	1.913	1.691	1.561	1.439
Lichamelijke en Geestelijke gezondheidszorg	0	0	0	0	0
Tegenstroom voor Ymere Borg	1.322	1.175	1.028	881	735
Polanenpark B.V. Borg	0	0	0	0	0
Totaal	6.658	6.075	5.507	5.043	4.605
Garantieplafond publiek gemeentelijk belang	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Beschikbare ruimte	29.342	29.925	30.493	30.957	31.395

Jaarlijks wordt het risico dat de gemeente loopt op de garantstellingen beoordeeld. De solvabiliteit en liquiditeit van de instellingen aan wie een garantie is verstrekt, wordt op basis van de jaarrekeningcijfers beoordeeld. Bij de sportinstellingen wordt dat gedaan in samenwerking met de Stichting Waarborgfonds Sport. Het risico dat de gemeente loopt wordt weergegeven met behulp van de codering rood – oranje – groen. Bij garantienemers met een negatieve beoordeling (oranje of rood) wordt beoordeeld of er maatregelen nodig zijn. Hieronder treft u een samenvatting aan van de situatie medio 2025 (gebaseerd op de jaarrekeningen 2024).

Tabel 126

Resultaat jaarrekeningcontrole van 28 instellingen	Liquiditeit	Solvabiliteit
goed	15	15
redelijk	1	5
aandacht nodig	6	2
niet gecontroleerd – jaarrekening 2024 nog niet beschikbaar	6	6
niet gecontroleerd – lening < € 50.000	0	0
Aantal instellingen	28	28

Op basis van de laatste controles zijn er vier instellingen waarmee we in gesprek zijn of zullen gaan. Bij de overige garantstellingen is het risico heel laag.

Bedrijfsvoering

Portefeuillehouder: El Idrissi, Van Straten

Bedrijfsvoering omvat alle ondersteunende activiteiten die de gemeentelijke organisatie helpen langdurig te presteren en maatschappelijke waarde te creëren. Dit omvat personeelsbeleid, huisvesting, financiën en control, ICT en inkoop. We leveren maatwerk en stellen kaders waar nodig, waarbij de interne dienstverlening dezelfde principes volgt als de externe dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen. Een goede bedrijfsvoering is essentieel voor het uitoefenen van en controle houden over onze primaire taken en processen.

Daarom investeren we in het versterken van de informatiebeveiliging en privacy. Het sturen en beheersen van de bedrijfsprocessen zijn de primaire verantwoordelijkheid van het college. Deze paragraaf beschrijft ook de ontwikkelingen in sturing en beheersing van de organisatie.

efficiënt en effectief

De bedrijfsvoering heeft als doel de gemeente zo efficiënt en effectief mogelijk te ondersteunen bij het behalen van haar doelstellingen. In de komende jaren zal de gemeente zich nog meer richten op het versterken van een efficiënte en effectieve organisatie. Dit willen we bereiken door verschillende initiatieven, gericht op digitalisering, optimalisatie van bedrijfsprocessen en het aantrekken en behouden van getalenteerde medewerkers.

In 2025 is begonnen met de implementatie van een drietal nieuwe bedrijfsvoering systemen (Financiën, subsidies en personeelsadministratie). Dit is een weerbarstig traject dat heeft geleid tot aanpassing van veel processen, hetgeen veel inzet vraagt van zowel interne medewerkers als externe adviseurs. Veel medewerkers binnen de organisatie moeten ook opnieuw met de processen en de nieuwe systemen leren omgaan. Dat kost tijd.

Ook in 2026 zullen er nog optimalisatieslagen nodig zijn om processen verder te stroomlijnen, het gebruik van de systemen te bevorderen en de informatievoorziening op het gewenste niveau te krijgen. De nieuwe systemen zijn nodig omdat de oude systemen verouderd waren en om de ambities en groei van de organisatie goed te kunnen ondersteunen.

Gemeente als werkgever en huisvesting gemeentehuis

Werkgeversrol

Het 'toekomstbestendig groeien' van de organisatie is nodig om de groei van Haarlemmermeer mogelijk te maken. Het betekent dat ons inwonersaantal in de komende decennia doorgroeit naar meer dan 200.000. We zetten ons daarbij in voor een duurzame toekomst met gelijke kansen voor iedereen, met speciale aandacht voor inwoners die moeilijker meekomen. Onze groei- en ontwikkelopgaven benaderen we integraal, met aandacht voor de energietransitie, klimaatadaptatie, samenlevings- en welzijnsvraagstukken, en de ontwikkeling van onze eigen organisatie. Ons werk voor de publieke zaak motiveert en inspireert ons, of het nu gaat om grote projecten of dagelijkse dienstverlening.

In onze arbeidsmarktcommunicatie zetten we onze medewerkers en hun werk centraal en nodigen we toekomstige medewerkers uit met de slogan: 'Bouw mee, groei mee, doe mee!'. De uitdagingen op de arbeidsmarkt zijn groot, tegelijkertijd is onze wervingskracht toegenomen door extra investeringen die we hierop hebben gepleegd. Het betekent echter niet dat alle (beleids)ambities in het gewenste tempo gerealiseerd (en taken uitgevoerd) kunnen worden. De rekenkamer heeft in 2025 onderzoek gedaan naar de uitvoeringskracht. Weliswaar stelden zij vast dat Haarlemmermeer een gemeente is met grote uitvoeringskracht en dat het grootste deel van het gemeentelijk beleid conform de afspraken wordt uitgevoerd. Toch is er ook sprake van vertraging in de uitvoering van beleid. De rekenkamer somde hierbij zes verklaringen op: (1) Raad en college willen meer dan de organisatie aankan (2) De gemeente heeft te weinig mensen voor plannen (3) Externe partijen maken minder waar dan de gemeente verwacht (4) De gemeente heeft meer tijd nodig om aan regels te voldoen (5) Belanghebbenden maken vaker bezwaar tegen plannen (6) De gemeente krijgt minder geld voor meer taken.

Op de korte termijn zijn wij van mening dat er kansen liggen (en urgentie bestaat) in het prioriteren. Dit geldt vooral voor de investeringsportefeuille en de ontwikkel- en bouwopgaven die hieraan vastzitten. Het vraagt keuzes in wat we wel en niet doen en in welk tempo (faseren en temporiseren). Ook is het belangrijk om samen met de directie te blijven focussen op het verbeteren van ons werkgeverschap en het versterken van de ambtelijke organisatie, zowel in sturing (zoals portfoliomanagement) als in het tijdig toevoegen van (extra) personele capaciteit om de uitvoeringskracht te versterken en de organisatie fit en vitaal te houden.

Huisvesting

Onze huidige kantoorpanden zijn uitnodigend, functioneel, gebruikersvriendelijk en duurzaam. Deze uitgangspunten nemen we ook mee naar ons nieuwe gemeentehuis. We werken nu activiteitgericht, wat betekent dat medewerkers de werkplek kiezen die het beste bij hun activiteit past, of dit nu op kantoor is of thuis. De verschuiving naar activiteitgericht werken beïnvloedt de indeling en het gebruik van onze kantoorruimte. We hebben werkruimtes nodig die voldoen aan de wisselende behoeften van samenwerken en overleggen, met open werkruimtes, vergaderzalen en kleinere of privéruimtes. Dit vraagt om technologie die de communicatie tussen fysieke en virtuele werkplekken bevordert.

Duurzaamheid, gezondheid en welzijn zijn belangrijke aandachtspunten voor ons nieuwe gemeentehuis. Ook in onze huidige kantoorpanden richten we ons op duurzame oplossingen en het welzijn van onze medewerkers. We introduceren slimme, innovatieve technologieën en geautomatiseerde systemen voor efficiëntie, comfort, veiligheid en duurzaamheid, zoals in locatie Beukenhorst. Deze pilot richt zich op het efficiënter benutten van ruimtes, schoonmaakrondes en het verhogen van comfort en duurzaamheid. De geleerde lessen nemen we mee naar ons nieuwe gemeentehuis.

Digitalisering

We gebruiken digitalisering als middel om onze dienstverlening te verbeteren en efficiënter te kunnen werken. Zo kunnen we onze inwoners en ondernemers beter ondersteunen en de ambitie van de gemeente om te groeien op een toekomstbestendige manier waarmaken. In onze 'Visie op digitalisering: samen slimmer' ([7225689](#)), die in 2023 door de raad is vastgesteld, staat de mens centraal in de digitale transformatie. We hebben aandacht voor gebruiksvriendelijkheid (mensvaardigheid), toegankelijkheid, privacy, veiligheid en ethiek. Daarbij gaan wij uit van de vier serviceprincipes die we hebben beschreven in onze visie dienstverlening ([2022.0000375](#)): makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden.

Wat we concreet doen om onze digitale ambities te realiseren, staat op hoofdlijnen in de uitvoeringsagenda digitalisering 2026–2028. Deze is tot stand gekomen vanuit het coalitieakkoord, de prioriteiten vanuit fysiek en sociaal domein en vanuit de uitvoeringsagenda dienstverlening 2025–2026. Daarbij is het van belang om mee te doen met belangrijke innovatieve ontwikkelingen en zetten we in op AI (kunstmatige intelligentie) en de Digital Twin. Het sturen op deze agenda doen wij door middel van portfoliomanagement. Hierbij worden alle projecten periodiek geprioriteerd op wettelijke noodzaak, strategische waarde en beschikbare middelen voor uitvoering. Betrouwbare data en daarmee datagedreven werken zijn daarbij onmisbaar. Er wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan het verhogen van de digitale fitheid en AI-geletterdheid van onze medewerkers. Deze nieuwe uitvoeringsagenda digitalisering wordt eind 2025 vastgesteld.

Voorbeelden van projecten in 2026 waarbij digitalisering een belangrijke rol zal vervullen zijn: klantsignaalmanagement, mijnHaarlemmermeer (één persoonlijk online loket voor inwoner of ondernemer), meertaligheid van onze webtoepassingen, een regiesysteem voor jeugdzorg en Wmo, een systeem voor projectbeheersing binnen het fysiek domein en een op AI gebaseerde chatbot.

Omgang met informatie

Informatiebeheer is het stroomlijnen en structureren van informatie van creatie tot vernietiging of overbrenging (naar het archief). Dit blijft zich ontwikkelen door technologische vooruitgang en veranderende wet- en regelgeving. Onze groeiende hoeveelheid informatie moet goed beheerd en beschikbaar zijn, terwijl deze toegankelijk, integer en vertrouwelijk blijft.

Onze focus de komende jaren:

- Samenwerkingsinstrumenten en informatiecultuur: toepassingen zoals Microsoft Teams en SharePoint bevorderen efficiënte samenwerking en vindbaarheid van informatie. Een uniforme manier van werken met deze toepassingen is essentieel;
- Archiefwet en tijdige vernietiging: we bereiden ons voor op de komst van de nieuwe Archiefwet (waarschijnlijk juli 2026), en zetten meer in op de tijdige vernietiging van informatie uit al onze systemen en (vak)applicaties;
- Beveiliging: we investeren in cybersecuritymaatregelen zoals encryptie, toegangscontrole en regelmatige beveiligingsaudits om gegevens te beschermen;
- Voldoen aan wetgeving informatie- en databeheer: het ontwikkelen en handhaven van beleid, procedures en standaarden (datagovernance) is nodig om te voldoen aan regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en om datalekken en -misbruik te voorkomen.

Deze ontwikkelingen maken ons informatiebeheer efficiënter, veiliger en beter afgestemd op de huidige technologische en wettelijke eisen.

We hebben een Functionaris Gegevensbescherming die vanuit zijn wettelijke taak toezicht houdt op de toepassing en naleving van de privacywetgeving (AVG en Wpg).

In een digitale wereld zijn informatiebeveiliging en privacy cruciaal. Digitalisering biedt kansen, maar maakt ons ook kwetsbaarder. Binnen onze organisatie zorgen we dat informatiebeheer, informatiebeveiliging en privacy worden geborgd door 'archiving by design', 'security-by-design' en 'privacy-by-design' als standaard te hanteren. Dat betekent dat we niet achteraf gaan repareren, maar aan de voorkant de risico's in kaart brengen en maatregelen nemen.

In het komende jaar zetten we onverminderd in op het versterken van onze informatiebeveiliging. We bouwen voort op nieuwe wet- en regelgeving, waaronder de [NIS2-richtlijn](#), die hogere eisen stelt aan digitale weerbaarheid en verantwoordingsplicht. Dit vraagt om extra inzet op risicoanalyses, bewustwording, ketensamenwerking en rapportages. Daarom versterken en verdiepen we het Information Security Management System (ISMS), waarmee we een continue verbetercyclus hanteren op het gebied van informatiebeveiliging. Dit proces helpt ons aantoonbaar in control te zijn, zowel operationeel als strategisch.

De basis moet op orde komen en blijven: via het lopende verbeterprogramma 'Informatiebasis op orde' zorgen we voor verbeterde structurele borging van beveiligingsmaatregelen, een bredere bewustwording en naleving van het normenkader. Door deze gecombineerde inzet – de basis op orde

én anticiperen op nieuwe verplichtingen – zorgen we dat informatiebeveiliging een vast onderdeel is van onze bedrijfsvoering en risicobeheersing.

Control

Wij hebben voor het verslagjaar 2024, evenals voor 2023, zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording opgesteld en in de jaarstukken opgenomen. Wij voldoen hiermee aan het vereiste niveau van de verbijzondere interne controle (VIC) voor een rechtmatige verantwoording van baten en lasten, inclusief balansmutaties. Beheersmaatregelen zijn, bijvoorbeeld met de implementatie van nieuwe bedrijfsvoeringssystemen, verder geautomatiseerd inclusief interne beheersing. Dit draagt bij aan een versterking van preventieve beheersmaatregelen. Daarnaast zijn we nog beter in staat om aan de hand van data-analyses mogelijke afwijkingen ten opzichte van vooraf vastgestelde normen te detecteren. Hierdoor kunnen wij de interne controle nog meer risicogericht insteken en een meer efficiënte controle realiseren.

Wij stellen jaarlijks een frauderisico-analyse op die inzicht geeft in de mogelijke risico's en maatregelen om fraude te voorkomen. Ook investeren we veel in soft-controls over het onderwerp fraude, gericht op het gedrag van medewerkers en de cultuur van de organisatie.

Wij blijven streven naar een proactieve controlfunctie, waarbij deze bij de inrichting van programma's en projecten al geborgd is. Dit vergroot de toegevoegde waarde van control zonder de regeldruk te verhogen of inefficiënte interne controles te intensiveren. Het doel is om zaken goed te organiseren en te monitoren, zodat er meer ruimte ontstaat voor professionele keuzes. Dit sluit aan bij de Visie op Control 2025 ([12181414](#)) die in juni 2025 aan de raad is aangeboden.

Inkoop en aanbesteding

Op een juiste wijze inkopen en aanbesteden is voor ons als gemeente van groot belang. Dit draagt bij aan besparingen en kwaliteitsverbetering van opdrachten. We houden ons aan wet- en regelgeving en gaan doelmatig en bewust om met gemeenschapsgeld. In alle aanbestedingstrajecten hebben wij als uitgangspunt Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) en stimuleren we duurzaam, sociaal en lokaal en regionaal inkopen. Dit meten we vanaf 2026 met vijf kritieke prestatie indicatoren (KPI's) wat een actualisatie is van de bestaande tien KPI's. Daarnaast werken we we aan professionalisering van het contractmanagement.

Tabel 127 Prestatie indicatoren inkoop

Thema	Nr.	Indicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Streefwaarde 2026
1 Duurzaamheid	1.1	Circulairiteit: % van de totale aanbestedingswaarde van kansrijke aanbestedingen, waarbij in de uitvraag is ingezet op de transitie naar de circulaire economie.	74%	88%	61% ¹	80%
	1.2	Klimaat- en/of milieubewust: % van de totale aanbestedingswaarde van kansrijke aanbestedingen, waarbij in de uitvraag is ingezet op het voorkomen of minimaliseren van de uitstoot van CO ₂ en andere broeikasgassen en/of het voorkomen of minimaliseren van een negatieve impact op het milieu, danwel verbeteren van het milieu, inclusief biodiversiteit.	92%	90%	92%	90%
2 Inkoop bij lokale en regionale ondernemers	2	% van de totale beïnvloedbare inkoopuitgaven die ingekocht zijn bij lokale en regionale ondernemingen.	56%	52%	54%	50%

Thema	Nr.	Indicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Streefwaarde 2026
3 Social return en sociaal ondernemers	3.1	% van de totale aanbestedingswaarde van kansrijke aanbestedingen waarbij de social return daadwerkelijk in de overeenkomst is opgenomen.	38% ²	99% ³	71% ⁴	90%
	3.2	Aantal geplaatste kandidaten per jaar uit een van de doelgroepen van social return bij een opdrachtnemer van onze gemeente	12	40 ³	36	40

1 Van één aanbesteding verzorgen wij dit op andere wijze. De realisatie in de praktijk is 87%.

2 Indien de aanbesteding jeugdhulp buiten beschouwing wordt gelaten, bedraagt het percentage 98%.

3 Toename door verruiming bouwblokmethodes en invulling vaste formatie SROI-coördinator vanaf april 2023.

4 Bij één omvangrijke aanbesteding is geen SROI uitgevraagd.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen bij de paragraaf Bedrijfsvoering.

Relevant beleid

- Archiefverordening 2019 gemeente Haarlemmermeer ([2019.0005554](#))
- Verordening elektronisch berichtenverkeer Haarlemmermeer 2015 ([2015.0018350](#))
- Visie op digitalisering: samen slimmer ([7225689](#))
- Visie dienstverlening: makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden ([2022.0000375](#))
- Visie op Control en Controlstatuut ([2018.0056726](#))
- Visie op control Haarlemmermeer 2025 ([12181414](#))
- Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 ([10164435](#))
- Verordening controle financiële beheer en organisatie gemeente Haarlemmermeer 2023 ([10164435](#))
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur Haarlemmermeer 2023 ([10164435](#))
- Inkoopbeleid gemeente Haarlemmermeer 2025 ([12247698](#))

Verbonden partijen

Portefeuillehouder: El Idrissi, Ruigrok, Schuurmans-Wijdeven, Sedee-Schuitmaker, Steffens-van de Water, Van der Meij, Van Straten

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle verbonden partijen, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het openbaar belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het verwachte rekeningresultaat.

We hebben de keuze onze taken in eigen beheer uit te voeren, derden deze taken gesubsidieerd te laten doen of onze belangen via een verbonden partij te verwezenlijken. Een belangrijk criterium voor de wijze waarop onze taken worden uitgevoerd is doelmatigheid. Verder zijn de mate waarin we invloed hebben op het volbrengen van de taken en het risico dat ermee is gemoeid bepalend.

Een verbonden partij wordt in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd: 'Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft'.

- Van een bestuurlijk belang is sprake als wij op één of andere manier zeggenschap hebben. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen.
- Het financieel belang betekent dat wij middelen die wij aan een derde partij ter beschikking stellen niet terugontvangen in geval van faillissement, dan wel dat financiële problemen op ons verhaald kunnen worden.

In het BBV is dus expliciet geregeld dat een verbonden partij een financieel belang én een bestuurlijk belang vertegenwoordigt. Indien het alleen om een financieel belang of alleen om een bestuurlijk belang gaat, dan is geen sprake van een verbonden partij.

Conform het BBV worden de verbonden partijen integraal verantwoord in de programma's. Dit zorgt voor een versterking van inzicht in de bijdrage van de verbonden partij aan de maatschappelijke doelstellingen. Eventuele risico's ten aanzien van een verbonden partij worden in deze paragraaf beschreven.

Begroting- en verslaggevingsregels

Voor verbonden partijen gelden de eigen van toepassing zijnde begroting- en verslaggevingsregels. Voor gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid (openbaar lichaam en bedrijfsvoeringsorganisatie) zijn dat eveneens de regels volgens het BBV.

Tabel 128

Samenwerkingsvorm Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Openbaar lichaam	Bedrijfsvoering-organisatie	Gemeenschappelijk orgaan	Centrum gemeente	Lichte regeling
Rechtspersoonlijkheid	✓	✓	X	X	X
Eigen begroting en jaarrekening	✓	✓	✓	X	X
Toepassing BBV	✓	✓	✓	n.v.t.	n.v.t.

Voor privaatrechtelijke partijen gelden de verslaggevingsvoorschriften volgens het Burgerlijk Wetboek (BW), waarbij voor vennootschappen een en ander is uitgewerkt in BW2 Titel 9. Daarnaast kunnen afhankelijk van de situatie internationale verslaggevingsstandaarden gelden. Privaatrechtelijke organisaties kennen geen specifieke voorschriften voor begrotingen. Indien daarvoor regels gelden, dan zijn dat regels die in het eigen statuut (of daarvan afgeleide stukken) van de organisatie zijn vastgelegd.

In de Kaderbrief Financieel Toezicht 2022 van de provincie Noord-Holland is het belang aangestipt van bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen in de gemeentelijke begrotingen. De raming die in de begroting wordt opgenomen als bijdrage in een gemeenschappelijke regeling behoort overeenkomstig de gemeentelijke bijdrage te zijn, zoals deze is opgenomen in de begroting van de gemeenschappelijke regeling. Op verzoek van de provincie wordt in deze paragraaf verbonden partijen deze bijdrage inzichtelijk gemaakt voor de jaren van de meerjarenraming. In de begrotingscirculaire 2026-2029 van de provincie benadrukt de provincie dat een taakstelling voor een Gemeenschappelijke Regeling pas kan worden verwerkt in de begroting indien het algemeen bestuur daarover heeft besloten.

Beleidskader Verbonden partijen

De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen zijn vastgelegd in het in 2024 vastgestelde Beleidskader verbonden partijen 2024 ([10258468](#)). Hierin zijn onze beleidsvoornemens beschreven om een actieve regie toe te passen op onze verbonden partijen. Dit doen wij onder andere door onze deelnemingen de corporate governance code na te laten leven.

Tevens is onder meer in het beleidskader opgenomen:

1. het toetsingskader verbonden partijen;
2. het proces op hoofdlijnen rond de besluitvorming over deelneming in verbonden partijen;
3. de wijze van sturing van verbonden partijen, waaronder het vastleggen van afspraken over vertegenwoordiging en informatieverstrekking aan college en raad;
4. het afwegingskader ten aanzien van de uitbreiding van bestaande samenwerkingsrelaties met nieuwe toetredende partijen.

Overzicht verbonden partijen

De verbonden partijen van de gemeente Haarlemmermeer zijn:

Tabel 129

Nr.	Overzicht verbonden partijen	Eigenaarsrol	Opdrachtgeversrol	Type	Wetten
Gemeenschappelijke regelingen					
1	Vervoerregio Amsterdam	Verkeer en vervoer	-	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
2	Amstelland-Meerlanden overleg	Regionale samenwerking	-	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
3	AM match	Werk & Inkomen	Werk & Inkomen	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
4	Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	Veiligheid	Veiligheid	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
5	Cocensus	Financiën	Financiën	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
6	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Handhaving	Vergunningen	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV

Nr.	Overzicht verbonden partijen	Eigenaarsrol	Opdrachtgeversrol	Type	Wetten
7	Recreatieschap Spaarnwoude	Financiën	Recreatie	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
8	GO Beschermd Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer	Zorg en welzijn	Zorg en welzijn	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
9	Regio Deal MRA West	Financiën	Zorg en Welzijn en recreatie	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
Vennootschappen en coöperaties					
10	Meerlanden Holding NV	Financiën	Beheer en onderhoud	Naamloze vennootschap	BW2
11	Energiebedrijf Haarlemmermeer BV, (Tegenstroom)	Financiën	Energietransitie	Besloten vennootschap	BW2
12	Zonnepanelen Haarlemmermeer BV, (Tegenstroom voor Ymere)	Financiën	Energietransitie	Besloten vennootschap	BW2
13	Schiphol Area Development Company NV	Financiën	Grondzaken	Naamloze vennootschap	BW2
14	Hoofdvaart BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
15	GEM President CV	Financiën	Grondzaken	Commanditair vennoot	BW2
16	Polanenpark CV	Financiën	Grondzaken	Commanditair vennoot	BW2
17	GEM A4 Zone West CV	Financiën	Grondzaken	Commanditair vennoot	BW2
18	GEM A4 Zone West Beheer BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
19	GEM President Beheer BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
20	Polanenpark BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
21	Stedin Holding NV	Financiën	Financiën	Naamloze vennootschap	BW2
22	Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG)	Financiën	Financiën	Naamloze vennootschap	BW2
23	InWest Regio Bv (ROM InWest)	Financiën	Economische Zaken	Besloten vennootschap	BW2
24	ROM InWest BV	Financiën	Economische Zaken	Besloten vennootschap	BW2
Stichtingen en verenigingen					
25	Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG)	Bestuur	-	Vereniging	BW2
26	Dimpact	Financiën	Bedrijfsvoering	Coöperatieve vereniging	BW2
27	NMCX	Financiën	Energietransitie	Stichting	BW2

Hierna volgen de gegevens per verbonden partij.

De toelichting 'Financiële toelichting' en 'Risico's' is geactualiseerd indien recente ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. Op basis van informatie ná de meest recente jaarstukken.

De Recreatieplas Haarlemmermeer BV is in 2024 opgeheven en is derhalve niet meer opgenomen in het overzicht verbonden partijen. Verder is in 2025 De Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV overgenomen door Meerlanden en is Duurzaam Bedrijf Haarlemmermeer BV (Meermaker) geliquideerd en daarom niet meer opgenomen in deze paragraaf.

De raad heeft op 30 januari 2025 de intentie uitgesproken deel te willen nemen aan de gemeenschappelijke regeling Noord-Hollands Archief (GR NHA) ([11658072](#)). Het Noord-Hollands Archief (NHA) verzorgt voor ons de wettelijke taken van archivering, bewaring en openbaarmaking van onze overgebrachte informatie en houdt toezicht op informatie die nog niet is overgebracht. De beoogde toetreding is vanaf 1 januari 2026.

Vervoerregio Amsterdam

Tabel 130

Algemene informatie	De Vervoerregio Amsterdam (VRA) is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten in de regio Amsterdam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en gestart per 1 januari 2017. Het Rijk heeft de regio's Amsterdam en Rotterdam/Den Haag bij uitzondering de wettelijke status van 'vervoerregio' gegeven met behoud van de wettelijke bevoegdheden en middelen (Brede Doel Uitkering (BDU)). De belangrijkste taken van de Vervoerregio Amsterdam liggen op het gebied van (regionaal) verkeer en vervoer. De veertien gemeenten zetten zich onder andere
---------------------	---

	in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio. In de samenwerking binnen de vervoerregio spelen deelregio's een belangrijke rol. Wij maken deel uit van de deelregio Amstelland-Meerlanden.			
Programma	Mobiliteit			
Beleidsdoelen	A. Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer. B. De vervoersnetwerken zorgen in samenhang voor een goede bereikbaarheid die in balans is met de leefbaarheid.			
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling			
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Verkeer en vervoer			
Opdrachtgeversrol	-			
Bestuurlijk belang	Wethouder Verkeer en Vervoer maakt onderdeel uit Dagelijks Bestuur (vicevoorzitter) en deelname aan Regioraad. Het aantal leden namens de gemeente in de Regioraad staat in verhouding tot het inwoneraantal van de gemeente.			
Aandelenbelang	De VRA is aandeelhouder van GVB Holding NV. Er zijn alleen bestuurlijke consequenties. De VRA heeft zeggenschap in een tweetal BV's onder de GVB Holding NV, waarin de veertien deelnemende gemeenten 1% prioriteitsaandeel hebben. Als aandeelhouder loopt de VRA geen financieel risico.			
Financieel belang	Deelnemende gemeenten waarborgen de betaling van rente en aflossing van geldleningen aangegaan door de vervoerregio voor de uitvoering van haar taak. Dit in verhouding tot het inwoneraantal van de deelnemende gemeente.			
	Jaar	2026	2027	2028
Geraamde bijdrage		€ 0	€ 0	€ 0
Financiële gegevens	Balansdatum			2029
				31-12-2023
	Eigen vermogen			31-12-2024
			€ 0	€ 0
	Vreemd vermogen		€ 389.047.259	Nog niet bekend
	Solvabiliteit ultimo 2024			0,0%
	Begroet resultaat 2025			Nog niet bekend
Financiële toelichting	De financiële gegevens zijn gebaseerd op de Jaarstukken 2023. De Vervoerregio is bij het realiseren van haar doelstellingen grotendeels afhankelijk van de wegbeheerders en externe factoren. De vervoerregio wordt direct bekostigd uit de BDU van het Rijk. Daarnaast is er door het Rijk een Transitievergoeding regionale ov-concessies toegezegd. Als gevolg van onzekerheden in de markt en tekorten aan materiaal en personeel zijn in 2023 verschillende projecten in aanbesteding of de uitvoering vertraagt. Als een deel van de jaarlijkse ontvangen gelden niet geheel worden ingezet, worden deze gereserveerd om in de komende jaren aan te wenden.			
Eventuele risico's	Er is nog geen materieel risico te bepalen. De risico's zijn beschreven in de risicoparagraaf inclusief beheersmaatregelen van de P&C-producten van de Vervoerregio.			
Overige informatie/website	https://vervoerregio.nl/			

Amstelland-Meerlanden Overleg

Tabel 131

Algemene informatie	Het Amstelland-Meerlanden Overleg (AM-Overleg) is een samenwerking tussen de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn op basis van een gemeenschappelijke regeling. Doel is door afstemming te komen tot een effectiever regionaal beleid en gezamenlijke belangenbehartiging bij onder andere de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de provincie Noord-Holland. In de bestuurlijke regiegroep van de MRA zitten twee bestuurders uit het AM-overleg. Daarnaast vertegenwoordigen AM-bestuurders de AM-regio in de bestuurlijke MRA-platforms op het gebied van onder andere mobiliteit, economie, ruimte en duurzaamheid.
Programma	Bestuur, samenleving en publiekscontact
Beleidsdoel	C. Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Regionale Samenwerking
Opdrachtgeversrol	-
Bestuurlijk belang	Lid Regiegroep-AM en via de deelregio-AM bestuurlijke vertegenwoordiging in diverse MRA-overleggen.
Aandelenbelang	n.v.t.
Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen € 1,37 per inwoner bij aan het AM-overleg.

	Jaar	2026	2027	2028	2029
Geraamde bijdrage		€ 222.400	€ 222.400	€ 222.400	€ 222.400
Financiële gegevens	Balansdatum			31-12-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen			€ 193.099	€ 0
	Vreemd vermogen			€ 0	€ 0
	Solvabiliteit ultimo 2024				100%
	Begroot resultaat 2025				-/- € 0
Financiële toelichting	Met ingang van 1 juli 2024 is de gemeenschappelijke regeling aangepast. De samenwerking heeft geen eigen rechtspersoonlijkheid, bestuur en begroting en jaarrekening en valt als zodanig dus ook niet onder de verslaggevingsvoorschriften die in BBV zijn vastgelegd. Eenmaal per jaar maakt de gemeenschappelijke regeling een voorcalculatie van de kosten waarop de bijdrage van de deelnemende gemeente wordt gebaseerd. De gemeenschappelijke regeling kent geen opbouw van enige vorm van reserves. Eenmaal per jaar stelt de gemeenschappelijke regeling een nacalculatie op en worden de werkelijke kosten en de voorschotten op basis van de voorcalculatie met elkaar verrekend. De verdeling van de kosten vindt plaats naar rato van het aantal inwoners van de gemeente. De bijdrage per inwoner blijft in 2026 € 1,37. De egalisatiereserve is in 2024 afgerekend.				
Eventuele risico's	De reguliere bedrijfsvoering kent geen grote risico's door de methode van afrekening met voor- en nacalculatie.				
Overige informatie/website	https://www.amstelland-meerlanden.nl/				

AM match

Tabel 132

Algemene informatie	Met ingang van 1 juli 2016 is werkorganisatie AM match gestart. Het betreft een samenwerkingsverband van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. AM match ondersteunt inwoners met een duurzame arbeidsbeperking bij het vinden en behouden van werk. Hieronder valt ook de groep inwoners die alleen op een beschutte werkplek kan werken of die tot de voormalige WSW-doelgroep behoort. Bij de uitvoering van deze kerntaak wordt zoveel mogelijk ingezet op de plaatsing bij reguliere werkgevers. Voor de doelgroep wordt ingezet op verdere ontwikkeling en blijft de focus gericht op door- en uitstroom. AM match is ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de plek waar beschut werk namens de vijf deelnemende gemeenten wordt aangeboden.				
Programma	Zorg en werk				
Beleidsdoel	C. Het toeleiden naar werk en meedoen in de samenleving.				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Werk & Inkomen				
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Werk & Inkomen				
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de GR wordt gevormd door de wethouders Sociale Zaken van de vijf deelnemende gemeenten. De voorzitter is de wethouder uit de gemeente Haarlemmermeer. De dagelijkse verantwoording en leiding van de organisatie ligt bij de algemeen directeur. In het bestuur heeft de gemeente Haarlemmermeer twee van de acht stemmen.				
Aandelenbelang	n.v.t.				
Financieel belang	Dit wordt gerelateerd aan de geraamde bijdrage.				
	Jaar	2026	2027	2028	2029
Geraamde bijdrage		€ 2.084.000	€ 1.930.000	€ 1.950.000	€ 2.060.000
Financiële gegevens	Balansdatum			31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen			€ 3.865.000	€ 3.709.000
	Vreemd vermogen			€ 1.712.000	€ 1.868.000
	Solvabiliteit ultimo 2024				66.5%
	Begroot resultaat 2025				-/- € 206.000
Financiële toelichting	Het resultaat (na reserve mutaties en vóór resultaatbestemming) van AM Match over 2024 komt uit op € 851.000 positief. In de primaire begroting 2024 was nog rekening gehouden met een exploitatietekort van € 240.000. Derhalve is het exploitatieresultaat € 1.091.000 hoger dan begroot. Dit komt onder ander door het positieve resultaat op de WSW doelgroep en oplopende opbrengsten voor de participatie doelgroep.				
Eventuele risico's	In de begroting 2026 wordt een exploitatietekort verwacht van -/- € 206.000. In de jaren 2027 tot en met 2029 wordt ook een negatief resultaat verwacht. In 2029 is dit negatieve resultaat afgenomen tot -/- € 30.000. Het uiteindelijke resultaat valt jaarlijks hoger uit dan begroot.				

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Tabel 133

Algemene informatie	Per 1 januari 2008 maakt de gemeente Haarlemmermeer deel uit van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). De VRK bestaat uit de GGD Kennemerland (inclusief bureau GHOR) en de Regionale Brandweer Kennemerland.			
Programma	Veiligheid			
Beleidsdoel	B. Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulp.			
Programma	Zorg en werk			
Beleidsdoel	A. Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.			
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling			
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Openbare orde en Veiligheid; Portefeuillehouder Handhaving			
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Jeugdzorg			
Bestuurlijk belang	Lid van het dagelijks bestuur en lid van het algemeen bestuur. De leden van het algemeen bestuur hebben in de vergadering van het algemeen bestuur ieder één stem. In afwijking hiervan geldt voor het vaststellen en wijzigen van de begroting en begrotingswijzingen en het vaststellen van de jaarrekening dat als twee van de leden namens de gemeente Haarlem, Haarlemmermeer of Velsen overwegende bezwaren hebben tegen een besluit en met het oog daarop deze twee leden tegenstemmen, de gezamenlijke tegenstemmen leiden tot verwerping van het besluit.			
Aandelenbelang	n.v.t.			
Financieel belang	In 2026 is de bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer € 25.166.000. Dit is 29,6% van de totale gemeentelijke bijdragen van € 80.426.000.			
Geraamde bijdrage Financiële gegevens	Jaar	2026	2027	2028
		€ 25.166.000	€ 25.166.000	€ 25.166.000
	Balansdatum		31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen		€ 6.102.000	€ 5.086.000
	Vreemd vermogen		€ 70.943.000	€ 67.294.000
	Solvabiliteit ultimo 2024			7,00%
Financiële toelichting	Begroot resultaat 2025			€ 97.000
	De VRK heeft 2024 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 542.800 (inclusief stortingen bestemmingsreserves ad. € 15.000 en onttrekkingen bestemmingsreserves ad. € 473.000). De primitieve begroting sloot met een positief saldo van € 723.200. Het verschil van € 1.266.000 is grotendeels te verklaren door hogere kosten (€ 1.205.000) voor het programma Jeugdgezondheidszorg.			
Eventuele risico's	Risico's binnen de VRK zijn geïdentificeerd, gekwalificeerd en waar mogelijk zijn beheersmaatregelen gekoppeld aan de risico's. Het risicoprofiel is nader geanalyseerd en daar waar mogelijk zijn de risico's voorzien van een financiële impact en een inschatting van de kans dat het risico zich ook daadwerkelijk zal voordoen. De gekwantificeerde risico's tellen op tot een bedrag van € 4,6 miljoen. Conform het vastgesteld beleid is een weerstandratio berekend van 0,7. Dit percentage doet recht aan de opvatting dat gemeenten, als participant van de verbonden partij, ook een aandeel hebben te nemen als risicodragers.			
Overige informatie/ website	https://www.vrk.nl/			

Cocensus

Tabel 134

Algemene informatie	Cocensus is een gemeenschappelijke regeling (GR) van de gemeenten Haarlemmermeer, Haarlem, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Dijk en Waard, Langedijk, Bergen, Den Helder, Uitgeest, Castricum, Heiloo en Landsmeer.			
Programma	Algemene dekkingsmiddelen			
Onderdeel	A. Belastingen (OZB, parkeren, toeristenbelasting, precariobelasting)			
Programma	Kwaliteit fysieke omgeving			
Beleidsdoelen	B. Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik. C. Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.			

	Solvabiliteit ultimo 2024	34,0%
	Begroot resultaat 2025	€ 0
Financiële toelichting	Het jaar 2024 is afgesloten met een positief saldo van € 4.486.000. Dit is € 1.839.000 positiever dan de (gewijzigde) begroting. Het saldo bestaat ten opzichte van de begroting uit € 4,3 miljoen lagere baten en € 6,1 miljoen lagere lasten. De lagere baten houden met name verband met € 4,4 miljoen lagere UVO-baten, € 654.000 hogere baten voor projecten en offertes, € 594.000 lagere subsidie-inkomsten en € 148.000 lagere overige baten. De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt € 3,1 miljoen lagere apparaatslasten primair proces bij de programma's Bouw, Bodem, Milieu en Randvoorwaardelijk, € 3,2 miljoen lagere lasten bij het programma bedrijfsvoering door minder instroom door krapte arbeidsmarkt, lagere implementatiekosten nieuw Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving-systeem (VTH-systeem), lagere kosten voor groot onderhoud, lagere dotatie aan de voorziening gekocht verlof en lagere kosten voor Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid (PBDI). Voor 2025 is een resultaat van € 0 begroot.	
Eventuele risico's	De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen. Die is 1,5 per 31 december 2024 en is daarmee (ruim) voldoende. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 3.082.000. In 2025 vindt de implementatie van het nieuwe VTH-systeem Power Browser plaats. De conversie naar een nieuw pakket brengt implementatie- en uitvoeringsrisico's met zich mee, zeker in combinatie met de volle projectkalender voor de organisatie. De adoptie van het nieuwe VTH-systeem heeft tijd nodig voor de gebruikersorganisatie. Het gevolg kan zijn problemen in de uitvoering waardoor er onvoldoende productie geleverd kan worden en wettelijke termijnen niet worden gehaald. Het opgenomen risico is ingeschaald als zeer groot. De dreiging tot informatiebeveiligingsincidenten blijft toenemen. Het risico van een informatiebeveiligingsincident is dat de dienstverlening en bedrijfsvoering volledig kan stil komen te liggen. Daarnaast kunnen informatiebeveiligingsincidenten leiden tot fouten in de dienstverlening en kan vertrouwelijke informatie in verkeerde handen komen te vallen. De informatiebeveiligingsdienst (IBD) ziet op dit moment twee soorten dreiging: meer ransomware en steeds meer en ernstige kwetsbaarheden en gevaren in software. Het risico is toegenomen van gemiddeld naar groot.	
Overige informatie/website	https://odnzk.nl/	

Recreatieschap Spaarnwoude

Tabel 136

Algemene informatie	In 1971 is de Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude (GRS) afgesloten tussen gemeente Haarlemmermeer en de gemeenten Haarlem, Velsen en Amsterdam en de provincie Noord-Holland. Het recreatieschap is destijds opgericht om de groene 'Rijksbufferzone Spaarnwoude' open en vrij van woon- en bedrijfsbebouwing te houden, en om in te richten en te beheren voor recreatie en natuur. Het bestuur van het recreatieschap bestaat uit bestuurders van de deelnemende gemeenten en de provincie. Doel van de GRS is het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen en onderhouden van een landschap dat hierop is afgestemd in het werkingsgebied van de regeling, gelegen tussen Amsterdam, Haarlem en Hoofddorp. De participanten dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en ontwikkeling van dit openbare gebied. Een groot deel van het regionale groengebied ligt in Haarlemmermeer. Vanaf 2024 zijn de gebieden SGP en SMG samengevoegd tot een beheerexploitatie.			
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling			
Beleidsdoel	E. Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.			
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling			
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën			
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grootchalig groen en Recreatie			
Bestuurlijk belang	Haarlemmermeer heeft 1 zetel in Algemeen Bestuur van 6 leden.			
Aandelenbelang	N.v.t.			
Financieel belang	Bijdrage aan exploitatiesaldo: 10,3 %.			
	Jaar	2026	2027	2028
Geraamde bijdrage		€ 706.086	€ 747.039	€ 790.386
Financiële gegevens	Balansdatum			2029
				31-12-2023
	Eigen vermogen			€ 13.728.038
	Vreemd vermogen			€ 4.829.404
	Solvabiliteit ultimo 2024			71,0%

Financiële toelichting	Het Recreatieschap is opgebouwd uit de volgende onderdelen: 1. Spaarnwoude SPW, het gebied dat wordt ingesloten door het Noordzeekanaal aan de noordoostzijde, Velsbroek en Haarlem aan de westzijde en de snelweg A200 aan de zuidzijde; 2. Spaarnwoude SGP/SMG, de uitbreidingsgebieden in Haarlemmermeer en Tuinen van West die zijn aangelegd in het kader van het Strategisch Groenproject Haarlemmermeer, de uitbreidingsgebieden rondom Schiphol die zijn aangelegd in het kader van het plan Mainport & Groen. Groen en Mainport & Groen.
Eventuele risico's	De risico's die zich kunnen voordoen bij GRS worden jaarlijks geïnventariseerd en opgenomen in de begroting. Voor zover er sprake is van niet begrote risico's, zijn de huidige reserves grotendeels toereikend om deze te dekken. In 2020 is ingestemd met de Visie Spaarnwoude Park 2040 en een Uitvoeringsprogramma voor verschillende kansrijke ontwikkelingsprojecten. Dit ontwikkelingsprogramma is in 2024 geactualiseerd waarbij de uitvoering van de verschillende projecten deels wordt getemporiseerd waardoor er vooralsnog geen verhoging van de participantenbijdrage zal plaatsvinden. In 2024 is vanuit de Regio Deal Metropoolregio Amsterdam (MRA) West subsidie toegezegd dat de komende drie jaren wordt ingezet voor verbeteringsprojecten die in overeenstemming zijn met het Uitvoeringsprogramma.
Overige informatie/ website	https://www.spaarnwoudepark.nl/

GO Beschermend Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer

Tabel 137

Algemene informatie	Vanaf 1 januari 2024 werken de acht gemeenten in de Beschermd wonen-regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer samen in een Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen (GR BW) en geven hierbinnen vorm aan de gezamenlijke uitvoering Beschermd Wonen in een Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (GO BW).				
Programma	Zorg en werk				
Beleidsdoelen	B. Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning met verblijf.				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Zorg en Welzijn				
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Zorg en Welzijn				
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door de wethouders van de acht deelnemende gemeenten.				
Aandelenbelang	n.v.t.				
Financieel belang	Voor 2026 wordt geen financiële bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer verwacht. De doordecentralisatie van beschermd wonen is nog niet bij wet geregeld en de gemeente Haarlem als centrumgemeente, ontvang middelen en betaalt de bijdrage aan het GO BW.				
Geraamde bijdrage	Jaar	2026	2027	2028	2029
		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023		31-12-2024	
	Eigen vermogen	N.v.t.		€ 26.830.000	
	Vreemd vermogen	N.v.t.		€ 5.569.000	
	Solvabiliteit ultimo 2024			82,8%	
	Begroot resultaat 2025			N.v.t.	
Financiële toelichting	Op dit moment wordt er nog geen bijdragen van ons gevraagd.				
Eventuele risico's	Door de samenwerkingsafspraken in het GO zijn de (financiële) risico's voor de afzonderlijke gemeenten beperkt en is de continuïteit van zorg voor onze inwoners ook na de decentralisatie geborgd. De rijksmiddelen voor BW worden door Haarlem overgedragen aan het GO. Hierdoor worden alle gemeenten ook (financieel) verantwoordelijk. Indien de kosten toenemen door een stijging van het aantal cliënten en de zorgkosten per cliënt, zal het Rijksbudget niet voldoende zijn om de zorgkosten te dekken. De regiogemeenten zullen dan naar rato moeten bijdragen aan het GO. De huidige reservestand van ruim € 26 miljoen is voldoende om dit risico af te dekken.				
Overige informatie/ website	-				

Regio Deal MRA West

Tabel 138

Algemene informatie	Wij nemen deel aan de Regio Deal Metropoolregio Amsterdam (MRA) West, een samenwerking tussen gemeenten, regionale samenwerkingspartners en het Rijk, zoals vastgelegd in het convenant 'Regio Deal Metropoolregio Amsterdam West 'Beter in Balans'. Deze regio deal richt zich op het verbeteren van de leefomgeving en gezondheid in kwetsbare wijken door middel van vergroening, biodiversiteit en sociale programma's die gezondheidsverschillen verkleinen en sociale cohesie bevorderen.				
Programma	Maatschappelijk ontwikkeling				
Beleidsdoelen	Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.				
Rechtsvorm	n.v.t.				
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Volksgezondheid				
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Volksgezondheid				
Bestuurlijk belang	Uitvoering rol regiokassier, bestuurlijke vertegenwoordiging in de regio/ bestuurlijk overleg naast vier andere gemeenten en vijf andere participanten.				
Aandelenbelang	n.v.t.				
Financieel belang	Haarlemmermeer ontvangt € 6 miljoen subsidie waarvoor uit eigen bestaande middelen eenzelfde bedrag als cofinanciering moet worden bijgedragen.				
Geraamde bijdrage	Jaar	2026	2027	2028	2029
Financiële gegevens		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	Balansdatum			31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen			N.v.t.	N.v.t.
	Vreemd vermogen			N.v.t.	N.v.t.
	Solvabiliteit ultimo 2024				N.v.t.
	Begroot resultaat 2025				N.v.t.
Financiële toelichting	Voor de uitvoering van de Regio Deal is een totaalbudget van € 40 miljoen beschikbaar. Het budget bestaat uit 50% Rijksbijdrage en 50% cofinanciering van deelnemende partners en wordt verdeeld over de vijf zogeheten Cases for Changes (Beverwijk, Velsen, Haarlem, Haarlemmermeer en Zandvoort totaal € 37 miljoen), de twee cross-over thema's (Duurzame gebiedsfinanciering en Leren en Ontwikkelen ieder € 1 miljoen) en de regionale VAT-kosten (€ 1 miljoen). De middelen voor de regionale cross-over thema's en VAT-kosten (voorbereiding, Administratie en Toezicht) worden conform begroting verdeeld tussen de regiokassier (onze gemeente) en de programmamanager (gemeente Velsen). Voor de Case for Change Haarlemmermeer is € 12 miljoen gereserveerd (€ 6 miljoen Rijkssubsidie en € 6 miljoen cofinanciering, deels vanuit het PARK21-budget). De cofinanciering voor de cross-over thema's en het programmamanagement bestaat uit personele inzet vanuit de lopende begroting.				
Eventuele risico's	Niet aan de vereiste cofinanciering van € 6 miljoen kunnen voldoen waarmee de kans bestaat dat (een deel van) de subsidie van € 6 miljoen moet worden terugbetaald.				
Overige informatie/website	-				

Meerlanden Holding NV

Tabel 139

Algemene informatie	Meerlanden Holding N.V. (MH) is onder andere werkzaam op het gebied van de inzameling, verwerking en recycling van afvalstoffen, straatreiniging en gladheidsbestrijding. MH is een overheid gedomineerde afval- en reinigingsorganisatie van en voor de deelnemende gemeenten: Haarlemmermeer, Aalsmeer, Heemstede, Noordwijk, Bennebroek/Bloemendaal, Diemen, Lisse en Hillegom.
Programma	Kwaliteit fysieke omgeving
Beleidsdoelen	A. Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte. B. Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik. C. Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare buitenruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater. D. Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën

Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Beheer en Onderhoud				
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder Deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.				
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer bezit 69.402 geplaatste en volgestorte aandelen waarvan één transitieaandeel. Het totale belang is 42,2%.				
Financieel belang	De aandelen van Meerlanden kennen een nominale waarde van € 69,87. Dit resulteert in een financieel belang van € 4.848.924.				
Geraamde bijdrage	Jaar	2026	2027	2028	2029
Financiële gegevens		€ 36.067.600	€ 36.067.600	€ 36.067.600	€ 36.067.600
	Balansdatum			31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen			€ 33.017.000	€ 35.663.000
	Vreemd vermogen			€ 40.697.000	€ 49.549.000
	Solvabiliteit ultimo 2024				41,9%
	Begroot resultaat 2025				€ 1.843.490
Financiële toelichting	Sinds 2021 is er een aanpassing in de kapitaalstructuur van Meerlanden. Tot en met 2026 wordt de waarde van ons transitieaandeel van € 2.099.233 in vijf jaar aan ons terugbetaald. Jaarlijks ontvangen wij nog 5% rendementsvergoeding over de waarde van het transitieaandeel. De totale netto omzet van Meerlanden is in 2024 (€ 91.836.000) gestegen ten opzichte van 2023 (€ 83.390.000). Het nettoresultaat 2024 (€ 1.843.490) is gestegen ten opzichte van 2023 (€22.000). Deze aanzienlijke omzet- en resultaatverbetering is te verklaren door meer inkomsten en een minder dan evenredige stijging van de kosten door uniforme overeenkomsten met de gemeenten. De verwachting voor 2026 is dat het resultaat verder zal stijgen.				
Eventuele risico's	De solvabiliteit van Meerlanden is met 41,9% voldoende en stabiel om eventuele risico's op te vangen. Naast de reguliere bedrijfsrisico's zijn er geen bijzonderheden te melden. De reguliere bedrijfsrisico's worden afgedekt door het risicomanagement binnen Meerlanden. Meerlanden heeft het volledige aandelenbezit van onze gemeente in de Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV (de Waterwolf) verworven. Met ingang van 2 januari 2025 is Meerlanden volledig aandeelhouder van de Waterwolf.				
Overige informatie/website	https://www.meerlanden.nl/				

Energiebedrijf Haarlemmermeer BV (Tegenstroom)

Tabel 140

Algemene informatie	Het Energiebedrijf Haarlemmermeer BV, actief onder de naam Tegenstroom, is begin 2014 opgericht. Tegenstroom heeft tot taak groene energie te leveren aan consumenten, bedrijven en instellingen. Tegenstroom streeft ernaar de lokaal opgewekte groene energie ook lokaal te verbruiken.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	D. Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO ₂ -neutraal.		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Klimaat & Energie		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100%.		
Financieel belang	De aandelen kennen een nominale waarde van € 1. Er zijn 30.000 aandelen geplaatst en gestort. Dit resulteert in een financieel belang van € 30.000.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ -10.709	€ 76.264
	Vreemd vermogen	€ 102.212	€ 87.406
	Solvabiliteit ultimo 2024		46,6%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	De jaarcijfers zijn opgenomen op basis van de conceptjaarrekening 2024. Het jaarresultaat 2024 van € 22.000 is in overeenstemming met de verwachting en wordt toegevoegd aan de reserves.		

Het negatieve eigen vermogen is door jaarresultaten en resultaat uit deelneming omgezet in een positief eigen vermogen.

Eventuele risico's	Verandering van Rijksbeleid voor de energietransitie kan gevolgen hebben voor de toekomstige exploitatie.
Overige informatie/ website	https://tegenstroom.nl/

Zonnepanelen Haarlemmermeer BV (Tegenstroom voor Ymere)

Tabel 141

Algemene informatie	Zonnepanelen Haarlemmermeer BV, actief onder de naam Tegenstroom voor Ymere (TSY), is begin 2014 opgericht. TSY heeft tot taak om in totaal 3.000 corporatiewoningen van Ymere te voorzien van zonnepanelen, waardoor de huurders van deze woningen duurzame energie opwekken voor eigen gebruik en daarmee tevens een besparing in geld realiseren op het verbruik van energie. De naam van de vennootschap is formeel gewijzigd in Tegenstroom voor Ymere BV. Vanaf 2 oktober 2024 is Tegenstroom BV de aandeelhouder van dochter Tegenstroom voor Ymere BV.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	D. Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO ₂ -neutraal.		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Klimaat & Energie		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Aandelenbelang	Vanaf 2 oktober 2024 is het aandelenbelang volledig in handen van Tegenstroom BV. Ons aandeelhouderschap is daarmee indirect via de moedervennootschap Tegenstroom BV.		
Financieel belang	Onze gemeente staat garant jegens de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) voor de aan Tegenstroom voor Ymere verstrekte kredietfaciliteit met een maximum van € 3 miljoen. Gegeven dit financieel belang en de mogelijkheid om besluiten van akkoord te voorzien, blijft deze vennootschap een verbonden partij.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 68.835	€ 73.040
	Vreemd vermogen	€ 1.674.778	€ 1.485.356
	Solvabiliteit ultimo 2024		3,9%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	De jaarcijfers zijn opgenomen op basis van de conceptjaarrekening 2024. Het jaarresultaat 2024, voor belastingen van € 5.191 is lager dan in 2023 (€ 16.836), voornamelijk het gevolg van een lagere omzet. De winstmarge en de solvabiliteit zijn laag.		
Eventuele risico's	De salderingsregeling voor zonnepanelen is vervallen en in plaats daarvan komt een vergoeding bij teruglevering. Aangezien de vergoeding op teruglevering nog niet bekend is, zijn de consequenties voor de exploitatie nog niet volledig helder. De vennootschap zal het bedrijfsplan en het risicomanagement moeten aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden. In 2025 zullen wij hierover een besluit nemen.		
Overige informatie/ website	https://tegenstroom.nl/zonnepanelen/huurders-ymere		

Schiphol Area Development Company NV (SADC)

Tabel 142

Algemene informatie	Schiphol Area Development Company NV (SADC) is door de gemeente Amsterdam, de provincie Noord-Holland, de gemeente Haarlemmermeer en de Schiphol Group opgericht. De kerntaken van dit regionale ontwikkelingsbedrijf zijn gebiedsontwikkeling, (inter)nationale marketing en promotie en het verbinden van publieke en private partijen.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Programma	Economische Zaken		
Beleidsdoelen	B. Versterken van de strategische positie en economische structuur via samenwerking in de regio, met inzet op nieuwe sectoren en goede maatschappelijke inpassing van de luchthavensector.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		

Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 25%. Ook de gemeente Amsterdam, de provincie Noord-Holland en de Schiphol Group hebben ieder een aandelenbelang van 25%.
Financieel belang	Deze deelneming is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van € 26.717.000.

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 123.208.000	€ 129.288.000
	Vreemd vermogen	€ 22.967.000	€ 21.018.000
	Solvabiliteit ultimo 2024		86%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	De omzet in 2024 is € 32.253.000 (2023: € 5.440.000). Het nettoresultaat in 2024 is € 6.080.000 (2023: € 1.321.000). Het resultaat wordt toegevoegd aan het eigen vermogen. Het toekomstbeeld voor de organisatie is goed. De solvabiliteit (86%) is hoog genoeg.		
Eventuele risico's	De vennootschap loopt vooral risico bij tegenvallende verkopen (afzetrisico) en bij de waardering van haar grondposities. Deze risico's worden gemitigeerd door het monitoren van ontwikkel- en procesverbeteringen. De overige bedrijfsrisico's worden beheerst door het risicomanagement van de vennootschap.		
Overige informatie/ website	https://www.sadc.nl/		

Hoofdvaart BV

Tabel 143

Algemene informatie	De Hoofdvaart BV is opgericht in 2010 en is een 100% gemeentelijke deelneming. Doel is het participeren en optreden als commanditair vennoot in commanditaire vennootschappen. De Hoofdvaart BV participeert nu in de GEM A4 Zone West CV en de GEM President CV.
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100%.
Financieel belang	Het door de gemeente gestorte kapitaal is € 18.000. Er is door de gemeente tevens een geldlening verstrekt welke maximaal € 60 miljoen kan bedragen.

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 9.389.631	€ 9.000.953
	Vreemd vermogen	€ 39.878.305	€ 42.267.745
	Solvabiliteit ultimo 2024		17,56%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	Hoofdvaart BV verstrekt kapitaal aan de GEM President en de GEM A4 Zone West. Hiervoor is een geldlening van de gemeente aan de Hoofdvaart BV geformaliseerd door middel van een rekeningcourantovereenkomst. De maximale omvang van de geldlening aan de Hoofdvaart BV mag € 60 miljoen bedragen, € 50 miljoen voor de GEM A4 Zone West en € 10 miljoen voor de GEM President. De inschatting is dat de maximale omvang van de geldlening voldoende is voor beide ontwikkelingen. Na oplevering van een project vindt een eindafrekening plaats op basis van het werkelijk behaalde resultaat met inbegrip van rente. Hoofdvaart BV heeft in 2024 een verlies gerealiseerd van € 388.678 door financiële lasten (rente) waar nog geen winstuitkering tegenover staat.		
Eventuele risico's	Bij een aanzienlijke verslechtering van één van de GEM's of een faillissement is het risico dat een (deel van de) verstrekte lening niet wordt terugbetaald. De vooruitzichten van beide GEM's zijn echter zeer positief, waardoor dit risico als zeer laag wordt ingeschat.		

Overige informatie/
website

-

GEM President CV

Tabel 144

Algemene informatie	Deze CV is aangegaan door de Hoofdvaart BV, SADC Participaties BV, alsmede GEM President Beheer BV. De activiteiten van GEM President CV, statutair gevestigd te Luchthaven Schiphol, bestaan uit het ontwikkelen van het gebied aangemerkt als 'President 1.2' te Haarlemmermeer (het Plangebied) en het (doen) uitvoeren van de grondexploitatie ten aanzien van het Plangebied, alsmede, indien en voor zover daartoe door Beherende Vennoot wordt besloten, het ontwikkelen van dan wel voeren van grondexploitaties ter zake van, andere (register) goederen.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	In de Vergadering van Commanditaire vennoten zijn wij vertegenwoordigd door de directeur van de Hoofdvaart BV.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100% in Hoofdvaart BV en Hoofdvaart BV heeft een belang van 20% in deze CV.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer is indirect via Hoofdvaart BV dat deelneemt in het commanditair kapitaal voor € 1.119.062. Tevens indirect via SADC (25% van € 4.415.132) € 1.103.783.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 10.026.562	€ 10.026.562
	Vreemd vermogen	€ 4.962.323	€ 5.562.830
	Solvabiliteit ultimo 2024		64,3%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	De grondexploitatie van deze verbonden partij heeft een looptijd tot en met 2026. De totaal verwachte nominale opbrengst in de grondexploitatie bedraagt € 39,5 miljoen waarvan ultimo 2024 een bedrag van € 19,3 miljoen is gerealiseerd. De kosten bedragen € 31,5 miljoen waarvan ultimo 2024 een bedrag van € 27,5 miljoen is gerealiseerd. In 2024 is de netto contante waarde van de grondexploitatie € 7,4 miljoen, in 2023 was dit € 5,6 miljoen.		
Eventuele risico's	Uit de gevoeligheidsanalyse in de grondexploitatie komt als grootste risico een verslechterd investeringsklimaat ondernemers naar voren met mogelijke negatieve impact op het resultaat van € 0,45 miljoen. Als grootste kans komt de stijging van de grondprijzen naar voren met een mogelijke positieve impact van € 0,4 miljoen op het resultaat.		
Overige informatie/ website	-		

Polanenpark CV

Tabel 145

Algemene informatie	In deze CV wordt deelgenomen door de provincie Noord-Holland (50%), gemeente Haarlemmermeer (25%) en Schiphol Area Participaties 2 BV (25%). Als beherend vennoot is Polanenpark BV aangesteld. De activiteiten van Polanenpark CV bestaan uit het ontwikkelen van het zuidwestelijk gebied bij het Rottepolderplein, aangemerkt als Polanenpark (het Plangebied) en het (doen) uitvoeren van de grondexploitatie ten aanzien van het Plangebied, alsmede, indien en voor zover daartoe door beherende vennoot wordt besloten, het ontwikkelen van dan wel voeren van grondexploitaties ter zake van, andere (register)goederen.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	In de Vergadering van Commanditaire vennoten zijn wij vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Financiën.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een belang van 25% in deze CV.		

Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer is haar aandeel in het commanditair kapitaal, te weten € 4.365. Daarnaast staat de gemeente borg voor de BNG-financiering tot een hoogte van maximaal € 4 miljoen.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 5.723.316	€ 5.724.072
	Vreemd vermogen	€ 9.229.010	€ 5.497.774
	Solvabiliteit ultimo 2024		51%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	De bedrijfsopbrengsten zijn in 2024 gestegen van € 552.874 (2023) naar € 717.721 (2024). Het bedrijfsresultaat is gedaald van € 2.152.177 (2023) naar € 0 (2024). In het boekjaar zijn geen gronden uitgegeven, waardoor er geen omzet en dan ook geen resultaat is behaald. De verwachting is dat een positieve grondexploitatie zal worden gerealiseerd, netto contante waarde van €40,7 miljoen. Derhalve is er geen voorziening opgenomen wegens te verwachten verliezen op onderhanden werk.		
Eventuele risico's	Er zijn geen noemenswaardige materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden. De reguliere bedrijfsrisico's worden in het risicomanagement gemitigeerd.		
Overige informatie/ website	-		

GEM A4 Zone West CV

Tabel 146

Algemene informatie	Deze CV is aangegaan door de Hoofdvaart BV (33%), Schiphol Real Estate Participaties BV (33%), SADC Participaties BV (33%) en GEM A4 Zone West BV (1%). In deze CV worden alle kosten en opbrengsten van de gezamenlijke grondexploitatie A4 Zone West verantwoord en vindt de volledige financiering van betreffende exploitatie plaats.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	In de Vergadering van Commanditaire vennoten zijn wij vertegenwoordigd door de directeur van Hoofdvaart BV en directeur Economische zaken.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100% in Hoofdvaart BV en Hoofdvaart BV is voor 33% eigenaar van deze CV.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer is indirect via Hoofdvaart BV, dat deelneemt in het commanditair kapitaal voor € 34.737.163. Tevens indirect via SADC (25% van € 34.737.572) € 8.684.393. Daarnaast houdt de gemeente voor nog ongeveer € 7,5 miljoen gronden beschikbaar voor A4 Zone West CV.		

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 140.783.227	€ 143.859.354
	Vreemd vermogen	€ 4.971.054	€ 3.342.186
	Solvabiliteit ultimo 2024		97,7%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	De som van de bedrijfsopbrengsten is in 2024 (€ 12.823.483) lager dan in 2023 (€ 18.872.143). Het bedrijfsresultaat van het boekjaar is gedaald van € 5.214.860 (2023) naar € 556.555 (2024). De solvabiliteit is hoog, waarmee de vennootschap als financieel gezond wordt beschouwd.		
Eventuele risico's	Het eigen vermogen van de onderneming is ruim voldoende om eventuele financiële risico's op te vangen. Daarnaast worden de reguliere bedrijfsrisico's gemitigeerd door het risicomanagement.		
Overige informatie/ website	-		

GEM A4 Zone West Beheer BV

Tabel 147

Algemene informatie	GEM A4 Zone West Beheer BV is opgericht om de noodzakelijke beheeractiviteiten van betreffende projecten te initiëren dan wel uit te voeren. In de GEM A4 Zone West Beheer BV nemen SADC, Schiphol Real Estate en de gemeente Haarlemmermeer deel.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		

Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder deelnemingen vertegenwoordigt de gemeente in de vergadering van aandeelhouders.
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 33,3 % in GEM A4 Zone West Beheer BV, net als de overige twee aandeelhouders.
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer bestaat uit het door haar gestorte deel op de geplaatste aandelen van € 6.000.

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 302.275	€ 306.449
	Vreemd vermogen	€ 132.481	€ 151.028
	Solvabiliteit ultimo 2024		69,5%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	Alle kosten en opbrengsten van de A4 Zone West Beheer BV worden vergoed door of afgedragen aan de GEM A4 Zone West CV. De toename van het eigen vermogen is het gevolg van winstneming uit de GEM A4 Zone West CV. De BV is gerechtigd tot een winstdeel van 1%. Hierdoor heeft de BV in 2024 een winst kunnen realiseren van € 4.174 (in 2023 was dit € 41.957). De stijging van het vreemd vermogen ziet op de rekeningcourantverhouding met A4 Zone West CV.		
Eventuele risico's	GEM A4 zone west Beheer BV is opgericht voor het beperken van de aansprakelijkheid. In beginsel is deze BV aansprakelijk voor de tekortkomingen van GEM A4 zone west Beheer CV.		
Overige informatie/ website	-		

GEM President Beheer BV

Tabel 148

Algemene informatie	Deze BV is opgericht om de noodzakelijke beheeractiviteiten van betreffende projecten te initiëren dan wel uit te voeren. In de GEM President Beheer BV nemen SADC en de gemeente Haarlemmermeer deel.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder deelnemingen vertegenwoordigt de gemeente in de vergadering van aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 50% in GEM President Beheer BV, net als SADC.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer bestaat uit het door haar gestorte deel op de geplaatste aandelen van € 9.000.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 98.405	€ 99.519
	Vreemd vermogen	€ 210	€ 210
	Solvabiliteit ultimo 2024		99,8%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	Alle kosten en opbrengsten van de GEM President Beheer BV worden vergoed door of afgedragen aan de GEM President CV.		
Eventuele risico's	De GEM President Beheer BV is opgericht voor het beperken van de aansprakelijkheid. In beginsel is de beheer BV aansprakelijk voor de tekortkomingen van GEM President CV.		
Overige informatie/ website	-		

Polanenpark BV

Tabel 149

Algemene informatie	Deze BV is opgericht om de noodzakelijke beheeractiviteiten van betreffende projecten te initiëren dan wel uit te voeren. Naast Haarlemmermeer zijn ook de provincie Noord-Holland (50%) en Schiphol Airport Development Company (SADC) aandeelhouders van Polanenpark BV.
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder deelnemingen vertegenwoordigt de gemeente in de vergadering van aandeelhouders.
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een belang van 25% in deze BV.
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer bestaat uit het door haar gestorte deel op de geplaatste aandelen van € 3.600

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 425.406	€ 461.300
	Vreemd vermogen	€ 1.322.405	€ 1.321.390
	Solvabiliteit ultimo 2024		25,9%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	Het resultaat van Polanenpark BV over 2024 bedroeg € 35.894. Het lagere resultaat ten opzichte van 2023 (€ 40.423) is te verklaren door een afname van de overige opbrengsten. Alle kosten en opbrengsten van Polanenpark BV worden vergoed door of afgedragen aan Polanenpark CV.		
Eventuele risico's	Polanenpark BV is opgericht voor het beperken van de aansprakelijkheid. In beginsel is deze BV aansprakelijk voor de tekortkomingen van GEM Polanenpark CV.		
Overige informatie/ website	https://www.sadc.nl/beschikbare-kavels-bedrijven/polanenpark/		

Stedin Holding NV

Tabel 150

Algemene informatie	Stedin is een regionale Nederlandse netbeheerder die voornamelijk in de Randstad opereert. Stedin heeft een publieke taak. Zij is verantwoordelijk voor het transport van elektriciteit en gas naar circa 2 miljoen huishoudens en industriële klanten. Alle aandelen van Stedin zijn in publieke handen (53 Nederlandse gemeenten, de provincies Zeeland en Utrecht en de Staat der Nederlanden), hetgeen geborgd is in de Gas- en Elektriciteitswet. Het aandeelhouderschap is voorbehouden aan publieke partijen.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Beleidsdoel	C. Financiering/bespaarde rente/dividend.
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk belang	Zeer beperkt bestuurlijk belang gezien het aandeel van 0,07%.
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer bezit 3.995 aandelen (0,07% van het totaal) met een nominale waarde van € 100.
Financieel belang	Het financiële belang dat volgt uit het aandelenbelang bedraagt € 399.500. Jaarlijks wordt dividend ontvangen.

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 3.221.000.000	€ 3.370.000.000
	Vreemd vermogen	€ 5.063.000.000	€ 5.704.000.000
	Solvabiliteit ultimo 2024		37,1%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	Stedin Groep behaalde over 2024 een nettowinst van € 158 miljoen (2023: € 170 miljoen). Dit is lager dan verwacht als gevolg van de geopolitieke onrust, met stijgende energieprijzen en lagere beschikbaarheid van grondstoffen en materialen in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt. In het eerste kwartaal van 2024 zijn de provincies Zeeland en Utrecht toegetreden		

alsmede een aantal gemeenten in die provincies. Het aandeel van onze gemeente is ongewijzigd op 0,07%.

Eventuele risico's	Er zijn geen noemenswaardige materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden, behoudens de benodigde investeringen in verzwaringen van het netwerk waarvoor nieuw kapitaal is aangetrokken.
Overige informatie/ website	https://www.stedinggroep.nl/

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Tabel 151

Algemene informatie	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. Deelname in het maatschappelijk kapitaal van de NV voorziet in het (gemeenschappelijk) behartigen van de belangen in de kapitaalbehoefte van gemeenten.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Beleidsdoel	C. Financiering/bespaarde rente/dividend.
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Eigenaarsrol	Portefuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefuillehouder Financiën
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Aandelenbelang	De BNG is een structuurvennootschap. De Staat is de houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en waterschappen. De gemeente Haarlemmermeer bezit 123.162 aandelen (0,11% van het totaal).
Financieel belang	De gemeente Haarlemmermeer heeft € 310.000 beschikbaar gesteld aan gestort kapitaal. Wij ontvangen jaarlijks dividend.

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 4.721.000.000	€ 4.777.000.000
	Vreemd vermogen	€ 110.819.000.000	€ 123.164.000.000
	Solvabiliteit ultimo 2023		3,7%
	Begroot resultaat 2024		Nog niet bekend
Financiële toelichting	Per ultimo 2024 komt het balanstotaal van BNG Bank uit op € 127,9 miljard, wat € 12,4 miljard hoger is dan ultimo 2023. De nettowinst over 2024 is € 294 miljoen. De algemene vergadering van aandeelhouders heeft besloten over 2024 een dividend van € 140 miljoen uit te keren. Dit is 47,6% van de nettowinst, gecorrigeerd voor de uitkering op het additioneel Tier 1-vermogen.		
Eventuele risico's	De bank heeft zeer hoge externe krediet ratings (Moody's: Aaa, Standard & Poor's: AAA en Fitch: AAA). Dankzij deze hoge kredietwaardigheid heeft de bank een sterke inkooppositie op de internationale geld- en kapitaalmarkt. Verder worden de reguliere bedrijfsrisico's gemitigeerd door het hebben van een sterk risicomanagement.		
Overige informatie/ website	https://www.bngbank.nl/		

InWest Regio BV

Tabel 152

Algemene informatie	Het gezamenlijke doel van InWest Regio BV is te komen tot duurzame economische structuurversterking van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) en de regio Noord-Holland Noord en daarbij in aanmerking nemen dat deze structuurversterking bijdraagt aan een duurzaam herstel na de coronacrisis en de gevolgen daarvan voor de regionale economie. Eind 2024 is de vennootschappelijke structuur gewijzigd, waardoor de aandeelhouders van InWest Regio BV ook direct aandeelhouder zijn geworden in ROM InWest BV. Vanaf 1 januari 2025 worden de gegevens van ROM InWest BV separaat opgenomen in deze paragraaf.
Programma	Economische Zaken
Beleidsdoel	B. Versterken van de strategische positie en economische structuur via samenwerking in de regio, met inzet op nieuwe sectoren en goede maatschappelijke inpassing van de luchthavensector
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Eigenaarsrol	Portefuillehouder Financiën

Opdrachtgeversrol	Portefuillehouder Economische Zaken
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).
Aandelenbelang	Het uitgangspunt bij de toetreding als aandeelhouder InWest Regio B.V. is dat een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 wordt ingelegd. Dit bedrag komt voor Haarlemmermeer (met een begrotingsomvang van € 500 miljoen) neer op € 5 miljoen. Dit wordt vanaf 2023 in twee tranches per jaar ingebracht. In 2024 en begin 2025 zijn twee tranches gestort, ieder voor een bedrag van € 500.000. De kapitaalbreng wordt verdeeld over InWest Regio en ROM InWest. In 2026 zullen wederom kapitaalstortingen volgen verdeeld over de twee fondsen.
Financieel belang	€ 1.250.000

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 41.611.829	€ 41.579.147
	Vreemd vermogen	€ 131.082	€ 386.742
	Solvabiliteit ultimo 2024		99,7%
	Begroet resultaat 2025		Nog niet bekend

Financiële toelichting De opgenomen cijfers zijn nog geconsolideerd, dus inclusief (ROM InWest) Het financiële resultaat komt in 2024 uit op een verlies van € 1.853.809 (2023 € - 2.921.012). De kosten voor de werkzaamheden van het MKB-fonds zijn hoger zijn dan de opbrengsten uit het fonds. Het fonds is nog in een opbouwfase en er zijn nog geen opbrengsten gerealiseerd (anders dan rente-inkomsten). Dit is in lijn met de verwachtingen. Het uitgangspunt van de fondsen is dat deze volledig revolverend zullen zijn (vanaf 15 jaar), met de vooraf gestelde verwachting dat fondsen met winst verkocht worden na zes tot acht jaar. De kosten voor het fondsbeheer zijn gebaseerd op een door de AVA vastgesteld percentage van 2% van het fondsvermogen per jaar.

Risico's Er zijn naast de reguliere bedrijfsrisico's geen andere noemenswaardige risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.

Overige informatie / website <https://rominwest.nl/>

ROM InWest BV

Tabel 153

Algemene informatie	Met de structuurwijziging van InWest Regio BV is onze gemeente direct aandeelhouder geworden van ROM InWest BV.
Programma	Economische Zaken
Beleidsdoel	B. Versterken van de strategische positie en economische structuur via samenwerking in de regio, met inzet op nieuwe sectoren en goede maatschappelijke inpassing van de luchthavensector.
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Eigenaarsrol	Portefuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefuillehouder Economische Zaken
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).
Aandelenbelang	Het uitgangspunt bij de toetreding als aandeelhouder InWest Regio B.V. was dat een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 wordt ingelegd. Dit bedrag komt voor Haarlemmermeer (met een begrotingsomvang van € 500 miljoen) neer op € 5 miljoen. Dit wordt vanaf 2023 in twee tranches per jaar ingebracht. De kapitaalbreng wordt verdeeld over ROM InWest (Transitiefonds) en InWest Regio (MKB-fonds). In 2026 volgen wederom twee kapitaalstortingen ter verdeling over de beide fondsen.
Financieel belang	€ 1.250.000

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 39.273.349	€ 37.202.572
	Vreemd vermogen	€ 2.199.121	€ 2.800.255
	Solvabiliteit ultimo 2024		87,8%

	Begroot resultaat 2025	Nog niet bekend
Financiële toelichting	Het financiële resultaat komt in 2024 uit op een verlies van € 2.070.777 (in 2023 een verlies van € 1.641.323). De kosten voor de werkzaamheden van het Transitiefonds zijn hoger zijn dan de opbrengsten uit het fonds. Het fonds is nog in een opbouwfase en er worden nog geen opbrengsten gerealiseerd (anders dan rente-inkomsten). Dit is in lijn met de verwachtingen. Het uitgangspunt van de fondsen is dat deze volledig revolverend zullen zijn (vanaf 15 jaar), met de vooraf gestelde verwachting dat fondsen met winst verkocht worden na zes tot acht jaar. De kosten voor het fondsbeheer zijn gebaseerd op een door de AVA vastgesteld percentage van 2% van het fondsvermogen per jaar.	
Risico's	Er zijn naast de reguliere bedrijfsrisico's geen andere noemenswaardige risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.	
Overige informatie / website	https://rominwest.nl/	

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Tabel 154

Algemene informatie	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten zijn de 342 gemeenten (per 1 januari 2023) samen, ondersteund door de VNG-organisatie. De VNG heeft als doel om de lokale overheid te versterken en de lokale democratie te vitaliseren. De gemeenten werken, via de VNG, met elkaar aan maatschappelijke opgaven.		
Programma	Bestuur, samenleving en publiekscontact		
Beleidsdoel	C. Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.		
Rechtsvorm	Vereniging		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Bestuur		
Opdrachtgeversrol	-		
Bestuurlijk belang	Haarlemmermeer heeft 75 stemmen in de Algemene Ledenvergadering. Elke gemeente die lid is van de vereniging, brengt door tussenkomst van haar vertegenwoordiger zoveel stemmen uit als het aantal veelvouden van 1.000 inwoners dat de bevolking van de door haar gerepresenteerde gemeente telt, met dien verstande dat zij tenminste één en ten hoogste vijfenzeventig (75) stemmen uitbrengt.		
Aandelenbelang	De vereniging heeft geen aandelen.		
Financieel belang	De totale contributie van de gemeente Haarlemmermeer bedraagt € 267.600 voor 2026.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 56.301.000	€ 60.361.000
	Vreemd vermogen	€ 118.819.000	€ 195.596.000
	Solvabiliteit ultimo 2024		23,6%
	Begroot resultaat 2025		-/- € 4.966.000
Financiële toelichting	Het brutobedrijfsresultaat 2024 is uitgekomen op € 3,40 miljoen negatief, € 1,67 miljoen boven de raming. Het werken met een negatief resultaat is conform de afspraak met de gemeenten om gefaseerd het eigen vermogen in te zetten. Het geconsolideerd nettoresultaat na financiële baten (7% rendement op beleggingen) is nihil.		
Eventuele risico's	Het eigen vermogen ultimo 2024 van € 60,36 miljoen is ruim voldoende voor het opvangen van eventuele risico's.		
Overige informatie/ website	https://vng.nl/		

Dimpact

Tabel 155

Algemene informatie	Dimpact is een Coöperatieve Vereniging van, voor en door gemeenten. 40 gemeenten (leden) zijn hiervan de eigenaren. Dimpact zorgt er onder andere voor dat bestaande en nieuwe ICT-functionaliteiten worden (door)ontwikkeld en de daarmee gepaarde kosten gedeeld kunnen worden onder de betrokken gemeenten. Zo blijft de kwaliteit van dienstverlening voorop staan en worden de kosten per gemeente verminderd. Wij zijn lid geworden op 3 maart 2020 (2020.0000518) en hebben daarmee ook stemrecht op de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. De samenwerking met Dimpact is contractueel vastgelegd in een lidmaatschap van deze coöperatieve vereniging. Voor afname van producten of diensten zijn nadere overeenkomsten
---------------------	---

	opgesteld. Op dit moment nemen wij alleen nog contractueel de diensten Open Online (gemeentelijke website) en Open formulieren af via Dimpact. Er loopt ook nog een project initiatief 'Klant Interactie Service Systeem (KISS)' via Dimpact.		
Programma	Overhead		
Onderdeel	C. Informatievoorziening en automatisering		
Rechtsvorm	Coöperatieve vereniging		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Bedrijfsvoering		
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de algemene ledenvergadering.		
Aandelenbelang	De coöperatieve vereniging heeft geen aandelen.		
Financieel belang	Het financieel belang is gelijk aan de afname van de producten in 2023. Dit betekent een financieel belang van € 42.812.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 2.991.464	€ 702.863
	Vreemd vermogen	€ 4.586.524	€ 7.566.777
	Solvabiliteit ultimo 2024		8,5%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	Dimpact heeft het jaar 2024 afgesloten met een positief resultaat van € 2.288.601. In 2023 was het bedrijfsresultaat nog € 244.151.		
Eventuele risico's	Er zijn naast de reguliere bedrijfsrisico's geen andere noemenswaardige risico's. De reguliere bedrijfsrisico's worden gemitigeerd in het risicomanagement van de coöperatieve vereniging.		
Overige informatie/website	https://www.dimpact.nl/		

NMCX

Tabel 156

Algemene informatie	NMCX Centrum voor Duurzaamheid is een onafhankelijke stichting die zich inzet voor het verduurzamen van de dagelijkse woon-, werk- en leefomgeving van Haarlemmermeer. Het is het loket voor iedereen die vragen of ideeën heeft op het gebied van duurzaamheid. NMCX organiseert een breed scala aan activiteiten voor bewoners, scholen en bedrijven.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	Beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO ₂ -neutraal.		
Rechtsvorm	Stichting		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Energietransitie		
Bestuurlijk belang	Het coalitieakkoord 2022-2026 geeft aan: 'Om gevolgen van de klimaatverandering in onze groeiende gemeente het hoofd te bieden, wordt de klimaat- en energietransitie nadrukkelijk en proactief ingezet. Samenwerking in de regio, maar ook met inwoners, ondernemers, organisaties nemen hier een belangrijke plek in.'		
Aandelenbelang	Niet van toepassing		
Financieel belang	Verstrekt educatiesubsidie voor een bedrag van € 616.596		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 116.105	€ 106.053
	Vreemd vermogen	€ € 324.234	€ 514.378
	Solvabiliteit ultimo 2024		17,09%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
Financiële toelichting	De financiële gegevens zijn gebaseerd op de Jaarstukken 2024 en de begroting van 2025. NMCX is grotendeels afhankelijk van de subsidies van onze gemeente.		
Eventuele risico's	NMCX is grotendeels afhankelijk van één grote opdrachtgever, in dit geval de gemeente Haarlemmermeer. In 2026 is dit niet anders. Bekostiging van de activiteiten blijft de focus van NMCX. De gemeente geeft sturing middels een afstemmingsdocument aangaande de subsidie natuur- en milieueducatie en middels een dienstverleningsovereenkomst aangaande het energieloket. Separaat geeft de gemeente aparte opdrachten aangaande de energietransitie.		

Overige informatie/
website

<https://www.nmcx.nl/>

Grondbeleid

Portefeuillehouder: Van Straten

Vastgelegd grondbeleid

Het grondbeleid in de gemeente Haarlemmermeer wordt vormgegeven met de volgende nota's:

- Verordening Grondzaken 2024 ([10785336](#))
- Kader Strategisch Grondbeleid Haarlemmermeer 2024-2029 ([10158654](#))
- Grondprijzennota 2025 (11527173) (geheim)
- Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) 2025 ([12013353](#)) (geheim)

De Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 ([2021.00030366](#)) (hierna: Omgevingsvisie) is in 2021 vastgesteld en houdt in dat we:

- blijven inzetten op het fysiek en sociaal verbonden zijn met elkaar en met de omgeving;
- gebruik blijven maken van onze grote variatie en diversiteit in landschappen en kernen;
- onze gemeente blijven positioneren als attractieve ontmoetingsplaats.

Uit de Omgevingsvisie is hoofdstuk IV (Doorwerking en uitvoering) van belang. In dit hoofdstuk zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Ontwikkelen in samenwerking (noodzaak van publieke en private investeringen en de veranderende rol van de gemeente).
- De verschillende financieringsmogelijkheden.
- Rol van het gemeentelijk grondbeleid.
- Het instrument van het kostenverhaal.
- De financiële bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen en de reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer.

Kader Strategisch Grondbeleid 2024-2029

In het Kader Strategisch Grondbeleid (hierna 'Kader grondbeleid') is beschreven welke vorm van grondbeleid de gemeente Haarlemmermeer voorstaat en welke grondbeleidsinstrumenten zij (kan) inzet(ten) bij het verwezenlijken van haar ruimtelijke doelstellingen. Verder zijn in het Kader grondbeleid de belangrijkste kaders opgenomen voor de verschillende vormen van grondbeleid, waaronder kaders voor het kostenverhaal bij faciliterend grondbeleid en de financiële bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen (in gemeente Haarlemmermeer bekend als de 'bijdrage RIH').

Verordening Grondzaken

In artikel 25 van de Financiële verordening 2023 (eerste wijziging) van onze gemeente is vastgelegd dat wij tenminste eens in de zes jaar de raad een verordening Grondzaken laten vaststellen. In 2024 is de meest recente verordening vastgesteld. Hierin liggen de regels vast en zijn instrumenten opgenomen voor de raad en het college om grondzaken in brede zin vorm te geven en te controleren.

Strategische aankopen

Het college vraagt ruimte om strategische aankopen te doen. Wanneer de mogelijkheid zich voordoet om tot een strategische aankoop over te gaan wil het college snel en discreet kunnen handelen. Deze aankopen moeten passen in de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente in de meest brede zin.

Hiertoe wordt jaarlijks een bedrag van € 10 miljoen beschikbaar gesteld. Eventuele rente, (éénmalige) afschrijvingen, overige exploitatielasten en baten voortvloeiend uit een strategische aankoop worden aangevraagd bij het eerste P&C-product volgend op de betreffende aankoop dan wel via een raadsvoorstel. Een strategische aankoop dient aan twee randvoorwaarden te voldoen:

- de aankoop moet tot doel hebben om een huidige of toekomstige ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken;
- de aankoop moet waardevast zijn in de huidige bestemming, of rendabel zijn in een eventuele nieuwe bestemming.

Bovenstaande moet voorafgaand aan de aankoop aannemelijk gemaakt worden in een collegevoorstel.

Financiële bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen

Het gemeentelijk beleid over kostenverhaal en financiële bijdrage bij ruimtelijke ontwikkelingen is verwoord in het Kader grondbeleid. Bij ruimtelijke ontwikkelingen tracht de gemeente in de onderhandelingen met ontwikkelaars die op eigen grond een bouwplan wensen te realiseren, een bijdrage contractueel (anterieur) af te spreken, de zogenaamde financiële bijdrage bij ruimtelijke ontwikkelingen (hierna 'bijdrage RIH'), boven op de binnenplanse kosten (inclusief gemeentelijke plankosten) en eventuele bijdragen voor direct-verbonden bovenwijkse voorzieningen die nodig zijn om het plan werkend op te leveren. De bijdrage RIH wordt gestort in de reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer (RIH). Naar analogie van deze werkwijze, wordt bij de projecten met eigen gemeentelijke gronden (de grondexploitaties), conform de uitgangspunten van het BBV, een deel van de winst afgeroomd ten gunste van de reserve RIH. Vanaf 1 januari 2024 wordt bij nieuwe vast te stellen grondexploitaties een apart beslispunt opgenomen om dit deel van de winst van het project ten gunste van de reserve RIH te laten komen.

Vanuit de reserve RIH worden investeringen in openbaar groen en infrastructuur gedekt die als 'supra bovenwijkse voorzieningen' kunnen worden beschouwd, zoals (deels) Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UPM) en PARK21.

Grondexploitatieprojecten actualiseren

In de Verordening Grondzaken 2024 staat in artikel 11 dat een grondexploitatie elke vier jaar wordt geactualiseerd, of eerder voor zover noodzakelijk, op basis van één van de volgende vijf overwegingen:

- a. de kosten en/of de opbrengsten op netto contante waarde wijken substantieel af van de laatst gerapporteerde grondexploitatie. Onder substantiële afwijkingen wordt het volgende verstaan:
 1. afwijkingen groter dan 10% van de kosten en/of de opbrengsten bij projecten tot € 30 miljoen;
 2. afwijkingen groter dan 5% van de kosten en/of de opbrengsten bij projecten tussen de € 30 miljoen en € 50 miljoen;
 3. afwijkingen groter dan 3% van de kosten en/of de opbrengsten bij projecten groter dan € 50 miljoen.
- b. het programma meer dan 10% afwijkt van het laatst bestuurlijk vastgestelde programma;

- c. het eindpeil van de fasering meer dan drie jaar naar achteren verschuift ten opzichte van het laatst bestuurlijk vastgestelde eindpeil;
- d. de raad het college verzoekt om een actualisatie;
- e. het college een actualisatie ter besluitvorming aan de raad wil aanbieden zoals bij substantiële aanpassingen van het referentiekader welke niet 'vallen' onder lid 1 sub a t/m c.

Geactualiseerde grondexploitaties worden (voornamelijk) bij het tussentijds Meerjarenperspectief Grondzaken (tMPG) ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Grondprijzen

Elk jaar wordt in de Grondprijzennota de hoogte van de grondprijzen vastgelegd. In deze jaarlijkse nota worden de marktontwikkelingen voor de belangrijkste ruimtelijke bestemmingen in Haarlemmermeer besproken en worden voorstellen gedaan voor de grondprijzen. Zo zijn in de Grondprijzennota 2025 grondprijzen onderscheiden voor doeleinden als kantoren, bedrijven, voorzieningen en woningen (inclusief vrije kavels en particulier opdrachtgeverschap). De Grondprijzennota is geheim van aard en bedoeld als onderhandelingskader en naslagwerk, in combinatie met het Kader Gronduitgifte 2024-2027, voor degenen die namens de gemeente onderhandelen met derden over de verkoop van grond en gebouwen.

Grondzaken, vijf projectcategorieën

In het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) wordt, per standlijn 1 januari, naast de stand van de Algemene reserve grondzaken (ARG) en de reserve RIH, gerapporteerd over de financiële stand van vijf projectcategorieën:

1. Actieve grondexploitaties
2. Projecten in voorbereiding
3. Projecten met overeenkomst
4. Initiatievenbudget
5. Mutaties strategische gronden

De rapportage per 1 juli heet het tussentijds Meerjarenperspectief Grondzaken (tMPG). Het tMPG geeft een samenvatting en een toelichting op de ARG en eventuele actualisaties, nieuwe projecten en budget-/kredietaanvragen. Ook de voortgang van grondverkoop, een prognose van de winsten en de realisatiegraad komen aan bod. De totaalstand van de ARG wordt alleen bij het MPG gepresenteerd.

In het (t)MPG wordt primair gerapporteerd over financiën en op hoofdlijnen over de inhoudelijke voortgang van projecten. Het college geeft met het (t)MPG de raad inzicht in de saldi en ontwikkeling van de financiële mutaties in projecten van de gebiedsontwikkeling.

Algemene reserve grondzaken

De ARG is een risicobuffer voor resultaten van grondexploitaties en wordt waar nodig gebruikt om de Voorziening negatieve resultaten plannen, de Voorziening overige ruimtelijke projecten - voorbereidende grondexploitaties en de Voorziening overige ruimtelijke projecten - anterieure overeenkomsten aan te vullen. Afhankelijk van de resultaten vindt respectievelijk een dotatie aan (bij positief resultaat), dan wel een onttrekking uit (bij negatief resultaat) de ARG plaats. Conform de werkwijze zoals vastgelegd in de Verordening Grondzaken 2024 kan er aanvulling dan wel afroaming van de reserve plaatsvinden, dit afhankelijk van de minimale en maximale stand van de ARG. Een aanvulling wordt onttrokken uit de Algemene dekkingsreserve, een afroaming wordt gedoteerd aan de reserve Schaalsprong (conform raadsbesluit reserve Schaalsprong ([2020.0000409](#))).

Ontwikkeling Algemene reserve grondzaken

De gemeente Haarlemmermeer maakt gebruik van uitgebreide scenario- en risicoanalyses. Hierdoor geven de grondexploitaties een realistische verwachting. Er wordt onderscheid gemaakt tussen project specifieke risico's en conjuncturele risico's. In overeenstemming met het BBV zijn mogelijke conjuncturele

risico's uit de risicoanalyses van de projecten gehaald en apart opgenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Zie de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).

Als grondexploitaties worden herzien worden ook winstverwachtingen bijgesteld. Strategie, programma's en uitgiftetempo worden zo beter afgestemd op de economische omstandigheden. We houden rekening met de huidige geopolitieke spanningen, maar ook met ontwikkelingen als stikstof en netcongestie en het Didam-arrest. Dit arrest (ECLI:NL:HR:2021:1778) geeft nieuwe, verregaande richtlijnen met betrekking tot mededinging bij verkoop, verhuur en uitgifte van gemeentelijk vastgoed. Ook de grondprijzen sluiten we zo goed als mogelijk aan op de marktontwikkelingen. Dit alles vanuit de verwachting dat in de toekomst ruimtelijke druk blijft op dit deel van de MRA.

De gerealiseerde winsten uit de grondexploitaties zijn de belangrijkste bron voor de AGR. De eindstand op 31 december 2024 van de ARG is € 0,5 miljoen. Er volgt geen storting vanuit de Algemene dekkingsreserve dan wel een dotatie aan de reserve Schaalsprong. De stand per 1 januari 2025 van de ARG bedraagt daarmee € 0,5 miljoen.

Het beeld van de ARG ziet er als volgt uit:

Tabel 157 Algemene reserve grondzaken 1 januari 2025

Bedragen x € 1 miljoen	MPG 2024	MPG 2025
Stand per 1 januari Algemene reserve Grondzaken	5,0	0,0
1. Verevening grondzaken	-5,6	0,3
2. Overige besluiten	-1,5	-0,3
3. Vennootschapsbelasting	0,9	0,6
Algemene reserve grondzaken per 31 december	-1,2	0,5
Storting vanuit Algemene dekkingsreserve	1,2	0,0
Storting naar reserve Schaalsprong	0,0	0,0
Algemene reserve grondzaken na verevening	0,0	0,5

Rapportage op standlijn 1 januari 2025

In [Tabel 158](#) staan de totale Netto Contante Waardes (NCW) van de grondexploitatieprojecten per 1 januari 2025. De NCW is een inschatting van de te verwachten eindresultaten. De waardes zijn opgebouwd uit projectresultaten en autonome effecten. Verschillen ontstaan door een veranderde inschatting van het verloop van projecten, maar ook door het toevoegen of afsluiten van projecten.

Tabel 158

Bedragen x € 1 miljoen	tMPG 1 juli 2024	Project resultaten	Stand 31 december 2024	NCW Autonome wijzigingen	MPG 1 januari 2025	Winst/RIH uitname 2024	Resultaat na uitname
Winstgevende projecten	59,2	4,5	63,8	2,2	66,0	-0,9	65,1
Verliesgevende projecten	-30,7	1,9	-28,8	-1,9	-30,6	0,0	-30,6
Totaal NCW-resultaat actieve grex projecten	28,5	6,5	35,0	0,3	35,3	-0,9	34,4

Het actuele geraamde resultaat van de winstgevende projecten is € 66,0 miljoen. Na winstuitname bedraagt dit € 65,1 miljoen. Het resultaat van de verliesgevende projecten van - € 30,6 miljoen is al voorzien in de Voorziening negatieve resultaten plannen.

Enkele belangrijke grondexploitaties zijn:

Badhoevedorp Centrum

De cijfers in [Tabel 158](#) zijn exclusief Badhoevedorp Centrum, omdat de winsten worden aangewend ter dekking van de bijdrage aan de omlegging van de A9 en worden gestort in de Algemene dekkingsreserve. In 2026 zal deelgebied Quatrebras grotendeels afgerond zijn, zal het sportcomplex op De Veldpost worden opgeleverd en in deelgebied Centrum Oost/West zullen woningen zijn opgeleverd.

Lincolnpark Tweede Fase

Het doel van het project Lincolnpark Tweede Fase is het realiseren van een circulaire en duurzame gemengde stedelijke ontwikkeling, van woningen en voorzieningen. Het plan- en exploitatiegebied van Lincolnpark Tweede Fase is gelegen ten zuiden van de Johan Enschedélaan, ten oosten van de Hoofdweg Oostzijde, ten noorden van de Bennebroekerweg en ten westen van bedrijventerrein De President. De verwachting is dat in 2026/2027 gestart wordt met de bouw in deelgebied Centrum van circa 175 woningen en de aanleg van een parkeerhub voor ongeveer 210 parkeerplaatsen.

De Liede

Het vergroten van het bestaande laagwaardige bedrijventerrein De Liede, waarbij ruimte wordt gecreëerd voor de verplaatsing van lokaal/regionale (laagwaardige en hindergevende) bedrijven is het doel van dit project. Het bestaande en nieuwe bedrijventerrein worden voorzien van een nieuwe verkeersontsluiting. Verder faciliteren we het nieuwe 380kV trafostation behorende bij de nieuwe 380kV hoogspanningsleiding zoals deze door TenneT door de Randstad wordt aangelegd. Vanwege netcongestie worden er voorlopig geen kavels uitgegeven.

Hoofddorp Zuidrand

De Zuidrand is een gemengde ontwikkeling van zowel woningbouw als commercieel recreatieve functies. Het project bestaat uit meerdere deelplannen waarvan inmiddels meerdere deelplannen zijn uitgevoerd. Hierdoor zijn onder andere het Sportcomplex Koning Willem Alexander, het Haarlemmermeer Lyceum, voetbalvereniging UNO, het gebouw Aquaradius, Hof van Pampus (Westkavel), Zuiderhoeven (Pleinen) en een afvalwatertransportgemaal gerealiseerd. In 2026 zal gestart worden met de bouw van circa 180 woningen in het deelgebied Victoriapark West.

De President 1.1

Het doel van het project De President 1.1 is het ontwikkelen van een hoogwaardig bedrijvenpark voor lokale, regionale en internationaal georiënteerde bedrijven. Bij de ontwikkeling wordt aandacht besteed aan uitstraling en duurzaamheid, waarbij gelet wordt op de inrichting van de openbare ruimte en de kwaliteit van de bedrijfsgebouwen. Het streven is om in 2026 nog enkele kavels uit te geven.

Een uitgebreide toelichting is opgenomen in het (t)MPG.

Parameters grondexploitatie

De gebruikte parameters zijn bepalend voor de toekomstverwachting van het project en hebben invloed op het geprognosticeerde eindresultaat van het project. De ontwikkeling van de parameters wordt nauwlettend gevolgd.

Als onderdeel van de herziening van de grondexploitaties in het MPG worden jaarlijks de parameters voor de grondexploitaties heroverwogen. Dit proces bestaat uit twee stappen:

1. de werkelijk opgetreden prijsstijgingen in het afgelopen jaar en het effect op de gehanteerde parameters;
2. de verwachting van de toekomstige economische ontwikkelingen.

In [Tabel 159](#) staan de indexeringspercentages voor de kosten en opbrengsten waarmee de cijfers uit het MPG 2025 zijn geïndexeerd per 1 januari 2025 (stap 1).

Tabel 159

Parameters	Index
Verwerving	1,5%
Voorbereiding, toezicht en administratie (VTA)	4,0%
Investerings	3,5%
Opbrengsten woningbouw betaalbaar	1,5%
Opbrengsten woningbouw overig	4,0%
Opbrengsten Kantoren & Bedrijven	1,5%
Overige opbrengsten	1,5%

In de NCW-berekening van een grondexploitatie worden de geraamde kosten en opbrengsten op basis van inflatie en renteparameters en de fasering doorgererekend naar de toekomst. De gebruikte parameters zijn bepalend voor de toekomstverwachting van het project en bepaald op basis van de gemiddelde prijsverwachting in de komende zeven jaar. Dit geeft de parameters voor de grondexploitaties zoals opgenomen in [Tabel 160](#).

Tabel 160

Parameters MPG 2025	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Kosten inflatie	3,5%	3,0%	2,5%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Opbrengsten woningen betaalbaar	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Opbrengsten woningen overig	3,5%	1,5%	1,5%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Opbrengsten overig	1,5%	1,5%	1,5%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Uit de tabel is af te lezen, dat voor de jaren tot en met 2027, in verband met de onzekerheid, een (hogere) gedifferentieerde kostenstijging is opgenomen in de grondexploitaties. Vanaf 2028 keert het percentage terug naar het langjarig gemiddelde. Bij de parameter opbrengsten woningen betaalbaar hanteren we 2% opbrengststijging. Voor de parameters opbrengst woningen overig en opbrengsten overig keert het percentage ook vanaf 2028 terug naar het langjarig gemiddelde.

Rente en discontovoet

Uitgangspunt voor de te hanteren rekenrente is de gemeentelijke omslagrente. Deze is met de Programmabegroting 2025–2028 bepaald op 2%. Door uit te gaan van de omslagrente wordt aangesloten op de stellige uitspraak van de Commissie BBV uit de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken van december 2023.

Tabel 161

Rente en discontovoet MPG 2025

Rente	2,0%
Discontovoet	2,0%

Openbaarheid Wet open overheid (Woo)

Portefeuillehouder: Van der Meij

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In deze paragraaf lichten wij onze beleidsvoornemens voor 2026 toe.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt elf categorieën van informatie die wij actief openbaar moeten gaan maken. Het was de bedoeling om de actieve openbaarmaking via een landelijke publicatietool te realiseren. De ontwikkeling van deze tool is evenwel afgeblazen. Vooralsnog wordt landelijk alleen een verwijzindex met zoekfunctie ingericht. Aan de hand daarvan en met door de gemeente opgeslagen weblinks wordt de zoeker doorgeleid naar de bij ons opgeslagen informatie.

De actieve openbaarmaking is verdeeld in een viertal tranches. De eerste tranche is al in werking getreden in 2024. De tweede tranche van een vijftal categorieën van informatie, zal naar verwachting voor gemeenten in 2026 in werking treden. Op dat moment zullen wij ook gebruik kunnen maken van het door Dimpact ontwikkelde Generieke Publicatie Platform. In 2026 bereiden wij ons voor op de implementatie van de tranches 3 en 4.

Er is een opleiding ontwikkeld met informatie over de Woo en meer specifiek de actieve openbaarmaking. Deze wordt gedurende het jaar meerdere malen aan de medewerkers aangeboden.

Woo-verzoek

Iedereen kan ons altijd vragen om bepaalde informatie openbaar te maken: het Woo-verzoek. Daarbij gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt. Alleen in uitzonderingsgevallen kan een bijzonder belang vóór openbaarmaking gaan. Wij blijven intern medewerkers opleiden in het proces van het Woo-verzoek om de kennis binnen de organisatie op peil te houden.

Financiële begroting

Grondslagen begroting

In deze paragraaf zijn de uitgangspunten en grondslagen opgenomen die zijn gehanteerd bij het opstellen van deze programmabegroting. Eerst benoemen wij de uitgangspunten van het financieel beleid, daarna de grondslagen. Dit zijn bijvoorbeeld de aangehouden indexeringen en de prognoses over de ontwikkeling van het aantal inwoners en woningen.

Uitgangspunten financieel beleid

De volgende spelregels hanteren wij om een solide financiële positie te borgen:

- een structureel sluitende begroting van baten en lasten;
- geen verhoging van gemeentelijke belastingen, behalve de indexering;
- leges blijven kostendekkend;
- financiële meevallers vloeien terug naar de algemene middelen;
- tegenvallers worden zoveel als mogelijk opgevangen binnen het betreffende onderdeel van de programmabegroting;
- de gemeente gaat terughoudend om met grote investeringen vanwege de hoge schuldpositie;
- nieuwe taken die in de toekomst door het Rijk naar gemeenten worden overgeheveld, moeten worden bekostigd met Rijksmiddelen.

Deze programmabegroting is op basis van de volgende uitgangspunten opgesteld:

- de Programmabegroting 2025–2028 en de Voorjaarsrapportage 2025 gelden als financieel uitgangspunt voor deze programmabegroting. De kapitaallasten zijn gebaseerd op het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) naar de standlijn van 1 januari 2025 en het geactualiseerde Investeringsplan. Onder het kopje ‘Wat mag het kosten?’ zijn verschillen ten opzichte van het voorliggende begrotingsjaar per beleidsdoel toegelicht;
- de ontwikkelingen die zich na het opstellen van de voorjaarsrapportage hebben voorgedaan met effect op het meerjarenbeeld zijn meegenomen in deze begroting om zo een juiste weergave van dit meerjarenbeeld te geven. Het gaat onder meer over de meicirculaire gemeentefonds en reeds genomen besluiten;
- het investeringsplan is bij de voorjaarsrapportage geactualiseerd en deze effecten zijn verwerkt in het meerjarenbeeld. Het geactualiseerde [investeringsplan](#) maakt onderdeel uit van de financiële begroting;
- het meerjarenbeeld liet vanaf 2026 elk jaar een tekort zien. Om deze tekorten te dekken heeft de raad op 13 maart 2025 unaniem ingestemd ([11753909](#)) met een pakket aan maatregelen om de begroting voor 2026 en 2027 sluitend te maken. Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 zijn deze maatregelen verwerkt in het meerjarenbeeld. De maatregelen zijn toegelicht in het onderdeel [Maatregelen sluitende begroting](#).

Grondslagen

Indexering

Bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2025 zijn de algemene indexeringspercentages voor 2026 vastgesteld. Deze zijn gebaseerd op het Centraal Economisch Plan 2025 (CEB) van het Centraal Planbureau (CPB). Bij de vaststelling van de indexeringspercentages worden de twee voorgaande begrotingsjaren nagecalculeerd.

Het meerjarenbeeld 2027 tot en met 2029 is gebaseerd op constante prijzen. Dat wil zeggen dat het prijspeil 2026 ook voor die jaren wordt gehanteerd. Voor de jaren 2027 en verder is derhalve geen rekening gehouden met prijs- en loonstijgingen op de lasten en een inflatiecorrectie op de baten.

De volgende indexeringen zijn voor de Programmabegroting 2026–2029 gehanteerd:

Tabel 162

Omschrijving	%
Nationale consumentenprijsindex (cpi):	
– nacalculatie 2024	0,40%
– nacalculatie 2025	0,40%

Omschrijving	%
- indexering 2026	2,60%
- totaal Nationale consumentenprijsindex	3,40%
Loonkosten gemeentepersoneel:	
- indexering 2026	2,40%
Omdat de financiële doorwerking van de CAO's voor 2024 en 2025 al verwerkt zijn, vindt hier geen nacalculatie voor plaats.	
Materiële budgetten (goederen en diensten)	
- nacalculatie 2024	4,80%
- nacalculatie 2025	0,70%
- indexering 2026	2,10%
- totaal indexering materiële budgetten	7,60%
Inkomensoverdrachten (subsidies):	
- nacalculatie 2024	0,40%
- nacalculatie 2025	0,40%
- indexering 2026	2,60%
- totaal indexering inkomensoverdrachten	3,40%
Sociale uitkeringen in natura, loongevoelig deel:	
- nacalculatie 2024	0,30%
- nacalculatie 2025	1,00%
- indexering 2026	4,30%
- totaal sociale uitkeringen in natura, loongevoelig deel	5,60%
Sociale uitkeringen in natura, overige budgetten:	
- nacalculatie 2024	0,40%
- nacalculatie 2025	0,40%
- indexering 2026	2,60%
- totaal sociale uitkeringen in natura, overige budgetten	3,40%
Bijdrage gemeenschappelijke regelingen, loongevoelig deel:	
- indexering 2026	2,40%
Omdat de financiële doorwerking van de CAO's voor 2024 en 2025 al verwerkt zijn, vindt hier geen nacalculatie voor plaats.	
Bijdrage gemeenschappelijke regelingen, overige budgetten:	
- nacalculatie 2024	4,80%
- nacalculatie 2025	0,70%
- indexering 2026	2,10%
- totaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen, overige budgetten	7,60%
Overheidsinvesteringen:	
- nacalculatie 2024	0,50%
- nacalculatie 2025	1,30%
- indexering 2026	3,00%
- totaal overheidsinvesteringen	4,80%

De indexering voor inkomensoverdrachten (subsidies) is gelijk gesteld aan het inflatiecijfer van het cpi. Dit conform de bestendige beleidslijn.

Rente

Voor de berekening en doorbelasting van rentelasten zijn de volgende percentages gehanteerd:

Tabel 163

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Rente aan te trekken langlopende geldleningen	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Rente aan te trekken kortlopende geldleningen	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Rekenrente/renteomslag	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

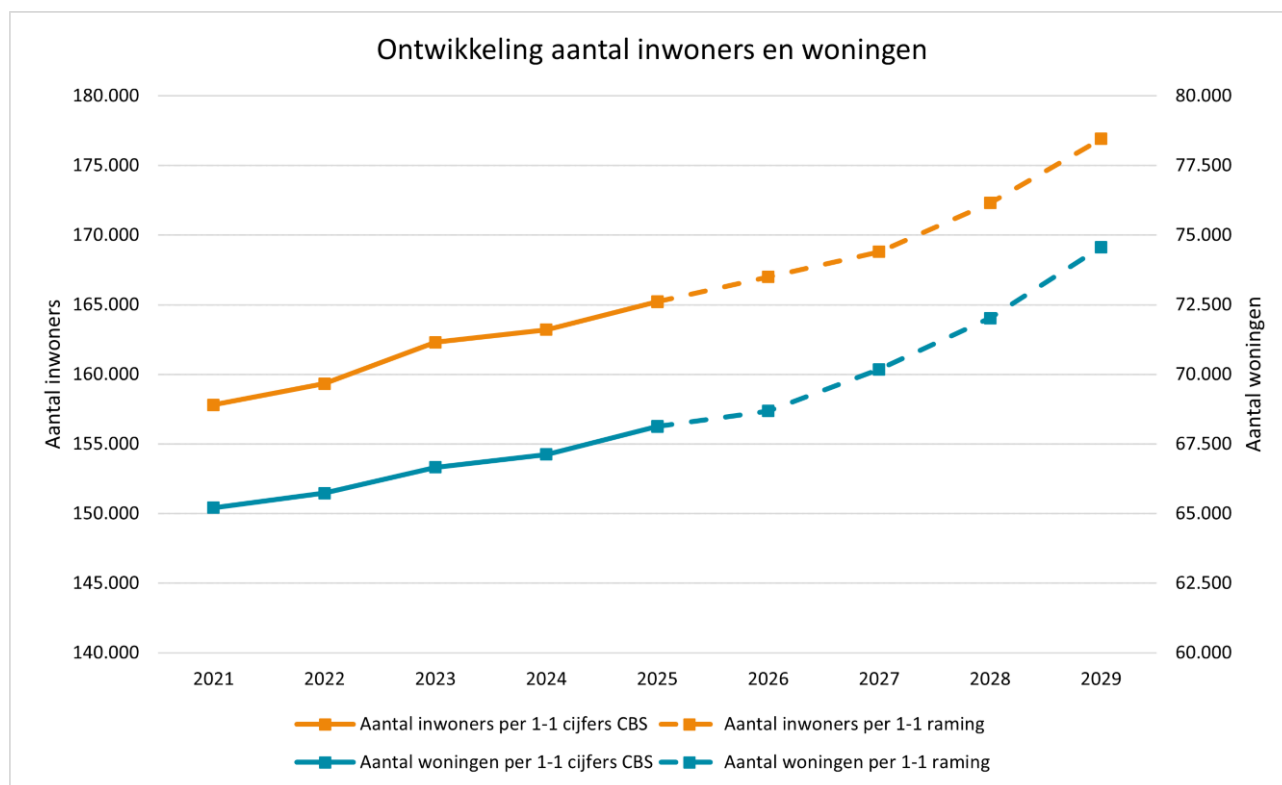
Inwoners en woningen

Voor de ontwikkeling van het aantal inwoners en woningen is rekening gehouden met de volgende prognose in de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van de OZB-woningen:

Tabel 164

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Inwoners per 1-1	167.000	168.800	172.300	176.900
Woningen per 1-1	68.680	70.180	72.020	74.570

De ontwikkeling (realisatie en prognose) van het aantal inwoners en woningen in de jaren 2021-2029 is weergegeven in [Figuur 99](#).

Figuur 99

Areaalsystematiek groei van de gemeente

We nemen een stelpost op voor de stijging van de lasten door de groei van het aantal inwoners en woningen. Dit doen we met de volgende uitgangspunten:

1. Instandhouding huidige voorzieningenniveau
2. Huidige uitgaven (actuele begroting) zijn de berekeningsgrondslag van de methodiek
3. Areaaleffecten zijn autonoom (onvermijdelijk) en worden meegenomen in de bestuurlijke besluitvorming (integrale afweging)
4. Eenvoud en robuust
5. Objectivering: gebruik van data uit objectieve bronnen
6. De systematiek geldt voor de gehele gemeentelijke begroting
7. Alleen relevante exploitatielasten van structurele aard worden meegenomen

Voor de berekening van de stelpost is voor elke taak bepaald welke parameter/maatstaf als veroorzaker van de mutatie kan worden gezien. Hierbij is rekening gehouden met de volgende voorwaarden:

- het verdient de voorkeur om de parameter aan te sluiten met de verdeelmaatstaven van het gemeentefonds omdat deze goed meetbaar zijn;
- het heeft de voorkeur om met zo weinig mogelijk parameters te werken. Dit komt de uitlegbaarheid en robuustheid van de areaalsystematiek ten goede (zie uitgangspunt 4);
- bepaal de parameter die het beste aansluit bij de taak;
- de parameter moet naast goed meetbaar zijn ook de groei of krimp van de gemeente kunnen weerspiegelen.

Bij de vaststelling van de areaalsystematiek is gekozen voor twee parameters: aantal inwoners en aantal woningen.

In de Programmabegroting 2026-2029 is rekening gehouden met een stelpost van € 1.110 per extra inwoner en € 535 per extra woning. Voor de dekking van extra overheadlasten wordt de berekende stelpost met 10% verhoogd. De stelpost wordt deels gecompenseerd door een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds (meer inwoners en meer woningen) en een hogere opbrengst OZB-woningen (meer woningen).

Het effect van de areaalsystematiek op het meerjarenbeeldgeven we weer in [Tabel 165](#).

Tabel 165

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stelpost hogere lasten				
Totaal per inwoner	1.998	3.996	7.881	12.978
Totaal per woning	294	1.097	2.081	3.445
Overhead 10%	229	509	996	1.643
Totaal stelpost	2.521	5.602	10.958	18.076
Hogere baten door de groei:				
Onroerendezaakbelasting woningen	189	703	1.334	2.208
Algemene uitkering gemeentefonds	1.520	3.042	5.877	9.869
Totaal hogere baten	1.709	3.745	7.211	12.077
Saldo	-812	-1.857	-3.747	-5.999

De omvang van de stelpost wordt jaarlijks bij de voorjaarsrapportage herrekend op basis van de laatst bekende prognoses van het aantal inwoners en woningen. Hoe de middelen worden verdeeld over de programma's leggen wij voor bij de Voorjaarsrapportage 2026. Dit voorstel baseren wij op de werkelijke aantallen van woningen en inwoners.

Overzicht van baten en lasten

Programma/Mutatie reserves	Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bestuur, samenleving en publiekscontact	Baten	5.668	5.761	6.205	6.574	6.207	4.752
	Lasten	22.066	20.029	20.557	20.775	20.519	19.722
	Saldo	-16.398	-14.269	-14.353	-14.201	-14.311	-14.969
Veiligheid	Baten	24.335	33.372	4.084	1.284	1.284	1.284
	Lasten	46.544	56.478	28.378	25.541	25.189	25.310
	Saldo	-22.209	-23.106	-24.294	-24.257	-23.905	-24.026
Zorg en werk	Baten	46.215	48.749	75.748	47.752	47.752	47.452
	Lasten	172.116	190.834	218.640	187.886	187.041	186.730
	Saldo	-125.901	-142.085	-142.892	-140.134	-139.289	-139.278
Maatschappelijke ontwikkeling	Baten	26.983	34.024	23.854	20.713	20.569	20.428
	Lasten	116.852	134.405	121.761	117.535	118.815	122.479
	Saldo	-89.869	-100.382	-97.907	-96.822	-98.245	-102.052
Mobiliteit	Baten	153	1.114	813	268	267	212
	Lasten	5.974	8.269	7.810	7.495	7.619	6.906
	Saldo	-5.821	-7.156	-6.997	-7.227	-7.352	-6.694
Ruimtelijke ontwikkelingen	Baten	25.420	46.552	39.858	36.005	42.111	23.868
	Lasten	33.343	50.678	41.716	35.456	32.553	24.072
	Saldo	-7.923	-4.126	-1.858	549	9.558	-204
Wonen	Baten	5.831	4.035	3.718	3.798	4.770	401
	Lasten	7.184	8.472	7.134	7.106	12.164	3.547
	Saldo	-1.353	-4.438	-3.416	-3.308	-7.394	-3.146
Kwaliteit fysieke omgeving	Baten	42.385	48.948	51.042	50.612	50.868	50.893
	Lasten	84.897	94.451	97.947	99.402	101.944	104.900
	Saldo	-42.512	-45.503	-46.905	-48.791	-51.076	-54.007
Economische zaken	Baten	16.635	18.441	5.130	3.788	3.788	3.788
	Lasten	16.253	18.979	10.803	8.773	8.773	8.286
	Saldo	382	-538	-5.673	-4.985	-4.985	-4.498
Overzicht algemene dekkingsmiddelen *	Baten	413.321	427.738	441.106	443.479	440.937	449.839
	Lasten	9.865	9.419	28.502	30.310	29.652	36.003
	Saldo	403.456	418.319	412.604	413.169	411.285	413.836
Overzicht overhead	Baten	2.330	1.599	1.599	1.599	1.599	1.599
	Lasten	77.709	81.927	78.122	80.554	76.078	77.781
	Saldo	-75.379	-80.328	-76.523	-78.955	-74.479	-76.182
1 Totaal van baten excl. reservemutaties		609.275	670.331	653.157	615.871	620.154	604.517
2 Totaal van lasten excl. reservemutaties		592.803	673.944	661.369	620.833	620.346	615.736
3 Saldo van baten en lasten (1-2)		16.473	-3.612	-8.212	-4.961	-191	-11.219

*Waarin opgenomen:

- Onvoorzien	Lasten	-	35	35	35	35	35
- Vennootschapsbelasting	Lasten	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Programma/Mutatie reserves	Baten en lasten	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Maatschappelijke ontwikkeling	Onttrekking	1.859	6.425	7.414	2.168	3.268	1.842
	Storting	4.928	3.238	4.044	285	285	285
	Saldo	-3.069	3.187	3.370	1.884	2.984	1.557
Mobiliteit	Onttrekking	259	301	440	-129	946	1.063
	Storting	75	3.110	-	-	288	-
	Saldo	184	-2.809	440	-129	658	1.063
Ruimtelijke ontwikkelingen	Onttrekking	10.681	19.877	12.244	7.526	5.993	5.835
	Storting	15.235	45.610	17.177	13.952	21.140	9.264
	Saldo	-4.554	-25.733	-4.933	-6.426	-15.147	-3.430
Wonen	Onttrekking	112	160	185	160	4.401	160
	Storting	1.570	1.138	326	213	48	48
	Saldo	-1.458	-979	-141	-53	4.353	112
Kwaliteit fysieke omgeving	Onttrekking	546	444	265	138	136	6
	Storting	-	219	-	-	-	-
	Saldo	546	225	265	138	136	6
Economische zaken	Onttrekking	226	1.721	547	547	547	60
	Storting	313	-	-	-	-	-
	Saldo	-86	1.721	547	547	547	60
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Onttrekking	14.216	35.492	10.451	10.199	4.339	1.390
	Storting	2.406	565	1.787	1.198	352	107
	Saldo	11.810	34.927	8.664	9.001	3.987	1.283
Overzicht overhead	Storting	1.645	-	-	-	-	-
	Saldo	-1.645	-	-	-	-	-
4 Totaal van baten reservemutaties		27.898	64.419	31.545	20.609	19.630	10.355
5 Totaal van lasten reservemutaties		26.172	53.881	23.333	15.648	22.112	9.704
6 Resultaat reservemutaties (4-5)		1.727	10.538	8.212	4.962	-2.482	652
7 Totaal van baten incl. reservemutaties (1+4)		637.174	734.750	684.702	636.481	639.784	614.872
8 Totaal van lasten incl. reservemutaties (2+5)		618.975	727.824	684.702	636.480	642.458	625.440
9 Resultaat (7-8)		18.199	6.926	-0	0	-2.674	-10.567

Geprognosticeerde balans

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV, art. 20; lid 1 b) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten een geprognosticeerde begin- en eindbalans van de begrotingsjaren opnemen onder de uiteenzetting van de financiële positie.

Het meerjarig opnemen van de geprognosticeerde balans geeft de raad meer inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte. Met deze informatie kunnen ontwikkelingen vroegtijdig gesinaliseerd worden.

Tabel 166

Omschrijving (bedragen x € 1.000.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Materiële vaste activa	661,7	712,5	778,4	844,3	901,9	916,8
Financiële vaste activa	117,5	117,5	118,5	119,5	121,5	122,5
Totaal vaste activa	787,7	838,4	905,4	972,3	1.031,9	1.047,8
Vlottende activa						
Onderhanden werk	47,5	51,6	76,0	71,2	80,4	99,8
Uitzettingen met een looptijd < 1 jr.	84,4	84,4	84,4	84,4	84,4	84,4
Liquide middelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overlopende activa	42,5	42,5	42,5	42,5	42,5	42,5
Totaal vlottende activa	174,5	178,6	203,0	198,2	207,4	226,8
Totaal activa	962,2	1.017,1	1.108,4	1.170,5	1.239,3	1.274,5
Passiva						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	366,9	356,4	348,2	343,2	345,7	345,0
Voorzieningen	28,0	24,0	20,7	19,2	18,8	17,0
Langlopende leningen	337,9	357,9	457,6	529,5	596,3	634,0
Totaal vaste passiva	732,8	738,3	826,4	891,9	960,8	996,0
Vlottende passiva						
Kasgeldleningen en banksaldi	2,2	50,0	56,0	56,0	56,0	56,0
Overige schulden	34,5	36,1	33,3	29,8	29,8	29,8
Overlopende passiva	192,7	192,7	192,7	192,7	192,7	192,7
Totaal vlottende passiva	229,4	277,2	283,2	283,2	283,2	283,2
Totaal passiva	962,2	1.017,1	1.108,4	1.170,5	1.239,3	1.274,5

Toelichting bij baten en lasten

Maatregelen sluitende begroting

De raad heeft op 13 maart 2025 unaniem ingestemd ([11753909](#)) met een pakket aan maatregelen om de begroting voor 2026 en 2027 sluitend te maken. Het voorstel betreft keuzes waarbij rekening gehouden is met de belangrijkste voorkeurslijnen vanuit de begrotingsraad van 24 oktober 2024:

- nog niet te drastisch ombuigen;
- geen ombuigingen op het maatschappelijk middenveld;
- geen lastenverhoging voor de inwoners;
- iets risicovoller ramen met het oog op onderuitputting in de begroting;
- bij ombuigingen eerst kijken naar 'geen Haagse knaken, geen Haagse taken'.

Met de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 zijn de onderstaande maatregelen verwerkt in het meerjarenbeeld 2026–2029.

Tabel 167

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2026	2027	2028	2029
Inrekenen stelpost Hervormingsagenda Jeugd	0	2.133	9.854	9.746
Leges overall meer kostendekkend maken	4.255	4.255	4.255	4.255
Extra opbrengsten geliberaliseerde pacht en verhuur gronden	200	200	200	200
Verhogen toeristenbelasting	4.175	4.175	4.275	4.275
Structurele inzet Algemene dekkingsreserve	346	2.021	1.364	1.364
Areaaluitbreiding OZB niet-woningen	886	1.771	2.657	3.542
Onderuitputting budget opleidingskosten	500	500	500	500
Totaal	10.362	15.055	23.105	23.882

Toelichting

Tabel 168

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2026	2027	2028	2029
Zorg en werk				
Inrekenen stelpost Hervormingsagenda Jeugd				
Stelpost Hervormingsagenda Jeugd conform raadsbesluit (11753909)	0	5.250	5.250	5.250
Aanpassing stelpost op basis van de meicirculaire 2025 gemeentefonds (XS-25060201.1144)		-3.117	4.604	4.496
Totaal	0	2.133	9.854	9.746

In 2021 heeft de arbitragecommissie, Commissie van Wijzen, een uitspraak gedaan om het verschil in inzicht tussen de VNG en het Rijk over de beschikbare middelen voor de inzet van jeugdzorg te beslechten. In haar uitspraak stelt de commissie dat het jeugdstelsel niet langer houdbaar is en dat een set van (beheers)maatregelen moet leiden tot een betere inrichting van het jeugdstelsel en een landelijke besparing van € 1 miljard. Wij rekenen de besparing voor ons in. Als het Rijk ons compenseert, omdat de besparing die aan de maatregelen gekoppeld zijn niet realistisch blijken, dan verrekenen wij dit met de stelpost.

In de meicirculaire 2025 gemeentefonds heeft het Kabinet aanpassingen in de verwachte opbrengsten van de Hervormingsagenda jeugd. Het ingroeipad is aangepast waardoor in 2027 een voordeel ontstaat. Vanaf 2028 heeft het Rijk rekening gehouden met een indexering van de opbrengst van de hervormingsagenda, het invoeren van een eigen bijdrage jeugdzorg en lagere lasten door sturing op de trajectduur.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Leges overall meer kostendekkend maken	4.255	4.255	4.255	4.255
Eén van de maatregelen waartoe besloten is betreft het verhogen van de legesopbrengsten omgevingsvergunningen en de legesopbrengsten van C-evenementen, zodat leges meer kostendekkend worden. Leges kunnen verder worden verhoogd door het verhogen van de tarieven en/of het laten vallen of verhogen van het legesplafond per aanvraag (op dit				

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)**2026 2027 2028 2029**

moment € 650.000). De kostendekkendheid mag echter niet hoger worden dan 100% over de gehele legesverordening. Hierdoor wordt de raming van de leges omgevingsvergunningen verhoogd met € 4.205.000 en is de raming van de leges C-evenementen bijgesteld met € 50.000. De aanpassing van de tarieven en legesplafonds zal in de legesverordening 2026 worden opgenomen.

Economische zaken**Extra opbrengsten geliberaliseerde pacht en verhuur gronden** **200 200 200 200**

De geliberaliseerde pachtinkomsten en de inkomsten uit de verhuur van overige gronden over 2022, 2023 en 2024 laten zien dat meer inkomsten begroot kunnen worden.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen**Verhogen toeristenbelasting**

Verhoging	4.275	4.275	4.275	4.275
Flankerende maatregel	-100	-100	0	0
Netto	4.175	4.175	4.275	4.275

We kiezen voor een dusdanige verhoging van de toeristenbelasting in Haarlemmermeer dat deze onder die van Amsterdam blijft. De verhoging van de opbrengst is vastgesteld op 30%. In de verordening Toeristenbelasting 2026 wordt het tarief (een percentage van de overnachtingsvergoeding) waarmee deze extra opbrengst gerealiseerd moet worden, vastgesteld.

Wij stellen als flankerende maatregel voor de organisatie Event Park Amsterdam in Hoofddorp extra te steunen in de jaren 2026 en 2027. Wij verwachten dat dit zal leiden tot meer zakelijke evenementen en hotelovernachtingen. Hiermee is dit een verzachtende maatregel.

Structurele inzet Algemene dekkingsreserve

Inzet Algemene dekkingsreserve conform raadsbesluit (11753909)	0	1.349	1.364	1.364
Aanvullende onttrekking ter dekking mutaties Voorjaarsrapportage 2025	3.300	4.100		
Aanpassing onttrekking in Programmabegroting 2026-2029	-2.954	-3.428		
Totaal	346	2.021	1.364	1.364

In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFv) van 21 november 2023 hebben de VNG, IPO en UVW nieuwe afspraken over hun financiën gemaakt met de ministeries van Financiën en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze afspraken bieden gemeenten kansen om hun financiële ruimte beter te benutten. Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Hierdoor kunnen gemeenten het surplus in de algemene reserve (de reserves waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel, het surplus, mogen gemeenten 10% inzetten als structureel dekkingsmiddel. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Gezien deze afspraken wordt vanaf 2026 een deel van de vrije ruimte in de Algemene dekkingsreserve ingezet. Ter aanvulling op het pakket aan maatregelen waarover de raad op 13 maart 2025 besloten heeft (11753909) is ter dekking van de mutaties uit de Voorjaarsrapportage 2025 in 2026 en 2027 een aanvullend bedrag uit de Algemene dekkingsreserve onttrokken. Gezien de ontwikkeling van het meerjarenbeeld is de geraamde onttrekking in de jaren 2026 en 2027 in de Programmabegroting 2026-2029 verlaagd. Met deze verlaging sluit de begroting voor deze jaren op € 0.

Areaaluitbreiding OZB niet-woningen **886 1.771 2.657 3.542**

In het meerjarenbeeld werd tot nu toe geen rekening gehouden met een extra opbrengst van de onroerendezaakbelastingen niet-woningen als gevolg van areaaluitbreiding. De reden hiervoor is enerzijds het niet beschikbaar hebben van een betrouwbare raming van de nieuwbouw van bedrijven en anderzijds dat tot en met 2022 als gevolg van de hogere waarde door de areaaluitbreiding de algemene uitkering lager werd door de negatieve inkomstenmaatstaf. Dit laatste is vanaf 2023 niet meer het geval. Bij de herijking van de verdeling van het gemeentefonds is de negatieve inkomstenmaatstaf OZB niet-woningen gemaximeerd op € 35.000 per inwoner. Haarlemmermeer zit ruim boven dit maximum (als gevolg van het luchthavengebied), waardoor een areaaluitbreiding bij de niet-woningen niet meer leidt tot een lagere algemene uitkering. Ondanks vele pogingen, is het niet mogelijk een betrouwbare raming van nieuwbouw van bedrijfspanden op te stellen. Maar gezien de gemiddelde areaaluitbreiding van de laatste jaren is een voorzichtige aanname van een waardestijging van € 150 miljoen per jaar acceptabel.

Overzicht overhead**Onderuitputting budget opleidingskosten** **500 500 500 500**

Bij de analyse van de cijfers van de begroting is geconstateerd dat er structureel geld overblijft op de middelen voor de opleidingskosten. Voor het opleidingsplan geldt een afspraak met de Ondernemingsraad (OR) over het beschikbare bedrag. Er wordt voorgesteld een stelpost onderuitputting te vormen op de ervaring van de afgelopen jaren zodat het budget voor de organisatie beschikbaar blijft.

Formatie en salarissen per cluster

Uitgesplitst per cluster geeft dit overzicht het aantal fte en het bedrag aan salarislaster. Tevens zijn de vergelijkende gegevens over 2025 opgenomen.

Tabel 169

Cluster (bedragen X € 1.000)	Formatie 2025 (aantal fte)	Formatie 2026 (aantal fte)	Salarissen 2025	Salarissen 2026
Griffie	8,38	10,9	982,8	1313,3
Staf, Bestuur en Directie	47,85	46,85	5.509	5.310
Concern Control	13,39	14,39	1.586	1.710
Projecten	45,52	44,82	5.347	5.371
Grond- en vastgoedzaken	45,92	45,38	5.220	5.224
Ruimte, economie en duurzaamheid	81,08	83,35	8.939	9.420
Ingenieursbureau	43,64	43,64	4.366	4.370
Samenleving, Sport en Cultuur	49,24	50,69	5.240	5.446
Sociale Dienstverlening	128,80	127,37	11.479	11.402
Maatschappelijke Ondersteuning & Zorg	105	110	10.764	11.276
Beheer en Onderhoud	95,55	100,88	8.988	9.607
Veiligheid	117,61	117,97	10.207	10.292
Gebieds & Relatiemanagement	29	30	3.205	3.333
Klant Contact Centrum	78,10	79,11	6.909	7.026
Communicatie	45,84	45,84	4.780	4.783
Human Resource Management	40,91	47,91	4.621	5.410
Inkoop & Juridische Zaken	40,18	40,18	4.329	4.331
Financiën & Administratie	61,88	61,66	6.413	6.427
Info+	66,88	67,38	7.076	7.166
Facility Management	52,09	51,98	4.707	4.725
Totaal formatie en salarissen	1.197,03	1.220,37	120.667	123.939

De toename van de salarislaster in 2025 ten opzichte van primitieve begroting 2025 betreft voor € 1,8 miljoen de verwerking van de CAO Gemeenten 2024-2025. Verder is sprake van een uitbreiding van 7 fte voor Informatiebeveilig en privacy waartoe besloten is bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2024.

Verloop stelposten

In onderstaand overzicht is het verloop weergegeven van de nog in te vullen stelposten. Als startpunt is de stand van de Voorjaarsrapportage 2025 genomen.

Tabel 170

Omschrijving rapport	2025	2026	2027	2028	2029
Areaalsyst.groei gemeente					
Beginsaldo VJR 2025	31	2.552	5.633	10.989	18.106
Stand PB 2026-2029	31	2.552	5.633	10.989	18.106
Bedrijfsvoering					
Beginsaldo VJR 2025	258	258	258	258	258
Stand PB 2026-2029	258	258	258	258	258
Index.gemeensch. regelingen					
Beginsaldo VJR 2025	-27	778	569	641	641
Mutaties PB 2026	0	-218	-218	-218	-218
Stand PB 2026-2029	-27	560	351	423	423

Index.heffingen en huren

Beginsaldo VJR 2025	0	-4.360	-4.350	-4.350	-4.350
Mutaties PB 2026	0	4.283	4.336	4.382	4.420
Stand PB 2026-2029	0	-77	-14	32	70

Index.loonkosten

Beginsaldo VJR 2025	5.713	8.824	8.824	8.824	8.824
Mutaties PB 2026	0	-261	-261	-261	-261
Stand PB 2026-2029	5.713	8.564	8.564	8.564	8.564

Index.materiële kosten

Beginsaldo VJR 2025	-1.169	8.070	8.305	8.448	8.448
Mutaties PB 2026	0	-536	-535	-535	-535
Stand PB 2026-2029	-1.169	7.534	7.770	7.913	7.913

Index.soc.uitk. in natura

Beginsaldo VJR 2025	0	5.490	5.490	5.490	5.490
Stand PB 2026-2029	0	5.490	5.490	5.490	5.490

Index.subsidies

Beginsaldo VJR 2025	85	450	462	470	466
Stand PB 2026-2029	85	450	462	470	466

Kapitaallasten algemeen

Beginsaldo VJR 2025	1.548	897	-810	520	1.189
Mutaties PB 2026	0	-997	710	731	284
Stand PB 2026-2029	1.548	-100	-100	1.251	1.473

Ombuigingen

Beginsaldo VJR 2025	0	-500	-5.750	-5.750	-5.750
Mutaties PB 2026	0	0	3.117	-4.604	-4.496
Stand PB 2026-2029	0	-500	-2.633	-10.354	-10.246

Realisatiegraad investeringen

Beginsaldo VJR 2025	0	-2.636	-3.974	-4.662	-5.295
Mutaties PB 2026	0	-1.034	-1.598	-3.776	-6.894
Stand PB 2026-2029	0	-3.670	-5.572	-8.438	-12.189

Schaalsprong wonen (kap.last)

Beginsaldo VJR 2025	1.995	1.970	1.943	1.943	1.943
Stand PB 2026-2029	1.995	1.970	1.943	1.943	1.943

Versterking organisatie

Beginsaldo VJR 2025	366	366	366	366	366
Stand PB 2026-2029	366	366	366	366	366

Volumestijging jeugdzorg & WMO

Beginsaldo VJR 2025	0	1.469	2.949	4.443	5.953
Stand PB 2026-2029	0	1.469	2.949	4.443	5.953
Totaal	8.800	24.866	25.466	23.350	28.590

Overzicht Incidentele baten en lasten

Vanuit het BBV (artikel 28) is een overzicht van incidentele baten en lasten een verplicht onderdeel van de toelichting op de programmabegroting. Dit betreft zowel de programma's als de reserves. Mutaties

op doorlopende baten en lasten, zoals bijvoorbeeld de algemene uitkering en afschrijvingen zijn niet meegenomen.

Bij het opstellen van de tabel Incidentele baten en lasten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- het betreft baten en lasten die zich maximaal drie jaar voordoen of waarvan de eindigheid vastligt als gevolg van een raadsbesluit of toekenningsbesluit;
- toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan dekkingsreserves van kapitaallasten en onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings) reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken;
- het betreft incidentele baten en lasten opgenomen met een drempel vanaf € 200.000.

Het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden apart vermeld in [Tabel 173](#).

Tabel 171

Incidentele baten omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	I	Reserve
Veiligheid								
Opvang ontheemden Oekraïne	18.952	28.577	0	0	0	0	Ontheemden	
Suppletieregeling Opsporing en ruiming NGE	1.997	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Zorg en werk								
ESF-subsidie	175	0	0	0	0	0		
Compensatie gedupeerden kinderopvangtoeslag affaire	432	235	0	0	0	0	< 3 jaar	
Kleinschalige woonvoorziening Jeugdzorg	204	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Opvang ontheemden Oekraïne	0	0	28.000	0	0	0	Ontheemden	
Maatschappelijke ontwikkeling								
Oekraïense ontheemden - huisartsenzorg	668	800	0	0	0	0	Ontheemden	
Oekraïense ontheemden - leerlingenvervoer	0	322	0	0	0	0	Ontheemden	
Impuls Jongerencultuur	504	370	0	0	0	0	< 3 jaar	
Project Oneigenlijk grondgebruik jongere wijken	0	614	153	0	0	0	< 3 jaar	
Subsidie provincie project Informele zorg	87	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
SPUK IZA	1.120	1.140	1.133	0	0	0	einddatum	
SPUK GALA	2.606	2.404	1.905	0	0	0	einddatum	
NPO budget	886	1.043	0	0	0	0	<3 Jaar	
Ruimtelijke ontwikkelingen								
Resultaat Grondexploitaties (excl. BHD)	5.721	6.146	6.798	8.221	17.471	5.595		R
RIH: ruimtelijke projecten	3.106	9.311	6.216	2.718	656	656		R
Resultaat Grondexploitatie Badhoevedorp (BHD)	0	565	1.237	1.198	352	107		R
Klimaatmiddelen Rijk	1.926	3.003	1.098	720	0	0		
Klimaatmiddelen Provincie	127	121	121	0	0	0		
Klimaatmiddelen provincie energiebesparing	105	145	0	0	0	0		
Lokale aanpak isolatie	2	1.042	960	0	0	0		
Energiearmoede	603	906	150	100	0	0		
Wonen								
Exploitatie Planeetbaan	3.947	3.646	3.317	3.217	585	0		R
Hotel- en accommodatieregeling statushouders	1.506	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Kwaliteit fysieke omgeving								
Verkopen (tuin)gronden	341	0	0	0	0	0		
Verzekeringsuitkering openbare verlichting en verkeerslichten	441	0	0	0	0	0		
Afkoopsom beheer en onderhoud Schipholweg	0	0	550	0	0	0		R
Economische zaken								
Verkoop panden en gronden	10.970	0	0	0	0	0		
Schaalsprong, Saturnusstraat 40-62	1.833	1.042	1.042	0	0	0		R
Pionier-Bols	0	3.939	0	0	0	0		
Algemene dekkingsmiddelen								
Gemeentefonds bijdrage opsporing en ruiming NGE	667	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Gemeentefonds: eenmalige korting € 675 M	0	-4.971	0	0	0	0		
Diversen								
Budgetoverhevelingen	2.385	0	0	0	0	0		R

Incidentele baten omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	I	Reserve
Totaal Incidentele baten	61.311	60.400	52.680	16.174	19.064	6.358		
Incidentele onttrekkingen reserves								
Algemene reserves								
Algemene dekkingsreserve	14.216	35.492	10.105	8.178	7.217	27		R
Algemene reserve grondzaken	5.173	1.739	2.226	2.226	2.226	2.226		R
Bestemmingsreserves								
Haarlemmermeerse Bos	0	715	0	0	0	0		R
Maatschappelijke voorzieningen	0	2.891	3.759	0	0	0		
Monumenten	151	180	128	0	0	0		R
Ruimtelijke Investeringsen Haarlemmermeer (RIH)	4.034	16.954	9.283	4.913	2.913	2.913		R
Schaalsprong	1.399	936	637	0	0	0		R
Stadscentrum HFD	0	219	0	0	288	0		R
Stichting Mainport en Groen (SMG)	265	1.017	1.859	500	1.600	118		R
Versterking van de (lucht)vrachtketen	226	1.721	487	487	487	0		R
Wonen	112	160	185	160	160	160		R
Totaal Incidentele onttrekkingen reserves	25.576	62.024	28.669	16.464	14.891	5.444		
Totaal Incidentele baten inclusief onttrekkingen reserves	86.887	122.424	81.349	32.638	33.955	11.802		

Incidentele lasten omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	I	Reserve
Veiligheid								
Suppletieregeling Opsporing en ruiming NGE	2.556	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Opvang ontheemden Oekraïne	18.952	28.577	0	0	0	0	Ontheemden	
Zorg en werk								
Compensatie gedupeerden kinderopvangtoeslag affaire	336	235	0	0	0	0	< 3 jaar	
Schuldhelpverlening, initiële contractperiode	615	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Uitvoering Wet Inburgering 2023 en 2024	615	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Kleinschalige woonvoorziening Jeugdzorg	204					0		
POK middelen	0	316	0	0	0	0	< 3 jaar	
Project aanpak wachttijden	0	300	0	0	0	0	< 3 jaar	
Bijdrage zorginstelling	0	225	0	0	0	0	< 3 jaar	
Vervanging regiesysteem Wmo en jeugdzorg	0	747	2.520	889	0	0		R
Opvang ontheemden Oekraïne	0	0	28.000	0	0	0	Ontheemden	
Overig < € 200.000	0	211	0	0	0	0	< 3 jaar	
Maatschappelijke ontwikkeling								
Oekraïense ontheemden	668	800	0	0	0	0	Ontheemden	
Ventilatie scholen	0	312	0	0	0	0		
Tijdelijke huisvesting onderwijs, vijf investeringsprojecten	744	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Energiecompensatie	554	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
projecten Stichting Mainport en Groen	265	1.017	1.859	500	1.600	118		R
Revitalisering Haarlemmermeersebos	0	715	0	0	0	0		R
Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed	0	180	128	0	0	0		R
Impuls Jongerencultuur	504	370	0	0	0	0	< 3 jaar	
Openbare bibliotheek	0	481	481	0	0	0	< 3 jaar	
Verzachting strategische heroriëntatie C.	0	373	143	43	0	0	< 3 jaar	
SPUK IZA	1.004	1.120	1.120	0	0	0	einddatum	
SPUK GALA	2.606	2.404	1.905	0	0	0	einddatum	
NPO Budget	886	1.043	0	0	0	0	<3 Jaar	
Oekraïense ontheemden - leerlingenvervoer	236	322				0	Ontheemden	
Project Oneigenlijk grondgebruik jongere wijken	0	1.384	154	0	0	0	< 3 jaar	
Overig < € 200.000	410	205	272	100	0	0		
Mobiliteit								
OV Verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer	260	850	325	325	283	283	< 3 jaar	
Invoering omgevingswet	1.118	0	0	0	0		< 3 jaar	R
Overig < € 200.000	116	0	0	0	0	0		
Ruimtelijke ontwikkelingen								
Stadcentrum Hoofddorp	410	480	286	286	286	0	< 3 jaar	R (vanaf 2026)

Incidentele lasten omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	I	Reserve
Versnelling woningbouwproductie, vijf deelprojecten	824	600	871	771	671	0		R (vanaf 2026)
Programma Woningbouw Haarlemmermeer West	2.885	385	339	339	339	0		R
Strategische Aanpak Mobiliteit	0	217	258	258	258	0		R (vanaf 2026)
Spoorzone Hoofddorp	1.443	1.100	1.963	1.563	1.063	0		R (vanaf 2026)
Klimaatmiddelen Rijk	1.926	3.003	1.098	720	0	0	SPUK	
Klimaatmiddelen Provincie	0	0	0	0	0	0	SPUK	
Klimaatmiddelen provincie energiebesparing	0	0	0	0	0	0	SPUK	
Lokale aanpak isolatie	2	1.042	960	0	0	0	SPUK	
Energiearmoede	603	906	150	100	0	0	SPUK	
Omgevingswet, opstellen omgevingsplan	0	1.339	0	0	0	0	< 3 jaar	
Resultaat grondexploitaties	5.173	1.739	2.226	2.226	2.226	2.226		R
RIH: Ruimtelijke projecten	3.106	6.249	7.858	4.913	4.913	4.913		R
Overig < € 200.000	420	266	121	0	0	0	< 3 jaar	
Wonen								
Exploitatie Planeetbaan 2	2.984	3.059	3.039	3.052	4.826	0		R
Huisvestingsopgave asielaanpak	156	1.035	300	0	0	0	< 3 jaar	
Hotel- en accommodatieregeling statushouders	1.265	557	0	0	0	0	< 3 jaar	
Uitgaven wonen	0	160	185	160	160	160		R
Overig < € 200.000	64	135	27	207	27	0		R
Kwaliteit fysieke omgeving								
Storm- en vuurwerkschade fysieke leefomgeving	266	59	0	0	0	0	< 3 jaar	
Schade openbare verlichting en verkeerslichten	321	0	0	0	0	0	< 3 jaar	
Overig < € 200.000	184	52	0	0	0	0	< 3 jaar	
Economische zaken								
Verkoop panden en gronden	6.643	0	0	0	0	0		R
Rijstvogelstraat 102-110	0	16	17	17	17	17		R
Schiphol Cargo Mainport Program (SCMP)	226	1.721	487	487	487	0		R
Exploitatie Saturnusstraat 40-62	1.161	1.508	1.561	0	0	0		R
Exploitatie Diamantlaan 6 (netto)	0	156	118	0	0	0		R
Overzicht overhead								
Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	53	944	908	2.778	0	0		R
Verwerving en implementatie financieel-, personeels- en salarisadministratie systemen	3.702	3.038	0	0	0	0	< 3 jaar	R
Diversen								
Budgetoverhevelingen	5.325	11.510	2.802	1.268	333	0		R
Totaal Incidentele lasten	71.791	83.463	62.481	21.002	17.489	7.717		
Incidentele stortingen reserves								
Algemene dekkingsreserve	3.928	1.656	2.065	1.363	352	107		R
Algemene reserve grondzaken	5.721	6.146	7.411	8.834	18.084	6.208		R
Indexatie woningbouw	0	2.033	0	0	0	0		R
Maatschappelijke voorzieningen	1.386	0	0	0	0	0		R
Monumenten	55	0	0	0	0	0		R
Pionier-BOLS	0	3.939	0	0	0	0		R
Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer (RIH)	3.030	9.311	6.216	2.718	656	656		R
Schaalsprong	2.232	13.031	0	0	0	0		R
Stadscentrum HFD	2.845	2.432	0	0	0	0		R
Toekomstbestendige werklocaties	313	0	0	0	0	0		R
Dekking afschrijvingslasten	6.468	12.700	5.009	100	388	100		R
Totaal Incidentele stortingen reserves	25.978	51.248	20.701	13.015	19.480	7.071		
Totaal Incidentele lasten inclusief stortingen reserves	97.769	134.711	83.182	34.017	36.969	14.788		

Saldo incidentele baten en lasten

Het totaal van de incidentele lasten wordt in de jaren 2026-2029 hoger geraamd dan de incidentele baten. Dit heeft een positief effect op het structurele meerjarenbeeld. In 2026 is het structurele begrotingssaldo positief.

Tabel 172

Saldo incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totaal incidentele baten inclusief onttrekkingen reserves	86.887	122.424	81.349	32.638	33.955	11.802
Totaal incidentele lasten inclusief storting reserves	97.769	134.711	83.182	34.017	36.969	14.788
Saldo incidentele baten en lasten	-10.882	-12.287	-1.833	-1.379	-3.014	-2.986

Door het saldo van de incidentele baten en lasten te betrekken bij de eindcijfers uit het overzicht van de (totale) lasten en baten wordt inzicht gegeven in het structureel begrotingssaldo. De presentatie van het structureel begrotingssaldo en de toelichting hierop wordt gegeven in de [financiële hoofdlijnen](#).

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- reguliere onttrekkingen aan dekkingsreserves van kapitaallasten;
- onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

De incidentele toevoegingen en onttrekkingen van de reserves worden vermeld in het overzicht van incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel zijn de structurele toevoegingen en onttrekkingen van de reserves opgenomen.

Tabel 173

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2025		2026		2027		2028		2029	
	Toev.	Onttr.	Toev.	Onttr.	Toev.	Onttr.	Toev.	Onttr.	Toev.	Onttr.
Algemene dekkingsreserve	-	-	-	346	-	2.021	0	1.363	-0	1.363
Algemene reserve grondzaken	-	-	-	0	0	0	-0	0	0	0
Totaal algemene reserves	-	-	-	346	0	2.021	0	1.363	0	1.363
Calatrava	-	312	-	128	-	-	-	-	-	-
Indexatie woningbouw	2.400	-	2.400	-	2.400	-	2.400	-	2.400	-
Leidraad inr openbare ruimte	-	132	-	132	-	132	-	130	-	-
Monumenten	73	72	73	72	73	73	73	73	73	73
Onderwijshuisvesting	112	-	112	-	112	-	112	-	112	-
Wonen	48	-0	48	-0	48	-0	48	-0	48	-0
Dekking afschrijvingslasten	0	1.879	-	2.200	-	1.921	-	3.174	-	3.476
Totaal bestemmingsreserves	2.633	2.395	2.633	2.531	2.632	2.124	2.632	3.376	2.632	3.548
Totaal structurele mutaties reserves	2.633	2.395	2.633	2.877	2.633	4.145	2.632	4.740	2.633	4.912

Reserves en voorzieningen

Beschrijving en toelichting op de reserves

Hierna beschrijven wij per reserve de doelstellingen van de ingestelde reserve en indien relevant een toelichting op de ontwikkeling ervan in de begrotingsjaren. Voor het financiële verloop van de reserves verwijzen wij naar het hoofdstuk [Overig](#).

Algemene reserves

Algemene dekkingsreserve

De Algemene dekkingsreserve vormt het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. De Algemene dekkingsreserve kan ingezet worden als buffer voor incidentele financiële tegenvallers en onvoorziene risico's, en is dan ook een belangrijk onderdeel van het weerstandsvermogen. Van het vrijbesteedbare deel van de Algemene dekkingsreserve mag 10% ingezet worden als structureel dekkingsmiddel. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Het vrijbesteedbare deel wordt berekend door bijvoorbeeld de benodigde weerstandscapaciteit af te trekken van het saldo van de reserve.

Algemene reserve grondzaken

Deze reserve is bedoeld voor de verevening van de resultaten van de actieve grondexploitaties, voorbereidende grondexploitaties, de projecten met ontwikkelaars en de strategische gronden. In de verordening grondzaken ([2020.0000918](#)) is de werkwijze inzake de verevening tussen de Algemene reserve grondzaken en de Algemene dekkingsreserve opgenomen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn ingesteld ten behoeve van een bepaald doel. De ontwikkeling van het saldo van de reserves is opgenomen in onderstaande tabel.

Reserve Calatravabruggen

Herstel van de coating en het onderhoud van de Calatravabruggen. De prognose is dat de reserve eind 2026 uitgeput is. De onderhoudslasten komen dan ten laste van de algemene middelen.

Reserve Haarlemmermeerse Bos

Aanleggen en dekking jaarlijkse uitgaven voor noodzakelijke werken en voorzieningen in het Haarlemmermeerse Bos.

Reserve Indexatie subsidies woningbouw

Deze reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 12 juni 2025 ([12045013](#)) over de vaststelling van de Jaarstukken 2024. Het doel van deze reserve is het dekken van loon- en prijsstijgingen van de investeringen ten behoeve van de realisatie van woningbouwprojecten voor het deel dat gedekt wordt uit vooruitontvangen specifieke uitkeringen van het Rijk.

Reserve Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)

Ter dekking van het onderhoud openbare ruimte Floriande.

Reserve Maatschappelijke voorzieningen

In deze reserve wordt jaarlijks 100% van het verkoopresultaat (verkoopopbrengst na aftrek van kosten) van gemeentelijk vastgoed gestort. Het doel van deze reserve is het dekken van vervangingen of investeringen in bestaand gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Onttrekkingen uit deze reserve zijn alleen bedoeld voor dekking van investeringen in bijvoorbeeld duurzaamheid en/of toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed met een maatschappelijke functie of voor dekking van vervangingsinvesteringen voor gemeentelijk vastgoed met een maatschappelijke functie (raadsbesluit van 1 april 2021, Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen Integraal Accommodatieplan ([2021.0000253](#))). De hoogte is gemaximeerd op € 4 miljoen. Bij de Najaarsrapportage 2024 ([11527337](#)) is de toegestane hoogte incidenteel verhoogd naar een omvang van maximaal € 6 miljoen voor de jaren 2024 en 2025. Bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2025 is de motie [Extra impuls voor](#)

[duurzaam maatschappelijk vastgoed](#) aangenomen. Hierin wordt het college verzocht een extra storting van € 3,5 miljoen te doen ten laste van het geraamde begrotingsresultaat 2025 en het plafond te verhogen naar ten minste € 10 miljoen, en bij voorkeur € 15 miljoen. In de Najaarsrapportage 2025 wordt op deze motie teruggekomen.

Reserve Monumenten

Bestemmingsreserve voor gemeentelijke monumentenzorg.

Reserve Onderwijshuisvesting

Het doel van deze reserve is (vastgesteld bij de Voorjaarsrapportage 2025 ([12166159](#))):

- zorgen voor noodzakelijk asbestonderzoek en asbestsanering bij de (partiële) sloop van onze schoolgebouwen;
- zorgen voor het verhelpen van gebreken aan onze schoolgebouwen die over eind levensduur zijn en waarbij de gebreken niet voortkomen uit achterstallig onderhoud;
- zorgen voor een extra kwaliteitsimpuls voor onze schoolpleinen.

Reserve Pionier-BOLS

Deze reserve heeft als doel de financiële dekking van projecten in het kader van de gebiedsontwikkeling Pionier-BOLS terrein. De reserve is ingesteld met het raadsbesluit Vaststelling masterplan Pionier-BOLS ([2021.0003183](#)). Met de reserve kunnen de kosten en opbrengsten van het masterplan binnen de begroting worden verevend.

Reserve Programma Stadscentrum Hoofddorp

Deze reserve is ingesteld voor het ondersteunen en verwezenlijken van de doelstellingen van het programma Stadscentrum Hoofddorp: hebben en houden van een aantrekkelijk en levendig stedelijk gebied waar werken, wonen en voorzieningen met elkaar vermengen en er een aangenaam verblijf is (raadsbesluit 9 november 2023, [8302549](#)).

Reserve Project de Nieuwe Kom te Nieuw-Vennep

De reserve is ingesteld voor het dekken van een deel van het tekort bij het afsluiten van de herziene grondexploitatie de Nieuwe Kom.

Reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH)

Mogelijkheid scheppen voor ruimtelijke investeringen in infrastructuur en openbaar groen.

Reserve Schaalsprong

Dekking van voorbereidingskosten en de afschrijvingslasten van toekomstige investeringen in mobiliteit en bovenwijks groen die noodzakelijk zijn om (de versnelling van) woningbouw mogelijk te maken. Bij raadsbesluit van 20 januari 2022 ([2021.0002603](#)) is het doel van deze reserve uitgebreid met de dekking van afschrijvingslasten van investeringen in de wettelijke vereiste maatschappelijke voorzieningen in de gebiedsplannen.

Reserve Stichting Mainport en Groen

Projecten zeker stellen na liquidatie Stichting Mainport en Groen:

- fietspad Nieuwe Meer;
- fietspad Schaapskooi in Park Vijfhuizen;
- Badhoevedorp-Groene As.

Reserve Toekomstbestendige werklocaties

Conform het raadsvoorstel Actualisatie koers herstructurering werklocaties van 9 april 2024 ([10475335](#)) is het doel van deze reserve het samen met ondernemers en marktpartijen op peil houden van de kwaliteit van kantoren- en bedrijventerreinen en winkelgebieden. Het eventueel niet bestede deel van het in de exploitatie beschikbare budget voor dit doel wordt gestort in deze reserve.

Reserve Versterking van de (lucht)vrachtketen

Deze reserve heeft, in overleg met het ministerie en de regionale partners, het volgende doel: de aansluiting van Schiphol en de regio op het Europese vrachtnetwerk en versterking van de (lucht)vrachtketen.

Reserve Wonen

Woonmogelijkheden voor de huishoudens die daar op grond van hun inkomen niet geheel zelf in kunnen voorzien.

Reserve dekking afschrijvingslasten

Reserve dekking afschrijvingslasten

Deze reserve is bestemd voor het dekken van afschrijvingslasten van investeringen waarvoor eerder middelen gereserveerd waren. Conform het BBV moeten investeringen die gedekt worden uit een reserve, geactiveerd worden op de balans en gedurende de vastgestelde afschrijvingstermijnen afgeschreven worden. Hierdoor komen jaarlijks de afschrijvingslasten ten laste van de programmabegroting. Ter dekking van deze lasten wordt jaarlijks een bijdrage vanuit de reserve dekking afschrijvingslasten ten gunste van de programmabegroting gedaan.

Deze reserve is een zogenaamde ‘beklemd’ reserve. Dat wil zeggen dat de middelen van deze bestemmingsreserve niet vrij besteedbaar zijn. Bij een besteding aan andere doeleinden dan de dekking van afschrijvingslasten, moet altijd tot een alternatieve dekking worden besloten.

Beschrijving en toelichting op de voorzieningen

Hierna wordt beschreven wat de doelstellingen zijn van de ingestelde voorzieningen. Voor het financiële verloop van de voorzieningen wordt verwezen naar het hoofdstuk [Overig](#).

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Voorziening onderhoud gebouwen

Deze voorziening is gevormd voor de egalisering van de in de tijd onregelmatig verspreide kosten voor onderhoud aan gemeentelijke vastgoedobjecten.

Voorzieningen, van derden verkregen middelen

Voorziening Tariefsegalisatie afvalstoffenheffing

Het voorkomen van schoksgewijze tariefaanpassingen als gevolg van fluctuerende jaarresultaten op het taakveld afval.

Voorziening Tariefsegalisatie rioolheffing

Het voorkomen van schoksgewijze tariefaanpassingen rioolheffing als gevolg van fluctuerende jaarresultaten op het taakveld rioleringen.

Verplichtingen en verliezen

Voorziening bovenwettelijk verlof

Voor het bovenwettelijke verlof dat geen gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet volgens de commissie BBV een voorziening worden opgenomen. Bij toename van het bovenwettelijke verlof wordt de voorziening verhoogd. Bij een afname is er sprake van vrijval ten gunste van de exploitatie.

Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders

Dekking van toekomstige betalingsverplichtingen van pensioenen aan wethouders. Jaarlijks wordt de berekening geactualiseerd.

Voorziening regeling vervroegde uittreding

In 2023 is voor werknemers de regeling vervroegde uittreding (RVU) in de CAO Gemeenten opgenomen. De RVU geeft een beperkt aantal medewerkers dat aan specifieke voorwaarden voldoet, de mogelijkheid vervroegd met pensioen te gaan. Om de regeling te kunnen uitvoeren is een voorziening getroffen voor medewerkers die hiervoor in aanmerking komen.

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. De commissie BBV heeft in een uitspraak aangegeven dat hiervoor een voorziening gevormd moet

worden, omdat geen sprake is van jaarlijks terugkerende verplichtingen met een vergelijkbaar volume. Als medewerkers hun gespaarde verlof inzetten worden de kosten ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening Wachtgeldverplichtingen voormalig personeel

Dekking van toekomstige betalingsverplichtingen van wachtgelden aan voormalig personeel. Jaarlijks wordt de voorziening geactualiseerd.

Voorziening Wachtgeldverplichtingen wethouders

Dekking van toekomstige betalingsverplichtingen van wachtgelden aan wethouders. Jaarlijks wordt de voorziening geactualiseerd.

Investerings

Jaarlijks wordt door de gemeente geïnvesteerd in onder andere gebouwen, wegen en bedrijfsmiddelen. Kenmerk van een investering is dat het nut van de betreffende goederen zich over meerdere jaren uitstrekt. Er ontstaan bezittingen waar over een periode van meerdere jaren gebruik gemaakt van wordt. Naast nieuwe bezittingen kan er ook geïnvesteerd worden in bestaande bezittingen. Dit laatste kan alleen als er sprake is van significante kwaliteitsverbetering, levensduurverlenging of aanpassingen om te voldoen aan wet- of regelgeving. Als aan deze voorwaarden niet voldaan wordt, is er sprake van groot onderhoud. Kosten van groot onderhoud moeten gedekt worden in de exploitatie of uit een voorziening groot onderhoud.

Omdat investeringen meerdere jaren nut hebben voor de gemeenschap, komen de uitgaven gedurende meerdere jaren ten laste van de exploitatie. Dit zijn de afschrijvingslasten. Afschreven wordt op basis van de economische levensduur van de investering en er wordt lineair afgeschreven. Onder andere in verband met de investeringen trekt de gemeente leningen aan en ontstaan rentelasten. Op basis van de boekwaarde (aanschafwaarde min afschrijvingen) van de investeringen per 1 januari van een jaar worden de rentelasten verdeeld over de programma's/beleidsdoelen. Afschrijvingslasten en rentelasten tezamen worden de kapitaallasten genoemd. Dit zijn de budgettaire lasten die ten laste van de exploitatie komen.

De lopende en nieuwe investeringen zijn opgenomen in het [Investeringsplan](#), dat hierna is opgenomen. Het Investeringsplan is een totaaloverzicht van alle investeringen, exclusief de investeringen die zijn opgenomen in het MPG. De investeringen worden bruto geraamd. Als investeringen worden gedekt door een bijdrage van derden of ten laste van een reserve dan wordt dit apart geraamd. Verder is hierna een [overzicht](#) opgenomen met de wijzigingen in het investeringsplan ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025 en het Strategisch Perspectief Investerings (SPI) voorjaar 2025.

Autoriseren en vrijgeven investeringskredieten

Conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (eerste wijziging), artikel 6, gelden voor het autoriseren van investeringskredieten de volgende regels:

- nieuwe investeringen die opgenomen zijn in het investeringsplan die starten in het nieuwe begrotingsjaar en waarvan het investeringsbedrag lager is dan € 2 miljoen worden door de raad geautoriseerd bij het vaststellen van de primitieve begroting. De raad kan hierbij aangeven van welke nieuwe investeringen lager dan € 2 miljoen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen;
- nieuwe investeringen met een investeringsbedrag van € 2 miljoen of hoger die opgenomen zijn in het investeringsplan worden met een afzonderlijk raadsvoorstel aan de raad ter autorisatie voorgelegd. Uitgezonderd zijn vervangingsinvesteringen van € 2 miljoen of hoger die bestemd zijn voor de vervanging van activa waarvan de lasten conform het BBV moeten worden verantwoord onder het Overzicht overhead. Deze worden door de raad geautoriseerd bij het vaststellen van de primitieve begroting. De raad kan hierbij aangeven van welke investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen;
- indien de uitvoering van een investeringskrediet zich over meerdere jaren uitstrekt, dan wordt het geautoriseerde investeringsbedrag op basis van de planning van het project over de uitvoeringsjaren verdeeld en per uitvoeringsjaar vrijgegeven. Verschuivingen tussen de jaarbedragen als gevolg van wijzigingen in de planning zijn toegestaan, mits de investering conform de door de raad vastgestelde doelen en voorwaarden wordt gerealiseerd en het totaal beschikbaar gestelde krediet niet wordt overschreden;
- pas nadat de raad een investeringskrediet heeft geautoriseerd kunnen verplichtingen worden aangegaan.

In het hierna volgende [investeringsplan](#) zijn de investeringen waarvoor de raad een afzonderlijk raadsvoorstel krijgt om ze te autoriseren groen gearceerd. De overige nieuwe investeringen worden door de raad geautoriseerd bij het vaststellen van de Programmabegroting 2026-2029. In totaal gaat het om de volgende bedragen:

Tabel 174

Omschrijving (bedragen x € 1.000)

Te autoriseren nieuwe investeringen bij vaststelling programmabegroting	12.476
Later te autoriseren via een apart raadsvoorstel	116.927
Totaal nieuwe investeringen (bruto)	129.403

Tevens geeft de raad bij de vaststelling van de programmabegroting de jaarschijf 2026 vrij voor de geautoriseerde lopende en de nieuwe investeringen.

Recapitulerend gaat het om de volgende bedragen:

Tabel 175

Omschrijving (bedragen x € 1.000)

Vrij te geven jaarschijf lopende investeringen	100.195
Vrij te geven jaarschijf nieuwe investeringen	11.327
Vrij te geven jaarschijf bij vaststelling begroting	111.522
Later vrij te geven jaarschijf 2026	28.081
Totaal bruto te investeren in 2026	139.603
Gedekt door onttrekking reserves	-27.828
Gedekt door bijdragen derden	-26.888
Totaal netto te investeren in 2026	84.887

Stelpost onderuitputting kapitaallasten

In het meerjarenbeeld is er rekening mee gehouden dat van de totaal geraamde investeringsbedragen in een jaar 57,5% wordt besteed. Hierdoor vallen de geraamde kapitaallasten lager uit. Omdat niet van te voren te bepalen is welke investeringen een vertraging oplopen in de uitvoering, is hiervoor een stelpost opgenomen onder het Overzicht algemene dekkingsmiddelen. De geraamde onderuitputting is opgenomen in [Tabel 176](#).

Tabel 176

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stelpost onderuitputting kapitaallasten	3.670	5.572	8.438	12.189

Investeringsplan

Hierbij achtereenvolgens:

- Recapitulatie investeringen per programma ([Tabel 177](#)) verdeeld in economisch en maatschappelijk nut.
- Investeringsplan ([Tabel 178](#)). De in het overzicht groen gearceerde bedragen betreffen investeringen die via een separaat raadsvoorstel geautoriseerd worden.

Tabel 177

(bedragen x €1000)		Geplande Investeringsen						Kapitaallasten			
Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Economische zaken											
Economisch nut	430	0	430	0	0	0	0	9	9	9	9
Maatschappelijk nut	50	50	0	0	0	0	0	3	2	2	2
Totaal Economische zaken	480	50	430	0	0	0	0	11	11	11	11
Kwaliteit fysieke omgeving											
Economisch nut	7.128	2.278	2.527	1.791	491	40	0	93	101	182	181
Maatschappelijk nut	161.401	35.559	39.323	25.292	24.720	14.193	22.314	3.179	5.043	7.461	10.308
Totaal Kwaliteit fysieke omgeving	168.528	37.837	41.850	27.083	25.211	14.233	22.314	3.272	5.144	7.642	10.488
Maatschappelijke ontwikkeling											
Economisch nut	205.749	42.298	17.153	14.797	44.832	82.534	4.135	3.662	3.443	5.994	10.130
Maatschappelijk nut	5.930	15	1.589	3.906	245	175	0	202	964	955	1.017
Totaal Maatschappelijke ontwikkeling	211.679	42.313	18.742	18.703	45.077	82.709	4.135	3.864	4.407	6.949	11.147
Mobiliteit											
Economisch nut	525	81	394	50	0	0	0	8	9	9	9
Maatschappelijk nut	10.483	487	3.059	4.087	2.850	0	0	375	624	1.040	1.023
Totaal Mobiliteit	11.008	568	3.453	4.137	2.850	0	0	383	633	1.049	1.032
Overzicht overhead											
Economisch nut	90.982	9.130	28.984	34.964	16.838	1.066	0	1.078	2.890	4.179	5.976
Totaal Overzicht overhead	90.982	9.130	28.984	34.964	16.838	1.066	0	1.078	2.890	4.179	5.976
Ruimtelijke ontwikkelingen											
Maatschappelijk nut	0	116	-116	0	0	0	0	11	11	11	11
Totaal Ruimtelijke ontwikkelingen	-0	116	-116	0	0	0	0	11	11	11	11
Wonen											
Economisch nut	100	11	89	0	0	0	0	14	14	14	14
Totaal Wonen	100	11	89	0	0	0	0	14	14	14	14
Totaal	482.777	90.025	93.432	84.887	89.977	98.008	26.450	8.634	13.110	19.854	28.678

Tabel 178

(bedragen x €1000)

					Geplande Investeringsen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/m 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Economische zaken													
Niet in exploitatie genomen gronden	Investering	E	430	0	430	0	0	0	0	9	9	9	9
Spoorzicht-Noord Armaturen	Investering	M	50	50	0	0	0	0	0	3	2	2	2
Totaal Beleidsdoel A			480	50	430	0	0	0	0	11	11	11	11
Totaal Economische zaken			480	50	430	0	0	0	0	11	11	11	11
Kwaliteit fysieke omgeving													
HMR Park21 Algemeen	Dekking derden	M	-25.034	-23.857	-877	-300	0	0	0	-18	-1.275	-1.250	-1.225
HMR Park21 Algemeen	Investering	M	24.881	23.857	285	739	0	0	0	6	1.264	1.240	1.215
HMR Park21 Evenemententerreinen	Dekking derden	M	-2.264	-1.724	370	-305	-303	-302	0	7	1	-5	-86
HMR Park21 Evenemententerreinen	Reserve	M	-5.500	0	0	-1.100	-4.400	0	0	0	0	0	0
HMR Park21 Evenemententerreinen	Investering	M	7.982	1.724	3.043	1.862	627	226	500	61	98	111	115
HMR Park21 Polderlanden	Dekking derden	M	-4.390	-36	-32	-3	-2.095	-2.224	0	-1	-1	-43	-233
HMR Park21 Polderlanden	Reserve	M	-3.700	0	0	-3.700	0	0	0	0	0	0	0
HMR Park21 Polderlanden	Investering	M	5.388	36	341	681	583	1.933	1.814	7	20	32	71
Project Vergroenen	Investering	M	670	0	390	140	140	0	0	18	20	40	39
Project Vergroenen 2026	Investering	M	250	0	0	250	0	0	0	0	15	15	15
Project Vergroenen 2027	Investering	M	250	0	0	0	250	0	0	0	0	15	15
Spoorzicht Noord beplanting	Investering	M	164	0	164	0	0	0	0	10	10	10	9
Spoorzicht-Noord beplanting	Investering	M	14	14	0	0	0	0	0	1	1	1	1
VOR 2021 Groen	Investering	M	620	620	0	0	0	0	0	31	30	30	29
VOR 2022 Groen	Investering	M	622	622	0	0	0	0	0	31	30	30	29
VOR 2023 Groen beplanting	Investering	M	114	114	0	0	0	0	0	5	4	4	4
VOR 2023 Groen bomen	Investering	M	314	314	0	0	0	0	0	6	6	6	6
VOR 2024 Begraafplaatsen	Investering	H	-69	0	-69	0	0	0	0	-5	-5	-5	-5
VOR 2024 Groen beplanting	Investering	M	486	25	461	0	0	0	0	29	28	28	27
VOR 2024 Groen bomen	Investering	M	9.601	1.228	4.696	2.762	515	400	0	181	321	348	362
VOR 2024 Verhardingen	Investering	M	190	140	50	0	0	0	0	10	10	10	10
VOR 2025 Begraafplaatsen	Investering	H	248	0	248	0	0	0	0	30	29	29	28
VOR 2025 Groen bomen	Investering	M	589	0	100	489	0	0	0	2	24	23	23
Welgelegen groen bomen	Investering	M	924	0	0	924	0	0	0	0	37	37	36
Welgelegen klimaatadaptatie	Dekking derden	M	-660	0	0	-660	0	0	0	0	-40	-39	-39
Welgelegen klimaatadaptatie	Investering	M	660	0	0	360	300	0	0	0	7	40	39
Totaal Beleidsdoel A			12.350	3.077	9.169	2.140	-4.383	33	2.314	411	638	705	486
Afkoppelingsprogramma Spaarndam	Investering	H	384	283	101	0	0	0	0	8	8	8	8
Diverse GRP-maatregelen 2022	Dekking derden	H	0	-2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Diverse GRP-maatregelen 2022	Investering	H	759	680	79	0	0	0	0	14	14	14	13
Drainage Welgelegen	Investering	H	4.269	0	0	1.710	2.559	0	0	0	34	157	155
Drainage Welgelegen NVP	Investering	H	2.078	408	146	500	1.023	0	0	3	13	33	33
GRP 2023 diverse maatregelen	Investering	H	1.954	1.870	84	0	0	0	0	34	34	33	32
Kaj Munkweg Hoofddorp	Investering	H	60	0	60	0	0	0	0	3	3	3	3
PRSW 2025 Watergangen	Investering	H	650	0	650	0	0	0	0	46	45	44	44
PRSW afschrijving 20 jaar 2024	Investering	H	200	0	200	0	0	0	0	14	14	14	13
PRSW afschrijving 20 jaar 2025	Investering	H	180	0	0	180	0	0	0	0	13	12	12
PRSW afschrijving 60 jaar 2024	Investering	H	4.676	682	2.617	1.377	0	0	0	64	158	156	154
PRSW afschrijving 60 jaar 2025	Investering	H	9.667	0	340	2.377	6.950	0	0	12	59	354	351
RSH Rijsenhout Dorp - Riolerig	Investering	H	350	176	174	0	0	0	0	9	9	9	9
Spoorzicht-Noord riolerig	Dekking derden	H	-380	0	-380	0	0	0	0	-14	-14	-14	-14
Spoorzicht-Noord riolerig	Reserve	H	-1.020	0	-1.020	0	0	0	0	0	0	0	0
Spoorzicht-Noord riolerig	Investering	H	1.222	1.057	165	0	0	0	0	24	23	23	22
Vervanging riolerig Oranje Nassastraat	Investering	H	1.140	78	47	200	100	715	0	1	5	7	40

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Kwaliteit fysieke omgeving													
VOR 2022 Watergangen	Investering	M	257	257	0	0	0	0	0	13	13	12	12
VOR 2023 Watergangen	Investering	M	168	168	0	0	0	0	0	8	8	8	8
VOR 2024 Watergangen	Investering	H	545	0	545	0	0	0	0	38	38	37	37
VOR 2024 Watergangen		M	330	0	140	190	0	0	0	8	23	23	22
VOR2024 Duiker Wethouder van Essenweg	Investering	M	1.500	245	129	1.126	0	0	0	3	100	99	97
Waterplan 2017	Investering	H	499	56	443	0	0	0	0	17	17	17	17
Waterplan 2019 t/m 2021	Investering	H	923	614	309	0	0	0	0	22	21	21	21
Totaal Beleidsdoel C			30.412	6.572	4.833	7.660	10.632	715	0	326	637	1.070	1.091
Afwaarderen Hoofdweg O.vHGI-GvV.	Reserve	M	-100	0	-50	-50	0	0	0	0	0	0	0
Afwaarderen Hoofdweg O.vHGI-GvV.	Investering	M	100	0	50	50	0	0	0	1	7	7	7
Beleidsmaatr.aanp.bestaaende infra 2023	Investering	M	923	0	123	800	0	0	0	2	65	64	63
Beleidsmaatregelen aanpassingen bestaaende infra 2025	Dekking derden	M	-200	0	0	-200	0	0	0	0	-14	-14	-14
Beleidsmaatregelen aanpassingen bestaaende infra 2025	Investering	M	800	0	400	400	0	0	0	8	56	55	54
Beleidsmaatregelen aanpassingen bestaaende infra 2022	Investering	M	218	26	192	0	0	0	0	15	15	14	14
BHD Centrum-Noord Algemeen	Investering	E	380	197	-8	78	73	40	0	0	1	3	4
BHD Doortrekken S106	Dekking derden	M	-9.649	-108	-1.892	-7.649	0	0	0	-38	-673	-664	-654
BHD Doortrekken S106	Investering	M	11.063	171	2.552	8.130	210	0	0	51	214	771	760
BHD Herinrichting Robert Kochstraat/ Kamerlingh Onneslaan	Investering	M	2.069	716	1.353	0	0	0	0	234	230	226	222
BHD HOV Oude Haagsebrug	Dekking derden	E	-2.423	-2.423	0	0	0	0	0	-121	-119	-116	-114
BHD HOV Oude Haagsebrug	Investering	E	3.246	2.698	548	0	0	0	0	173	170	167	164
BHD Schuilhoeve	Investering	E	930	109	396	346	79	0	0	8	15	16	16
BHD Sloterbrug	Dekking derden	M	-6.400	-266	-133	-4.563	-1.438	0	0	-3	-94	-443	-436
BHD Sloterbrug	Reserve	M	-3.100	0	0	0	-3.100	0	0	0	0	0	0
BHD Sloterbrug	Investering	M	9.626	1.306	240	5.525	2.555	0	0	5	115	648	638
Busbaan Hoofdvaart Kruisweg	Reserve	M	-250	0	0	-250	0	0	0	0	0	0	0
Busbaan Hoofdvaart Kruisweg	Investering	M	250	0	0	250	0	0	0	0	18	17	17
Bushalte SLP West	Dekking derden	M	-180	0	-180	0	0	0	0	-13	-12	-12	-12
Bushalte SLP West	Investering	M	180	0	180	0	0	0	0	13	12	12	12
Centrum(ring) Hoofddorp	Reserve	M	-150	0	-150	0	0	0	0	0	0	0	0
Centrum(ring) Hoofddorp	Investering	M	150	0	150	0	0	0	0	11	10	10	10
CRQ SEIN Cruquishoeve Infra UPM	Investering	M	300	0	300	0	0	0	0	21	21	20	20
DHK Snelfietsroute DE Hoek-A4	Dekking derden	M	-3.012	-3.012	0	0	0	0	0	-151	-148	-145	-142
DHK Snelfietsroute DE Hoek-A4	Reserve	M	-1.175	0	-1.175	0	0	0	0	0	0	0	0
DHK Snelfietsroute DE Hoek-A4	Investering	M	6.634	6.448	186	0	0	0	0	335	329	322	316
Doorfietsroute Pabstlaan	Reserve	M	-50	0	-20	-30	0	0	0	0	0	0	0
Doorfietsroute Pabstlaan	Investering	M	50	0	20	30	0	0	0	0	4	3	3
Douglassingel Schiphol-Rijk	Investering	M	1.700	0	200	0	1.500	0	0	10	10	93	91
Duurzaam veilig 30km 2025	Dekking derden	M	-50	0	-50	0	0	0	0	-4	-3	-3	-3
Duurzaam veilig 30km 2025	Investering	M	50	0	50	0	0	0	0	4	3	3	3
F205	Reserve	M	-180	0	-180	0	0	0	0	0	0	0	0
F205	Investering	M	180	14	166	0	0	0	0	12	12	12	12
Fietsbrug Abbenes	Dekking derden	M	-527	0	-527	0	0	0	0	-37	-36	-36	-35
Fietsbrug Abbenes	Investering	M	1.104	67	677	360	0	0	0	14	76	75	74
Fietsroute Lincolnpark	Reserve	M	-590	0	-355	-235	0	0	0	0	0	0	0
Fietsroute Lincolnpark	Investering	M	590	172	183	235	0	0	0	4	38	37	37
Fietsstrook Hoofdweg O.Achterw-Stam	Reserve	M	-100	0	-50	-50	0	0	0	0	0	0	0
Fietsstrook Hoofdweg O.Achterw-Stam	Investering	M	100	0	50	50	0	0	0	1	7	7	7
Fietsveiligheid IJweg	Investering	M	50	0	50	0	0	0	0	4	3	3	3
Fietsverbindingen ontw.locatie	Investering	M	105	0	105	0	0	0	0	7	7	7	7
Flankerende maatregelen uitwerk.2023	Investering	M	124	0	124	0	0	0	0	9	9	8	8

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Kwaliteit fysieke omgeving													
Frans Mahnpad	Investering	M	164	0	164	0	0	0	0	11	11	11	11
H&S F200	Dekking derden	M	-1.685	-1.395	-290	0	0	0	0	-90	-88	-87	-85
H&S F200	Investering	M	3.635	3.119	517	0	0	0	0	192	188	185	181
H&S Sugar City - Westelijke ontsluiting	Dekking derden	M	-4.930	-4.573	-357	0	0	0	0	-204	-200	-196	-192
H&S Sugar City - Westelijke ontsluiting	Investering	M	5.340	4.868	472	0	0	0	0	223	219	215	210
H&S WC Nijenstraat	Investering	E	15	116	-101	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2
Herinrichten Oranje Nassaustraat	Reserve	M	-1.104	0	0	0	0	-1.104	0	0	0	0	0
Herinrichten Oranje Nassaustraat	Investering	M	1.713	126	13	125	200	1.250	0	14	16	20	117
Herinrichten Schipholweg BHD	Dekking derden	M	-2.857	-57	-1.200	-1.100	-500	0	0	-24	-46	-199	-196
Herinrichten Schipholweg BHD	Reserve	M	-2.040	0	0	0	0	-2.040	0	0	0	0	0
Herinrichten Schipholweg BHD	Investering	M	5.645	763	2.532	1.350	500	500	0	51	78	88	380
HFD Beukenhorst Oost-Oost	Investering	E	871	690	182	0	0	0	0	4	4	4	4
HFD Beursrotonde	Dekking derden	M	-95	0	-55	-40	0	0	0	-1	-7	-7	-6
HFD Beursrotonde	Investering	M	87	0	47	40	0	0	0	1	6	6	6
HFD Binnenweg e.o.	Investering	E	485	365	119	0	0	0	0	2	2	2	2
HFD Burg. van Willigenlaan	Dekking derden	M	-125	0	-55	-70	0	0	0	-1	-9	-9	-9
HFD Burg. van Willigenlaan	Investering	M	117	0	47	70	0	0	0	1	8	8	8
HFD Hoofdvaart Oostzijde	Dekking derden	M	-130	0	-80	-50	0	0	0	-2	-9	-9	-9
HFD Hoofdvaart Oostzijde	Investering	M	127	5	72	50	0	0	0	1	9	9	9
HFD Kruisweg	Dekking derden	M	-125	0	-80	-45	0	0	0	-2	-28	-27	-27
HFD Kruisweg	Investering	M	117	0	72	45	0	0	0	1	26	25	25
HFD Nieuweweg	Dekking derden	M	-120	0	-80	-40	0	0	0	-2	-8	-8	-8
HFD Nieuweweg	Investering	M	115	3	72	40	0	0	0	1	8	8	8
HFD Planetenweg	Dekking derden	M	-85	0	-40	-45	0	0	0	-1	-6	-6	-6
HFD Planetenweg	Investering	M	77	0	32	45	0	0	0	1	5	5	5
HFD Purmerstraat en Wormerstraat	Investering	E	366	241	125	0	0	0	0	3	3	3	3
HFD Spoorzone Graan voor Visch Zuid Fase 1	Investering	E	1.150	23	611	516	0	0	0	12	23	23	23
HFD Spoorzone Stationskwartier Fase 1	Investering	E	1.110	27	691	393	0	0	0	14	22	22	22
HFD Stadscentrum infra	Dekking derden	M	-8.011	0	-105	-62	-78	-7.766	0	-2	-3	-5	-561
HFD Stadscentrum infra	Reserve	M	-288	0	0	0	0	-288	0	0	0	0	0
HFD Stadscentrum infra	Investering	M	8.558	259	105	62	78	8.054	0	2	3	5	594
HFD-NRD AM-locatie infra	Dekking derden	M	-3.076	-1.076	-1.001	-1.000	0	0	0	-20	-194	-191	-188
HFD-NRD AM-locatie infra	Investering	M	5.258	382	1.108	2.303	1.261	204	0	22	68	93	360
HFD-NRD AM-locatie infra UPM	Reserve	M	-120	0	0	0	0	-120	0	0	0	0	0
HFD-NRD AM-locatie infra UPM	Investering	M	120	41	0	0	79	0	0	0	0	8	7
Hillegommerdijk / Meerlaan, Beinsdorp (brug Ringvaart)	Investering	M	398	0	398	0	0	0	0	53	52	51	50
HMR Kruisweg corridor	Investering	M	470	0	350	120	0	0	0	7	33	32	32
HMR Rijnlanderweg	Reserve	M	-1.050	0	-1.050	0	0	0	0	0	0	0	0
HMR Rijnlanderweg	Investering	M	1.355	301	1.053	0	0	0	0	89	87	86	85
HMR Weg om de Zuid Fase overstijgend	Dekking derden	M	-1.891	-979	-912	0	0	0	0	-81	-80	-79	-77
HMR Weg om de Zuid Fase overstijgend	Reserve	M	-12.165	0	0	-12.165	0	0	0	0	0	0	0
HMR Weg om de Zuid Fase overstijgend	Investering	M	14.692	3.402	5.800	5.490	0	0	0	116	716	706	696
Hoofdweg / Burgemeester Pabslaan	Investering	M	471	0	471	0	0	0	0	41	40	40	39
HOV Haarlemmermeer Zuidwest	Dekking derden	M	-400	-100	-250	-50	0	0	0	-5	-26	-26	-25
HOV Haarlemmermeer Zuidwest	Reserve	M	-1.200	0	-850	-350	0	0	0	0	0	0	0
HOV Haarlemmermeer Zuidwest	Investering	M	1.600	243	932	425	0	0	0	19	107	106	104
HOV Schiphol-Oost OudeMeer Rijk	Reserve	M	-1.300	0	0	0	-1.300	0	0	0	0	0	0
HOV Schiphol-Oost OudeMeer Rijk	Investering	M	1.380	207	375	400	399	0	0	7	15	69	69
IJweg Nieuw-Vennep	Investering	M	100	0	0	100	0	0	0	0	7	7	7
Kaj Munkweg Hoofddorp	Investering	M	250	0	0	100	150	0	0	0	2	11	11

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Kwaliteit fysieke omgeving													
Kleine projecten UPM	Dekking derden	M	-351	-302	-49	0	0	0	0	-19	-18	-18	-17
Kleine projecten UPM	Reserve	M	-46	0	-46	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine projecten UPM	Investering	M	1.112	967	145	0	0	0	0	58	57	56	55
Kleine verkeersveiligheidsmaatregelen 2024	Dekking derden	M	-340	-140	-200	0	0	0	0	-21	-21	-20	-20
Kleine verkeersveiligheidsmaatregelen 2024	Investering	M	394	101	143	150	0	0	0	3	26	25	25
Knelpuntenaanpak VKV 2025	Dekking derden	M	-400	0	-400	0	0	0	0	-108	-106	-104	-102
Knelpuntenaanpak VKV 2025	Investering	M	800	0	200	300	300	0	0	4	10	216	212
Kruispunt N201 Spieringweg	Reserve	M	-300	0	-50	-250	0	0	0	0	0	0	0
Kruispunt N201 Spieringweg	Investering	M	0	0	-250	250	0	0	0	-5	0	0	0
Kruisweg Cruquius-Oost reconstructie	Investering	M	100	0	50	50	0	0	0	1	7	7	7
Kruisweg Hoofddorp reconstructie	Investering	M	100	0	100	0	0	0	0	7	7	7	7
Kruisweg ts. Stationskwartier en v.Willigenlaan	Reserve	M	-150	0	-150	0	0	0	0	0	0	0	0
Kruisweg ts. Stationskwartier en v.Willigenlaan	Investering	M	150	0	150	0	0	0	0	11	10	10	10
Levensduur verlengend Sloterbrug	Investering	M	250	0	250	0	0	0	0	30	30	29	29
LSB HOV Noordwijk-Schiphol	Dekking derden	E	-550	0	0	-550	0	0	0	0	-39	-38	-37
LSB HOV Noordwijk-Schiphol	Reserve	E	-82	0	-82	0	0	0	0	0	0	0	0
LSB HOV Noordwijk-Schiphol	Investering	E	1.429	78	5	1.008	339	0	0	0	20	98	97
LSB Lisserbroek Centrum Gebied	Investering	E	200	158	42	0	0	0	0	1	1	1	1
LSB Lisserbroek NKT Noord	Reserve	M	-200	0	-200	0	0	0	0	0	0	0	0
LSB Lisserbroek NKT Noord	Investering	M	200	0	200	0	0	0	0	14	14	14	13
Noordelijke Randweg Nieuw Vennep reconstructie	Investering	M	870	0	100	0	770	0	0	2	2	61	60
NVP Pionier Bovenwijks	Dekking derden	M	-1.150	0	0	-1.150	0	0	0	0	-81	-79	-78
NVP Pionier Bovenwijks	Reserve	M	-1.150	0	0	-1.150	0	0	0	0	0	0	0
NVP Pionier Bovenwijks	Investering	M	2.300	0	0	2.300	0	0	0	0	161	159	156
P+R Nieuw Vennep	Investering	M	1.800	0	125	0	1.675	0	0	3	3	126	124
Projecten Deltaplan RED	Dekking derden	M	251	251	0	0	0	0	0	8	8	8	8
Projecten Deltaplan RED	Reserve	M	-184	0	-184	0	0	0	0	0	0	0	0
Projecten Deltaplan RED	Investering	M	182	0	182	0	0	0	0	10	10	9	9
Rijnlanderweg (Turfsteen-Spottersplaats)	Investering	M	100	0	100	0	0	0	0	7	7	7	7
RSH Rijsenhout Dorp	Investering	M	672	0	672	0	0	0	0	47	46	46	45
RSH Rijsenhout Dorp Verharding	Investering	M	150	176	-26	0	0	0	0	7	7	7	7
Spoorzicht-Noord OV-kabels	Investering	M	50	60	-10	0	0	0	0	1	1	1	1
Spoorzicht-Noord verharding	Reserve	M	-860	0	-860	0	0	0	0	0	0	0	0
Spoorzicht-Noord verharding	Investering	M	1.000	978	22	0	0	0	0	50	49	48	47
Toegankelijke bushaltes	Dekking derden	M	-50	0	-25	-25	0	0	0	-1	-4	-3	-3
Toegankelijke bushaltes	Investering	M	250	59	91	100	0	0	0	2	16	16	16
UPM Kleine schaalsprong 2023	Reserve	M	-100	0	-100	0	0	0	0	0	0	0	0
UPM Kleine schaalsprong 2023	Investering	M	100	0	100	0	0	0	0	7	7	7	7
Van Heuven Goedhartlaan	Reserve	M	-175	0	-150	-25	0	0	0	0	0	0	0
Van Heuven Goedhartlaan	Investering	M	175	0	150	25	0	0	0	3	12	12	12
Venneperpad Beinsdorp reconstructie	Investering	M	407	0	0	168	239	0	0	0	5	26	26
Venneperweg	Dekking derden	M	-1.400	0	0	-700	-700	0	0	0	-84	-97	-95
Venneperweg	Investering	M	2.000	0	0	1.000	1.000	0	0	0	120	138	136
Verbinding N208-A44	Investering	M	52	0	26	26	0	0	0	1	4	4	4
Verbreden fietsroute Oude Notweg	Dekking derden	M	-1.521	-761	-761	0	0	0	0	-91	-90	-88	-87
Verbreden fietsroute Oude Notweg	Investering	M	2.001	1.286	714	0	0	0	0	114	112	110	108
Verkeersmaatregelen 30 km 2022	Investering	M	722	144	128	450	0	0	0	37	47	46	46
Verkeersveiligheid Zwaanshoek/Beinsdorp	Investering	M	400	0	400	0	0	0	0	28	28	27	27

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Kwaliteit fysieke omgeving													
vHGIn.fietsoversteek thv.Hoofdvaart	Reserve	M	-100	0	-50	-50	0	0	0	0	0	0	0
vHGIn.fietsoversteek thv.Hoofdvaart	Investering	M	100	0	50	50	0	0	0	1	7	7	7
VOR 2021 Kunstwerken	Investering	M	1.531	1.531	0	0	0	0	0	51	50	49	48
VOR 2021 Verhardingen	Investering	M	1.203	1.203	0	0	0	0	0	60	59	58	57
VOR 2022 Kunstwerken Polanenkaade	Dekking derden	M	-1.522	-1.522	0	0	0	0	0	-61	-60	-58	-57
VOR 2022 Kunstwerken Polanenkaade	Investering	M	1.522	1.522	0	0	0	0	0	61	60	58	57
VOR 2023 Buurtgerichte aanpak	Investering	M	178	178	0	0	0	0	0	9	9	9	8
VOR 2023 Kunstwerken	Investering	M	204	204	0	0	0	0	0	7	7	7	6
VOR 2023 Verkeerreg.inst.(VRI)	Investering	M	19	19	0	0	0	0	0	1	1	1	1
VOR 2024 ANWB Bewegwijzering	Investering	M	500	48	453	0	0	0	0	34	34	33	33
VOR 2024 Damwand Bollenlaan	Investering	M	866	141	275	450	0	0	0	5	49	48	48
VOR 2024 Kunstwerken Polanenkaade	Dekking derden	M	1.522	1.522	0	0	0	0	0	61	60	58	57
VOR 2024 Kunstwerken Polanenkaade	Investering	M	515	0	515	0	0	0	0	31	31	30	30
VOR 2024 Kunstwerken/Beweegbare bruggen 30 jaar	Investering	M	3.909	137	2.822	950	0	0	0	125	204	202	199
VOR 2024 OV kunstwk/tunnelverl	Investering	M	1.000	941	59	0	0	0	0	51	50	49	48
VOR 2024 OV Lichtmasten	Investering	M	567	278	139	150	0	0	0	10	16	16	16
VOR 2024 Verhardingen	Dekking derden	M	-109	0	-109	0	0	0	0	-8	-7	-7	-7
VOR 2024 Verhardingen	Investering	M	15.660	5.541	5.744	4.040	335	0	0	535	886	963	947
VOR 2024 Verkeerreg.inst.(VRI)	Investering	M	578	265	313	0	0	0	0	35	35	34	33
VOR 2025 Kunstwerken 10 jaar	Investering	M	1.874	0	1.179	0	695	0	0	131	129	221	217
VOR 2025 Lichtmasten (kredietbesluit 4b)	Investering	M	2.795	6	439	2.350	0	0	0	16	182	179	177
VOR 2025 Verhardingen (kredietbesluit 2a)	Investering	M	735	0	400	0	335	0	0	23	23	51	50
VOR 2025 Verkeerreginstallaties (VRI)	Investering	M	358	0	358	0	0	0	0	25	25	24	24
VOR 2026 Verhardingen	Investering	M	14.755	0	0	4.918	4.918	4.918	0	0	98	197	1.033
VOR 2027 Verhardingen	Investering	M	16.503	0	0	0	4.918	4.918	0	0	0	98	1.022
VOR 2028 Verhardingen	Investering	M	18.252	0	0	0	0	4.918	20.000	0	0	0	678
Weg met 50km obv NSI	Investering	M	1.333	0	1.333	0	0	0	0	93	92	91	89
Welgelegen Duurzame Veilige Inrichting	Dekking derden	M	-58	0	0	-58	0	0	0	0	-4	-4	-4
Welgelegen Duurzame Veilige Inrichting	Investering	M	189	0	0	79	110	0	0	0	2	13	13
Welgelegen Openbare Verlichting	Investering	M	355	0	0	149	206	0	0	0	3	14	13
Welgelegen Verhardingen	Investering	M	4.748	0	0	1.994	2.754	0	0	0	40	332	328
Werk met werk 30 km inrichten '23	Investering	M	800	0	0	400	400	0	0	0	8	56	55
Totaal Beleidsdoel D			125.767	28.187	27.849	17.284	18.962	13.485	8.000	2.535	3.869	5.868	8.911
Totaal Kwaliteit fysieke omgeving			168.528	37.837	41.850	27.083	25.211	14.233	22.314	3.272	5.144	7.642	10.488

Maatschappelijke ontwikkeling

HFD Gemeentehuis- sloop raads	Investerings	E	1.694	1.694	0	0	0	0	0	42	42	41	40
HFD Parkeren CZ en PZ raming	Dekking derden	E	-6.834	0	0	-4.000	-2.834	0	0	0	-80	-308	-304
HFD Parkeren CZ en PZ raming	Investerings	E	34.000	0	0	4.000	18.000	12.000	0	0	80	440	1.530
IHP HVP SPD Adalbertus 1e inrichting	Investerings	E	36	0	36	0	0	0	0	4	4	4	4
IHP N CRQ Cruquius	Investerings	E	13.517	0	0	1.025	701	11.791	0	0	21	35	591
IHP N HFD Dik Trom	Dekking derden	E	0	-176	176	0	0	0	0	4	4	4	4
IHP N HFD Dik Trom	Investerings	E	9.445	351	0	302	471	7.872	449	0	6	27	184
IHP N HFD KC Buitenplaats	Investerings	E	13.940	372	1.372	0	11.533	663	0	27	27	258	603
IHP N HFD KC Natuurlijk!	Investerings	E	6.672	587	0	0	0	5.751	334	0	0	0	115
IHP N HFD PI De Ster	Investerings	E	5.675	440	0	0	0	4.951	284	0	0	0	99
IHP N HFD Rietland en Avantis	Investerings	E	30.088	27.064	3.023	0	0	0	0	777	763	748	734
IHP N ZWB De Kameleon	Dekking derden	E	-18	-18	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1
IHP N ZWB De Kameleon	Investerings	E	8.463	4.453	4.010	0	0	0	0	503	495	486	478

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Maatschappelijke ontwikkeling													
IHP N ZWB IKC De Zwaan	Investering	E	10.436	312	0	455	0	9.147	522	0	9	9	192
IHP R BHD Plesman	Investering	E	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IHP R HFD De Tovercirkel	Investering	E	2.592	0	0	0	0	2.592	0	0	0	0	181
IHP R HFD De Wilgen	Investering	E	2.436	0	0	0	0	2.436	0	0	0	0	171
IHP R HFD Kompas	Investering	E	2.779	0	0	0	0	2.779	0	0	0	0	195
IHP R HFD Tabitha	Investering	E	2.915	0	0	0	233	2.682	0	0	0	5	204
IHP R HFD Wereldwijs	Investering	E	807	0	807	0	0	0	0	56	56	55	54
IHP R HFW Jong Geleerd	Investering	E	8.280	280	0	415	0	7.171	414	0	8	8	152
IHP R RSH Westwijs	Investering	E	6.074	0	485	0	5.285	304	0	10	10	115	425
IHP R ZWB IKC De Zwanebloem	Investering	E	4.907	12	186	378	0	4.096	236	4	11	11	93
IHP T HFD Tijdelijke Huisvesting Unit 4	Investering	E	6.749	0	0	0	6.749	0	0	0	0	810	796
IHP T HMR Tijdelijke Huisvesting Unit 3/4	Investering	E	4.876	0	0	0	0	4.876	0	0	0	0	585
IHP U SPD Adalbertus	Investering	E	829	404	426	0	0	0	0	29	29	28	28
IHP U HFD Olijfboom	Investering	E	737	27	710	0	0	0	0	33	32	32	32
Totaal Beleidsdoel B			171.101	35.807	11.232	2.574	40.138	79.112	2.238	1.489	1.515	2.809	7.184
Liesbos 24-26	Reserve	M	-2.040	0	0	-2.040	0	0	0	0	0	0	0
Liesbos 24-26	Investering	M	2.040	0	0	2.040	0	0	0	0	82	81	80
Verduurzamen Dennenlaan 133A	Reserve	E	-502	0	0	-502	0	0	0	0	0	0	0
Verduurzamen Dennenlaan 133A	Investering	E	502	0	0	502	0	0	0	0	35	35	34
Totaal Beleidsdoel C			0	0	0	0	0	0	0	0	117	115	114
C Punt Harmonieplein	Reserve	M	-1.719	0	0	-1.719	0	0	0	0	0	0	0
C Punt Harmonieplein	Investering	M	1.719	0	0	1.719	0	0	0	0	120	119	117
Renovatie Fort Aalsmeer	Dekking derden	E	-364	0	-364	0	0	0	0	-25	-25	-25	-24
Verhuizing Bibliotheek NVP	Investering	E	3.770	139	111	3.520	0	0	0	2	167	165	163
Totaal Beleidsdoel D			3.406	139	-253	3.520	0	0	0	-23	262	259	256
Aanleg Bos bij Abbenes	Reserve	M	-610	0	-610	0	0	0	0	0	0	0	0
Aanleg Bos bij Abbenes	Investering	M	610	2	608	0	0	0	0	24	24	24	24
Akoestische maatregelen gymzalen	Investering	E	750	7	743	0	0	0	0	90	88	87	85
BHD Groene As	Dekking derden	E	-335	0	-335	0	0	0	0	-7	-7	-7	-7
BHD Groene As	Reserve	E	-6.585	-2.367	-199	-1.800	-500	-1.600	-118	0	0	0	0
BHD Groene As	Investering	E	8.494	2.879	199	1.800	500	1.600	1.516	1.804	504	1.604	1.520
Binnensport 4 zaaldelen	Investering	E	2.004	0	0	0	0	2.004	0	0	0	0	90
Dorpsbos bij Abbenes/Lisserbroek	Dekking derden	M	-506	0	-506	0	0	0	0	-20	-20	-20	-20
Dorpsbos bij Abbenes/Lisserbroek	Reserve	M	-1.205	0	-1.205	0	0	0	0	0	0	0	0
Dorpsbos bij Abbenes/Lisserbroek	Investering	M	1.721	0	1.721	0	0	0	0	69	68	67	67
Groen Carré HFD-Noord	Dekking derden	M	-620	0	-620	0	0	0	0	-25	-25	-24	-24
Groen Carré HFD-Noord	Reserve	M	-1.470	0	-1.470	0	0	0	0	0	0	0	0
Groen Carré HFD-Noord	Investering	M	2.090	-10	2.100	0	0	0	0	84	83	82	81
Groene Kwadrant	Reserve	M	-207	0	-207	0	0	0	0	0	0	0	0
Groene Kwadrant	Investering	M	207	39	168	0	0	0	0	7	7	7	7
Groenzone ZWB-West	Dekking derden	M	-170	0	-170	0	0	0	0	-7	-7	-7	-7
Groenzone ZWB-West	Reserve	M	-420	0	-420	0	0	0	0	0	0	0	0
Groenzone ZWB-West	Investering	M	590	-10	600	0	0	0	0	24	24	23	23
Gymzaal N Adelaarstraat 15B	Investering	E	1.460	0	0	1.460	0	0	0	0	66	65	64
Gymzaal N Kinheim 10	Investering	E	1.549	0	0	0	1.549	0	0	0	0	70	69
Gymzaal N Noorderdreef 103	Investering	E	1.539	0	0	0	1.539	0	0	0	0	69	68
Gymzaal N Pampusstraat 30	Investering	E	1.404	0	0	1.404	0	0	0	0	63	62	62
Gymzaal N Zijdewinde 40	Investering	E	1.586	0	0	0	0	1.586	0	0	0	0	71
HFD Lincolnpark sporthal	Reserve	E	-700	0	0	-700	0	0	0	0	0	0	0
HFD Lincolnpark sporthal	Investering	E	11.006	1.511	5.219	4.276	0	0	0	104	465	460	454
HFD Stadspark	Dekking derden	E	-3.260	-3.017	-244	0	0	0	0	-168	-165	-161	-158
HFD Stadspark	Reserve	E	-1.562	0	0	-1.562	0	0	0	0	0	0	0
HFD Stadspark	Investering	E	5.734	5.139	495	100	0	0	0	10	299	293	287

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Maatschappelijke ontwikkeling													
HMR Park21 Groot Vennep Investeringen	Dekking derden	E	-5.987	-233	-1.994	-2.281	-804	-675	0	-40	-86	-102	-414
HMR Park21 Groot Vennep Investeringen	Reserve	E	-751	0	-100	0	-327	-324	0	0	0	0	0
HMR Park21 Groot Vennep Investeringen	Investering	E	11.212	233	905	6.006	2.737	832	500	18	138	193	210
HMR Park21 Park-recreatieplas	Dekking derden	M	-200	-12	-188	0	0	0	0	-14	-14	-13	-13
HMR Park21 Park-recreatieplas	Investering	M	200	12	188	0	0	0	0	14	14	13	13
HMR Ringdijk Vervolgprogramma	Dekking derden	E	-661	0	0	-661	0	0	0	0	-46	-46	-45
HMR Ringdijk Vervolgprogramma	Investering	E	797	0	137	661	0	0	0	3	56	55	54
HMR Ringvaart-Ringdijk afgesloten projecten	Dekking derden	E	-292	-292	0	0	0	0	0	-15	-14	-14	-14
HMR Ringvaart-Ringdijk afgesloten projecten	Investering	E	1.630	1.135	495	0	0	0	0	91	90	88	87
Koolstofcertificaten	Reserve	M	-76	0	-76	0	0	0	0	0	0	0	0
Koolstofcertificaten	Investering	M	76	0	76	0	0	0	0	3	3	3	3
Kunstgrasveld SV Hoofddorp	Dekking derden	M	-14	0	-14	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2
Landschapsplan HLM West	Reserve	M	-414	0	-414	0	0	0	0	0	0	0	0
Landschapsplan HLM West	Investering	M	414	51	363	0	0	0	0	16	15	15	15
LSB Sporthal Voorbereidingskrediet	Investering	M	100	0	100	0	0	0	0	5	4	4	4
Verduurzamen Skagerrak 186-188	Dekking derden	E	-422	0	-422	0	0	0	0	-30	-29	-29	-28
Verduurzamen Skagerrak 186-188	Reserve	E	-1.140	0	-1.140	0	0	0	0	0	0	0	0
Verduurzamen Skagerrak 186-188	Investering	E	1.821	0	1.821	0	0	0	0	127	126	124	122
Vervangen materieel onderhoud	Investering	M	583	0	78	85	245	175	0	2	3	8	84
VOR 2024 Groen bomen	Investering	M	715	0	80	635	0	0	0	2	50	49	49
VOR 2024 Speelvoorzieningen	Investering	E	1.951	1.356	595	0	0	0	0	207	203	199	195
VOR 2024 Sportvelden	Dekking derden	M	-70	-70	0	0	0	0	0	-7	-7	-7	-7
VOR 2025 Recreatiegebieden	Investering	M	268	0	50	218	0	0	0	1	19	18	18
VOR 2025 Speelvoorzieningen	Investering	M	3.399	4	1.271	2.124	0	0	0	25	408	401	394
VOR 2025 Sportvelden	Dekking derden	M	-250	-1	-24	-224	0	0	0	0	-30	-29	-29
VOR 2025 Sportvelden	Investering	M	1.189	10	111	1.068	0	0	0	2	142	140	138
Totaal Beleidsdoel E			37.173	6.367	7.763	12.609	4.939	3.598	1.898	2.399	2.513	3.766	3.593
Totaal Maatschappelijke ontwikkeling			211.679	42.313	18.742	18.703	45.077	82.709	4.135	3.864	4.407	6.949	11.147
Mobiliteit													
HFD Interimbeheer Stadscentrum	Investering	M	1.545	315	476	655	100	0	0	10	23	179	176
Maatregelen uit VSP	Reserve	M	-325	0	-325	0	0	0	0	0	0	0	0
Maatregelen uit VSP	Investering	M	625	114	311	200	0	0	0	6	41	41	40
Uitvoeringsprogramma Mobiliteit	Investering	M	38	0	38	0	0	0	0	3	3	3	3
Totaal Beleidsdoel A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer.			1.883	429	499	855	100	0	0	18	67	223	219
Actieplan Verkeersveiligheid 2026	Investering	M	365	0	0	365	0	0	0	0	26	25	25
Beleidsm. Aanpassingen best. Infra 2026	Investering	M	450	0	0	200	250	0	0	0	4	32	31
BHD Fietsroute Slotterbrug - Schipholweg	Investering	M	183	0	0	183	0	0	0	0	13	13	12
DRIS-Panelen	Dekking derden	M	-50	0	0	-50	0	0	0	0	-4	-3	-3
DRIS-Panelen	Investering	M	310	0	0	310	0	0	0	0	22	21	21
Fietsroute Nieuw-Vennep-Hoofddorp	Investering	M	100	0	0	50	50	0	0	0	1	7	7
Fietsstraat Zwanenburgerdijk	Dekking derden	M	-218	0	0	-218	0	0	0	0	-15	-15	-15
Fietsstraat Zwanenburgerdijk	Investering	M	820	0	0	820	0	0	0	0	57	57	56
HFD Fietsparkeeroplossing Voorzetgebouw	Investering	M	88	21	67	0	0	0	0	4	3	3	3
HFD Parkeren CZ en PZ	Investering	E	525	81	394	50	0	0	0	8	9	9	9

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Mobiliteit													
HFD Stadscentrum Parkeren	Reserve	M	-125	0	-125	0	0	0	0	0	0	0	0
HFD Stadscentrum Parkeren	Investering	M	975	38	837	100	0	0	0	17	67	67	66
Investeringen in infrastructuur 2026	Investering	M	450	0	0	300	150	0	0	0	6	32	31
Kleine parkeermaatregelen 2023 2025	Investering	M	13	0	13	0	0	0	0	1	1	1	1
Kleine parkeermaatregelen 2025	Investering	M	75	0	75	0	0	0	0	5	5	5	5
Maatregelen uit VSP Hoofddorp	Investering	M	200	0	0	100	100	0	0	0	2	14	14
Maatregelen uit VSP Nieuw-Vennep	Investering	M	400	0	0	200	200	0	0	0	4	28	28
MK Hoofddorp Planstudie	Dekking derden	M	-100	0	-50	-50	0	0	0	-1	-7	-7	-7
MK Hoofddorp Planstudie	Investering	M	150	0	75	75	0	0	0	2	11	10	10
OV-Ontwikkeling Hoofddorp	Investering	M	1.687	0	0	687	1.000	0	0	0	14	118	116
OV-Verbinding Amsterdam - Haarlemmermeer	Investering	M	1.000	0	0	0	1.000	0	0	0	0	70	69
P+R Halfweg/Zwanenburg	Dekking derden	M	-100	0	-100	0	0	0	0	-7	-7	-7	-7
P+R Halfweg/Zwanenburg	Reserve	M	0	0	100	-100	0	0	0	0	0	0	0
P+R Halfweg/Zwanenburg	Investering	M	300	0	100	200	0	0	0	2	21	21	20
R-Net Metrobus	Investering	M	67	0	67	0	0	0	0	5	5	5	4
RouteSysteem Parkeren (PRIS)	Investering	M	1.500	0	1.500	0	0	0	0	330	324	318	312
Smileys	Investering	M	60	0	0	60	0	0	0	0	4	4	4
Totaal Beleidsdoel B			9.125	139	2.953	3.282	2.750	0	0	365	566	826	813
Totaal Mobiliteit			11.008	568	3.453	4.137	2.850	0	0	383	633	1.049	1.032

Overzicht overhead

FM Inrichting buitenlocaties	Investerings	E	100	0	0	100	0	0	0	0	12	12	12
FM Inrichting Gemeentehuis	Investerings	E	100	0	0	100	0	0	0	0	12	12	12
Servicecentrum Nieuw Vennep	Investerings	E	16	0	16	0	0	0	0	4	4	4	4
Totaal Onderdeel A			216	0	16	200	0	0	0	4	28	28	27
Datacenter Netwerk + Firewall	Investerings	E	363	0	363	0	0	0	0	80	78	77	76
De Nieuwe Werkplek 2023	Investerings	E	1.025	958	67	0	0	0	0	206	202	198	194
De Nieuwe Werkplek 2024	Investerings	E	927	0	337	590	0	0	0	7	204	200	197
De Nieuwe Werkplek 2026	Investerings	E	2.215	0	0	2.215	0	0	0	0	487	478	470
ICT Nieuw Gemeentehuis	Investerings	E	1.000	0	0	1.000	0	0	0	0	220	216	212
ICT Raad- en Heijzeaal	Investerings	E	315	0	0	315	0	0	0	0	69	68	67
Netwerk Buitenlocaties	Investerings	E	256	43	213	0	0	0	0	55	54	53	52
Software vervanging en consol.	Investerings	E	260	8	252	0	0	0	0	57	56	55	54
Vervanging overig ICT hardware	Investerings	E	1.060	0	0	1.060	0	0	0	0	233	229	225
Totaal Onderdeel C			7.421	1.009	1.232	5.180	0	0	0	405	1.605	1.575	1.546
Entree Polderlanden	Investerings	E	106	73	33	0	0	0	0	36	35	35	34
HFD Gemeentehuis - meubilair	Investerings	E	4.500	0	0	500	4.000	0	0	0	10	733	720
HFD Gemeentehuis - uitvoering	Investerings	E	75.929	7.330	26.240	29.030	12.829	500	0	525	1.105	1.439	3.269
HFD Gemeentehuis Kelder	Investerings	E	567	498	70	0	0	0	0	16	15	15	15
HFD Warmte- en koudeopslag	Reserve	E	-1.645	0	0	0	-1.645	0	0	0	0	0	0
HFD Warmte- en koudeopslag	Investerings	E	3.459	178	1.636	0	1.645	0	0	33	33	296	292
HMR Park21 Flumen Investerings	Dekking derden	E	-1.797	-48	-760	-740	-125	-125	0	-15	-30	-32	-125
HMR Park21 Flumen Investerings	Investerings	E	1.925	47	259	794	134	691	0	5	21	24	134
Luchtbehandeling Polderlanden	Investerings	E	143	0	143	0	0	0	0	39	38	37	37
Servicecentrum Halfweg	Investerings	E	87	0	87	0	0	0	0	6	6	6	6
Verbouwing Polderlanden 1e etage	Investerings	E	70	43	27	0	0	0	0	24	23	23	22
Totaal Onderdeel D			83.344	8.121	27.735	29.584	16.838	1.066	0	668	1.257	2.576	4.403
Totaal Overzicht overhead			90.982	9.130	28.984	34.964	16.838	1.066	0	1.078	2.890	4.179	5.976

(bedragen x €1000)

(bedragen x €1000)					Geplande Investeringen					Kapitaallasten			
		Cat.	Totale investering	Activa module OHW t/ m2024	2025	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Ruimtelijke ontwikkelingen													
HFD Stadscentrum Pleinen	Reserve	M	-193	0	-193	0	0	0	0	0	0	0	0
HFD Stadscentrum Pleinen	Investering	M	193	116	77	0	0	0	0	11	11	11	11
Totaal Beleidsdoel A			0	116	-116	0	0	0	0	11	11	11	11
Totaal Ruimtelijke ontwikkelingen			-	116	-116	0	0	0	0	11	11	11	11
Wonen													
Etta Palmstraat	Investering	E	100	11	89	0	0	0	0	14	14	14	14
Totaal Beleidsdoel B			100	11	89	0	0	0	0	14	14	14	14
Totaal Wonen			100	11	89	0	0	0	0	14	14	14	14
Totaal Investeringsplan			482.777	90.025	93.432	84.887	89.977	98.008	26.450	8.634	13.110	19.854	28.678

Wijzigingen in investeringsplan ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Mobiliteit						
Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2026		-750	750			0
Totaal Mobiliteit	0	-750	750	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkelingen						
Vorbereidende grondexploitaties MPG 2025	-1.470	1.303	127	40	0	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkelingen	-1.470	1.303	127	40	0	0
Totaal investeringsplan	-1.470	553	877	40	0	0

Toelichting

Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2026

Van de beschikbare middelen voor het UPM 2026 ([12166153](#)) wordt € 0,75 miljoen in de Programmabegroting 2026-2029 doorgeschoven naar 2027.

Vorbereidende grondexploitaties MPG 2025

Op basis van het Meerjarenperspectief grondzaken (MPG) 2025 worden beschikbaar gestelde kredieten verschoven van 2026 naar 2027-2029.

Overig

EMU saldo

In het BBV (artikel 20) is de verplichting vastgelegd dat de gemeenten het geraamde EMU-saldo moeten opnemen in de programmabegroting over het vorig begrotingsjaar, het begrotingsjaar jaar en de drie daar op volgende jaren. EMU staat voor Economische en Monetaire Unie. Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waardemutaties, etc.) van de overheid op transactiebasis in een bepaald jaar. Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven wordt dan in een jaar binnenkomt, of dat er geld overgehouden wordt. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeente.

Tabel 179

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2025 Volgens realisatie tot en met sept. 2025, aangevuld met raming resterende periode	2026 Volgens begroting 2026	2027 Volgens meerjaren raming in begroting 2026	2028 Volgens meerjaren raming in begroting 2026	2029 Volgens meerjaren raming in begroting 2026
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.612	-8.213	-4.961	-191	-11.219
2 - Mutatie (im)materiële vaste activa	50.719	65.916	65.935	57.589	14.886
3 + Mutatie voorzieningen	-3.984	-3.266	-1.459	-442	-1.775
4 - Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	4.142	24.389	-4.842	9.246	19.358
5 + Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	
Berekend EMU-saldo	-62.457	-101.784	-67.513	-67.468	-47.238

Recapitulatie op taakveld

Conform de voorschriften in het BBV is als uitvoeringsinformatie een recapitulatie van de budgetten per taakveld opgenomen. De taakvelden zijn verplicht voorgeschreven. Een toelichting op de taakvelden staat in het [lv3 informatievoorschrift voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen 2025](#). De afkortingen in de totaalregels per programma betekenen: B > Baten, L > Lasten, O > Onttrekkingen en S > Stortingen.

Tabel 180

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bestuur, samenleving en publiekscontact							
0.1 Bestuur	C	281	375	287	287	287	287
0.2 Burgerzaken	F	5.386	5.386	5.918	6.287	5.921	4.466
1.2 Openbare orde en veiligheid	F	1	0	0	0	0	0
Baten		5.668	5.761	6.205	6.574	6.207	4.752
0.1 Bestuur	A	10.432	7.643	7.464	7.464	7.464	7.464
	B	351	474	480	480	480	480
	C	1.291	1.324	1.354	1.354	1.354	1.354
	F	433	465	512	512	512	512
0.2 Burgerzaken	F	8.734	9.542	9.734	9.911	9.706	8.909
	A	708	450	881	922	871	871
1.2 Openbare orde en veiligheid	F	62	74	74	74	74	74
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	F	53	58	58	58	58	58
Lasten		22.066	20.029	20.557	20.775	20.519	19.722
Saldo van baten en lasten (B-L)		-16.398	-14.269	-14.353	-14.201	-14.311	-14.969
Resultaat programma (Saldo +O-S)		-16.398	-14.269	-14.353	-14.201	-14.311	-14.969

F = beleidsdoel D: vanaf 2026 worden de beleidsdoelen D en E samengevoegd, vanwege administratieve redenen wordt nu beleidsdoel F getoond.

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Veiligheid							
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	B	96	82	84	84	84	84
1.2 Openbare orde en veiligheid	A	2.921	4.814	4.000	1.200	1.200	1.200
	B	1.997	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	B	19.321	28.477	0	0	0	0
Baten		24.335	33.372	4.084	1.284	1.284	1.284
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	B	18.160	19.227	19.873	19.963	20.067	20.188
1.2 Openbare orde en veiligheid	B	2.746	343	476	363	208	208
	A	6.202	8.331	8.029	5.215	4.914	4.914
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	B	19.436	28.577	0	0	0	0
Lasten		46.544	56.478	28.378	25.541	25.189	25.310
Saldo van baten en lasten (B-L)		-22.209	-23.106	-24.294	-24.257	-23.905	-24.026
Resultaat programma (Saldo +O-S)		-22.209	-23.106	-24.294	-24.257	-23.905	-24.026

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Zorg en werk							
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	18	20	20	20	20	20
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	E	1.673	3.312	31.312	3.312	3.312	3.312
	A	394	378	378	378	378	378
	D	846	1.065	0	0	0	0
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	A	6	0	0	0	0	0
	D	432	235	300	300	300	0
	D	38.542	39.946	39.946	39.946	39.946	39.946
6.3 Inkomensregelingen	C	1.838	2.106	2.106	2.106	2.106	2.106
	D	0	0	0	0	0	0
	E	79	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	C	702	31	31	31	31	31
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	A	157	122	126	126	126	126
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	A	941	899	899	899	899	899
6.713 Dagbesteding (Wmo)	A	48	61	0	0	0	0
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	A	54	0	0	0	0	0
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	B	204	0	0	0	0	0
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	B	149	345	390	390	390	390
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang	B	131	229	240	244	244	244
Baten		46.215	48.749	75.748	47.752	47.752	47.452
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	25	20	20	20	20	20
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	A	3.493	3.322	3.323	3.323	3.323	3.323
	D	846	1.065	0	0	0	0
	E	1.673	3.312	31.325	3.325	3.325	3.325
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	A	691	692	692	692	692	692
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	A	190	200	207	207	207	207
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	A	2.317	2.491	2.626	2.626	2.626	2.626
	D	384	235	300	300	300	0
	C	2.086	2.289	2.348	2.348	2.348	2.348
6.3 Inkomensregelingen	D	49.391	53.540	51.951	51.955	51.960	51.960
6.4 Begeleide participatie	C	0	5.983	6.629	6.652	6.536	6.524
6.4 WSW en beschut werk	C	6.239	0	0	0	0	0
	E	1.957	1.961	2.416	2.416	2.416	2.416
6.5 Arbeidsparticipatie	C	4.519	5.005	4.707	4.726	4.863	4.863
	D	227	355	354	356	357	357
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	A	7.083	7.762	7.601	7.543	7.543	7.543
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	A	9.353	9.520	9.498	9.494	9.494	9.494
6.712 Begeleiding (Wmo)	A	7.963	8.680	8.680	8.680	8.680	8.680
6.713 Dagbesteding (Wmo)	A	3.917	3.397	3.336	3.336	3.336	3.336
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	B	3	11	11	11	11	11
	A	2.087	1.364	1.729	411	411	411
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	A	46.044	45.389	44.289	44.289	44.289	44.289
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	A	0	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	B	15.302	17.504	17.528	17.528	17.529	17.530
	A	530	0	0	0	0	0
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	B	0	636	636	636	636	636

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Zorg en werk							
6.791 PGB Wmo	A	798	883	964	964	965	965
6.792 PGB Jeugd	A	1.587	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	B	149	345	390	390	390	390
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang	B	332	288	293	295	295	295
6.821 Jeugdbescherming	A	2.523	3.292	3.273	3.282	3.296	3.296
6.822 Jeugdreclassering	A	405	0	0	0	0	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	A	0	3.125	2.981	2.981	2.981	2.981
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	A	0	5.107	7.474	6.040	5.151	5.151
Lasten		172.116	190.834	218.640	187.886	187.041	186.730
Saldo van baten en lasten (B-L)		-125.901	-142.085	-142.892	-140.134	-139.289	-139.278
Resultaat programma (Saldo +O-S)		-125.901	-142.085	-142.892	-140.134	-139.289	-139.278

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Maatschappelijke ontwikkeling							
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	D	321	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	B	1.779	1.965	1.857	1.856	1.856	1.856
	E	718	945	1.000	1.000	1.000	1.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	B	5.583	5.576	3.999	3.999	3.999	3.999
5.1 Sportbeleid en activering	E	735	863	696	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	E	6.649	6.020	6.213	6.213	6.213	6.213
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	D	3.095	3.222	2.944	2.884	2.884	2.884
5.5 Cultureel erfgoed	D	97	119	123	123	123	123
5.6 Media	D	1.167	1.121	1.141	1.141	1.141	1.141
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	E	1.108	8.230	1.043	890	890	890
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	B	440	560	635	719	719	719
	C	3.249	3.438	3.303	1.784	1.641	1.499
	A	16	81	73	0	0	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	A	224	231	267	105	105	105
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	A	1	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	A	1.802	1.652	560	0	0	0
Baten		26.983	34.024	23.854	20.713	20.569	20.428
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	D	0	1.100	732	807	807	807
1.2 Openbare orde en veiligheid	C	144	134	86	86	86	86
3.4 Economische promotie	E	216	27	128	128	28	28
4.2 Onderwijshuisvesting	B	13.655	14.745	13.693	13.604	15.123	19.494
	E	803	776	977	1.103	1.238	1.303
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	B	11.141	12.169	10.398	10.398	10.397	10.397
5.1 Sportbeleid en activering	E	2.653	2.751	2.609	1.913	1.913	1.913
5.2 Sportaccommodaties	E	20.717	21.993	21.229	21.659	21.573	21.565
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	D	16.193	16.047	15.793	15.615	15.569	15.568

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Maatschappelijke ontwikkeling							
5.4 Musea	D	1.196	1.303	1.352	1.352	1.352	1.352
5.5 Cultureel erfgoed	D	811	961	851	601	601	602
5.6 Media	D	8.216	7.752	7.959	7.642	7.640	7.638
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	D	42	44	44	44	44	44
	E	6.436	16.299	8.753	8.071	9.162	8.812
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	C	17.269	18.691	18.884	17.034	15.803	15.393
	A	4.318	4.221	3.675	3.602	3.602	3.602
	B	626	965	767	767	767	767
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	A	1.727	2.538	2.554	2.391	2.391	2.391
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	A	324	516	567	567	567	567
6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal	A	106	110	86	86	86	86
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang	C	594	607	629	629	629	629
7.1 Volksgezondheid	A	9.664	10.659	9.996	9.435	9.435	9.435
Lasten		116.852	134.405	121.761	117.535	118.815	122.479
Saldo van baten en lasten (B-L)		-89.869	-100.382	-97.907	-96.822	-98.245	-102.052
0.10 Mutaties reserves	B	35	35	35	35	35	35
	C	966	4.036	4.795	1.036	1.036	1.092
	D	226	255	203	75	75	75
	E	632	2.099	2.381	1.022	2.122	640
Onttrekkingen		1.859	6.425	7.414	2.168	3.268	1.842
0.10 Mutaties reserves	B	0	112	112	112	112	112
	C	1.486	1.491	3.859	100	100	100
	D	127	73	73	73	73	73
	E	3.316	1.562	0	0	0	0
Stortingen		4.928	3.238	4.044	285	285	285
Resultaat programma (Saldo +O-S)		-92.938	-97.195	-94.536	-94.939	-95.262	-100.495

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Mobiliteit							
1.2 Openbare orde en veiligheid	B	50	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	B	69	1.025	702	157	157	101
2.2 Parkeren	B	8	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	A	0	25	25	25	25	25
	B	27	64	86	86	86	86
Baten		153	1.114	813	268	267	212
0.4 Overhead	B	0	217	258	258	258	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	B	1.461	516	676	676	676	676
2.1 Verkeer en vervoer	A	1.056	1.282	1.368	1.417	1.322	1.318
	B	1.310	3.424	3.368	2.937	3.024	2.860
2.2 Parkeren	A	217	299	304	284	284	284
	B	1.088	878	908	979	978	976
2.5 Openbaar vervoer	B	842	1.628	904	921	1.053	767
	A	1	25	25	25	25	25
Lasten		5.974	8.269	7.810	7.495	7.619	6.906
Saldo van baten en lasten (B-L)		-5.821	-7.156	-6.997	-7.227	-7.352	-6.694

0.10 Mutaties reserves	A	136	177	316	-252	822	939
	B	123	123	123	123	123	123
Onttrekkingen		259	301	440	-129	946	1.063
0.10 Mutaties reserves	A	75	3.110	0	0	288	0
Stortingen		75	3.110	0	0	288	0

Resultaat programma (Saldo +O-S)		-5.637	-9.965	-6.557	-7.356	-6.694	-5.632
---	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
--	--------------------	---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Ruimtelijke ontwikkelingen

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	B	3.725	845	874	874	874	874
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	B	-1.317	2.073	3.581	4.125	8.057	2.389
7.4 Milieubeheer	B	0	1	1	1	1	1
	D	2.132	4.945	1.417	1.502	32	32
8.1 Ruimte en leefomgeving	A	1.585	2.450	341	341	341	341
	B	5.192	19.742	13.425	9.114	8.390	2.273
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	B	7.070	3.963	4.465	5.304	9.773	3.313
8.3 Wonen en bouwen	C	6.601	10.588	14.645	14.645	14.645	14.645
	D	431	1.948	1.110	100	0	0

Baten		25.420	46.552	39.858	36.005	42.111	23.868
--------------	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	B	765	242	242	242	242	242
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	B	1.838	214	714	601	644	644
7.4 Milieubeheer	D	3.558	6.881	3.128	3.194	1.729	1.729
	B	863	735	874	874	874	874
8.1 Ruimte en leefomgeving	A	8.996	9.951	7.710	6.542	5.942	3.583
	B	6.841	13.509	8.340	7.528	8.865	2.749
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	C	11	230	124	44	44	44
	B	1.595	8.099	9.901	6.794	4.711	4.706
8.3 Wonen en bouwen	D	431	1.948	1.110	100	0	0
	C	8.444	8.871	9.573	9.537	9.502	9.502

Lasten		33.343	50.678	41.716	35.456	32.553	24.072
---------------	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Saldo van baten en lasten (B-L)		-7.923	-4.126	-1.858	549	9.558	-204
--	--	---------------	---------------	---------------	------------	--------------	-------------

0.10 Mutaties reserves	A	0	0	0	0	183	183
	B	10.681	19.877	12.244	7.526	5.810	5.651

Onttrekkingen		10.681	19.877	12.244	7.526	5.993	5.835
----------------------	--	---------------	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------

0.10 Mutaties reserves	A	0	4.400	0	0	0	0
	B	15.235	41.210	17.177	13.952	21.140	9.264

Stortingen		15.235	45.610	17.177	13.952	21.140	9.264
-------------------	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------

Resultaat programma (Saldo +O-S)		-12.477	-29.859	-6.792	-5.877	-5.589	-3.634
---	--	----------------	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
--	--------------------	---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Wonen

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	A	0	55	57	57	57	57
	B	4.324	3.979	3.661	3.561	4.713	343
8.3 Wonen en bouwen	B	1	0	0	180	0	0
	A	1.506	0	0	0	0	0

Baten		5.831	4.035	3.718	3.798	4.770	401
--------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wonen							
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	B	3.192	3.311	3.338	3.350	8.908	290
8.3 Wonen en bouwen	A	1.581	2.047	1.279	1.103	879	879
	B	2.412	3.115	2.517	2.653	2.377	2.377
Lasten		7.184	8.472	7.134	7.106	12.164	3.547
Saldo van baten en lasten (B-L)		-1.353	-4.438	-3.416	-3.308	-7.394	-3.146
0.10 Mutaties reserves	A	112	160	185	160	160	160
	B	0	0	0	0	4.241	0
Onttrekkingen		112	160	185	160	4.401	160
0.10 Mutaties reserves	A	48	48	48	48	48	48
	B	1.523	1.091	278	165	0	0
Stortingen		1.570	1.138	326	213	48	48
Resultaat programma (Saldo +O-S)		-2.811	-5.416	-3.557	-3.361	-3.041	-3.034

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kwaliteit fysieke omgeving							
2.1 Verkeer en vervoer	D	1.167	1.365	1.916	1.366	1.366	1.366
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	A	1.113	1.117	1.118	1.118	1.118	1.118
7.2 Riolering	C	12.568	16.364	17.143	17.298	17.554	17.580
7.3 Afval	B	25.975	29.128	29.858	29.824	29.824	29.824
7.4 Milieubeheer	D	0	20	20	20	20	20
	E	305	55	56	56	56	56
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	A	1.258	900	930	930	930	930
Baten		42.385	48.948	51.042	50.612	50.868	50.893
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	54	158	159	159	159	159
2.1 Verkeer en vervoer	D	31.219	34.907	37.190	38.471	40.374	43.399
2.4 Economische havens en waterwegen	C	710	1.043	1.111	1.223	1.220	1.217
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	A	13.762	14.151	14.428	14.655	15.103	15.014
	C	0	900	900	900	900	900
6.3 Inkomensregelingen	B	794	865	865	865	865	865
7.2 Riolering	C	8.322	10.503	10.715	10.788	11.038	11.062
7.3 Afval	B	21.333	22.868	23.368	23.168	23.168	23.168
7.4 Milieubeheer	E	7.377	7.609	7.707	7.671	7.636	7.636
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	A	1.326	1.449	1.503	1.503	1.481	1.480
Lasten		84.897	94.451	97.947	99.402	101.944	104.900
Saldo van baten en lasten (B-L)		-42.512	-45.503	-46.905	-48.791	-51.076	-54.007
0.10 Mutaties reserves	A	131	132	132	132	130	0
	D	414	312	134	6	6	6
Onttrekkingen		546	444	265	138	136	6
0.10 Mutaties reserves	D	0	219	0	0	0	0
Stortingen		0	219	0	0	0	0
Resultaat programma (Saldo +O-S)		-41.966	-45.279	-46.640	-48.653	-50.940	-54.001

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Economische zaken							
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	A	15.021	16.458	2.956	1.614	1.614	1.614
1.2 Openbare orde en veiligheid	A	60	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	A	6	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	A	30	20	20	20	20	20
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	A	1.511	1.963	2.155	2.155	2.155	2.155
	B	7	0	0	0	0	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	B	1	0	0	0	0	0
Baten		16.635	18.441	5.130	3.788	3.788	3.788
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	A	10.531	11.118	4.125	2.424	2.424	2.424
1.2 Openbare orde en veiligheid	A	209	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	A	42	0	0	0	0	0
	B	174	191	195	195	195	195
3.1 Economische ontwikkeling	B	1.025	2.618	1.715	1.386	1.386	899
	A	713	845	814	814	814	814
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	A	1.051	717	694	694	694	694
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	B	638	664	675	675	675	675
	A	1.624	2.565	2.331	2.331	2.331	2.331
8.1 Ruimte en leefomgeving	B	246	262	255	255	255	255
Lasten		16.253	18.979	10.803	8.773	8.773	8.286
Saldo van baten en lasten (B-L)		382	-538	-5.673	-4.985	-4.985	-4.498
0.10 Mutaties reserves	A	226	0	60	60	60	60
	B	0	1.721	487	487	487	0
Onttrekkingen		226	1.721	547	547	547	60
0.10 Mutaties reserves	A	313	0	0	0	0	0
Stortingen		313	0	0	0	0	0
Resultaat programma (Saldo +O-S)		295	1.182	-5.126	-4.438	-4.438	-4.438

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overzicht algemene dekkingsmiddelen							
0.5 Treasury	C	11.436	11.469	8.501	7.823	7.721	7.753
0.61 OZB woningen	A	24.207	23.814	24.816	25.351	25.997	26.900
0.62 OZB niet-woningen	A	77.360	79.805	83.561	84.476	85.392	86.307
0.63 Parkeerbelasting	A	4.072	3.221	3.228	3.228	3.228	3.228
0.64 Belastingen overig	A	1.181	1.073	1.109	1.109	1.109	1.109
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	B	280.881	293.031	300.290	301.890	297.890	304.940
0.8 Overige baten en lasten	D	57	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	A	4	14	14	14	14	14
3.4 Economische promotie	A	14.093	15.281	19.556	19.556	19.556	19.556
8.3 Wonen en bouwen	A	29	32	32	32	32	32
Baten		413.321	427.738	441.106	443.479	440.937	449.839
0.5 Treasury	C	1.889	-4.658	-2.211	-1.004	456	1.566
0.61 OZB woningen	A	1.120	1.086	1.110	1.110	1.110	1.110
0.62 OZB niet-woningen	A	2.410	2.758	2.908	2.908	2.908	2.908
0.63 Parkeerbelasting	A	28	31	42	42	42	42
0.64 Belastingen overig	A	47	44	44	44	44	44

Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overzicht algemene dekkingsmiddelen							
0.8 Overige baten en lasten	D	3.999	8.880	25.336	25.938	23.820	29.061
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	E	90	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
3.4 Economische promotie	A	282	279	273	273	273	273
Lasten		9.865	9.419	28.502	30.310	29.652	36.003
Saldo van baten en lasten (B-L)		403.456	418.319	412.604	413.169	411.285	413.836
0.10 Mutaties reserves	D	14.216	35.492	10.451	10.199	4.339	1.390
Onttrekkingen		14.216	35.492	10.451	10.199	4.339	1.390
0.10 Mutaties reserves	D	2.406	565	1.787	1.198	352	107
Stortingen		2.406	565	1.787	1.198	352	107
Resultaat programma (Saldo +O-S)		415.266	453.246	421.268	422.170	415.272	415.119
Programma en taakveldomschrijving	Beleidsdoel	JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overzicht overhead							
0.4 Overhead	A	2.184	1.434	1.434	1.434	1.434	1.434
	D	0	21	22	22	22	22
	B	2	0	0	0	0	0
	C	144	144	144	144	144	144
Baten		2.330	1.599	1.599	1.599	1.599	1.599
0.4 Overhead	B	13.586	14.216	14.179	14.071	14.071	14.071
	E	-7.716	-6.579	-6.664	-6.664	-6.664	-6.664
	C	17.051	17.763	17.882	18.746	18.231	18.161
	A	40.130	40.615	37.092	36.928	36.970	36.970
	D	14.658	15.911	15.633	17.473	13.470	15.244
Lasten		77.709	81.927	78.122	80.554	76.078	77.781
Saldo van baten en lasten (B-L)		-75.379	-80.328	-76.523	-78.955	-74.479	-76.182
0.10 Mutaties reserves	D	1.645	0	0	0	0	0
Stortingen		1.645	0	0	0	0	0
Resultaat programma (Saldo +O-S)		-77.025	-80.328	-76.523	-78.955	-74.479	-76.182
Samenvattend							
Baten/lasten omschrijving		JR2024	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal Lasten		592.803	673.944	661.369	620.833	620.346	615.736
Totaal Baten		609.275	670.331	653.157	615.871	620.154	604.517
Totaal van saldo van baten en lasten		16.473	-3.612	-8.212	-4.961	-191	-11.219
Totaal mutaties reserves		1.727	10.538	8.212	4.961	-2.482	652
Resultaat		18.199	6.926	0	0	-2.674	-10.567

Financieel verloop reserves

Tabel 181

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Rekening Stand 31-12-2024	Toevo.	Result.	Begroting Onttrek. 31-12-2025	Begroting Stand 31-12-2025	Toevo.	Onttrek.	Begroting Stand 31-12-2026	Toevo.	Onttrek.	Begroting Stand 31-12-2027	Toevo.	Onttrek.	Begroting Stand 31-12-2028	Toevo.	Onttrek.	Begroting Stand 31-12-2029
Algemene reserve																	
Algemene dekkingreserve	208.459	1.656	18.199	35.492	192.822	2.064	10.451	184.436	1.364	10.199	175.600	352	8.580	167.372	107	1.390	166.089
Algemene reserve grondzaken	548	6.146	-	1.739	4.955	7.411	2.226	10.140	8.834	2.226	16.748	18.084	2.226	32.606	6.208	2.226	36.588
Totaal Algemene reserve	209.007	7.802	18.199	37.231	197.777	9.475	12.677	194.576	10.198	12.425	192.349	18.436	10.806	199.978	6.315	3.616	202.677
Bestemmingsreserves																	
Reserve Calatravabruggen	338	-	-	312	26	-	128	-102	-	-	-102	-	-	-102	-	-	-102
Reserve Haarlemmermeerse Bos	715	-	-	715	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Reserve Indexatie subsidies woningbouw	-	4.433	-	-	4.433	2.400	-	6.833	2.400	-	9.233	2.400	-	11.633	2.400	-	14.033
Reserve Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)	524	-	-	132	393	-	132	261	-	132	130	-	130	0	-	-	0
Reserve Maatschappelijke Voorzieningen	4.761	-	-	2.891	1.869	-	3.759	-1.890	-	-	-1.890	-	-	-1.890	-	-	-1.890
Reserve Monumenten	597	73	-	252	417	73	200	290	73	73	290	73	73	290	73	73	290
Reserve Onderwijshuisvesting	920	112	-	-	1.032	112	-	1.144	112	-	1.256	112	-	1.368	112	-	1.480
Reserve Pionier-BOLS	1.231	3.939	-	-	5.170	-	-	5.170	-	-	5.170	-	-	5.170	-	-	5.170
Reserve Programma stadscentrum Hoofddorp	3.383	2.432	-	219	5.596	-	-	5.596	-	-	5.596	-	288	5.308	-	-	5.308
Reserve projecten De Nieuwe Kom Nieuw-Vennep	1.044	-	-	-	1.044	-	-	1.044	-	-	1.044	-	-	1.044	-	-	1.044
Reserve RIH	36.583	9.311	-	16.954	28.940	6.216	9.283	25.873	2.718	4.913	23.678	656	2.913	21.422	656	2.913	19.165
Reserve Schaalsprong	8.388	13.031	-	936	20.483	-	637	19.846	-	-	19.846	-	-	19.846	-	-	19.846
Reserve Stichting Mainport en Groen (SMG)	5.201	-	-	1.017	4.184	-	1.859	2.325	-	500	1.825	-	1.600	225	-	118	106
Reserve Toekomstbestendige werklocaties	828	-	-	-	828	-	-	828	-	-	828	-	-	828	-	-	828
Reserve Versterking van de (lucht)vrachtketen	7.748	-	-	1.721	6.027	-	487	5.540	-	487	5.053	-	487	4.566	-	-	4.566
Reserve Wonen	1.624	48	-	160	1.512	48	185	1.375	48	160	1.263	48	160	1.151	48	160	1.039
Totaal Bestemmingsreserves	73.885	33.378	-	25.308	81.955	8.849	16.669	74.135	5.350	6.263	73.221	3.288	5.650	70.860	3.288	3.263	70.885
Dekking afschrijvingslasten																	
Dekking afschrijvingslasten	65.824	12.700	-	1.879	76.645	5.009	2.200	79.454	100	1.921	77.633	388	3.174	74.847	100	3.476	71.472
Totaal Dekking afschrijvingslasten	65.824	12.700	-	1.879	76.645	5.009	2.200	79.454	100	1.921	77.633	388	3.174	74.847	100	3.476	71.472
Totaal reserves	348.716	53.881	18.199	64.419	356.377	23.333	31.545	348.165	15.648	20.609	343.203	22.112	19.630	345.685	9.704	10.355	345.034

Financieel verloop voorzieningen

Tabel 182

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening			Begroting																	
	31-12-2024	Toev.	Vrijval	Onttr.	31-12-2025	Toev.	Vrijval	Onttr.	31-12-2026	Toev.	Vrijval	Onttr.	31-12-2027	Toev.	Vrijval	Onttr.	31-12-2028	Toev.	Vrijval	Onttr.	31-12-2029
Onderhoudseguisatievoorzieningen																					
Onderhoud gebouwen	5.538	2.165		3.673	4.030	2.165		3.682	2.513	2.165		2.988	1.690	2.165		1.714	2.141	2.165		3.022	1.284
Totaal onderhoudseguisatievoorzieningen	5.538	2.165	0	3.673	4.030	2.165	0	3.682	2.513	2.165	0	2.988	1.690	2.165	0	1.714	2.141	2.165	0	3.022	1.284
Van derden verkregen middelen																					
Tariefseguisatie afvalstoffenheffing	0	188			188				188				188				188				188
Tariefseguisatie rioolheffing	6.597		2.525		4.072		1.609		2.463		496		1.967		753		1.214		778		436
Totaal van derden verkregen middelen	6.597	188	2.525	0	4.260	0	1.609	0	2.651	0	496	0	2.155	0	753	0	1.402	0	778	0	624
Verplichtingen, verliezen en risico's																					
Bovenwettelijk verlof	2.076				2.076				2.076				2.076				2.076				2.076
Pensioenverplichting wethouders	10.689	13		136	10.566	13		136	10.443	13		136	10.320	13		136	10.197	13		136	10.074
Regeling vervroegd uittreden	907				907				907				907				907				907
Verlofsparen	936				936				936				936				936				936
Wachtgeldverplichting voormalig personeel	1.210	21		38	1.193	21		38	1.176	21		38	1.159	21		38	1.142	21		38	1.125
Wachtgeldverplichting wethouders	0	124		124	0	124		124	0	124		124	0	124		124	0	124		124	0
Totaal verplichtingen, verliezen en risico's	15.818	158	0	298	15.678	158	0	298	15.538	158	0	298	15.398	158	0	298	15.258	158	0	298	15.118
Totaal voorzieningen	27.953	2.511	2.525	3.971	23.968	2.323	1.609	3.980	20.702	2.323	496	3.286	19.243	2.323	753	2.012	18.801	2.323	778	3.320	17.026

Verklarende woordenlijst

Begrip Omschrijving

Accres	Jaarlijkse groei van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. In de Voorjaarsnota 2024 is door het Rijk besloten om het gemeentefonds vanaf 2024 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. De indexatie wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar.
Algemene reserve	Reserve als buffer voor risico's die de gemeente loopt. Deze reserve hoort bij het weerstandsvermogen.
Algemene uitkering	Uitkering uit het Gemeentefonds. Bekostiging vanuit het Rijk aan gemeenten op basis van maatstaven. De uitkering is gebaseerd op de financiële verhoudingswet en is vrij besteedbaar.
Bestemmingsreserve	Door de raad ingestelde reserves voor een bepaald bestedingsdoel.
Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)	Wettelijk voorschriften voor verslaggeving bij gemeenten en provincies. Hierin staan ook de inrichtingsvoorschriften voor programmabegroting en -verantwoording.
BTW-Compensatiefonds	Een begrotingsfonds waaruit gemeenten worden gecompenseerd voor een belangrijk deel van de door hen betaalde omzetbelasting. Het fonds is bedoeld om een betere afweging te maken tussen uitbesteden of zelf uitvoeren en bedoeld om meer gebruik te maken van de efficiencyvoordelen die kunnen worden behaald bij uitbesteding.
Budgettair neutraal	Een beleidswijziging die geen effect heeft op het saldo van de programmabegroting.
Dekkingspercentage	Bepaalde gemeentelijke lasten worden aan de inwoners doorgerekend. De mate waarin dit gebeurt wordt uitgedrukt in het dekkingspercentage. Bij een volledige doorbelasting is het dekkingspercentage 100%.
Doeluitkering	Door een ministerie verstrekte gelden voor het uitvoeren van een specifieke taak (specifieke uitkering/spuk) (bijvoorbeeld onderwijs achterstandenbeleid en Participatiewet). Een doeluitkering is niet vrij besteedbaar.
Eigen vermogen	Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa (bezittingen) en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen op de balans bestaat uit het saldo van de programmarekening en de reserves.
Financiering	De wijze waarop wordt voorzien in de behoefte aan liquide middelen voor de exploitatie en de investeringen. Inkomsten en uitgaven verlopen niet altijd synchroon, zodat tijdelijke overschotten of tekorten ontstaan. Deze worden gereguleerd op de geldmarkt (kort geld).
Garantie	Zekerheidsstelling door de gemeente ten behoeve van derden die een lening aantrekken. Derden zijn bijvoorbeeld sportverenigingen en welzijnsinstellingen. Ingeval van wanbetaling moet de gemeente de resterende schuld aflossen.
Gemeentefonds	Landelijk begrotingsfonds onder beheer van het ministerie van BZK, waarin een deel van de opbrengst van de rijksbelastingen wordt gestort. Uit dit fonds worden jaarlijks (algemene) uitkeringen gedaan aan de gemeenten ter dekking van een deel van hun uitgaven. Deze gelden zijn vrij besteedbaar.
Incidenteel	Eenmalig, dat wil zeggen niet jaarlijks terugkerende lasten of baten.
Integratie-uitkeringen	Uitkering uit het gemeentefonds van tijdelijke aard ter overbrugging voor gefaseerde overheveling van specifieke rijksuitkeringen.
Investering	Grote uitgaven voor zaken met een meerjarig nut. De lasten van het gebruik wordt over meerdere jaren verdeeld. Deze manier van verdelen over de jaren heet afschrijven.
Jaarrekening	Het financiële deel van de twee onderdelen van de verantwoording (jaarstukken). De jaarrekening geeft per programma een analyse van de afwijkingen tussen de begroting en de rekening. Tevens wordt in de jaarrekening de stand van de vermogenspositie opgemaakt.
Jaarverslag	Eén van de twee onderdelen van de verantwoording (jaarstukken). Het jaarverslag bevat de meer beleidsmatige onderdelen, zoals de programmaverantwoording en de paragraafverantwoording.

Begrip Omschrijving

Kapitaallasten	Deze bestaan uit de componenten afschrijving en rente. Het zijn exploitatielasten van activa, gebaseerd op de levensduur. De rentelasten ontstaan omdat beslag op vermogen wordt gelegd. Vanwege jaarlijkse afschrijving daalt de boekwaarde en daarmee de rentelasten.
Kasgeldlimiet	Deel van het financieringstekort dat maximaal tegen kort geld mag worden geleend. Is het tekort hoger dan de limiet, dan moet financiering plaatsvinden met lang geld.
Kengetal	Een absoluut getal of een verhoudingsgetal dat is uitgedrukt in fysieke- of in geldeenheden en dat de toestand van of de ontwikkeling op een programma in beeld brengt.
Kort geld	Middelen die worden aangetrokken op de geldmarkt in de vorm van kortlopende leningen (termijn korter dan een jaar).
Lang geld	Middelen die worden aangetrokken op de kapitaalmarkt in de vorm van langlopende leningen (termijn langer dan een jaar).
Leges	Heffing voor een goed of een dienst op een publiekrechtelijke grondslag (bijvoorbeeld leges paspoorten, leges rijbewijzen). Het totaal van de leges mag hooguit kostendekkend zijn.
Liquiditeitsplanning	Een liquiditeitsplanning geeft inzicht in tijdstip, omvang en periode waarvoor financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken.
Ombuiging	Verlaging van de uitgaven ten opzichte van een eerder vastgelegd ijkpunt.
Onderuitputting	Onderbesteding van budgetten in enig jaar.
Openeinde- regelingen	Regeling op grond waarvan derden buiten de overheid recht hebben op een geldelijke bijdrage of voorziening in natura van de overheid. Dit ongeacht of deze overheid hiervoor voldoende budget heeft. Deze derde moet voldoen aan in de regeling vastgelegde voorwaarden. Alleen door het aanpassen van deze voorwaarden kan de overheid het beroep op een openeinderegeling beheersen.
Precariobelasting	Rechten voor het gebruiken van openbare grond of water. Het recht kan worden geheven van degenen die voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond of water hebben of van degene voor wie dit gebeurt.
Programmabegroting	Het overzicht van de geraamde (verwachte) baten en lasten in een bepaald jaar, opgesteld volgens het BBV. De begroting wordt door de raad vastgesteld. De programmabegroting geeft – op hoofdlijnen – inzicht in het door de raad voorgestane beleid ingedeeld in programma's en de daarmee samenhangende financiële middelen voor het komend jaar en (indicatief) de daarop volgende drie jaren.
Programma- verantwoording	Overzicht van de in een bepaald jaar gerealiseerde lasten en baten ter verantwoording van het uitvoeren van de programmabegroting.
Rechtmatigheids- verantwoording	Verantwoording aan de raad waarin het college aangeeft of er in het verslagjaar rechtmatigheidsfouten en/of -onduidelijkheden waren. Het gaat hierbij om financiële rechtmatigheid: het voldoen aan wet- en regelgeving bij het uitvoeren van financiële beheershandelingen.
Rekenrente	Voorgecalculeerde rente voor het ter beschikking stellen van gelden (lang) aan de interne organisatie.
Reserves	Dit betreft in beginsel vrij aanwendbare middelen. Ze behoren daarom tot het eigen vermogen. De reserves worden onderscheiden in de algemene reserves en bestemmingsreserves.
SiSa	Single information Single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole via een bijlage bij de jaarstukken van de gemeente op een door het Rijk voorgeschreven manier.
Spuk	Specifieke uitkering. Door een ministerie verstrekte gelden voor het uitvoeren van een specifieke taak. Een Spuk is niet vrij besteedbaar. In veel gevallen moet over de besteding verantwoording worden afgelegd in de SiSa-bijlage bij de jaarstukken.
Stelpost	Een begrotingspost waarop bedragen worden geraamd die nog niet specifiek benoemd kunnen worden of nog te verdelen zijn.
Structureel	Jaarlijks terugkerend. Structurele lasten moeten door structurele baten worden gedekt.
Subsidie	Overdrachten van gemeente aan derden, zowel particuliere instellingen als natuurlijke personen. Deze omvatten zowel de bijstandsuitgaven als subsidies in engere zin.
Taakveld	Om de taken en activiteiten te aggregeren en te kunnen vergelijken met andere gemeenten, is in het BBV voorgeschreven dat de baten en lasten van de gemeente moeten worden ingedeeld aan de hand van uniforme eenheden: de taakvelden. De taakvelden clusteren producten, diensten en activiteiten van de gemeente.
Treasury	Dit betreft het geheel van activiteiten in verband met de financiering.

Begrip Omschrijving

Treasurystatuut Hierin worden de uitgangspunten, doelstellingen, beleidsmatige en organisatorische kaders voor de treasuryfunctie vastgelegd. Tevens bevat deze regels over de inhoud, vorm en periodiciteit van de verantwoordingsinformatie van de ambtelijke organisatie aan het college.

Van derden verkregen middelen De nog niet bestede middelen, die onder stringente condities zijn verkregen van derden, veelal de rijks- of provinciale overheid.

Verantwoording Ook wel jaarstukken genoemd. De verantwoording wordt opgesteld conform het BBV en is opgebouwd uit het (eigenlijke) jaarverslag en de jaarrekening. De verantwoording is de tegenhanger van de programmabegroting.

Verplichting Contractuele overeenkomst tot het betalen van een vast bedrag aan een bekende partij.

Voorzieningen Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Er liggen verplichtingen voor de toekomst aan ten grondslag. Om die reden is een voorziening niet vrij besteedbaar. Een voorziening is een apart gezet bedrag voor voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan het tijdstip van optreden en/of de omvang per balansdatum niet exact bekend zijn. In specifieke gevallen is het vormen van een voorziening verplicht, in andere is het een keuze en onder bepaalde condities is het verboden een voorziening te vormen.

Weerstandsvermogen Maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

